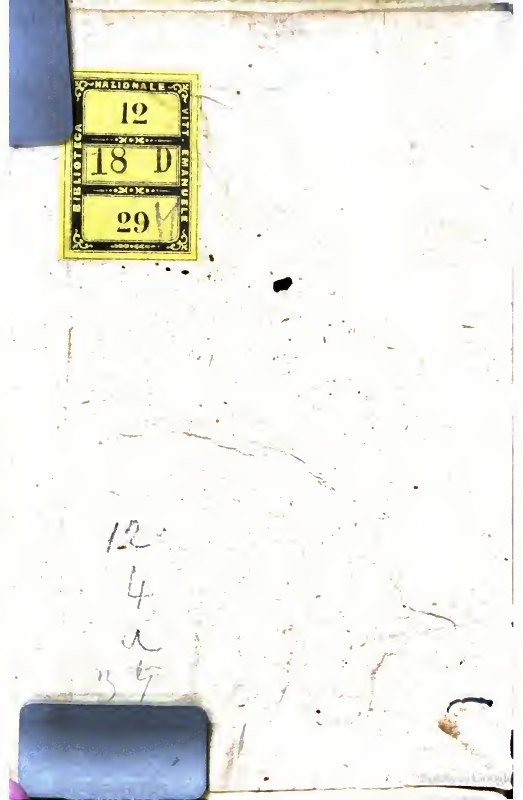

LEXICON
MEDICVM,
GRAECOLATINVM.
BARTHOLOMÆI
CASTELLI

MESSANENSIS STVDIO,

EX HIPPOCRATE, ET GALENO

DESVMPTVM

ΕΚ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ ΔΟΞΑ.

Ad Perill. & Excell. D. D.

POMPEIVM CAIMVM EQVITEM,

in Patauina Schola Theoricum Primarium.

VENETIIS, M DCXXVI.

Apud Georgium Valentinum, & Franciscum Bolzettam.

CVM PRIVILEGIO.

PERILLVSTRI,

& Excellentiſs: viro

DOMINO D.

POMPEIO CAIMO

Equiti ſplendidiſſimo,

Et in Academia Patauina Medico Theorico primario.

QVVM ea ſit ſapientiæ pariter ac dominatus in humanis animis inſerta neſcio an innata cupiditas, vt nihil magis, quam omnia ſcire, cunctiſque præeſſe, nemo deſideret;

Sapientia propterea inter homines eminere, singularique comitate sibi voluntates hominum maxime conciliare, duo simul factu difficillima, & fere ἀδύνατα rectissime statuunt quicumque prudentia pollent. Iure itaque virum, quem alta sapientia non inflat, suspiciunt omnes; quem vero sapientem grauitate condita comitas decorare cernitur, næ illum meritissimo singuli colunt, & admirantur. Porro Te virum doctissimum & eruditissimum studiosi quique venerantur (*Pompei Caime*) cuius doctrina, & eloquentia dudum apud Romanos plurimum emicuit, & nunc in Antenoreo Lyceo luculẽtissime nitet; Romæ quidem, vbi supra duplicem annorum Enneadem tum Philosophorum, & Medicorum principum ora-

cula

cula de primario ſuggeſtu non obſtrepentibus, ſed obſtupentibus frequentiſſimis Auditoribus explicauiſti; tum etiam Archiater Principibus, Cardinalibus, maximiſque Pontificibus Medicinam præclariſſime feciſti: Patauinarum autem in Athenarum Peripato; vbi Medicinę Theoriam de prima ſede celeberrimum docens nationum omnium conuentum Hippocratis abditiora ſenſa mira ſubtilitate penetras, mira facilitate pandis; Galenique non raro impugnata dogmata ſolidiſſimæ ſcientiæ clypeo ſarta tecta tueris: Quin & nuper in Vrbe Veneta, prudentum litteratorumque theatro, tuam πολυμαθίαν & incomparabilem comitatem viri cum in litteraria, tum etiam in ciuili Republica primarij ſatis experti mirifice lauda-

uerunt. Sed vt omnes ad vnum, quibus liuor mentis aciem non perstrinxit, Heroicas virtutes tuas & animo prosequuntur, & ore summis laudibus extollunt; ita ego, vir omniscie idemque benignissime, Te, quem extra omnem inuidię aleam positum optimi quique diligunt, & reuerentur Philosophiæ, rectæque Medicinæ decus & ornamentum, Patauinæque scholę iubar clarissimum, summa benignitate amabilissimum intima quadam animi mei obseruantia semper excolui: Quem in pręcordijs latentẽ affectum iamdudum aliquo non vulgari signo Tibi, & mundo palam facere gestiens, morę omnis impatiens, vndecumque propositi mihi occasionem arripiendam censui; nec passus sum hanc e manibus elabi: Quare diu

ex-

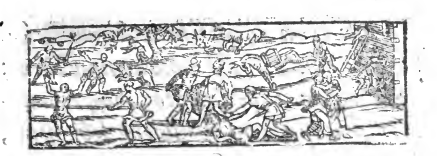
expetitum,& a quamplurimis efflagitatum *Lexicon Medicum* recudens, opus Græcarum vocum Medicis vsitatarum significationem ex Hippocrate Galenoque deducẽs, Tibi primario Medicorum, græcarum litterarum callentissimo, & Hippocraticæ, Galenicæque doctrinæ peritissimo, perennis obseruantiæ monumentum dicare volui. Vale vir egregie, meq; Tui studiosissimum inter eos numera, qui Te toto pectore venerantur.

Patauij vj. Kal. Ian. MDCXXV.

Perill. & Excell. Dominat. Tuæ

Addictiss. deditißimusq; Cliens

FRANCISCVS BOLZETÁ.

AVTOR LECTORI

MEDICÆ

rei ſtudioſo.

IHIL arduum, aut laborioſum vnquam exiſtimaui, quod è re tua foret, ſtudioſe Lector, cum nihil mihi iucundius à primæua ætate viſum fuerit, quàm cæteris prodeſſe;

se; non enim nobis solis nascimur, sed posteris, iuxta illud, Homo homini Deus; Cùm igitur experimento comprobauerim, eos qui rem medicam sectantur, non tàm sapientiæ, quàm lucri studio, cum primum humaniores literas superarint, vixq; è primis Grammaticæ rudimentis emerserint, in altum Philosophiæ, & Medicinæ pelagus, se ipsos sponte insinuare, ignoratis vtriusque scientiæ vocibus, quæ prima elementa censentur; & cæco ductore, in vastissimum scientiarum campum, & inextricabilem labyrinthum, citra Ariadnæ filum, (quo remeare possent) ingredi, Græcasque literas, vnde omnis scientiæ, tum præsertim medicæ rei cognitio, & rerum, & vocum proprietas ortum duxerat, à primo certè limine insalutatas deserere; quo fit vt necesse illis sit, in reli-

quo

quo medicinæ curriculo, cæcutire; Propterea tantæ temporis calamitati consulens, nullique meo labori parcens, annis superioribus id oneris assumpsi, vt scholares meæ fidei, & doctrinæ commissos, primum medicinæ elementa, rudimenta, principia, & voces edocerem, tum demum ad supremum eiusdem facultatis apicem virtute connixos deducerem, vt hinc & medicarum vocum, & vniuersæ artis cognitio illis facile pateret, nec esset quod in re exigua, ac vocum significatione illis immorandum esset, sed vltro ad altiora, eiusdem facultatis axiomata, cognitis vocibus, possint assurgere, quamuis Græcarum literarum essent prorsus ignari. Nec ignoro, id laboris à Doctissimo Manardo, Ioanne Gorræa, cæterisque assumptum fuisse; ab illo tamen intempesta morte intermedia, inexpletum; ab hoc

com-

completum quidem, ſed literis Græcis ſcatens, non omnibus, aditum adapertum derelictum; niſi Græci idiomatis peritiſsimis, qui non niſi pauciſsimi reperiuntur, intelligo. Neuter adhuc ex Galeni Hippocratiſque autoritatibus (vt mei inſtituti eſt) vocum ſignificationem hauſtam, adduxit, ſed ſua ſponte vt quiſque interpretatur, intellexit. Nec in eorum ego ſum genere, qui ne olus quidem in foro empturi ſunt citra definitionem, nec alicuius vocis ſignificationem admittunt, quin illius eſſentiã, quidditatiua (vt vocant) definitione perſcrutati fuerint; Mihi ſolum ſatis ſuperque fuit, etymon, & vocis cuiuſque ſignificatum ex Hippocrate, vel Galeno deſumptum, ſuccinto ſermone explicare, vt ij qui acutius vocis intelligentiam introſpicere voluerint, ex ijſdem autoribus, ad quos Lectorem remittimus, eam facile conſe-

quan-

quantur. Monitum adhuc te cupio Lector (ne quid in hoc opusculo desiderari existimes) me hic simplicium, & sponte nascentium è terra corporum, significationem nõ allaturum, cum eorum omnium, ab exercitatissimo Matthiolo, iuxta singularum nationum voces singulares, quæ in vsu apud eas sunt, in suo de Simplicibus volumine maximo, nomina recensita, et declarata fuerint. Quin & forte inuidiæ stimulis actus, ad hoc opus elaborandum deductus sum, cum suarum propriarum vocum, & terminorum, (quos logici vocant) significationes, suo quæque scientiæ Lexicon profiteatur, vt hinc Lexicon Iuris, hinc Lexicon Theologicum, in vtraque facultate celebratissima habeantur; æqua igitur ratione, & Lexicon Medicum instituti fas erat, ne tanto bono, ars medica spoliaretur. Nostro igitur labore,

in

*in tuam gratiam ſuſcepto, ſtudioſo Le-
ctor, vtere. Vale.*

IN CASTELLIANVM LEXICON.

N. Antonini Coloßi Carmen.

DEdalus haud tantum fert nominis, implicuiſſe;
Stamine quàm cęcas explicuiſse domos.
Non laus Aeętę ſeruaße penatibus aurum
Phryxeum; Aeſonidæ, ſed retuliße datur.
Atlas Heſperidum vigili pomaria clauſit
Angue, ſed Alcides aureo mala tulit.
Ille quidem ſummo me iudice dignus honore eſt;
Qui, quid habent vſus optima quæque, docet.
Scilicet inuentum primus qui cuderit aurum:
Murice qui tinxit vellera purpureo:
Quique in Erythęo proiectis littore baccis,
Inſtituit torques excoluiße nurus.
Quantum igitur laudis diues CASTELLE, mereris.
Qui tot primus opes, tot bona prima doces.
Non etenim herbarum, & lapidum, quod munus, & vſus,
Sed quæ verborum eſt vis, ratioque doces.
Dędaleos nexus filo, ambageſque reſoluis,
Auratos villos, aurea poma refers.
Dędalus, Alcides, tibi cedant, cedat Iaſon;
Te magis his etenim laus diuturna manet.

Ad Lectorem.

Tranſtulit in Zanclem veteres CASTELLVS Athęnas,
Lector habes Phrygiam hic Pergamon, atq; Rhodon.

AN-

ANNIBALIS BVFAL
Art. Med. Doct. ad Lectorem
Carmen.

QVæ Galenus habet, quæcunque vocabula magnus
Continet Hippocrates & bene nosse iuuat.
Nomina morborum, symptomata, multaque lucem
Quæ præstant medicis non sine fruge libris.
Hæc tibi CASTELLI ingenium, doctusque libellus
Edocet, & cuiuis commoda multa parit.
Cui studiosa cohors pro tanto munere grates
Reddat, ut impressis nobiliora paret.

MVTII FERRARA
Art. Med. Doct. Epigramma.

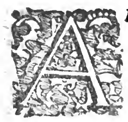
HIppocrati debet, debet Medicina Galeno,
Vni CASTELLO debet at illa magis.
Nam veluti Alcidem ducentia fila sequutum
Fama est ambiguas, isse, redisse vias.
Sic dubiis Veterum, perplexaque dogmata seruans,
Explicat hæc, claris nominibusque refert.
Cæcas ambages, labyrinthos arte resoluit,
Et verum ex vero verius ipse legit,
Quantum quisque potens medicare, debeat isti,
Si nosset, meritum prosequeretur opus.
Continuo edocuit, dignatus Apollinis artes
Altior humana mente, bonor unde sibi est.

LEXICON
MEDICVM,
HIPPOCRATIS, GALENI, ET AVICENNAE.

Authore

BARTHOLOMAEO CASTELLO
Theologo, Philoſopho, & Medico Meſſanenſi.

A

BAPTISTA, terebella eſt, qua in fracturis capitis, quæ uſque ad Cerebri membranam peruenerunt, quando id quod cõtuſum eſt, excidi debet, utimur, Cui terebellæ, nedum Medici eam audacius tractantes duram membranam quę oſſi ſubternitur, uiolent, ſupra eius acutam cuſpidem, circulum uendam, ſiue labrum, ſiue ſupercilium, parum extans effor nant, quem ab argumento abaptiſtam uocant, 6. meth. c. 6.

Abarticulatio, idem eſt, quod dearticulatio, id eſt ea naturalis oſſium coniunctio, quę euidentem motum habet, ſicut coarticulatio, eſt ea naturalis oſſium commiſſio, quę exiguum, & obſcurum aliquando, aliquando nullum motũ præſefert, 2. de artic. 8.

Abdomen, ſunt duo muſculi recti, & carnoſi, qui à pecto-

A re,

re, ad ipsa pubis ossa perueniunt, qui sibi cohærent, coalescuntq; & quod conflatum ex ipsis est, Græci Epigastrion, id est abdomen nominarunt, 6.meth.4.c. quod & Hypogastrion vocant, 6.de vsu par.c.4.estq; commune omnium visceru operimentum, 1. de semine, cap.15.quod abdomen his tribus partibus constat, hypochundrijs, locis ad vmbilicum attinentibus, & imo ventre, 2.aphor.35.

Abductiones, quæ & abruptiones, apagmata & apoclasmata dicuntur, fracturę sunt, quæ propè articulum, per totam ossium crassitudinem fiunt, ita vt à se plurimum distēt, quas recentiores paulatim factas fracturas nuncupant, com.3.in lib.Hipp.de his quæ in medicatiua fiunt, 31.

Ablatio totum illud tempus paroxismi febrilis est, quod post statum est, qualicumq.natura præditum, siue id ad integritatem veniat, siue non, quod & remissio, interuallum, declinatio, & submissio dici solet, lib.de morb.tempor.c.6.

Abluentia, & abstergentia medicamenta sunt, quæ succum mordicationem faciētem, leniendo euacuant, 1.de simpl.med.fac.cap.37.& lib.2.cap.14.

Abolitionem pulsus vocamus, cum eleuatis & mox applicatis digitis inuenimus in singulis applicationibus motum deficientem, longe enim abest pulsus abolitio, à pulsu deficiente, illa enim est velut defectus, vt sensus quidem indicat totius functionis, hic dimidiatæ amissio, 2. de caus.puls. cap.3.

Abortus est imperfecta fætuum emissio, vtcumque facta fuerit, quam Hipp. nunc amblosin, nunc perditionem, nunc apophthoram vocat & medicamenta id præstantia amblotica, idest abortiua, com.1.in 6.de morb.vulg.2.

Abrasa sunt, quę aposyrmata Græci vocant, suntq; vlcera quæ mollem, & suspensam habent cuticulam, 1. de compos.med.per gen.cap.12.

Abrasio

Abrasio intestinorum, est vlceratio partium, quę in superficie intestinorum constat, qua earundem partium elici ramenta solent, 3. de ratione vict. in morb. acut. 33.

Abruptio, vide Abductio.

Abscedentia corpora, siue quæ abscesserunt, vocat Hipp. omnia quæ cum corpus secundum naturam sese habet, vel vnita aliquibus alijs partibus sunt, vel eas attingunt, cum præter naturam affectum est, vnionem vel contactum non amplius seruant. Expansa autem vocat, quæ plurimo interuallo inter se distant, id quod duobus modis fit, vel in toto, vel in labris tantum, 2. de his quæ in medic. fiunt, 25. vide apostasis.

Abscessio apud Hippoc. id est, quod ego soleo continuitatis solutionem appellare, & membra quę ita affecta sunt, abscedentia vocat, tametsi vna quædam species huius generis sit, quam propriè abscessionem, & abscessum, idest, apostasin, & apostema nūcupant, lib. de his quæ in medic. fiunt in argumento operis.

Abscessus, tumor est pręter naturam suppuratus, non cōsueto, & bono pure, sed in corruptionem quandam aliā tendente, lib. de tumor. c. 3. aliquando Hipp. non eos solos abscessus vocat, qui per effluxionem fiunt, sed etiam cum alius transit morbus in alium, comm. 2. in 1. de morb. vulg. 21. Abscessus est corporum ex phlegmone in pus transmutatio, li. finit. med. fol. 97. Abscessus etiam appellat Hippoc. qui excretione noxiorum humorum sunt facti, ne dum qui decubitu, com. 1. in 3. de morb. vulg. 4. vide Sinus.

Abscissio quæ & Apocope dicitur, siue morbus ex abscissione est, qui citra declinationem soluitur, & terminatur, vel pp ægrotantium imbellicitatē, vel pp morborum fortitudinē, tandem cum morbus supra vires existit, q mortalium morborum est proprium, de totius morb. tempor. c. 1. & 5.

Abstergentia, vide Abluentia.

Abuacuatio, euacuatio est, aut corpori plus æquo plethorico conueniens, quę hypercrisis seu superuacuatio dici solet, aut quæ per patientẽ particulã fit. In arte parua, c. 95.

Acamatos media est omnium simpliciter membrorum figura, quasi sine fatigatione dixeris, 2. de motu muscul. c. 1.

Acantha est spina seu spinæ apex, quem natura in spondylis dorsi est machinata, ex medijs partibus postremis, quæ esset velut vallum quoddam ante spinam totam oppositum, quod prius ipsum contunderetur, ac comminueretur, modisque omnibus afficeretur quam ad vllum spondylum noxa perueniret, 12. de vsu par. cap. 15.

Accessio est deterius tempus totius circuitus, quod est à primo insultu morbi, vsque ad tempus consistendi, siue per tertium, siue per quartum, siue quotidie fiat, 1. aph. 12. quæ & paroxismus dicitur.

Accidens al. quando passionem significat, idest, ipsam operationis læsionem, de different. morb. c. 7. quæ constitutionem vnde actio nascitur, necessariò sequuntur, sanis quidem nobis accidentia ęgrotantibus symptomata dicunt, 1. meth. c. 9. Non accidentia verò vocant recentiores Medici ea quæ non existunt, vt dolore vacare, et huiusmodi, com. 1. prognost. 27.

Accommodatum in corpore dicitur, id quòd quando vnicuique rei seruatur, iuste quodlibet se se habet ac disponitur. 1. de fractur. 2.

Acerbum id omne dicitur, quod linguæ nostræ admotum, valde desiccat contrahit, & in multam profunditatem vsque, illam exasperat, sicut pyra syluestria immatura, ab austeris sola intentione dumtaxat, diuersum, 1. de simplic. med. fac. cap. 37.

Acetabulum, est illud cauum ossis extremi quod capita alterius

alterius ossis altius excipit, quod & Cotyle dicitur, lib. de ossibus in proœmio, Acetabula adhuc sunt, vasorũ & venarum quę ad matrices perueniunt orificia, quæ & Cotylidones dicuntur, quibus fœtus matrici alligatur, per quæ velut per truncos quosdam fœtus ex matrice trahit spiritum & sanguinem, 15. de vsu par. cap. 5. non secus ac Polypi acetabulis quidquid attigerint; corpora enim vasorum sunt polyporum acetabulis perquam similia, vt nomine etiam non alio appellentur, lib. de Semin. cap. 7. per quæ etiam vasa singulis quibusque mensibus excrementitius sanguis in vuluam deriuatur, ibidem; quamuis nonnulli homines vuluam acetabulis carere dicant, lib. de vuluæ dißect. cap. 10. plerũque profundos sinus, magnis supercilijs circumdatos, tum Hippoc. tum alij, acetabula nuncupare consueuerunt, 1. de artic. 21.

Acetabulares vuluę eminentiæ, sunt tumores vasorum vteri, quos prægnationis tempore adnatos habet, quales etiam recto intestino esse in hæmorrhoidibus solent, lib. de vuluæ dißect. cap. 10.

Achinesia est media quies, quæ inter systolem & diastolem pulsus, intercedit, 1. de differ. puls. c. 7.

Achlys est circa totum nigrum oculi à superficiaria vlceratione cicatricula tenuissima, aeri caliginoso assimilis, lib Introd. cap. 5.

Achores sunt manantia vlcera cutis capitis, tenuissimis foraminibus cutem perforantia, ex quibus glutinosa effluit sanies; huic morbo affinis est Fauus, seu Cerion, in quo foramina sunt quam in illis maiora, melleum humorem continentia, lib. de remed. parat. facil. cap. 5. lib. de tumoribus, cap. 15. 1. de comp. med. loc. cap. 8. quę vulgus vocat Tigna, Arabes sabafati.

Achrous, i. decolores homines, 4. de ratione vict. 115.

Aciam vocat Hipp. filum per foramen acus traiectum, quo vel partes corporis dissectas inter se cõmittere, vel caput fasciæ subiectis partibus, assuere consueuimus; Nodum verò uinctionem, quę ex fascijs inter se connexis fit, com. 2. in lib. de his quæ in medic. fiunt 7.

Acida bilis, quid sit, exemplo ostendit Galenus, uinum quidem dulce (inquit) quod nondum ab vuis sit expressum, feruens & alterascens ex eo quem in se habet, calore, intelligimus, ex cuius mutatione duo proueniunt excrementa, alterum leuius, magisq; aereum, quod florem, alterum grauius ac magis terreum, quod fecem vocant. horũ alteri flauam bilem, alteri nigram assimilamus, quando non candẽ habent bi succi speciem, cuius animans naturę opera regitur, qualem cum pręter naturam se habet, sępe exhibent, quippe flaua quę est, efficitur vitellina, ita enim nominant, quoniam ouorum vitellis tum colore, tùm crassitudine sit assimilis, nigra verò longè malignior, ea quoque quę similis ei, quæ naturalis est, redditur: nomen tali succo nullum est institum, nisi quod aliqui vel radentem eum, vel acidum appellarunt, quoniam acris in morem aceti fit & corpus animalis radit, & terram si supra eam sit effusus, quandamq; cum bullis, veluti fermentationem, ebullitionemq; excitat, vbi aduentitia putredo nigro illi succo naturaliter se habẽti accessit; plerique autẽ id quod è tali succo naturaliter se habet, quod & infra deijcitur, & sapè supra fluitat, atrum vocant succum, non atram bilem, quod verò ex ustione quapiam in acidam migrauit qualitatem, id atram nuncupant bilem, 2. de nat. facult. c. 9.

Acida pituita est, quę omnino cruda est, omnimoda autem cruditas intelligenda est quæ in ea concoctione incidit quę in venis agitur; non autem in ea quę prima est quæque in ventriculo perficitur, 2. de nat. facult. c. 9.

Aci-

Acinosa tunica oculi, vide Rhagois tunica.

Acinus, vide Staphyle.

Acmastica febris est, quę continuo crescēdo procedit, vt Epacmastica quę decrescendo. Homotena verò quæ similē seruando calorem ad finem vsque terminatur, 9. meth. 4.

Acmem, i. maximam exercitationis & motuū intentionem Græci vocant, 2. de san. tuenda, c. 2. sic ēt ætatem integram, & summum corporis robur significat; inde translata est vox tum ad alia oīa, tum ad morbos, sic. n. medici tertiū totius morbi tempus appellant, in quo summum hēt vigorē, 1. cap. 13. quam mediā ętatem Leonicenus vocat eod. aph. Constitutam, alij constantē, alij subsistentem, q̄ media est inter senes, et iuuenes, 1. de san. tuen. c. 2. et 6. de san. tuen. c. 6.

Acopa medicamenta, quæ copon. i. lassitudinem ex multo vehementiq; motu corporib. vel toti, vel particulis obortā tollunt, appellamus; Cęterū postea à medicis in vsu fuit, etsi non ad lassitudines medicamen ab ipsis sit compositum, sed vel ad dolorem diuturnum in alto corporis latētem, vel motū difficilem, vel sensum stupidū, vel particulę duritiem, vel tēsionem, vel tumorem scirrhosum, appellare similiter Acopa, modo humidam consistentiam Acopis similem habeant, 7. de compos. med. per gen. c. 11. etiam si gratia vehementer calefaciēdi assumantur, 7. de compos. med. local. c. 1.

Acor est ructus quidam acidus ex præsentia ciborum corruptorum in ventriculo, 5. de vsu part. c. 4.

Acordius homo, id est, secors, quod apud eos dūtaxat intelligas qui principatum animæ in corde statuunt, 3. de placit. Hippocr. & Plat. cap. 4.

Acosmia, vide Ataxia.

Acrisię vocabulum ab Hippocr. dupliciter vsurpatur; vel cum omnino iudicium nullum futurum sit, aut prauum. com. 2. in 1. de morb. vulg. 46.

Acrochordon verrucarum genus dolens, estq; exortus orbicularis, angustam obtinens basim lib.introd.folio 97. quam vocat pensilem verrucam, 2.meth. 2.

Acromion ea est compactio, qua os scapulæ à spina tenue incohatum, paulatimq; plenius effectum, ad Acromij locum peruenit, ibique iugulo connectitur. Alij præter hæc ambo quæ coniunguntur tertium os esse inquiunt, quod in hominibus solum deprehenditur, idque Cataclida et Acromion appellant, lib.de ossibus, cap.14. quod etiam summum humerum vocat, 13.de vsu part.cap.10.

Actiones prisci omnes actiuos motus nominant, sicuti omnes motus qui naturaliter se habent, nisi actiui sint pathemata, id est passiones Græci vocant, 2.meth.cap.3.

Actu aliquid tale esse, ex aduerso est ei quod est facultate, vel potentia, 1. de simpl.med.facult.c.9. at quod energia siue actu calidorum, frigidorum, humidorum, siccorũ, vnũquodque tale esse dicitur, vel quod summam habet eiusmodi qualitatem, vel vincit in eo id genus qualitatum aliqua, vel quod ad cognati generis mediocre aliquid, vel quod ad vnũ quodlibet à nobis est collatum, 3. de temp.cap.5.

Acuta exercitatio est, cuius celeres motus sunt, 5.de san. tuen.cap.3.

Acutus morbus est qui ob sui magnitudinẽ, & casuũ vehementiam, ad summũ vigorẽ celeriter properat, 2.aph.23.

Acutus simpliciter morbus est, qui intra quartũdecimũ diem integrè iudicatur; Acutus verò ex decidentia, vsque ad quadragesimum terminatur, 2.aph.23. Peracutus verò morbus, qui ad septimum vsque diem extenditur, qui longius procedit, simpliciter acutus. Exactè peracutus est, qui quartum diem attingit, non exactè qui septimum; Exactè acutus, qui decimumquartum, non exactè, qui vigesimum, quod autem ex delapsu acutum ad quadragesimũ, 2.de dieb. decret.

decret.c.12.quem acutum ex delapsu,siue ex decidentia vocat Hipp. acutum adauctum,& acutum ex conuersione,3. progn.10. & 1.progn.25. acutas etiam simpliciter vocat eas febres,quæ maxima ex parte cõtinuæ sunt, 2.de crif.12.

Acutus ex decidentia,vide Acutus simpliciter.

Acutus adauctus, vide Acutus simpliciter.

Acutus ex conuersione, vide Acutus simpliciter.

Acuta febris, vide Acutus simpliciter.

Adedentes,i. phagedenę,lib.de aer.aq. & loc.c.2. vide Phagedenę.

Aden,i.glandula,conuolutio quædam est sicca,& carnosa,uel carnosa conglomeratio,lib.finit.medic.fol.97.eundē adenem corpus carniforme uocat,quod vtique velut cuneus quidam,vasorum diuisionibus incubans,fulcimentum ipsis tutum suggerit,ut à nullo violento casu afficiantur, 4. de vsu part.ca.20.quem adenem Thymum vocat,6.de vsu part. cap.4.adhuc & adenam,seu glandulas vocat carnosas partes raras,& spongiosas,quæ in alis, inguine, & collo sunt, 13.meth.c.5.

Adeps,qui & axungia dicitur,differt à pinguedine,quod ille crassior sit,animantibusq; totam naturam terrosiorem habẽtibus prouenit,uelut humidiorib.pinguedo; At tu si voles oleosam & pinguem in animalib.substantiam omnem, adipem appellato, vt plerique medici, sed & pinguedinem appellare totum hoc genus licet,11.de simpl.med.fac.

Adiapneustia,i.impedita perspiratio,11. meth. 10.

Adiunctio,vide Appositio.

Adiutorij os,idest,os humeri, quod maximum omnium est, femore excepto,lib. de ossib.c. 16.

Adnata tunica,quæ & agnata, vide Rhagois.

Adstringens,uide Attrahens.

Aegilops, siue Anchilops, Arabibus algaras, abscessus qui-

quidam est ad angulum oculi, qui naribus propior est, pus continens quod erumpens aut os exedit aut ad angulum, vel vsque ad nares destillat, lib. qui introd. dicitur, c.15. & 5. de compos. medic. loc. c. 2. & lib. de reme. paratu facil. cap. 12. quod vlcus si neglectum fuerit, in fistulam desinit, lib. de oculis, cap. 9.

Aequalis ad pondus temperatura est in omnibus animalibus, & stirpib. ea quæ ex pari elementorum commixtorũ spectatur mole, non quæ tum animalis, tum stirpis naturæ conuenit, conuenit .n. alijs vt humidum sicco, & frigidum calido præponderet, sicq; æqualis temperatura ad iustitiam est, non quę pondere, & mensura, sed quę eo quod pro dignitate cõuenit, ęqualitatem explorat; animalia .n. & stirpes, optimam, mediamq; habere in suo genere temperiem dicemus, non vtique absoluto sermone cum paritas exacta contrariorum in ijs non sit, sed cum ea mediocritas, quę ad potestatem refertur, his adsit, 5. de temp. cap. 6.

Aequalis inæqualitas dicitur, non in pulsibus modo, sed alijs prope omnibus, quæ pristinam naturam immutantia, siue magnitudine, siue qualitate æqualia, uel inæqualia capiunt incrementa: nam quatenus æqualitatem commutant, vocentur inæqualia, sed quatenus ęquam semper mutationẽ assequuntur æqualiter dicantur mutari, sed quæ vt pristino constant statu nec accipiunt parem mutationem, hæc semel inæqualia vocantur, 1. de differ. puls. c. 11.

Aequalis morbus est, qui ęquales habet motus, cum non vt inęquales morbi aliquot diebus vehementiores fuerint, postea sine aliqua significatione torpuerunt, deinde rursus adaucti continuitatem acceperunt, sed perpetuò sibi constant; quo argumento ab Hippocr. dictum est continuorum morborum & inæqualium acutiem non posse vltra diem decimumquartum protendi, 2. aph. 23.

Aequa-

Aequalis pulſus eſt, cum oẽs ictus ęqualem inter ſe ſeruant proportionẽ, ita vt ſecundus reſpondeat primo, & tertius ſecundo, ė contra dicitur inęqualis, 1.de diff.pulſ.c.10.

Aequiuoca ſunt quæ non ſunt vnius generis, quæcumque enim nomina vnam ſpeciem in multis ſingularibus ſignificant, vniuocè de ipſis dicuntur, quæ verò de multis diuerſis ſpecie ea ęquiuocè nuncupantur, & res quę ipſis ſubijciuntur, ab ipſisq; ſignificantur ęquiuoca ſunt, com.3.in lib. de his quę in medic. fiunt 24.

Aeroſis quaſi Aeratio, vel ſanguinis attenuatio, vel inhalitum ſolutio, eſt cuſtodia vel conſeruatio, vel reſtauratio ſpiritus deperditi ex reſpiratione, & tranſpiratione, & qui ex ſanguine attollitur, uapore, 11.metho.3.

Aeruginoſa bilis, q̃ æruginì ſimilatur, vide Bilis pallida.

Aethiologica ſiue pathologica medicinæ pars eſt, in qua ea quę præter naturam ſunt, inquirimus, morborum cauſas, accidentium concurſus, affectuum ſtatum, lib. introd.c.7.

Affectio ſanguiflua eſt, in qua vehementer multum ſanguinis profunditur, com. 2. in 6.de morb. vulg.14.

Affectus pręcordialis, vide Affectus flatuoſus.

Affectus melancholicus, vide Affectus flatuoſus.

Affectus grauis dicitur, aut propter pręcellẽtiam partis, aut propter affectus magnitudinẽ, aut propter ipſius cacoethiã, 4.meth.c.6.ſpectatur autẽ affectus magnitudo tripliciter; ex lęſæ actionis pręſtantia, ex propria affectus eſſẽtia; & ex facultate q̃ læſum corpus gubernat.7.metho.cap.12.

Affectus flatuoſus præcordialis, & melancholicus eſt, quo ijs qui inclinante ętate plurima Venere vtuntur, inflatur, & tumeſcit venter, com.3.in 6.de morb. vulg. 12.

Affectus implicatus eſt, in quo multæ ſunt affectę partes nam poteſt idem homo non ſolum laborare ex thorace, ſed etiam ex pulmone, ex capite, ex imo ventre, & ex iecinore,

com. 2.

comm.2.in 3.de morb.vulga. in argum.

Affectus qui & schesis dicitur, est dubia & non certa, aut firma corporis dispositio, is verò qui firmus & certus est, & quasi habitus, Exis dicitur, 8. metho.c.3.

Affectus quos Græci pathemata vocăt, passiones omnes sunt quæ in corporibus nostris fiunt prter naturam, com. 2.in 1.de morb.vulg.23.affectus verò siue affectionis vocabulum, ab afficiendo dictum, de multis effertur rebus, sed nunc recessus in statum præter naturam significatur qualescũque ij fuerint affectus, siue affectiones, lib.de cur.rat.per sang mißionem, cap.3.

Affectus puerilis, vide Comitialis morbus.

Affusio qua Græcè parenchyma nutrimenti dicitur, lib. introd.c.9 vide Parenchyma.

Agathon significat apud Hippocr.idem quod idoneum, certum, stabile, verum, & perpetuum, vt auctor est Gal. com.2.in lib.de fract.idem verò testatum reliquit in com. lib.2.de artic. Agathon apud veteres id omne dici solere, quod in suo genere primum est.

Agerasia, i.insenescentia, lib. de marcore, c.2.

Agglutinatio, vide Prosthesis.

Agitatio, vide Vibratio.

Agnata tunica, siue adnata, vide Ophthalmia.

Agnaa, vide Fatuitas.

Agonia est inæqualis motus ex timore et ira compositus, timore intro & ad principium tum sanguinem, tum spiritum vnà cum refrigeratione eorum quæ in summo corpore sunt abducente, & contrahente. ira verò foras agente, & fundente calorem, 2.de sympt.cau.c.5.

Agrestis lichene, idest, impetigo, 6.de compos.medic.per genera, c.2.vide Impetigo.

Agrypnia, id est vigilia, 2.meth.2.

Apathia,

Aipathia, perpetua passibilitas, lib art. med. c. 8.

Alæ narium sunt tenuia chartilagineaq; corpuscula vtrique nasi lateri à parte inferiori adnata, lib. de ossibus, cap 4. quæ etiam pinnulas vocant, lib. introd. cap. 10. vocant adhuc & pinnas, 2. de loc. affect. c. 2.

Alę aurium, vide Aures; vide etiam lib. Introd. c. 10.

Alaria ossa, vide Sphenois.

Ala quid sit hinc patet, brachium appellatur, quod inter duas iuncturas humeri, & cubiti intercedit, totius brachij pars, super humeralis verò idest ἐπωμὶς superior humeri pars quæ ad collum vergit, nam humerus totum id, quod in dearticulatione hac apparet, vocatur, nam quod non apparet à posteriori parte est os scapulæ, ab inferiore est id quod dum totum brachium attollitur, manifestum fit, quæ ala nuncupatur, 1. de artic. 4.

Alba vitiligo, vide Leuce, & Vitiliginum.

Albam pituitam consueuere medici, quandam aquę inter cutem speciem, leucophlegmatiam, idest, albam pituitam nominare, vel quod sit ēt aliqua pituita liuida, vel quod sibi quidē ratione sit semper alba, sed propter mixtionē quorundā aliorū humorum, verum mutet colorem, 7. aph. 29.

Albaras, vide Aegilops.

Albugineus oculi humor, similis albumini oui, opposita parte vitrei humoris exterius, ante crystallinum positus, non concretus, vt alij humores sed liquidus in foramine tunicæ vueę collocatus, superfluitas est crystallini humoris, ad ipsum defendendum sua humiditate, lib. de anat. viuor. vide Hyaloides, & Crystallinus.

Albugo cicatrix est crassa, & profunda, vlceri inducta, lib finit. med. non quacunque corporis parte, sed solum in Iride oculi, lib. Introd. cap. 17.

Albula, vocant aquas aluminosas, 8. meth. 2.

Alexiphar-

Alexipharmaca medicamenta sunt, quę deleteria, id est, lethalia venena, intus assumpta euacuant, 5. de simpl. med. fac. c. 18. & 1. de semin. cap. 16.

Alexiteria medicamenta sunt, quę venenatarum bestiarum ictus, aut venena sanant, 5. de simpl. med. fac. c. 18.

Albacab est illud ligamentum, quod ad musculum non extenditur, sed continuatur inter duo extrema ossium, aut inter alia duo membra, annectēdo vnum alteri, firmiter ab osse natum, lib. de anat. uiuor.

Alica ex genere tritici est, 1. de alimen. fac. c. 6.

Alienam caliditatem vocat Aristoteles, externam, nō insitam, neque natiuam in quocunque rerum genere, nam hęc coquere apta est, extrema autem corrumpere, quod est putrefacere, 2. de differ. febr. c. 9.

Allantoides, uide Chorion.

Alopecia, capillorum defluuium est, propter uitiatos humores, sic appellata, quod vulpibus frequenter accidit, 1. de comp. med. loc. c. 2. qua locus affectus apparet colore prorsus exangui. de remed. par. facult. cap. 6. quam etiam areas vocant, 2. meth. c. 2.

Alphi, id est, uitiligines, & humorum uitiositate, quæ in cute sunt, quemadmodum etiam de Lepra planum est, oriūtur, lib. de humor. com. 3. vide Vitiliginum.

Alteratio est alimenti concoctio, vsque quo in similitudinem partis quę nutritur, transmutatur, 8. de comp. med. loc. cap. 6.

Alteratrix, vide Attractrix.

Altus pulsus, vide Pulsus latus.

Alueoli, vide Pathnia.

Aluus liquida appellatur, in qua liquida deijciuntur, com. 2. in 1. prorrh. 3.

Amarabilis, ea & pallida, & flaua dicitur, 2. de differ. febr.

febr.cap.1.vide Bilis pallida,& Picra.

Amaurosis est totius in oculo lucis impedimentum, acutis morbis accidens quæ est imbecillis facultatis animalis signum, com.2.in 1.prorrhet.11.20.

Ambas, vide Ambonæ.

Amblotica medicamenta, vide Abortus.

Amblyopia est visus hebetudo, in qua oculi nec phlegmone tenentur, nec influxu torquentur, nec vlcerati sunt, nec aliud quiduis mali perpessi, 5.de simpl.med.fac.c.23.

Ambonę sunt margines, siue labra, siue supercilia cotylarum, & cauitatum, 2.de vsu par.c.17.quas quidam masculino, quidam feminino, ambas appellant, 1.de artic.10.

Ambusta sunt, quæ igne vel ardenti aqua comburuntur, ita vt bullas aliquando excitent, 9.de simplic. med. facult. quæ etiam ambustiones uocantur, 11.de simplic. medic.fac. constat autem si quis in aqua feruenti ustus fuerit, hunc etiam affectum Pyricauton, i.ambustum igne, nominari, 1. de comp.med.per gen.c.4.

Amentia, vide Anæa.

Ametria est a iusta temperie recessus, 2.meth.c.4.

Amniculum, vide Chorion.

Ammata, fascias Græci vocant, quibus venter, pectus, costæ, lumbique alligantur, 3.de sanit.tuen.c.2.

Amnium, uide Chorion.

Amolynta, id est, non inquinantia medicaměta, similia his quæ propriè epithemata dicuntur, 7. de comp. med. per gen.cap.11.

Amphiblestroide seu retiformis, id est, verrucalis tunica, quæ à cerebro ad oculos profecta, uitreũ, & cristallinũ humorem ambit, cuius tunicæ figura in latum diffusi, atque expansi nerui uerriculo similis apparet, ad placit.ca.5.uocant ipsum nõnulli propriè tunicam retiformen, quod figu-

ra

ra quidem reti sit similis, cæterum nullo pacto est tunica; neque colore, neque substantia, sed si exemptum ipsum reposueris, in unum aceruum coniiciens, tibi plane uidebere uidere Cerebri portionem quandam exemptam, 10. de vsu par. cap. 2. uide Choroide.

Amphimerina febris est, quę singulis diebus acceditur, atq; intermissione finitur, idem enim est ac quotidiana simpliciter, nulla alia sermoni adiectione facta: eam verò quæ intermissionem non habet, non Cathemerinam, ut quidam, sed quotidianam continuam, uoco, 2. de differ. feb. c. 7.

Amphismela, est instrumenti genus, quo anatomici secant corpora, 6. de anat. adm. cap. 10.

Amuleta medicamenta quæ Græci Periatta uocant, sic appellantur, quod de collo suspendantur aut alicui corporis parti alligentur, lib. de remed. par. fac. cap. 1. quę qualitatis familiaritate attrahunt, id est, totius essentię similitudine, 5. de simpl. cap. 17.

Amygdalæ, uide Paristhmia.

Amylum, ex tritico cibus, 1. de alim. fac. cap. 8.

Anabatica, uide Continua, & Epacmastica.

Anabrosis quæ & Diabrosis dicitur, est solutio continuitatis in osse, uel in uase aliquo ex erosione. 5. loc. aff. 5. uide Diabrosis.

Anacollemata medicamenta sunt restringentia fluxiones oculorum, de remed. par. fac. c. 10. quę fronti, & temporibus imponuntur, 11. de simpl. med. fac.

Anadiplosis, est accessionũ reduplicatio li. de Typis. c. 4.

Anadosis, est nutrimenti per uenas transitus, quod idem est ac digestio, seu distributio, differens à Diadosi, quod sit translatio, traditio, uel porrectio in singula simpliciũ, & inuisibilium neruorum, & arteriarum, nutrimento à laterib. illorum vasorum attracto, & translato, 2. de nat. fac. 6.

Anœa,

Anœa, siue amentia, est ratiocinatricis functionis ueluti paralysis. lib. de sympt. differ. cap. 3.

Analeptice, est renutritoria refectoriaque uocata, uictus ratio. 7. meth. 6. inde analepsis, id est resumptio, li. de marcore, cap. 9.

Analogismus, est comparatio, & perceptio causarum iuuantium per similitudines, ad Thrasib. c. 11. siue Analogismus est ratio, quę ab euidenti auspicatur, rei obscurę facies cognitionem, 1. prognost. 6.

Anaplerotica medicamenta sunt, quę cicatrices crassant, quaque alta vulnera complent, & lympidant, lib. de Dynamid.

Anasarca, quę, & Catasarca, Hyposarcidium, & Episarcidium dicitur, Hydropis species est, in qua humidi substantia tenuis copia, in tota inferiore thoracis regione aceruatur, habitusque totus pituitæ plenus redditur, 4. de rat. vict. 111. diciturque anasarca, quod per carnem ille humor fluat. lib. finit.

Anastoechiosis, quod relementationem dixeris, est colliquatio seu resolutio, seu dissolutio, aliquādo totius corporis, aliquando succorum, qui in uenis sunt, duntaxat: quod autē ex ea colliquatione prouenit, aliàs ad uentrē confluit, aliàs ad vrinas, aliàs ad sudores pellitur. 3. de sympt. caus. c. 2.

Anastomatica, idest, aperientia medicamenta, quęcunque vasorum oscula aperire apta sunt, extergendo, incidendo, obstructiones tollendo, & diuidendo: differuntque à rarefacientibus, quę cutis tantum mæatus reserant. 5. de simplic. med. fac. c. 14.

Anastomosis, vide Osculorum apertio.

Anatasis, uide Catatasis.

Anatome est humani corporis, abditarumq; eius pariūt dissectio, & speculatio, lib. finit. med.

Anatrypsin, i. refrictionem veteres Græci solent appellare, non eam frictionem, quæ ab inferiori parte sursum ducitur, sicut cõpositio videtur significare, sed absolute omnem quomodocumque factã. Nos autem Trypsim frictionem, seu fricationem vocamus, com. 3. lib. de his quę in medic. 25.

Anchylops, vide Aegilops.

Anchoralis processus, vide Ancyroides.

Anchyle, vide Ancyle.

Ancon, est gibbi cubitus, vel gibberi medium cui innitimur, diciturq; Ancon, alterum maius ossium cubiti, quod & Olecranon vocat Hipp. 2. de vsu par. c. 2. vide Brachium.

Ancos siue Galianconas, eos vocat Hipp. quibus cum augerentur eorum corpora, ex luxatione brachij in alam, os brachij breuius euasit. 3. de artic. 88.

Ancyle seu poplites sunt partes retrorsum post genua spectantes, lib. introd. cap 10. vnde ancylas, siue ancyllas vocat difficiles artuum motus, & ligationem neruorum, & articulorum contractiones, 7. de compos. med. per gen. cap. 6. vide Poples.

Ancyroides, processus acutus exigunsq. est in interiori parte ossis ceruicis scapulæ, qui cum anchoræ, uel coruini rostri similitudinem referat, Ancyroides, à nonnullis, Coracoides ab alijs nuncupatur, quandoquidem extrema eius pars uti Corniculę rostrum exterius inclinat, lib. de ossibus, cap. 14. quem etiam Anchoralem, & Cornicularem nominant, 1. de artic. 2.

Ancurisma est affectio, qua os in arteria fit, vulnerata ea cum ad cicatricem peruenerit, quę ei adiacet cuti, manente uerò arteriæ ulcere, ea neque conglutinata, neque ad cicatricem simul perducta, neque à carne obstructa; quo fit ut arteria sanguinem iaculetur, qui contineri non potest, lib. de tumor. cap. 11.

An-

Angina siue Synanche, est phlegmone aliis extra collũ, vt partes tumescant, aliis intra tonsillas, vt simul partes quoque afficiantur respirationis, & ægra spiratio sequatur, lib. finit. vel breuius, est abscessus ad venas iugulares siue a glutinosa, frigidaq; fluxione, quam pituitosam vocant, siue à calida & acri, quam picrocholam biliosamq; appellaueris quę, & Cynanche dicitur, 4. de rat. vict. 30. Tandem Hipp. omnes affectus gutturi accidentes, si spirationem quoquo modo reddant deteriorem Synanchen vocat, aliis paracynanche, aliis paparasynanche dicitur, 4. loc. aff. 3.

Angor est natiui caloris cordis contractio, ad quam sequitur eiusdem cordis dolor, & palpitatio, & tristitia, pessimumq. est signum si in principio acutarum febrium aduenerit, lib. de humor. com. 1. 4. de differ. puls. c. 3. & com. 2. in 1. de morb. vulg. 75.

Anguli oculi sunt interiores oculi termini, vbi palpebrę coalescunt alter iuxta nasum, iuxta tempora alter, hic paruus, ille magnus dicitur, vterque autem Canthus, dicitur, i. angulus lib. introd. ca. 10. dicuntur & Hirquę oculorum, lib. de vena sect. contra Erasistratum, c. 6.

Angustus pulsus, vide pulsus latus.

Anhelosi sunt qui densum spiritum habent, & simul thoracem multum distendunt, quod contingit in affectionibus, multa inspiratione indigentibus, vt à cursu, aut vehemẽti exercitatione, & ardentibus febribus, 3. de diffic. respir. c. 11. nec etiam anhelationes asthmata vocat, 8. de simpl. Clarius autem inquit, qui citra febrem dense respirant, qualiter faciunt qui velociter cucurrerunt, ab accessione hac medicis Græcis Asthmatici, Latinis anhelosi appellantur; eosdem etiam ab alia accessione, orthopnoicos vocant, quod thoracis corpus rectum habere coguntur ob timorẽ suffocationis, quin, & stratum circa supernas partes, ad quas thorax

reclinatur, sibijpsis erectius faciunt, ne dormientes strangulentur, 7.de comp.medic.loc.cap.6.& 3.aph.26.& com. &.in 3.de morb.vulg.4.

Anima (apud Galenum) aut temperamentum actiuarum qualitatum est, aut ab ipsarum temperamento alteratur, 3.loc.aff.7.& com.5.in 6.de morb.vulg.5.vide calor natiuus.

Animalis motus est, qui animantium corporibus cum sana sunt arbitrio, voluntate, ac impetu neruorum, musculorumq. ministerio fit, quem medici voluntariam actionem, siue animalem appellare solent, lib.de trem.& palp.c.2.

Animalis virtus est, quę ex Cerebro originem ducit, quaque ex motuum voluntariorum imbecillitate deprehenditur, vt virtus, quam ex corde prodeuntem agnoscimus, quā vitalem nūcupamus, ex pulsuum debilitate, atque ex hepate oritur, ac naturalis dicitur, ex sāguineis egestionibus ab initio aquosis, atque tenuibus, postmodum verò crassis ad modum facis, 1.ad Glauc.14.

Annotatio, quam Episemasiam vocant, est accessionis principium, 2.aph.1.dicitur etiam annotatio, siue significatio, siue simiosis, morborum dignotio ex similiū ac dissimilium consideratione, ante alia artis opera, 1.de his quæ in medic.fiunt 1.

Annotatio incompressa quę becticarū febrium propriū est indicium, est, cum pulsus maior statim, ac velocior à cibo efficitur, sine aliquo horrore, dormitatione, pigritia, frigefactione extremorum, inæqualitate pulsus, aut frigiditatis, aut caliditatis, 1.de differ.feb.c.9.vide Febris significatio.

Annotina medicamenta sunt, quæ ad sedandos dolores sensum stupefaciendo parantur. 12.meth.1.

Anodyna, idest, Sopientia medicamenta, 12.meth.1.eadem anodyna dicuntur, id est, indolentia quoniam dolores

sedant,

sedantur, nō tamen dispositiones penitus sanāt, sed uim sentiendi obtorpescere faciunt, 2. ad Glauc. 6. sed rectius anodyna dolorem sedantia sunt, sed facultas anodyna alia re vera est, alia tantum dicitur, tanquam si quispiam hominē mortuum dicat anodynon, quia dolore vacet, cæterum vera anodyna facultas est eorum quæ primo ordine calefaciunt, si vtique in essentia tenui contineantur; at facultas eorum quæ dicuntur anodyna, sed non sunt, frigidorum est, quæ absoluto vtentia frigore partem obstupefaciunt, vnde, & Narcotica, i. stupefacientia dicuntur, 5. de simpl. med. fac. c. 9.

Anomæomeres membrum est, quod ex dissimilibus partibus est conflatum. 7. meth. 6.

Anorexia, i. inappetentia idem significat quod Apositia, id est abstinentia à cibo, 4. aph. 17. vide Apositia.

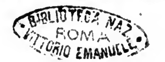
Antecedens, vide Antegressa.

Antegressa causa quę & procatarchon dicitur, est quę extra corpus posita quidquā in corpore alterat, quę & procatartica anticipans, & antecedens dicitur, quod eas quæ in corpore dispositiones sunt antegrediatur, 5. de caus. puls. cap. 1. quascunque dispositiones, vel motus in ipso animali præter naturam, morborum præcedentes causas nominant, quę verò extrinsecus adueniunt, & alterant corpus, atque naturam vehementer transmutant, preincipientes appellant. in lib. de caus. morb. ca. 2. eadem primitiua, & initiatrix dicitur, 6. de loc. affect. 4. eadem prophasis & occasio dicitur com. 3. in 1. de morb. vulg. 19.

Antheridę, idest, floridę appellata compositiones, 5. de comp. med. loc.

Antiadę sunt glandulę quę sibi ex aduerso in oris termino vtrinque iacent, cum ex fluxione in tumorem attolluntur, 3. de caus. sympt. cap. 4.

Anticardion, sic dicitur cauum illud quod sub pectore

carneum molleque ad os ventris, vocatur etiam sphage, Rursus verò cauitatem eam pectoris est ad clauiculas, tradit ab Homero dici Leucaricon, à medicis verò Anticardion & sphagen.

Anticipans morbus est, qui cũ diuersis horis semper accedat, & remittat, preuenit quidem continuò citiusque horas persoluit, vnde anticipans dicitur, siue prolepticus qui verò tardat hystericus siue posterius veniens nuncupatur, lib. de Typis, c. 3.

Anticipans, vide antegressa.

Anticnemion, vide Gastrocnemion, & Sura & Tibia.

Antichir est magnus digitus manus, qui & pollex & promanus dicitur, lib. de muscul. dissect. c. 22.

Antidixis, & endixis, sunt contradictiones indicationum, & indicationes, quæ sunt auxiliorum inuentiones, 9. meth. c. 7. vide Endixis.

Antidotus, medicamentum est, quod non extrinsecus impositum, sed intus assumptum malas corporis affectiones sanat, 1. de antidotis, cap. 1. mos est iunioribus medicis, antidotos appellare, non modo quæ aduersus mortifera medicamenta quæque ad morsus ictusque venenosos exhibent, sed etiam quæ contra malas corporis affectiones, præsertimque diutinas valent ex aliquo vlcere, aut abscessu consurgentes, 2. de antid. cap. 6.

Antispasis, i. ad contrarium reuulsio, auertitur. n. sanguis, atq. ad alia membra conuertitur, tum ad proxima deriuatus, tum ad contraria reuulsus, illud Parocheteusin hoc Antispasin Græci vocant, 5. meth. c. 3. vide reuulsio.

Antispatichon, id est, auxilium in diuersa reuellens, 13. meth. 11.

Anthrax. i. carbo seu vlcus escarosum, cui adiungitur multum partium circunstantium inflamem 6. aph. 45.

An-

Antitasis est, cum quę dissident ossa ad hoc ut è directo admoueantur, prius retrorsum trahuntur, hæc ad oppositum tractio antitatis dicitur, 6. meth. 5.

Anulus est recti intestini orificium per sedem prodiens, quo excretionem cum lubet retinemus, sic dictus à figura, ab officio verò strictor dicitur, lib. introd. cap. 10.

Anus seu vetula, vide umbilicus. dicitur ēt anus inferior corporis pars, qua excrementa redduntur, 3. de usu part.

Apagma medicorum appellatio propria est, quoties ossis finis qua parte maximè cum alio committatur, abruptus est 6. meth. 5. vide abductiones.

Apanthismos est subtilissima linea, quæ ægrè videri potest, quasi tu exolescentem lineolam diceres, cui simillimæ sunt venarum quædam propagines filorum araneę, aut capillorum modo angustæ, & extensæ, quę venę capillares dicuntur, lib. de dissect. venarum, & arter. c. 8.

Aparachyton vinum, i. originale cui marina aqua non est admixta, 4. de comp. med. per genera, c. 7.

Apechema, diremptio est ossis superficiaria, vel etiam profunda in partibus ictui oppositis, lib. finit. medic.

Apepsia, idest cruditas, 2. meth. 2. vide Concoctio.

Apepta phymata solitus est Hippoc. nominare cruda tubera, seu tumores præter naturam neruosa corpora vertebris ipsis, atque spinali medullæ insita extendentes, 4. de loc. aff. cap. 3.

Aperientia, vide Anastomatica.

Aperistaron, idest cauum ulcus apertum, 2. de compos. med. per gen. c. 1.

Aphonia, idest, vocis carentia, quę ægris solet accidere lęsis duntaxat ijs quæ voci efformandæ subseruiunt instrumentis, vel etiam ijs quæ respirationi deputauit natura, vel ob recentem quandam exolutionem, & afflictionem

virtutis.4.de ratione vict.23.

Aphorismus est oratio, quæ omnes rei proprietates breuissimis verbis circunscribit, 1. aph. 1. quin & aphorismos difinitiones appellat, 3. de his quæ in medic. 32.

Aphthæ sunt vlcera puerorum, summam oris partem occupantia, ob mollitiem maximè facta instrumentorum, quæ neque tactum neque qualitatem lactis sustinent, quod non paruam in se serosam contineant partem, 3. aphor. 24. ex quo habent aliquid igneæ caliditatis, vel adhuc quòd infans lac non probè concoxerit, 6. de compos. medic. loc. c. 4. & com. 3. in 3. de morb. vulg. 12.

Apices matricis sunt processus quidã mamillares vtrinque ad latera matricis ad ilia inclinantes, à Græcis cornua matricis appellantur, per quæ cornua semen à proprijs testiculis vulua attrahit, vt virile per collum, lib. de confect. vuluæ, & 2. de semi.

Apios, cibus est omnis qualitatis quæ sensu deprehendi potest, expers, qui neque adstrictionem, neque acrimoniam, aut aliam insignem facultatem obtinet, qualis inter humidas substantias est aqua, 1. de aliment. facult. 8.

Apnœa, id est, ablata spiratio, 2. de rat. vict. 43.

Apoclasmata, vide abductiones.

Apocope, vide abscissio.

Apocrustica, i. reprimentia & repellentia medicamenta quæ adstringendi vim obtinent, 11. meth. 15.

Apodacrytica, id est, delacrymatiua, & repercussoria lacrymarum, 4. de comp. med. loc. c. 5.

Apolepsis, vide interceptiones venarum.

Apomeli, mellis decoctum intelligo, quod nos conficimus aceto cum melle commisto, tantisper tamen simul decocto, quo ad vtrorumque qualitates inter se vniantur, & aceti vis retundatur, 3. fract. 49.

Apo-

Aponeurosis, sunt tendones quos musculi generant, qui ad artuum fines pertinent, 3. de aliment. facult. 5. dicuntur autem aponeurosis quasi deneruationes, & neruę musculorum tenuitates, 1. de anat. adm. cap. 5. quoniam musculi in eos desinunt, 1. de motu musc. cap. 1. vide Neruus, Tendones, Deneruationes.

Apophlegmatismus; medicamenta quæ ore colluuntur, aut dentibus manduntur, omnia vna nomenclatura comprehendentes apophlegmatizonta nominant, ac eorum facultates, apophlegmaticas, 5. de simplic. 20. rectius autem apophlegmatismus est medicamentum quod pituitam per os educit, 6. de sanit. tuen. c. 10.

Apophthora, vide aborsus.

Apophysis est extranea ossis pars, seu adnata appendix, lib. de ossib. in proœmio.

Apoplexia est ablatio sensus, & motus in toto animalis corpore, 3. de loc. affect. 10. & 2. aphor. 42. vide Caros, & Paraphlegia.

Apopleticę venę, quo & Sphagitides, & Iugulares externę, seu superficiariæ Arabibus Guidez manifestè vocātur, sunt quæ infernè ad aures vtrinque singulæ feruntur, à quibus superficiariæ ferè omnes tum colli tum capitis partes nutriuntur, 6. de vsu par. & initio secundi de rat. vict.

Aposcemata, id est decubitus vocantur, illæ dispositiones, cum qui prius vnum membrum infestant humores, eo relicto ad alterum transeunt, 2. ad Glauc. 7.

Aposceparnismus abscissio est ossis, cum eius pars decussa vulnerando fuerit, fracturę species, lib. finit.

Apositi, more antiquorum Græcorum, ij appellantur, qui appetentia carent, com. 3. in 3. de morb. vulg. 72.

Apositia, vide anorexia.

Apospasmata, auulsa omnia nominantur, de constit. art. cap. 6.

cap.6. quę verò continui solutiones, apospasmata, i. auulsiones vocantur, instrumentariorum tantummodo partium propriæ sunt passiones, de differ. morb. c. 11. vide Rhegma.

Apophagma, vide Vnionis solutio.

Apostasis fracturæ species est, quæ sub generalē affectionem subiicitur, quę est continuitatis dissolutio, ita n. ego totum hoc genus soleo appellare, at Hipp. abscendentia corpora, quæ ita affecta sunt, vocat, vt & affectio ipsa abscessio merito nominetur, tametsi vna quadā species generis huius sit, quam proprie abscessionem, & abscessum, i. apostasin & apostema nuncupent, 3. de his quę in medic. initio.

Apostasis, & Metastasis differunt, quod apostasis, i. abscessus, iudicationem infert, ægrumq; à molestijs omnibus liberat; Metastasis autem id est commutatio aliarum habet principium accessionum, vt & aliud exigat tempus ad coctionem mali, corporis locus ad quem infestantium humorum facta sit commutatio, 4. de rat. vict. 68.

Apostema, vide apostasis, & Sinus.

Aposyrmata, vide abrasa.

Apotherapia, nunc pro postrema parte omnis probe peractæ exercitationis sumitur, nunc pro ea medicinæ parte, quæ lassitudinem ex immodico exercitio succedentem, submouet, 3. de sanit. tuen. c 2.

Apothermus, Sapa, Siræon, Hepsema, nomina Synonima sunt, significātia mustum plurimum coctum, 1. de alim. fac. c. 13. de attenuante vict. rat. 12.

Appetitus caninus, vehemens est comedēdi desiderium, quo & plurima edunt, & maxime grauati paulo post reuomunt, 7. de comp. med. loc. c. 2. & 1. de sympt. caus. c. 7.

Appositio, quę & adiunctio & Prosthesis dicitur, finis est actionis quæ ab attrahente vi perficitur, attractum .n. & adductum nutrimentum singulis partibus apponit assimilan-

milandum.3.de nat.fac.c.1.vide Prosthesis.

Apsychia,i.animi deliquium,com.2.in 1.prorrhet.20. & 1.aph.23.

Aptistus, id est, morbus sine sputo, presertim morbus lateralis cum pars dolens exquisitè angusta fuerit, & veluti alligans in seipsa, vniuersum fluxum cohibuerit, 2.cris. cap.10.

Aqua inter cutem, id est, hydrops, vel hyderos, 5.de loc. aff.7.4.aph.11.

Aquaticulus, qui & Pubes dicitur, & Epision, est ea pectoris pars in quem Thorax finit, vbi & masculorum pudenda constituta sunt, tum feminarum, ad femoris vtriusq. exortum, vt sub hoc occultentur, lib.introd. c.10.

Aqueus humor, qui & albugineus, vide Crystallinus.

Aquosa vrina, quæ & cruda dicitur, est ea quę alba, & tenuis, 1.de cris. cap.5.

Aquosus humor, hydropis species ea est, quā asciten vocant, cuius proxima causa aquosus humor est partim à iecinore manans, partim à tota carne corporis veluti in aquam resoluta a quo aquoso humore totum abdomen distenditur, qui colligitur inter Peritonęum & intestina, veluti in vtre quodam, vnde illi nomen dedit, opposita alteri hydropis speciei, quam Hipp. vocat siccum hydropem, qui & Tympanias dicitur, vide ascites, hydrops.

Aqula, vide Hydatis.

Arachnoides pulsus, aruneæ speciem referens, siue aranealis paruus est, ac breuis aurę agitatur mouetur, lib.finit. med.

Aræotica, id est rarefacientia, 5.simpl.c.14.vide anastomatica, & rarefacientia.

Aranea tela, est oculi tunica, quę cum Rhetina, perfectā sphæram efficit, circundantem chrystallinum humorem, diciturque

citurque arenea, quia ad modum telæ araneæ subtilis est, ne impediat lumen ingrediens ad cryſtallinum, & albugineũ, lib. de anatom. viu. vide Rhagois.

Arcuatus morbus, vide arquatus.

Ardens febris, vide Synocha.

Area, vide alopecia.

Argemon, eſt vlceratio, quæ in nigro oculi alba apparet, in albo autem ſubrubra, lib. finit. med.

Argyrite terra eſt, quę metallis ſumpta, pluribus paruis terræ particulis, plures paruas argenti miſtas hẽt, 9. ſimpl.

Ariditas eſt ſummorum pilorum lanuginoſa ſuperficies, puluere conſperſis, adſimilis, lib. finit. med.

Arithena, vide aritęnoide.

Aritænoide eſt cartilago laryngis, tum ordine, tum poſitione, tum magnitudine tertia, in ſuprema innominatę cartilaginis parte, ſita, gutturnijs, infundibulisque quas arithænas appellant non abſimilis, lib. vocal. inſtr. diſſ. cap. 4 vnde aliqui eam aritęnam vocant, 7. de vſu par. 11. vide Cricoide.

Armatura cõceptus; ab Arabibus Abgas, tunica eſt poſtrema tenuis toti fœtui vndique circumiecta, ipſius velut ſudorem excipiens; quaſi agninum à mollitie deducto nomine Amnion Gręcis appellata, 15. de vſu par.

Arquatus morb⁹ qui & Regius & Icteros & Auriginoſus, & Arcuatus dicitur, eſt bilis in ſummam cutim redũdantia, interim cum febre acuta, interim ſine illa, cum interiorum aduſtione, & ſtomachi vitio, lib. Introd. 5. loc. aff. 7. Clarius, Flauabilis, quando ſui ſeruans naturam, una cũ ſanguine per totum corpus defertur, morbum facit, qui Icteros, i. Regius appellatur ſola verò quando ſecreta eſt, & in aliquo membro conſiſtit, herpes, 2. ad Glauc. 1.

Arteria, eſt membrum ortum habens à Corde, concauũ,

vt

vt per eius concauitatem spiritus vitalis ad omnes corporis partes deferatur, lib. de anat. uiu. differt autem à vena, quod vena sit vas sanguinem continens, non pulsans, sed arteria vas est pulsans, lib. de caus. morb. c. 3. quondam non dum eas quæ similiter vt Cor, pulsant, arterias nominabant (in solam eā quæ ex pulmone in laryngem emergit arteriā, arteriæ nomen inferentes) venas appellabant in totū velut alias quæ non pulsant, sic etiam pulsantes, postea verò consuetudine obtinente, arteriꝫ appellationem in pulsantibus dici propter æquiuocationem asperæ nomen apponētes, eam quæ ex larynge in pulmonem descendit arteriam, asperam arteriam appellarunt, vnà cum hoc, quod ipsam etiam Brōchum vocant, quoniam chartilaginosa corpuscula, quæ plurima eius pars sunt, bronchia appellant, 7. de comp. med. 1. loc. cap. 1. Asperꝫ autem arteriæ dicuntur, quæ in pulmones diuisæ sunt quæ verò toto insunt corpore, quꝫque ex asperis arterijs contracto Corde, spiritum transumunt, læues, 7. de anat. adm. 4. & 7. de vsu p. c. 9. vide Aspera arteria.

Arteria craßa, vide Arteria aorta.

Arteria magna, vide Arteria aorta.

Arteria aorta, magna, maxima, crassa, homonyma sūt, significantia vnum omnium ipsarum arteriarum tanquam caudicem, a sinistro Cordis ventriculo propagatum, quæ omnes tum sibi inuicem, tum eorum pulsandi modo respondent, 7. de anat. adm. cap. 1.

Arteria venosa est vas a sinistro Cordis ventriculo ad pulmonem procedens, vt arteria vocetur, quia pulsat, venosa autem quia venæ tunica vestitur; quæ verò ex dextro Cordis ventriculo est, vena arteriosa dicitur, vena quidem ab vsu, arteriosa autem quoniam arteriæ corpus est duplici tectum tunica, 7. de anat. adm. 4.

Arteriæ emulgentes, sunt duæ propagines magnæ, a ma-

xima

xima arteria quæ spinę incumbit, profectę, non aliter quam duę venæ magnę quæ in renes inferuntur, quibus renes vrinam a sanguine secernunt & trahunt, qua ratione venæ & arteriæ emulgentes appellantur, lib. de dissect. ven. 5. 14. & 16. de vsu p.

Arteria aspera, vide Arteria.

Arterię leues, vide Arteria.

Arteriæ carotides, quę & soporariæ & apopleticæ & subiectæ dicuntur, sunt quæ inferne à Corde ad iugulum rectà tendunt, atque ad partes collo superiores distribuuntur, de dissect. art. & 16. de vsu part.

Arteriam coniugem vocant, non eam arteriam quę venæ est per membranas coniuncta, aut quæ se tangant, sed eam quæ cũ alteri adiuncta sit, ad eundem vsum extiterit, 16. de vsu p. cap. 13. nusquam enim vena ab arteria relinquitur sed vbi vas arteriosum videris, ibi necesse est venã etiam esse, 16 de vsu p. cap. 14.

Arteriæ, & Venę Vmbilicales sunt, quę acetabulis vteri adhærescunt quibus fœtus in vtero alligatur, & alimentum trahit, 14. & 15. de vsu p.

Arteriacæ, Mos est recentioribus medicis arteriæ pharmaca arteriacas appellare, non apponentibus, num antidotos dicant, an iuxta aliud significatum, quidam verò Electa nominant ipsa, non apponentes pharmaca, at quidam penitus nullum discrimen ipsis adscripserunt; aliqui verò raro addiderunt: alij ad vocem interceptam, alij adhuc generalius ad vocem lęsam, sunt qui & ad exasperatam arteriam, & ad exulceratã scripserunt, 7 de comp. med. loc. c. 1.

Arteria trachea, vide Aspera arteria.

Arteria coronalis, vide Stephaniæa.

Arteriosa vena, vide Arteria uenosa.

Arthritis, siue morbus articularis, & artuum vitium, 11 meth.

11.meth.20.sunt & ex genere Arthritidis, Ischias, & Podagra, quod enim in omnibus articulis Arthritis est, hoc in vno, iuxta coxendicum quidem Ischiada, hoc est coxendicum morbum appellant, iuxta pedem autem podagram, 10. de comp.med.loc.c.2. Vnde Arthriticos vocant, qui hoc articulari vitio laborant, 11. meth. 20.

Arthrodia, per sui oppositam Enarthrosin, clarius intelligitur, utraque enim est species Diarthroseos, id est dearticulationis; sed Enarthrosis est cum excipiẽs cauum admodum altum est, caputq; quod in id inseritur, oblongum, arthrodia verò, quę cauum leuiter, & in superficie, & capitulum etiam depressum habet lib.de ossibus in proœmio.

Articulus est naturalis ossium compositio, vel per diarthrosin, idest, dearticulationem quæ est ossium structura, quorum motus est euidens, vel per Synarthrosin, quę est ossium manifestum motum non habentium compositio, li.de ossibus in proœmio. Sed rectius. Articulus est, cum duo ossa, ita inuicem coeunt, vt alterum quidem ipsorum sit quod mouetur, alterum velut sedes quædam ei quod mouetur, & firmamẽtum, vt ostiorũ cardinibus apparet, vnde manenti cauitas, glene, idest, pupilla, & Cotyle, ei quod mouetur conuexitas, & condylus dicitur, inest, 1. de motu muscul cap. 9.

Articularis morbus, vide Arthritis.

Artomel, i. iusculum ex pane, & melle, 10. meth. 6.

Artus, extremæ corporis partes sunt, crura scilicet, & manus.

Arythmus pulsus est, non is qui absolutam abolitionem significat, omnique rythmo orbatus est, sed is, qui natiuo rythmo caret, cui opponitur pulsus, qui Eurythmus dicitur, 1. de differ. pulf. cap. 9.

Asaphya est vocis obscuritas, vel propter vocem explanantiũ organorum offensam, quam ex neruorum vitio contraxe-

traxerunt, vel propter mentis læsionem, com. 2. in 1. por-rhet. 3.

Ascarides, & Elminthes sunt tenues lumbrici, in parte præcipuè inferiore crassi intestini progeniti, rotundi verò siue teretes lumbrici sunt, vermes qui in superioribus magis intestinis generantur, adeo quod ad ipsum quoque ventriculum quandoque ascendunt; latus est, qui & longissimus est, & per tota sępe extenditur intestina, 3. aph. 26.

Ascensus morbi, augmentum, incrementum, bonouyma sunt, significantia totius morbi, siue paroxismi, secundum tempus. 1. cris. 3. vbicunque accenditur, atque augetur caliditas præter naturam, istue ab alijs partibus sanguinē solere confluere, quo verò tempore confluit, illas quidē refrigerari priuatas sanguine est necessarium; quod verò patitur membrum grauari, ac distendi, ac sanguinem ipsum cōfluētem alterari, tum quia alijs quę iam putruerunt superfluitatibus permiscetur, tum quia intrusum difflari non potest, at que hoc tempus accessionis principium nuncupatur. Cum verò iam caliditas materiam conuicerit, tunc hoc tempus, & ascensus & augmentū vocatur; in hoc verò vsque adeò calor augetur, vt non modo locum exurat, qui est quodammodo putredinis focus, sed etiam continuatim per totū corpus dispergatur, ac cum iam ad summū feruoris deuenerint humores accensi, id accessionis tempus consistētia appellatur, tunc verò vniuersum laborantis corpus igneū videtur, extensa per totum ęqualiter caliditate, 2. de differ. feb. 11.

Ascia est reuolutio fascię, quæ cum parum a recto declinet, in obliquum nondum euadit; a fabrorum ascia, quæ paululum a recto abiens, in summitate decuruatur, dicta 3. de fract. 21.

Ascites hydropis species est, in qua in membrana abdominis interiore peritoneo Græcè dicta, humor veluti in vtre

quodam

quodam continetur, vnde eam vocat Hipp. aquosum hydropem, Contra Tympanias quam siccum hydropem vocat, in qua abdomen percußum talem sonum edit qualem timpana, quoniam in illis per cutem extentam subiectus aer percutitur, quemadmodum aer in hoc morbi genere qui in profundo locatur, 4. aphor. 11. quem etiam vtricularium hydropem vocant lib. finit.

Asellos, vide Axes.

Asema, crisis est quæcunque à nullo dierum indicātium antea fuerit indicata, vnde sine signo dicitur, 3. de Cris. 10.

Asitia, idest, ciborum abstinentia, aliquando etiam vasorum inanitio asitia dicitur, tanquam nomine generis in speciem vti liceat, 2. de rat. victus, 47.

Aspera arteria est particula simplex in animalis corpore, quæ aliarum omnium est durissima, solo osse mollior, quā Græci Chondron, idest, Chartilaginem vocant, quam totam in exactam natura circuli circumferentiam cōtorsit, circulorum multa serie continua in longitudine interiore cōpositorum, à pharynge ad pulmonem vsque pertingens, sanguine vacua, 7. de vsu part. cap. 3. eademq. prout corpus est ex chartilaginibus vt instrumentis vocis, & ex vinculis membranosis, vt instrumentis respirationis compositum, trachea arteria dicitur, ibidem cap. 6. quam bronchon nominant, ibid. cap. 11.

Asperę arteriæ dicuntur cum euersę sanguinolentiores apparent, & magis asperę carnosaq. & fici acinis similes, lib. Introd. cap. 15.

Asphyxia, idest, pulsus priuatio, cum non percipitur nostro tactui motus, atque hoc per totum animal accidat vt nulla vsquā arteria moueri videat, quæ si ad veritatē exigas in corpus viuum nunquā cadit, 1. de præsag. ex puls. c. 3. quā Hip. vocat spirituum interceptionem, 4. de rat. victus, 26.

Aspredo oculi est duritia & asperitas inaequalis, quae intra genas oritur, lib. finit.

Assa, idest, stomachi fastidium, 4. de sanit. tuen. cap. 4.

Assidentia signa, quę & mox apparentia dicuntur, distinguũtur à pathognomonicis seu passionis significatiuis signis, exemplo morbi lateralis in quo acuta febris, spirandi difficultas, tussis, pungens dolor lateris, passionis significatiua sunt, quod autem dolor ad hypochondrium, aut ad clauim perueniat, aut quod facilius in latus patiens quam in alterum ęger decumbat assidentia signa sunt, 1. aphor. 12.

Assimilatio, & assimilatrix facultas est, quae ab actione ipsa generaliter alteratrix, membratim assimilatrix dicitur, qua id quod nutritur alteratur, & ei quod nutritur simile fit, 3. de natur. facult. cap. 1. naturalium actionum prima, ac propemodum maximè necessaria nutritio est, quae alteratricis actionis quaedam est species, est enim & concoctio, quę in uentre agitur, alteratio, non secus autem, & quae in uenis, quibus accedit ea, quę in quaque est particula, postquam quarta est, quam assimilationem uocant, nomine quidem a nutritione dissidens, re autem non dissidens, 3. de caus. sympt. c. 2.

Assistentes, siue astites glandulosi, vide Glandulosi.

Asthma, idest, anhelatio, affectus est in quo propter angustiam organorum spiritus, apparet summum moueri vsq. ad operta scoptula thoracem, etiam citra febrem, quã etiã ij, qui velociter cucurrerunt habent, quiq. respirando pinnas narium mouent, quas in spirando contrahunt, expirando dilatant, com. 2. in 3. de morb. vulg. 4. uide Anhelosi.

Astites, uide Glandulosi assistentes & Parastatae.

Astragalus, idest, talus (os ballistę vulgo) 3. de usu par. cap. 6. est principalissimum ossium, quę ad pedes mouendos pertinent, in circumferentias quasdam desinens, magnum

quidem

quidem & maximis supernis ossibus dearticulatum, in medio tibiæ, & calcanei locatum, ibidem, cap. 8. est Astragalus fruticellus exiguus. 6. de simpl. med. facult.

Astrictio est densitas, & necessariorum excrementorũ suppressio, ad Trasibulum, cap. 27.

Ataxia, & Acosmia est ordo decretorius dierum febrilium, 3. progn. 7.

Ater succus est quartus naturalis humor in ordine frigidus, & siccus, (cui humori nullum aliud proprium nomẽ est inditum) sanguinis fex, qui humor cum ex vstione quapiam, ac putrescentia in acidam migrauit qualitatem, id atram bilem nuncupant, siue radentem, 2. de natur. facult. cap. 9. vide Acida bilis, & melancholicus humor.

Atheromata, Steatomata, & Meliceride, alij quidem inter abscessus reponunt, alij verò ad aliud genus referunt; omnes tamen tumores præter naturam sunt, quorũ natura ex ipsis nominibus patet, pulticulæ enim aliquid simile ipsis atheromatis inuenitur, melli vero in ipsis meliceridib. seuo autem in ipsis steatomatis, lib. de tum. ca. 5. ipsum vero atheroma Greci atheran vocant, 14. meth. c. 14.

Athera, vide Atheromata.

Athymia, i. animi deiectio, 6. de loc. affect. cap. 1.

Atrabilis, vide Acida bilis, & Ater succus.

Athroos, est secretio in ipso diuidentium genere, videturq. in omnibus sensibus commune, in sensi antem pass o iem ex secretione, ac diuisione continui, vnitique corporis tum excitari, cum ea vel uniuersa, uel magnis portionibus, & celeriter quod Grece Athroos voco, incidit, 1. de sympt. caus. cap. 6.

Atrophia est, cũ particula aliqua corporis, vel diminute alimentum attrahat, vel non trahat, vel perperam trahat, vnde corpus nutritur, siue id quidem quod nutriet, &

quantum & quale esse oportet, suppeditatur, cæterum symptoma aliquod in retentrice facultate incidit, simile his quę in ventre sunt dicta, atrophia sic quoque tentabitur, excretricis quoque vitio id accidit, cum plus quàm opus est vacuat, de sympt differ. cap. 4. & 1. meth. 9. Est adhuc atrophia in oculo, cum ex longa imbellicitate, vel alia quadam latente causa, paululum quasi propulsus deinde cauatus ad radicem, cum dolore minor euadit, obscureq. aut nihil omnino videt, lib. Introd. cap. 15.

Atrophusę, i. corporis particulę, quę ex nutrimento fructum non sentiunt, 2. meth. c. 7.

Attonitus morbus, i. Apoplexia 2. aph. 19 quē & morbum stupidum vocant, 8. de placit. c. 6.

Attractrix virtus est qua peculiares parti succos, alēdi ipsā gratia, & appetere & attrahere potest; altera quæ generatim alteratrix dicitur, qua succus attractus similis euadit parti quę alitur. quæ membratim in hepate, sanguificatiua dicitur, Retentrix qua pars attractum succum coquit, donec in suam ipsius naturam eum mutauerit. Expultrix quæ a Coctione quod inutile est secernit, idque excrementum vocatur, 5 de loc. aff. c. 7.

Attrahens, siue Attractoria, siue Epispastica facultas est, quæ ex alto vehementius attrahit, propter essentiam calidam, & tenuium partium, siue talis essentia sponte nata sit, siue ex putrefactione acescente generationē sortita; directè opposita repercutienti, & adstringenti virtuti, quę in altum occurrentes sibi succos repellit, 5. de simpl. c. 17.

Auditorius meatus est, rotundū foramen, quod ad aures pertinens non solū vsque ad Cerebri membranam pertinet, sed ēt neruum contingit qui in ipsum à Cerebro descendit, 6. meth. 6 quod & cæcum foramen dicitur. lib. de neruor. dissect. c. 6. Græce τυφλὸν τρῆμα, vide Aures.

Auditus

Auditus grauitas, vide Obauditus.

Augmentum morbi, vide Ascensus.

Aures, qua frons, ad tempora porrigitur, in ipsius terminis sitæ sunt; quarum pars aperta Ala dicitur, refracta ab interiori in posterius ipsis summitatibus inflexis Cubiformis sub qua semicirculus rotundus in mucronem exurgẽs, Græce Xyster appellatur, huius acumini concauum quod subiacet Cõchula, in cuius medio rotundum foramen, meatus auditorius nuncupatur, lib. Introd. cap. 10.

Aures Cordis, sunt duo sinus Cordis concaui, nigriores, neruosiores & magis cuticulares Corde, vtraque Cordis parte, sinistra & dextera collocatæ, ad similitudinem auriũ sitæ, 7. de anatom. adm. cap. 9. nominatæ autem porrò ita sunt, non ab vtilitate, aut actione aliqua, sed à parua similitudine, quod vtrinque Cordi ipsi, vt animalis capiti, aures adiaceant, 6. de vsu p. cap. 15.

Aurigo, & Auriginosus, vide Arquatus.

Autopsia, est eorum obseruatio & memoria, quę proprio intuitu vnusquisque inspexit, de part. art. med. cap. 2.

Autopyrus, qui & Syngomistus dicitur, panis genus est, quod ex farina vniuersa comportata, non discussis furfuribus, constat, lib. de ren. aff. dignot. cap. 6. Syncomistum panem vocant, qui medius est inter exquisite purum, & furfuraceum; vocant autem nõnulli eundẽ panem Autopyrum, quoniam in puro farinam, non qualis natura est, talem ad conficiendum panem aßumunt, sed prius purgantes furfur excernunt, contra autem in furfuraceo prius adimunt eam farinæ partem, quę purißima est; panis autem qui Autopyrus appellatur, qualem habet ex natura farinam, triticum, talem etiam seruat 2. ad Glauc. 7.

Auulsa, vide Auulsio, & Apospasmata.

Auulsio, est cum oßa, quę membrum colligant, diuulsa

dicuntur,com.3.in lib.Hipp.de his quæ in medicat. 31. vide Vnionis solutio.

Axes ipsas, Asinos appellare consueuit Hippocrates, & paruos axes, Asellos, quas etiam sucoulas vocant, 2. de fract.48.

Axillaris vena est, quę per axillam percurrens, maior humerali per totum brachium in ramos scinditur, diciturq. hepatica, 3 de anat.adm.cap.5. eademq. subalaris, basilica, vena cubiti interna appellatur, lib.de anat. uir. & contra Erasistratum c.6.

Axiomata propositiones indemonstrabiles vocant, 1. meth.4.

Axungiam, omnes soliti sunt vocare adipē suillum veterem, 1.de comp.med.per gen.cap.4. vide Adeps.

Azygos vena, est propago vna ex venę cauę superioris trunco exoriens, parte dextra, & octo costis inferioribus inserta, quam sub corde oriri semper à se obseruatum fuisse testatur Gal.5.de loc aff.2.& initio secundi de vict.rat.& 3. de usup. in ijs uidelicet corporibus, inquibus thorax longior erat, nostro uerò seculo propter thoracis breuitatem, supra Cor, & pericardium exoritur, ad quintam plerumque thoracis uertebram.

Azymus panis, idest fermenti expers, 1. de aliment.facul.cap.2.

B

BALLISTAE os, uide Astragalus.

Barycoia, siue Obauditus, siue Obauditio, est auditus grauitas, & difficultas, proportione respondens Amblyopię, quę est uisus hebetudo, siue diminute uidere, 1. de caus. symp.cap.4.

Basilare os, quod & os palati, os Cunei, os Sphenois dicitur,

citur, est os quod toti Caluariæ substernitur, quod à non nullis inter Capitis, ab alijs inter Maxillę superioris ossa, cum inter vtrumque sit medium, numeratur, cap. 1. lib. de ossib & in fine, 11. de vsu p.

Basilica vena, vide Axillaris.

Basis Cordis, quam alij caput visceris appellant, est vertex Cordis figura turbinatus, quę & circulus est, 7. de anat. adm. c. 3. quam & mucronem appellant, 2. de placit. c. 4.

Bathmides sunt brachij concauitates, quas extendentib. totam manum, & flectentibus, Cubiti ipsius Coronæ ingrediuntur, 2. de vsu p. cap. 15.

Bechica medicamenta sunt, quę tussim sedant, vel cient, 1. de simpl. cap. 1.

Belenoides os, vide Graphoides, & Lithoides.

Beneolentia dicuntur, quorum vapores à corporibus defluentes ambienti permisti, ac deinde per narium inspirationem in Cerebrum delati, familiares sunt Cerebri spiritui, pro portione quadam ad ea, quæ linguæ sunt dulcia, è contra, graueolentia, 4. de simp. 22.

Berenicium, quod est nitrum, vel spuma nitri, 6. de compos. med. loc. cap. 1.

Bilis simpliciter si proferatur, siue biliosus humor, audimus pallidam & amaram, non acidam et nigram, hanc. n. semper cum adiectione nominamus, appellationi humoris colorē adiungentes, lib. de tumor. c. 9. Bilis, sine adiectione flauam & amaram significat, sed cum adiectione bilis atra, humorem melancholicum. 7. aph. 32. & 1. de nat. hum. 27. & com. 5. in 6. de morb. vulg. 14.

Bilis acida, vide Acida bilis.

Bilis æruginosa, vide Bilis pallida.

Bilis amara, vide Bilis simpliciter.

Bilis atra, vide Bilis simpliciter.

Bilis flaua, vide Bilis pallida.

Bilis isatodes, vide Bilis pallida.

Bilis nigra, vide Nigra bilis.

Bilis pallida est, quę ex bili syncera, & tenui aquosa, serosaq; humiditate quibus vrina, sudorq; prouenit, constat, Flaua verò quæ & Vitellina dicitur colore pallidior, tenui humiditate constans, sed crassiori quam pallida, crudo vitello ouorum & colore & consistentia similis, in vasis genita. Porracea verò in ventriculo genita, porrorum colori similis, Aeruginosa, quæ ærugini assimilatur. Isatodes autem bilis, quæ ab Isatide cęsium colorem referente, dicta est; sic etiam & rubram non nulli bilem nominarunt, quę consistentia ad tenuem sanguinem proxime accedit, sed quoniam non concrescit, idcirco bilem eam nominant, lib. de atra bile, cap. 2.

Bilis porracea, vide Bilis pallida.

Bilis radens, vide Acida bilis.

Bilis rubra, vide Bilis pallida.

Bilis vitellina, vide Bilis pallida.

Bis feriens pulsus, vide Dicrotus pulsus.

Blęsum corpus est, cuius pectus pronum in partem anteriorem redditur, Rhabum autem cum posteriores partes, quæ ad spinam pertinent, gibbæ redduntur, lib. de caus. morb. cap. 7.

Blena, siue mucus, est humor per palatum, & nares defluens, cum concoctus est, veluti cum crassior minus acris, & modicus descendit, propterea & crassior pituita ab Hip. vocatur, lib. de totius morb. temp. cap. 3. & 2. de sem. c. 6. vide phlegma.

Borborigmos, est sonus, vel murmur, in crassis intestinis factum, cum excrementorum sunt vacua, humidum excrementum denuncians, 3. de sympt. caus. cap. 2. vide Physis.

Bothor,

Bothor, vide Exanthemata.

Bothrion, est vlcus cauum oculi, parum angustum, punctur is rotundis simile, vlcusculo altius, lib. Introd. cap. 15.

Bothria. vide Phathnia.

Brachiale, quod Graeci Carpon dicunt, Arabici Rascetta, est prima pars palmę manus octo constans ossibus, in superficie leniter gibbis, sinuatis intrinsecus, lib. de ossibus, cap. 18. cuius inferior pars quattuor ipsis ossibus, quę quasi post brachiale, vel metacarpium dixeris, colligatur, ibid. capit. 16.

Brachichonius, vide Polychronius.

Brachium, totius manus pars maxima, cuius termini inferne sunt articulus, qui in curuatura cubiti est, quem Anchona, siue Cubitum cui innitimur, vocamus, supernè autem rursus, humeri articulus, lib. 2. de motu musc. cap. 2. Brachium appellatur, quod inter duas iuncturas humeri, & cubiti intercedit, totius brachij pars: superhumeralis verò, idest Epomis, superior humeri pars, quę ad collum vergit, nam humerus totum id, quod in dearticulatione hac apparet, vocatur, nam quod non apparet à posteriori parte est os scapulæ, ab inferiori est id, quod dum totum brachium attollitur, manifestum fit, quę ala nominatur, 1. de artic. 4.

Bradypepsia, vide Concoctio.

Branchos, quos raucedines, destillationes, & Coryzas nominant, 5. de sanit. tuen. cap. 8. Qualis in ventre, diarrhęa passio ex mala concoctione fit, tale est in Cerebro Catarrhus, & Coryza, Catarrhum, scilicet nominantibus nobis, quod cū superuacuū est in os diffluit, Coryzam cū in nares, Brāchos autem, siue raucitas catarrhis superueniens, faucibus scilicet humore imbutis, quod si in Gargarionem fluxio procumbit, aut quam ex similitudine Grçci Staphylem,

lem ideſt acinum vocant in ea gignit, aut aliàs eam in tumorem attollit; at ſi in glandulas quæ ſibi ex aduerſo in oris termino vtrinque iacent, antiadas: ſi autem in ea quæ ijs proxima ſunt, pariſthmia, 3. de ſympt. cauſ. cap. 4.

Bragmata Latini ſinciput, ſunt duo ſyncipitis oſſa vtrinque quatuor rectis lineis circumſcripta, vna quidem per ſuturam in longum porrectam, vtrique oſſi communem, poſterius autem lambdoidis ſuturæ lateribus, anterius verò coronariæ vocatæ, vtraq; autem parte, ſquamoſis commiſſuris, com. 3. in 6. de morb. vulg. 1. quæ vulgo parietalia appellantur, vide Bregmatis oſſa.

Breuis pulſus, vide pulſus latus.

Bronchia, ſunt aſperæ arteriæ chartilagines, Sigma literæ figuram referentes, 4. loc. affect. cap. 8. vide Arteria.

Bronchocele, ideſt gutturis tumor, 2. de comp. med. loc. cap. 17.

Bronchon, ideſt, trachea arteria, 7. de vſu par. cap. 11. vide Aſpera arteria.

Bubo eſt tumor, præter naturam, in collo, & ſecus aures, vel inguina, ijs quibus in collo, capite, vel aliqua vicina parte vel prope magnam arteriam aut venam vlcus eſt natum ortus, 13. meth. cap. 5. vide Struma.

Bubonecele, eſt tumor mollis in inguine factus, peritonæo vulnerato, aut rupto, & poſtea non conglutinato, diciturque ramex in inguine, quod ſi Vmbilico hoc accidat, dicitur Exomphalos, lib. de tumor. c. 16.

Bulimos eſt vehemens eſuritio, ex indigentia ſimul, imbecillitate, & refrigeratione oris ventriculi, orta, 1. de cauſ. ſympt. c. 7. differt autem Bulimos à canina appetentia, quod ille ſit caſus potentiæ ex frigiditate exteriore, qui à fame quidem inchoauit, ſed non habeat eam amplius adiūctam, Caninus autem appetitus fieri conſueuit, vel propter

ſo-

solam intemperaturam frigidiorem, uel propter humores acidos, quos exorbuit os ventriculi, 2. aph. 21.

Bulla, i. pustula oculis nata, 9. de simplic. med. fac.

Bursa testium, est communis tunicarum, vtrumque testem cooperientium rugosus sinus, vtrique testiculo circundatus, Oscheon Græcis, Latinis Scortum, alijs Scrotum, dicitur, lib. de confect. vuluæ, & Introd.

C

CACHEXIA, prauus corporis habitus est, 1. meth. 9. in Cachecticus, idest, mali habitus homo, libr. de cur. rat. per sang. c. 19. vide habitus.

Cacochymia, uitiosus succus, vide Plethora.

Cacoethe vlcera ex dysepulotis clarius intelliguntur, quę enim ex humorum confluxu, vel multorum vel acrium oriuntur, sine eo quod locus affectus hanc dispositionem habuerit, vt licet bonũ sit, quod influit, tñ ipsum corrumpat, Dysepulota nomino, quę verò dictam dispositionem iam obtinent, præcipuo vocabulo cacoethe, idest maligna, appello, 1. de compos. med. per gen. cap. 18. sed generalius, quę vlcera omnibus ritè decenterq; factis non sanantur, ea medici cacoethe, idest maligna, contumacia, rebelliaq; dicimus, 4. meth. 5. Adhuc generalius. Cacoethes morbos, idest malignos appellamus, quicunq. periculum minantes spem salutis non adimunt, nam quod summe perniciosum existit symptoma, non cacoethe, sed mortiferum dicitur, co. 1. in 1. prorrhet. 14.

Cacophonia, idest vitiata vox, de sympt. diff. c. 3.

Cacosphyxia, idest vitiosus succus, ibid. cap. 4.

Cacotrophia, idest, vitiosa nutritio, ibidem.

Calchoidea oßa, sunt tria oßa parua circa calcaneum posi-

posita, quæ certis nominibus carent, inferiori nauiformis parti per synarthrosin copulata, cũ quibus etiam exteriore ex parte Cyboides pariter porrigitur, 3. de vsu par. & de ossib. cap. 24.

Calcaneus seu os Calcis quod Græci Pterim vocant, maximum, & principalissimum est pedis os, quę ad firmationem pertinẽt, quod Astragalo subest, 3. de vsu p. & de ossibus, cap 24.

Calcis os. vide Calcaneus.

Calculus siue Calculosus morbus est, vbi in renibus collecta cum proportionali febre craßorum humorum copia, à qua superaßati ad calculi generationem transeũt, lib. finit.

Calescere & Calefactum eße, non parum refert dicere exemplo lebetis, & aquæ calidę, feruens enim in frigidum lebetem iniecta, vel feruens lebes aquam frigidam excipiens, illic aqua calefacta est, lebes calesit, iuxta Typum putridarum febrium, hic lebes calefactus, aqua calesit, ad morem febrium hecticarum, 1. de diff. feb. cap. 1.

Calicreon siue Pancreon, caro glandulosa est, substrata arterijs, venisq. quæ ea parte in ramos capillare finduntur, lib. de ven. & art. dißect. cap. 1. vide Pancreas.

Calidum hoc ipsum verbum aliquando tranferimus ad qualitatem, cuius proprium nomen est caliditas, aliquando denominatiuè totum corpus dicimus calidum à caliditate, estq. hic modus loquendi plurimus in omni vita, 1. apb 14. Sæpe etiam Hipp. à qualitatibus nominat elementa, calidũ quidem appellans, neque solam qualitatem, neque quod ab eius exuperantia dicitur, sed corpus quod summam participat qualitatem, vt ignem, 1. de elem. cap. 8.

Callosum corpus, idest, calli naturam referẽs, regio quędam in Cerebro est, in qua naturalis concauitas esse videtur, quæ ex superiacentibus, & circundatis corporibus, portionem

tionem alimenti non perfectè elaborati, peritoma, siue recrementum vocant, recipit, 9. de anatom. adm. ca. 3. quod recrementum ab Arist. excrementum dicitur, libr. de instrum. odor.

Callus, idem quod Cladus Graece Pylus, 6. simpl. diciturque etiam Tophus, ex crudo humore qui crassus est ad similitudinem puris crassioris, 10. de comp med. loc. ca. 2. vide Myrmeciæ, & Tylosis.

Caluaria, siue Cranium, os capitis appellatur, lib. de ossib. cap. 1. vide Cranium.

Caluata, ferramenta appellat Hippo. quæ rotunditatem quandam leuem in extremis partibus habent, cuiusmodi sunt, specillorum capitula, & quæ Nucleata appellātur, & spatularia. Oblonga verò his contraria nuncupat, quorum extrema minimè sunt rotunda, sed mucronata, ad suffusionem interpunctiones accommodatis instrumentis quodam modo similia, 1. de artic. 43.

Caluities est capillorum defluuium, propter humorū ex quibus nutriri consueuerunt, inopiam; si verò propter eorūdem humorum vitium, corrumpantur, & cadant, nō caluities, sed Alopecia, & Ophiasis dicitur, 1. de cōp. medic. loc. cap. 2. vide Madarosis. Capitis sane cutis, pueris mulieribus, & Eunuchis humida est, sed Caluis immodice arida. Cerebrum quidem in iuuenibus molle cum sit atque humidum, Caluariam tangere, omnemq interiorem inanitiem cōplere, in Senibus verò siccescens, subsidensq. ab ea distare sepius in animalium dissectionibus conspexistis, in quib. caluescentibus syncipitis ossa, fistulosiora alijs, & molliora ac super incumbentia ob Cerebri defectus exarescunt, cum ad ipsa vsque non pertineat, neque ea attingere possit subsidet enim, in suamq:, ac ipsius basim depressum cadit consequenter igitur, ossibus istis resiccatis, & ipsis obtenta cu-

tis

tis inarescit, atque ipsi sensui valde sicca in Caluis apparet, vt rationali demonstratione nō egeat, com. 3. in 6. de morb. vulg. 2.

Calx, est totius pedis posterior pars, lib. Introd. cap. 10. Clarius. Calx est os pedis maximam, ossi scaphoidi subiectum, quod & rotundas ex talo partes recipit, & geminos quos habet excessus, in sinum eius inserit, parte, qua ingredimur leuiter rotunda, & latiuscula, lib. de ossib. 24.

Camariō siue Psalloides corpus est, pars cerebri, quæ supra communem cauitatem est (qua Cerebrum Cerebello sua perforatione committitur) velut domus tectum quoddam in sphæræ superficiem concauam circumacta, ad similitudinem testudinum, & Fornicum, quibus Architectores vtuntur, 8. de vsu p. c. 11. vide Fornices.

Camarosis, est ossis perruptio, cum ex alterutra refractū parte, similem Cameræ figuram acceperit, lib. finit. vnde recentiorum non nulli vehementissimas fracturas Camaromata, & Engosomata vocant; Engosomata quidem, quæ in medio sui membranæ innituntur, Camaromata verò, quæ eandem ipsam partem exaltatam habent; Cæterum, qua primum ab integris fracturæ partibus diduci ægra cœpit, intro magis recedunt, ac mēbranæ innitūtur, 6. metb. 6.

Camisia fœtus, vide Chorion.

Campylon, vide Helosis.

Cancer, est tumor præter naturam fusci, & liuidi coloris, in quo venulæ quędam exaltatæ primò occultæ (quando, & Cancrum latentem vocant, lib. de atrab cap. 4.) deinde manifestæ a crasso, & nigriore sanguine feci vini assimiles sunt, 14. metb. 9.

Canina cupiditas, est praua qualitas oris ventriculi multa impetuosè ingerentis, nec potentis deuoratorum pondus sustinere, quare, ea supernè, vel infernè excernere cogitur,

gitur,

gitur, ita in renibus quoque, & diabetica passione accidit, serosę humiditatis cupiditas, vnà cum virium imbecillitate, vnde & humiditatem affatim attrahere, ac eam deinde in vesicam impellere coguntur, 6 loc. aff. cap. 3. vide Bulimos.

Canini dentes, quos Graci Cynodontes vocant, sunt duo vtrinque mandibulæ superiori, & inferiori hęrentes dentes, qui Cauum dentibus quam simillimi sunt inferiore basi, lati, parte superna acuti, quibus singulę quoque radices longissimæ insunt, vt si quid propter duritiem ab incisoribus dentibus scindi minus potuit, id frangere possint, lib. de ossib. cap. 5. vide dentes.

Canities, est pilorum ante legitimam ætatem in album commutatio. lib. finit.

Canthus oculi, vide Anguli oculi.

Capillaris vena, vide Apanthismus.

Capillitium, vide Trichiasis.

Capistratio, vide Phymosis.

Capitis vena, & Cephalica, & humeraria, & externa dicitur est quæ ex iugularibus externis iam diuaricatis, quibuscum radicem habet communem, vtrinque extra thoracem ascendit, & per humerum in externam brachij regionem decliuis excurrit; initio secundi de ration. vict.

Capreolaris, siue hederarius anfractus, est arteriarum, & venarum ad vtrunque testium descendentium non recto itinere instar Capreoli, aut hędere varijs modis inuolutarum, connexus, 1. de semin. c. 12. vide Glandulosi assistētes.

Caprizans pulsus est, vbi motū arteria interpellat quapiam in parte, ita vt motus à quiete alter celerior primo, & vehementior sit, 1. de differ. puls. c. 29.

Capsula cordis, idest Pericardium, vide Membrana Pericardios.

Ca-

Caput, est ea corporis pars, quam nonnulli ventrem superiorem nominant, collo terminatur, & partes animales continet.

Caput cordis, est ampla, & orbicularis superna eius basis, 6. de vsu p. cap. 7.

Caput ossis, est extrema tenuis processus ossium pars, crassior, & orbiculata, lib. de ossib. in proœm.

Caput purgia sunt medicamenta omnia, quæ capitis purgandi gratia infunduntur, siue naribus, & dicũtur Errhinna, siue ori, vt colluendo, vel mandendo per sputũ caput purgent, & vocantur apophlegmatizonta, 5. de simpl. cap. 20.

Carbo (qui & Carbunculus) dicitur, cum melancholicus humor in cutem decumbens simul cum febre, exãthemata per cutem crassescentem, siccescentemq. oriri facit, assatum sanguinem indicans, lib. de atra bi. c. 4. Carbunculus vlcus est, crustam cito cũ inflammatione totius partis circundatę valida faciens, vt & febres vehemẽtes, & extrema pericula inferat, 5. de comp. med. per gen. c. 15. cuius crusta nigra est, & cinerulenta, aliter quam quæ sanguine suffusa sunt, aut quæ algore frigent, non. n. vehementer liuidus, vt in illis tumor est, sed habet aliquid splendens, vt bitumen & pix, talis autem est exacta atra bilis, lib. de tum. c. 6.

Carbunculus, vide Carbo.

Carcharaconta, dicuntur animalia, quę serratis sunt dentibus, vt Vrsus, Leo. 9. de anatom. adm. cap. 1.

Carcinoma in vtero est tumor sine vlceratione inęqualis, & verrucosus, lib. finit. quem etiam à Cancro animali Carcinon vocant, ibidem.

Carcinos, vide Carcinoma.

Cardia hoc est cor, quod non solum ei visceri, quod sui natura palpitat, nomen fuit apud antiquos, sed etiam, ori ventriculi, pro confesso habetur, apud omnes, 4. aph. 65.

Car-

Cardiaca dispositio est innati roboris labefactatio, & lãguor, fit plerumque conflictante ore ventriculi & stomacho cum sudorum immodica vi; sunt qui Cardia, idest, Corde phlegmone laborante fieri affectum putauerint, atque ab hac virium exsolutione, quod euenit malum, cardiacã, vel dispositionem, vel syncopim nominarint, 1. de caus. sympt. cap. 7. & lib. finit.

Cardiacus morbus, vide Cardialgia.

Cardialgia, id est, cordis, seu oris ventriculi dolor, & morsus, qui & Cardiogmos dicitur, à forti ventriculi æstu, flauabile in ipsius tunicis ebulliente, genitus, 5. aph. 65. *dicitur etiam Cardiacus morbus*, lib. Introd. cap. 13. & 8. de comp. med. loc. cap. 1.

Cardiogmos, vide Cardialgia.

Carnosa cutis, vide Musculus cuticulosus.

Caro vocantur tantum ea, quæ in masculo est, reliquarum nullam homines carnem vocant, præterquam admodum pauci, sed quę in visceribus, ceu iecore, renibus, liene pulmone visuntur, eas parēchymata, quasi effusiones dixeris, Græci vocant, quæ in intestinis, ventriculo stomacho, & vtero sunt, sine nomine relinquunt, 11. meth. 11. *parenchymata autem eas partes vocant, non carnes, propterea quod ex venis effusus sanguis circum vasa omnia concrescat*, 11. de simpl. in initio.

Caros siue Sopor, est deperditio sensus, & motus in toto animalis corpore, illęsa manente spirandi facultate, læsa autem anteriore Cerebri parte, & temporum musculis; si verò spirationem adeò vehementer opprimat, vt quis vel magno conatu vix spirare possit, eorum exemplo qui per grauem somnum stertere solent, Apoplexia nominatur, 4. loc. aff. cap. 2. & 13. meth. 21. & com. 2. in 1. prorrhet. 29.

Carotides, id est soporariæ arteriæ sunt, duæ illæ quæ ab arteria magna, à sinistro Cordis ventriculo emergentes, rectè ad caput feruntur, tamquam vasorum propagines, omnibus, quę sunt supra Cor, partibus distributæ, 16. de vsu par. c. 12. & 1. de placit. ca. 7. sed has non recte Carotidas, & Soporarias, & esse & dici censendum est, sed iam obtinet nomen ex multa omnium qui post Hippocratem fuerunt Philosophorum, & Medicorum ignoratione, censentium, Soporem affectionem esse, dictarum arteriarum, 1. de placit. cap. 7. vide Soporarię.

Carpon, & Carpos, vide Brachiale.

Carunculæ, nunc partes sunt substantiæ intestinorum, quæ in difficultate intestinorum excernuntur, adeò magnæ, vt possimus eas carnes nominare, 4. aphor. 26. nunc verò carnosam quandam particulam, in summo ore pendentem, quam & Columellam vocant, significant, 6. de comp. med. loc. cap. 3. vide Gargareon, & difficultas intestinorum.

Casus, qui & signa, & symptomata mox apparentia dicuntur, 1. aph. 12. vide Iudicatoria signa.

Cataclida, sint Subclauium dixeris, primam Thoracis costam paruam significat lib. de musc. dissect. c. 12.

Catagma, id est ossis fractura, 2. meth. c. 2.

Catagmatica emplastra, quæ & Cephalica vocant, sunt quæ Caluariæ fracturis accommodantur, habentq; abstergendi, digerendi, & siccandi potestatem, 2. de comp. med. per gen. cap. 16. Dicuntur, & Catagmatica ligamenta, quæ fasciarum instar ossis rupturæ deligantur, 1. de comp. med. per gen cap. 4. vide Cephalica emplastra.

Catalepsis, est deperditio sensus visus, apertis palpebris, seruata tamen secundum naturam spiratione, in qua posteriora Cerebri potius afficiuntur, 4. loc. aff cap. 2. licet alibi Catalepsim dicat esse spiritus cohibitionem, lib. de musc.

diss.

diff.cap.16. & alibi dicat Catalepsim fieri refrigerata prima parte sensitiua, id est, Cerebro ipso, quæ refrigeratio cũ fortis fuerit mista humiditati, facit lethargicas passiones, cum siccitate verò eas, quę à Græcis Catalepsis dicuntur, i. Deprehensiones, 2. apho. 3. eundem affectum Catoche, et Cathocon vocant, 4. de caus. puls. c. 16. vide Catoche.

Catalotica medicamenta sunt, quæ cicatrices crassas, comedendo æquant, & limpidant, lib. de Dynamid.

Cataphora, idest, veternosa ad somnũ delatio, proirhet. 1. qua ægris sopori graui simile quid obuenit, fiuntq. tum omnis sensus, tum vocis expertes, 1. de diebus decret. cap. 4.

Cataplasma, compositio est, ex aliquo farinæ genere & aliquo humido, siue vnctuoso, 3. de compos. medic. per gen. cap. 2.

Catapotia, i. pilulę, de remed. par. fac. c 6. vide pilulæ.

Cataptosis morbus non est, sed symptoma comitalium, attonitam concidentiam sine temporis spatio factam, significans, lib. de tot. morb. temp. cap. 4.

Cataracta, siue suffusio, est aqua inter vueã, & crystallinum humorem coagulata, prohibens spiritum visibilem ab oculo exire, lib. de ocul. par. 4. cap. 12. vel suffusio est, cum cernendi facultas, uel in partem deperditur, apparente, siue non apparente in oculis malo aliquo, propriaq; affectione non molestatis, sed aut oris uentriculi, aut cerebri cognatione, 4. loc. aff. c. 2. quam uocant Græci Hypochyma, 10 de usu p. c. 1.

Catasarca, uide Anasarca.

Cataschesin, dispositio est, quę facile discutitur, quę apponitur hecticæ dispositioni, id est illi, quæ tenaciter inhæret, 3. loc. aff. cap. 2.

Catastasis, uide Constitutio.

lem ideſt acinum vocant in ea gignit, aut aliàs eam in tumorem attollit; at ſi in glandulas quæ ſibi ex aduerſo in oris termino vtrinque iacent, antiadas: ſi autem in ea quæ ijs proxima ſunt, pariſthmia, 3. de ſympt. cauſ. cap. 4.

Bragmata Latini ſinciput, ſunt duo ſyncipitis oſſa vtrinque quatuor rectis lineis circumſcripta, vna quidem per ſuturam in longum porrectam, vtrique oſſi communem, poſterius autem lambdoidis ſuturæ lateribus, anterius verò coronariæ vocatæ, vtraq; autem parte, ſquamoſis commiſſuris, com. 3. in 6. de morb. vulg. 1. quæ vulgo parietalia appellantur, vide Bregmatis oſſa.

Breuis pulſus, vide pulſus latus.

Bronchia, ſunt aſperæ arteriæ chartilagines, Sigma literæ figuram referentes, 4. loc. affect. cap. 8. vide Arteria.

Bronchocele, ideſt gutturis tumor, 2. de comp. med. loc. cap. 17.

Bronchon, ideſt, trachea arteria, 7. de vſu par. cap. 11. vide Aſpera arteria.

Bubo eſt tumor, præter naturam, in collo, & ſecus aures, vel inguina, ijs quibus in collo, capite, vel aliqua vicina parte vel prope magnam arteriam aut venam vlcus eſt natum ortus, 13. meth. cap. 5. vide Struma.

Bubonecele, eſt tumor mollis in inguine factus, peritonæo vulnerato, aut rupto, & poſtea non conglutinato, diciturque ramex in inguine, quod ſi Vmbilico hoc accidat, dicitur Exomphalos, lib. de tumor. c. 16.

Bulimos eſt vehemens eſuritio, ex indigentia ſimul, imbecillitate, & refrigeratione oris ventriculi, orta, 1. de cauſ. ſympt. c. 7. differt autem Bulimos à canina appetentia, quod ille ſit caſus potentiæ ex frigiditate exteriore, qui à fame quidem inchoauit, ſed non habeat eam amplius adiūctam, Caninus autem appetitus fieri conſueuit, vel propter

ſo-

solam intemperaturam frigidiorem, uel propter humores acidos, quos exorbuit os ventriculi. 2. aph. 21.

Bulla, i. pustula oculis nata, 9. de simplic. med. fac.

Bursa testium, est communis tunicarum, vtrumque testem cooperientium rugosus sinus, vtrique testiculo circundatus, Oscheon Græcis, Latinis Scortum, alijs Scrotum, dicitur, lib. de confect. vuluæ, & Introd.

C

CACHEXIA, prauus corporis habitus est, 1. meth. 9. in Cachecticus, idest, mali habitus homo, libr. de cur. rat. per sang. c. 19. vide habitus.

Cacochymia, uitiosus succus, vide Plethora.

Cacoethe vlcera ex dysepulotis clarius intelliguntur, quę enim ex humorum confluxu, vel multorum vel acrium oriuntur, sine eo quod locus affectus hanc dispositionem habuerit, vt licet bonũ sit, quod influit, tñ ipsum corrumpat, Dysepulota nomino, quę verò dictam dispositionem iam obtinent, præcipuo vocabulo cacoethe, idest maligna, appello, 1. de compos. med. per gen. cap. 18. sed generalius, quę vlcera omnibus ritè decenterq; factis non sanantur, ea medici cacoethe, idest maligna, contumacia, rebelliaq; dicimus, 4. meth. 5. Adhuc generalius. Cacoethes morbos, idest malignos appellamus, quicunq. periculum minantes spem salutis non adimunt, nam quod summe perniciosum existit symptoma, non cacoethe, sed mortiferum dicitur, co. 1. in 1. prorrhet. 14.

Cacophonia, idest vitiata vox, de sympt. diff. c. 3.

Cacosphyxia, idest vitiosus succus, ibid. cap. 4.

Cacotrophia, idest, vitiosa nutritio, ibidem.

Calchoidea ossa, sunt tria ossa parua circa calcaneum posi-

tionem alimenti non perfectè elaborati, peritoma, siue recrementum vocant, recipit, 9. de anatom. adm. ca. 3. quod recrementum ab Arist. excrementum dicitur, libr. de instrum. odor.

Callus, idem quod Cladus Græce Pylus, 6. simpl. diciturque etiam Tophus, ex crudo humore qui crassus est ad similitudinem puris crassioris, 10. de comp med. loc. ca. 2. vide Myrmeciæ, & Tylosis.

Caluaria, siue Cranium, os capitis appellatur, lib. de ossib. cap. 1. vide Cranium.

Caluata, ferramenta appellat Hippo. quæ rotunditatem quandam leuem in extremis partibus habent, cuiusmodi sunt, specillorum capitula, & quæ Nucleata appellãtur, & spatularia. Oblonga verò his contraria nuncupat, quorum extrema minimè sunt rotunda, sed mucronata, ad suffusionem interpunctiones accommodatis instrumentis quodam modo similia, 1. de artic. 43.

Caluities est capillorum defluuium, propter humorũ ex quibus nutriri consueuerunt, inopiam; si verò propter eorũdem humorum vitium, corrumpantur, & cadant, nõ caluities, sed Alopecia, & Ophiasis dicitur, 1. de cõp. medic. loc. cap. 2. vide Madarosis. Capitis sane cutis, pueris mulieribus, & Eunuchis humida est, sed Caluis immodice arida. Cerebrum quidem in iuuenibus molle cum sit atque humidum, Caluariam tangere, omnemq interiorem inanitiem cõplere, in Senibus verò siccescens, subsidensq. ab ea distare sępius in animalium dißectionibus conspexistis, in quib. caluescentibus syncipitis oßa, fistulosiora aliјs, & molliora ac super incumbentia ob Cerebri defectus exarescunt, cum ad ipsa vsque non pertineat, neque ea attingere poßit subsidet enim, in suamq; ac ipsius basim depressum cadit consequenter igitur, oßibus istis resiccatis, & ipsis obtenta cutis

tis inarescit, atque ipsi sensui valde sicca in Caluis apparet, vt rationali demonstratione nõ egeat, com. 3. in 6. de morb. vulg. 2.

Calx, est totius pedis posterior pars, lib. Introd. cap. 10. Clarius. Calx est os pedis maximam, ossi scaphoidi subiectum, quod & rotundas ex talo partes recipit, & geminos quos habet excessus, in sinum eius inserit, parte, qua ingredimur leuiter rotunda, & latiuscula, lib. de ossib. 24.

Camariõ siue Psalloides corpus est, pars cerebri, quæ supra communem cauitatem est (qua Cerebrum Cerebello sua perforatione committitur) velut domus tectum quoddam in sphære superficiem concauam circumacta, ad similitudinem testudinum, & Fornicum, quibus Architectores vtuntur, 8. de vsu p. c. 11. vide Fornices.

Camarosis, est ossis perruptio, cum ex alterutra refractũ parte, similem Cameræ figuram acceperit, lib. finit. vnde recentiorum non nulli vehementissimas fracturas Camaromata, & Engosomata vocant; Engosomata quidem, quæ in medio sui membranæ innituntur, Camaromata verò, quæ eandem ipsam partem exaltatam habent; Cæterum, qua primum ab integris fracturæ partibus diduci ægra cępit, intro magis recedunt, ac mẽbranæ innitũtur, 6. meth. 6.

Camisia fœtus, vide Chorion.

Campylon, vide Helosis.

Cancer, est tumor præter naturam fusci, & liuidi coloris, in quo venulæ quędam exaltatæ primò occultæ (quando, & Cancrum latentem vocant, lib. de atrab cap. 4.) deinde manifestæ a crasso, & nigriore sanguine feci vini assimiles sunt, 14. meth. 9.

Canina cupiditas, est praua qualitas oris ventriculi multa impetuosè ingerentis, nec potentis deuoratorum pondus sustinere, quare, ea supernè, vel infernè excernere cogitur,

gitur,

gitur, ita in renibus quoque, & diabetica passione accidit, serosę humiditatis cupiditas, vnà cum virium imbecillitate, vnde & humiditatem affatim attrahere, ac eam deinde in vesicam impellere coguntur, 6 loc. aff. cap. 3. vide Bulimos.

Canini dentes, quos Græci Cynodontes vocant, sunt duo vtrinque mandibulæ superiori, & inferiori hęrentes dentes, qui Cauum dentibus quam simillimi sunt inferiore basi, lati, parte superna acuti, quibus singulę quoque radices longissimæ insunt, vt si quid propter duritiem ab incisoribus dentibus scindi minus potuit, id frangere possint, lib. de ossib. cap. 5. vide dentes.

Canities, est pilorum ante legitimam ætatem in album commutatio. lib. finit.

Canthus oculi, vide Anguli oculi.

Capillaris vena, vide Apanthismus.

Capillitium, vide Trichiasis.

Capistratio, vide Phymosis.

Capitis vena, & Cephalica, & humeraria, & externa dicitur est quæ ex iugularibus externis iam diuaricatis, quibuscum radicem habet communem, vtrinque extra thoracem ascendit, & per humerum in externam brachij regionem decliuis excurrit; initio secundi de ration. vict.

Capreolaris, siue hederarius anfractus, est arteriarum, & venarum ad vtrunque testium descendentium non recto itinere instar Capreoli, aut hędere varijs modis inuolutarum, connexus, 1. de semin. c. 12. vide Glandulosi assistętes.

Caprizans pulsus est, vbi motū arteria interpellat quapiam in parte, ita vt motus à quiete alter celerior primo, & vehementior sit, 1. de differ. puls. c. 29.

Capsula cordis, idest Pericardium, vide Membrana Pericardios.

Ca-

Caput, est ea corporis pars, quam nonnulli ventrem superiorem nominant, collo terminatur, & partes animales continet.

Caput cordis, est ampla, & orbicularis superna eius basis, 6. de vsu p. cap. 7.

Caput ossis, est extrema tenuis processus ossium pars, crassior, & orbiculata, lib. de ossib. in proœm.

Caput purgia sunt medicamenta omnia, quæ capitis purgandi gratia infunduntur, siue naribus, & dicũtur Errhinna, siue ori, vt colluendo, vel mandendo per sputũ caput purgent, & vocantur apophlegmatizonta, 5. de simpl. cap. 20.

Carbo (qui & Carbunculus) dicitur, cum melancholicus humor in cutem decumbens simul cum febre, exãthemata per cutem crassescentem, siccescentemq. oriri facit, assatum sanguinem indicans, lib. de atra bi. c. 4. Carbunculus vlcus est, crustam cito cũ inflammatione totius partis circundatę valida faciens, vt & febres vehemẽtes, & extrema pericula inferat, 5. de comp. med. per gen. c. 15. cuius crusta nigra est, & cinerulenta, aliter quam quæ sanguine suffusa sunt, aut quæ algore frigent, non .n. vehementer liuidus, vt in illis tumor est, sed habet aliquid splendens, vt bitumen & pix, talis autem est exacta atra bilis, lib. de tum. c. 6.

Carbunculus, vide Carbo.

Carcharaconta, dicuntur animalia, quę serratis sunt dentibus, vt Vrsus, Leo. 9. de anatom. adm. cap. 1.

Carcinoma in vtero est tumor sine vlceratione inęqualis, & verrucosus, lib. finit. quem etiam à Cancro animali Carcinon vocant, ibidem.

Carcinos, vide Carcinoma.

Cardia hoc est cor, quod non solum ei visceri, quod sui natura palpitat, nomen fuit apud antiquos, sed etiam, ori ventriculi, pro confesso habetur, apud omnes, 4. aph. 65.

Car-

Cardiaca dispositio est innati roboris labefactatio, & lãguor, fit plerumque conflictante ore ventriculi & stomacho cum sudorum immodica vi; sunt qui Cardia, id est, Corde phlegmone laborante fieri affectum putauerint, atque ab hac virium exsolutione, quod euenit malum, cardiacã, vel dispositionem, vel syncopim nominarint, 1. de caus. sympt. cap. 7. & lib. finit.

Cardiacus morbus, vide Cardialgia.

Cardialgia, id est, cordis, seu oris ventriculi dolor, & morsus, qui & Cardiogmos dicitur, à forti ventriculi æstu, flauabile in ipsius tunicis ebulliente, genitus, 5. aph. 65. dicitur etiam Cardiacus morbus, lib. Introd. cap. 13. & 8. de comp. med. loc. cap. 1.

Cardiogmos, vide Cardialgia.

Carnosa cutis, vide Musculus cuticulosus.

Caro vocantur tantum ea, quæ in masculo est, reliquarum nullam homines carnem vocant, præterquam admodum pauci, sed quę in visceribus, ceu iecore, renibus, liene pulmone visuntur, eas parẽchymata, quasi effusiones dixeris, Græci vocant, quæ in intestinis, ventriculo stomacho, & vtero sunt, sine nomine relinquunt, 11. meth. 11. parenchymata autem eas partes vocant, non carnes, propterea quod ex venis effusus sanguis circum vasa omnia concrescat, 11. de simpl. in initio.

Caros siue Sopor, est deperditio sensus, & motus in toto animalis corpore, illęsa manente spirandi facultate, læsa autem anteriore Cerebri parte, & temporum musculis; si verò spirationem adeò vehementer opprimat, vt quis vel magno conatu vix spirare possit, eorum exemplo qui per grauem somnum stertere solent, Apoplexia nominatur, 4. loc. aff. cap. 2. & 13. meth. 21. & com. 2. in 1. prorrhet. 29.

Carotides, id est soporatiæ arteriæ sunt, duæ illæ quæ ab arteria magna, à sinistro Cordis ventriculo emergentes, rectè ad caput feruntur, tamquam vasorum propagines, omnibus, quę sunt supra Cor, partibus distributæ, 16. de vsu par. c. 12. & 1. de placit. ca. 7. sed has non rectè Carotidas, & Soporarias, & esse & dici censendum est, sed iam obtinet nomen ex multa omnium qui post Hippocratem fuerunt Philosophorum, & Medicorum ignoratione, censentium, Soporem affectionem esse, dictarum arteriarum, 1. de placit. cap. 7. vide Soporarię.

Carpon, & Carpos, vide Brachiale.

Carunculæ, nunc partes sunt substantiæ intestinorum, quæ in difficultate intestinorum excernuntur, adeò magnæ, vt possimus eas carnes nominare, 4. aphor. 26. nunc verò carnosam quandam particulam, in summo ore pendentem, quam & Columellam vocant, significant, 6. de comp. med. loc. cap. 3. vide Gargareon, & difficultas intestinorum.

Casus, qui & signa, & symptomata mox apparentia dicuntur, 1. aph. 12. vide Iudicatoria signa.

Cataclida, sint Subclauium dixeris, primam Thoracis costam paruam significat lib. de musc. dissect. c. 12.

Catagma, idest ossis fractura, 2. meth. c. 2.

Catagmatica emplastra, quæ & Cephalica vocant, sunt quæ Caluariæ fracturis accommodantur, habentq; abstergendi, digerendi, & siccandi potestatem, 2. de comp. med. per gen. cap. 16. Dicuntur, & Catagmatica ligamenta, quæ fasciarum instar ossis rupturæ deligantur, 1. de comp. med. per gen cap. 4. vide Cephalica emplastra.

Catalepsis, est deperditio sensus visus, apertis palpebris, seruata tamen secundum naturam spiratione, in qua posteriora Cerebri potius afficiuntur, 4. loc. aff cap. 2. licet alibi Catalepsim dicat esse spiritus cohibitionem, lib. de musc.

diss.

diff.cap.16.& alibi dicat Catalepsim fieri refrigerata prima parte sensitiua,id est, Cerebro ipso,quæ refrigeratio cũ fortis fuerit mista humiditati,facit lethargicas passiones, cum siccitate verò eas,quę a Græcis Catalepsis dicuntur,i. Deprehensiones,2.apho.3.eundem affectum Catoche,et Ca thocon vocant,4.de caus.puls.c.16.vide Catoche.

Catalotica medicamenta sunt, quæ cicatrices grossas, comedendo æquant,& limpidant,lib.de Dynamid.

Cataphora,idest,veternosa ad somnũ delatio,prorrhet. 1. qua ægris sopori graui simile quid obuenit, fiuntq. tum omnis sensus, tum vocis expertes, 1.de diebus decret. cap.4.

Cataplasma,compositio est,ex aliquo farinæ genere & aliquo humido,siue vnctuoso,3.de compos.medic.per gen. cap.2.

Catapotia, i.pilulę, de remed. par. fac. c 6. vide pilulæ.

Cataptosis morbus non est,sed symptoma comitalium,at tonitam concidentiam sine temporis spatio factam,significans,lib.de tot. morb.temp.cap.4.

Cataracta, siue suffusio,est aqua inter vueã,& cryst allinum humorem coagulata, prohibens spiritum visibilem ab oculo exire, lib. de ocul. par. 4.cap.12. vel suffusio est, cum cernendi facultas,uel in partem deperditur,apparente, siue non apparente in oculis malo aliquo, propriaq; affectione non molestatis, sed aut oris uentriculi,aut cerebri cognatione,4.loc.aff.c.2.quam uocant Græci Hypochyma, 10 de usu p.c.1.

Catasarca,uide Anasarca.

Cataschesin, dispositio est, quę facile discutitur, quę apponitur hectica dispositioni, id est illi, quæ tenaciter inhæret,3.loc.aff.cap.2.

Catastasis,uide Constitutio.

D 2 Ca-

Catatasis est ad inferna loca, corporum tractus, quę obitur partim principijs quæ tentionis causę sunt, è regione oppositis, partim transumptione in contrarium nempe transmissis per rotulas principijs, quę tentionem moliuntur, ac superius adnexis; opposita huic est Anatasis, quæ est tentio ad loca superna per traductionem, libr. finit. vide Anatasis.

Catarrus, seu defluxus, est multorum humorum delatio per palati foramina & nares, quę in exitu vna cum flatu egrediente, strepitum quendam faciunt lib finit. vide Coryza.

Catbartica, seu purgans facultas vel medicamenta, duo significant, alterum commune omnium, quę quouis modo, animalis excrementa expurgant; alterum quod per excellentiam de ijs tantum dicitur, quæ aut per vomitum, aut per ventris deiectionem purgant, neq; quod eiusdem est generis, tum ea quæ fit per nares, tum ea quę vuluæ, admota, expurgant 5. de simpl med. fac. cap. 20.

Catbemerina febris, id est quotidiana, ita enim consueuerunt vocare eam febrem, quę singulis diebus accenditur, neque vllam habet intermissionem; ego verò solitus sum eamdem febrem Amphimerinam continuam appellare; nam Cathemerinon vocabulum, nusquam apud Gręcos scriptum inuenitur, omnem verò rem quæ quotidie, eodem modo fiat, amphimerinam vocant; vocetur itaque quæ singulis diebus accenditur, & finitur Amphimerina, idest, quotidiana simpliciter, quę verò non intermittit quotidiana continua, 2. de diff. feb. cap. 7.

Catberetica medicamenta sunt, quæ excrescentiam carnis vlceribus detrahunt, 5. de simplic. cap. 2. eisdemque cicatricem inducunt, ibid. cap. 15. uide Septa.

Cacbeter, est fistula vrinaria, cuius extremum aliquo ca-

cataplasmate illinimus, ad remouendam vrinę suppressionem, & virgę immittimus; ad Thrasib. cap. 23. vide Syphones.

Cat'ixin, seu secundum rectitudinem, eruptio sanguinis est, cum sanguis è directo loci affecti, effluit, vel mittitur, lib. de cur. rat. per sang. miß. 15.

Catoche, qui & Catochus, vigilans sopor est, 3. loc. aff. cap. 5. estque solius Cerebri affectus, veluti & per totum corpus conuulsiones, co. 3. in 1. prorrh. 69. est quoque Catochus fascia longior, quę in orbem faciei & capiti circumdatur, vt operculum comprehendat, lib. de fascijs, vide Catalepsis.

Catotherica medicamenta, quę & Hypelata Gracè dicuntur, sunt medicamenta deiectoria, quibus renes, vesica, & gibba hepatis cum multo vitioso succo sunt referta, expurgantur, vt Caua iocinoris & intestina, deiectione, 7. meth. 13.

Caua uena (sic appellata, quod uenarum omnium quæ per corpus animalis dißeminantur, latißima sit 4. rat. vict. 27.) est vena magna a gibbis hepatis orta libr. de uen. & arte. diß. cap. 2. per quam hepar ex particulis quę ad uentriculum attinent, attractum alimentum, & in ipsa hepatis substantia elaboratum, in omnes superiores corporis partes distribuit, 4. de usu p. cap. 13. quęa conuexis iecoris partibus orsa, tum caua propter sui magnitudinem, tum iecoraria, à uiscere unde egreditur nominatur, 8. de placit. cap. 1. Nec solum hęc uena quę a gibbis hepatis egreditur, sed alia etiam quę à simis & concaua ipsius parte, quam portas uocant (unde, & uena porta appellatur) promanat, Caua dicitur quę fertur obliqua deorsum atque in uentrem & intestina propagatur, tamquam truncus uenarum omnium quę corpore infe-

riore ſparguntur, per quã hepar ex particulis quæ ad uentriculum attinent, alimentum attrahit, 4. de uſu par. c. 13.

Cauda, uide Coccyx.

Cauernoſa oſſa foraminulenta, Ithmoidea, & ſpongioſa, ſeu ſpongoidea, ſunt oßa quędam parua ante meningas in meatu olfactorio poſita à Cribri, vel ſpongię ſimilitudine ſic dicta, 8. de vſu par. c. 7. vide Oßa Ithmoidea.

Cauernoſum neruum appellant Penis colem, à quo & Penem, & ipſum totum neruoſum dicunt. Celos enim in marium genitalibus, & vteri ceruix quòniam extendi, & in ſeipſas rurſus retrahi, & ſubſidere videntur, neruoſos dicunt com. 1. in 6. de morb. vulg. 2. diciturq. flatuoſus, & fiſtuloſus, 6. de loc. aff 6.

Cauledon, eſt curatio fracti oſſis, quę per tranſuerſum fit in qua fracti oſſis partes ita à ſe diſſident, vt è directo non iaceant, 6. meth. 5. vide ſchidacedon.

Caulos i. pudendum virile, 14 de vſu par. c. 12.

Cauſa morbi, eſt id quo tangente afficimur, & quo ſeparato ſtatim ceſſat affectus, 1. de loc. aff. cap. 2.

Cauſę præincipientes, vide Febres putridæ.

Cauſæ pręcedentes, vide Febres putridæ.

Cauſodes febres, i. incendentes, 1. aphor. 12. quas etiam Cauſon, vocat, id eſt febres ardentes, 1. de criſ. cap. 4. vide Continua febris.

Cauſon, vide Cauſodes, Continua, & Synocha.

Cauſon legitimus, qui ex redundante flaua bile fit, nothus verò qui ex putreſcẽte craſſa pituita, 4. de rat. vict. 13.

Cauſtica, hoc eſt vrentia medicamenta ſunt, quæ & vehementer calida ſunt, & conſiſtentia craßa, quæq. ignis inſtar, corpus colliquant, & ſæpe eſcharas hoc eſt cruſtas, ritu cauterij efficiunt, 5. de ſimpl. cap 15. inde, & affectiones cauſticę, & cauſtica excrementa, id eſt vrentia appellan-

lantur, quarum virtus est morbum & acutum & periculosum, & velocis iudicationis reddere, com. 2. in 1. prorrhet. 60.

Cedmata vocat Hipp. fluxiones in crura decumbentes, & ex ipsis eas maximè, quæ primum articulum, vbi coxendix est, occupant, com. 5. in 6. de morb. vulg. 22.

Celas, Hernias, Ramices, Circocelas medicorum iuniorum nomina sunt, significantia omnes testiculorum tumores, lib. de tumor. cap. 15. barbaram sectantes medicinam, rupturam vocant; hæc varijs fit modis, perq. adiectiones rerum opplentium, varias etiam appellationes accipit; si enim peritonæo rupto intestina in scrotum descendunt, Enterocele Græcis, Ramex intestinorum Latinis appellatur, vbi verò intestina supra in inguinibus hærent, Bubonocele, hoc est Ramex inguinalis vocatur, si humor aliquis lentus in Scrotum colligitur Hydrocele, idest Ramex aquosus nũcupatur. Quum autem caro dura intra testium tunicas increscit, Sarcocele, hoc est Ramex carnosus dicitur. In summa nomen semper à rebus opplentibus accipiunt. Proinde si Omentum in Scrotũ deuoluatur, Epiplocele hoc est Ramex Omenti nominatur; sic vbi venæ vltra modum repletæ, ac dilatatę glomerantur, Cirsocele, i. varicosus Ramex vocatur, vide Hernias.

Celer pulsus est, qui cum modico tempore arteria distenditur, fit. 1. de diff. pulf. cap. 7.

Cẽchria, alterum est herpetum genus, quod à similitudine quam habet cum milio Cenchrian vocant, mistæ simul facultatis bilem scilicet, & pituitam continens, quæ non protinus vlcus faciunt, quemadmodum alter, sed admodũ exiguas pustulas ad speciem milij, quæ ipsæ interposito spacio, in vlcus transeunt, diciturq. etiam herpes miliaris, 14. meth. 17. vide Herpes.

Ceneangia propriè & primum vasorum inanitionem significat, atque ob id Asitia, idest ciborum abstinentia, Ceneangia, idest, vasorum inanitio sæpius dicitur, tamquam nomine generis etiam in specie homines omnes uti consueuerunt, 2. rat. vict. 47.

Cenеon, vide Ile.

Cephalæa Cerebri morbus, est Capitis diuturnus dolor, difficulter solubilis, qui à parua occasione, vehementes habet accessiones, vt neque voces aut motum tolerare possit infirmus, sed tranquillitatem, obscurumq; cubiculum quærat, ob doloris vehementiam, cum nonnulli veluti malleo se percuti, alij caput sibi contundi distendiq sentiant, non paucis ad oculorum radices dolor extēdatur, suis intermissionibus circumacti, non secus ac qui Cephalalgia laborant, sed in Cephalæa affectę partes redduntur multo debiliores quam in Cephalgia, 3. loc. aff. cap. 9.

Cephalalgia, vide Cephalæa, 2. de comp. med. loc. c. 2.

Cephalica vena, quę & Humeralis, siue humeraria dici tur, ramus est venæ cauę ad iugulum ascendentis, ibique ad furculas diuisa, altera pars humero superposita ad manum tendit, vnde & Cephalica dicitur, lib. de anatom. viu. vide Humeraria.

Cephalica emplastra capitis fracturarum, sunt quæ vsque ad crassę meningis duplicaturam peruenerunt, quorum virtus est, vt ossium squamam sursum attrahant, & in pristinum locum reuocent, & fragmentatum in Capite, tū in alijs corporis ossibus, educant; Non nulli communi genere hæc etiam vocant Catagmatica, propriè vero nūcupatis fortiora sunt, siquidem ex alto superficiem extimam non ossa modo, sed his multo quoque magis, humorem aliquem crassum, & viscosum, vel omnino deprauatum sua acrimonia attrahunt, 2. de comp. med. per gen. cap. 18. Similiter adhuc

huc medicamentum siccum, quod carnem producat, Cephalicon vocant, 3. meth. 2.

Cerҫ, mulieres sunt, quarum vterus proprijs morbis, tum qui in processibus eius supernis, & lateribus consistunt (Cerҫas Græci vocant) tum qui in collo tum etiam qui in toto eius tergore, laborans, aliquando quidem vel plura quàm prius, vel pauciora, vel nulla, vel mala emittat menstrua, 3. de symp. cauſ. cap. 4.

Ceratoide, cornea, seu corniformis tunica oculi est à dura meninge orsa (tunicam choroidem complectens) crassa admodum, sed parte eius media tenuissima & densissima, splendida ad splendorem recipiendum, & transmittendum, cornibus admodum extenuatis similis, vnde eam à cornu similitudine Ceratoidem, Corneam & Carniformem appellant, 10. de vsu par. cap. 3. vide Rhagois tunica.

Ceratomalagmata, nonnulli medicorum, nomine à sola consistentia desumpto, vocant medicamenta, quæ corpori imponuntur, non etiam quidem humida, duritiem verò tātam, nec dum consequuta, quantum emplastra possident, 7. de comp. med. loc. cap. 11.

Cerchis, vide Cubitus.

Cerchinòs est exiguus quidam ad tussiendum impetus, non tussis, sed veluti nauseҫ vomitiones præcedunt, ita tussim hoc symptoma; Atque vt non nulli nausearunt quidē, non tamen vamuerunt, ita non nullis Cerchnòs incidit, nec tamen tussis propter causæ paruitatem est secuta, 2. de sympt. cauſ. cap. 4.

Cerelarium appellatio, in toto eorum genere est vsitatior, quod legumina vocant, lib. de attenuan. vic. rat. c. 6.

Cerebellum, posterior est Cerebri pars, quæ à non nullis Encranion, vel Paracepalis, vel posterius Cerebrum dicitur, 9. de anat. adm. c. 2. estque spinalis medulla principiū,

&

& eius ratione neruorum omnium, qui in toto animali sũt actiui, lib. tegn. cap. 11. vide Parencephalis.

Cerebrum, quòd Græci à situ Encephalon appellant (nam nominatur ita, quod ἐντῇ κεφαλῇ hoc est in capite situm habet) animæ ratiocinatricis est domicilium, neruorum, & sensus omnis, motusq; voluntarij principium, substantia neruis simillimum, nisi quod mollius; nam id illi conueniebat, vt quod sensus quidem omnes recipit, omnes autẽ imaginationes, atque intellectus complectitur, 9. meth. & 8. de vsu par. substantia ipsius alba veluti è spuma quadam concreta, & humida, lib. finit.

Cerelæon, compositio est ex cera, & oleo, 7. de compos. med. per gen. cap 2.

Cerion, id est Fauus, vlcus paruum in capite est cum tumore, ex cuius foraminibus crassior sanies, & quasi mellitus humor profluit, lib. de tumor. cap. 15. & 1. de compos. med. loc. cap. 8. vide Helmintes.

Certatorie, hoc est agonisticè aqua frigida vti, dicere solent quidam, cum ea & affatim & frigidissima exhibetur, lib. de marcore, cap. 8.

Ceruix, vide Spina, dicitur. & Ceruix tenuis ossium processus, lib. de ossib. in proœm.

Chalastica, id est, relaxantia, seu remittentia vocamus, quę modicè calefaciunt quorum vsus est, vt conniuentia corporis laxet, flatuosum spiritum tenuet, & quod phlegmonis iam conflatum est, digerat, 13. meth. 5. medicamina igitur induratorum corporum, quę ipsorum soluunt duritiem, Malactica hoc est emollientia dicuntur quę autem tensioni medentur, Chalastica, 7. de comp med. per gen. cap. 9. vide relaxantia.

Chalazia, id est tubercula instar grandinis in palpebris, queq. Posthias Greci, 4. de comp. med. loc. cap. 7. estq.

morbus

morbus ex vitijs, quæ oculos infestant, unum, cum toto genere a natura, alienum sit, 14. meth. 19.

Chartilago, quam Græci Chondron vocant, est particula simplex in animalis corpore, quæ aliarum quidem omnium est durissima, toto autẽ oße est mollior, 7. de vsu par. capit. 3.

Chartilago ensiformis, est extrema ora ossis medij pectoris, quę est propter os ventriculi, cui alligatur, Græcè dicitur Chondròs Xiphoides, 6. de vsu par. cap. 3. eadem dicitur mucronata, lib. de ven. & art. diss. cap. 5. aliqui sunt qui ensiformen chartilaginem dicunt esse, totam pectoralis ossis figuram (non eam tãtum quę in imo eius est) quia gladij similitudinem repræsentat, lib. de ossib. cap. 13. vulgus malum punicum seu granatum vocat.

Chartilago innominata, est secunda laryngis chartilago, quę nomine caret, internis partibus, quà Oesophagus est, positionem habens, 7. de vsu par.

Chartilago peltalis est imperfectus circulus ĩ principio aspere arterię collocatus, ad modum peltæ cuius gibbositas extra apparet in gutture, eius verò defectus est versus gulam, vnde chartilago peltalis dicitur; cuius defectum supplet quædam chartilago supposita isti inferius, faciens etiã circulum imperfectum, sed contrario situ cum superiori, qa eius gibbositas interius est versus gulam, defectus exterius versus guttur, diciturq. Chartilago Cymbalaris, vel Coopertoria. Estq. ibidem tertia Chartilago nomen non habẽs, cum modo versus partem exteriorem, nunc versus interiorem collocetur, nunc cum cibus deglutitur, vt os trachee arteriæ, nunc cum vox formatur, vt os gulæ tegat, libr. de anat. uiu.

Chemosis morbus oculi est, quando album oculi tumefactum superat circulum Iridis, vt & nigrum oculi con-

cauum

cauum videatur,lib.de anat.ocul.alibi,Chemosis ex vehementi inflammatione, vtrasque palpebras in exteriorem partem detorquet,ne totum oculum contegant,lib.Introd. cap.15.

Chenicidas,instrumenta quædam vocant,quibus in Calnariȩ fracturis,vtimur,6.meth 6.

Cheros,i.tempus,seu ætas morborum,quæ temporum vicissitudine immutatur,lib.de morb.temp.cap.1.

Chion,vide Cion,& Staphyle.

Chironia,& Telephia, species vlcerum sunt malignorũ, lib.de tumor.cap.13.Tria tantum vlcera propriam habuere appellationem,Anthrax,Phagedęna,Herpes,cętera omnia ipsa per se ipsa solebant antiqui vlcera tantum nominare, quæ in longum tempus protrahuntur, cum non post multum tempus fuerint ad cicatricem producta, rursusque influente Ichore, ex oße corrupto, in parte penitiore inflammantur,& pus generatur,à quo cicatrix eroditur,& caro exulceratur,6.aph.45.Inueterata vlcera,& dysepulota,hoc est cicatricem ęgre ducentia,chironia nominant, 4.de comp.med.per gen.in vltimis verbis;Dicuntur autē Chironia ab eo qui primum ea sanauit,partim ab ipsis,qui iisdem sunt affecti,vt Telephium,2.meth.2.

Chirurgia,i.manualis operatio,6.meth.6.Inde Chirurgica ea est medicinę pars, quę manu medetur, 3.de comp. med.per gen.cap.2.

Chloron.i.pallidus,& ęruginosus color,2.progn.20.

Choana,Infundibulum,Scypho,Peluis,Pyelos idē sunt, significantia ciuitatem quandam,in quam meatus cerebrũ expurgantes in palatum desinunt, vsque ad adenis ventriculum,9.de vsu par c.3.quæ vulgo lacuna dicitur.

Chęras.i.Struma, sępe enim propter vlcus quod in manus,aut pedis digito fit,glandulę in inguinibus, & alis, tũ intu-

intumescunt, tum phlegmone occupantur, quin etiam in collo, & secus aures, sæpe glandulæ ijs quibus in collo, capite, uel aliqua vicina parte vlcus est natũ, intumescunt, nominant autem ipsos adenas, cum sic intumuerunt Bubones, & si schirrosior earum partium phlegmone aliquando fuerit, hæc & ægre sanabilis redditur, & Chæras, id est, Struma dicitur, 13. meth. 5.

Cholagoga. i. bilis eductiua medicamenta, 4. aph. 2.

Choledocos, idest vesica bilis receptiua, quam etiam Iecoris vesicam nominant, lib. 6. de anatom. adm. cap. 2. quã etiam Cystim bilis, id est, Vesicam bilis susceptricem vocant, 4. de vsu par. cap. 12. eandem vocant fellis felliculũ, 5. de loc. aff. cap. 7.

Cholera, i. biliaris, 1. prog. 25. est acutus affectus, cum vomitibus biliosis multis, aluiq. deiectionibus, Suris quoque se contrahentibus, ac frigescentibus extremitatibus, fiuntq. in his ægris pulsus minores, & obscuriores. Cholera duplex est apud Hippocratem, altera humida in qua, vt omnes norunt vehemens est excretio, bilis supra infraq. erumpit, intestina grauiter torquentur, accedunt conuulsiones, sæpe etiam crurum suræ contrahuntur, alteram siccam choleram vocat Hipp. ab eadem prouenientem causa, ac circa eadem consistentem, at citra ventris fluorem, & vomitum, lib finit.

Chondros, i. Chartilago, 7. de vsu par. cap. 3.

Chondrosyndesmus, i. chartilagineum ligamentum, 1. de temp. cap 9.

Choræ, id est regiones oculorum, seu cauitates, quæ superciliis subiacent, 8. de vsu par. c. 6.

Chorion, id est, secunda, est membrana vuluæ prægnantis mulieris adhærens, multarum venarum, & arteriarum contextu, interualla mẽbranis obducta habens, cui duæ aliæ

mem-

membranæ interius adnascuntur, altera quę Amnium, id est, Amiculum dicitur, toti fœtui circumiecta, altera quę Allantoides, id est Intestinalis eminentibus tantum partibus, capiti, natibus, pedibus, duplex superiecta, libr. de vuluæ diss. cap. 10. quæ Arabicis Abgas, Camisia fœtus, & profundatio sudoris dicitur, lib. de anatom. viu.

Choroides plexus (qui & Retiformes, & Reticulares, dicuntur, vide plexus retiformis) sunt conuolutiones mēbranarum cerebri, ex multis venis, & arterijs, secundarum instar effigiatæ, nomine a Chorijs, id est membranis deducto, quæ fœtus extrinsecus in orbem ambiunt, 9. de anat. adm. cap. 3. Constituitur autem prope medium cerebri ventriculum, 9. de vsu par. cap. 7. Dicitur adhuc & tenuis cerebri membrana Choroides id est, secūdi formis meninx, 8. de vsu par. cap. 9 Dicitur, & Choroides oculi tunica, corpus quoddam retiforme quasi tunica. (Amphiblestroide dicta) humorem vitreum oculi ambiens, quod ex portione cerebri superne descendente, atque amplificata, est conflatum reti simile, quod retiforme corpus a choroide, id est tenui tunica cerebri, quę illi superne dimittitur, continetur, unde tunica oculi choroide dicitur, 10. de usu par. cap. 2.

Chorda est membrum, ab extremitatibus musculi ortū habens, ad similitudinem chordæ arcus effecta, est autem Chorda idem quod Tendo, non quod ligamentum, 6. aphor. 46. & lib de anat. uiu.

Chordapsus, Ileos, seu Voluulus est, tumor eminens, in tenuium intestinorum parte, ut uideatur intestinum ad similitudinem chordę obuolutum, vel ab inflammatione, uel obstructione aridi stercoris, grauiter ęgros vomitionib crucians, adeo, vt nonnulli stercus quoque euomere conspiciātur, 6. de loc. aff. vide Ileos.

Chro-

Chronicæ egritudines, i. longæ, de part. art. med. c. 7. vide Polichronius.

Chrysite terra est aurea, in qua paruis terræ particulis immistæ sunt paruæ auri partes, 5. de simpl.

Chylus, est cibi liquamen, quod ex ventriculo, atque intestinis in iecur transmittitur, partim tenuioribus portionibus, partim crassioribus consistens, lib. de atra bile, cap. 3.

Chymethla, i. Perniones, 6. simpl. vide Perniones.

Chymosis, (quæ & Chemosis) est vtriusque palpebræ distortio, ex inflammatione oborta, 4. de comp. med. loc. c. 4. est item Chymosis, rubra, carnosaq; corneæ oculi pelliculę inflammatio, lib. de rem. par. fac. vide Chemosis.

Chymus est nutrimentum, seu humor ad nutrimentum animalis in hepate pręparatum, depositis excrementis. 4. de vsu par. Atqui antiqui saporem vocauerunt chymũ, id est, liquorem, lib. de ocul. par. 2. cap. 1. chymi autem appellatio apud Hipp. semper humoribus corporis destinata est, ex quibus nos constituimur, sanguine inquam pituita, & duplici bile flaua & nigra; Apud Platonem verò, & Aristotelem, gustabilis qualitas quæuis nobis insita, chymus, i. Sapor, nominatur, lib. finit.

Chyphosis, id est, gibborositas, (quam etiam chyrtosin, id est incuruationem dicunt) est distortio spinæ in posteriorem partem prout in anteriorem Lordosis, id est, sicca frictio, vel solis manibus, vel cum manica, vel solo linteo administrata, citra omne pingue, vel cum coplanè exiguo, 3. de sanit. tuen. c. 13.

Chyrtosis, vide Chyphosis.

Cicatrix ab Hipp. nunc sumitur pro ipsis vlceribus, nũc pro inductione consolidationis vlcerum, 1. de artic. 56. particulatim autem cicatrix oculi appellatur, vbi nigro oculi ex alto vlcere, membranæ crassities superuenit, & color al-

bior

tibus,lib.de anatom.viu.

Circumossalis membrana est, quasi ossium inuolucrum dixeris,quæ singulis ossibus in longitudine inditur, 1.de sem.cap.10.quam in capite, Pericranion dicimus,libr.de anat.oculis,in costis autem Periostion,8.de anatom.adm. cap.10.

Ciros,vide Cornua vuluę.

Cirsocele,vide Celas.

Circos, idest,varices,alias quoque venas omnes dilatatas antiqui sic nominabant,lib.de tum.c.19.vide Varices.

Cittę,vide Cittosa.

Cittosa, idest, vitiosi cibi appetentia, qualis grauidis contingit,6,de sanit.tuen.cap.9.dicitur etiam Citta,Pica, & Picatio,1.de sympt.caus.c.3.& c.7.

Claues,siue Iugulum sunt duæ primæ costæ propè guttur, inter os pectoris,ac spinæ finem,quę ad scapulas est à natura constitutę, 13.de vsu p.cap.11.clauiculas ēt uocat,libr.de musc.diss.cap.12. quæ vulgo furcula superior,vt Diaphragma furcula inferior nuncupatur. Recentioribus autem elatior finis anteriori parte Claues existunt, sic dictæ quod Sterno Omoplatas,idest, humerum firment; is autem finis vulgo,furcula superior dicitur, Cauitates sub his Clauibus,appellantur Sphage,idest, iuguli,vt sint duę claues,& iuguli totidem,dexter,& sinister.

Claues,siue Gomphos,est oculi morbus,cum Vuea locum suum egrediens, pelliculas superficie tenus operit,vnde eius forma fit quasi Clauus,lib.deocul.cap.11.vide Gomphos,& Myrmecia.

Clunes,vide Coxa.

Clydones , Symptoma est retentricis facultatis ventriculi,cibos,vel non complectentis,vel diminutę , vel vitiosę,vnde flatulentia , & fluctuationes cum sonitu succedunt;

cedunt; flatulentiæ quidem, vbi & sibi flatuosi sunt, & ventriculus non admodum frigidus; fluctuationes cum sonitu, cum uel nihil in eo continetur, quod uerti in flatum possit, uel ualenter sit refrigeratus, 3. de symp. caus. c. 2.

Clyster, κλυστὴρ, Latinis idem est quod lauamen, seu ablutio, à uerbo, κλύζειν, quod & lauare significat; Alio nomine Græcis ἔνεμα, dicitur quę vox latinis iniectionem significat; Medici huius temporis, Clysteris, & enematis Græcis uocibus quam Latinis malunt uti; Dicitur adhuc, & Clysma, uide Diaclysma, i. lauatio ad vlcera. & dentes titubantes, infirmosq; Dicitur adhuc & Clysmus, de medic. fac. par. cap. 16.

Cnimi, idest, Tibia, seu alterum ex duobus ossibus tibiæ eodem cum toto membro nomine, alterum uerò Perone, seu fibula dicitur, 4 de vsu p. cap. 9.

Coadiutrix causa est, quae sua uirtute morbum efficere non potest sed alteri auxiliatur, vt libido articulaeē morbum promouet, & sanguinis eruptionem remigatio, libr. Introd. cap. 8.

Coarticulatio, vide Abarticulatio, & Dearticulatio.

Coccyx (vulgo Cauda). i. Cuculus, est os quod subest in imo lati ossis, lib. de ossib cap 12. & 3. de artic. 104.

Coctio, quid sit hinc nosces, cum facultates quatuor sint, atque inter eas non minime ualeat alteratrix, per quā dispensatis ab ea corporibus, natura alimentum assimilat, coctio nuncupatur nutritiuæ substantiæ permutatio, secundum qualitatem existens, 4. rat. vict. 44. Perfecta Vrinę coctio est, quando in vrinis subsederit aliquid albū, & læue & aquale & continuū; Debilis autē coctio est, quādo ex aquosa mediocriter subpallida facta fuerit, & quidem sitturbulenta apparuerit, & talis permanserit, hæc quoque occulta,

ta, & debilis coctionis est signum , & rufa etiam ac tenuis, ex eodem genere est, 1 de cris. cap. 17.

Coctionis signa sunt quæ homin. salutem, non tamen per crisim, futuram ostendunt; quo distinguuntur a Decretorijs, quæ salutem hominis futuram, per crisim ostendunt, coctionis autem quæ inspirandi fit instrumentis sputa; cuius quæ in venis, vrinas; illius, quæ in uentre, alui excrementa statuere oportet; in febribus)quoniam uenosi generis sunt passiones , nam & arterias in hoc genere comprehendimus) ad vrinas præcipuè attendere oportet, 1. de cris. cap. 7.

Cæcum foramen, est angustius illud foramen, quod ex duobus inæqualibus foraminibus, quibus quinta neruorum coniugatio à Cerebro excipitur, propè aures est collocatum cui subditur labyrinthus quidam quem natura effecit, musculis temporalibus consulens, neruum eis durum, & labijs immittens, 6 de usu p. cap. 13. vide Meatus auditorius.

Cæcum intestinum siue Orbum , siue Monoculum, est quartum intestinum in ordine, primum locum inter crassa obtinens, libr. de anat. viu. Quidam illud saccum nominant.

Cæli status, idest, ambientis nos aeris tẽperies, 9. met. 5.

Cælia apud Græcos, sine adiectione omnem ventrem significat, 6. apho. 20. Apud Aristotelem tamen dicitur Cælia, illa tantum corporis partis cauitas, in quam cibus deuoratur, & prima concoctio peragitur, sed apud Hippocr. nunc cum adiectione superior, & inferior venter significantur, ut superior sit uentriculus, inferior, omne quod sub diaphragmate est spatium latius.

Cæliaca, idest, Ventralis dispositio, communis morbus est uentriculo, & intestinis, in quo materia, non mor-

E 2 daces,

tempus, regionem & consuetudinem, & si qua sunt id genus alia, considerant, 13. meth. 16.

Cola, dicuntur in homine longiora, maioraq; membra à Thorace separata, & quasi dependentia, ut brachia & manus, Latinis dicuntur artus, 3. de usu p. c. 1. dicuntur & Cola, oßa narium, uide Ithmoidea.

Colatoria ossa sunt narium foraminulenta & cauernosa oßa, quę à cribri similitudine Ithmoidea, uel à spõgia spongoidea appellantur, varia enim habent foramina, quo modo, & spongiæ; neque ea habent recta ut cribra, quod inde superflua Cerebri excrementa transcolent, 8. de usu p.

Coles est particula quadam corporis insignis, ad extremum collum uesicæ sita, qua mares fęminas exuperant, quã Græci Caulon Περαγαῖον Latini penem, Colẽ, mẽtulam, uirgam, & pudendum uirile nominant, 5. de vsu p. cap. 15.

Colica dispositio est, constitutio plenioris intestini Colon diuturna, in qua spacijs temporis interiectis, cruciatus intollerabiles, difficultates spirandi, sudores, perfrictionesque suboriuntur, lib. finit. suntq; Colicus & Voluulus intestinorum inflammationes, quorum alter tenuioris intestini, affectus est, alter plenioris, quare deiectiones includuntur, & flatus intestinis inuoluti, eò ꝙ exitum non habeant, dolores uehementes, & tormina concitant, lib. Introd. cap. 13. & 2. de loc. aff. 5. Inde Colica medicamenta sunt, quæ ad sedandum Coli dolorem sunt comparata, quæ quidem & si anodyna sunt, a communi tamen anodynorum forma, differunt, quod quæ propriè Colica appellantur, aromatis, odoratis, ac urinam cientibus seminib. permiscentur, & quanquã Colica uocentur, non tamen ad Colicos tantum, sed ad omnem dolorem in quacumque corporis parte factum, sedandũ admouentur, quo factũ est, inquit Gal.

initio libri sexti de locis affectis, ut antidotos omnes dolorē sedantes, ueteres Colicos nuncupauerint, uide Narcotica.

Collectiua medicamenti facultas est, quæ ulcera, & uulnera glutinet, 5. de simplic cap. 2.

Collectiua inæqualitas pulsuum est, quę ex inæqualitate plurium pulsuum est conflata, 1. de differ. pulf. cap. 30. quę & Systematica dicitur, vide Systematica. Colliculum idem est quod Nympha, carūcula est ad fissuram colli matricis exorta, quæ dum virgo defloratur scinditur, quam quod multo promineat, Aegyptij in Virginibus excidere consueuerunt, lib. Introd. cap. 10. Atqui plures ex antiquis Anatomicis, tum prę sertim Auicenna, dicunt ijs quæ non dum venerem sunt expertæ circa medium colli vteri, panniculum virginalem dictum esse, qui hymen, alijs hymenæon uocatur, & vt aiunt in prima coitione rumpitur; quod verisimile non videtur, nam in dissectione virginum non apparet, nec vsquam quod legerim meminit Galenus, sed potius credendum est, collum ipsum, quod musculosum sit, & neruosum, ex ipsa textura tantummodo conniuere, & angustū esse, Nympha vero est adnata Epiphisis, & appendix cutacea, lata intra pudendum muliebre supra alarum commissuram, ad vrinarium meatum sita, gemina autem est, vtrinque scilicet vna, data est à natura tum ornamenti causa, (nam quod peni virili præputium est & Vua Pharingi, id Nympha vtero) tum etiam, vt Vterum à puluere frigore, & aliis externis iniurijs tueatur, 15. de usup.

Colliquatio, vide Anasiechiosis.

Collisio, & Contusio est, cum exterior superficies percussi corporis continuitatem seruat, multæ verò exiguæ diuisiones in profundo constituerit; at cum cauitas aliqua apparet, quam rei collisæ percussor impresserit, tunc il-

lisio

lisio dicitur, lib. de sympt. cauf. cap. 11. quę Gręcè θλάσμα Thlasma dicitur.

Collum uteri, siue os uteri, est illud quod intus est, ubi uterus desinit, collum uerò incipit; quod magis propriè os uteri diceretur; nam altera colli extremitas, quę mulieris pudendis coniungitur, non uteri, sed ipsius colli os non sine ratione diceretur, 5. aph. 46.

Collum, uide Spina.

Collyria Latinis medicamenta uocantur, quæ oculis admouentur, Græci Κολλύρια nominat, hęc uerò duum generum sunt, quędam enim liquida sunt & passim collyria nominantur, quædam arida, & hæc barbara voce dicuntur sief, Græci hæc uocant ξηροκολλύρια, illa uero ὑγροκολλύρια 9. simpl. & 4. de comp. med. loc. cap. 5. Colobomata Græci uocant partes, quę in labijs aut narium alis, aut aure deficiunt, & decurtātur, 14. met. cap. 16. quę propriè curta uocantur.

Colon intestinum quintum in ordine, secundum autem in crassis, 6. de anat. adm. cap. 9. dicitur uerò Colon, idest Laxius intestinum, quod excrementa ex distributione segregata suscipit, lib. Introd. ca. 11. quod & pingue intestinum appellat Galenus, 2. de sympt. cau. cap. 5. Vnde propter sui latitudinem, ipsum solum quidam uentrem inferiorem appellant, 4. rat. uict. 112.

Columella Κίων Κιονὶς, & Colunna siue Gargareon, carūcula est à faucibus dependens, uocis instrumētum, lib. finit. uide Gargareon, & Staphyle.

Coma, idest, Sopor, siue propensio & delatio in somnum, est, cum uigilare ægri nequeant non apertos habentes oculos, sed conniuentes, uel altis somnis uel tenuibus, uel vigilijs detineantur, com. 1. in 3. de morb. uulg.

communi inuadit, cui oppositus est morbus, qui dispersus, siue Sporas dicitur, qui aliquos separatim tantum. Inter communes alii sunt publici quos uocant Endemos, in quo genere pestis est, alii uulgares, seu publicè grassantes, quos Epidemos seu Epidemios uocant, qui morbus si alicuius sit ciuitatis, uel loci proprius, dicitur Vernaculus, com. 1. in 1. de mor. vulg. in argumento, uide fusius, uerbo Pandemus, & Epidemus.

Communis, siue media (cubiti uena est, quæ fertur communis ei quę humeralis nominatur, & ei quę per axillā ad manum, 2. loc. aff. ca. 7. quę, & mediana, & corporalis, & purpurea & nigra dicitur, lib. de anatom. vin. uide Media.

Compages, Capitis sunt suturæ qua parte ossa capitis inter se mutuò compacta coaptantur; suturæ uerò ex translatione dici consueuerunt, Caluariæ enim ossa adeò exquisite inter se coniunguntur, & coaptantur, ut ipsorum coniunctio per Harmoniam, idest, ex compage, & coaptatione facta, merito sutura ex panorum qui consuuntur similitudine, dicatur, com. 3. in lib. de iis quæ in medic. fiunt. 36.

Complexio febrium est, quando duæ febres horis differētibus inuaserunt, confuso autem quando eodem tempore inceperint, 2. de differ. feb. cap. 8.

Cōpositus morbus est, qui ex pluribus accessionibus, & remissionibus, siue eiusdē generis vt duarum vel pluriū tertianarū, quotidianarū, vel quartanarum, siue diuersi, vt vnius tertianę cū quotidiana, vel cū quartana, cōstat; cui oppositus est morbus simplex, vnam genere intēsionem, & remissionē faciens, lib de Typis, cap. 3.

Compressio, est laterum cuiusque vasis astrictio, & angustatio per coalitum, 1. de caus. sympt. ca. 5. differens ab obstructione (quæ & oppilatio dicitur, 2. de caus. puls.

cap. 1.) quæ est meatuum nostri corporis interclusio, ex aliquo tumore, vel corpore interposito, non per coalitum, lib. de differ. morb. ca 7. si quidem compresso extrinsecus neruo, angustia meatui eius contingit, 1. de sympt. caus. cap. 5. & de differ. morb. cap. 5. (cap. 9.

Cōpunctio, est perforatio, quæ acu fit suffusis, 10. de vsup.

Conarium, vide Conoides. (Vena porta.

Concaua vena, est uena porta, 5. loc. affect. capit. 3. vide

Concausa, vide Continentes.

Conceptio, idest seminis comprehensio, motus est quidam vellicationis, & contractionis Vteri dum semen in seipsum eiaculatum, amplectitur, lib. an animal sit id quod, c. 2.

Conchula Κόγχη, vide Aures.

Concoctio est ciborum à ventriculo, in conuenientem animali qualitatem alteratio, quę concoctio si tarda, & ęgrē Longiorique tempore fiat, Bradypepsia, si autem in alteram qualitatem, non in eam quæ sit secundum naturam fiat mutatio, Dyspepsia. si uero nulla fiat alteratio sed quales sunt assumpti cibi, tales in omni qualitate manent, & deijciuntur, dicitur Apepsia. lib. de sympt. differ. cap. 4. Alteratio ipsa, vsque quo alimentum in similitudinem partis quę nutritur, transmutatur, concoctio, vbi vero iam parti apponitur, nutritio dicitur, 8. de composit. medicam. loc. cap. 6. Concoctio eorum, quæ pręter naturam sunt, est ipsa maturatio morbi; at ipsa concoctio in coquentis substantiam deductio quędam est eius quod concoquitur, com. 2. in 1. de morb. vul. 44.

Condensantia medicamenta omnia frigida sunt, & aquea, quare poros tenues in vnoquoque corpore condensant, & contrahunt; Cæterum instrumentum undique totum constringere nequeunt, vnde & Pycnotica dicuntur, differuntque à siccantibus, quod frigida & sicca sint, ab ob-

obstruentibus, quod frigida & crassæ sint substantiæ, 5. de simpl. cap. 14. vide Obstruentia.

Condyloma, quasi dicas Nodus, est extuberatio, quæ cum phlegmone in rugosa contrahenteq; se ani parte, consurgit, lib. finit. quæ & Tymus dicitur, 14. meth. c. 3. Est adhuc carnis excrescentia callosa in digitis manuũ & pedum, in sede item ac uteri ore coalescens, sic dicitur, quod prominet in modum articuli quem Condylon appellant, sed hic affectus in sede præcipuè oritur, ruga aliqua corporum in ano reduplicatorum insurgente, ac prҫter naturam intumescente. Quum enim sinuosus sit anus, rugas coagmentatas habet, ubi uerò amplius intumuerit, tunc fit Condyloma & aliquando citra inflammationem fit & molle est quandoque uerò cum inflãmatione, tumque durum est, & dolorificum.

Condylus, idest tuberculum, seu Nodus, est gibba ossium explantatio Radij, & Cubiti, quæ Carpo dearticulantur, ob id etiam aliquando capita dicuntur, & Apophysis, 2. de usu p. cap. 2. Dicuntur & Epiphyses, i. artuum capita, ubi enim os medullam habet, eius finibus utrinq; caput instar operculi cuiusdam, ut plurimum uides adnasci, 10. de usu p. cap. 18. vide Nodi, & Articulus.

Confusio febrium, vide Complexio.

Congelationes, passiones omnes dicuntur, quҫ à causa frigida, & vehementibus algoribus ortum duxerunt, libr. de differ. morb. cap. 5.

Conia stacte, idest, Lixiuium destillatum, 1. ad Gl... c. 3.

Coniectura artificiosa est, quҫ propè ad ue...atem accedit, 1. de cris. cap. 9.

Coniunctiua oculi tunica, vide R...gois,

Coniunctiua caus, a vide Conti...ens.

Conoides corpus, siue Turbinatum, quod & Conarium dicitur,

Contentiua causa, vide Continens.

Contentus pulsus, idem ac vehemens, 3. de diff. pulſ. c. 5.

Continentes causæ (quę continuę, & coniunctę dicuntur) sunt, quæ cum præsentes sunt, morbi quoque adsunt, cum tollantur morbi etiam discedunt, vt spina, telum; opponuntur euidentibus, seu procatarcticis, & antegressis causis, quæ dum aduersam valetudnem crearunt separantur, vt labor, solis vstio, cruditas. Concausæ sunt, quæ affectum sua vi generare possunt, generant etiam, & alteri cohęrentes, vnde Synætia dicuntur, vt lapis in vesica, & inflammatio, nam ambæ vrinę suppresſionis causa sunt, & si per se utraque illam generare posſit. Coadiutrices causarum partes, quę sua virtute morbum efficere non possunt, sed alteri auxiliantur, vt libido articularem morbum promouet. Præcedens siue interna, quae ab euidentibus, vel praeparantur, vel coadiuuantur, vt sanguinis abundantia nutrimenti soboles est. Introd. cap. 8.

Continens febris, vide Cynocha.

Continentia, Ἴσχοντα, vocat Hippo. solida corporis membra, vt quae comprehendant, regantque humida, contenta autem humores, vt quia solidis comprehendantur, quae impetu feruntur spiritus; si quidem in omnem corporis partem momento temporis, & facilè, & citra impedimentum perueniunt, lib. de trem. palp. cap. 5. Continentes autem partes erunt, vt corpus solidum Cordis, arteriarum, & aliarum partium cauarum, atque aliquid suo sinu concludentium, quae sunt bases, radices. & fundamenta aliarũ, in ipsis enim singulis triplex adest substantia, verè ipsa solida, circumfusa alia carnosa muniens, & fouens, & per vtranque sparsa spirituosa.

Continua febris Συνεχὴς πυρετός, est quae ad inbriaſ

citationem antequam ex toto soluatur, non desinit, & si declinatio aliqua sensibilis appareat; Cum verò declinatio aliqua sensibilis non fiat, semper uerò à primo principio febris usque ad crisim similis perseuerauerit, erit febris deurens, ardens, Causon, à continuis sola acutie differens (quæ enim idem cum genere nomen sortiuntur, atque in pluribus particularibus accessionibus continentur, continuæ appellantur) quę & Synocha appellatur, hęc quidem Epacmastica, siue increscens, siue Anabatica, illa homotena siue acmastica, in eodem semper vigore & tenore perseuerans, vltima paracmastica, siue decrescēs, 2. de cris. 6. & 2. de differ. feb. cap. 2 Bifariam veteres vti continui nomine, & intermittentis vidētur; nam continuas vocant febres, quandoque omnes, quæ nullum tempus liberum habent accessione, quandoque non omnes, quę accessione nunquam vacent sed solas præcipuè illas, quæ omni carent, vsque ad iudicium mutatione. Ita intermittentes interdum appellant illas solas, quæ accessionē perpetuam non habent, interdum eas quarum non recedit accessio, sed insignes faciunt mutationes singularum accessionum, in initium, incrementum, uigorem, & remissionem; At medici quidam iuniores, quæ non magnam mutationem habent, non cōtinuas, id est, synochas, cęterum synochos nominanat, continuas autem has solas, quę non ueniunt ad integritatem, & intermittunt singulis accessionibus, has vocant antiqui, interim continuas, interim intermittentes, nam sunt recte inter cōtinuas. & desinentes in integritatem, mediæ, Proinde recte ubicū synochis conferūtur, intermittentes appellantur, cum ad integritatē venientib., cōtinuæ, co. 3. in 1. de mor. vul. 2.

Continui solutio, *ἀποσπάσμα, vide vnionis solutio.*

Contractiones, *vide Ganglia.*

Con-

Contraindicare, vide Endixis.

Contraria apud Hippoc. & medicos sunt, non in corporum modo qualitate, ut calidum frigido, humidum sicco, sed in quātitate ēt ut magnum paruo, laxum dēso, plenū vacuo, quę Arist. opposita vocat, quo sensu dicunt Medici, curationem fieri per contraria. 11. meth. cap. 12.

Conturbatio seu Perturbatio, ταράξις, vide Taraxis. Contusio, θλάσμα est cum graue aliquid, supra corpus incidit, ac collidit, ita vt carnea pars disrumpatur; cum verò caro contusa, in locum sub cute cruorem contraxerit, sine vlla cutis diuisione, exuccatio, sugillatio, effusio, nigror, & nigritia dicitur, venas tamen exiguas, simul cum carne rumpi, ac discindi in huiusmodi sugillationibus, est perspicuum, 3. de his quæ in med. 30. lib. de tumor. cap. 105. de compos. med. per gen. cap. 3. vide Collisio, & Vnionis solutio.

Conuexa Hepatis, vide Simæ.

Conuulsio, σπασμός; Cum omnes arbitrarij motus musculis obeantur, quando ad sua ipsorum capita retracti, vnam quamque particulam, cui inseruntur, simul attraxerint, si affectus aliquis intensionem ipsos ducens, acciderit, hunc motus sequitur, similis quidem naturali sed citra uoluntatem, & uocatur affectus conuulsio, lib. de Trem palp. cap. 8. quam Celsus lib. 2. c. 1. vocat neruorum distentionem; quę conuulsio, vel uniuersalis est, vt cum totū corpus curuatur, aut in priora, & dicitur ἐμπροσθότονος, aut in posteriora, ὀπισθότονος, aut in vtrāq; partē ęqualiter τέτανος, quib. additur & ἐπιληψία, vel particularis, aut in musculis oculorum & dicitur σπαβισμὸς, aut mandibulæ πρισμὸς, aut oris Κυνικὸς σπασμὸς, aut penis Σατυριασις, vide Rhegma, & Vnionis solutio.

Conuulsio canina, σπασμός κυνικὸς, est affectio musculorum

rens à Neruo, & Tendone, quod Neruus à Cerebro, vel spinali medulla exorsus, sensum, aut motum membris inducit, Tendo verò finis musculi neruosus est, ex copula, & Neruo procreatus, 1. de placit. cap. 9. quam quidem homines Neruum nuncupant, com. 1. in 6. de morb. vulg. 2. vide Neruum.

Cor καρδία, est viscus, carne dura, fibrosa, caua, constans, principium vitalis facultatis: sunt qui musculum esse definierint, verum & minus rubet quam Musculus & longe durius, spissius, solidiusq. est, multoq. aliter fibris intertextum; fibris namque validis, & rectis caro eius circũfusa est. Unde & Parenchyma, nomine quoque alijs visceribus communi appellatur à basi ipsius in mucronem tendentibus, Arteriarum, & calores natiui, quo animal regitur, quasi fons & domicilium, in medio omnino Thorace situm, præsertim sua basi, quam caput eius nominant. 6. de vsu par. & 7. de anatom. adm. vocant adhuc, & Cor veteres omnes, os ventriculi, propter affinitatem maximam, quæ illi est cum Corde, & mutuum consensum, vt ostendit Gal. 2. de placit. & 5. loc. aff. 6.

Coracoide, vide Ancyroide, & Acromion.

Coryphe, vide Vertex.

Cornea, siue Corniformis (κερατοειδὴς χιτών, ἢ ὑμὴν) oculi tunica est, tenuis dura, & densa, quę à dura Cerebri meninge proficiscitur, & tenuem oculi tunicam choroidem in orbem amplectitur, quę & Ceratoide dicitur, 10. de vsu par. c. 2. quę & Cærulea dicitur, estq. tunica secunda oculi, hoc est proximè subiecta adnatæ tunicæ, quam ἐπιπεφυκότα appellant, vide Cærulea, & Ceratoide.

Cornicularis processus, vide Ancyroide.

Corniformis, vide Cornea, & Ceratoide.

Cornua, Κέρατα, numerantur inter affectus pręter naturam,

turam, sunt autem duæ eminentię osseæ, quę prope tempora nascuntur; dicuntur. & Dionysisci, sunt & cornua vulvæ, siue sinus, duo processus mamillares, à lateribus vulvæ ad vtraque ilia, quos alij vocant Cirros, lib. de vulvæ diss. c. 3. vide Apices matricis.

Corona oculi, vide Iris, & Stephanos, Ἶρις Στεφάνη.

Coronale os, vt Coronalis sutura Στεφανιαία ῥαφὴ, Στεφανιαῖον ὀστοῦν sunt, sutura anterior Cranij ab vno temporum osse ad alterum transuersim perueniens, sic etiam os frontis coronale dicitur, quoniam ea capitis parte vbi sunt, coronæ gestari soleant, vel quod in orbem frontem cingant, 9. de vsu par. 2. de ossib. c. 1. 6. de anatom. adm. cap. 1. Inde, & Coronalis vena, Στεφανιαία φλέψ, propago est veniens à magno trunco venæ cauæ sursum ascendentis, cingens cordis basim in modum coronæ; Est & alia venæ cauę propago, quę Coronalis stomachica Στεφανιαίνας στομαχικὴ appellatur quæ à ramo splenico venæ cauæ proficiscitur, & ad stomachum effertur, ibiq. bipartito ramo, maiore ceu corona stomachum totum cingit, minore ad piloron descendit. Quemadmodum autem à vena caua, coronalis hæc vena proficiscitur, sic à magna arteria statim vbi à corde orta est, arteriæ duæ coronatoriæ prodeunt, maior sub valuula dextra, minor sub postica, quæ in cordis superficiem, & eius partem crassiorem, perinde ac venę, distribuuntur, 7. de anat. adm.

Coronæ, siue Coronon, est extremum ossis, quod in mucronem desinit. lib. de ossib. in proœmio, vnde omnes apophyses rotundas appellant coronas, vel coronus, Κορώνη ἢ κορῶνον, sic autem dicitur, quia τῆς Κορώνης, hoc est cornicis rostro similis sit, quę autem Apophysis in caput crassum & rotundum desinit, non Corone, sed Auche Græce αὐχὴν, nominatur, 2. de vsu par. c. 14.

Corporalis vena, vide Communis.

Coniugatio pupillæ vide Tabes oculi.

Coryza, grauedo, κόρυζα, tenuis, & incoctus humor est, qui per nares secernitur, quasi grauedinem dixeris quemadmodum talis defluxio, cum per palatum fit, dicitur catharrus, 2. progn. 49. est autem hic humor, non qui propriè ὠμὸς, siue crudus dicitur, sed qui ἄπεπτος, hoc est liquidus, & tenuis, Celsus autem author est & destillationem, & grauedinem κορύζας Hippocratem appellasse. Catarrhum appellamus, cum quod superuacuum est in cerebro, in os diffluit, Coryzan cum in nares, Bronchos autem siue raucitas catarrhis superuenit, faucibus scilicet humore imbutis, quod si in Gargareonem fluxio procumbit, quam ex similitudine Græci staphylen, id est, acinum vocant, in ea gignit, aut aliàs eam in tumorem attollit, at si glandulas, antiadas; si in eas, quæ ijs proximæ sunt Paristhmia, 3. de sympt. caus. c. 4.

Costa extrema est, non parua illa re uera spuria, quę ab alijs discedit, & carnosę parti septi transuersi obducta est, sed ipsi proxima, cui manifesta iam membrana tenuis intus subtenditur, ei continua, quæ omnes costas subcingit. 5. de anatom. adm. c. 3.

Costæ, ossa pectoris sunt, quę a collo toto ad ilia vsque ex anteriore parte, ad vtrumque latus protenduntur, lib. Introd. cap. 10. & 3. de artic. 37. duodecim vt plurimum numero sunt, ex quibus superiores septem simpliciter πλευραὶ dicuntur, quinque verò reliquę costæ inferiores νόθαι dicuntur, hoc est spuriæ, & illegitimę, quia imperfectæ sunt.

Cotyle, κοτύλη, vnde Articulus & Acetabulum.

Cotyledones, κοτυληδόνες, vide Acetabulum.

Coxa, quę & Ischion, magnum femoris ossis caput est,

Græce ἰσχίον, id est Coxa appellatur, veluti cauitas eius, acetabulum dicitur, 2. de fract. 70. vnde affectus fit, qui Ischias & Coxendix appellatur, inde Ischiadici, & coxarij, idest, coxæ morbo laborantes, 7. de comp. med. per gen. cap. 16. Ischion aliquando significat ligamentum ipsum, quo femur coxendicis acetabulo colligatur, interdum verò ipsũ articulum; sed & Ischia ἰσχία dicuntur à quibusdam partes carnosæ ex vtroque sacri ossis latere, quæ & σχαφία à Græcis, à Latinis Clunes appellantur, os autem Coxendicis, est apophysis ossis sacri, ad coxendicis acetabulum vndiq. pertinens. Os enim sacrum, qua parte femoris caput ei inseritur, Ischion vocatum est.

Cranium, Calua, Caluaria Κρανὶον, est os capitis crassum, rarũ, rotundũ, ossibus septem compactum, suturisq. distinctum, Cerebrum continens, atque vtramque meningem ambiens, quod quasi Κράνος, id est, galea cerebro adiaceat, 8. de vsu par. cap. 9.

Crasis, Græce Κράσις, & Κρῆσις, temperiem significat, 1. de natur. hum. 12.

Crassa membrana, vide Membrana dura.

Crassa vena, i. humeralis, 1. de artic. 53.

Crassus pulsus, vide Gracilis.

Crea, vide Tibia.

Creber pulsus est, cuius intermediæ quietis est breue tẽpus, rarus, cum longum; 4. de puls. ad Tyron. c. 4.

Cremasteres, vide Testes.

Cremor, idem est ac Chymus χυμὸς, 3. de natur. facul. capit. 4.

Cremor ptisanæ est, vbi à decoctione quis ptisanam colauerit, deinde cremorem separauerit, hæc ptisana non dicetur, sed ptisanæ cremor. 1. acutor. 26.

Cricoides chartilago, est laryngis chartilago, basim annuli

annuli figuram repræsentãtem efficiens; Tribus enim chartilaginibus constat larynx, quarum prima maxima ex internis partibus collocatur, cuius conuexum extra prominet, concauum intus, quę dimidium totius capacitatis laryngis comprehendit, ad formam scuti, à quo Anatomici Thyroidem, id est scutiformem, alij peltalem, quod pelte formam agat, nominant. Posterior quę basim Cricoidem, id est annuli figuram imitãtem efficit, postremæ ipsis asperę arterię chartilagini, sigmę literam imitanti, incumbit; Scutiformi verò in priori sui ipsius parte subiacet, (quę & Cricoides, Cymbalaris, & Coopertoria dicitur) Reliqua ab his Chartilago, quæ tum positione, cum magnitudine tertia est, in suprema Cricoidis, (quæ, & innominata dicitur) Cartilaginis parte sita est, gutturnijs, infundibulisq. quas Arytęnes vocant similis, vnde & Arytęnoides dicitur; Quæ autem à radice linguæ exoritur, quã Epiglottida, quasi superlingulam dixeris, non est bronchi propria, l. de voc. inst. diss. c. 4. & 7. de vsup c. 11. & li. de anat. viu.

Crimnoides vrina Κριμνώδης, *cuius sedimenta crimneidea sunt, idest, quæ speciem furfuris, vel spumę referunt, significantq. sanguinis cremationem, si rubea sedimenta sunt; vel solidorum nimiam liquationem, si alba, li. de vrinis. cap. 29. vide Hypostasis.*

Crisis, siue Iudicium, siue Iudicatio Κρισις *apud aliquos est subita in morbo mutatio, apud alios est in meliorem statum inclinatio sola, apud alios est ea, quæ antecedit agitatio, apud alios integra totius morbi solutio; apud alios illa tantum morbi solutio, quæ ad bonum fit, 1. de cris. cap. 1. Sed ea, quę repente fit, per excellentiam Crisis dicitur, quæ natura, quæ pręter naturam sunt, superante, exquisite perficitur, 3. de cris. capit. 1. Iudicatio per morbos, de foro translatitia appellatione dicta est,*

significans pręcipitem in morbo mutationem, cum quadã euidenti euacuatione, uel abscessu, quę quadrifariam existit, aut enim statim uindicãtur a morbis, aut magnam obtinent in melius mutationem, aut statim moriuntur, aut multo deteriores euadunt; Itaque duas primas iudicationes, proximas duas magna ex parte cum adiectione, malã, aut prauam indicationem, quandoque uerò sine adiectione simpliciter, 3. prognost. 1. Vtitur idem Hipp. Crisi pro λύσι, id est solutione morbi, ut in progn. optimam eam dicit esse urinam, in qua per totum morbi curriculum, donec ipse iudicatus sit, subsidet album, læue, & ęquale. Tertia adhuc est eiusdem Κρίσεως significatio, ad motum uehementẽ naturæ pro cuiuslibet rei molestę depulsione, secundum quã modo morbi, sed & cõceptiones, & abortiones, & partus, & omnino quæcunq; magno conatu naturæ indigent, dicuntur Iudicari, lib. de sympt. par.

Crisis asima, quæ a nullo dierum iudicantium fuerit indicata, 3. de cris. 10. periculosa quæ cum grauibus symptomatis accidit; Infida seu incerta, cum morbi recidiua contingit; Obscura, quæ citra excretionem, uel abscessum euidentem euenit; Absoluta quę in morbo nihil facit reliqui, 1. die. decr. cap 2.

Crisis imperfecta, quæ non omnino à morbo liberat. 3. de cris. 7. sed ex morbo quippiam relinquit, 1. die. decr. cap. 2.

Crisima signa, i. decernentia, & iudicantia, 1. aph. 12.

Crite, i. Hordeum, siue Hordeolum, siue Posthia, & oculorum tuberculum, de remed par. fac. cap. 10. uide Hordeolus, Posthia, Chalazia.

Crotaphite, Κροταφῖται, id est, temporales musculi, qui maxillam inferiorem mouent, & sursum trahunt, & intra os siti sunt, lib. de musc. diss c 6. uide Manducatorij.

Cruda Vrina, uide Aquosa.

Crudi-

Cruditas ὠμότης est, cum Ventriculus, vel proprio morbo, uel vitiosis humoribus in ipso accumulatis, vel praua alimentorum qualitate, vt nidorosa, acida, fœtori, aut putredini, aut corruptioni obnoxia, aut ex præparationis modo, ad huiusmodi aliquam dispositionem deducta, ea non amplectitur, sed in ipso corrumpuntur. Differens ab incoctione, quæ est rerum, quæ non possunt concoqui, vt acinorũ, & omnium, quæ omnino imputria, & immutata deijciuntur, 1. de loc. aff. cap. 3.

Crudus humor ὠμὸς χυμὸς est, cum alimentum suam naturam, in uentriculo, hepate, & intestinis, quàm diutissimè seruat, nulla alteratione ex particula, quæ ad ipsum concoquendum, est destinata, suscepta, uel cum transmutatio fit, sed in peregrinam qualitatem, 8. de comp. med. loc. cap. 6. Humor crudus, pituita crassior est, ac minus flatulenta, qualis in vrinis subsidet, ijs præsertim quæ ex edacitate sedimẽ multum fabaceæ pulticulę simile obtinent. quin & corporibus ijs, quę ab exercitatione abstinuere cibis verò quàm plurimis, ac balneis post sumptos cibos vtebãtur, sæpe eiusmodi humor confertim per aluum descendit, sed & vna cum hoc humore, perinde ac cum pituita, decolor quædam in toto corpore subest albedo, qui crudus humor inappetentes homines efficit. lib. de multitud. c. 11.

Crura κνῆμαι dicuntur extremę corporis partes, quę thoracem medium, & imum ventrem prętergrediuntur, vt quicquid prominet vltra os sacrum, & carnosos musculos ibi subiectos infernè vsque ad pedes, & id quod supernè vltra thoracem & scapulas vsque ad manus, id crura dicantur, lib. Introd. cap. 10.

Crysorchis, Κρυσορχῆς, est testiculi, aut testiculorum occultatio, vel recessio. lib. finit.

Crystallinus humor, κρυσταλλοειδὴς ὑγρὸν, & crystal-

loidis (qui glacialis adhuc dicitur, quod concretam glaciem imitetur 7. de placit. cap. 5.) est humor albus, splendidus, lucidus, non omnino rotundus, sed aliquantulum planus, in medio oculorum situs, in quo fit visio, primumq; videndi instrumentum, qui per Diadosin, id est, transumptionem (non per venam quidem, quæ nulla inest) vitreo humore nutritur. Cui adhæret vitreus oculi humor, qui & Hyeloides dicitur, quique quanto crassior, & albior est sanguine, tanto à crystallino humore, humiditate, atque albedine relinquitur; subest huic Albugineus, albo oui similis, quem Hydatoidem quod aquæ sit similis, vocant, 10. de vsu par. cap. 1. lib. de ocul. capit. 2. & Introd capi. 11.

Ctir, κτεὶρ, *muliebris pudendi sinus, pilis decoratus, appellatur, quæ sinum ambiunt,* πτερυγώματα, *id est, alę vocantur, 15. de vsu par.*

Cubitus, (πῆχυς ἀγκών, ἀγοστὸς ὠλέκρανον πῆχυς ὠλένη) *est os, quod inter Humerum, & Carpon, quod brachiale dicitur, situm est; eiusdemq. partis os grandius Cubitus item dicitur, qui alteri subest ossi, quod Radium nominant, lib. de ossib. capit. 17. quem cubitum Pechym, idest, vlnam dicunt, 2. de vsu par. 2. claurius. Cubitus Pechys* πῆχυς, *seu vlna Arabibus focile maius, est ea pars totius brachij, quę superne terminatur, qua brachio quidem continua est, per articulum, qui in curuatura cubiti est, cui innitimur; inferne autem qua Carpo manus; quo spatio, duo oßa recipiuntur, alterum magnum, & rotundum, nominatum eodem nomine quo pars, id est, cubitus, alterum quod Cercbis, Arabibus focile minus, id est Radius appellatur, 2. de motu muscul. cap. 2. & 1. de fract. 18.*

Cubiforme os, quod Κυβοειδὲς ὀστοῦν, *siue os cubiti dicitur, est os quod ab externis pedis partibus firmum in terra statuitur, externisq. Tarsi partibus, est locatum & de-*

ar-

articulatur cauitati calcanei ad finē adiacenti, 3. de vsu par. 7. est enim os vnum, ex quattuor tarsi ossibus, solum nomine donatum; cum reliqua tria careant nominibus, est autem os, vt reliqua Tarsi ossa, intus cauum, foris gibbum, est autem os cubo simile, quod latera sex habeat cubo communia.

Cuculus, vide Coccyx.

Cucurbitulæ leues, quę citra scarificationem adaptantur, 3. loc. aff. cap. 4.

Cunei os, quod & ὑσοῦν σφηνοειδὲς, os basilare, & os palati appellant, medium inter superiora, & inferiora totius capitis ossa, de ossib. cap. 1.

Cunnus, inanitas ea est, quæ inter ossa pubis penetrat, extrinsecus, pelliculam quandam habens, virorum prępucio correspondentem, lib. de vuluæ diss. c. 2.

Curatoria, Θεραπευτικὴ medicinę pars, est, quæ tum factum morbum toll t, vt Hecticam, & Ephemeram febrē, tum quę fit vt putridam, tum quæ imminet, aut qui futurus timetur, quòd est proprium προφυλακτικῆς, quæ hac ratione, sub Therapeuticam cadit; cuius tres sunt parte ad curationem necessarię διαιτητικὴ, φαρμακευτικὴ, χειρουργικὴ, quarum prima victus rationem instituit, altera medicamenta propinat, postrema manum adiutricem admouet, de part. art. med. cap. 1.

Curta, κολοβώματα, i. mutila & curta id autem dicitur à Græcis Coloboma quòd in labiis, aut narium alis, aut aure deficit, huius generis sūt, & quas ī maiore angulo Rhęadas vocant, eo vtique, vel impensius extenuato, minoreve facto, vel prorsus abolito, vide Colobomata.

Cuticula, vide Cutis suprema.

Cuticularis membrana, vide membrana dura.

Cuticulosus musculus est, qui extrema sedis ora cuti com-

commixtus obtinet, vt vel cuticulosus musculus, vel carnosa cutis dici possit. lib. de musc. dist. c. 30.

Cutis suprema δερμὶς, & δέρμα, quæ & Drema dicitur, quasi Corium dixeris, quia excoriari potest, cuius exterior pars, Epidermis, siue summa cutis corporis, siue cuticula est, & toti superextensa, sensuq. destituta, & quę sæpe citra dolorem facile ab ea separatur, 2. de vsu par. cap. 6. & 3. meth. 4.

Cyboides, vide Cubiforme.

Cycliscus sunt caua excisoria scalpra, 6. meth. 6.

Cyllum, Κυλλὸν dicitur apud Hippocr. crus varum, i. in exteriorem partem luxatum, vel conuersum, adeo vt Suræ processus, qui talem exterius complectitur, sine vllo stabilimento suspensus relinquatur, quamuis propriè mutilum, & imperfectum significet, vt scribit Gal. 3. de diebus criticis, vbi in ea significatione mēsem Κυλλὸν appellari inquit, qui diebus viginti nouem constet, alios autem perfectos qui triginta. Vnde Cyllosim κύλλωσιν distortionem cruris in exteriorem partem vocat Gal. 4. de artic. Idem tamen com. 3. dicit nonnullos de omni longorum membrorum distortione Κύλλωσιν intelligendam censere generaleq. ei tribuere significatum; alios verò eo nomine distortionem solum intelligere, in qua in interiorem partem membrum inclinatur.

Cyema, κύημα, fœtus est cum nondum menses duos in vtero absoluerit, quo tempore Embryon dici nequit, sed Cyema, i. vteri gestatio, & conceptus, & genitura, 1. de sympt. caus. c. 7.

Cymbalaris, vide Cricoides.

Cynāche, est inflammatio extra guttur existens, quæ & Paracynanche dicitur, si autem sit inflammatio adiacentium musculorum faucibus adueniens, dicitur synanche, vel

uel parasynanche, 4. aph. 34. propriè loquendo, angina Græcis est inflammatio, quæ in gutture, & faucibus aduenit; Hyppocrates uerò & alij ueteres omnes passiones in ijs locis aduenientes, quas spirandi difficultas comitatur, anginæ nomine uocant, nullo existente in pectore, uel pulmone uitio, qua in re differt anginæ concursus a Peripneumonia, & laterali morbo, atque ex eo, quod angustiæ sensus in gutture est, suntq. eiusdem exquisitè loquendo quattuor differentiæ, una ubi fauces inflammantur, altera ubi neque reliquę oris partes, neque etiam externarum partium ulla inflammata uidetur, æger tamen suffocationis periculum in gutture persentit. Tertia quando gutturis partes, tum externę, tum internæ similiter inflammantur. quarta ubi ad anteriorem regionem, ceruicis uertebræ luxantur, & inde cauus apparet locus, doloremq. quando tangitur, ęger sentit. Recentiores Greci quidam vt est Paulus, lib. 3. cap. 27. & nostræ ætatis Medici non pauci, inter Cynanchen, & Synanchen, inter Paracynanchen, & Parasynanchen discrimen faciunt, quod tamen Galenus, lib. 4. de loc. aff. c. 5. & 3. progn. 20. reprehendit. Inflammationem itaque, quæ in interioribus faucium musculis oritur, Συνάιχην nominant eam verò, quę in exterioribus eorundem musculis fit, Παρατυναγμην, Inflammationem item, quæ in interioribus musculis gutturis accidit, vocant κυνάγχην, eam autem, quæ in exteriorib. eiusdem musculis oritur, Παρακυνάγχην, vide Angina.

Synodontes, vide Canini dentes.

Cyphosis κύφωσις, gibbositas, seu gibborositas, vitium spinæ est, quod a casu ictu, & tuberculis duris, anteriorem thoracis partem distendentibus pulmonemq. prementibus, aliquando contingit, vt docet Gal. eo aph. quo scribit Hipp. gibbos ex asthmate, aut tussi factos, ante pubertatē mori,

vide

vide Gibborositas; Dicitur eadem, Κύρτωσις, ut annotauit Gal. 1. de artic. opposita huic contorsio, dicitur Lordosis, Λόρδωσις spinę verteribus in anteriorem partem cõuersis, vide Lordosis.

Cyrtosis, vide Cyphosis.

Cyrtoma, κύρτωμα, turbeculum in Ilijs appellauit Hip. quod & œdema ab eodem appellari solet, 2. progn. 25.

Cyßaros, κύσσαρος, est ultimum intestinum in ordine, quod & rectum dicitur, & podex est, lib. quod animal sit, id, cap. 5. vide Rectum.

Cystis, κύστις, vesica, est pars membranosa, vrinam à renibus excipiens, & foras excernens, exanguis, quæ & si ex nullo neruoso corpore originem ducat, quia tamen latissimè distendi, & arctissimè contrahi potest, ut reliqua omnia alba, & exanguia, ex quadam similitudine neruosa dicta est, licet in eam neruuli quidam inserantur; In qua renes, tanquam in lagenam vrinam deponũt per meatus veteres dictos, qui à renibus prodeuntes, obliquo itinere delati inter ipsius tunicas, paulo supra ipsius os, inseruntur; Cuius vesicę ceruicem musculus ambit, transuersis constans fibris, quibus vndequaque constrictis, vesicam claudit, ne vrina efflat.

Cystis choledocos, quæ, & vesica fellis, & vesica bilis susceptiua, Gręce autem κύστις χοληδόχος, dicitur vesica, est, ad Hepar sita, in cauis ipsius, inter venæ portæ & cauę radices, bilem ex iecinore attrahens, quam rectis fibris, trahit ex hepate, obliquis retinet, transuersis verò expellit, quę & ob id, fellis folliculus appellatur, 4. de vsu par. cap. 12. & 2. de natural. fac. cap. 9. & 9. de anatom. adm. cap. 2.

D A-

D

DACTYLION, πρωκτὸς καὶ ἡ ἕδρα, id est podex, 1.de comp.med.loc.cap.15.sunt autem qui rectum intestinum eo nomine intelligant.

Darsis, id est, excoriatio qua cutis, à subiectis partibus scalpello deciditur, 3.de anat.adm.cap.2.

Dartos vna est è quatuor membranis, quę testes inuoluunt; earum prima & intima Epididymis, post eam Erythroides, id est vaginalis, tertia Dartòs carnosa, Erythroide multo valentior, quarta & extima Scrotum est. Introd. cap.11. Mulierum autem testes, penitus in vulua latentes, vnica tamen tunica contenti sunt, quę Darta appellatur, pro portione respondens tertię testium marium tunicę, ceteris autem carent. de disect. vulua, cap.9.

Dasymma, oculi vitium, idem quod Trachωma, vt scribit Aetius, lib.7.

Dearticulatio, ea est ossium naturalis coniunctio, quæ euidentem motũ habent, vt coarticulatio naturalis ossium est commissio, quę exiguum & obscurum aliquando, aliquãdo nullum motũ pręseferunt, 2.de artic.8.& 1.de artic.1.

Declinatio est illa paroxysmi pars, quę statum ipsum subsequitur, vsque ad secundę accessionis principium. 1.cri. 3. vide Principium.

Decrescens febris, vide Continua.

Decretorius, siue Iudicatorius dies est, in quem plurimum iudicij tempus incidit, 1.de diebus decret.cap.3. Est adhuc alius dies Iudicatorius incidens, in quo imperfectę solent fieri iudicationes, vt tertia, quinta, sexta, nona, 3.progn. 1. Decretoria autem signa sunt, quę salutem ægri, per crisim futuram ostendunt, 1. cris. cap. 7. Inciden-

Grçce ἰσχίον, id eſt Coxa appellatur, veluti cauitas eius, acetabulum dicitur, 2. de fract. 70. vnde affectus fit, qui Iſchias & Coxendix appellatur, inde Iſchiadici, & coxarij, ideſt, coxę morbo laborantes, 7. de comp. med. per gen. cap. 16. Iſchion aliquando ſignificat ligamentum ipſum, quo femur coxendicis acetabulo colligatur, interdum verò ipsũ articulum; ſed & Iſchia ἰσχία dicuntur à quibuſdam partes carnoſę ex vtroque ſacri oſſis latere, quæ & σχαφία à Grçcis, à Latinis Clunes appellantur, os autem Coxendicis, eſt apophyſis oſſis ſacri, ad coxendicis acetabulum vndiq. pertinens. Os enim ſacrum, qua parte femoris caput ei inſeritur, Iſchion vocatum eſt.

Cranium, Calua, Caluaria Κρανίον, eſt os capitis craſſum, rarũ, rotundũ, oſſibus ſeptem compactum, ſuturisq. diſtinctum, Cerebrum continens, atque vtramque meningem ambiens, quod quaſi Κράνος, id eſt, galea cerebro adiaceat, 8. de vſu par. cap. 9.

Craſis, Græce Κρᾶσις, & Κρῆσις, temperiem ſignificat, 1. de natur. hum. 12.

Craſſa membrana, vide Membrana dura.

Craſſa vena, i. humeralis, 1. de artic. 53.

Craſſus pulſus, vide Gracilis.

Crea, vide Tibia.

Creber pulſus eſt, cuius intermediæ quietis eſt breue tẽpus, rarus, cum longum; 4. de pulſ. ad Tyron. c. 4.

Cremaſteres, vide Teſtes.

Cremor, idem eſt ac Chymus χυμὸς, 3. de natur. facul. capit. 4.

Cremor ptiſanæ eſt, vbi à decoctione quis ptiſanam colauerit, deinde cremorem ſeparauerit, hæc ptiſana non dicetur, ſed ptiſanę cremor. 1. acutor. 26.

Cricoides chartilago, eſt laryngis chartilago, baſim

annuli

annuli figuram repræsentãtem efficiens; Tribus enim chartilaginibus constat larynx, quarum prima maxima ex internis partibus collocatur, cuius conuexum extra prominet, concauum intus, quę dimidium totius capacitatis laryngis comprehendit, ad formam scuti, à quo Anatomici Thyroidem, id est scutiformem, alij peltalem, quod pelte formam agat, nominant. Posterior quę basim Cricoidem, id est annuli figuram imitãtem efficit, postremæ ipsis asperę arterię chartilagini, sigmę literam imitanti, incumbit; Scutiformi verò in priori sui ipsius parte subiacet, (quę & Cricoides, Cymbalaris, & Coopertoria dicitur) Reliqua ab his Chartilago, quæ tum positione, cum magnitudine tertia est, in suprema Cricoidis, (quæ, & innominata dicitur) Cartilaginis parte sita est, gutturnijs, infundibulisq. quas Arytęnes vocant similis, vnde & Arytęnoides dicitur; Quæ autem à radice linguæ exoritur, quã Epiglottida, quasi superlingulam dixeris, non est bronchi propria, l. de voc. inst. diß. c. 4. & 7. de vsup c. 11. & li. de anat. viu.

Crimnoides vrina Κριμνώδης, *cuius sedimenta crimnoidea sunt, idest, quæ speciem furfuris, vel spumę referunt, significantq. sanguinis cremationem, si rubea sedimenta sunt; vel solidorum nimiam liquationem, si alba, li. de vrinis, cap. 29. vide Hypostasis.*

Crisis, siue Iudicium, siue Iudicatio Κρισις *apud aliquos est subita in morbo mutatio, apud alios est in meliorem statum inclinatio sola, apud alios est ea, quæ antecedit agitatio, apud alios integra totius morbi solutio; apud alios illa tantum morbi solutio, quæ ad bonum fit, 1. de cris. cap. 1. Sed ea, quę repente fit, per excellentiam Crisis dicitur, quæ natura, quæ pręter naturam sunt, superante, exquisite perficitur, 3. de cris. capit. 1. Iudicatio per morbos, de foro translatitia appellatione dicta est,*

significans precipitem in morbo mutationem, cum quadã euidenti euacuatione, uel abscessu, quę quadrifariam existit, aut enim statim uindicatur a morbis, aut magnam obtinent in melius mutationem, aut statim moriuntur, aut multo deteriores euadunt; Itaque duas primas iudicationes, proximas duas magna ex parte cum adiectione, malã, aut prauam iudicationem, quandoque uerò sine adiectione simpliciter, 3. prognost. 1. Vtitur idem Hipp. Crisi pro λύσι, *id est solutione morbi, ut in progn. optimam eam dicit esse urinam, in qua per totum morbi curriculum, donec ipse iudicatus sit, subsidet album, læue, & ęquale. Tertia ad huc est eiusdem* Κρίσεως *significatio, ad motum uehementẽ naturæ pro cuiuslibet rei molestę depulsione, secundum quã modo morbi, sed & cõceptiones, & abortiones, & partus, & omnino quæcunq; magno conatu naturæ indigent, dicuntur Iudicari, lib. de sympt. par.*

Crisis asima, quæ a nullo dierum iudicantium fuerit indicata, 3. de cris. 10. periculosa quæ cum grauibus symptomatis accidit; Infida seu incerta, cum morbi recidiua contingit; Obscura, quæ citra excretionem, uel abscessum euidentem euenit; Absoluta quę in morbo nihil facit reliqui, 1. die. decr. cap 2.

Crisis imperfecta, quæ non omnino à morbo liberat. 3. de cris. 7. sed ex morbo quippiam relinquit, 1. die. decr. cap. 2.

Crisima signa, i. decernentia, & iudicantia, 1. aph. 12.

Crite, i. Hordeum, siue Hordeolum, siue Posthia, & oculorum tuberculum, de remed par. fac. cap. 10. uide Hordeolus, Posthia, Chalazia.

Crotaphite, Κροταφοῖται, *id est, temporales musculi, qui maxillam inferiorem mouent, & sursum trahunt, & intra os siti sunt, lib. de musc. diss. c 6. uide Manducatorij.*

Cruda Vrina, uide Aquosa.

Crudi-

Cruditas ὠμότης est, cum Ventriculus, vel proprio morbo, uel vitiosis humoribus in ipso accumulatis, vel praua alimentorum qualitate, vt nidorosa, acida, fœtori, aut putredini, aut corruptioni obnoxia, aut ex præparationis modo, ad huiusmodi aliquam dispositionem deducta, ea non amplectitur, sed in ipso corrumpuntur. Differens ab incoctione, quæ est rerum, quæ non possunt concoqui, vt acinorũ, & omnium, quæ omnino imputria, & immutata deijciuntur, 1. de loc. aff. cap. 3.

Crudus humor ὠμὸς χυμὸς est, cum alimentum suam naturam, in uentriculo, hepate, & intestinis, quàm diutissimè seruat, nulla alteratione ex particula, quæ ad ipsum concoquendum, est destinata, suscepta, uel cum transmutatio fit, sed in peregrinam qualitatem, 8. de comp. med. loc. cap. 6. Humor crudus, pituita crassior est, ac minus flatulenta, qualis in vrinis subsidet, ijs præsertim quæ ex edacitate sedimẽ multum fabaceæ pulticulę simile obtinent. quin & corporibus ijs, quę ab exercitatione abstinuere, cibis verò quàm plurimis, ac balneis post sumptos cibos vtebãtur, sæpe eiusmodi humor confertim per aluum descendit, sed & vna cum hoc humore, perinde ac cum pituita, decolor quædam in toto corpore subest albedo, quia crudus humor inappetentes homines efficit. lib. de multitud. c. 11.

Crura κνῆμαι dicuntur extremę corporis partes, quę thoracem medium, & imum ventrem prętergrediuntur, vt quicquid prominet vltra os sacrum, & carnosos musculos ibi subiectos infernè vsque ad pedes, & id quod supernè vltra thoracem & scapulas vsque ad manus, id crura dicantur, lib. Introd. cap. 10.

Crysorchis, Κρυψορχὶς, est testiculi, aut testiculorum occultatio, vel recessio lib. finit.

Crystallinus humor, κρυσταλλοειδὲς ὑγρόν, & crystal-

loidis (qui glacialis adhuc dicitur, quod concretam glaciem imitetur 7. de placit. cap. 5.) est humor albus, splendidus, lucidus, non omnino rotundus, sed aliquantulum planus, in medio oculorum situs, in quo fit visio, primumq; videndi instrumentum, qui per Diadosin, id est, transumptionem (non per venam quidem, quæ nulla inest) vitreo humore nutritur. Cui adhæret vitreus oculi humor, qui & Hyeloides dicitur, quique quanto crassior, & albior est sanguine, tanto à crystallino humore, humiditate, atque albedine relinquitur; subest huic Albugineus, albo oui similis, quem Hydatoidem quod aquæ sit similis, vocant, 10. de vsu par. cap. 1. lib. de ocul. capit. 2. & Introd capi. 11.

Ctir, κτεὶρ, *muliebris pudendi sinus, pilis decoratus, appellatur, quæ sinum ambiunt,* πτεριγύματα, *id est, alę vocantur, 15. de vsu par.*

Cubitus (πῆχυς ἀγκὼν, ἀγοςὸς ὀλέκρανιν πῆχυς ὠλένη) *est os, quod inter Humerum, & Carpon, quod brachiale dicitur, situm est; eiusdemq. partis os grandius Cubitus item dicitur, qui alteri subest ossi, quod Radium nominant, lib. de ossib. capit. 17. quem cubitum Pechym, idest, vlnam dicunt, 2. de vsu par. 2. claurius. Cubitus Pechys* πῆχυς, *seu vlna Arabibus focile maius, est ea pars totius brachij, quę superne terminatur, qua brachio quidem continua est, per articulum, qui in curuatura cubiti est, cui innitimur; inferne autem qua Carpo manus; quo spatio, duo ossa recipiuntur, alterum magnum, & rotundum, nominatum eodem nomine quo pars, id est, cubitus, alterum quod Cercbis, Arabibus focile minus, id est Radius appellatur, 2. de motu muscul. cap. 2. & 1. de fract. 18.*

Cubiforme os, quod κυβοειδὲς ὀστοῦν, *siue os cubiti dicitur, est os quod ab externis pedis partibus firmum in terra statuitur, externisq. Tarsi partibus, est locatum & de-*

articulatur cauitati calcanei ad finẽ adiacenti, 3. de vsu par. 7. est enim os vnum, ex quattuor tarsi ossibus, solum nomine donatum, cum reliqua tria careant nominibus, est autem os, vt reliqua Tarsi ossa, intus cauum, foris gibbum, est autem os cubo simile, quod latera sex habeat cubo communia.

Cuculus, vide Coccyx.

Cucurbitulæ leues, quę citra scarificationem adaptantur, 3. loc. aff. cap. 4.

Cunei os, quod & ὑσοῦν σφηνοειδὲς, os basilare, & os palati appellant, medium inter superiora, & inferiora totius capitis ossa, de ossib. cap. 1.

Cunnus, inanitas ea est, quæ inter ossa pubis penetrat, extrinsecus, pelliculam quandam habens, virorum prępucio correspondentem, lib. de vuluæ diss. c. 2.

Curatoria, Θεραπευτικὴ medicinę pars, est, quæ tum factum morbum toll t, vt Hecticam, & Ephemeram febrẽ, tum quę fit vt putridam, tum quæ imminet, aut qui futurus timetur, quòd est proprium προφυλακτικῆς, quæ hac ratione, sub Therapeuticam cadit; cuius tres sunt parte ad curationem necessarię διαιτητικὴ, φαρμακευτικὴ, χειρουργικὴ, quarum prima victus rationem instituit, altera medicamenta propinat, postrema manum adiutricem admouet, de part. art. med. cap. 1.

Curta, κολοβώματα, i. mutila & curta id autem dicitur à Græcis Coloboma quòd in labijs, aut narium alis, aut aure deficit, huius generis sũt, & quasi maiore angulo Rhęadas vocant, eo vtique, vel impensius extenuato, minoreue facto, vel prorsus abolito, vide Colobomata.

Cuticula, vide Cutis suprema.

Cuticularis membrana, vide membrana dura.

Cuticulosus musculus est, qui extrema sedis ora cuti com-

commixtus obtinet, vt vel cuticulosus musculus, vel carnosa cutis dici possit. lib. de musc. dist. c. 30.

Cutis suprema δερμὶς, *&* δέρμα, *quæ & Drema dicitur, quasi Corium dixeris, quia excoriari potest, cuius exterior pars, Epidermis, siue summa cutis corporis, siue cuticula est, & toti superextensa, sensuq. destituta, & quæ sæpe citra dolorem facile ab ea separatur, 2. de vsu par. cap. 6. & 3. meth. 4.*

Cyboides, vide Cubiforme.

Cycliscus sunt caua excisoria scalpra, 6. meth. 6.

Cyllum, Κυλλὸν *dicitur apud Hippocr. crus varum, i. in exteriorem partem luxatum, vel conuersum, adeo vt Suræ processus, qui talem exterius complectitur, sine vllo stabilimento suspensus relinquatur, quamuis propriè mutilum, & imperfectum significet, vt scribit Gal. 3. de diebus criticis, vbi in ea significatione mēsem* Κυλλὸν *appellari inquit, qui diebus viginti nouem constet, alios autem perfectos qui triginta. Vnde Cyllosim* κύλλωσιν *distortionem cruris in exteriorem partem vocat Gal. 4. de artic. Idem tamen com. 3. dicit nonnullos de omni longorum membrorum distortione* Κύλλωσιν *intelligendam censere, generaleq. ei tribuere significatum; alios verò eo nomine distortionem solum intelligere, in qua in interiorem partem membrum inclinatur.*

Cyema, κύημα, *fœtus est cum nondum menses duos in vtero absoluerit, quo tempore Embryon dici nequit, sed Cyema, i. vteri gestatio, & conceptus, & genitura, 1. de sympt. caus. c. 7.*

Cymbalaris, vide Cricoides.

Cynāche, est inflammatio extra guttur existens, quæ & Paracynanche dicitur, si autem sit inflammatio adiacentium musculorum faucibus adueniens, dicitur synanche,

vel

uel parasynanche, 4. aph. 34. propriè loquendo, angina Græcis est inflammatio, quæ in gutture, & faucibus aduenit; Hyppocrates uerò & alij ueteres omnes passiones in ijs locis aduenientes, quas spirandi difficultas comitatur, anginæ nomine uocant, nullo existente in pectore, uel pulmone uitio, qua in re differt anginæ concursus a Peripneumonia, & laterali morbo, atque ex eo, quod angustiæ sensus in gutture est, suntq. eiusdem exquisitè loquendo quattuor differentiæ, una ubi fauces inflammantur, altera ubi neque reliquę oris partes, neque etiam externarum partium ulla inflammata uidetur, æger tamen suffocationis periculum in gutture persentit. Tertia quando gutturis partes, tum externę, tum internæ similiter inflammantur. quarta ubi ad anteriorem regionem, ceruicis uertebræ luxantur, & inde cauus apparet locus, doloremq. quando tangitur, ęger sentit. Recentiores Greci quidam vt est Paulus, lib. 3. cap. 27. & nostræ ætatis Medici non pauci, inter Cynanchen, & Synanchen, inter Paracynanchen, & Parasynanchen discrimen faciunt, quod tamen Galenus, lib. 4. de loc. aff. c. 5. & 3. progn. 20. reprehendit. Inflammationem itaque, quæ in interioribus faucium musculis oritur, Συνάγχην nominant eam verò, quę in exterioribus eorundem musculis fit, Παρασυνάγχην, Inflammationem item, quæ in interioribus musculis gutturis accidit, vocant κυνάγχην, eam autem, quæ in exteriorib. eiusdem musculis oritur, Παρακυνάγχην, vide Angina.

Cynodontes, vide Canini dentes.

Cyphosis κύφωσις, gibbositas, seu gibborositas, vitium spinæ est, quod a casu ictu, & tuberculis duris, anteriorem thoracis partem distendentibus pulmonemq. prementibus, aliquando contingit, vt docet Gal. eo aph. quo scribit Hipp. gibbos ex asthmate, aut tussi factos, ante pubertatē mori,

vide

D

DACTYLION, πρωκτὸς καὶ ἡ ἕδρα, id est podex, 1. de comp. med. loc. cap. 15. sunt autem qui rectum intestinum eo nomine intelligant.

Darsis, id est, excoriatio qua cutis, à subiectis partibus scalpello deciditur, 3. de anat. adm. cap. 2.

Dartos vna est è quatuor membranis, quę testes inuoluunt; earum prima & intima Epididymis, post eam Erythroides, id est vaginalis, tertia Dartòs carnosa, Erythroide multo valentior, quarta & extima Scrotum est. Introd. cap. 11. Mulierum autem testes, penitus in vulua latentes, vnica tamen tunica contenti sunt, quę Darta appellatur, pro portione respondens tertię testium marium tunicę, ceteris autem carent. de dissect. vuluæ, cap. 9.

Dasymma, oculi vitium, idem quod Trachωma, vt scribit Aetius, lib. 7.

Dearticulatio, ea est ossium naturalis coniunctio, quæ euidentem motũ habent, vt coarticulatio naturalis ossium est commissio, quę exiguum & obscurum aliquando, aliquãdo nullum motũ pręseferunt, 2. de artic. 8. & 1. de artic. 1.

Declinatio est illa paroxysmi pars, quę statum ipsum subsequitur, vsque ad secundę accessionis principium. 1. cri. 3. vide Principium.

Decrescens febris, vide Continua.

Decretorius, siue Iudicatorius dies est, in quem plurimum iudicij tempus incidit, 1. de diebus decret. cap. 3. Est adhuc alius dies Iudicatorius incidens, in quo imperfectę solent fieri iudicationes, vt tertia, quinta, sexta, nona, 3. progn. 1. Decretoria autem signa sunt, quę salutem ægri, per crisim futuram ostendunt, 1. cris. cap. 7. Inciden-

dentes verò, siue Intercidentes dies differunt à Iudicatorijs, & decretorijs, cum eorum natura, tum vsu; Natura quidem, quod naturæ suę ratione Iudicatorij perfecti sunt, omnibus si quidem ritè factis sola natura sponte agente, in ijs crises fiant, hi autem dies sunt, qui quaternario, & septenario diuiduntur; Intercidentes autem minus perfecti sunt, & in eos, non nisi aliquo errore interueniente, crises incidunt, vnde non vi naturæ, sed morbi malitia, aut aliquo extraneo impellente, in ijs crisis accidit. Atque hinc est vt a nonnullis, dies prouocatorij nominentur, quod in his natura ad pugnā irritata insurgat, Vsu ad huc differunt, quod ad futuri vigoris & indicij cognitionem, quaternariorum circuitus sufficiunt, ad crisim verò iam factam discernendam, num scilicet fida, aut infida sit, intercidentium cognitio, conducit.

Deficiens pulsus est qui admouenti digitos, videtur exsolutus, & tenenti applicatos paulatim prorsus desinit, 2. de caus. puls. c 3.

Deficiens decoratus Μυουρίζων σφυγμὸς, *pulsus est, qui & mutilus, & decrescens pulsus dicitur, qui perpetuo diminuitur, nec minui desistit, ad quietem denique prorsus recidit, motuque deficit; qui pulsus si iterum redit, & de integro augetur, decurtatus reciprocus dicitur, 1. de differ. puls. cap. 11. quod si in eo nulla seruetur æqualitas, motuque ipso frequenter deficit, deficiens inęqualis appellatur, 2. de caus. puls. c. 12 nomen autem Græci à figuris, quæ in acutum desinunt, & a Cauda transtulerunt, huiusmodi autem pulsuum inæqualitas, systematica, idest collectiua dicitur.*

Deglutitio, κατάποσις, *est cibi, potionisque ab ore in ventriculum descensus, larynge simul sublata, sursumq; in tantum currente, quantum gula deorsum trahitur.*

De-

Deiectiones, & subductiones solet Hippoc. vocare, excrementa per aluum exeuntia, 7. apho. 64. syncera autem deiectio est, quæ vnum tantum humorem, cæteris impermistum habet, 2. prorrhet. 5.

Deleterium, quod & Phtharticum, & Phthoropæum dicitur, lethale venenum est, quod vbi in animalis corpus impressum fuerit, totum id momento temporis immutat, sibique simili affectione alterat, 1. de sem. cap. 16. quod si etiam alexipharmacum medicamentum vltra modum exhibitum nos interficiat, vel parum aßumptum sanet, non ob id deleterium censendum est, quod quocumque tempore, loco, & quantitate sumptum, aptum est interficere, com. 6. in 6. de morb. vulg. 5.

Delirium, desipientia, παραφρόσυνη, mentis alienatio, duobus modis dicitur, generaliter & speciatim; generaliter est motus errans, & deprauatus facultatis imaginatricis, aut ratiocinatricis, plerumque in vtraque facultate consistit delirium, tum parum probe imaginando, tum parum aptè ratiocinando, aliquando verò in altera tantum facultate, vt exemplo illustrat Gal. libr. de sympt. diff. cap. 3. atque hę tum maxime sine febre est, 1. prorrhet. 1. & 4. insanire omnes dicunt eos, qui citra febrem desipiunt; & subdit omnes, qui mente lęsi continuè fuerint, Phrenitici vocantur, sola febre ab ijs, qui deliri appellantur, discrepantes. Speciatim verò significat mentis alienationem cum febre, à phrenitide differens quod hæc fiat Cerebro primario affectu laborante, cum symptomatum magnitudine & vehementia, Delirium autem eiusdē febris symptoma est, atque ex subiectis cerebro partib. originem ducit, sublato in capit acri, & feruenti biliosi sanguinis vapore, neque impetus tantos habet, quātos Phrenitis, 5. de loc. aff. 4. vide Phrenitis, & Paraphrosyne.

Del-

Delloides, quasi deltæ literæ figuram imitans, musculus est, qui superiorem humeri partem, qua brachij caput est, tegit, qui etiam totius manus initium est, 3. de anat. adm. cap. 3. Grece Δελτοειδὴς sic dicitur, quod triangularis videatur, vt in Δ similitudinem efformatus.

Deneruationes (ἀπονευρώσεις Græci vocant) sunt nerueæ masculorum tenuitates, in quas musculi desinunt, & Tendones dicuntur, 1. de motu musc. cap. 1. & 1. de anat. adm. cap. 3. vide Tendones.

Dentem, sepe Hipp. secundam colli vertebram vocat, propterea hunc processum à dentis similitudine, odon oidem, id est, dentiformem appellat, lib. de oss. ca. 8. Alij Pyrinoidem productionem à nuclei similitudine nominant, 12. de vsu par. cap. 7.

Dentes in ossium numero reponuntur, mollium Cerebri neruorum participes, ob idque soli sentiendi vim habent euidentem, lib. de oss. cap. 5. priores quaterni, quia secant, Tomi, id est, Inciforij ad cultri similitudinem ad eos cibos incidendos, qui mollitiem in se habent; vtrinque Canini adiacent, quod Canum dentibus sint quàm simillimi, ad dura cibaria non secanda, sed admodum confringenda. Vltra hos, mamillares, & molares ab vtroque latere, quod ijs cibi (veluti molis cereales, frugei) tenuantur, & atteruntur, ibidem.

Dentes genuini, qui omnium nouissimi nascuntur Σωφρονιστῆρες, vt plurimum ab anno duodeuigesimo, vsque ad annum vigesimum sextum, visi aliquando sunt etiam anno octogesimo nasci, vtrobique singulares, penitissima oris parte oriuntur, ideoq. ita nominantur, quod nascantur, cum homo sapere incipit; sunt autem è genere dentium molarium.

Dentifricium medicamentum est, quo vtimus ad den-

tes confricandos, & gingiuarum circũstitarum contactum, quando humore fuerint prægnantes, 5. de loc. aff.

Dentitio, ὀδοντιασις, est dentis iam concreti, extra gingiuam eruptio, seu dentium ortus, 8. de placit, c. 6.

Depascens vlcus, idem est ac Phagedena, vide Herpes, phagedena.

Deperditio, vide Aborsus.

Deprehensiones, vide Catalepsis.

Depressum, & oblongum est ossis caput, ad ceruicem in ipsum cui adnascitur, referentes, lib. de ossib. in proœmio.

Deriuationem appellare consueuit Hipp. quando succus aliquis euacuatione indiget, neque per conuenientem regionem ferri inceperit, neque tamen valde procul à conuenienti, neque ad remotissimum locum, vt si per lotij vias exire ceperit, vitiata vesica, aut renibus; tunc enim per aluum deriuare satius fuerit; veluti si per vẽtrem vitiatis intestinis ferri tentauerit; Contra enim in istis succum euacuandum ad vrinarios meatus dirigemus; In mulieribus verò nonnunquam ad vterum, aut è contrario, interdum vteri profluuium, ad vrinę vias, ac ventrem deriuabimus. At si in aliqua id genus euacuatione uomitum citauerimus, reuulsionem hanc nominant, vt si vomitus etiam retraxerimus, ad vterum, aut vesicam, aut sedem incitantes, com. 2. in 6. de morb. vulg. 7. Deriuatio Grecis παροχέτευσις eiusdem est generis, cum euacuatione facta per particulam, quę fluxionem suscipit; fit autem per aliquam vicinarum partium; Riuare igitur est per riuos ducere, deriuare autẽ est, à riuis ad latera diuertere. Ex Oribas. lib. de Cucurbitulis, vide Purgatio.

Derma, vide Cutis suprema.

Desipientia est, cum ęgris loquentibus, & agentibus, nihil rationi consentaneum dicunt, 7. aph. 14.

Diachylon Διαχυλῶν, *emplastrum, quod ex succis est cō-positum. 7. de comp. med. per gen. cap. 9.*

Diacodion, confectio est, ex capitibus papaueris, 7. de comp. med. loc. 2.

Diadosis Διάδοσις, *digestio, seu distributio alimenti est, cum per venas maiores in minimas, ipsumq; corporis habitum transit, vide Anadosis.*

Diæta, victus ratio, est certa victus institutio, & norma, non in solo cibo, & potione consistens, verum in omnibus alijs, otio, exercitatione, Venere, somno, vigilijs, repletione, inanitione, animi affectibus, atq. alijs cibus, quæ quouis modo fiunt in humano corpore, ad Thrasibul, cap. 35 Inde disciplina quæ hanc instituit diætatica διαιτητική, *dicta est, pars artis medicę curatiuæ, tum quæ sanis ad imminentes arcendos morbos, tum quæ ægris ad præsentes profligandos debetur, 11. meth. c. 15.*

Diagnostica signa sunt præsentium rerum, & morborum declaratiua, li. de opt. sec. emp. c. 5. vide Prognosticę.

Dialemma, est illud interuallum, quo febris ad infebricitationem venit, antequam sequens annotatio aduentat, lib. de morb. temp. cap. 3.

Diapedesis Διαπήδησις, *est exiguorum vasorum apertio, vel seri non sanguinis excernēdi species, 3. de caus. sympt. cap. 2. fit autē ex tunica rarefacta, sanguine verò tenuato, & ex gracilium vasorum ore adaperto, vnde transcolatur sanguis siue sudoris, aut roris more transmittitur 5. meth. c. 2. differt ab anastomosi, in qua tum maiorum venarum, arteriarumq; ora aperiuntur, tum sanguis impetu, & copia erumpit.*

Diaphanes Grece, Latine dicitur Lapis specularis, ex ijs est, quę leniter, ac sine morsu exiccant, qui vstus vlceribus ęgre cicatricem admittentibus, non item malignis, ac

rebellibus, conducit, 4. de comp. med. per gen. cap. 1.

Diaphoresis Διαφόρησις, Latine digestionem, seu euaporationẽ dixeris, est quæ humorem qui in phlegmone obsessa parte continetur, per meatus insensibiles educit, 13. metho. capite 16. & medicamenta, quę id pręstant, Διαφορητικὰ, hoc est discussoria, & per halitum digerentia, appellãtur, duplici ratione, aut humores ebibentia, cum poris quibusdam insunt, aut totam alterantia partem, 5. de simplic. med. fac. c. 5.

Diaphrattontes membranæ, διαφράττοντες ὑμένες dicũtur membranæ illæ, quæ totum thoracis spaciũ, à iugulo ad septum vsque in duos sinus, dextrum, sinistrumq; diuidunt; vulgo mediastinũ, vocatur; vide Hypezochotes, Cingẽtes.

Diaphragma, septum transuersum est, quod & Phrenas id est mentem appellarunt antiqui (quia, vt aliqui putãt,) eo inflammatione affecto mens lędatur, nam multi quidẽ varios ob morbos delirare solent, sed quę eo affecto incidũt deliria, non multum distant à Phrenitide; nulla enim pars Cerebro subdita præter septum transuersum, perpetuum delirium excitat, itaque maximus illi videtur esse cum mente consensus. A Platone Diaphragma vocari cœpit, id est septum transuersum, est enim musculus rotundus, obliquus, membranosus, & carnosus, medius inter partes alimento seruientes, quas Peritonæum continet, & inter spiritus organa, quę tunica succingente concluduntur, eamq; ob rem diaphragma nominatur, quod eas partes διαφράττει, id est, diuidat quasi septum quoddam medium, qua ratione Aristoteles illud succincturam appellat, 5. de loc. aff. 4. maiores nostri pręcordia nominarunt, Com. 1. in 1. progn. 24.

Diaphthora est corruptio ciborũ in ventriculo, 2. de loc. affect. 1.

Dia-

Diapyemata, vide Empyemata.

Diaria febris ἐφημερος πυρετὸς, *Ephemera febris est, quæ vnica accessione, vnoq; plurimum die, ex ipsius saltem natura circumscribitur, à causa manifesta orta, 9. meth. 1. in spiritibus accensa, quam excitant causæ, alijs febribus communes (præter spirationem, & putredinem) ira, dolor, vigilia, cura, æstiuus sol, fatigatio, Bubo, pertinax studium, cruditas.*

Diarrhœa, διάρῥοια, *id est profluuium, copiosior est alui fluor, sine phlegmone, & vlceratione aliqua, lib. finit; quo vel pituita, vel bilis altera syncera, aut inuicem mista vacuatur, ab humoris copia, vel cruditate, quæ aut in toto corpore, aut in certa quadam parte sedem habet, exorsum; Ventriculus enim multitudine grauatus, quam vel ipse colligit, vel ex alijs sese in eum exonerantibus suscipit, aut praua aliqua qualitate irritatus, quam cruditas (quę propriè* δυσπεψία *dicitur,) inuexit,* τῇ διαῤῥοίᾳ *infestatur, prę- sertim si eius orificium, supernęq; partes ualentes sint, infernę autem languidę: nam si contra acciderit, uomitiones pro diarrhęa succedent, ut docet Gal. 3. de natur. facul.*

Diarrhœa in Vrina, uide Diabetes, & Canina cupiditas.

Diarthrosis, uide Articulus.

Diaspermaton medicamentum, id est ex seminib. cōstās, 7. de comp. med. per gen. 7.

Diaspoleticum medicamentum est, cuius compositionē, cuminum, piper, ruta ingrediuntur, 4. de sanit. tuen. c. 5.

Diastole est motus dilatationis, & eleuationis arterię, ad substantiam quandam exterius attrahendam, quo natiuus totius animalis calor, per immissum spiritum refrigeretur, quemadmodum Systole est arterię submissio, & contractio, vt id, quod ex humorum deustione in toto animali

contractum, veluti fumida superfluitas est, expellatur, lib. de vsu pulsuum, cap. 3. vt eundem vsum praestet Diastole, & Systole, totius animalis calori, quem inspiratio, & exspiratio, particulatim calori Cordis, ibidem.

Diatesseron, emplastrum, quod ex quattuor rebus cōstat, Chalcitide, misy, diphyrge, Chalcanto; 5. de compos. med. per gen. cap. 14. διατεσσάρων Grece.

Diatrion, pipereon, id est, medicamentum, triplici piperis genere costans, 4. de sanit. tuen. cap. 5.

Diatriton id est tridui inedia, vt Diatritarij, qui triduanam inediam pręcipiunt, 4. meth. cap. 4. cuius primus autor Thessalus, διάτριτον Graecis.

Dichophyia, pilorum defectus est, quando bifurcantur, lib. finit.

Dichroma, (δίχρωμον Grece) emplastra sunt, quae & Giluę dicuntur, coloris ambigui, 2. de compos. medic. per gen. cap. 1. sunt enim quadam medicamenta, quae fulua vocant, quibus vbi statim reponuntur, quaedam extrinsecus supereminentia fusca concrescit, sub qua pars medicamēti profundior, plusquam ab initio fulua videtur, propterea dichroma vocant, id est bicolora; quidam verò eadem vocant, Diprosopa διπρόσωπα, id est bifacia, 2. ad Glauc. 8.

Dicrotus pulsus, δίκροτος σφυγμὸς, seu bis feriens, est cum recessio, quae creditur arteriae, non perfecta obitur, sed cunctatur, idq; pro subductionis, aut inhibiti spiritus quantitate, deinde repetitio perfecta, debitę fit contractionis, lib. finit. Estq; vnus pulsus, non duo (contra Archigenem) qui simulatque omnem distentionem effecit, se paulisper subducit, ac mox pulsat iterum, vt intermittentium quies media ictus intercipiat, cuius dicroti contractio, congressus, vel reditus dicitur, 1. de differ. pulf. ca. 17. qui post absolutam diastolen, antequam perfecte cōtrabatur, secundò

tactum

tactum ferit, vt ex malleis incudem percutientibus, & postea resilientibus, apparet.

Didymus, id est testes ipsi, 14. de vsu part. capit. 14. Διδύμοι, dicuntur propriè fratres vno partu editi, dicuntur & testes, honestiore vocabulo, vt ait Galenus; dicuntur & διδύμοι in Cerebro, de quibus vide Glutia.

Dies in hoc significatu apud Medicos accipitur, vt non solum lucem, sed etiam noctem complectatur; non id tempus tantum, quo Sol supra terram fertur, appellantes diem, sed etiam illi tempora noctis adiecentia, 2. de cris. cap. 2.

Difficultas intestinorum, quæ & Δυσεντερία dicitur, 2. de facult. nat. capit. 9 propriè vlcus intestinorum est, ex mordaci bile, quam sequitur interaneorum abrasio, cũ quibus paulum cruoris secernitur, 6. de loc. aff. cap. 2. in quibus difficultatibus intestinorum, cum adhuc constituuntur, quædam corpora pinguia excernuntur; post hæc autem nisi finiri anticipauerint, quædam ramenta intestinorum, ablata ipsarum superficie interiore, quæ membranosa existit, & densa, illi qua cutem exterius contegit, Epidermidi, id est cuticulæ appellatæ, proportionalis; post hęc autem aliquid ex ipsa abraditur substantia intestinorum, sed iam cõpletam dicimus; excernuntur enim partes magnę intestinorum, quas & carnes, & carunculas vocare possumus, 4. aph. 26 Talis quippe propriè dicta Dysenteria est, nomen habens à læsa particula, quam solam plerique dysenteriam nominandam censent: & si Hipp. atque alij, non ipsam modo intestinorum exulcerationem, verũ omnem cruoris per intestina vacuationem, Dysenteriam nominent, nomen morbi, symptomati tribuentes, 4. de art. 40.

Difficultas vrinæ, vide Ischuria.

Difflatio, & difflatus. Quicunque in Hipp. placitis le-

gitime versatus fuerit, is demum didicit eius, quam medici omnes vsitato vocabulo, sensum latentem transpiratio-nem appellant, qua difflantur corpora, aliam quidem talē esse qualis vapor est, alias autem qualis aer siccus, atque aliud eße, cum quæ videri poßunt, exeunt humiditates. Aduersus Lycum, c. 2. quę Gręcis λόγῳ θεωρητὴ διαπνοὴ, & ἄδηλος αἰσθήσει διαπνοὴ, *hoc est perspiratio, & difflatus, qui ratione comprehendatur, & transpiratio sensu impercep-tibilis appellatur, quæ calidioribus temporibus, regionibus, ętatibus, naturis, diætis, multa est, non parua substantię nostræ portione per* διαπνοὴν, *exhalante, vt contra in frigidioribus pauca, propter cutis adstrictionem; vide inspiratio.*

Digiti, Δάκτυλοι, *quinque sunt in omni manu, primus Pollex, quod oppositus ceteris quatuor digitis æquipolleat,* ἀντίχειρα, *hoc est promanum, tamquā pro tota manu esset, vocarunt; Hippoc.* μέγαν *hoc est magnum nominat, quamuir paruus sit, quia cæteri sine eo fere inutiles sunt, apud Arist. 4. de part. animal. capit. 10. Magnus Galeno dicitur, non solum viribus, sed & magnitudine, nam principiū pollicis vt ait, propè radium est, adeo vt eum fere attingat. Celso, & Aristoteli, viribus tantum magnus dicitur; secundus* λιχανὸς, *index, tertius* μέσος, *medius, quartus* παραμέσος, *annullaris, medicus à Medicis appellatur, quintus* μικρὸς, *minimus, auricularis, omnibus alijs corpore, & viribus inferior; Singuli terna ossa continent (prẹter pollicem) mutuò sibi colligata, & ordine sibi succedentia, veluti in acie, vnde &* φαλάγγες *à Grẹcis appellantur, ab alijs autem* Σκυτάλιδες, *à turma equitum, quam Græci* Σκυτάλην, *vocant, Latini communi vocabulo, digitorum internodia dicere solent.*

Dignotio est præsentis morbi, prẹcognitio verò est futuri

turi morbi cognitio, 3. de crif. c. 1. dignotionem autem proprio nomine dinotationem appellamus, 1. progn. 5.

Dimotio, vide Prolapsiones.

Dipsacos, vide Diabete.

Diprosopa, vide Dichroma.

Discissiones, magna vulnera solet Hippocrates appellare, quę lathalia sunt, ut vulnus in cerebro, cum ad aliquem eius ventriculum peruenerit, 6. aph. 18.

Discretiua, Medicinæ pars est ea, quam significatiuam recentiores vocant, Græci σημειωτικὴν, 1. de his quæ in medicatr. 1.

Dispersus morbus, vide Communis.

Dissimilare membrum, heterogeneum, seu compositum est, cuius quamcumque partem aßumpseris animalis, toti communicans non erit nomine, uel definitione, sicut manus & facies, lib. anatom. uiu. uide Instrumentale.

Dissidentias uocat Hippoc. cum ossa, quæ natura cohærent ac sese mutuò contingunt absque articulo, ob aliquam lesionem dissident à se, ac distant, ut Cubitus, & Radius in brachio ad gibbum, & ad manũ; In Crure Tibiam, & Suram, qua, & Genu, & Calci committuntur, com. 3. in medicat. 31.

Dissolutiones uocant, animi defectus, Gręci λυποθυμίας, uocant, 1. ad Glauc. 14.

Distentio, idem est, ac neruorum conuulsio, quæ est triplex, opisthotonos, id est tensio ad posteriora, Emprosthotonos, id est tensio ad anteriora, & Tetanos, i. æqualis tensio, 4. aph. 57. qui Tetanus est per uniuersum corpus neruorum conuulsio, 3. de loc. aff. 10.

Distorsiones sunt, cum uel à suà sede dilabitur aliquid in exteriorem corporis partem, uel introrsum in inanitatem aliquam prolabitur, ut in naribus, si in exte-

riorem partem, aut os, aut pinnula earum abijt in eam partem, si in foramen descendit, introrsum distorsio fit. 2. de ijs quæ in medic. 33.

Diuretica pharmaca Διουρητικὰ φάρμακα, *medicamenta sunt, quæ ad ciendas vrinas accomodantur, quæ & Uretica dicuntur, 11. meth. 16 & 5. simpl. 20. quæ duum sunt generũ, aliqua enim mediocriter id præstant, vt Eccathartica, i. poros expurgantia dicantur, calida & tenuium partium; alia vehementius, vt quæ plurimum mouent vrinam, quæ magis, & siccant, & excalefaciunt, prioribus.*

Diuturnus morbus est, quicunque acutorum ex decidentia, terminum prætergreditur, quem nunc quadragesimum, nunc segaxesimum diem Hipp. facit. 2. de dieb. dec. cap. 12.

Dodecadactylon, siue Duodenum intestinum δωδεκαδάκτυλον, *primum est intestinorum fundo stomachi alligatum, à longitudine duodecim digitorum sic appellatum, 6. de anat. adm. cap. 9. quod quidam non dignantur vocare intestinum, priusquam in anfractus, orbesq. conuoluantur, sed ipsum* ἔκφυσιν, *i. productionem simpliciter, vel cum appendice productionem duodecim digitorum,* ἔκφυσιν δωδεκαδάκτυλον *nominant, primumq. intestinum in ordine dicant esse ieiunum, ibidem, cap. 12. hoc idem Duodenum, vocant Portinarium, lib. de anat. viu. In id meatus inferitur, à vesica bilem continente, per quem ea in ipsum expurgatur.*

Dolor ὀδύνη, *tristis sensus est, vt voluptas blandus, 2. de loc. aff. 2. qui si per inflammationes fiat affectus, atque in corporibus sensibilibus, vel per se, proprio, & primario affectu, in arterijs, vel reliquis partibus sensibilibus omnib. per consensum, eò quod à vicinarum contactu premantur, pulsatorius, siue pulsatiuus* σφυγμώδης ἢ σφυγματώδης, *dicitur,*

citur,

titur, 2. de loc. aff. 3. si verò in aliquo viscerum, circumambiens membrana, per quam neruus dispergitur, à tumore præter naturam extendatur, ita vt grauitas quædam sentiatur, dicetur sensus, siue dolor grauis βαρὺς, aut grauitatis, ibid. c. 4. quæ partes si inflammatę sunt, vnico doloris modo vexantur, tensiuo τονώδης, siue extensionis. Qui verò in membranis fit, ipsius affectus veluti radice, eo loco fixa, vbi membrana pungitur, qualis est in morbo laterali, dolor punctorius συγματώδης dicetur, ibid. c. 5. si neruis ipsis primò accidat dicitur dolor γλυκὺς, stupidus, 2. de loc. aff. cap. 2. Quod si in laterib. spiritus quidam flatuosus procreatur, qui tum extenuatus, tum discußus dolorem sedat, deinde rursus procreatus alter, dolorē augeat, dolor ἀραιὸς, rarus dicitur, co. 1. in 1. prorrh. 22. Dolores aūt vlcerosos, tum Medici, tum Gymnastæ vocant, eos per quos, inter mouendum, vel tangendum lassatas partes, sensus veluti vlceratarum partium ὁ'σοκο πος, percipi solet, 2. de loc. aff.

Dorsum, q̃ Gręci Νῶτον καὶ Αντισέρνον, & Μεταφρένον, appellant, est omnium vertebrarum quos spondylos vocāt structura; Nonnulli tamen ex recentioribus medicis, non totam vertebrarum structionem, spinam appellandā censent, sed circa thoracem tantum, & lumbos, non circa collum, 3. de art. 1. Aristoteles verò, 1. de histor. animal. Dorsum dicit esse totam posteriorem corporis partem, ab occipite usque ad extremum Coccygem, triginta quattuor vertebris (si modo ossis sacri partes, vertebris annumerentur) compactam; quod dorsum conficiunt, collum, thorax, lumbi, os sacrum, & Coccyx, in quo costæ velut in carina trabes, connectuntur, totumq. corpus stabiliunt. Sed aliter Galenus lib. de ossib. c. 7. his verbis, spina est tota connexio, viginti & quattuor vertebrarum à Capite vsque ad os sacrum, ita ut septem primæ à Capite vertebræ Collum, si-
ue

ue ceruicem constituant; duodecim quę sequuntur, Dorsum, cui a parte anteriori respondet pectus, quinque reliqui lumbos, os in quod omnes vertebræ finiuntur, sacrum, vel latum dicitur, siue etiam os magnum, 12. de vsu part. c. 12. vide Spina.

Dothien, Δοθιὴν, id est, Furunculus, 2. meth. 2. vide Furunculus.

Dracunculus, Δρακόντιον, est vlcus, quod à parte propinqua, ad ipsum nerui dilatationem habet, dictus quod neruus mouendo corpore in vlcus recedat, in eoq. occultetur, lib. finit. vide quid scribat Aetius ex leonida, de dracunculo.

Dropax, Δρῶπαξ, est medicamenti forma quędam, interdum liquidioris in modum malagmatis, interdum sicciorís, emplastri modo, prout vsus exigit; cuius materia eadem est, quę Acopis, & emplastris debetur. Est autem dropax duplex, simplex alius, qui & πιττῶσις, hoc est, picatio appellatur, sola pice arida, oleo liquata constans; Compositus est, cui præterea adiunguntur alia ad diuersos vsus: In hoc genere est illud medicamentum, quod Gręci ψιλώθρον, id est, depilatorium vocant, quod & Dropax dicitur.

Drymea medicamenta, id est, acria, quæ nequitiam humorum extinguunt, lib. de dynam. in proœmio.

Dulcia vlcera, quæ Græci ὀχθώδη, id est Verrucosa vlcera sunt, quę callum contraxerunt, & prætumidas, ac duras oras habent, 4. de comp. med per gen. c. 12.

Duodenum, vide Dodecadactylon.

Dura mater, vide Membrana dura.

Durum Σκληρὸν, Medicis est, quod repletione largo, & superfluo humore, aut vapore in partem aliquam affluente, tactui renititur, nec cedit sponte (aliter ac Philosophis)

&

& propterea quod ita durum eſt, propriè ἀντίτυπον, hoc eſt renitens appellatur.

Durus pulſus, vide Mollis.

Dyoniſiſci, ſunt oſſeæ eminentiæ, quæ propè tempora naſcuntur, dicuntur autem cornua, detorto à Cornigeris animalibus nomine.

Dyplaſiaſmus, id eſt, duplicatio, quę eſt duorum muſculorum, qui ab ipſa ſcapula excipiuntur, ad exteriora, poſterioraq; membrum circumagunt, amboq. ſimul agentes, brachij circumductionem efficiunt, lib. de muſcul. diſſect. cap. 18.

Dyploes, ſecunda lamina Caluariæ, 6. meth. 6.

Dyproſopa, vide Dichroma.

Dypſacos, vide Diabete.

Dyſeſtheſia, i. ſenſus difficultas, eſt vitium actionis sẽſitiuæ diminutæ, lib. de ſym. dif. c. 2. δυσαισθησια, ſic δυσκινησια, non modo difficultatem motionis, ſed etiam immobilitatem ſignificat, de ſympt. differ. cap. 2.

Dyſcraſia, Intemperies. Eſt miſtio inæqualis quattuor primarum qualitatum, vbi enim illæ ita coierint, vt earũ pares ſint vires & portiones, temperamẽtum emergit exquiſitiſſimum, quod ceterorum omnium norma eſt; ab eo quodcumque deſciſcit, intemperies dicitur, tunc enim aliqua qualitas exſuperet, neceſſe eſt, vel duæ.

Dyſenteria, vide Difficultas inteſtinorum.

Dyſepulota, vide Cacoethe.

Dyſpathia, hoc eſt ad patiendum difficultas, 1. de vſu par. cap. 15.

Dyſpepſia, vide Concoctio.

Dyſphonia, i. vocis difficultas, vt Aphonia, eiuſdem abolitio, de ſympt. differ. cap. 3.

Dyſpnæa, difficultas ſpirandi, vel inordinata ſpiratio, 2. meth. 2.

2.meth.2.& 1.de diff.respir.cap.1.

Dystherapeuta vlcera, id est curatu difficilia, 6. de cõp. med. per gen. cap 1.

Dystichia, est alterius pilorum ordinis in genæ margine exortus, præter naturam. lib. finit.

Dysthymia, i. mæstitia melancholica, 6 de loc. aff. c. 1.

Dysuria, Δυσουρία, est vrinæ difficilis, vel cum dolore excretio, siue vtrumque symptoma, siue alterum tantum ad sit. Dysuria dicitur, 7. aph. 48 vide Ischuria.

Dytriachisis oculi morbus est, cum pilis naturalibus alij subnascentes, ipsum pungunt, fluoremq. concitant, lib. Introd. cap. 15.

E

ECVOLIA, Εκβολια, *pharmaca, i. abortiua medicamẽta quæ abortum faciunt, quę & φθόρια appellãtur; eadem & fœtus demortuos extrahunt, vide Aborsus.*

Eccathartica quæ & Ecphractica, vide Rhyptica.

Ecchymoma, quæ Græce Εκχύμωμα ἢ Εκχύμωσις, *id est, sugillatio,) est affectio circa cutem, cum tenuibus in ipsa venis contusis, sanguis per fissuras effunditur, nondum in grumos coactus, sed postquam per Persultationem, i. Diapedesim, effusio ipsa facta est, contingit sanè aliquando, vbi ita coierit temporis progreßu liuescere, & denigrari, paruis nimirum grumulis, ex disperso in multas cutis partes, sanguine coactis, 2. de comp. med. loc. capit. 1 & 4 meth. 1. eandem vocat Ecchymosin, i. solutionem continuitatis cũ contusione, & ruptione. Generatim verò Hipp. solitus est vocare Ecchymoses, ex vasculis effusiones, & inanitiones, & alio nomine* κανσιῶσιν, *com. 2. in 6. de morb. vulg. 9. quæ effusio, in phlegmone quoque fit à causa interna, vbi san-*

sanguis è vasis effunditur, & tumor excitatur, tactu mollis & cedens; distinguit tamen Gal. 6. aph. 20. phlegmonem ab Ecchymosi, quod in phlegmone sanguis per musculorum cauitates, sola ratione contemplabiles secundum minimas sui partes effunditur; In Ecchymosi verò in spatia effluit, quę venis adiacent. Species Ecchymomatis sunt, Hypopion, & Hyposphagma ὑπώπιον καὶ ὑπόσφαγμα, & sanguinis ad vngues concursus ex plaga, vide Vnionis solutio.

Eccoppe, ἐκκοπὴ, excisio. Diuisio est Caluariæ, qua os offensum refractum est, lib. finit. inde Ἐκκοπρωτικὰ *medicamenta imbecillia sunt, quæ mouendi tantum stercoris, & ea quæ in spacijs intestinorum continentur, deijciendi vim habent, non etiam ex alto attrahendi, & humores euacuandi.*

Eclegma, Græcis ἔκλειγμα ἢ ἐκλεικτὸν) medicamentum est per sputum euacuans, quæ in faucium partibus, phlegmone obsessis, continentur, 4. de rat. vict. 20. ori enim inditum, sensim liquescit, & deglutitur, ad pectoris, & pulmonis vitia; quod & alio nomine vocatur Arteriacum, ἀρτηριακὸν, *diciturq.* ἀπὸ τοῦ λείχειν, *id est à lingendo. Arabes vocant loch, Paulus verò, lib. 4. cap. 57. nomen tribuit medicamentis, quę deuorantur ad lumbricos educendos, vide Arteriacæ.*

Ecphraxis, id est pororum apertio, & reclusio, 11. meth. c. 13. Inde ἐκφρακτικὰ *medicamenta vocantur, quęcunque obturatione liberant facultate nitrosa, & amara; opposita emplasticis medicamentis, quorum est meatus obducere, & obturare, 4. de comp. med. loc. cap. 1. quę dicuntur alio nomine Eccathartica,* ἐκκαθαρτικὰ.

Ecphysis, id est, exortus, seu processus alicuius ossis, vel intestini, vel visceris, 2. de anat. adm. capit. 5. sed sine adiectione prolatum Ecphysis est illud spacium, quod est me-

medium inter intestinum ieiunum, & fundum uentriculi, carens circumuolutionem, lib. 1. de usu par. cap. 3. uide Dodecadactylon.

Ecphysesis, efflatio, siue exsufflatio, est exspiratio cōfertim facta, 2. de motu muscu. Græcis ἐκφύσησις, ἡ ἀθρόα τοῦ πνεύματος ἔξοδος; *propria est vocis materia, neque vox citra eam fieri potest; differt à simplici exspiratione, tum violentia, tum musculis à quibus efficitur, 4. de vsu pa. nam & paulatim exspiratio fit & à solo septo transuerso, 4. de loc. aff.*

Ecplexis est subitus, & vehemens timor, ἔκπληξις, *cuius oppositum Perichariа dicitur,* περιχάρειαν, *Græci vocant, quasi excessum gaudij dixeris; Scimus autem amborum occasione, plures subito periisse 12. meth. c. 5.*

Ecpiesma, ἐκπίεσμα, *caluariæ in multas partes diffractio, & simul vbi intrusæ ossis partes, in imū decubuerint, ac membranam innixo suo premant, lib. finit. in qua profundius fracta ossicula descendunt, & membranam Cerebri comprimunt. Vnde Ecpiesmus* ἐκπιεσμὸς, *est totius oculi prolapsus extra suam cauitatem, vt prominens permaneat. Differt à Proptosi,* ἀπὸ τοῦ προπτώσεως, *hoc est à procidentia, quod in hac Vuea tantum tunica, in illa totus oculus foras erumpat, præsertim ijs qui strangulantur, Athleticis, & fœminis quæ præ dolore partius vehementius distenduntur, aut fluxionibus à capite in oculos tentantur.*

Ecpyema, ἐκπύημα, *dicitur ab Hippocr. vniuersi puris collectio tumore aliquo qui præter naturam est, concocto, &* ἐκπυησκεῖν *ad suppurationem perducere.*

Ecrhythmus pulsus est, qui nullus ætatis rhythmum seruat, 1. de diff. pulf. cap. 9.

Ecstasim melancholicā, mentis motionē, aberrationemq. intel-

intelligimus vehementem, & ferinam, quæ irrigante Cerebrum aßata flaua bile oritur, Co.1.in 1. prorrhet.14.

Ecthlimma, est exulceratio, quę in summa cute ex compressu nascitur, 2. de fract. Gręce item ἐκθλιμμα.

Ecthymata, ἐκθύματα papulę sunt per summam cutem erumpentes, ab humoribus superfluis, & tenuibus, ideo in cute leuiter extuberant, quod tenues humores exulcerationem potius, quam tumorem procreant. Dicuntur & alio nomine Gręce ἐξανθηματα, neque enim harum vocum discrimen vllum comperi; eius generis sunt, tum quæ, per febres ardentes exeunt, tum Variolę vulgo dictę, & Morbilli.

Ecptosis, ἐκπτωσις, luxatio, hoc est ossium à propria sede amotio, & diuulsio, citra fractionem; nec verò id modo significat, sed etiam ἐξάρθρωσιν, siue ἐξάρθρωμα, apud Hipp. vt notat Gal. in initio libri de Articulis, cuius luxationis causa alia est externa, idest, vis omnis quę articulum loco dimouere potest, alia interna: estq. humoris defluxio articulum præcopia, vel mollitie loco propellentis.

Ectropion est suppullulatio carnis in gena, quæ genam ipsam sua grauitate foras conuertit, causa est genæ euertēdæ, vel caro adnascens, vel resolutio, vel cum cicatrix inducitur, lib. finit. Sed alibi Ectropion id est diuersio, palpebrarum est vitium, cum exulceratis oculis, plus extra feruntur, lib. Introd. c. 15. Est autem affectus solius inferioris palpebrę oculum contegentis, ita inuersæ, & retractæ deorsum, vt parum sursum attollatur, sed pendeat, & hiet, neque ex toto oculum integat; Quod vitium si palpebrę superiori acciderit λαγώφθαλμον dicitur sed tamen lagophthalmon naturaliter contingere potest, Ectropion verò non nisi à causa præter naturam, & cicatrice, carnis excrescentia, relaxatione, medicamento, sutura, vel vstione inartificiosa, vel senectute.

Ectrosmos, apud Arist. 7. de hist. animal. sunt imperfectorum fœtuum corruptiones infra diem quadragesimum facta, quæ vero intra septimum diem fiunt, non ἐκτροσμοὺς, seu abortiones, sed ἐκρύσεις, idest effluxiones vocat.

Eczemata, sunt pustulæ ardentes, & feruidæ, dolorem cientes, citra saniem; ingens enim feruor, omnem materiam absumit, Græcis ἐκζέματα.

Efflationes, sunt magnę, & vehementes spiritus expulsiones, quæ per eadem instrumenta fiunt, per quę tussis, & tussiendo efficiuntur, quæ & efflatus dicuntur, ab exspiratione, quę sine strepitu fit, copia & velocitate motus differentes, 2. de motu musc. cap. 8. & 2. de sympt. caus. cap. 4. vido Ecphysesis.

Efflorationes sunt vlcerationes factę in superficie subrubræ, & asperæ, de medic. fac. par. capit. 5 quas si noctu enascantur Epinyctidas vocant, lib. de tumor. cap. 15. & 2. meth. 2. quas Celsus vocat pustulas pessimas colore subliuidas, & subnigras albas, suo humori similes, magnitudine fabam non superantes, cum vehementi inflammatione, & dolore, à quibus adapertis sanies effluit, & exulceratio mucosa intus retenta: Paulus, & Aetius dicunt esse vlcuscula sponte nascentia phlyctænis similia subrubra, ex quibus cruenta sanies effluit; vtrumque verum est, & pustulas & vlcuscula esse.

Effulgescentiæ quas Græci ἐπιλάμψιες vocant, tum præsertim Hipp. significant morbum puerorum propriũ, id est Epilepsiam, com. 1. in 6 de morb. vulg. 5. & si alij de hoc significatu contendant.

Effusio, vide Contusio.

Effusa & Nigrores fiunt, sangnine à venis effuso, nunc per tunicas contusas, nunc verò in finibus reseratas, lib. de tumor. cap. 10.

Elcos,

Elcos, Latine Vlcus, solutio continuitatis est in omnibus corporis partibus: (preterquam in solo osse) ab interna causa, humore scilicet uitioso acri, & erodẽte, particula cui incumbit, continuitatem, siue ea caro sit, siue cutis, siue cartilago, siue membrana soluens. Id autem uitij ubi in os incidit, τερηδὼν appellatur in alijs partib. ἕλκος. Aliquãdo uerò Hipp. vlceris nomine ad omnem morbum dolorificum extendit, continui solutionem eo nomine significans.

Elementa, στοιχεῖα Græcis, apud medicos sunt calidum, frigidum, humidum, siccũ, ex quibus homo primis apparẽtibus, & simplicibus, minimisq. est constitutus, & in quę ultima apparentia, & simplicissima, ac minima, resolutionem capiti lib. finit. Adhuc elementum appellatur minima pars eius rei, cuius est elementum; omnium enim corporum quæ gignuntur, & corrumpuntur, quatuor sunt elementa, ignis, aer, aqua, terra, ut minimum intelligatur, id quod minime diuisionem suscipere potest, 8. de placit. c. 2.

Elephas (qui, & Elephantiasis dicitur) morbus est in quo naturalis faciei figura mutatur, resimatur nasus labra crassa fiunt, extenuantur aures, ad Satyrorum effigiem, lib. de caus. morb. cap. 7. ex sanguine melancholico primam generationem habẽs, quam affectionem cum incipit, Satyriasmum nominant, quoniam uultu Satyris similes fiunt. aliqui uerò osseas eminentias quæ in temporibus fiunt, sic uocant; In alijs autem partibus quoque fiunt tales ossium eminentiæ, quas exostoses uocant, lib. de tumor. c. 14. ἐλέφας καὶ ἐλεφαντίασις, uniuersi corporis cancer est. Id nominis nactum est hoc malum, quod in eo cutis corio Elephãti persimilis uideatur; nam maculis quibusdam ad atrum colorẽ uergentibus inficitur, atque inæqualiter aspera, crassa, ac ueluti squamis fœda, liuens, ferinaq. redditur; Nec Elephas quidquam (apud aliquos) à lepra Arabum differt.

Elminthes, ἕλμινθες, lumbrici, animalia sunt in humano corpore genita siue in intestinis, siue in auribus, siue in vesica, siue in ventriculo, interdum etiam in sordidis vlcerib. quos Græci σκώληκες vocant; sunt autem trium generum, primi generis sunt teretes, seu rotundi à figura, quæ est secundum crassitudinem, longitudine aliquando palmares, sæpe longiores, quos vocant ἕλμινθας στρογγύλας, in gracilibus plerũque intestinis consistunt, & superiorem ventriculum subeunt, ideoq. sæpe per os eijciuntur, quibusdam è naribus redduntur, & plurima parte cum febricula, atque hoc genus pueris infantibus & puberibus peculiare est. Alterius generis sunt qui lati vocantur, ἕλμινθα πλατεῖαν, aliquando κειρίας, hoc est institas à similitudine quam cum institis obtinent, instar enim harum lati sunt, & longi, aliquando ταινίας, id est fascias vocant, quod fasciarũ effigiem sua latitudine, & longitudine, referant. Plinius lib. 11. cap. 33. tradit tricenum pedum tænias ventris aliquando visas, interdum plurium. Tertij generis lumbrici sunt, qui Ascarides nuncupantur, breues ac tenues paruis vermibus similes, qui in extremo intestino reperiuntur, qui glomeratim in multas phalanges, per sedem deijciuntur.

Elythroide mẽbrana quæ & Erythroide ἐρυθροειδής dicitur, testium est tunica, vaginalis dicta, 2. de sem. cap. 5. qua tunica, & scroto fœminarum testes carent, lib. de vulnæ diss. cap 9.

Embroche, Græcis ἐμβροχὴ ἢ ἐμβρέγμα, medicamẽti genus est, cum locis affectis, liquore aliquo humectatis, perfusisq. lanam deinceps aut linteum, eodem liquore imbutum perfundimus, imbecillius cataplasmate.

Embryon, est animal vtero gestatum, sexto de vsu partium, capite decimotertio, licet non antea Embryon dici debeat,

debeat, quam duos menses in vtero absoluerit, vide Cye-ma.

Emmota, ἔμμοτα, medicamenta, id est linamenta sunt, vel humida consistentia, similia ijs, quę linamentis vel linteolis excipiuntur, cerati specie, 13 meth 5. Emmotos verò vocat Hippoc. eos, qui vlcus cauum, & exæsum contraxerunt, & suppurarunt, quod curationem per linamenta desideraret, 3. art. 55.

Emollientia, uide Chalastica.

Emphraxis, ἔμφραξις, obstructio, est meatuum, aut cauitatum naturalium stipatio, & copia, vel uitiosa qualitate, ut lentore, & crassitie succorum proueniens cuius species Gal. 12. meth ponit σέγνωσιν, & πύκνωσιν Vnde medicamentum quod suo lentore obstruit ἐμπλαστικὸν, huic cōtrarium est medicamētum ἐκφρακτικὸν, quod obstructionē liberat 5. simpl. 12. uide Rhyptica.

Empirici sunt (Græce ἐμπειρικοὶ) qui à sola experimentorum notitia procedunt, nomine ab ἐμπειρία, hoc est experientia deducto, lib. de sect. cap. 1. vnde Empirica medicorum secta, accidentium concursus qui ægris accidunt, respicit, illorumq. curationem ab experientia obseruat, idq nec morbo nec causa cognita, in Introd. cap. 3.

Emphysema inflatio, quæ Græcis ἐμφύσημα, ἐμπνευμάτωσις, καὶ πνευμάτωσις, est spiritus flatuosi collectio, in inanibus corporis partibus, vide fusè, infra Physis.

Emplaston siue emplastidum ἐμπλαστικὸν, pharmacum est, quod meatus obducit, vt picatio, quę imponitur pilis in totum abrasis, 1 de comp. med. loc c. 1. atque hoc pharmacorum emplasticorum genus, substantia terrestre est, citra refrigerationem, aut caliditatem manifestā, aut in primo ordine refrigerantium, vel calefacientium, 4. de comp. med. loc. capit. 1. suntq. sine mordicatione siccantia,

 4. simpl.

4.*simpl.cap.5.& lib.5.cap.11.*

Emplattomena medicamẽta vocant, quæ exiguis totius corporis meatibus hærentia, prohibent ne quid per vrinas, vel vniuersam cutim difflietur, & effluat, 8.meth.cap.2.

Emprosthotonos, vide distentio.

Empyemata, quæ & Dyapiemata, ἐμπυήματα, suppurãtia omnia sunt; aliqui cum in viscere tale aliquid factum est, id solum empyema nominãt, & qui sic affecti empyus, alij eos solos empyus dicũt, quibus inter Thoracem & Pulmonem, pus aggregatum est, lib. de tumor. cap. 3. ἐμπύους ἢ ἐμπυικοὺς Graci vocant, suppuratos, & purulentos, qui multum puris in capedine inter thoracem, & pulmonem collectum habent, 4. de caus. puls. cap. 9. Tandem omnes quibus inflammatum viscus aliquod suppurauit, suppuratos vocant, vbi pus vniuersum constiterit, concocto tumore quopiam præter naturam, Com. 1. in 1. progn. 40. & 2. progn. 59. & 60.

Empyreuma, reliquiæ sunt caloris febrilis post solutam accessionem; Intermittentium enim, & putridarum febriũ proprium est, vt soluta accessione supersit non nihil caloris, vel in ipsis humoribus relicti, vel in solidis etiam partibus impressi, quem aliqui febris fomitem appellant; huic contraria est, ἀπυρεξία.

Emulgentes venæ & arteriæ quæ sint, hinc patet, vena caua vbi ex hepate primum emergit, vicinis partibus præ tenues impertit surculos. Deinde ramum maximum in vtrumque renem subiectum mittit; Similiter, alia duo vasa æquè magna à maxima agteria, quæ spinæ incumbit profecta, non aliter quam venæ in renes inseruntur, quę venæ, & arterię vulgo emulgentes appellantur, per quas renes vrinam à sanguine secernunt, & trahunt, simul etiam multum bilis, ac propemodum omne id quod ipse cõtinuerint,

attra-

attrahunt, lib. de venar. diß. cap. 5.

Enarthrosis species est Diarthroseos, cum os cauum excipiens altum admodum est, caputq. quod in id inseritur, oblongum, lib. de ossib. in proœmio, vide Arthrodia.

Enæmon, ἐναίμον, est medicamentum quod glutinat, 6. meth. 2. imponiturq. maxime cruentis vulnerib. sistendo sanguini, 1. de com. med. per gen. cap. 14. atque ideo, & sanguinarium, & cruentis opitulans, & glutinatorium dicitur, 3. de comp. med. per gen. cap. 2. vide Glutinatorium, & Sanguinarium.

Enæorema, ἐναιώρημα, quod & Appendiculum quidam vocant, vide Sublimamentum.

Enchantis, ἐγκανθὶς, id est inangularis, immoderatum est augmentum angulorum oculi, vt Rhœas immoderata diminutio, de differ. morb. cap. 9. est enim quidam præter naturam tumor in magnis Hirquis oculorum, quod tuberculum, non est omnino præter naturam, lib. de tumor. cap. 17. estq. vt plurimum in maiori angulo, quam carunculam quidam chirurgici rescindentes, effluxum excrementis, ea parte aperuerunt, quem affectum Rhœada quidam appellarũt, 10. de vsu pa. c. 11. Encanthis propriè angulum oculi significat, maior autem angulus qui naso est proximus, proprio nomine Rhanter ῥαντὴρ dicitur, minor qui est ad tempora παρωπιὰς, Inde verò eius nomen, morbo inditum est.

Encathisma, ἐγκάθισμα est sessio in aqua medicata, ab imis pedibus, vel feminibus, vsque ad vmbilicum, ita vt supernæ partes non madescãt, 5. de comp. med. per gen. c. 13.

Encephalos, ἐγκέφαλος Cerebrum, vide Cerebrum.

Encharaxis, ἐγχάραξις, scarificatio, est cutis & subiectæ eius carnis per scalpellũ sectio non punctim, sed cęsim facta, multis foraminib. differt à Phlebotomia, quod hæc uno uulnere venã adaperiat, illa multis sectionib. cutẽ, carnẽq. diuidat.

Encheridę grumi sunt ceræ modo facti in emplastris, dũ liquida illis infunduntur, 4. de com. med. per gen. c. 5.

Enchymoma, est sanguinis, & humorum in partem aliquam naturalis effusio, per quam, & partis eius venulæ replentur sanguine, & color viuidus parti inditur, vt in ira, verecundia, gaudio, somno fit, diciturq. Græce ἐγχύμωμα ἢ ἐγχύμωσις, *quæ effusio si fiat præter naturam, vt in vulnere, abscessu, phlegmone, dicitur Ecchymosis, vel Ecchymoma, vide Ecchymoma, 2. de morb. vul.*

Enchyta, medicamenta sunt quæ oculis instillantur, vt fœnogræci decoctum, candidum, & tenue oui, lac muliebre, & quę in hunc vsum præparantur collyria, de remed. par. fac. cap. 10.

Encope, ἐγκοπὴ & διακοπὴ *vide Hedra.*

Encranion, vide Cerebellum, & Parenchephalis.

Enema, idest infusum, quod per inferna in aluum infunditur, dicitur adhuc ἔγκλυσμα κλυστὴρ, *libr. de ren. aff. cogn. cap. 4.*

Endemus, & Endemius morbus appellatur, quasi patrium dixeris, & Vernaculum qui morbus communis est multis, qui alicui regioni superuenit, & accedit, vt Epidemus, & Epidemius morbus est, qui cum perniciosus non sit, tempore tamen aliquo in regione aliqua abundat, & insolescit, si enim perniciosus sit, pestis dicetur, 1. de vict. rat. 9. Morborum enim alij sporades hoc est dispersi, Σποράδες, *qui singulos separatim corripiunt, non ab aere, sed potius à victus ratione cuique propria exorsi. Alij communes sunt, quos Græci* κοινοὺς, παγκοίνους ἢ πανδήμους *vocant, qui sunt certi morbi, & singulares, qui alicubi vagantur, & multos æquè simul corripiunt, causamq. habent communem, vt aerem quem omnes inspiramus, vel deprauatæ aquę potum, aut grauem, & vitio-*

sum

ſum cibum, quem omnes pariter abſorbuerint, vel tetram exhalationem, vel quid ſimile, quod vitari nequeat. Qui morbi communes Pancœni, & Pandemi, ſi patrij ſunt Vernaculi, & alicuius regionis familiares, Endemi, & Endemij vocantur, cauſamq. communem agnoſcunt, & cōmunem inſultum, de quibus Hipp. lib. de aqua, aere, & locis; ſi verò à communi cauſa nati, communes tamen ſunt, non tamen patrij & familiares, ſed potius externi, & aduentitij, ſin autem pernicioſi, & contagioſi, peſtilentes dicuntur, Grȩce λοιμώδεις, *ſi verò non peſtilentes, ſed peſtilētibus mitiores ſunt,* μὴ λοιμώδεις, *carent proprio nomine, quamquam Galenus quaſi oblitus eorum, quȩ in proœmio, lib. 1. epid. ſcripſerat, aſserat eos qui peſtilentes non ſunt, vocari Epidemios mutuato, ſcilicet generis nomine.*

Endixis, ἐνδείξεις, *Indicationes ſunt, ideſt communitates, ſcopi, & auxiliorum materiȩ,* ἀντιδείξεις, *verò his oppoſita ſunt, 9. meth. c. 7.*

Engiſomata, inſtrumenta ſunt, quibus in Caluariæ fracturis vtimur, vel vt alij, eſt oſſis pertuſio, cum pars affecta in profundum deſcendit, ac ſuper illæſum os corruit, lib. finit.

Engonios, ideſt, anguloſa brachij figura, quȩ illi membro naturalis eſt, omnis enim cuiuſque partis figura rectiſſima, maxime eſt à dolore aliena, 6. meth. 5.

Engoſomata, vide Camaroſis.

Enthythmus pulſus, commune quoddam genus eſt, ad Eurhythmum pulſum, & Arythmum, 1. de diff. pulſ. cap. 9. qui enim naturalem, & optimū ſeruat rhythmum ἔνρυθμος *dr̄, vnuſq. eſt & indiuiſus; qui verò non ſeruat,* ἄρρυθμος *in tres diuiſus differentias, omnis autem pulſus qualis ille ſit, aliquem ſeruat Rhythmum, qui* ἔνρυθμος *appellatur, & octaua eſt pulſus differentia.*

Enſiformis chartilago, vide Chartilago enſiformis.

Entera ἔντερα, *inteſtina; ſunt corpora caua, rotunda, membranoſa, ab imo ventriculo ad anum protenſa, diſtribuendi ad iecur chyli, & continendi, expellendiq. ſtercoris inſtrumenta, in orbem inuoluta, fibris circularibus, & tranſuerſis contorta, ad Chili, & ſtercoris expulſionem; Quorum tria ſuperiora tenuia ſunt,* ἔκφυσις, *ſiue* δωδεκαδάκτυλον, νῆστις, εἴλεον ἢ λεπτὸν, *hoc eſt, Ecphyſis, ieiunum, Ileon, ſiue tenue; tria inferiora craſſa,* τυφλὸν, κῶλον, ἀπευθυσμένον, *cęcum, colon, & rectum; atque inde patet, & ſi vnum, & continuum numero ſit inteſtinum, loco tamen, magnitudine, numero orbium, & anfractuum euariat, ſenariusq. reſultat numerus, & 5. de vſu par. & 6. de anat. adm. Vbi verò* ἔντερον, *in ſingulari numero, i. inteſtinum ab Hip. profertur, docente Gal. com. 4. in 6. de morb. vul. apud alios ſignificatur Colon, per excellentiam, ratione ſuæ magnitudinis, quod ſolum ex inteſtinis in ſcrotum deſcendit, & Enterocelen efficit, i. herniam inteſtinalem, apud alios verò Cæcum, 4. de vſu par. c. 17.*

Enterocele, Epiplocele, & Hydrocele, ſunt ſpecies exarticulationum, in quibus magna ex parte laxantur artuum capita; nonnunquam etiam rumpitur is meatus, qui à Peritonæo ad teſticulos pertingit, lib. de cauſ. morb. c. 10. cum articuli ſuis ſedibus excidunt, aut loco tantum mouentur, aut cum omentum, vel inteſtina, ad inferiores teſticulorum tunicas deuoluuntur, alterum morbum Gręci Epiplocelem, alterum enterocelen appellant, de differ. morb. capit. 10. præter hæc ex ambobus etiam compoſitum plus iuſto connexum, Enteroepiplocele, iuniorum medicorum nomine appellatur, libr. de tumor. capit. 15. vide Celas.

Enthuſiaſmus, id eſt fanatica perculſio, ſeu numinis affla-

afflatio, est velut cum quidam in sacris faciendis, mente capiuntur, si quæ viderint, aut si tympana, vel tibias, vel signa audiuerint, lib. finit.

Epacmastica, 9. meth. 4. vide Continua.

Epapheresis, id est repetita sanguinis missio, de cur. rat. per sang. cap. 1.

Eparmata, præter naturam tumores secundum aures, in ægrotantibus exortas, vocat Hippocr. comm. 4. in 6. de morb. vulg. 1. Sed Galen. 3 de comp. med. loc. cap. 2. dicit Eparmata (quæ & Parotides sunt) è genere esse inflammationum, quæ fiunt glandulis, circa aures, affectis; Paulus cum Hipp. non inflammationem sed affectionem tātum dixit, vt tumor omnis, siue oedematosus, siue scirrhosus, citra inflammationem, glandulas sub auribus occupans, παρωτὶς, dici potest.

Ephebæon, pubes & pecten aqualiculus Latinè, Grecè ἐφήβαιον, ἐπίσειον, ἥβη id totum est, quod est ab Hypogastrio seu imo ventre (quem & sumen vocant) vsque ad pudenda. Introd.

Ephelcis, id est ramentum, seu cruoris exigua guttula, quę interdum tussi in hæmoptoica passione, reijcitur, 4. de loc. aff. 5. aliquando generalius, ἐφελκὶς, crustula est, quæ vlceri obducitur, diciturq. de internis; quandoque enim crustulæ & per tusses è pulmonibus, & per deiectiones, & intestinis, deijciuntur.

Ephelis, ἐφηλὶς, est aspredo, & nigrities in facie ex ardore Solis progenita, ἀπὸ τοῦ ἡλίου, id est Sole, nomen desumens.

Ephemera, febris est, quę a causa procatartica, siue pręincipiente fit cum vrinæ coctione, prima die apparente, suaui caliditate, pulsu ad magnitudinem, & celeritatem effatu dignam accedente, systole pulsus parum à naturali

turali tenore mutata, ęquali atque incompresso ascensu in caliditate, ac pulsibus, etiam consistente febre, sudore, aut rore, aut omnino cum aliquo optimo vapore declinans, vbi integra febris cessatio sequitur, 1. de differ. febr. ca. 7. in spiritibus citra humorum putredinem accensa, ibid. c. 5. vide Diaria.

Ephialtes affectus Græcis dictus, est nocturna corporis oppressio, & suffocatio, cum quis somni initio, supinus iacens, grandi se mole opprimi, atque ab alio inuadi imaginatur. cũ difficili respiratione immobilitate, ac voce pręgedita, prope suffocari, ęger videatur; adhuc Gręcis dicitur ἐπιβολὴ πνιγάλιον, *Latine vero Incubus, vel Incubonus dicitur, forte quia ex veteribus quidam Dęmonem, alij cupidinem, alij incubãtem vetulam, aut externam quandã vim, quæ quiescentes inuaderet & pondere oppressos, grauaret, esse voluerunt. quamuis tota mali causa, intra corpus esset, in libello de vtilitate respirationis, Galeno ascripto.*

Ephidrosis ἐφίδρωσις, *duo significat, vel sudoris circa thoracem, & caput exortum, vel in vniuerso corpore sudoris prouentum, tum paucum, tum inutilem.*

Epialus, vide Febris Hepiala.

Epicauma est velut, ex igne crustulosa vlceratio, quæ oculi nigro aduenit, nec permanet, lib. finit. id morbi ἐπίκαυμα *&* ἔγκαυμα *vocant Græci, Latini verò vstionem, siue exustionem.*

Epicerastica, ἐπικεραστικά, *medicamenta sunt, quæ & tẽperantia dicuntur, quæ si valentiora euaserint humorib. mordicantibus, morsum eorum retundunt, 2. simpl. 12.*

Epicrasis, ἐπικρᾶσις *est vitiosi succi curâtio, cum indicationes sibi aduersantur, in qua paulatim quod vitiosum est, euacuatur, & paulatim inuicem, quod salubre est, pro eo reponitur. 9. meth. 10.*

Epi-

Epicrisis, id est, adiudicatio, ad Thrasib. cap. 6.

Epicrusis certa quædam est percussio qua mangones pue rorum, hoc ipso præsidio succurrunt iis, quibus à natali die, gracilia sunt membra, 14. meth. c. 16.

Epicyema, ἐπικύημα; est secundus fœtus conceptus grauida iam muliere, id quod fit, vt scripsit Hippoc. cum fętu iam concepto non clauditur exactè vterus sed semen aliud etiam postea intro admittit; Arabibus super impręgnatio dicitur.

Epidemus. vide Endemus, & Communis.

Epidermis, summa cutis corporis, seu cuticula. 3. metho. 4. sola sensatione à vera cute differt, hęc enim à neruorum extremitatibus dilatatis fit; Epidermis verò a Cutis excremento prouenit: itaq. vel sensu caret, vel exigui sẽsus est, proinde citra dolorem facilè à subiecta cute separatur.

Epidesmus, siue Hypodesmidas, id est fascias, subfasciationes, & subligamina, sine vlla distinctione, veteres vocauerunt; At Hipp. fascias, quę ipsi corpori circumdantur, subligamina, seu subfasciationes appellat, quę plagulis extrinsecus superligantur, 3. de his, quæ in medic. 6. vide Plagulę.

Epidesis, genus ligationis est ad sanguinis profluuium fluentibus vasis, iniecta, quamquam ipsum vas circulo nõ complectatur, sicut vinculum, verum cum ex parte, suo cõplexu committat quoddam modo vulnerati membri labra diffidentia, & quę superimposita sunt, contineat merito inter claudentia remedia, numeratur, 5. meth. 3.

Epididymis, ἐπιδιδυμίς, i. supergeminalis tunica, testium inuolucrum est, & appendix; est enim pars quædam animalis gemini, hoc est testis capiti superimposita, id quod nomẽ ipsum pręsefert, ex qua multę fistulę, seroso quodam humore plenæ ad testem permeant, 1. de semin. c. 15.

Epiga-

Epigastrion, vide Abdomen.

Epigennema, ἐπιγέννημα, quasi superueniens, vel super genitum, idem est ac symptoma, de sympt. diff. cap. 1. vide Symptoma.

Epiglottis, ἐπιγλώττις, id est superlingula, est membrana chartilaginosa, rotunditatis oblongę in interiori gutturis parte collocata, 1. de loc. aff. 1. quæ à radice linguæ exoritur, lib. de vocal. instr. diss. capit. 4. quæ & Glottis dicitur, 7. de vsu par. cap. 13. Dicitur etiam lingula, ligula, i. laryngis lingua; est enim corpus quoddã simile linguę alicuius fistulę vbi arteria, & larynx inter se connectuntur, 7. de vsu pa. c. 13. quæ velut operculum rectè quidem omni tempore, quo animal respirat stans, quo transglutit laryngi accumbens, ibid. c. 17. Cuius ligulę nisi tanta esset magnitudo, figura, substantia, & situs quem nunc habet, vomentibus nobis non pauca in asperam arteriam deferrentur, ad laryngis cauitatem aceruata, ibid. Estq. hęc proprium vocis instrumentum, 1. de loc. aff. 6.

Epigonatis, uide Patella.

Epilampsies, uide Effulgescentiæ.

Epilepsia, (quę & Epilepsis dicitur,) id est morbus Comitialis, de diff. morb. cap. 5. estq. totius corporis conuulsio, 2. de sympt. caus. c. 2. uide Comitialis.

Epilogismus communis est quędam ratio, & omnium aßensu conspecta, 1. prorrhet. 6.

Epiludes, Parulides, Thymi, tumores sunt pręter naturam, nihil selectum habentes pręterquam quod sunt carnosa germina, lib. de tumor. cap. 17.

Epinyctides, uide Efflorationes.

Epiparoxineste, id est superacui, & super exacerbari dicimus, cum paroxysmus plures habet insultus, sicut & pulsuum Thlipsis, i. compreßio, sic enim nominant, quando incipiente

cipiẽte accessione satis paruos, atque inæquales eosdem habet, 1. de dif. feb. cap. 7.

Epiphora, ἐπιφορὰ, *tum inflammationis magnæ, vniuerso illatæ corpori, tum largorum fluorum, & fluxionum commune nomen est; propriè verò, de oculis profertur, vbi cum maxima inflammatione, etiam humoris copia influxerit, lib. Introd. cap. 15.*

Epiphysis, ἐπίφυσις *est, vbi os cum osse ad vnionem coit, siue adnata appendix, li. de ossib. in proœmio: differt autem ab Apophysi, vt idem Gal. annotat, quod Apophysis, sit totius ossis extrema pars, Epiphysis verò non est ossis pars, sed aliquid ossi adnatum.*

Epiphysis vermiformis ἐπίφυσις σκωληκοειδὴς, *idem est ac Conarium, siue Conoides corpus, & Turbinatum, vide Conoides.*

Epiplasma, idem est ac Cataplasma, vt cum tritici farina, ex hydrelæo decoquitur, ac vulneribus imponitur, 3. de comp. med. per gen. c. 2.

Epiplocele, vide Celas.

Epiploocomistæ pleriq. homines dicuntur, quasi dicas Omenti gestores, dum in magnam molem excreuerit, 6. de anat. adm. cap. 5.

Epiploonphalon, omenti est in vmbilicum decursus, & prolapsus, lib. finit.

Epiploon, siue Epilun, vide Omentum.

Episarcidium, vide Anasarca.

Episemasia est ipsum principium, siue insultus accessionis febrilis, in quo ægri solent horrere, refrigerari, oscitare, pandiculari, dormitare, aut aliud quid simile pati: dr̃ autẽ ἐπισημασία, *hoc est significatio, dr̃ etiã,* εἰσϐολὴ παροξυσμοῦ, *idest annotatio paroxysmi, vide Annotatio.*

Epision, vide Aquaticulus, siue Aqualiculus.

Epis-

Epispasthon, vide attrahens, est medicamen aridum inspersile, ad malignorum vlcerum curationem, nõ inefficax, 4. de comp. med. loc. cap. 5.

Epithemata, ἐπιθέματα, pharmaca sunt, ceratis valentiora, quæ tum ex vnguentis, tum ex ijs, quę similem vim obtinent medicamentis componuntur, 7. meth. 4. Epithema adhuc, operculum est, 2. de vsu par. c. 9.

Epneumatosis, vide Physis.

Epoche, est suspensa sententia, nihilq. definiens, quod est de nulla re pronunciare, nec asseuerare certò, lib. de optimo docendi gen.

Epomida, i. superhumeralem, superiorem humeri partẽ dicunt, 1. de anat. adm. cap. 11. vide Ala.

Epulis, ἐπουλὶς, est tuberculum, & carnis excrescentia in gingiuis prouueniens, & ad intimos molares dentes, pertinens, ita vt ęger aliquando os aperire nequeat, 5. de compos. med. loc.

Epulotica, ἐπουλωτικὰ φάρμακα, medicamenta sunt quę non detrahere, neque liquare carnem, sed indurare, desiccare, & cicatricem inducere apta sunt, vt alumen, galla omphatica, æs combustum pręsertim lotum, 5. simplic. cap. 15.

Equus, (qui Græce Hyppos dicitur, lib. finit.) oculorum affectus est, insitus quibusdam, quibus oculi nullo tempore manere possunt requieti, sed tremule subinde nictant, semper instabiles, 1. prog. 21.

Erratica febris, siue inordinata est, quę extra horas consuetas, vel tardius, vel celerius inuadit, modo enim inordinatè mouetur, modo inordinatè persistit, nunquam autem ordinatè, lib. de Typis, c. 4. sunt enim in erraticis, inordinata principia.

Errhina, medicamenta sunt, quę naribus, quas Græ-

ci

ci Rhinas vocant, capitis purgandi gratia infunduntur, 5.simpl.c.20.

Erythroide, est interna testiculorũ tunica, de cauſ.morb. cap.10.vide Elythroide.

Eruptionem, siue vt Græci dicunt, Exanthematum nomen quidam in communi vsorpant, de affectionibus videlicet vlcerosis, & asperis; in mento sua sponte prouenientib.5.de comp.med.loc.cap.6.

Erysipelas est tumor præter naturam non alte descẽdẽs sed in cute consistens, à bilioso humore obortus, colore pallido, 14. meth. 1. si verò ipsius color non sit omnino pallidus, sed mixtus ex pallido, & rubro, erit etiã mixta affectio, ex phlegmone in qua sanguis peccat, coloris rubei, & ex Erysipelate, vtique ab eo, quod in mixtura superat nomen ipsi inditur, ac dicatur de eo id, quod superatur, sicut vel Phlegmonem erysipelatosam, vel erysipelas phlegmonosum, 14. meth.1.& 2. Dicunt autem erysipelas, id est Vicinitrahã, vel Vicinirubiam, quod incensum quidem atque inflãmatum est semper, cum tumore verò non semper, lib.3.de his. quæ in med.30.& 2.ad Glauc.1. Exactũ autem erysipelas est, quod à biliosa fluxione ortum ducit, 7. simpl. dictione Coriandrum.

Eschara crusta est, qua vlceribus veluti septum, vel sua sponte, vel arte adnascitur, 5. meth.c. 3. vide Caustica.

Escharoticum medicamentum est, quod perinde vt causticum, in crassa essentia est, quod cuicumque inhæserit parte stipitis ritu infixum excruciat, 5.simpl.15.

Esthiomenõ herpes, est inflammato ex syncera flaua bile ad cutem decumbente acriori, & mordaciori quam herpes miliaris; in hoc enim fluor pituita mistus videtur, in illo exacta bilis totam exulcerans, & corrodens cutem, lib. de tumor.cap.9. vide Herpes, Phagedæna, Nomę.

Etbmyodes platysma, i. latus ille musculosus, siue musculosa dilatatio, quæ cuti subnascens, Gnaton, i. buccam, siue maxilla mouet, lib. de neruorum diss. cap. 6.

Euacuationem omnẽ, siue fiat inedia, siue sanguinis missione, siue purgante medicamento, solitus est vocare Hipp. vasorum inanitionem; Euacuatio autem est humorũ, qui sua quantitate molestant, purgatio; vt purgatio est humorum, qui sua qualitate molestant, euacuatio, 6. aph. 2.

Euchymia, id est succorum in corpore bonitas, 2. de simplic. 13. vnde Euchymon autrimentum est boni succi, 6. de sanit. tuen. cap. 7.

Eucrasia, est medium omniũ temperamentorum, 1. de sanit. tuen. cap. 4. ex optima, & conuenienti cuique mixtura quattuor primarum qualitatum consurgens. Vnde eius magna est latitudo, quam qui adeptus est ἰυκρατ☉. siue Eucraton corpus, id est optime temperatũ appellabitur, secus dyscraton, siue intemperatum, 2. de temper. 1.

Euectica medicinę pars, quã alij Gymnasticam vocãt, est quæ optimum habitum corpori inducendum studet, de part. art. med. cap. 5.

Euexia, est bona corporis habitudo, 1. de sanit. tuen. ca. 8. vt huic opposita Cachexia. i. prauus corporis habitus, ἐυεξία καὶ καχεξία, illam complent bona omnium partiũ temperies, actionum robur, Euchymia, sanguinis, carnis, totiusq. corporeæ mol s Symmetria.

Euidentes causa, vide Continentes.

Euoxon, vinculum vocat Hippoc. quod bene gestat, & sustinet, hoc est firmiter, & sine ulla compressione cõtinet, 3. de artic. 22.

Eupathia, id est patiendi promptitudo, 4. de vsu. p. 14.

Euphyiam, uocat Galenus, bonam habitudinem, 1. de usu part. 9.

Eup-

Eupnea εὔπνοια proba spiratio, quæ secundum naturam fit, opposita dyspnææ quæ est difficilis spiratio, apud Hipp. vt annotat Gal. in commento prognost.

Eurhythmus pulsus est, cuique ætati, loco, tempori, temperamento, naturalis pulsus, cum suum rhythmum seruat, 1. de differ. puls. cap. 9.

Eusarcon, vide Quadratum.

Eusema crisis, quæ cum bonis signis à sua indicatoria die fuit indicata, vt quę undecimo die coctionem in vrina, noctem grauem, quæ accessionem præcedit, insultus cum cõcussione pulsuum decretoriam commotionem, & sudores bonos, citra horrenda pericula habuit, 1. dier. decr. cap. 7.

Eustomachus, cibus est gratus stomacho, ventremq; roborans, 6. de tuen. san. cap. 9.

Euthyporos, id est in rectum procedens, alterum ex instrumentis, & organis est, quæ fractis, vel luxatis cruribus supponuntur, (quæ σώλοινας, Gręci vocant) quod quidem Euthyporos per vnicum axem, qui in fine machinę ad infernam eius partem est collocatus, contrarium nixum toti membro, gemina tensione efficit; quod verò prius sursum, mox deorsum, illud Metalepticum dicitur, quasi translatiuum dixeris 6. meth c. 5.

Entrophia, id est bona, & vberior nutritio, 3. de sanit. tuen. cap. 8.

Exanastomosis, vide Osculorum apertio.

Exangues corporis partes sunt, vt ossa, & chartilagines quę mucoso quodam humore aluntur, qui lentore quodam, & albedine præditus est, cum imbecilla ita natura est, vt bene conficere alimentum in ipsis nequeat, sed quasi semicoctum relinquat, 3. de art. 65.

Exanthematum nomen, quidam in communi vsurpant, de affectionibus videlicet vlcerosis, & asperis in aliqua

Ensiformis chartilago, vide Chartilago ensiformis.

Entera ἔντερα, *intestina; sunt corpora caua, rotunda, membranosa, ab imo ventriculo ad anum protensa, distribuendi ad iecur chyli, & continendi, expellendiq. stercoris instrumenta, in orbem inuoluta, fibris circularibus, & transuersis contorta, ad Chili, & stercoris expulsionem; Quorum tria superiora tenuia sunt,* ἔκφυσις, *siue* δωδεκαδάκτυλον, νῆστις, εἴλεον ἢ λεπτὸν, *hoc est, Ecphysis, ieiunum, Ileon, siue tenue; tria inferiora crassa,* τυφλὸν, κῶλον, ἀπευθυσμένον, *cæcum, colon, & rectum; atque inde patet, & si vnum, & continuum numero sit intestinum, loco tamen, magnitudine, numero orbium, & anfractuum euariat, senariusq. resultat numerus, & 5. de vsu par. & 6. de anat. adm. Vbi verò* ἔντερον, *in singulari numero, i. intestinum ab Hip. profertur, docente Gal. com. 4. in 6. de morb. vul. apud alios significatur Colon, per excellentiam, ratione suæ magnitudinis, quod solum ex intestinis in scrotum descendit, & Enterocelen efficit, i. herniam intestinalem, apud alios verò Cæcum, 4. de vsu par. c. 17.*

Enterocele, Epiplocele, & Hydrocele, sunt species exarticulationum, in quibus magna ex parte laxantur artuum capita; nonnunquam etiam rumpitur is meatus, qui à Peritonæo ad testiculos pertingit, lib. de caus. morb. c. 10. cum articuli suis sedibus excidunt, aut loco tantum mouentur, aut cum omentum, vel intestina, ad inferiores testiculorum tunicas deuoluuntur, alterum morbum Greci Epiplocelem, alterum enterocelen appellant, de differ. morb. capit. 10. præter hæc ex ambobus etiam compositum plus iusto connexum, Enteroepiplocele, iuniorum medicorum nomine appellatur, libr. de tumor. capit. 15. vide Celas.

Enthusiasmus, id est fanatica perculsio, seu numinis

affla-

afflatio, est velut cum quidam in sacris faciendis, mente capiuntur, si quæ viderint, aut si tympana, vel tibias, vel signa audiuerint, lib. finit.

Epacmastica, 9. meth. 4. vide Continua.

Epapheresis, id est repetita sanguinis missio, de cur. rat. per sang. cap. 1.

Eparmata, præter naturam tumores secundum aures, in ægrotantibus exortas, vocat Hippocr. comm. 4. in 6. de morb. vulg. 1. Sed Galen. 3 de comp. med. loc. cap. 2. dicit Eparmata (quæ & Parotides sunt) è genere esse inflammationum, quæ fiunt glandulis, circa aures, affectis; Paulus cum Hipp. non inflammationem sed affectionem tãtum dixit, vt tumor omnis, siue oedematosus, siue scirrbosus, citra inflammationem, glandulas sub auribus occupans, παρωτὶς, *dici potest.*

Ephebgon, pubes & pecten aqualiculus Latinè, Græcè ἐφήβαιον, ἐπίσειον, ἥβη *id totum est, quod est ab Hypogastrio seu imo ventre (quem & sumen vocant) vsque ad pudenda. Introd.*

Ephelcis, id est ramentum, seu cruoris exigua guttula, quæ interdum tussi in hæmoptoica passione, reijcitur, 4. de loc. aff. 5. aliquando generalius, ἐφελκὶς, *crustula est, quæ vlceri obducitur, diciturq. de internis; quandoque enim crustulæ & per tußes è pulmonibus, & per deiectiones, & intestinis, deijciuntur.*

Ephelis, ἐφηλὶς, *est aspredo, & nigrities in facie ex ardore Solis progenita,* ἀπὸ τοῦ ἡλίου, *id est Sole, nomen desumens.*

Ephemera, febris est, quæ a causa procatartica, siue præincipiente fit cum vrinæ coctione, prima die apparente, suaui caliditate, pulsu ad magnitudinem, & celeritatem effatu dignam accedente, systole pulsus parum à naturali

turali tenore mutata, ęquali atque incompresso ascensu in caliditate, ac pulsibus, etiam consistente febre, sudore, aut rore, aut omnino cum aliquo optimo vapore declinans, vbi integra febris cessatio sequitur, 1. de differ. febr. ca. 7. in spiritibus citra humorum putredinem accensa, ibid. c. 5. vide Diaria.

Ephialtes affectus Gręcis dictus, est nocturna corporis oppressio, & suffocatio, cum quis somni initio, supinus iacens, grandi se mole opprimi, atque ab alio inuadi imaginatur, cũ difficili respiratione, immobilitate, ac voce prępedita, prope suffocari ęger videatur; adhuc Gręcis dicitur ἐπιβολὴ πνιγάλιον, Latine vero Incubus, vel Incubonus dicitur, forte quia ex veteribus quidam Dęmonem, alij cupidinem, alij incubãtem vetulam, aut externam quandã vim, quæ quiescentes inuaderet & pondere oppressos, grauaret, esse voluerunt, quamuis tota mali causa, intra corpus esset, in libello de vtilitate respirationis, Galeno ascripto.

Ephidrosis ἐφίδρωσις, duo significat, vel sudoris circa thoracem, & caput exortum, vel in vniuerso corpore sudoris prouentum, tum paucum, tum inutilem.

Epialus, vide Febris Hepiala.

Epicauma est velut, ex igne crustulosa vlceratio, quæ oculi nigro aduenit, nec permanet, lib. finit. id morbi ἐπίκαυμα & ἔγκαυμα vocant Græci, Latini verò vstionem, siue exustionem.

Epicerastica, ἐπικεραστικὰ, medicamenta sunt, quæ & tẽperantia dicuntur, quæ si valentiora euaserint humorib. mordicantibus, morsum eorum retundunt, 2. simpl. 12.

Epicrasis, ἐπίκρασις est vitiosi succi curãtio, cum indicationes sibi aduersantur, in qua paulatim quod vitiosum est, euacuatur, & paulatim inuicem, quod salubre est, pro eo reponitur. 9. meth. 10.

Epi-

Epicrisis, id est, adiudicatio, ad Thrasib. cap. 6.

Epicrusis certa quædam est percussio qua mangones puerorum, hoc ipso præsidio succurrunt ijs, quibus à natali die, gracilia sunt membra, 14. meth. c. 16.

Epicyema, ἐπικύημα; est secundus fœtus conceptus grauida iam muliere, id quod fit, vt scripsit Hippoc. cum fętu iam concepto non clauditur exactè vterus sed semen aliud etiam postea intro admittit; Arabibus super impręgnatio dicitur.

Epidemus. vide Endemus, & Communis.

Epidermis, summa cutis corporis, seu cuticula, 3. metho. 4. sola sensatione à vera cute differt, hęc enim à neruorum extremitatibus dilatatis fit; Epidermis verò a Cutis excremento prouenit: itaq. vel sensu caret, vel exigui sẽsus est, proinde citra dolorem facilè à sub iecta cute separatur.

Epidesmus, siue Hypodesmidas, id est fascias, subfasciationes, & subligamina, sine vlla distinctione, veteres vocauerunt; At Hipp. fascias, quę ipsi corpori circumdantur, subligamina, seu subfasciationes appellat, quę plagulis extrinsecus superligantur, 3. de his, quæ in medic. 6. vide Plagulę.

Epidesis, genus ligationis est ad sanguinis profluuium fluentibus vasis, iniecta, quamquam ipsum vas circulo nõ complectatur, sicut vinculum, verum cum ex parte, suo cõplexu committat quoddam modo vulnerati membri labra dissidentia, & quę superimposita sunt, contineat merito inter claudentia remedia, numeratur, 5. meth. 3.

Epididymis. ἐπιδιδυμίς, i. supergeminalis tunica, testium inuolucrum est, & appendix; est enim pars quædam animalis gemini, hoc est testis capiti superimposita, id quod nomẽ ipsum pręsefert, ex qua multę fistulę, seroso quodam humore plenæ ad testem permeant, 1. de semin. c. 15.

Epiga-

Epigastrion, vide Abdomen.

Epigennema, ἐπιγέννημα, quasi superueniens, vel super genitum, idem est ac symptoma, de sympt. diff. cap. 1. vide Symptoma.

Epiglottis, ἐπιγλώττις, id est superlingula, est membrana chartilaginosa, rotunditatis oblongę in interiori gutturis parte collocata, 1. de loc. aff. 1. quæ à radice linguæ exoritur, lib. de vocal. instr. diss. capit. 4. quæ & Glottis dicitur, 7. de vsu par. cap. 13. Dicitur etiam lingula, ligula, i. laryngis lingua; est enim corpus quoddã simile linguę alicuius fistulę vbi arteria, & larynx inter se connectuntur, 7. de vsu pa. c. 13. quæ velut operculum rectè quidem omni tempore, quo animal respirat stans, quo transglutit laryngi accumbens, ibid. c. 17. Cuius ligulę nisi tanta esset magnitudo, figura, substantia, & situs quem nunc habet, vomentibus nobis non pauca in asperam arteriam deferrentur, ad laryngis cauitatem aceruata, ibid. Estq. hęc proprium vocis instrumentum, 1. de loc. aff. 6.

Epigonatis, uide Patella.

Epilampsies, uide Effulgescentiæ.

Epilepsia, (quę & Epilepsis dicitur,) id est morbus Comitialis, de diff. morb. cap. 5. estq. totius corporis conuulsio, 2. de sympt. caus. c. 2. uide Comitialis.

Epilogismus communis est quędam ratio, & omnium aßensu conspecta, 1. prorrhet. 6.

Epiludes, Parulides, Thymi, tumores sunt pręter naturam, nihil selectum habentes pręterquam quod sunt carnosa germina, lib. de tumor. cap. 17.

Epinyctides, uide Efflorationes.

Epiparoxinesle, id est superacui, & super exacerbari dicimus, cum paroxysmus plures habet insultus, sicut & pulsuum Thlipsis, i. compreßio, sic enim nominant, quando incipiente

cipiēte accessione satis paruos, atque inæquales eosdem habet, 1. de dif. feb. cap. 7.

Epiphora, ἐπιφορά, tum inflammationis magnę, vniuerso illatæ corpori, tum largorum fluorum, & fluxionum commune nomen est; propriè verò, de oculis profertur, vbi cum maxima inflammatione, etiam humoris copia influxerit, lib. Introd. cap. 15.

Epiphysis, ἐπίφυσις est, vbi os cum osse ad vnionem coit, siue adnata appendix, li. de ossib. in proœmio: differt autem ab Apophysi, vt idem Gal. annotat, quod Apophysis, sit totius ossis extrema pars, Epiphysis verò non eſt ossis pars, sed aliquid ossi adnatum.

Epiphysis vermiformis ἐπίφυσις σκωληκοειδὴς, idem eſt ac Conarium, siue Conoides corpus, & Turbinatum, vide Conoides.

Epiplasma, idem eſt ac Cataplasma, vt cum tritici farina, ex hydrelæo decoquitur, ac vulneribus imponitur, 3. de comp. med. per gen. c. 2.

Epiplocele, vide Celas.

Epiploocomistæ pleriq. homines dicuntur, quasi dicas Omenti geſtores, dum in magnam molem excreuerit, 6. de anat. adm. cap. 5.

Epiploonphalon, omenti eſt in vmbilicum decursus, & prolapsus, lib. finit.

Epiploon, siue Epilun, vide Omentum.

Episarcidium, vide Anasarca.

Episemasia est ipsum principium, siue insultus accessionis febrilis, in quo ægri solent horrere, refrigerari, oscitare, pandiculari, dormitare, aut aliud quid simile pati: dr̄ autē ἐπισημασία, hoc est significatio, dr̄ etiā, εἰσβολὴ παροξυσμοῦ, ideſt annotatio paroxysmi, vide Annotatio.

Epision, vide Aquaticulus, siue Aqualiculus.

Epispasthon, vide attrahens, est medicamen aridum insperſile, ad malignorum vlcerum curationem, nō inefficax, 4. de comp. med. loc. cap. 5.

Epithemata, ἐπιθέματα, pharmaca ſunt, ceratis valentiora, quæ tum ex vnguentis, tum ex ijs, quę ſimilem vim obtinent medicamentis componuntur, 7. meth. 4. Epithema adhuc, operculum eſt, 2. de vſu par. c. 9.

Epneumatoſis, vide Phyſis.

Epoche, eſt ſuſpenſa ſententia, nihilq. definiens, quod eſt de nulla re pronunciare, nec aſſeuerare certò, lib. de optimo docendi gen.

Epomida, i. ſuperhumeralem, ſuperiorem humeri partē dicunt, 1. de anat. adm. cap. 11. vide Ala.

Epulis, ἐπουλὶς, eſt tuberculum, & carnis excreſcentia in gingiuis proueniens, & ad intimos molares dentes, pertinens, ita vt ęger aliquando os aperire nequeat, 5. de compoſ. med. loc.

Epulotica, ἐπουλωτικὰ φάρμακα, medicamenta ſunt quę non detrahere, neque liquare carnem, ſed indurare, deſiccare, & cicatricem inducere apta ſunt, vt alumen, galla omphatica, æs combuſtum pręſertim lotum, 5. ſimplic. cap. 15.

Equus, (qui Græce Hyppos dicitur, lib. finit.) oculorum affectus eſt, inſitus quibuſdam, quibus oculi nullo tempore manere poſſunt requieti, ſed tremule ſubinde nictant, ſemper inſtabiles, 1. prog. 21.

Erratica febris, ſiue inordinata eſt, quę extra horas conſuetas, vel tardius, vel celerius inuadit, modo enim inordinatè mouetur, modo inordinatè perſiſtit, nunquam autem ordinatè, lib. de Typis, c. 4. ſunt enim in erraticis, inordinata principia.

Errhina, medicamenta ſunt, quę naribus, quas Græci

ci Rhinas vocant, capitis purgandi gratia infunduntur, 5.simpl.c.20.

Erythroide, est internat esticulorũ tunica, de caus.morb. cap.10. vide Elythroide.

Eruptionem, siue vt Græci dicunt, Exanthematum nomen quidam in communi vsorpant, de affectionibus videlicet vlcerosis, & asperis; in mento sua sponte prouenientib.5.de comp.med.loc.cap.6.

Erysipelas est tumor præter naturam non alte descẽdẽs sed in cute consistens, à bilioso humore obortus, colore pallido, 14. meth. 1. si verò ipsius color non sit omnino pallidus, sed mixtus ex pallido, & rubro, erit etiã mixta affectio, ex phlegmone in qua sanguis peccat, coloris rubei, & ex Erysipelate, vtique ab eo, quod in mixtura superat nomen ipsi inditur, ac dicatur de eo id, quod superatur, sicut vel Phlegmonem erysipelatosam, vel erysipelas phlegmonosum, 14. meth.1. & 2. Dicunt autem erysipelas, id est Vicinitrabã, vel Vicinirubiam, quod incensum quidem atque inflãmatum est semper, cum tumore verò non semper, lib.3. de his. quæ in med.30. & 2. ad Glauc.1. Exactũ autem erysipelas est, quod à biliosa fluxione ortum ducit, 7. simpl. dictione Coriandrum.

Eschara crusta est, quæ vlceribus veluti septum, vel sua sponte, vel arte adnascitur, 5. meth.c. 3. vide Caustica.

Escharoticum medicamentum est, quod perinde vt causticum, in crassa essentia est, quod cuicumque inhæserit parte stipitis ritu infixum excruciat, 5. simpl.15.

Esthiomenõ herpes, est inflammato ex syncera flaua bile ad cutem decumbente acriori, & mordaciori quam herpes miliaris; in hoc enim fluor pituita mistus videtur, in illo exacta bilis totam exulcerans, & corrodens cutem, lib. de tumor.cap.9. vide Herpes, Phagedæna, Nomę.

Ethmyodes platysma, i. latus ille musculosus, siue musculosa dilatatio, quæ cuti subnascens, Gnaton, i. buccam, siue maxilla mouet, lib. de neruorum diss. cap. 6.

Euacuationem omnẽ, siue fiat inedia, siue sanguinis missione, siue purgante medicamento, solitus est vocare Hipp. vasorum inanitionem; Euacuatio autem est humorũ, qui sua quantitate molestant, purgatio; vt purgatio est humorum, qui sua qualitate molestant, euacuatio, 6. aph. 2.

Euchymia, id est succorum in corpore bonitas, 2. de simplic. 13. vnde Euchymon autrimentum est boni succi, 6. de sanit. tuen. cap. 7.

Eucrasia, est medium omniũ temperamentorum, 1. de sanit. tuen. cap. 4. ex optima, & conuenienti cuique mixtura quattuor primarum qualitatum consurgens. Vnde eius magna est latitudo, quam qui adeptus est ἰυκρατ☉· siue Eucraton corpus, id est optime temperatũ appellabitur, secus dyscraton, siue intemperatum, 1. de temper. 1.

Euectica medicinę pars, quã alij Gymnasticam vocãt, est quæ optimum habitum corpori inducendum studet, de part. art. med. cap. 5.

Euexia, est bona corporis habitudo, 1. de sanit. tuen. ca. 8. vt huic opposita Cachexia. i. prauus corporis habitus, ἐυεξία καὶ καχεξία, illam complent bona omnium partiũ temperies, actionum robur, Euchymia, sanguinis, carnis, totiusq. corporeæ mol s Symmetria.

Euidentes causæ, vide Continentes.

Euoxon, vinculum uocat Hippoc. quod bene gestat, & sustinet, hoc est firmiter, & sine ulla compressione cõtinet, 3. de artic. 22.

Eupathia, id est patiendi promptitudo, 4. de vsu. p. 14.

Euphyiam, uocat Galenus, bonam habitudinem, 1. de usu part. 9.

Eup-

Eupnea εὔπνοια *proba spiratio, quæ secundum naturam fit, opposita dyspnææ quæ est difficilis spiratio, apud Hipp. vt annotat Gal. in commento prognost.*

Eurythmus pulsus est, cuique ętati, loco, tempori, temperamento, naturalis pulsus, cum suum rhythmum seruat, 1. de differ. puls. cap. 9.

Eusarcon, vide Quadratum.

Eusema crisis, quæ cum bonis signis à sua indicatoria die fuit indicata, vt quę undecimo die coctionem in vrina, noctem grauem, quæ accessionem præcedit, insultus cum cõcussione pulsuum decretoriam commotionem, & sudores bonos, citra horrenda pericula habuit, 1. dier. decr. cap. 7.

Eustomachus. cibus est gratus stomacho, ventremq; roborans, 6. de tuen. san. cap. 9.

Euthyporos, id est in rectum procedens, alterum ex instrumentis, & organis est, quæ fractis, vel luxatis cruribus supponuntur, (quæ σώλουας*, Gręci vocant) quod quidem Euthyporos per vnicum axem, qui in fine machinę ad infernam eius partem est collocatus, contrarium nixum toti membro, gemina tensione efficit; quod verò prius sursum, mox deorsum, illud Metalepticum dicitur, quasi translatiuum dixeris 6. meth c. 5.*

Entrophia, id est bona, & vberior nutritio, 3. de sanit. tuen. cap. 8.

Exanastomosis, vide Osculorum apertio.

Exangues corporis partes sunt, vt ossa, & chartilagines quę mucoso quodam humore aluntur, qui lentore quodam, & albedine præditus est, cum imbecilla ita natura est, vt bene conficere alimentum in ipsis nequeat, sed quasi semicoctum relinquat, 3. de art. 65.

Exanthematum nomen, quidam in communi vsurpant, de affectionibus videlicet vlcerosis, & asperis in aliqua

Ensiformis chartilago, vide Chartilago ensiformis.

Entera ἔντερα, *intestina; sunt corpora caua, rotunda, membranosa, ab imo ventriculo ad anum protensa, distribuendi ad iecur chyli, & continendi, expellendiq. stercoris instrumenta, in orbem inuoluta, fibris circularibus, & transuersis contorta, ad Chili, & stercoris expulsionem; Quorum tria superiora tenuia sunt,* ἔκφυσις, *siue* δωδεκαδάκτυλον, νῆστις, εἴλεον ἢ λεπτὸν, *hoc est, Ecphysis, ieiunum, Ileon, siue tenue; tria inferiora crassa,* τυφλὸν, κῶλον, απευθυσμένον, *cecum, colon, & rectum; atque inde patet, & si vnum, & continuum numero sit intestinum, loco tamen, magnitudine, numero orbium, & anfractuum euariat, senariusq. resultat numerus, & 5. de vsu par. & 6. de anat. adm. Vbi verò* ἔντερον, *in singulari numero, i. intestinum ab Hip. profertur, docente Gal. com. 4. in 6. de morb. vul. apud alios significatur Colon, per excellentiam, ratione suæ magnitudinis, quod solum ex intestinis in scrotum descendit, & Enterocelen efficit, i. herniam intestinalem, apud alios verò Cæcum, 4. de vsu par. c. 17.*

Enterocele, Epiplocele, & Hydrocele, sunt species exarticulationum, in quibus magna ex parte laxantur artuum capita; nonnunquam etiam rumpitur is meatus, qui à Peritonæo ad testiculos pertingit, lib. de caus. morb. c. 10. cum articuli suis sedibus excidunt, aut loco tantum mouentur, aut cum omentum, vel intestina, ad inferiores testiculorum tunicas deuoluuntur, alterum morbum Græci Epiplocelem, alterum enterocelen appellant, de differ. morb. capit. 10. præter hæc ex ambobus etiam compositum plus iusto connexum, Enteroepiplocele, iuniorum medicorum nomine appellatur, libr. de tumor. capit. 15. vide Celas.

Enthusiasmus, id est fanatica perculsio, seu numinis affla-

afflatio, eſt velut cum quidam in ſacris faciendis, mente capiuntur, ſi quæ viderint, aut ſi tympana, vel tibias, vel ſigna audiuerint, lib. finit.

Epacmaſtica, 9. meth. 4. vide Continua.

Epapheresis, id eſt repetita ſanguinis miſſio, de cur. rat. per ſang. cap. 1.

Eparmata, præter naturam tumores ſecundum aures, in ægrotantibus exortas, vocat Hippocr. comm. 4. in 6. de morb. vulg. 1. Sed Galen. 3 de comp. med. loc. cap. 2. dicit Eparmata (quæ & Parotides ſunt) è genere eſſe inflammationum, quæ fiunt glandulis, circa aures, affectis; Paulus cum Hipp. non inflammationem ſed affectionem tãtum dixit, vt tumor omnis, ſiue oedematoſus, ſiue ſcirrhoſus, citra inflammationem, glandulas ſub auribus occupans, παρωτὶς, dici poteſt.

Ephebęon pubes & pecten aqualiculus Latinè, Gręcè ἐφήβαιον, ἐπίσειον, ἥβη id totum eſt, quod eſt ab Hypogaſtrio ſeu imo ventre (quem & ſumen vocant) vſque ad pudenda. Introd.

Ephelcis, id eſt ramentum, ſeu cruoris exigua guttula, quę interdum tuſſi in hæmoptoica paſſione, reijcitur, 4. de loc. aff. 5. aliquando generalius, ἐφελκὶς, cruſtula eſt, quæ vlceri obducitur, diciturq. de internis; quandoque enim cruſtulæ & per tuſſes è pulmonibus, & per deiectiones, & inteſtinis, deijciuntur.

Ephelis, ἐφηλὶς, eſt aſpredo, & nigrities in facie ex ardore Solis progenita, ἀπὸ τοῦ ἡλίου, id eſt Sole, nomen deſumens.

Ephemera, febris eſt, quę a cauſa procatartica, ſiue pręincipiente fit cum vrinæ coctione, prima die apparente, ſuaui caliditate, pulſu ad magnitudinem, & celeritatem effatu dignam accedente, ſyſtole pulſus parum à naturali

turali tenore mutata, ęquali atque incompresso ascensu in caliditate, ac pulsibus, etiam consistente febre, sudore, aut rore, aut omnino cum aliquo optimo vapore declinans, ubi integra febris cessatio sequitur, 1. de differ. febr. ca. 7. in spiritibus citra humorum putredinem accensa, ibid. c. 5. vide Diaria.

Ephialtes affectus Græcis dictus, est nocturna corporis oppressio, & suffocatio, cum quis somni initio, supinus iacens, grandi se mole opprimi, atque ab alio inuadi imaginatur, cũ difficili respiratione, immobilitate, ac uoce prępedita, prope suffocari, ęger videatur; adhuc Gręcis dicitur ἐπιβολὴ πνιγάλιον, Latine vero Incubus, vel Incubonus dicitur, forte quia ex veteribus quicam Dęmonem, alij cupidinem, alij incubãtem vetulam, aut externam quandã vim, quæ quiescentes inuaderet & pondere oppressos, grauaret, eße voluerunt, quamuis tota mali causa, intra corpus eßet, in libello de vtilitate respirationis, Galeno ascripto.

Ephidrosis ἐφίδρωσις, duo significat, vel sudoris circa thoracem, & caput exortum, vel in vniuerso corpore sudoris prouentum, tum paucum, tum inutilem.

Epialus, vide Febris Hepiala.

Epicauma est velut, ex igne crustulosa vlceratio, quæ oculi nigro aduenit, nec permanet, lib. finit. id morbi ἐπίκαυμα & ἔγκαυμα vocant Græci, Latini verò vstionem, siue exustionem.

Epicerastica, ἐπικεραστικὰ, medicamenta sunt, quæ & tẽperantia dicuntur, quæ si valentiora euaserint humorib. mordicantibus, morsum eorum retundunt, 2. simpl. 12.

Epicrasis, ἐπίκρασις est vitiosi succi curãtio, cum indicationes sibi aduersantur, in qua paulatim quod vitiosum est, vacuatur, & paulatim inuicem, quod salubre est, pro eo reponitur. 9. meth. 10.

Epi-

Epicrisis, id est, adiudicatio, ad Thrasib. cap. 6.

Epicrusis certa quædam est percussio qua mangones puerorum, hoc ipso præsidio succurrunt ijs, quibus à natali die, gracilia sunt membra, 14. meth. c. 16.

Epicyema, ἐπικύημα; est secundus fœtus conceptus grauida iam muliere, id quod fit, vt scripsit Hippoc. cum fętu iam concepto non clauditur exactè vterus sed semen aliud etiam postea intro admittit; Arabibus super impręgnatio dicitur.

Epidemus. vide Endemus, & Communis.

Epidermis, summa cutis corporis, seu cuticula, 3. metho. 4. sola sensatione à vera cute differt, hęc enim à neruorum extremitatibus dilatatis fit; Epidermis verò a Cutis excremento prouenit: itaq. vel sensu caret, vel exigui sẽsus est, proinde citra dolorem facilè à subiecta cute separatur.

Epidesmus, siue Hypodesmidas, id est fascias, subfasciationes, & subligamina, sine vlla distinctione, veteres vocauerunt; At Hipp. fascias, quę ipsi corpori circumdantur, subligamina, seu subfasciationes appellat, quę plagulis extrinsecus superligantur, 3. de his, quæ in medic. 6. vide Plagulę.

Epidesis, genus ligationis est ad sanguinis profluuium fluentibus vasis, intecta, quamquam ipsum vas circulo nõ complectatur, sicut vinculum, verum cum ex parte, suo cõplexu committat quoddam modo vulnerati membri labra dissidentia, & quę superimposita sunt, contineat, merito inter claudentia remedia, numeratur, 5. meth. 3.

Epididymis, ἐπιδιδυμίς, i. supergeminalis tunica, testium inuolucrum est, & appendix; est enim pars quædam animalis gemini, hoc est testis capiti superimposita, id quod nomẽ ipsum prę se fert, ex qua multę fistulę, seroso quodam humore plenæ ad testem permeant, 1. de semin. c. 15.

Epiga-

Epigastrion, vide Abdomen.

Epigennema, ἐπιγέννημα, quasi superueniens, vel super genitum, idem est ac symptoma, de sympt. diff. cap. 1. vide Symptoma.

Epiglottis, ἐπιγλωττίς, id est superlingula, est membrana chartilaginosa, rotunditatis oblongę in interiori gutturis parte collocata, 1. de loc. aff. 1. quæ à radice linguæ exoritur, lib. de vocal. instr. diss. capit. 4. quæ & Glottis dicitur, 7. de vsu par. cap. 13. Dicitur etiam lingula, ligula, i. laryngis lingua; est enim corpus quoddā simile linguę alicuius fistulę vbi arteria, & larynx inter se connectuntur, 7. de vsu pa. c. 13. quæ velut operculum rectè quidem omni tempore, quo animal respirat stans, quo transglutit laryngi accumbens, ibid. c. 17. Cuius ligulę nisi tanta esset magnitudo, figura, substantia, & situs quem nunc habet, vomentibus nobis non pauca in asperam arteriam deferrentur, ad laryngis cauitatem aceruata, ibid. Estq. hęc proprium vocis instrumentum, 1. de loc. aff. 6.

Epigonatis, uide Patella.

Epilampsies, uide Effulgescentiæ.

Epilepsia, (quę & Epilepsis dicitur,) id est morbus Comitialis, de diff. morb. cap. 5. estq. totius corporis conuulsio, 2. de sympt. caus. c. 2. uide Comitialis.

Epilogismus communis est quędam ratio, & omnium aßensu conspecta, 1. prorrhet. 6.

Epiludes, Parulides, Thymi, tumores sunt pręter naturam, nihil selectum habentes pręterquam quod sunt carnosa germina, lib. de tumor. cap. 17.

Epinyctides, uide Efflorationes.

Epiparoxineste, id est superacui, & super exacerbari dicimus, cum paroxysmus plures habet insultus, sicut & pulsuum Thlipsis, i. compreßio, sic enim nominant, quando incipiente

cipiēte accessione satis paruos, atque inæquales eosdem habet, 1. de dif. feb. cap. 7.

Epiphora, ἐπιφορὰ, tum inflammationis magnę, vniuerso illatæ corpori, tum largorum fluorum, & fluxionum commune nomen est; propriè verò, de oculis profertur, vbi cum maxima inflammatione, etiam humoris copia influxerit, lib. Introd. cap. 15.

Epiphysis, ἐπίφυσις est, vbi os cum osse ad vnionem coit, siue adnata appendix, li. de ossib. in proœmio: differt autem ab Apophysi, vt idem Gal. annotat, quod Apophysis, sit totius ossis extrema pars, Epiphysis verò non est ossis pars, sed aliquid ossi adnatum.

Epiphysis vermiformis ἐπίφυσις σκωληκοειδὴς, idem est ac Conarium, siue Conoides corpus, & Turbinatum, vide Conoides.

Epiplasma, idem est ac Cataplasma, vt cum tritici farina, ex hydrelæo decoquitur, ac vulneribus imponitur, 3. de comp. med. per gen. c. 2.

Epiplocele, vide Celas.

Epiploocomistæ pleriq. homines dicuntur, quasi dicas Omenti gestores, dum in magnam molem excreuerit, 6. de anat. adm. cap. 5.

Epiploonphalon, omenti est in vmbilicum decursus, & prolapsus, lib. finit.

Epiploon, siue Epilun, vide Omentum.

Episarcidium, vide Anasarca.

Episemasia est ipsum principium, siue insultus accessionis febrilis, in quo ægri solent horrere, refrigerari, oscitare, pandiculari, dormitare, aut aliud quid simile pati: dr̄ autē ἐπισημασία, hoc est significatio, dr̄ etiā, εἰσϐολὴ παροξυσμοῦ, idest annotatio paroxysmi, vide Annotatio.

Epision, vide Aquaticulus, siue Aqualiculus.

Epis-

Epispasthon, vide attrahens, est medicamen aridum inspersile, ad malignorum vlcerum curationem, nō inefficax, 4. de comp. med. loc. cap. 5.

Epithemata, ἐπιθέματα, pharmaca sunt, ceratis valentiora, quæ tum ex vnguentis, tum ex ijs, quę similem vim obtinent medicamentis componuntur, 7. meth. 4. Epithema adhuc, operculum est, 2. de vsu par. c. 9.

Epneumatosis, vide Physis.

Epoche, est suspensa sententia, nihilq. definiens, quod est de nulla re pronunciare, nec asseuerare certò, lib. de optimo docendi gen.

Epomida, i. superhumeralem, superiorem humeri partē dicunt, 1. de anat. adm. cap. 11. vide Ala.

Epulis, ἐπουλὶς, est tuberculum, & carnis excrescentia in gingiuis proueniens, & ad intimos molares dentes, pertinens, ita vt ęger aliquando os aperire nequeat, 5. de compos. med. loc.

Epulotica, ἐπουλωτικὰ φάρμακα, medicamenta sunt quę non detrahere, neque liquare carnem, sed indurare, desiccare, & cicatricem inducere apta sunt, vt alumen, galla omphatica, æs combustum pręsertim lotum, 5. simplic. cap. 15.

Equus, (qui Græce Hyppos dicitur, lib. finit.) oculorum affectus est, insitus quibusdam, quibus oculi nullo tempore manere possunt requieti, sed tremule subinde nictant, semper instabiles, 1. prog. 21.

Erratica febris, siue inordinata est, quę extra horas consuetas, vel tardius, vel celerius inuadit, modo enim inordinatè mouetur, modo inordinatè persistit, nunquam autem ordinatè, lib. de Typis, c. 4. sunt enim in erraticis, inordinata principia.

Errhina, medicamenta sunt, quę naribus, quas Græci

ci

ci Rhinas vocant, capitis purgandi gratia infunduntur, 5.simpl.c.20.

Erythroide, est internat esticulorũ tunica, de caus.morb. cap.10. vide Elythroide.

Eruptionem, siue vt Græci dicunt, Exanthematum nomen quidam in communi vsorpant, de affectionibus videlicet vlcerosis, & asperis; in mento sua sponte prouenientib.5.de comp.med.loc.cap.6.

Erysipelas est tumor præter naturam non alte descẽdẽs sed in cute consistens, à bilioso humore obortus, colore pallido, 14. meth. 1. si verò ipsius color non sit omnino pallidus, sed mixtus ex pallido, & rubro, erit etiã mixta affectio, ex phlegmone in qua sanguis peccat, coloris rubei, & ex Erysipelate, vtique ab eo, quod in mixtura superat nomen ipsi inditur, ac dicatur de eo id, quod superatur, sicut vel Phlegmonem erysipelatosam, vel erysipelas phlegmonosum, 14. meth.1.& 2. Dicunt autem erysipelas, id est Vicinitrabã, vel Vicinirubiam, quod incensum quidem atque inflãmatum est semper, cum tumore verò non semper, lib.3.de his. quæ in med.30.& 2.ad Glauc.1. Exactũ autem erysipelas est, quod à biliosa fluxione ortum ducit, 7. simpl. dictione Coriandrum.

Eschara crusta est, quæ vlceribus veluti septum, vel sua sponte, vel arte adnascitur, 5. meth.c. 3. vide Caustica.

Escharoticum medicamentum est, quod perinde vt causticum, in craßa essentia est, quod cuicumque inhæserit parte stipitis ritu infixum excruciat, 5.simpl.15.

Esthiomenõ herpes, est inflammato ex syncera flaua bile ad cutem decumbente acriori, & mordaciori quam herpes miliaris; in hoc enim fluor pituita mistus videtur, in illo exacta bilis totam exulcerans, & corrodens cutem, lib. de tumor.cap.9. vide Herpes, Phagedæna, Nomę.

Eupnea εὔπνοια proba spiratio, quæ secundum naturam fit, opposita dyspnææ quæ est difficilis spiratio, apud Hipp. vt annotat Gal. in commento prognost.

Eurhythmus pulsus est, cuique ętati, loco, tempori, temperamento, naturalis pulsus, cum suum rhythmum seruat, 1. de differ. puls. cap. 9.

Eusarcon, vide Quadratum.

Eusema crisis, quæ cum bonis signis à sua indicatoria die fuit indicata, vt quę vndecimo die coctionem in vrina, noctem grauem, quæ accessionem præcedit, insultus cum cōcussione pulsuum decretoriam commotionem, & sudores bonos, citra horrenda pericula habuit, 1. dier. decr. cap. 7.

Eustomachus. cibus est gratus stomacho, ventremq; roborans, 6. de tuen. san. cap. 9.

Euthyporos, id est in rectum procedens, alterum ex instrumentis, & organis est, quæ fractis, vel luxatis cruribus supponuntur, (quæ σώλοινας, Gręci vocant) quod quidem Euthyporos per vnicum axem, qui in fine machinę ad infernam eius partem est collocatus, contrarium nixum toti membro, gemina tensione efficit; quod verò prius sursum, mox deorsum, illud Metalepticum dicitur, quasi translatiuum dixeris 6. meth c. 5.

Entrophia, id est bona, & vberior nutritio, 3. de sanit. tuen. cap. 8.

Exanastomosis, vide Osculorum apertio.

Exangues corporis partes sunt, vt ossa, & chartilagines quę mucoso quodam humore aluntur, qui lentore quodam, & albedine præditus est, cum imbecilla ita natura est, vt bene conficere alimentum in ipsis nequeat, sed quasi semicoctum relinquat, 3. de art. 65.

Exanthematum nomen, quidam in communi vsurpant, de affectionibus videlicet vlcerosis, & asperis in aliqua

corporis parte prouenientibus, quæ & pustulæ, & Bothor dicuntur, 5. de comp. med. loc. c. 6. sunt autem ἐξανθήματα, id est papulę quædam leues eruptiones humorum per cutẽ efflorescentiam; rubræ, pallidæ, flauæ, non nunquam, & nigrę, & liuidę, pro humorum ratione, nunc indolentes, nũc prurientes cum scalptu, interdum sine pruritu, nunc vlcerosæ, nunc ad vlcus non deuenientes, harũ generum sunt φλυκταῖναι ψυδράκια, ἐπινύκτιδες λειχῆναι, Variolę, Morbilli, quæque in sue Venerea gignuntur, & quæ in febribus pestilentibus, vide Pustulæ, Eruptionum.

Exarthrema, luxatio est, non omnis, sed ea tantum, in qua totus articulus à sua sede excidit, nam paruam luxationem, non ἐξάρθρημα sed παράρθρημα, quidam vocari contendunt, 2. meth 2.

Exarticulatio est alicuius membri luxatio, li. de morb. diff. cap. 13. Exarticulationes interdum vocat exarticulata, id est ossium è propria sede excessus, sine fractione, co. 1. in 1. de fract. 1. vide Luxationes.

Ex ægritudine senectus, siue ex morbo senium (quod & Tabes, seu Marasmus & Marcor, febrisq. a qua proficiscitur, tabida, vel marasmodes dicitur) est entinctio natiui caloris, ad quam totum corpus contabescit, instar arboris cuiusdam supra modum arefactę, aut ob longitudinem temporis, aut flammę viciniam, aut vehementẽ, atque immoderatum squalorem; Cumq. hæc qualitas senibus, annorum multitudinis ratione cõparetur tabidis, tamẽ a febrili caliditate, 5. de sanit. tuen. c. 9. & 1. de differ. feb. ca. 8. Fitq. ex defectu nutrimenti, vbi quis vel ex electione famẽ tolerat, vel prę ciborum inopia, fame conficitur, lib. de marcore, capit. 1. vide Marasmus.

Excauatio, vide Lordosis.

Excidentiæ apud Hipp. nũc sine adiectione luxationẽ os-

sium

siū à ꝓpria sede significāt, 1. de fract. 1. nūc articulorū tātū luxationes, com. 3. de ijs, quæ in med. 31. vide Luxationes.

Excrementum id omne dicitur, quod in alendo corpore, nec confici, nec assimilari potuit; Cumq. propterea corpori non adnascatur, nec adcrescat, per ipsius laxiora intus spatia nunquam superuacaneum errat, vnde nomen quoque recte à maiorib. ei rei περιττωμα. i. pererrans est inditum, 1. de sanit. tuen. c. 3. vide Attractrix, & Lotium.

Excutationes. i. ossium extra cutem eiectiones, de ossibus enim extantibus est sermo, 4. de artic. 34.

Exelcismus, est ossis, vel ossium deductio à superficie in profundum, lib. finit.

Exercitatio acuta, cuius celeres motus sunt, quæ corpus tenuat, contraria crassum reddit, multa corpus siccat, mediocris obæsum præstat, 5. de sanit. tuen. 3.

Exipotica, id est excolentia, & digerentia medicamenta, 7. de comp. med. per gen. 9.

Ex morbo senium, vide ex ęgritudine senectus.

Exōphalos, dicitur cui vmbilicus foras prominet, quod malum, alij rupturam vocant, alij egressionem vmbilici, quod accidit, vel Peritonæo rupto, aut procidente Omēto, aut intestino, vel humore ibidem collecto, vel carne subnata, vel sanguine irrumpēte, per Diapedesim, vel Aneurisma, vel solo aliquando spiritu irruente, vide Bubonecele.

Exostoses, vide Elephas.

Expansa ἐκπεπταμένα, vide Abscedentia.

Experientia, est eius, ꝙ sæpius, & eodē modo visum est, obseruatio, atque memoria. ad Trasibul. c. 11.

Expiratio est motus, quo spiritus per respirationem ad interiora latus, ad exteriora propellitur, 4. aphor. 68. qua in cordis compressionibus, id quod fuliginosum est eo, ac fumidum per laues arteaias, extra funditur, 7. de

vsu part. 9. vide Inspiratio.

Exspiratus, species quædam est, ex conuulsione proueniens, quæ musculorum qui exspiratum efficiunt, conuulsionem sequitur, quam appellat Hipp. spiritum inter exeundū offendentem, 2. de sympt. caus. c. 2. & 4. aph. 68.

Expultrix facultas, vide Attractrix.

Exquisita & extēsa tertiana, vide Tertiana simpliciter.

Extasis, id est mentis emotio, insania est, quæ breui finitur, lib. finit.

Extensum intestinum, vide Rectum.

Extergentia, vide Rhyptica.

Externa causa, vide Procdtartica & Cōtinentes causę.

Extuberatio, est vertebrę alicuius ab interiori, ad exteriorem regionem luxatio, 9. de placit. 4.

Exsuccatio. i. sugillatio, 2. de fract. 24. vide Contusio.

Exsudare est circa frontem, & claniculas parum sudare, com. 2. in 1. de morb. vulg. 75.

Exufflatio est multi spiritus extra animal per guttur affatim facta emißio, agentibus ad id intercostalibus musculis, contractoq. Thorace, 1. de loc. aff. 6. quę duplex est, altera citra sonitū, & strepitum, cū ex vtriusque thoracis partibus nihil omnino exspirat animal; altera cum vna tantū thoracis parte respirat animal, ita vt semispirans, vel semiuocale reddatur, diciturq. exsufflatio strepens, vel cum sonitu, 4. de loc. aff. 6.

Exustio, quæ & Deustio dicitur, siue ipsa Solis operatio talem sortiatur appellationem, aut qui ab eodem fit in corpore affectus, siue ille qui iam effectus est; est quidem sane, & hoc ipsum calor pręter naturam nondum tamen febris, nisi Cor vna calefiat, 1. de differ. feb. cap. 3.

FA-

F

FACIES, Græce πρόσωπον, est quidquid à priore capitis parte sub tota fronte, auribus, oculis, naso, & ore ad mentum vsque, à superciliis incipiens, circumscribitur, lib. Introd. cap. 10.

Facies Hippocratica, quam mortiferam vocant, est cuius nasus acutus, caui oculi, adstricta tempora, aures frigidæ, & contractę, & fibræ earum versę, cutis circa frontē dura, intenta, arida, color totius vultus viridis, aut niger est, 1. prog. 7.

Fœtus, (quo tempore in vtero semen seminis speciem refert, vt in abortu & dissectione visum est) ab Hipp. non appellatur, donec sanguine repletū Cor, Cerebrum, & Iecur, indistinctam quidem, & informem, quandam tamen coagulationem, & magnitudinem præsetulerint, & carnea fœtus substantia, & non amplius seminalis apparet, tunc nō genitura, vt prius, sed fœtus ab Hipp. appellatur, 1. de sem. c. 9.

Fames, vide Sensus indigentiæ.

Fatuitas (quæ & μώρωσις, stultitia, & stoliditas dicitur) symptoma est citra delirium, ægros naturalibus fatuis similes reddens, quales etiam ex iis, qui dicuntur consenescere, nōnullos fieri nouimus, cui pathemati similem quidē est, quāquam non idem quod vocant ἄνοιαν, angam. i. ignorantiam, de qua Thucydides scripsit in his qui ex peste seruati sunt, hoc pacto, ignorauerunt, tum seipsos, tum familiares, com. 2. in 1. prorrhet. 60.

Fauces sunt internus oris locus, vbi simul conueniunt, & gulę & gutturis partes extremę, 4. de loc. aff. c. 3. quas fauces Pharynga vocant, id est, preiacentem gulæ, & gutturis sedem, quæ aperiendo deorsum, euidentem amplitudinē,

in qua gemina ostiola visuntur, tum gulę, tum etiam gutris, commonstrat, 3. progn. 16. vide Isthmus, & Pharynx.

Fauus, qui & Κηρίον, & μελικηρὶς *dicitur, vide Achωres & Cerion.*

Febrire siquidem existimamus, non eum modo qui in cute, in superficie exteriori igneam habet caliditatem, verũ etiam, & hoc magis, qui eã, in corporis imo, & viscerib. continet, ro.1. in 1. prorrhet.7.

Febris, secundum communem omnium hominum cõsensum, est caliditas præter naturam, maximè quidem in totũ animal effusa: sin minus at omnino vel in plurimis partib. vel in nobilissimis accensa, com.1. in 6. de morb. vulg. 29. cũ is calos adeo auctus est, vt & hominem offendat, & actionem lędat, 8. meth. ca.1. siue idem calor, ipsum Cordis corpus occupauerit, siue eos, qui in eius ventriculi continẽtur humores, 1. de diff. feb. c.1. & 3. & de cur. per san. ca. 5. febrem autem dicit Hipp. à feruore, & igne deducta appellatione, vt significet febrem quoque ipsam, quæ πυρετὸς *dicitur* ἀπὸ τοῦ πυρὸς, *id est ab igne fuisse nominatam, eãq. esse febris essentiam, quod calorẽ igneũ habeat, 3. de fract. & de caus. morb. cap.2.*

Febris ab apostomate (quam febrem phlegmonodẽ vocat, 14. meth. capit.9.) est cum aliqui, vel ob inflammationem obortam, abscessum, dolorem, vel erysipelas, uel lateris inflammationem, pulmonis, vel alterius partis febricitant; licet veteres eos nõ simpliciter febricitare, sed vel pleuriticos, peripneumonicos, lienosos, simpliciter dicerẽt, 4. aphor.73. Eadẽ etiam febris accidẽs dicitur, si post sensibilem alicuius membri, aduenerit affectum, alioquin ægritudo, & passio censenda est, de differ. morb. capite 5. & com.1. in 6. de morb. vulg. 29.

Febris

Febris accidens, vide Febris ab apostemate.

Febris Acmastica, Anabatica, Epacmastica, Paracmastica, Homotena, Gauson ardens, deurens continua, ἀκμαστικοῦς καὶ ὁμοτόνους, ἀναβατικοῦς καὶ ἐπακμαστικοῦς, παρακμαστικοῦς καύσους, καὶ συνεχῆ *Græci vocant, vide Cõtinua febris.*

Febris Amphimerina ἀμφημέρινος, *vide Amphimerina febris.*

Febris Cathemerina, vide Cathemerina febris.

Febris Colliquatiua συντήκων πυρετὸς, *ex genere est febrium quas marasmodes vocant, hoc solo tamen differũt, quod quæ portio carnis in his colliquatur, ea semper vaporis vice digeritur, in illis, in ventrem defluit; in ardentissimis enim febribus, si carnes humidę, ac molles cũ adipis copia fuerint, eas sensu liquari deprehendas, sin sine adipe & siccæ sint in marasmodes febres transeũt, in quibus sicciores carnes redduntur, & corij ritu durantur, nec defluit vlla ex his sensibilis liquatio, 10. meth. 11. idque fit cum corporis humores tenues fuerunt, & febris calor acris; nam euaporantur, qui ita extenuantur, per insensibilem euacuationem, 2. de ratione vict. 47.*

Febrium confusio, κρᾶσις, *vide Complexio febrium* ἐπιπλοκὴ.

Febris Diaria, vide Diaria febris.

Febris diurna, & nocturna, quam Gręci Cathemerinã & Mathemerinã vocant, est febris quotidiana, quæ nocte, vel die remittit quidem, sed non intermittit, quæ vero remittit, & ad infebricitationem venit Amphimerina dicitur, co. 3. in 1. de mor. vulg. 2. & 9. vide Amphimerina.

Febris Ephemera, vide Ephemera febris.

Febris facta & fiens, vide Febris secetica.

Febris focus, est ea animalis particula, quę prima suis ipsius

ipsius solidis partibus immodice fuerit calefacta, quod in Ethica febre primum est Cor, tum Iecur, tum Venter, tandem quæcunque possunt secum Cor concalefacere, libr. de Marcore, c.7. qualis est particula, quam vel obstructio, vel putredo, vel phlegmone obsederit, 11. meth. 20.

Febres Hecticas appellant, quæ solidas animalis partes occuparunt, vel quoniam firmæ, ac solutu difficiles sunt, quemadmodum habitus, aut quoniam ipsum corporis habitum comprehendunt, 1. de diff. febr. c.7.

Febris Hectica exquisitè est, quæ nullum particularis accessionis, aut principium, aut incrementum, aut vigorem, aut denique remissionem habeat, à solo autem cibo, hecticę febres efferuescunt, quo incremento ablato, æquales semper perseuerant, lib de marcor. c. 8.

Febris Helodes, quę & Typhodes, & humida dicitur est, cùm à prima statim die ægrotantes sudant. sudoreq. ipso, aut parum, aut nihil leuantur; Econtra sicca, in qua sitis vrget vehemens ac scabra visitur lingua, duraq́. tanquam Corium cutis, plurimusq́. adest in corpore squallor. Aduersus Licum, cap. 2.

Febris hemitritęus, vide Febris Semitertiana.

Febris Hepiala ἠπιαλὸς, *de genere est quotidianæ, quando simul ęgri rigent, & febricitant, atque eodem tempore in toto corpore vtrumque sentiunt affectum; (& si quidam, eum rigorem, qui febrem antecedit, ita nominât) 2. de dif. febr. cap. 6. quę & Epialus appellatur, lib. de inæq. intemp. capite 8.*

Febris homotena, vide Continua.

Febris horrida, est, in qua magna accessionis pars horrore consumitur, 2. de dif. feb. cap 8.

Febris humida, vide Febris Helodes.

Febris Hyemalis, ea est apud aliquos, quæ hyeme fit; apud

apud alios ea, quæ hyemis tempori est peculiaris, 4. rat. vict. 61.

Febres liuidæ, à colore cognomen adeptæ sunt, ægri.n. cutis tota liuida, & labia qualia ex esis moris esse solent, & oculorum alba liuescunt; quæ sanguineum succum deficere nunciant, & cum ipso itidem ingenitum calidum, atque idcirco mortiferę sunt, ex quib. nonnullæ syncopas euacuationem sequentes, efficiunt, com. 1. in 6. de morb. vulg. 29.

Febris lyparia λειπύρια *est, in qua intus, & in ipsis visceribus calor sentitur vrens, vt neque valde subtilium vestimentorum, neque linteolorum velamenta, neque aliud quidquam præter nuditatem ferre possint; in externis autē partibus, frigus, aut tepor. lib. de inęquali intemp. c. 8.*

Febrem magnam, aut paruam, consueuerunt Medici appellare, non propriè quidem rei quali, nomen quanti accomodantes; hoc tamen facere assueti non in febrib. tantum, sed in mille alijs rebus quæ licet in qualitate subsistant, magnæ tamen, ac paruę dicuntur, 1. de dif. feb cap. 1.

Febris marasmodes, est febris marcida, in qua omnes corporis partes æqualiter marcescunt, lib. de marcor. ca 5. vide Marasmus.

Febris marcida apud Philippum datur, quæ idem est ac ex morbo senium, sed eam Galen. non vult febrem dici, cum in ea frigidius quàm natura postulat Cor sit factum, ostendunt id, pulsus paruus & rarus redditus, respiratio parua tarda ac per longa interualla, quæ & ipsa Cordis, & partium ad Cor pertinentium frigiditatem indicat, lib. de marco. ca. 5. Senium igitur ex morbo, quoniam frigiditas siccitati adiuncta est, febris non est; sed is tantum febris dici potest, qui & marcor torridus dicitur, & marcor syncopesus; his enim ambobus est pulsus frequens, & paruus, ægriq. dum oscitant spiritum efflant calidum, vt iure

ipsum

ipsum ardori, & æstui assimilare possis, qui marcor torridus, ex caliditate, ardentissimisq. febribus, præsertim in sicciori corporis habitu fit; frigidus autem marcor, qui senectutis similem affectionem obtinet, fit ex permutatione febrium, quæ tum per aquę frigidę potionem, tum per ea auxilia, quæ refrigerandi gratia hypochondrijs, ac Thoraci imponi solent, fuerint secus ac oportet refrigeratę, lib. de marc. cap. 5. vide, Ægritudine senectus.

Febris Mathemerina, vide Febris diurna.

Febris mitis, est quę medici manum non mordicat, neque exurit, sed vaporem minimè mordacem exhalat, huiusmodi est Diaria febris, mitis autem dicitur non simpliciter quidem, sed per cōparationē, hoc est minus mordax, si quidem febrilis omnis calor, cū sit igneus acer & mordax est, sed hic magis, ille minus; vide Febris simplex.

Febris modos nonnunquam mores vocant, nonnunquā differentias, vel essentias, vt quod febris boni, vel mali moris sit benignus, vel malignus, 1. de morb. vulg. 10.

Febris Pemphigodes πεμφιγώδης est, quæ per caloris intensionem, pustulas in ore, quę Græcis Phlyctides dicuntur, generat, lib. finit. nec hoc solum, sed pemphigodes febres, hoc est spiritibus affluentes interpretamur, sentimus enim plerumque per febricitantium cutes, aerium quendam halitum effluentem. Dicitur itaque Pemphigodes, id est flatulenta, vel flatuosa, sed hanc plerique vario modo interpretati sunt. Quidam diariam febrem intelligunt, natam spiritibus accensis; Alij febrem madentem, & humidam, ab effluio quodam aeroso, & vaporoso, per cutem sępius erumpente; alij eam febrem sic vocant, quæ veluti exilientium & manui occurrentium scintillarum opinionem præbet; vel ita appellatur pestilens ἢ μετὰ πεμφίγων, id est, quæ cum pustulis effloreſcit. Quamquam possit

sit adhuc intelligi synochus non putris, quam ob id inflatiuam vulgus medicorum vocat, quod sanguinis calore febrili feruentis copia, venæ omnes plurimum sint inflatæ, & sanguine flatuoso, & bulliente, plenæ. Verum Galenus in eam sententiam inclinauit, vt diaria intelligatur, quę in spiritibus accensis, & interdũ putrescentibus, subsistit, com. 1. in 6. de morb. vulg. 29.

Febris pestilens est, quæ a calidioribus ambientis aeris flatibus, quales maximè circa Canis ortum contingũt, vel à putrescibili vaporatione effecti, per inspirationem quidem manifestè cor calefacientis, excitatur; qui corpori extrinsecus circumfusi, totum ipsum calidius efficiunt, & præsertim arterias, vt quę substantię ipsius ambientis aliquid trahant; Cum quib. omnibus simul cor affici est necessarium, & cum supra modum incaluerit, ipsum primũ atque potissimũ febrilẽ calorem suscipere, atq. ad vniuersum corpus transmittere, 1. de dif. febr. c. 4. vide Endemus.

Febres putridæ sunt, quæ ex humorum putredine accendũtur, cum rigore, frigore, vel horrore incipientes, inæqualitate pulsuum, & caloris, siue in principio, siue augmento, plurib. paroxysmorũ insultibus, acri, & mordaci calore sub missione pulsuum, quam systolen vocant, velocitate, vrinæ, cruditate, cuius febris declinationem integra non subsequitur quies, 1. de diff febr. c. 7. generantur autem à præcedentibus causis, non à præincipientibus, quascunq. n. in ipso animali, vel dispositiones, vel motus pręter naturam, ęgritudinũ pręcedentes causas nominant, quæ verò extrinsecus adueniunt, & alterant corpus, atq. transmutant naturam vehementes, pręincipientes appellant. de caus. morb. c. 2.

Febris putrida intermittens est, q̃cunque ad sensibilem infebricitationẽ peruenit, ortum habens ab humore febrem generante, qui per omnes corporis partes suo motu defer-

tur,

tur, 2. de diff. feb. cap. 1. cuius tres sunt omnes differentiæ, quotidiana, tertiana, quartana; quotidiana, quę ex pituitæ putredine est, ex vtriusque verò bilis flauæ quidem tertiana, nigræ autem quartana, 2. de diff. febr. cap. 2.

Febris quartana, vide Febris putrida.

Febris quintana, sextana, septimana, est, cum ægri non prorsus affectione morbosa sunt liberati, sed semen aliquod retinuerunt; his vsu venit ad victum negligentioribus, sępe sexto die à principio febricitare, sæpe septimo, non raro octauo, vel alio; & cum febris cessauerit, putantib. se prorsus esse liberatos, eodem omnino victu vtentibus, ex semine morbi reliquo, totidem diebus in eandem affectionem deuenientib. similiter febricitare, nō igitur ex vi morbi hic circuitus datur, sed ex residuo affectionis, & inordinato infirmorum victu, com. 2. in 1. de morb. vulg. 7.

Febris quotidiana, vide febris putrida intermittens.

Febris remissio, totum illud tempus est, quod accessionē sequitur, quod tempus alij interuallum, declinationē, submissionem, vel ablationem nominant de morb. temp. c. 6.

Febris reuersiua est, nō acuta sed diuturna, imperfectas habens solutiones, quæ postea rursum exoriūtur, & per secundam in abscessu expulsionem integrè soluuntur.

Febris sanguinis est febris simplex, in qua sanguis secundum naturam se habens, accenditur quidem, sed nō putrescens generat febrem similem ephemeris quæ ex inflā mationibus inguinum accidunt: nam & inguinis inflāmatio, ex bono sanguine, sed accenso, fit, 2. de cris. 12. putrescit quidem interdum sanguis, sed ex eo simpliciores fiunt febres, quàm ex alijs humoribus, similem verò accessionum proportionem assumunt, qualem tertianæ febres ostendūt; Quod si sanguis supra modum assetur, pars eius subtilior, ac pinguior, in flauam omnino conuertitur bilem, quæ au-

tem

tem crassior in atram, ut in carbunculis contingit, in quib. sanguine supra modum efferuescente, ad melancholicum humorem fit transmutatio, 2. de dif feb. cap. 9. quam uidetur reponere in ordinem febrium synocharum non putridarum, in quo genere etiam enumerat febres diarias, 9. meth. 2.

Febris scetica, quæ facile discutitur, opposita febri hecticæ, quæ difficile, ut. n. illa fit, ita hęc facta est, 8. meth. 1.

Febris semitertiana, siue Hemitritæus, ἡμιτριταῖος est, quæ ex quotidiana, continua, & tertiana intermittente fit, & confunditur, 2. de dif. febr. c. 7. in qua cum pituita, & fluua bilis sibi proportione respondent, & ęquipotentes sunt, dicitur Hemitritæus, ibid c. 8.

Febris significatio, quę Gręcè Episemasia dicitur, est primus insultus accessionis tempus indiuisibile, exactè iam primum, lib. de morb. temp. c. 6. quę & Annotatio dicitur, 2. aph. 1. uide Insultus.

Febris simplex, clarioris doctrinę gratia, fugiendo ęquiuocationem à me d[illegible]citur, quę à primo statim die, & si acuta est, non tamen supremè, simplicissimaq; & cum tutissimis signis, quam Hippoc. εὐήθη, id est mitem nominat, seu boni moris, 1. de cris. c. 16.

Febris singultuosa est, in qua ægri singultiendo, rodentem, acerrimumq; humorem uomuerunt, a quo symptomate non sunt liberati, donec febris in totum soluta sit, uel propè, 4. acutor. 69.

Febres spirituosas quidam nominant (quas Pemphigodes aliter appellant) non ad tactum notitiam referentes, sed ad difficilis anhelitus speciem, in qua magnus creberq. spiritus redditur, com. 1. in 6. de morb. vulg. 29.

Febris syncopalis, συγκοπτὶς πυρετὸς, est in qua aliqui febricitare incipiunt, ubi maximam crudorum succorum

copiam,

febricationem peruenit, 2. de cris. 6. vide Synocha.
Febris tabida, vide Marasmus.

Febris Tertiana exquisita, est ea quę tertia quoque die accessionē faciens intermittens, cum breui accessionis tempore, cum frigore inuadens, sudore, bilis vomitu, & biliosis excrementis terminatur, à bile putrescente exorsa, cui si aliquid horum deficit, non exquisitā, sed simpliciter tertiana dicitur, quod si intermissio sit minor, & accessio longior, dicitur tertiana extensa, 2. de diff feb. 8. & com. 2. in 6. de morb. vulg. 25. vide Febris putrida intermittens.

Febres Tritæophyes, τριταιοφυεῖς, hoc est tertianarum naturam referentes sunt, quæ tertio die inualescunt, 2. de diff. feb. cap. 2. vide Tritæophies febris.

Febris Typhodes, τυφώδης, vide Febris helodus.

Fellis folliculus, est vesica fellis, 5. de loc. aff. 7. vide Cystis, & Choledocos.

Femen, vide Interfemineum, & Perimæon.

Femur, quod & Crus, os magnitudine cunctis animantis ossibus præstat, supra coxendici infra tibię alligatur, cuius ceruici duo sunt exigui processus, quos Trochanteres vocant, quorum exteriorem, qui longe maior est, Gluton, hoc est Natem appellant, lib. de ossib. cap. 21.

Fermentatio, vide Feruor.

Ferina desipientia, vide Desipientia ferina.

Feruor, siue fermentatio, affectus est, ab atrabili proueniens, vbi amplius incaluerit, aut propter putredinem aut febrem phlegmonodem, quam nullum animal, ne ipsi quidem mures gustauerint terra quoque raditur ab ea, ac partes quę raduntur, omnes in altum attollūtur, 14. meth. c. 9.

Fibræ seu villi sunt tenues quædā, & subtiliores neruorum, & ligamentorum propagines, aponeurosis, & deneruationes, quibus tanquam digitis manus, nerui & musculi

actiones suas obeunt, 9. de vs. p. 2. & 1. de placit. c. 10.

Fibula, uide Cnimi.

Ficationes, uide Sycoss.

Ficatum, id est Iecur, quod quia omnium animalis partium crassi... succi, ac ad co...endum difficile tardeq. permeet, propterea mactandi animalis iecur, multarum ficuũ siccarum esu pręparatur, euaditq. illud seipso melius, cum animal ipsum caricas affatim comederit; eaq. ratione factum est, ut hanc appellationem sortiretur, 3. de aliment. fac. c. 12.

Ficosus tumor, est tumor in mento natus ex crassiori humore, & serosiori tenuitate, quàm Varus, 5. de comp. med. loc. cap. 4.

Ficus in oculo, est tuberculum quoddã à crassiori humore oculi partib. affectis adhærescente, colliũ modo, hoc est ἐχθώδη comm. 3. in 3. de morb uulg. 48. Græco σύκα & συκώσεις, eruptiones ulcerosæ sunt, rotũdæ, subduræ, rubicundæ, quas dolor comitatur; fit hoc malum magna ex parte in capite, sed & reliquo etiam corpore, fit etenim in ano, & Marisca dicitur, in palpebris adhuc fit, & dicitur etiam συκώσις, quod scilicet ficus granorum referat similitudinem, unde ficosam appellant palpebram.

Fistula Σύριγξ, est angustus & longus sinus, lib. de tumo. c. 5. per translationem dictus à musicis instrumentis, q̃ oblonga obtinent caua, & fistulæ nominãtur, 2. progn. 64.

Fistula Vrinaria quæ Vrithra dicitur Gręce, est meatus urinę reddendę accommodatus qui in pene est, quarto aphoris. 76.

Fistulosus, seu flatuosus neruus, uide Cauernosum.

Flatuosus morbus, uide Hypochondriacus.

Flatuosus spiritus qui & Flatus dicitur, tumorem excitans flatuosum, crassus ac uaporosus est uapor, non ętherens

atque

atque tenuis, ille enim aeri, qui Austrinis constitutionibus fit, hic verò, qui Aquilonaribus regnat, assimilatur; estq. hic is qui in nobis secundum naturam est, spiritus, hic conseruandus, ille vt qui crassus est, extenuandus, 2. ad Glauc. sexto.

Flaua bilis, vide Amara.

Flexus variciformis, est plexus ille venarũ, et arteriarum in testi. multipliciter flexarũ, in cuius primis flexuũ partibus sanguinem synceium continent, qui certè in vltimis flexibus ad ipsos testiculos non amplius ruber, planè est, sed iam quodam modo albicat succus is, qui in ipsis continetur, exiguum adhuc requirens ad perfectam substantię seminis generationem, quod ei à testiculis ipsis accedit, 9. de vsu p. c. 4. vide Glandulosi assistentes.

Fluctuatio cum sonitu Gracè κλύδων, symptoma est facultatis concoctricis. & retentricis, complectentis alimentum. sed quæ illud sufficienter concoquere non potest; vnde eò diutius in eorum ventre, grauitas ex alimento manet, quo tardius concoquitur, præsertim cum nihil in eo continetur, quod verti in flatum possit, aut cum ventriculus vehementer fuerit perfrigeratus.

Fluxio quædam est apparentium inflammationum causa, quæ non admodum occulta est nisi quandoque illis coniungatur, quæ aliqua alia ex causa, euidenter factę videntur; quandoque enim nulla ex his præcedente, mẽbrum confestim patitur inflammationem, ea quę hanc passionem generat, Rheuma, id est, fluxio vocatur, ipsa verò passio, dispositio Rheumatica, 2. ad Glaucon. 2. Fluxio adhuc simpliciter dicitur, pilorum defluuium, quod tabescentibus magna ex parte, atque ex diuturno morbo conualescentibus, euenit lib. finit.

Fluxiones ventris, vocat Hippocr. cum, & semper, &

assiduè humida deliciũtur excrementa, sine tenesmo, & lienteria, 1. de morb. vulg. 36.

Fluxus est tenuiũ humorum delatio, quam cohibere nequeas, non ex nostra voluntate proueniens, lib. finit.

Fluxus hepaticus is est, in quo ob imbecillitatem hepatis, alui sedimina, aquæ in qua nuper mactata caro abluta est, redduntur simillima, 5. de loc. aff. 7.

Fluxus muliebris, est sanguinis ex vtero profluuium, 9. simplic.

Focile maius, & minus, vide Cubitum.

Focus febris, uide Febris focus.

Fœtus ab Hippoc. vocatur, vbi semen in uterum iniectum sanguine repletum fuerit, & Cor, et Cerebrum, & Iecur indistinctam quidem adhuc, & informem quandam coagulationem, & magnitudinem alicuius momenti præse tulerint, carneaq. appareat fœtus substantia, & non amplius seminalis, vnde neque genituram amplius talem formam appellat Hipp. sed fœtum, 1. de sem. cap. 9.

Folliculus fellis, vide Fellis folliculus.

Fomenta, & fotus, sunt qui per spongias calida aqua decoctionis alicuius simplicis imbutas, & expressas, alicui corporis parti fiunt, 2. de loc. aff. 1.

Foramen cœcũ, id est auditorius meatus, vide auditorius meatus, & Cæcum foramen; Cæcum verò dicitur, nõ quod reuera cæcum sit, sed ob flexuosam meatus obliquitatẽ quæ causa est cur funiculum, aut setam porcinam in ipsũ foramen dimissam, transmittere non possis, 9. & 11. de usu p.

Foraminulenta ossa, uide Cauernosa.

Foratio est, qua utimur in fracturis Capitis, cum usque ad cerebri membranas, Caluariam diuidimus, 6. de compos. med. per gen. cap. 2.

Formatrix uirtus est, quæ iacto in uterum semine; siue in ter-

in terram, statis in quibusdam temporibus multas conflat partes eius quę gignitur, quæ est optima, & summa ars, quę omnia alicuius gratia molitur, sic ut nihil otiosum sit, aut superuacaneum, 1. de natur. fac. cap. 6.

Formica, quæ & Myrmecia, & sessilis uerruca dicitur, 2. meth. 2. uide Myrmetica.

Formicans pulsus, uide Vermiculans.

Fornices seu testudines, quas Graci Psallidas ψαλλιδεια uocant, est forma, & figura concaua, figurarum omniũ ad patiendum difficillima, qua forma, multa ædificia configurantur, ad cuius similitudinem, pars Cerebri efformatur, 11. de usu par. c. 15. vide Camarion.

Faueola est cauũ ulcus, ac paruũ in nigro oculi, lib finit.

Fractura, vide Vnionis solutio, & Rhegma.

Fractura Caulatim facta, vide Abductio.

Frictio (quę τρίψις) sicca est, cum corpus vniuersum solis manibus uel linteolo, nullo admisto, aut humido aut pingui corpore, fricatur; cui opponitur frictio humida, quæ fit per aquæ, & olei admistionem; vbi enim cum oleo aqua cõfunditur, haud facile solubili mistione coit, vt quibus ita corporibus inungatur oleum, necesse sit, & plusculum inhærere aquam; sola enim aqua quæ foris circunfunditur, facile defluit, & quæ in poros ingressa corporis, nullam habens ansam, promptè effluit, nisi oleum admisceatur, 3. simplic. cap. 25.

Frigus χειμις, non eodem modo in sanis, & ægris sumitur; in ægrotantibus enim aliud est rigere, aliud horrere, aliud algere; sępe enim accessionis insultus cum rigore, alteri cum horrore, alteri cum sola frigiditate suboritur: Ita ut cum quis cum nulla concussione, & agitatione corporis perfrigescit, nec corpus, nec omnino cutis inæqualiter, & præter uoluntatem moueatur, perfrictio di-

 citur

citur, non hic tamen riget nisi motum concussionis inæqualem, & cutis, & totius corporis sentiat, isq. Rigor ῥῖγος, dicitur; si autem cutem quidem perturbet, & per quosdam insultus quatiat, corpus autem totum non commoueat, Horror & Horripilatio, Græci φρίκη nominatur, ut hic affectus solius cutis talis existat, qualis totius corporis Rigor, lib. de Trem. palp. cap. 6.

Frons, Μέτωπον, est pars faciei supra oculos sita & ad tempora vsque protensa, substantia musculosa, & osse subiecto (quod Coronale vocant) constans, superposita superciliis, pilis nuda, inter vtramque aurem sita. Introd. c. 10.

Fugaces fructus, qui & Horarij & Horæi dicũtur sunt qui nascuntur eo tempore, quod Horam vocant; Est aũt Hora Græcis id anni tempus, in cuius medio Caniculam exoriri contingit; Tempus autem id est dierum quadraginta. quo tempore Horarij fructus constant, nonnulli iam declinantes, alij incipientes, alij in suo vigore, aut vltra vigorem, aut citra consistentes; Vocant autem ipsos horarios, non quod id solum tẽporis sint, sed (vt mea fert opinio) quod ipsos ab his qui ad reponendum sunt idonei, distinguant quando, et triticum, & hordeum semina cerealia, & omnia quę æstiuam, atque anniuersariam habẽt generationem. sed nonci to corrumpuntur; quo modo, cucurbitę mora, pepones, melopepones, persica, & alia id genus; quæ siquis in hyemem seruare volens, exsiccata reposuerit, eo etiam modo veterẽ naturam, in contrarium imitabunt, 2. de aliment. fac. c. 2.

Fuliginosus vapor, qui ex deustione assatorum eleuatur, lib. de vsu pulf. 7.

Fuligo, vide Fumus.

Fumus, & fuligo, vapores sunt qui eleuantur, ille quidẽ ex materijs semiustis, hic verò ex immodicè assis vstisq. Est namque fuligo, vapor terrestris, fumus, mistio quadam ex

terre-

terrestri aqueaq. substantia, 8. meth. 5. vtrũque enim materiæ adustum excrementũ, quod in subl me fertur, significat, non secus in febribus fuliginosum excrementum, exspiratione, & contractione arteriarum, natura expellit, 3. de præsag. expulsa cap. 7.

Fulua, vide Dichroma.

Funis brachij vena est, pars venę humeralis, quæ protenditur, secundũ diuersas adiutorii. i. ossis humeri partes lib. de anat. viu. & de ratione cur. per sang. cap. 16.

Fungos vocant crassas palpebrarũ eminentias, cõmen. in 3. de morb. vulg 49.

Furcula superior, & inferior, vide Claues.

Furfuratio, quę & furfur, & πιτῦα, est cum quibusdam se scalpentibus surfuribus similia, ex capitis cute decidunt, à vitiatis saniebus prouenientia, 1. de comp. med. loc. 6. quę & Pityriasis dicitur.

Furor, vide Melancholia.

Furor ἐρωτικὸς, amatorius, qui ex amore fit, perinde atque is qui ex Musis προτεκτικὸς dicitur.

Furunculi, Dothienes, Δοθιῆνες Græcis dicti, tumores sunt præter naturam, ex similibus humoribus quibus Vari geniti, per vniuersum corpus, qui duplices sunt, aliqui vt ita dixerim, varosi, duri, & ęgrè concoctiles: aliqui inflammati, in quibus aliquando etiam febres consistunt, & tumor in magnitudinem excrescit, & in pus transmutatur, 5. de comp. med. loc. cap. 7. Estq. furunculus mitis quidem, cum in ipsa sola cute constituitur, malignus verò cum altè exoritur, Phymati id est tuberculo simi is, à quo sola duritie differt, lib. de tumoribus, cap. 15.

Fusaneus morbus est, qui omni loco, & tempore fit, libr. finit.

G

GALIANCONAS, vide Ancos.

Gangilia γάγγλιον: quę Auic. & Paulus vocant glā-dulas, apostemata sunt glandulosa, sicut auellana, & nux, & aliquando minus sæpeq accidunt super manus, & frontem, quæ si comprimantur, digitos effugiunt, tum redeunt, & aliquando multiplicantur, sæpeq. cum impositione, & forti alligatione laminæ plumbeæ curantur, & discutiuntur, quas etiam Contractiones vocat Gal. 5. de comp. med. per gen. cap. 7. Paul. lib. 4. cap. 14. vocantur etiam, & Gā-gilia quasi concrotiones, & contortiones quædam, ex lento & mucoso humore accrescente, & conglomerato quod proprium neruorum alimentum est, 2. de art. 56.

Gangrena γάγγραινα, est alicuius membri mortificatio, ex magnitudine inflammationis, quę iam fit, non quæ facta est, 2. ad Glauc. 9. nam cum omnino membrum effectū est demortuum, vt punctum, vel sectum, vel vstum non sentiat quæ patitur statim rescindere oportet, qua sanam partem vicinam attingit, sed quod ita affectū est denigratur, quod verò in medio est constitutum, ita vt tendat ad mortificationem, Gangræna nominatur, ibidem, vide Syderatio. Adhuc Hipp. Gangrænas, emortuarum venarum torporem nominat, qui ex nimia inflammatione consequitur, 2. de fract. 24.

Gargareon, siue Gurgulio, Cion, Columna, Gurgulio, est ea gutturis pars, quę Faucibus adiacet, cum secundum naturam se habet; cum autē morbo afficitur, ita vt eius extremitas phlegmone laboret, fit similis Acino vuę, & dicitur Vua; quando tota Cion, Columna, quando verò fit, dicitur Himàs, Γαργαρεών, σαφύλη Κιών Κιονίς, & Γμάς, 4. de loc. aff. cap. 3.

c.3.quod quia ad vocis modulationem fit, ideo a quibusdam plectrum, πλῆκτρον, i. vocis refractorium appellatur, 7. de vsu par. cap. 5. Hanc eandem partem, Columellam, Staphilem, & carnosam particulam summo ore dependentem vocant, 6. de com. loc. cap. 3. vide Columella, Pharynx, Staphyle, Epiglottis.

Gastrocnemion est posterior carnosa Tibię pars seu tibiæ vẽter (vt anterior tibiæ pars carnis expers, dicitur Anticnemion, ἀντικνήμιον.) Gręce Γαστροκνημιόν καὶ Γαστροκνημὶ, Sura appellatur, lib. de musc. diß. cap. 32. & 2. de anatom. adm. cap. 4. vide Sura.

Gastrorophia, i. abdominis sutura, 5. de anat. adm. c. 6.

Gemelli, vide Nates Cerebri.

Gene γένυς, faciei pars sunt, quæ inter nasum & aures sitæ sunt, quę bene coloratis, & ingenuis, pudore suffusis, rubent, quæ & Malę dicuntur, Introd. cap. 10.

Genion, vide Mentum, lib. de musc. dissec. cap. 2. vide Mentum.

Genitalis meatus, quem varicosum assistentem vocant, maxima illa via est, quę genituram a testibus haustam, ad colis radicem defert, 1. de semin. c. 15.

Genituram appellat Hippoc. illud quod in abortu, vel dißectione vteri, seminis speciem repræsentat, non animal constitutum, quod primis duobus mensibus solet accidere, quo tempore neque fœtum, neque embryon vocat, sed genituram, 1. de sem. cap. 9. genituram adhuc aliquando appellat, membra genitalia, in fœminis vterum, in maribus seminaria vasa quæ nuncupantur, 3. de art. 41. vide Cyema, frequentius autem genitura sumitur pro semine recenter emisso, vel in suis vasis contento, Græce γονὴ, Hipp. lib. de natura pueri.

Genu, Græce γόνυ, est femoris & Tibiæ dearticulatio,

in qua sinus est quidam prominens, alterius caput excipiens, quod anteriori parte quo firmius fieret Rotulà, seu patellà muniuit, quam μύλλων, *&* ἐπιγονατίδα, *vocant, quæ probibet, ne femur curuatis, aut per decliuia currentibus loco excidat, & dilabatur, lib. de ossib. cap. 21. & 22. & lib. Introd. c. 10.*

Gerocomica, γηροκομική, *est ea medicinę pars quę senes regit, de part. medic cap. 5. incertum an ad* ὑγιεινὴν, *an ad* Θεραπευτικὴν, *pertineat, cum senum corpus, neutrum sit, plures tamen eam salubris medicinæ partem esse statuunt.*

Gibba Hepatis, vide Sima.

Gibborositas quæ Græcis Κύφωσις *dicitur, est distortio spinæ in posteriorem partem, 3. de artic. 2. vide Cyphosis, & Incuruatio.*

Gibbus est, vbi inter distractas uertebras, uel una, uel plures illæsæ permanserint, sic affectis gibbus accidere solet; vbi enim vnica dumtaxat vertebra, aut etiam duæ aut tres, sese deinceps consequentes distrahuntur, ea parte spinam cauari contingit, 4. de loc. aff. 5.

Gilua emplastra, vide Dicbroma.

Gingiuæ Οὖλα, *carnes sunt, quæ sunt circa dentes, 9. de vsu par. cap. 15. vbi primum è locellis emergunt, 5. de cõp. med. loc. cap. 8.*

Ginglymos species est Diarthroseos, qua ossa sese inuicem ingredientia, coniunguntur, vt vertebrę inter se, ac cubitus, humerusq. alligantur, lib. de ossib. in proœm.

Glabrities, vide Madarosis.

Glacialis humor, vide Crystallinus.

Glandium, vide Thymus.

Glans est finis, & extrema totius Colis pars, cuius cutis quę eam uestit, præputium dicitur, 5. meth. c. 13. Aristoteles

les verò 1. de hist. animal. cap. 13. dicit cutem, quę Glandem integit, carere nomine, & totum quod ex ea cute, glandeq. constat, prępuтium appellat. Dicitur etiam in alio significato glans, suppositorium, quod clysteris loco sedi infunditur, 6. de comp. med. loc. cap. 3.

Glandula, corpus quoddam carniforme est, quod utique velut cunei quidam, uasorum diuisionibus incubantes, fulcimentum ipsis suggerunt, vt à nullo violento casu afficiantur, 4. de vsu par cap. 20. glandulam etiam suppositorium vocat, com. 2, in 1 prorrhet. 6. glandulam etiam Thymum dicunt, 3. de alim. facult. cap. 6 sunt autem glandulæ, quas etiam Adenes vocant, imbecilliores corporis partes, ad quas ualentiores corporis partes, superuacua sibi tum quantitate, tum qualitate, & præsertim ad eas, quæ rariores natura sunt, transmittunt, quippe valentius est arteriarum, uenarum, neruorũ, musculorum robur, imbecillius autem, aut prorsus nullum corporum, quæ glandularum sunt naturę, 13. meth. cap. 5.

Glandulæ laryngis sunt corpora laxiora, & fungosiora cęteris glandulis laryngi vtrinque adiacentes factæ à natura, vt partes omnes, quæ tum ad laryngẽ, tum ad fauces pertinent, humore perfunderent, 7. de vsu par. 17.

Glandulosi assistentes, uel astites, uel parastatæ, vasa seminaria, uasa spermatica, plexus seu flexus varicifor- mis (plexus Capreolaris, & Hæderarius, 1. de sem. c. 12. homonyma sunt, significantia duo uasa, uenam scilicet cui subiacet arteria, utraque flexus moltos numero ęquales, instar Capreolorum quorundam, uariè complexorum efficientia, quo implexu sanguis, & spiritus, qui ad testes feruntur, diutissimè coquuntur, in quibus semen elaboratur, qui flexus postremi in testes terminantur, qui testis, vt qui laxi, & cauernosi sunt, chymum, quì in vasis

uasis cęptus erat concoqui, excipientes, rursum conquunt, donec perfectam seminis formam induxerint; iidemq. per aliud vas, quod ad pudendum porrigitur, semen eiaculantur, (quod uaricosum assistentem uocant, 1. de sem. 15. vulgus vasa deferentia, vt priora, vasa præparantia appellat) quod vas spermaticum maribus latum & longum, fæminis angustum & breue natura concessit, 14. de vsu p. 10. & 11.

Glandulosa corpora, quæ primus Herophilus, ἀδενοειδεῖς προστάτας, *quasi glandulosos præsides, aut prostates appellauit, vtraque parte colli vesicæ sunt locata, in quibus humor quidam spermati similis, verum longè tenuior continetur, qui in coitu repente, ac simul unà cum semine elabitur, reliquo autem tempore omni paulatim, eoq. sensu non deprehenditur; cuius usus est, ut ad uenereum coitum excitet, & in coitu delectet, denique quod crassus is ac viscosus instar olei meatum vrinarium humectet, & inungat aduersus vrinæ rosionem, & ne exsiccatus considerat, prohibeatq. quo minus per se lotium ac semen facile feratur; in masculis glandes hę notabilis magnitudinis sunt. 14. de vsu par. & 1. de semin.*

Glaucosis, γλαύκωσις, *glaucedo est oculorum affectus, qui ex immodica siccitate, uel cõcretione humoris crystallini, vel ex largiori eius euacuatione, quę fit in compunctionibus solet progigni, quiq. cæcitatem præ omnib. maximè qui oculis accidunt morbis, inferre solet, 10. de vsu par. cap. 6. Glaucoma verò* γλαύκωμα *est naturalium humorum, in glaucum colorem mutatio. lib. finit. diciturq. id oculi uitium quod orta prius suffusione, & humore circa ea pupillam ualde concreto, & resiccato contractum est, vnde Glaucedo à siccitate est, ut glaucoma ab humiditate, & propterea Gal. 3. aph. 31. dicit Flaucoma speciem eße*

ὑπο-

ὑποχύματος, id est, suffusionis, non tamen docet esse eundem morbū, differt enim suffusio, tum à Glacedine; tum à Glaucomate; est enim suffusio extranei humoris, & aliunde influentis concretio; glaucedo verò ipsius humoris crystallini, densatio, & resiccatio; Nec omnes suffusiones tantæ sunt, vt toti pupillæ prętendantur, & uisum ex toto adimant; Glaucoma uerò crystallini vniuersi est, atque siccitas per ipsum totum ex æquo diffusa, & ex siccitate concretio. Ad hæc pleræq. suffusiones curationem recipiunt, cum tamen nullum glaucoma curetur, uti nullus alius morbus ab immodica siccitate proueniens.

Glaucedo, vide Glaucosis.

Glaucoma, vide Glaucosis.

Glene est id, quod in superficie extremi ossis situm est, ab ocularis sinūs similitudine, sic dicta, lib. de ossibus. in præm. vide Articulus.

Glenoides, sunt duo sinus leniter caui, in inferiore summa uertebre parte, quos ab ocularis sinus similitudine sic appellant, similes superioribus; sed sinus superiores, cum caput ipsum excipiant, non ab re sunt maiores, infra verò minores sunt, qui vertebram secundam admittunt, lib. de ossib. cap. 8.

Glossocomion, quod & Glottocomion dicitur, machina quędam est, in qua extenduntur, & vinciuntur fracta membra laqueis, ad iustam eorundem distentionem, 7. de vsu p. cap. 14.

Glutia, Græce γλούτια, id est paruę nates, sunt tenues, ac prælongæ Cerebri eminētię, ex vtraque parte illius meatus, qui spiritum ex medio Cerebri ventriculo, in Parencbephalidis uentriculum transmittit, quarum concursum, hominū coniunctis inter se femoribus, quæ nates vocant, rectissime comparaueris; sunt autem qui Didymis hoc est

testi-

testiculis ea assimilantes, malunt uocare Didymia, quæ verò his proxima glutia, 9. de vsu par. c. 14.

Glutinatorium medicamētum, quod & sanguinarium, & cruentis opitulans, & enæmon dicitur, est quod vulneris oras cōmittere, & glutinare molitur, 3. de comp. med. per gen. cap. 2.

Gluton, hoc est Natem appellant, alterum ex duob. processibus ceruicis, ossis femoris, qui maior, & exterior, & gibbus est, lib de ossib. cap. 21. vide Femur.

Glycea medicamenta sunt, quæ aliquando purgant, & interdum acres humores indulcant, lib. de Dynamid. in procemio.

Gnaton, vide Ethmyodes platysma.

Gomphos, affectus oculi est, qui latinè dicitur Clauus, cum pupilla egrediens pelliculas Vueę, superficie tenus operit, vnde eius forma fit quasi Clauus, lib. de ocul. c. 11. vide Clauus.

Gomphosis, Synarthroseos species est, cum ad instar claui os ossi infigitur, vel cum quippiam penitus est infixum, ut ne tātillum quidem (veluti dentes suis alueolis) dimoueatur, lib. de ossib. in procemio.

Gonorrhœa est seminis inuita, & assidua excretio cole non extenso, Gonorrhœæ autem nomen plane compositum est, quasi seminis genitalis fluor, ob imbecillitatem continentium ipsum corporum, 6. de loc. aff. 6.

Gracilis, siue tenuis pulsus est, in quo longitudinis dimensio, quodammodo duabus reliquis pręstat, in quo autem duę reliquæ hac, turgidus, siue crassus appellatur, 1. de diff. puls. cap. 5.

Grando, est tumor crassus, in partibus interioribus palpebrarum coagulatus, ut quasi grando uideatur, lib. de ocul. cap. 9.

Gra-

Graphioides, aut Belenoides processus, id est graphio, seu stylo & acui similes, qui & styloides dicuntur, à Columne specie, qui partibus his sunt, tenues ossium capitis processus, appellitãt, 10. de vsu par. ca. 4. Adhuc graphioides, & styloides processus est Cubiti processus, quem è directo parui digiti porrectum, à graphii, seu styli modo, Graci dissectores, sic vocant, 1. de anat. adm. cap. 10.

Grauatiuus dolor, vide Dolor tristis.

Grauedo, siue Coryza est tenuis & incoctus humor, qui per nares secernitur, 2. progn. 49. quem docet non esse pituitæ speciem, ut quidam falsò asserunt, sed excrementum, quod a Cerebro distillat, quod & mucum & Coryzam uocat, qui frigidus, & humidus succus est, qui tum in senibus, tum ijs, qui ratione quauis sunt perfrigerati, plurimus aceruatur, quem quidam phlegma uocãt, 2. de natural. fac. cap. 6. uide Coryza.

Graueolentia, uide Beneolentia.

Grauis, seu grauatiuus dolor, vide Dolor tristis.

Gressurám γλίχάδα, vocat Hippo. totum id, quod inter inguina utriusque cruris est, cuius mediam partem περινάιον nuncupat, hoc est interfemineum, eò quod duobus feminibus interiacet, quæ est intercapedo qua ab exortu pudẽdi, usque ad anum pertinet, ubi etiam uesicæ collum, collocatum est, 4. de artic. 45.

Grumus Græce θρόμβος, est concretus sanguis, lib. de atrabile, cap. 2. estq. aggregata concretio sensibilis sanguinis, lib. de tumor. cap. 2.

Guidez vena, vide Apopleticæ.

Gula, vide Oesophagus.

Gurgulion, uide Staphyle, & Gargareon.

Guttur, vide Larynx.

Gutturosos, i. ἐξεχεδρόγχους, quasi guttureminulos uocat

eat Hippoc. eos, qui prominentia in anteriorem partem, guttura habent: guttur enim, id est, βρόγχον, vel totam aspe ram arteriam nominat, vel fauces tantum, 3. de art. 8.

Gynæciæ, i. mulierum passiones, lib. de Gynæcijs.

Gynæcomaston, id est muliebris mammę; & subiectæ mammis pinguedinis auctio est, prĝter naturam, lib. finit. γυναικομαστόν, muliebrium mammarum summum incrementum; vnde τὰ γυναικεῖα, id est muliebria, seu menstrua purgationes.

H

HABITVS est partium nostri corporis structura, & compositio, qua ratione dicimus huius corpus esse raræ texturæ, quapropter facile euaporatur, & syncopem incurrit, huius verò densioris, atque ob id in morbis cunctari, diutiusq. trahere, 2. de ratione vict. 43. habitus nomine in omni re vti solemus, quę constans est, ęgreq; amouetur, vnde & sanitatem bonam habitudinem dicimus, li. de bona babitudine, & 4. de rat. vict. 25.

Hederarius flexus, vide Glandulosi assistentes.

Hęmalopa, est oboriens cruenta suffusio ad plagas oculi illatas, 4. de comp. med. loc. cap. 8. estq. sugillatim in oculis, ex plaga, aut ictu, effusio, sub contusum locum, sanguine. Vnde Archygenes dicebat idē malum esse cū Hyposphagmate, atque etiam in omni alia corporis parte posse contingere, prĝterquam in oculo.

Hæmatosis, id est, sanguificatio, vide Hepar, & Sanguificatio.

Hęmodia est affectus quidam, qui dentes, gingiuasq. infestare solet, cum quispiam & austeros, & acidos cibos ingesserit, quo dentes stupent, 2. de loc. aff. 6.

Ha-

Hæmophouus, id est, sanguinis mittendi timidus, 9. metib. 5. vide Psychrophouus.

Hæmoptoicus is est, qui sanguinem sputo eijcit, lib. 7. de comp. med loc. cap. 4. siue uomẽdo, siue tussiendo siue screã do, siue simpliciter exspuendo reiiciatur, 4. de loc. aff 5.

Hæmorrhagia, id est sanguinis eruptio, & abundans effusio, quę si per magnum vulnus fiat, per largum obitur fluxum, sin' angustum per iaculationem, vt in venis secandis. Differt autem hæmorrhagia, ab hæmorrhoide, quod illa sit abundans effusio sanguinis, hic verò delatio sanguinis per dissultationem, ac paulatim facta, vt quæ vt plurimũ per uasorum erosionem fiat, lib. de finit. Vnde hæmorrhoidas, sanguifluas venas, in ano existentes appellant, 4. de artic. 40.

Hęmorrhoides, vide hæmorrhagia.

Halituosa sũt quæcumque per cutem foras effluere apta sunt, humida quæ per vesicam; sicca quę per aluum, quippe à vincenti in singulis eorum substantia, nomina ipsis impo nuntur; Contraria halituosis, & diureticis dicuntur, Emplattomena quę exiguis meatibus cutis, & vesicæ inhæren tia, ea detinent, quæ per cutim, & vrinas expurgantur; quæ verò opponuntur solutiuis, dicuntur stryphna, quod ualenter adstringant, 8. meth. 2.

Halituosus spiritus est alicuius corporis partis humidi tas, quæ ad summum concocta, in tenuem halitum, uirtute insiti & ualidi caloris soluta, insensibili transpiratione in ambientem effluit qui halituosus spiritus in animalis corpore ex succis, qui lente sensimq. excalefiũt, nascitur; ubi ue rò calor imbecillior est, vel naturalis humor, tum semicoctus, tum crassus tum glutinosus atque particula densior, ibi crassior excitatur halitus, quàm ut transpirare possit, 14. meth. cap. 7.

Harmonia in ossibus, species Diarthroseos est, in qua ossium structura, per simplicem lineam fit. sunt autem nõ nulla maxillæ superioris, & quadam etiã Capitis ossa, ad hũc modum inter se iuncta, lib. de ossib. in proœmio.

Hebetudo visus, quę & offuscatio visus nominatur, est summa offensio visionis, sine causa manifesta, lib. Introd. c. 15. Gręci vocant ἀμαβρώσιν Arabes guttam serenam, differtq. ab Ambliopia ἀμβλυώπια, in eo quod magis, vel minus, in hac enim minus lęditur visio, quàm in Ambliopia.

Hectica febris, duplicem habet significationem, vna quidem dicitur, omnis febris solutu difficilis, siue sit pituitosa, siue melancholica, opposita est τῇ σχετικῇ, hoc est febri solutu facili. Altera verò significatione, speciatim magis dicitur, qua & putridę, & diaria opposita sit, diciturq. hectica, quod in habitu corporis ἕξιν appellant, tamquam in subiecto consistat; est enim hectica febris, calor præter naturam in solidis partibus accensus, vide Febris hectica.

Hecticus pulsus, ita vt febris vocatur, qui non magnepere vllo modo variat, caterum manet in perpetuum similis, cohęretq. nec soluitur unquam, quod totus habitus morbũ induit, in eiuscemodi febribus, & pulsibus, lib. de pulsib. ad Tyrones cap. 8.

Hecticus spiritus, qui opponitur naturali, & animali, lapidesq continet, & in vniuerso corpore versatur, quiq. solidis corporis partibus, ex quibus compositus est, nec diuisis, nec condensatis nec è loco suo motis conseruatur, resoluitur autem spiritibus intensis, vt in phreniticis, vel dissolutis, vt in lethargicis, vel ijs, qui cardiaco affectu laborant. lib. Introd. cap. 13.

Hedra, sedes, anus, podex, dicitur & Gracis alio nomine δακτύλιος, & πρωκτός, est autem meatus ventris inferior, continendis, transmittendisq. excrementis destinatus.

tus. Adhuc Hedra apud Hipp. lib. de vulneribus Capitis, est ossis fractura species talis, vt in eo teli vestigium remaneat atque appareat, qua telum insederit, Hipp. lib. de vulneribus Capitis.

Hedysma, id est vnguentum odoratum, 1. de comp. med. loc. cap. 2.

Hegemonicæ virtutes sunt rectrices, & animales, quæ in Capite collocantur, quæq. sunt imaginatrix, ratiocinatrix, & recordatrix, lib. de sympt. diff. cap. 3.

Helcydria, idest pustula vlcerosæ in capite genita, 1. de comp. med. loc. cap. 9.

Heliosis, Ἡλίωσις, insolatio, est corporis in sole apricatio, Remedii genus est veteribus medicis vsurpatū variis modis, quo alij ad solem eiusq. radios exponebantur, siue stantes, siue ambulantes, siue iacentes, quo remedio præmissa per aluum euacuatione iuuabantur Hydropici, Ischiadici, Nephritici, Paralytici, Elephantici, Cœliaci, Hystericæ mulieres, & alba vteri fluxione laborātes, & Cephalalgici, vbi ex eo auxilio, corporis perspirationē vberiorem, sudores, alui adstrictionem, adipis cōsumptionem, tumorum laxorum, tum maximè hydropicorum detumescentiam facilem respirationem, omnisq. superflui humoris absumptionem fuissent consequuti.

Helos, siue Clauus, est callosum tuberculum, album, rotundum, capiti clauorum simile. toto corpore proueniens, sed pedum plantis, digitisq. potissimum, & calcaneis, accidit, & oculis. sed vide Clauus.

Helodes febris, vide Febris helodes.

Helosis, est curua ac reflexa palpebræ euersio, vtroq. oculi musculorum conuulso, partemq. Tarsi sibi continuā, ad se ipsum trahente, quod in magnis morbis magnum malum significat, quam palpebrarum contorsionem Hipp. vo-

cat Campylon, 10. de usu par. cap. 9.

Helminthes, uide Elminthes.

Hemitritæos febris, ἡμιτριταῖος πυρεττός, *semitertiana febris, vide Febris semitertiana.*

Hemicrania affectio est dolorosa, circa dimidiam capitis partem, aliquando dexteram, aliquando sinistram, quæ iuxta suturam sagittalem terminatur, & ut plurimũ per circuitum exacerbatur, plerisque circa temporum musculos dolentibus, quibusdam in uertice capitis, quidam verò adeò uehementer dolent, ut ne manuum contactum facile ferant, in quibus pellicula Caluam ambiens, læsa est, diciturq. aliquando heterocrania, Græce ἡμικρανία. ἑτεροκρανία, *2. de comp. med. loc. cap. 3. Estq. & aliud hemicraniæ genus, quod Sphacelodes nominant, estq. conuulsorius dimidiæ partis capitis dolor, 2. de loc. aff. 7.*

Hemiplexia, ἡμιπληξία, *Paraplegiam significat, uide Paraplegia.*

Hepar, quod & Iecur, est membrum princeps in dextro thoracis latere collocatum, uenarum omnium principium, & primum sanguificationis, quam hematosim uocant, officina, & instrumentum uenarum omnium, & nutrientis uirtutis principium, 4. de usu par. cap. 12.

Hepatica uena, vide Axillaris.

Hepaticus affectus, (q & hepatitis nominatur, de symp. diff. 5.) est Iecoris imbecillitas citra phlegmonem, cũ nutrimentum per uasa quæ in mescenterio sunt, ueluti per ora quędam semicoctum attraxit, rursusq. per eadem semicoctum ablegat in intestina; estq. hęc excretionis species, maxime similis loturæ carnium cruentarum, ac recenter enectarum, siue id quod excretum est, aquosum sanguinem dicas; Atque hoc quidem symptoma semicoctorum ciborum, uomitioni in vẽtriculo ad portionẽ se habet, 3. de sym. caus. cap. 2.

cap.2.Eos igitur qui sic affecti sunt, quibus uisceris ipsius uires fuerint imbecillę, hepaticos uocat, affectumq. hunc, hepaticum fluxum, aliū à Dysenteria facit, 5.de loc.aff.7. Affectio igitur hepatica appellata, ueluti etiam & Cęliaca, & stomachica, citra tumores pręter naturā, circa ipsas partes cōtingit; inflammatum enim esse hepar, aut abscessu laborare, aut induratum esse medici dicunt, aut aliud quippiam tale, non tamen hepaticum uocant hominem ipsum, cui tale quid accidit, 8.de compositio. med. loc. capite 6.

Hepiala febris, ἠπιαλὸς πυρετὸς, uide Febris hepiala.

Hepsema, id est Sapa, uide Apothermon.

Herculeus morbus, uide Comitialis.

Hermaphroditus, cōplexus est masculini sexus, et feminini, simul ēt utroque genitali proprium obtinente, lib. finit.

Hernias, uide Ramex, & Celas.

Herpes, qui & Serpigo nominatur, id est repens, inflāmatio est ex syncera flaua bile, sui seruante naturam; quę si cum sanguine per totum corpus deferatur, morbum facit, qui Icteros, id est Regius appellatur; sola uerò quando secreta est, & in aliquo membro consistit, Herpes uocatur, quę si crassa sit, totam exulcerans cutem, usque ad suppositam carnem, Herpes exedens, siue Esthiomenon, siue Phagedæna; si uerò tenuior fuerit, id quod in superficie est tātum ueluti deurens, generis sortitur appellationem, cum simpliciter, & sine adiectione Herpes uocetur; Reliqua uerò altera miliaris, quoniam paruæ pustulæ ac multę per summā cutē, similes milijs in ea excitantur; (atque hanc postremam Cenchriam Græci vocant,) quę non protinus vlcus faciāt, quemadmodū alter, sed interposito tempore in ulcus abeūt 2.de Glauc.1. & 6. aphor.45. Estq. eiusdem generis cum Erysipelate, atque huius quoque magis cum eo, quod exulce

ratum est differunt autem humoris tenuitate; est enim ad modum tenuis qui Herpetem excitat, vnde ut non solum interiores partes, quę vt. quę carnosæ substātia sunt transeat, sed etiam cutem ipsam, ad summam vsque cuticulam tum erodit, tū exedit; quando si hanc quoque sudoris vice trāsiret haud quaquā vlcus excitaret, 14. meth. 17. & 2. met. 2

Heterocrania, vide Hemicrania.

Heterogeneum, vide Dissimilare.

Heterorhythmum pulsum vocamus, qui alterius ætatis habet rhythmum, l. b. finit. vide Pararhythmus.

Hexis, vide Affectus, qui & schesis.

Hiatuli, qui & Hiatuli dicuntur, & Synodontes Græce vocantur, ij sunt quorum venter interim in ore inuenitur, quod accidit in vehementiore appetentia, in qua venter omnibus animalibus sursum procurrit; adeo vt nonnulli cū primum incipere eum affectum sentiunt, foras repere sibi vētrē dicant, alijs verò cibos, quod adhuc mandunt, nec dū satis eos ore cōfecerūt, eripit planè inuitis, 3. de nat fac. 8.

Hidroa, pustulæ quædam genitalium partium sunt summam cutē occupantes & exulce-ātes, 3. aph. 21. oriuntur, vt ipsum nomen ostendit, ab earum partium sudore bilioso, & mordaci (ex mutuo attritu) qui perfacile ijs in partibus putrescens pruriginem mouet, cutemq. velut vlcerib. exasperat. Dicuntur, & Intertrigines, 6. de simpl. cap. de balaustio, Græci vocant ἱδρώα, & παρατρίμματα. Plinius vocat Attrita, vide Sudamina.

Hidròs sudor ἱδρὼς, est humidum tertiæ cōcoctionis excrementum, per cutē in aquæ spec.em erūpens, vide Sudor.

Himàs affectus est Gurgulionis, cum longior, gracilior, sicciorq. euaserit: talis. n. Loro non ineptè comparari pōt; differt à Cionide, quod in hac Gurgulio, non extenuatus est, sed crassitiem ex fluxione maiorem vt plurimum adeptus.

Hippo-

Hippocratica facies, vide facies Hippocratica.

Hippocraticum scamnum est machina quædam, quam Hippocr. consulit præparandam ijs, qui in aliqua magna vrbe curaturi sunt, 1. de artic. 4.

Hippos, vide Equus.

Hirquæ, vide Anguli.

Homiomeres & homæomeres ὁμοιογενεῖς homogenea, i. similares, elementares, & primæ corporis nostri particulę, 6. de sanit. tuen. cap. 2. quas etiam prima corpora vocat, 8. de placit. 8.

Homonyma duplicia sunt, aliqua quidem nullo pacto inter se communicantia, vt cum Canem dicimus terrestrem, & marinũ, atque hæc æquiuoca dicimus: alia verò quæ cũ synonymis, idest vniuocis aliquatenus communia existũt, cum ab vno factam appellationem habuerint, li. 4. de vict. rat. 13.

Homoplatæ, quæ & Omoplatæ, quas opertas scoptulas vocant, partes sunt, quas ij, qui toto thorace respirant attollentes sensibiliter, & notabiliter ex difficultate respirationis, præcordia sursum trahunt variè, & inequaliter, 10. meth. cap. 8. vide Omoplatæ.

Homotena, vide Continua, & Epacmastica.

Horam vocat Galenus, id tempus anni, in cuius medio caniculam exoriri contingit, 2. de aliment. facult. ca. 2. vide Fugaces.

Horarij fructus, vide Fugaces.

Horectica medicamenta, quæ fastidiũ auferunt, de Dynamid. in proœm.

Hordeolus, est apostema nascens in extremitate palpebrarum, lib. de ocul. cap. 9. appellanturq. Critha, Hordeũ, siue oculorum tuberculum, lib. de remed. par. fac. ca. 16. vide Crithe.

Horrida febris ὀρικώδης πυρετὸς, *dicitur apud Hippocratem, 1. de morb. vulg non simpliciter ea febris, quæ cum horrore inuadit, id enim innumerabilibus accidit febribus; sed exquisitus hemitritæus, in quo videlicet magnam accessionis partem horrores occupant, eo maximè die in quo tertiana, & quotidiana continua simul concurrunt, 2. de differ. febr. vide Febris horrida.*

Horror est inæqualis cōcussio totius corporis, & punctio, seu vulneratio summæ cutis, & aliquando ipsius carnis ab humore tenui, & acri, 3. de sanit. tuen cap. 5. & 10. meth. cap. 4. vide Frigus.

Humeraria vena est, quæ in superficie brachij exteriori collocata iuxta interiorem costam musculi Delthoidis ad extremum ipsius proficiscitur, 3. de anat. adm. cap. 5. quā Omiçam Græci vocant, 1. de anat. adm. c. 11. dicitur autē humeraria, vel humeralis, quod obliquior a Clauicula sensim recedens se porrigat ad humerum, lib. de venat. & arter. dissect. c. 6. eadem vena capitis, Cephalica, & vena cubiti externa dicitur, vide Cephalica.

Humerus totum illud est, quod apparet in ea dearticulatione qua superior humeri pars, quę Epomis, & superhumeralis dicitur ad Collum vergit, & à posteriori parte ossi scapulæ, ab inferiori ei quod dum totum Brachium attollitur manifestum fit, & ala nuncupatur, articulatur, 1. de artic. 4. & 62.

Humilis pulsus, vide Latus.

Humor, & succus non idem est; humor enim est humiditas quædam, quæ in corpore animantis est, succus humiditas est, quæ in ijs fructibus, quibus uescimur, aut quos exprimimus, inuenitur, lib. de humor. comm. 1.

Humor urinæ, est id quod re ipsa urina est; sub quo nomine, & substantia, & color urinę continetur; pręter hęc quod

ꝙ in urina reliquum est, inhęrens dicitur lib. de urina, c. 1.

Humorem mucosum, eum appellare consueuit Hippocr. qui lentore quodam & albedine prędıtus est, qui ad exangues partes, id est ossa, & chartilagines cogi consueuit; cum imbecilla ita natura est, ut bene conficere alimentum in ipsis nequeat, sed quasi semicoctum relinquat, 3. de artic. 65.

Hyaloides humor Ὑαλοειδὲς ὑγρὸν, est humor oculi medius in ordine reliquorum duorum collocatus, qui & Vitreus dicitur, & Hyelinos; qui quanto crassior & albior est sanguine, tanto à crystallino humore, humiditate relinquitur atque albedine, 10. de usu par. cap. 1. uide Crystallinus.

Hyatuli, uide Hiatuli.

Hyboma curuamen, gibbositas, Ὕβωμα, idem est ac Κυφτώμα, uox generalis est apud Hipp. significans omnem uertebrarum euersionem prater naturam, 3. de art.

Hydatis, Aquula, substratę superiori genæ pinguedinis augmentum est, qua fluunt pręter naturam oculi, lib. finit. sunt autem Hydatidæ, humiditates illæ, quę circa unctuosa, & uiscosa corpora per medium spatium, inter duas portiones tunicę Periostij adnascũtur, quę corpora molliendarum sua pinguedine palpebrarum gratia, à natura fuerunt creata, 10. de usu par. cap 7.

Hydatodes uinum, Ὑδατῶδες οἶνον, est quod multa aqua dilui potest 5. de san. tuen. c. 12. quod uinum etiam Oenodes uocant, quod multam sustineat aquæ mistionem, & imbecilles uires feriat, cui opponitur, ὀλιγόφορον, i. aquosum uinum, quod paucam sustineat aquæ mistionem, 7. meth. 6.

Hydatoide, uide Crystallinus.

Hyderici, qui & Hydropici, & Vtricularij dicuntur, lib.

lib. de atra bile, cap. 9. estq. aqua inter cutem, 5. de loc. affect. 7.

Hyderos Phlegmatias, vide Leucophlegmatias.

Hyderos, id est species Hydropis quæ Anasarca dicitur, 3. de sympt. caus. c. 2.

Hydragoga medicamenta sunt, quæ aquam vtricularijs Hydropibusq. educunt, lib. de atrabil. ca. 6. Inde Hydragogia, id est aquę ductus, sanguinis lationem per uenas, nomine à similitudine fluminis ad riuos translato, significat: qui fit spiritu, vnà cum caliditate per uentrem exeunte, ac deinde secum confractas nutrimenti particulas, deferente, Gal. in Timæum Platonis, fol. 578.

Hydrelæum, est compositio ex aqua & oleo, Ὑδρέλαιον, *incerta autem & multiplex misturę ratio, ad dolores capitis ex febre, & vomitiones conueniens, 2 simpl. 25.*

Hydrenterocele, Hernię species est composita, quando uidelicet, vnà cum intestino, aquosus humor in Scrotum descenderit, lib. finit.

Hydrocele, uide Enterocele Celas, & Sarcocele.

Hydrocephalon, est humoris aquosi, uel fęculenti sanguinis collectus tumor, in parte aliqua corporum eorum, quę caput concinnant, lib. finit. Est autem is humor piger & deses, tribusq. in locis colligitur, aut inter Cutem & Pericranium, aut inter Cranium, & Pericranium, aut inter Craneum, & Cerebri membranas, aliqui adduut ex Aetio quartum locum, inter Cerebrum, & eius membranas, sed tunc nullam recipit curationem, puerulis maximè familiaris morbus est.

Hydromphalon, coitio in vmbilico est lenti humoris, qui sub tunica quoque interdum continetur, lib. finit. Grece Ὑδρόμφαλον.

Hydrophobus, i. aquę timidus, Ὑδροφόβος, *est is qui ex morsu*

morsu canis rabidi, aquam reformidat, 9. meth. 5. inde Hydrophobia, i. aquæ timor, vide Psycrophobus.

Hydropici, vide Hyderici.

Hydrops, Ὕδρωψ, est aqua inter cutem, in quo per cutem extentam, siue aer, siue humor aliquis in profundo locatur; si igitur in membrana abdominis interiore, Peritonæo Græcè dicta, aer recludatur, fit Hydropis species, quæ sicca ab Hippocr. vocatur; si verò humor, fit Ascites, qui & hydrops aquosus ab eodem dicitur, 4. aphor. 11. Eius tres sunt species, prima Ascites ἀσκίτης, quæ fit cũ inter membranam Peritonæum, & intestina, plurimus aquosus humor coaceruatur, qui locus, aquoso humore, vtri modo impletus videatur, vnde & vtricularem appellant, Barbari corrupta voce Asclitim. Altera Tympania, Τυμπάνια καὶ Τυμπανίτης, dicitur, qui fit ubi flatus, ac spiritus copiosus, in iisdem ventris locis congregatur; Hoc nomine à Tympano omnibus notissimo instrumento, appellata est, si enim pulsetur uenter inferior, instar Tympani sonum edit. Tertia Anasarca, Ἀνασάρκη ὑπ σάρκη, καὶ Λευκοφλεγματία, dicitur, fitq. quoties per totum corpus humor pituitosus disseminatur, vt instar spongiarum, aut papyri, vniuersa caro permadida appareat, ideoq, in ea totũ corpus intumescit, ac mortuo simile euadit.

Hydrops aquosus & siccus, vide Hydrops.

Hydrops matellæ, vide Diabete.

Hydrops, in vas vrinale, vide Diabete.

Hyelinos, vide Cryftallinus.

Hygia, id est sanitas, quæ est affectio, constitutioq. partium, cuius ope, functiones secundum naturam edimus, 1. meth. 9 Inde Hygüne salubris medicinæ pars est, quæ sanitatem tuetur, & imminentes morbos præcauet. lib. Introd. cap. 7.

Hygro-

Hygrocyrsocele, id est aquosus simul, & varicosus ramex, est dilatatio vasorum testem nutrientium, & lenti humoris in Scroti aliqua parte collectio, lib. finit.

Hymen, Hymenæon, vide Colliculum.

Hyoides siue Hypsiloides, siue Lambdoides à similitudine, quam cum Υ, & Λ, Grecis litteris obtinet, dictum est os capiti gutturis incumbens, rectum secundum colli longitudinem, & leniter cauum lib. de muscul. diss. cap. 13. quod & Pharyngetron vocant, lib. de vocal. instr. diß. c. 6.

Hypelata, Catoterica, siue Deiectoria medicamenta sunt, quæ renes, uesicam & gibbam iocinoris, cum multo uitioso succo sunt referta, expurgant, 7. meth. 13.

Hyperbolica figura corporis est, quoties quattuor membra Grecè Κῶλα. i. crura, ac manus, aut summè extenduntur, aut immodicè inflectuntur, aut spina, cuius partes uertebra quoque in ceruice existunt, 1 progn. 13.

Hypercatharsis, Υ῾περκάθαρσις, super purgatio, immodica est ex medicamēto purgatio, in causa est vis nimia medicamenti, quod vasa ad uentrem attinentia mordens, & aperiens, & continenter irritans atque conuellens corpora, vasorum vires dissoluit. In qua primum flaua bilis, deinde pituita, demum atra bilis, postremo sanguis, quem natura habet familiarissimum excernitur, initiò tenuissimus demum crassissimus, vide super purgatio. Si verò humoris vel sanguinis euacuatio sponte fiat, quam natura grauata, vel sanguinis, uel humorum multitudine, ad ipsius & ipsorum euacuationem excitata, modum obtinere non vales, facit, Hypercrisis dicitur, seu superuacuatio, 3. prorrhet. 53.

Hypercrisis, vide Hypercatharsis.

Hyperoa, Υ῾περῶα, est pars oris superior, modicè concaua, foraminulis pertusa, quibus à Cerebro pituita ad os de-

descendit Latinè palatum, & Basis Cerebri, osse sphenoide firmata.

Hypersarcon vlcus est, cui caro supercrescit, veluti Hypersarcosis, carnis excrescentia, Ὑπερσάρκωσις Græcè, 2. meth. 2. & 3. meth. 6.

Hypezochotes membranæ, siue subcingentes sunt, quæ telę araneorum similes, natura simplices, inter nã vtramque thoracis regionem subcingunt, quę verò rectæ ad iugulum vsque perferuntur, Diaphrattondes, id est intercipientes, siue intersepientes, vbi pulmoni cohęrescunt, huius operimentum dicuntur, 5. de anat. adm. cap. 8. quas etiam tunicas omnium spirationis instrumentorum, vocat, 7. de anat. adm. c. 2. vide Cingentes.

Hypnoticum medicamentum est, quod somnũ cõciliat Ὑπνοτικὸν soporemq. siue Cataphoram epotum, molitur, refrigerat enim corpus, & sensum eò vsque stupefacit, vt si paulò liberalius ebibatur, mortem afferat, 5. simpl. cap. 19. vide Narcoticum.

Hypocaumata, i. fomites, alimenta nominãs, iuxta omnium philosophorum dogma, qui eorum, quæ animalia constituunt elementorum, ignẽ maximè, vitæ esse causam existimarunt, qui suis pabulis, tanquam alimentis alitur, vt lucernæ flamma oleo, 1. aph. 14.

Hypocheomenes, i. suffusi, 6. de sanit. tuen. c. 9.

Hypochondria, id est subchartilaginea, sunt partes illæ, quæ sub uentriculi ore, ad partem exteriorem apparent, quoniam secundum rectitudinem sub Chartilagine, id est, post chartilaginem habentur, sunt autem musculi, qui expansi membranę prætenui ueluti Araneæ, quam Peritonęon vocant, subiacent, extrinsecus verò cute conteguntur; Aequiuoco autem cum his vocabulo etiam interiora viscera vocamus hypochondria, quoniam & ipsa sub chartila-

tilaginibus notharum costarum ab interiori parte existẽte, sed exteriora proprio, lib Introd. cap. 10. in priori significato dictum. febres ab Hypochondriis moderatæ, id est omnium febrium acutarum, quę ab Hypochondriis proficiscuntur sunt mitissimæ, in posteriori significato, quando sub hac voce Hypochondria, complectimur, ventrem iecur, lienem & septum transuersum, quædam maligna, quædam mites sunt, com. 2. in 3. de morb. vulg. Atque in hoc secundo significato, hypochondrion, ὑποχόνδριον, *ab Epigastrio non distinguitur.*

Hypochondriacus, siue flatuosus affectus, qui & simpliciter Melancholia dicitur; morbus est ex tertio melancholię genere, à ventriculo ortum ducens, prauis symptomatibus infestatus, quem sequuntur metus, & mæstitia qui alui deiectione, vomitione, proba concoctione, & ructib. leuatur, de loc. aff. c. 7. Gręcè Ὑποχονδριακὴ μελαγχόλια *dicitur.*

Hypochyma, (quæ & Hypochisis,) est crassi humoris in cornea membrana, vel inter corneam tunicam, & crystallinum humorem, iuxta pupillam concretio; qua in re, Hypochymatos, & Glaucomatos differentiam recentiores posuere, dicentes τὸ ὑπόχυμα, *non aliud esse, quàm humorem illic concretum;* Γλαυκῶμα *autem alterationem esse humoris crystallini, in glaucum colorem ab humiditate quadam intra ipsum contenta, aliunde aduenlente, cum tamen veteribus medicis, idem esset vterq. affectus, nec tamen hoc solo differunt sed etiam quod omnes suffusione laborantes, lucem uideant aut multam, aut paucã, qui verò* Γλαυκώμα, *quiq.* ἀμαύρωσιν, *patiuntur, lucem omnino nullam cernant. Est autem suffusio duplex, vna propriè dicta, quæ est oculorum per se suffusorũ morbus ab humore crasso pupillam obscurante; altera verò impropriè, in qua oculi*

non

non primò, & per se patiuntur, sed uisa quædam uisis propriè suffusorum similia repræsentant, quæ est per consensum suffusio, (vt illa per essentiam) siue a ventriculo sursum ad oculos ascendendo, siue a Cerebro deorsum, siue a toto corpore, vt in febribus, vide Glaucosis.

Hypogastrion, vide Abdomen.

Hypoglossis, medicamentum est, leniens, læuigans & remittens asperitates asperæ arteriæ, in quibus si quid inflammationis reliquũ est, id concoquit, & persanat, quod medicamentum, quia linguæ subditur, eoq. paulatim liquescente, asperæ arteriæ summum madescit, & irrigatur, ob id Ὑπογλώσσις dicitur, de quibus Gal. fusè, 7 de composit. me. loc. uide Arteriaca. Hypoglossis etiam dicitur inferior linguæ pars, quæ subiectam attingit maxillam.

Hypophoræ sunt fistulæ & uitia profunda, & quæ dehiscant, vt sinus ulcera, aliaq. huiusmodi omnia, quæ ex defectu repletionem desiderant, atque indicant, lib. Introd. c. 3.

Hypophysis seu Hypochysis, i. suffusio, 3. meth. 2.

Hypopyus vocamus, quibus pus in oculis congregatum est, quod uacuari solet, diuisa ea tunica, quæ cornu est similis paulò supra locum quo committuntur inter se tunicæ uniuersæ, quem Græcè alij Irim, alij Stephanon, alij Coronam uocant, differtq. ab Hypochymate, in qua non pus, sed læuis quædam nebula tunicis oculi interponitur, 14. meth c. 19. Quod autem Hypopyon sub oculis fiat, nomen ipsum indicat, idem enim est, ueluti si quis Hypophthalmium dicat, quod ipsum sub oculis sonat; Est autem ex genere effusionum, Ecchymomatum appellatarum; Appellant ita Hippocr. & alij multi Medici, circa cutem affectionem, cum tenuibus in ipsa uenis contusis, sanguis per fissuras effunditur, non uno loco aceruatim, ac statim ita excretus in grumos coiens; sed postquam per persultationem,

tionem, hoc est, Diapedesim, effusio ista est facta, tunc enim temporis progressu, contingit liuescere, & denigrari, paruis nimirum grumulis, ex disperso in multas cutis partes sanguine coactis, 5. de compos. medic. loc cap. 1. & lib. de Virtute Centaureæ cap. 4. Ὑπόπυον καὶ Ὑποπύας Græci uocant.

Hypophthalmia, & Hypophthalmiū, vide Hypopyus.

Hyposarca, quæ & Hyposarcidium, & Episarcidium dicitur, species hydropis est, in qua habitus totius corporis pituita plenus redditur, 4. de rat. vict. 11. vide Anasarca.

Hyposphagmata plagas oculi illatas, & oborientes ex eis cruentas suffusiones, appellant, 4. de comp. med. loc. c. 8. species τῆς ἐκχυμώσεως.

Hypospadiæi, Ὑποσπαδιαῖοι, ij sunt, qui quod ob id uin culū, quod ad finem uirgę habent, eis meatus seminalis est contortus, generare non possunt, non quod semen fęcundum non habeant, sed quod in virge flexibus hęrens ferri prorsus nequeat, quam rem curatio ipsa comprobat, uinculo. n. abscisso generant, 15. de usu par. cap. 3.

Hypostasis, siue sedimentum est id, quod in urina residet, tanquam crassior urinę portio, secreta & subsidens, lib. de urinis, cap. 16. licet generaliter quidquid subsidet, atque in imo cuiusque liquidioris excrementi subsistit, hypostasis est; quæ crassior urinæ pars, si ad supremam superficiem terminatur, dicitur Nubecula, si ad mediam regionem, Suspensum, si profundiore parte inferiorem locum occupet, dicitur Hypostasis, ibidem cap. 21. Quę si diuulsa non sit, sed non continua, apud Hippocratem dicitur plana, quod si per omne tempus sui similis est, ita ut si uno die sit cocta, sit etiam postero die, & quæ sedimentum, & humorem urinarium habet non distantem à se, sed totum sibi æqualem,

quæq.

quæque continuo sibi similis perseuerat, æqualis apud Hippocratem dicitur, ibidem cap. 38.

Hypsiloides, uide Hyoides os.

Hypothenar. i. subuola, pars ea manus est, quæ opponitur uolæ manus, quæ Thenar dicitur, lib. Introd. cap. 10.

Hystera, idest uterus, uulua, matrix, uas fetus gestandi; foris neruosum, intus carnosius diciturq. à Græcis Ὑσ'τερα, quod postrema sit partium omnium, lib. finit. Vnde Hysterica mulier, id est ab utero suffocata, siue hunc affectũ uteri suffocationem, siue spirationis ob uterum ablationem uocites, quo interdum mulieres, sine sensu immobiles iacent, cum nullo aut paruo, aut obscurissimo pulsu, ĩterdum sentiẽtes, & moueri potentes, atque integra ratione; tamen animidefectione, et difficili spiratione laborantes, alias etiam crura, & brachia cõtrahunt, 5. de loc. aff. 5. quas etiam uterarias uocant, id est utero laborantes, com. 1. in 6. de mor. uulg. 2. unde Hysteralgia, uteri dolor: Hystericus Typus, & morbus, accessionis est retardatio cũ posterior accessio serius inuadat, quàm præcedens.

I

IANITOR, vide Pyloros.

Ianitrix vena, id est vena Porta, 6. de plac. cap. 5.

Ichor est tenue excrementũ vlceris, vt sordes crassum, 3. meth. 3. uocat etiã Ichores Hipp. tenues acres, & mordaces sanguinis humiditates, 4. de rat. vict. 2. Appellat adhuc Ichores, superfluas sanies, quas corpus aceruat, ex quorum uapore non solum capitis dolores nonnullis oboriuntur, sed etiam suffusorũ, quos Hypochcomena vocant symptomata, aliquib. verò & Comitialis conuulsio, 6. de sanit. tuen. c. 9. Dicuntur adhuc Ichores fluentes humiditate ex

Coryza, & Catarrho, 2. de rat. vict. 44. Graecè igitur Ἰχὼρ *dicitur, ex Latinis quidam vertunt, serosum humorem, quidam aquosū, quidam tenuem, alii verò saniem interpretātur. Ichoroides autem sanguis non simpliciter tenuis, & aquosus ab Hippoc. vocatur, sed qui venenosa aliqua, & maligna facultate prẹditus sit, unde Galenus ex Platone, Ichor autem sanguinis quidem serum, mitis: nigrae verò bilis, acris, & ferus. Ichoroides itaque sanguis vocatur, in seipso prauam ac tenuem humiditatem continens, mordacem, & erodentem, non aqueam, & morsu carentem, commen. 2. in 6. de morb. vulg. 38. vide Sordes.*

Icteros est inflammatio ex flaua bile, sui seruante naturam, vnà cum sanguine per totū corpus delata, 2. ad Glauc. 1. sic dictū hoc malum, vel ab aue, quae Graecis Icteros, Latinis verò Galbula dicitur; hẹc enim si spectetur, sanari malum dicunt, & auem mori, vel ab aue, quae Ictinos Ἴκτινος *Grẹcis, Miluus Latinis appellatur, oculi siquidem hoc vitio laborantiū miluinis oculis similes; hoc est auri colores videntur; vel à mustella syluestri qua auricolores oculos habet, & Grẹcis* Ἴκτὶς, *Latinis Viuerra nominatur, qui & Regius morbus dicitur, quoniam mulso quod genus potionis in Regum delitiis erat, curabatur, rebusq. omnibus hominis mentem exhilarantibus. Aurigo quoque nominatur à Celso, ab auri colore quem bilis per vniuersū diffusa corpus, refert. Arquatus denique nuncupatur, quod cælestis arcus similitudinem colore agat.*

Ictus, est arteriae motus tactui occurrens, interuallū autem est tps interpositum inter duos ictus, quo distenditur, contrahiturq. arteria, de Pulsi. ad Tyrones, cap. 4.

Idea morbi, id est morbi essentia 3. de cris. 4.

Idiopathia ἰδιοπάθεια, *proprius affectus est, qui &* πρωτοπάθεια, *id est primarius affectus dicitur, ex aduerso diui*

sus

sus ab affectu per consensum, seu per viciniam, & secundarium, seu posteriorem; Ei verò qui per consensum infestat, qui συμπάθεια, *quod* ὀδιοπαθεια *dicitur proprium opponimus, 1. de loc. aff. 3. Per consensum autem affici tribus modis membrum aliquod dicitur, uel propter viciniam, vel propter familiaritatem generis vel operis, generis vbi neruosum neruoso, venosum venoso consentiat; operis cum mãmæ, & thorax, partibus genitalibus, com. 3. in 3. de morb. vulg. 4. vide Sympathia.*

Idiosyncrasia. id est corporum proprietas, & conuenientia, 3. meth. 2. & 7.

Iecur, vide Hepar.

Iecoraria vena, vide Caua vena.

Iecoris vena, vide Choledochos.

Ieiunum, secundum est intestinum in ordine, quod à Duodeno intestino quod vocant, multifariam in orbes conuoluitur, vasorum complurium serie contextos, dicitur autem ieiunum, quod semper cibo vacuũ reperiatur, 6. de ana. adm. c. 9. quapropter Νῆστις *hoc est ieiunum appellatur, quod semper inane permaneat, nec tantillum quidem, in seipso alimenti contineat, 5. de vsu par. ca. 3.*

Ignem suo more Hippoc. febrem vehementissimam appellat, com. 3. in 1. de morb. vulg. 19.

Ignis sacer, id est erysipelas, 8. de plac. 4. & lib. de purg. med. fac. cap. 5. vide Sacer ignis.

Ile, id est, Κενεὸν *locus appellatur, qui est inter thoracẽ, & os coxæ, propterea quod* Κενεὸν *id est, cassum, & vacuũ, id est depressum est, vide his quæ in medic. 16. quem locum etiam Græci* Λαπάρην, *appellant, qui inter thoracis, & iliorum ossa subsidet, propterea quod eo loco cingulum circundatur, vnde &* λαγόνας *ἰξύας etiam nominant, secundo de fract. 70.*

Ileon εἰλεὸν, *intestinum est ordine à uentriculo tertium, quod incipit ubi ieiunum desinit, diciturq.* εἰλεὸν, *à multis anfractibus, & circumuolutionibus; idem uerò &* λεπτὸν, *hoc est tenue, simpliciter dicitur, nomine duobus etiam superioribus communi. A qua parte affecta obstructa, & inflammata, nomen desumpsit is morbus peracutus, qui Ileos, Græce* εἰλεὸς *appellatur, sed nihili uetat in crassiori subsequẽte intestino, eundem affectum, progigni, sed mitiorẽ, & minus mortiferum, com. 2. in 3. de morb. uulg. licet aliqui eundem in pleniore intestino factum uocent* εἰλεὸν, *in tenuiori* εἰλεός, *(cum prius* χορδαψὸς, *diceretur) quod per eum intestina conuolui uideantur: unde quidam Latine Voluulum dixere, Chordapsum autem, quod qui manum loco dolenti admouerit extensione, chordam attingere uideatur, 3. aph. 22. & 6. apho. 44.*

Ilingus, est tenebricosa uertigo, quæ fit cum humor, cum crasso spiritu, in capite mouetur, & idcirco præcedit Epilepsiam & Apoplexiam, 3 aph. 17.

Illegitimę costæ, quæ Nothę, spuriæ, & mendosæ dicuntur, 5. de anatom. adm. cap. 1. chartilagineę admodum existentes, sunt quattuor ultimæ costę, quę ad pectoris os non pertingunt. 8. de anat. adm. cap. 1.

Illisio, uide Collisio.

Illosis, & Strabismus, seu Strabilismus, sunt inuitæ musculorum palpebras mouentium concussiones, 2. de sympt. caus. cap. 1.

Ilium, λαγόνων ὀστοῦν, *est apophysis ossis sacri superna, & ampla continens intus ventris imi partem plurimã, tangensq. ilia. Os enim sacrum tres habet apophyses rectas, nec deorsum, nec sursum repentes, ilium, coxę & pubis, tamen os totum, sæpe os Ilium vocamus, quod id inter cætera magnitudine, & crassitie præpolleat.*

Imás,

Imas, uide Gargareon.

Imbecilla corporis pars est, uel quę natura est intemperantior, uel quae ex praecedente aliquo morbo, intemperiem contraxit, uel quae in pręsenti tempore, in hanc sit perducta, promptius uero in ijs superuacaneum, qualecumq. id sit, in ęgram partem fertur, 11. meth 20.

Immutatus morbus est, cuius longior est accessio, & minor satis remissio, quo genere antiqui Typum quotidianarum, & semitertianarum reponebant, lib. de Typis, cap. 3.

Impetigo λειχὴν, *est summae cutis asperitas cum multa prurigine, lib. finit. Agrestes uerò impetigines nominant, cũ à medicamentis imbecilliter siccantibus, nihil iuuantur, à validis irritantur, 6. de comp. med. per gen. cap. 2. Ea autẽ impetigo, quae cum pruritu fit, & si non aspera, lenior quam vel Psora, vel lepra est, adeò vt si sola saliua quotidie defricetur sanescat sed vbi increuerit, extremam cutem in furfures resoluens, in psoram transit atque deinde in lepram, ubi pro furfuribus, piscium quasi squamulae concrescunt, 5. de comp. med. loc. cap. 5. & cap. 7. (Nec est is morbus, quẽ Gallicum, seu Neapolitanum, seu Hispanã scabiem uocãt, ut alibi mihi forte ostendendum erit.) Caeterum* λειχῆνος, *Lichenis nomine illum etiam* Impetiginosum *morbũ Mentagram Romanis appellatum multo magis ferum, & agrestem, Plinius comprehendit, non squamis ut lepra, sed foedo cutis furfure, totos primum uultus, deinde uerò, & Collũ pectusque, & manus occupante oculis tantum immunibus. Celsus lichenem non impetiginem interpretatur, sed Papulam, cuius duas, quas habet, & Lichen, differentias statuit, feram & mitiorem, Nam quę ab eo describitur Impetigo, Lepra est.*

Impetum facientia, uide Continentia.

Implicatus affectus est, in quo multa sunt affectae par-

tes, nam poteſt idem homo, non ſolum laborare ex Thorace, ſed etiam ex pulmone, capite, ventre, iocinore, com. 2. in 3. de morb. vulg.

Imum ventrem vocat Hipp. regionem ventris imã, quę vmbilicum ac pudẽda interiacet, ita vt in hæc tria totum abdomen diuidatur, in Hypochondrium, & loca ad vmbilicum attinentia, & imum ventrem, 2. aph. 35.

Inæqualis & inordinatus pulſus eſt, cuius circuitus nullus prorſus ſeruatur; Eſt verò inęqualis, & ordinatus, quãdo ictus pari ſemper numero, paribus pulſibus procedentes, intercurrit vnus impar, qui æqualitatem corrumpit, proportione circuituum quendam ordinem ſeruante de pul. ad Tyron. cap. 6. Inęqualis autem deficiens pulſus eſt, in quo nulla ſeruatur æqualitas, motuq. ipſo ſemper deficit, 1. de differ. pulſ. cap. 12.

Inanes illas corporis partes vocari in more eſt, quęcũq. inter extremam Thoracis coſtam, & femoris λαγόνος oſſa habentur; atqui inanis videtur omnis talis ſedes, ſi eam cum ſupernis, infernisq. partibus, vtriſq. oſſeis conferas, 2. progn. 1.

Incenſiones, Hippocrates vocat, inflammationes, vnde etiam nomen calidis tumoribus impoſitum eſt, 3. de his quę in medic. 30.

Incidentes dies, vide Decretorius.

Inciſio, vide Vnionis ſolutio.

Inciſorij dentes, vide Dentes, & Tomi dentes.

Incoctionem vocat Galenus, non coctionis tantum in ventriculo fruſtrationem, ſed in vaſis quoque & Iecore, et mole vniuerſa, lib. de med. art. conſt cap. 15.

Incrementum morbi, vide Aſcenſus morbi.

Increſcens, vide Continua.

Incubus, vide Ephialtes.

Incur-

Incuruatio, quæ & Gibbositas dicitur, est distortio spinæ in posteriorẽ partem, ex Panis & Tuberculis immaturis in spina exortis magnis & duris, & diuturnis existens, vt nonnulli arbitrantur, 3. de art. 2.

Index digitus est, qui prior à Pollice est, qui nomẽ ab vsu sortitus est, lib. Introd. cap. 10. Dicitur, & index is dies, q eam habet naturam, vt qualis nam dies, cuius est index sit futurus, indicat, 1. prorrhet. 1. & 2. apho. 24.

Indicatio, est iuuantis comprehensio, simul cum comprehensione nocentis adueniens, siue obseruatione, & ratiocinio; ad Thrasib. cap. 11. Quippe ipsam sequentis, siue agẽdi insinuationem, indicationem dicimus. Ergo ex ipsa rei natura exordiri, atque ipsa quod sequens sit, citra experientiam inuenire, id est indicatione inuenire; Vt si quæratur de sanitate, quid sentiendum sit, primum perpendere oportet sanitatis naturam, quæ quia bona omnibus mortalibus videtur, facit vt iudicemus eam à nobis seruandam esse, quamobrem sui custodia, sanitatis indicatio est. Idem vero & in morbo agendum, qui quoniam totus præter naturam est, & toto genere malus, ind cat & ostendit, se tollẽdũ esse.

Indicatoria, vide Prognostica.

Indices, & spectabiles dies consueto more appellat Hippoc. in quibus signum aliquod indicationis apparet, alio quopiam ex diebus decretorijs futuræ, quos ipse, 3. progn. 4. per quaterniones digessit, singulis septimanis bipartito sectis, 2. aphor. 24. qui Græce ἐπίδηλοι, & θεωρητικοί, hoc est indices, & contemplabiles nuncupãtur, quod maiorẽ vim & potestatem habeant, ad præsagiendam, contemplandãq. futuram crisim, quam ad iudicandam; licet in eis aliquando perfecta crisis possit accidere, vt dies quarta, vndecima, decimaseptima.

Indicia, & signa certa illa sola nominantur, ex quibus

liset certo colligere aliquid de salute, & internecione infir mi, quæ comprehendens uno capite dicet aliquis esse significationes virium gubernantium corpus, quo pacto robore ua leant, aut deficiant, in quibus scilicet cruditatis etiam, aut coctionis signa continentur, 3. progn. 39.

Inflammationis nomine solent Græci, uti ad partes quæ in maiori tumore sunt, carnosas, intentas, renitentes, pulsanti, & calido dolore dolentes, & rubentes, lib. de tumor. cap. 2. quasi sit uel propter coincidentiam, uel propter impactionem, obstructionemq. omnium uasorum, siue ob circumstantiam quandam molium quæ meatus occupant, siue abundantia quædam sanguinis oborta inflãmatione, in particula constituatur, lib. de totius morbi temp. cap. 3. Dicitur adhuc inflammatio Phlegmone, et Phlogosis, i. inflãmen. Est igitur inflammatio nomine generis immoderata caliditas; nomine aũt speciei idem nomen cum genere obtinentis, est cum sanguine optimo, ac mediocrem crassitudinem obtinente ad particulam aliquam uniuersim fluente, atque ob multitudinem conculcato, uehemens dolor arripit hoiem, nisi mẽbrum sensum omnino hebetem habuerit, pulsusq. in profundo molestus accidit, tendiq. omnino ac contĩ di mẽbrũ apparet, et uehementem calorem persentit, adeo ut comburi uideatur, & refrigerari desideret; talisq. rubor per summa uiget, qualis ex balneis accidit, aut ex igne, aut quouis alio modo calefactis. Multaque sunt huius species, nam fluente sanguine, altera, flaua bile, altera, ambobusq. simul humoribus alia tertia, 2. ad Glauc. 1.

Inflammen, vide Inflammatio.

Inflammata lassitudo musculorum est affectio, quę manibus, cruoribus, lumbis, spinæ, & musculis ubi plurimum laborem pertulerint, accidit, ijsque qui ex uehementi clamore, organa uocis, id est arteriam, eius summum, & fauces

fauces oblæsas habent, uocemq. raucam effecerunt, 7. de comp. med. loc. cap. 1.

Inflatio, vide Phisis, 14. meth. 7.

Infundibulum, vide Choana.

Infractiones oculorum, 1. cum palpebra inuertuntur, com. 5. in 6. de morb. vulg. 2.

Inion, est ea capitis pars, quæ occiput dicitur, principium medullæ spinalis, ad stipitis modum in multos ramos diuisa, in sexaginta ferè, iuxta numerum neruorũ, 2. de compos. med. loc. cap. 1. τοῖσιν terminantur suturã λαμβδοειδῆ.

Initiatrix, vide Antegressa.

Innominatus morbus est, qui medio loco, inter Lethargũ & Phrenitim collocatur, in quo ægri conniuent oculis, somnolenti stertunt, oculis fixis intuẽtur, difficiles & tardi ad respondendũ, stultè loquuntur, & temerè nugantur, lib. de Puls. ad Tyron. cap. 11. quem affectum cum longo tempore perdurauerit, Typhomaniam vocant, 1. prorrhet. 1.

Innominata chartilago, vide Cricoides.

Innuens, circumnuens pulsus est, qui inæqualis est in vna distentione, 1. de differ. puls. capit. 20. & 4. de caus. puls. cap. 10.

Inordinata febris est, quæ non certo quodam circuitu redit, 5. de placit. c. 2. qua & Erratica dicitur, 8. de placit. cap. 6. vide Erratica.

Insanire, est desipere citra febrem.

Inspiratio est externi aeris intus attractio, 4. de loc. aff. 7. ad natiui caloris conseruationem, & spiritus animalis nutritionem, 7. de vsu par. cap. 9. quæ duplex est, lenis, & coacta, lenem, & non coactam appellant, quæ in bene ualentibus, nullaq. vehementi agitatione motis cernitur; Coactam verò quæ tum in morbis nonnullis, tum in exercita-

citationibus paulo vehementioribus accidit, in qua protinus omnes etiam scapularum partes simul attolli conspiciuntur, 2. de placit. cap. 4. Inspiratio, & exspiratio, εἰσπνοὴ καὶ ἐκπνοὴ, oppositi motus sunt; ille est, quo distentus Thorax per asperam arteriam, necessariò in os aerem exteriorem attrahit, tribus de causis, vt refrigeret, ut uentilet calorem natiuum, & vt spiritum animalem gignat; Hic quo thorax contractus eundem aerem exprimit, vt quidquid in ipso fuliginosum, fumosumq. ex humoribus creatū fuerit, id exprimendo elidat: Vtrique nomen Respiratio, & Respiratus ἀναπνοὴ, 4. de loc. aff. 7. Per inspirationem autem attrahit in se homo exteriorem aerem, per osin pulmonem, per raritatem autem cutis, & carnis in arterias. Horum motuum vterque, tam quo per os, quam quo per cutim fit aeris attractio, uno nomine inspiratio appellatur. Per exspirationem verò per eosdem meatus, per quos aerem recipit, adhuc remittit; qui cum per os remittitur exspiratio, cum per cutis meatus transpiratio, perspiratio, difflatio, transpiratus, perspiratus, difflatus, διαπνοὴ dicitur, 8. de placit. cap. 8.

Instrumenta prima censentur, quęcumque ex similaribus partibus coalescentibus, unius operationis gratia sunt constituta, quęcūque verò rursus ex his componantur, etsi uni totius instrumenti actui quàm maximè obseruiant, tamen inter secūda cōnumerātur; musculus. n. & vena, et arteria, inter prima instrumenta numerantur, digitus verò inter secūda, atque hoc magis pes, & pede magis crus. li. de morb. temp. cap. 4. Vnde instrumentales corporis partes sunt, Cerebrum, Cor, Pulmo, Hepar, Vēter, Splen, Oculi, Renes, ibid. cap. 3. Instrumentales autem morbi fiunt, uel naturalium partium formatione permutata, vel nō seruato numero partium opportuno, aut unicuique parti conuenienti ma-

magnitudine, uel quod non ut naturalis positus expetebat, ipsæ cohereant, ibid. c. 6. vide Similare.

Insultus accessionis, est indiuisibile illud tempus quo accessio primum inuadit, quod alij febris significationem, annotationem, & Episemasiam uocant, lib. de morb. temp. 6.

Intemperies morbosa, Græcis νοσώδης δυσκρασία, partiũ similarium morbus est fitq. ubi qualitates primæ, seu elementa ipsa à naturali symmetria, & commoderatione deflectunt. Non autem citra rationem adiectum est, morbosa; duplex enim existit intemperies, ex Galen. 2. de temperam. alia enim est naturalis, seu sanitatis, & alia morbi (vt nos tetigimus in nostra Synopsi medicinæ quam anno superiori typis dedimus, tab. 5.) Sanitatis siue naturalis est, quæ a media temperie paululum abest, vel in qua nulla functio animalis adhuc manifestè læditur, licet imbecillior reddatur, intemperatior sanè erit, sed non ægrotabit homo. Quod si quis hoc denegauerit, horum alterum fateatur necesse est, vel omnes homines ægrotare semper, vel vnam esse oĩum intemperiem, vtrumque verò absurdum est. Morbosa verò intemperies est, cum animal intemperamenti vitio ęgrotat, quæ si omnibus corporis partibus ęqualiter insit, ut in Hectica febre, æqualis intemperies appellatur, & dolorem non efficit, secus doloris sensum efficit, & inęqualis dicetur, vt docet Gal. de inęquali intemp. 1. de sanit. tu. lib. de consti. art. & c. 8. artis paruæ.

Interceptiones uenarum, quę Apolepsis Grecè dicũtur, sunt oppletiones, quæ à copia exoriuntur, quę cum supra modum oppletę fuerint, premi uirtutem, grauariq. est necesse, atque in extinctionis agi periculum natiuam caliditatem, quę ob multitudinem, copiamq. suffocationi quippiam simile patitur, 4. aph. 23. Vbi verò intercipiuntur, quę sunt in animali arterię, hoc est, ita oppletę sanguine

fue-

fuerint, vt nullus in ipsis vacuus relinquatur locus, in quem dum attolluntur aerem externum attrahere possent, tunc strangulatur, atque extinguitur calor innatus: at qui ita affecti sunt, subito sensum & motum totius corporis amittunt, lib. de caus. morb. c. 3. nequeuntibus spiritibus naturales pertransire meatus, atque ob id ab Hippoc. interceptiones spirituum nuncupantur, 4. de rat. vict. 27.

Intercidentia, vide Coincidentia, & Paremptosis.

Intercidentes. vide Decretorius. Intercidens autem pulsus est, cum inter duo ictus, qui ordine proprio inferuntur, ictus medius intercurrit, lib. finii.

Intercipientes membranæ, vide Cingentes, & Hypezochotæ.

Intercostales musculi, μεσοπλεύριοι μύες, sunt musculi inter medias costas siti, quorum bini sunt in singulis costarum interuallis, alter externam partem spectans, alter interiorem; externi thoracem dilatant, ad inspirationem, interni contrahunt ad exspirationem, 5. de caus. respir. 8. de anat. adm. & 7. de vsu par.

Intercurrens pulsus est, qui inæqualis est, inæqualitate crebritatis, 1. de diff. puls. cap. 12.

Interfemineum, quod Perinæon Græci uocant, est media illa pars corporis, quæ inter totum id, quod inter inguina vtriusque cruris est, (quod gressuram solet Hipp. appellare) interiacet, quod duobus feminibus sit interpositum, quæ est intercapedo, quæ ab exortu pudendi usque ad anum pertinet, ubi etiam uesicæ collum collocatum est, 4. de artic. 45. 2. de fract. 43.

Intermissionem febris, uocat Gal. cum febris in quietem desierit. 1. de cris. cap. 3. & ad infebricitationem deuenerit. 3. de cris. c. 4.

Intermittens pulsus est, qui inæqualitate constat, rari-

tatis,

tatis, & paruitatis, alio atque alio utribique modo, in raritatis inęqualitate, quod quies sit longissimè producta, in paruitatis, quod distentio minimum dilatata, 1. de differ. pulſ. 12.

Internodia, vide Phalanx, & Digiti.

Interſepientes, uide Hypezocbotes.

Interſeptum, ea est pars narium, quæ alas, ſeu pinnulas narium nominatas, diſcriminat, lib. Introd. cap. 10.

Interſtitium est duodecim horarum ſpatium, in quo febris terminatur, 2. criſ. 9.

Intertrigines, vide Hidroa.

Interuallum, vide Ictus, Ablatio.

Inteſtinum, vide Entera.

Inteſtinum cæcum τυφλόν, est inteſtinum à Ventriculo, ordine quartum, quod quidem uelut uenter eſt, unde figura a reliquis differt, nec enim ut reliqua oblongum est, ſed in modum ventriculi rotundius, ex qua figura efficitur, ut una tantum parte pertuſum uideatur, & uno foramine tanquā oculo præditum eſſe; peruium tamen est, quodq; ad ipſum ex tenui inteſtino deſcendit facile in Colon delabitur.

Inteſtinorum difficultas, est velox exitus eorum, quæ comeduntur, & bibuntur, quæ talia deijciuntur, qualia fuerunt deuorata, 4. aph. 12. quę & lientheria dicitur, 6. de loc. aff. 2. quæ duabus potiſſimum notis à Cœliaca diſpoſitione diſcernitur, ſi quidem lientbericis alimenta prorſus cruda, protinus ut ſumpta ſunt inferne prodeunt, tanta, tamq. manifeſta cruditate, ut alimenti aſſumpti genus aperte dignoſcatur; uerum in Cæliacis iam adepta ſunt aliquam coctionem, & diutius in ventriculo morantur, neque tam cito per aluum deſcendunt. Cruda tamen ſunt, & aliquando fætida, non mordacia, ſed ſępe animi deliquium inducunt.

Intumescentias, quas οἰδήματα *Graeci uocant, Hippocr. omnes tumores præter naturam hoc nomine vocare consueuit; cum cæteri posteriores, in inflammationes, & durities, & intumescentias, eos distinguant, 3. de his quæ in med. 30.*

Inuiolata membrana, vide Membrana dura.

Inuiscatio oculi est quædam uiscositas, palpebram cum pupilla iungens, siue in eius albedine, siue in eius nigredine, vel utrasque palpebras simul iungens, qualis fit propter vulnera in oculis, lib. de ocul. cap. 9.

Inuolucrũ Cordis, vide Membrana Pericardias, lib. de ven. & art. diss. cap. 2.

Inuolutum intestinum, quod & Ileon & tenue dicitur, vide Ilion, & Tenue.

Inustio in uentre oritur, propter acrem eorum quæ ingesta sunt caliditatem, ob quam & febris contingit, colliquatio verò fit, absumpta, contabefactaq. propter febrem morosam, uel pinguedine, uel molli carne, 4. acut. 112.

Ionthos Græce, Latine Varus, tumor paruus & durus, in faciei cute ortus, à crasso uidelicet succo congregatus, 5. de comp. med. loc. c. 3.

Iris oculi quem alij Stephanon, alij Coronam uocant, est medius ille oculi locus, quo committuntur inter se tunicæ uniuersę 14. met. 19. siue iris est oculi tunica mollissima, alba, desinens in circulo, ubi & aliæ omnes subiectæ sunt, ubi album nigro coniungitur, 10. de vsu par. c. 2. inditum nomen, ab arcus cœlestis similitudine.

Isatodes bilis, uide Bilis pallida.

Ischias, & Ischion, vide Coxa, & Arthritis, 2. meth. 2. & 15. de vsu par. 8.

Ischiadica vena est, quę superne descendens, ad partem cruris syluestrem tendit, quæ occultatur, quousque ad malleolum

leolū ueniat exteriorem, lib. de anat. viu. quæ vena, externa Malleoli dicitur, & Ischiadica, quod secta Ischiadicis conferat.

Ischæma medicamentum est ad sanguinem continendū, 5. de comp. med. loc. c. 14. Græce ἰσχαιμον, paulò diuersum ἀπὸ τοῦ ἐναίμου, hoc enim non sanguinem modo supprimit, sed & inflammationem arcet, illud verò rationem habet tantum sistendi sanguinem.

Ischuria ἰσχουρία, est vrinæ suppressio & retentio, Dysuria, in qua vrina fertur cum difficultate, Stranguria cum guttatim distillat, quam & vrinæ stillicidium appellant, de const. art. 6. & 8. de placit. 6. Fit autem vrinę suppressio, vesica, vel excernere non valente, vel eius collo occluso; vocat autem vulgus medicorū, non secus Ischuriā, quamquam Ischuria non sit, illud quoque symptoma, cum vrina in vesicam omnino non venit, perdita scilicet renum actione, & permittendi profecto sunt ita nominare, cum propriam appellationem non habent; Collum siquidem vesicę clauditur, vel propter obstructionem à sanguine concreto, tum crasso pure, tum calculo, tum topho, tum aliquo germine ibidem enato, uel propter conniuentiam, ab aliquo tumore præter naturam, aut cum immodicè est repleta 3. de sympt. caus. c. 2.

Isis emplastrum, est Cephalicum emplastrum, 2. de cōp. med. per gen. cap. 18.

Isthmus est regio communis gulæ, & gutturi, in qua vtrinsque osculum ascendit, angusta & longa, corpus verò hunc locum ambiens, Pharynga. i. fauces vocant, lib. de musc. diss. cap. 15. Isthmus ea pars corporis est, quæ os, & gulam interiacet, quæ per metaphoram quandam ita nominatur ab ijs, qui propriè dicuntur Isthmi; sunt autem angusti quidam terræ processus, inter duo maria siti: Vnde

Pari-

Parisθhmia, i. Tonsillæ sunt inflammationes locorum, ad hunc Isthmum pertinentium, 2. aph. 26. qua ratione ἰσθμὸς καὶ φάρυγξ, idem erunt, hoc est, quæ inter stomachum, & laryngem, i. guttur, interiacet latitudo.

Ithmoidea oßa, vide Cauernosa.

Iudicium, siue indicatio, vide Crisis.

Iudicatoria signa ab Hippoc. vocata sunt, sudores, rigores, sanguinis fluxus, multum alui profluuium, similis uomitus, dolor capitis repente inuadens, vehemens spirandi difficultas præter rationem, cordis morsus, quædam in Hypochondriis citra dolorem tensio; vigilię vehementes, delirium, nox absque ratione molesta, acceßio anticipans, lacrymę inuoluntariæ nihil patientibus oculis; neque ex tristitia prouenientes, rubor faciei, labrum inferius agitatũ, liuida, uel obscura, & tenebrosa quędam ante oculos obseruantia, hallucinationes quædam mala, vel nasus repente rubescentes, parotides, aut omnino, alicuius in articulum decubitus generatio, & similia. quæ secundum eorum substantiam Casus nominata, quatenus subitam mutationem ostendunt, Iudicatoria signa appellantur; ita enim morbum iudicant, ut cocto morbo futuram sanitatem; crudo autem vel perniciem, vel morbi longitudinem decernant, 1. aph. 12. vide Decretorius.

Iugale os, vide Zygoma.

Iugulares venę, Σφαγῖτις φλέξ, sunt duo rami magnæ venæ cauæ à gibbis hepatis exorte postq̃ ad dextrã Cordis aurẽ sanguinẽ tulerint, ab eo tamq̃ ab initio progreßæ, ad collũ recto tramite festinantes. In quo fiunt duæ magnæ, & insignes venę, q̃ ob id Iugulares vocantur, 2. acut. 10 & li. de ven. & art. diss. c. 7. quæ dicuntur externę, superficiariæ Apoplecticę, Guidez, manifestę, à quibus superficiariæ ferè omnes colli, & capitis partes nutriuntur, 2. acut. 10.

Ingua-

Iugulum, vide Claues.

Iuleb, vide Zulapium.

Iuxtangina, id est Cynanche, 1. aph. 12.

Ixiæ, Varices, sic dicuntur ab Aristotele, οἱ κιρσοὶ; sunt tamen qui differre putent, vocantes Κιρσοὺς venas omnes dilatatas, in quacumque corporis parte, ἰξίας verò, eas modo quæ in cruribus habentur, sed discrimen nullũ censendũ est.

L

LABOR ab Hipp. sæpius consueuit sumi pro exercitatione, interdum pro dolore, aut absolute pro qualibet noxa, com. 5. in 6. de morb. vulg. 10.

Labrum, siue labium χεῖλος, est oris extremitas musculosa, ipsum vicissim claudens, & aperiens, quod in labijs prominet πρόχειλον dicitur, 11. de vsu par.

Labyrinthus, vide Cęcum foramen.

Lactes, apud Hermolaum Barbarum, & Plinium, significant molliora intestina, quę primum in homine, & oue occurrunt, per quę cibus labitur; sed apud Aristotelē, Gazā, Budęum, & Galenum. 5. de loc. aff. cap. 7. significat Mesenterium, id est pingue illud quod intestina superiora ambit; quod nostrates in piscibus lactantias, & lactumas vocant.

Lacuna, vide Choana.

Lęues arteriæ sunt, quas omnes natura per anostomosin, ad vnum principium applicuit, sinistrum Cordis ventriculum, in quo natiui caloris est principiũ, vt per eas refrigeratio cõtinua Cordi cõparetur, 7. de usu pa. c. 6. uide Artęria.

Læuitas intestinorum, quæ λειεντέρια dicitur, est velox, & sine vlla omnino transmutatione, ciborum deiectio, aut propter exulcerationem, in superficie ventriculi, aut intestinorum, aut propter potentiæ retentricis imbecilli-

tatem;quorum primum ex mordacibus substantiam tenuẽ habentibus humoribus fit, quæ in pueris, Græco uocabulo Aphtæ,i.oris vlcera nominantur;alterum verò ex magna ventriculi,atque intestinorum prouenit intemperie,3.aph. 22.vide Intestinorum difficultas.

Lagochilos,vide Lagophthalmos.

Lagonas,vide Ile.

Lagophthalmos,i.Leporinus oculus, estq; cum superior gena adeò retrahitur,vt oculum,dum clauditur,totum non contegat,estq.affectus in partibus instrumentalibus, non magnitudine,sed defectu alienus,non ut superuacaneũ, sed ueluti deficiens,cuiusmodi mutila,& curta omnia,sicut in labris & oculis cernitur; sic etiam lagochilos dicitur,qui leporina habet labia, lib.Introd.c.3 & lib.finit.

Lambdoides sutura capitis posterior est, & transuersa, qua occiput incipit, quæ à lambdæ literę Gręcę similitudine nominatur,lib. de ossib cap.1.

Lambdoides os,vide Hyoides.

Laminas communi vocabulo Anatomici appellare consueuerunt,instrumenta secandi corpora,scalpella, spathomelas,amphismelas,spicilla,oricularia, melotidas, quæ,et ex ligno densiori,& aliquando ex buxo,confici solent,9.de anat.adm.cap.10.

Lana succida, id est non lota, quæ & œsyperon dicitur, 14.meth.cap.7.

Laparon, Græcis molle & vacuum. Hypolaparon autem subuacuum & submolle significat,3.de diffi respir.c. 12.aliquando verò laparæ ventris dolorem significant,co. 3.in 6.de morb.32 vide Ile.

Lapideum os,vide Lithoides.

Lapis specularis,vide Diaphanes.

Lapis in vesica propria passio eorum est, qui ob edacitatem

tatem non paucos crudos humores coaceruant; ex quibus pars crassior unàcum vrinis ad uesicam perueniens, fit lapidũ generationis materia; aceruatur verò hic crudus humor, sępe ob edacitatẽ & ingluuiem, vt in pueris, sæpe ob potentiæ concoquentis imbecillitatem, ut in senib. 3. aph. 26.

Larynx, siue guttur est superior bronchij terminus, seu bronchij caput, prima asperæ arteriæ pars, primum uocis instrumentum, summo ori continua, lib. de vocal. instr. diss. c. 2. ex chartilaginibus, musculis, neruis, & substrata membrana constans, c. 4. quæ collo extare apparet, tangẽtibusq. dura sentitur, sursumq. nobis transglutientibus fertur, 7. de vsu par. c. 5. Λάρυγξ Grecè.

Lassitudines Κόποι, Græci homines uocãt affectus ex multo, vehementiuè motu corporibus vel totis, uel particulis, quæ amplius laborarunt, oborientes, vnde Acopa medicamenta, quæ talem lassitudinem tollunt, appellantur, 7. de comp. med. per gen. cap. 11 Cuius lassitudinis species tres sunt, ἑλκώδης, τονώδης, φλεγμονώδης, vlcerosa, tensiua, inflammatoria; quæ notis distinguuntur; in ulcerosa lassitudine, vlceris sensus cum mouentur, se exhibet, in tensiua, incẽdi, tendiq. sibi uidentur, qui laborant, in inflammatoria, accendi, & inflammari.

Lateralis morbus, vide Pleuritis.

Latum os, vide Dorsum.

Latus musculus, siue musculosa natura, uel substantia, uel μυώδες πλάτυσμα, apud Gal. lib. de muscul. diss. cap. 1. est latus ille musculus, qui sub cute in collo habetur, qui incipit in priori quidem parte ex labrorum, ac buccarum, in posteriori uerò ex spinæ regionibus toti cuti, quæ circa collum est, in orbem subtensus, membrosusq. existens, ut interdum membrana potius, quàm musculus uideatur. Sed apud eundem, 5. de anat. adm. cap. 6. latus musculus est,

qui totius frontis cutis, connatus subiicitur.

Latus pulsus est, qui pulsu naturali, in latitudine maior est, longus qui in longitudine, altus qui in profunditate; è cōtra, angustus, breuis, humilis, de puls. ad Tyron. cap. 2.

Laxius intestinum, id est Colon, 2. aph. 40.

Lea, seu lenia medicamenta sunt, quæ partes asperas leniunt, de Dynam. in proœmio.

Lemmata sunt propositiones per se credibiles, quas vocare consueuit Aristoteles, dignitates, vel proloquia, vel postulata, 2. acut. 20.

Leno, siue Linon, Græcè Ληνὸς est regio quædam in summo verticè cerebri, ubi duæ venæ inuicem congrediuntur, à torcularis similitudine propter tenuem membranam. Est & alius leno, id est exilium in superficie venarum sibi incumbentium congressus propter crassam membranam, similiter factus, 9. de anat. adm. cap. 1. vide Torcular.

Leporinus, vide Lagophthalmos.

Lepidoides suturæ Λεπιδοειδεῖς, vel conglutinationes (quas Galenus suturas iuxta aures vocat) sunt duæ lineę à media sagittali, quę recta in longitudinem fertur, æquè distantes, per capitis longitudinem à posteriore in priorē partem, super aures feruntur, quæ in ossibus ad squamę similitudinem structis, habentur, quę fiunt duobus inter se ossibus cohærentibus, non per suturam quidem, sicuti Coronalis, & Lambdoides, sed paulatim syncipitis os, instar squamæ attenuatum descendit, atque in id os, quod infra ab auribus ascendit, subintrat, lib. de ossib. c. 1. quæ & squamosæ agglutinationes nūcupantur, 9. de usu part. c. 18. mendosæ adhuc, & temporales dicuntur.

Lepra λέπρα, est cutis mutatio, in habitum qui præter naturam sit, cum asperitate, & pruritibus, & doloribus, nonnunquam & squamis decidentibus, interim secus, plu-

resq.

resq. corporis partes depascitur, lib. finit. lepra & Psora, seu scabies, affectus sunt valde affines & congeneres, vt nō aliud Psora sit, quàm mitior lepra, est enim psora ad leprā præuia, vt lepra ad Elephātiasim, si magis humor vratur, maliginior euadat, & morbus diuti⁹ protrahatur. Vterque affectus pruritum habet inseparabilem, sed in lepra tantus est, vt æger etiam vehementissimè scalpendo, nullo modo iu uetur, sed omnis potius generis vlcera, & phlegmonas accersat, quod cutem exasperet, & subiectam illi carnē, mul to quàm in psora profundius; Vnde & squamulas procreat, quales in psora non generantur, quę furfuracea tantum cor pora ex se remittit, vt quę à minori gignatur intēperie, & humore minus crasso, terrestri & maligno. Dicitur Λεπρὰ, ab his squamulis, quasi Λεπιρὰ, i. squamosa; Ab Auicenna dicitur albaras nigra, & Impetigo excorticatiua, quod cu tis per cortices squamasq. resoluatur. Leprā hāc Celsus vo cat Impetiginem, non eam quidem quā superius nos Λείχην appellauimus, sed quam ipse declarat lib. 5. quam in quattuor species distinguit, quæ à superiori Impetigine plurimū distat.

Lethargus Græcè Λήθαργος καὶ ληθάργια, passio est Phrenitidi cōtraria, si quidem in ea marcor, & inexpugnabilis dormiendi necessitas adest, sic dicta, quod ea correptis omnium rerum obliuio accidat. Somnus, si quidem si longius producatur, difficilemq. habuerit expergefactionem Coma dicetur; si verò solo tempore naturæ modum conuenientem excesserit, & non habuerit difficilem expergefactionē, som nus longus rectè nominatur, qui fit refrigerata prima parte sensitiua, hoc est Cerebro ipso; quę refrigeratio cum fortis fuerit, mista quidē humiditati facit lethargicas passiones, cum siccitate verò eas quæ Græco vocabulo Catalepsis, id est Deprehensiones vocantur, 2. aphor. 3.

Leuce Λεύκη, *i. alba Vitiligo, 2. meth. 2. seu corporis, & pilorum in album colorem mutatio, præter naturam, li. finit. & 1. de comp. loc. 1. neque verò ad solam cutem, sed ad subditam eius carnē uitium hoc pertinet sitq. cutis, & caro alba, & pituitosa, qualem Polypodes & locustæ, cęteraque crustacea, exangui, & alba carne prædita obtinēt. Idq. malum videtur esse, quod nostrates lepram albam, Auicenna, albaras album nuncupauit; Differt à lepra, & Elephantiasi, quod hæc sint cum asperitate cutis, rosione, pruritu, & squamulis: leuce verò cutem habeat lenem sine vlla aspredine & rosione.*

Leucoma, Λεύκωμα, *i. oculorum albugo, de remed. par. fac Estq. cicatrix oculorum altior, magisq. profunda; nam quæ superficiaria est* νεφέλιον *dicitur.*

Leucophlegmatia, i. alba pituita quædam aquæ inter cutem, species est, uel quod sit etiam aliqua pituita liuida, vel quod sui quidem ratione semper sit alba, sed propter mistionem quorundam aliorum humorum, verum mutet colorē, 7. aphor. 29. quam eandem dicit esse cum ea Hydropis specie, quæ Hyposarcidiū, siue Anasarca dicitur, Ὕδερος φλεγματίας, *lib. Introd. cap 13.*

Lichene affectio, vide Impetigo.

Lien, vide Splen.

Lienteria, vide Intestinorum difficultas.

Ligamentum, quod Græci Σύνδεσμον *vocant, est corpus neruosum, ex osse quidem omnino ortum habens, insertum in os, aut in musculum, cui nomen ab vsu est inditum, 1. de motu musc. c. 1. quod & Copula dicitur, lib. Tegni, cap. 9.*

Ligatio, i. obstricti articuli, & difficiles artuum motus, quos Græci Ancylas vocant, 7. de comp. med. per gen. c. 6. Est & affectus qui interdum naturaliter accidit, membranis linguam continentibus durioribus & breuioribus statim

tim

tim à primo ortu factis, Interdum ex acquisititio, ob cicatricem quampiam duriorem, sub ipsa ex vlcere contracta; Quam Greci ἀγκυλόγλωσσον vocant, qui hoc malo laborāt, tarde sermonem explicare incipiunt; Atque ob id hoc vitij genus, Latinis ligatio lingua dici potest.

Lingula, vide Epiglottis.

Linon, vide Leno, & Torcular.

Linospermon, i. semen lini, 1. de alimen. fac. 32.

Lipodermus, idest (translato ad morbum nomine) appella, defectus est pelliculæ tegentis glandem Colis, adeò, ut distrahi amplius non possit, lib. finit.

Lipopsychia, i. animi deliquium, idem quod Lipothymia, λειποψυχία καὶ λειποθυμία, solo differunt, quod & si ex ipso nominis Etymo Lipothymia, uitalis facultatis defectum, Lipopsychia animalis facultatis exolutionem significet, at tamē utriusq; facultatis defectu, omnium uirtutum exsolutio contingit, ut sensu, motuq. destituantur ęgri, non minus q̄ animo, quale aduenit ijs qui nisi frequentius nutriantur, resoluuntur; vnde aliud est à syncope, 12. meth. ca. 5.

Lipothymia, vide Lipopsychia.

Lippitudo oculi est, cum album rubescit, & palpebra attolluntur cum dolore conniuent, & ęgrè manus admotas ferunt, lib. Introd. c. 15. vide Ophthalmia.

Lippitudo dura, vide Sclerophthalmia.

Liquabilia medicamenta vocantur, tum quæ ignis commercio colliquantur, tum quæ ex humidis quibusdam, uelut aqua, aceto, vino; Igne liquescit propolis, cera, resina, ladanum, seuum, chalbanū; Aceto citra ignem, ammoniacum, sagapenum, opoponacum, 3. de comp. med. per gen. c. 5.

Liquida aluus, in qua liquida deijciuntur, com. 2. in 2. prorrhet. 3.

Lithiasis, i. calculi morbus, renibus aduenieus in qui-

bus generatur, lib. de renum aff. digno. cap. 2. Etsi quidam λιθιᾶσιν dicant esse calculi generationem in uesica, quãuis ille etiam in renibus generari possit; Dicitur & λιθιάσις oculi morbus, in exteriori parte palpebrarum, in qua alba quædam & crassa callis, aut lapillis similia apparent, oculum pungentia.

Lithoides os, λιθοειδές. i. lapideum, 9. de vsu part. c. 10. est quod vtrinque ad aures positum, petrę speciem referens, lambdoides suturæ finibus terminatur, in quo inest processus columnę similis, ad acus, stylive similitudinem, vnde Styloides, Belenoides, & Graphioides στυλοειδὲς, βελονοειδὲς & γραφιοειδὲς appellatur, sub quo auditorius meatus continetur. lib. de ossib. cap. 1.

Lobi, i. fibrę, quibus tamquam digitis Hepar ventriculum, & Pulmo Cor ad vnguem complectitur, 4. de vsu par. c. 8. & lib. 7. c. 10. & 7. de anat. adm. c. 11. Dicitur & lobos, ima & carnosa aurium pars.

Localia medicamenta, quę Topica dñr, medicamenta sunt, quę extrinsecus applicantur corporis particulis, quib. non prius vtendum, quàm totum corpus purgaueris, si redundantia in toto corpore subest, alioquin, implebis potius corpus, quàm uacuabis. 13. meth. 22.

Lochia, λοχεῖα dicuntur omnia, quæ à puerpera post fætum & secundas exeunt, quę Arist. vocat purgamenta, sunt autem reuera τὰ καταμήνια, à quibus tamen sola ratione differunt, quod hæc ante partum, illa post partum, sic appellentur, lib. de atra bile, cap. 8.

Locus à recentioribus medicis, corporis particula quælibet appellatur, 1. de loc. aff. 1.

Longaon, siue longanon intestinum, vide Rectum.

Longitudinalis sutura est, quę à medio posterioris Caluariæ per capitis longitudinem ad mediam usque anteriorem,

rem, extenditur, vnde Græcis ὀβελαίας, i. recta, vulgò sagittalis, & longitudinalis appellatur à lambdoide ad Coronalem finiens, lib. de ossib. c. 1.

Longus pulsus, vide Latus.

Lopidoides sutura, quæ & lepidoides, vide Lepidoides.

Lordosis, id est excauatio facta per uertebrarum luxationem, ad internas corporis partes, 4. de loc. aff. vide Cyphosis.

Lotium est, cum renes serosum sanguinis extremētum attraxerint, vtilem qui in eo est sanguinem retinent, & ex eo nutriuntur, excrementum verò ipsum serosum à facultate segregatrice, ceu inutile expellitur, sed quandiu in venis atque arterijs hoc cum sanguine currit, excrementum serosum, cum segregatum est lotium & vrina dicitur, li. de ren. aff. dign. cap. 1.

Luctuosa respiratio est, interrupta inspiratio, stante interim thorace, deinde rursus id quod deest adijciente, qualis infantibus accidit, quo tempore plorant, quæ est duplex intus aeris reuocatio, uelutì superinspirantibus, 6. aph. 54.

Lumbrici, vide Elminthes.

Lumbi, ὀσφὺς, propriè pars est totius spinæ, quinque vertebris omnium crassissimis, maximisq. compacta, inter dorsum, & os sacrum medijs, estq. dorsi ea pars qua cingimur, vide Dorsum.

Lupus, Græcè λυκοειδὴς, seu strangulator dicitur, affectus ijs euenient, qui sperma diu præter naturam retinuerint, quod ueneni naturam sapiens crescensq. in uenis & arterijs, dum nequit descendere in sanguinis maßam, nimiam generat paßionem in faucibus, quasi suffocando, lib. de spermat. fol. 36.

Lusciosus dicitur, qui eo affectu qui Nyctalops dicitur, vexatur, 10. de simplic. Μύωψις dicitur, qui à pri-

mo

mo ortu, oculis propius admota uidet, eaq; propè oculis contingit, & limis semiclusisq; oculis aspicit, etiam si parua sint; remota verò quamuis magna, videre non potest. Vitium oculorum est congenitum ab imbecillitate spiritus visiui, eamq. ob causam incurabile, eo differt à Nyctalope, qui non natura, sed ex morbo talis euasit Μύωπας *Graci vocant, quos minus videntes, Latini Lusciosos, & Nuscitiosos, appellant, ipsa verò affectio* μυώπια, & μυωμιάσις *appellatur.*

Lutea bilis, id est Vitellina, 8. de placit. 4. vide Bilis pallida.

Luxationes, quas excidentias, exarticulationes, & exarticulata interdum vocat Hippoc. sunt ossium à propria sede excessus, qui sine fractione fiunt, 1. de fract. 1.

Lycanthropia, Græcè Λυκανθρωπία, Λυκανθρωπος, Κυνανθρωπία, Κυνάνθρωπος, Λυκάων, *Arabice Catrab, Cutubut; Latinè Lupina, vel Canina insania species est melancholiæ, vt testantur Aetius & Paulus, qua ægri mense Februarij, quo præsertim humor melancholicus redundat, noctu domo egressi, vrbem circumeunt, quadrupedum more incedentes, lupos imitantur, vlulantes, donec dies illucescat, defunctorum monimenta quæritant, adaperiunt, cadauerum frusta arripientes, secumq; collo gestantes, fugiuntq. die viuos homines, nocte insequentes mortuos.*

Lycoides, vide Lupus.

Lyparia febris, vide Febris lyparia.

Lytheria, id est solutoria signa, quæ magni, & vehementis morbi solutionem firmam solent præcedere, 1. de diebus decret. c. 1.

M

MADAROSIS, Μαδαρώτις ἢ Μαδάρωσις, id est, Glabrities, Caluitium, capillorum defluuium est, à vitiosis humoribus proueniens, sicut quę Ophiasin, & Alopeciam nominant; quæ omnes passiones sanabiles sunt, vitiosis humoribus, qui ad radices capillorum hærebant, vel resolutis, vel alio translatis; Vnde aliud sunt à Caluitie, 6.aph.34.

Madorem & Pladorem, id est superfluentes humiditates, appellare consueuit Hippocr. siue ex tenuibus, siue ex crassioribus humoribus constent, cuiusmodi & pus est, 3. de fract.19.

Magma, mirobolanorum fæcem vocant, 7.de composit. med. per gen.cap.7. aliqui verò omnem vnguenti fęcem, quę expreßa reliqua liquidiori materia relinquitur μάγμα vocant; extenditur significatum, ad omne vnguentum spissum, pauco liquore subactum.

Magna arteria, vide Arteria aorta.

Magna febris, vide Febris magna.

Magnus morbus, vide Affectus grauis.

Magnus pulsus est, qui naturalem omnibus tribus dimẽsionibus superat, qui verò iisdem dimẽsionibus à naturali superatur, paruus dicitur, de pulſ.ad Tyron. cap. 2.

Malæ, carneæ partes sunt, quæ inter nasum, & aures iacent, quæ priscis Genę dicuntur, lib. Introd. c. 10. quæ ad mali similitudinem sub oculis leniter rotunda prominent, 1.de artic.3.

Malactica medicamenta, induratorum corporum sunt, ea nimirum, quæ ipsorum soluunt duritiem, quemadmodũ & relaxantia quæ tensioni medentur, 7.de comp.med.per gen.

gen.c.9. malacticum autem emolliens dicitur, non omni indurato corpore, sed de eo tantum quod congelatione induruit, magisq. etiam si in eo contentus sit humor prӕter naturam, velut in Scirrhosis, quod verò à siccitate induratum est, humectari postulat, quod à Congelatione calefieri, Grӕcè μαλακτικὰ φάρμακα, 5. simpl.

Malagmata vocant quamplurimi medici omnia pharmaca, quӕ forinsecus imponuntur, siue adstringendo condensent, siue indurent, quӕ vox emollitionis significationem habet, verum nos permittemus ipsis etiamsi non propriè appellet, 8. de comp. med. loc. 5. Propriè autem malagmata vocantur, quӕ partes prӕter naturam induratas emolliunt, calido omnia temperamento mediocri prӕdita, non tamen exsiccantia, aut humectantia manifestò. Nam, cum exactè mollientia, medium quodammodo ordinem inter humectantia, siccantiaq. sortiantur, indurescentium substantiӕ veluti fusionem quandam moliuntur, quod nimirum propter moderatum in eis calorem accidit; vbi verò diutius suffusa fuerit, digerentium medicamentorum vsus veniat, 7. de comp. med. loc. cap. 1. Vnde quidam nullum discrimen constituunt inter μαλάγματα, ἔμπλαστρα, τροχίσκους. Verum & malagmatum in ijs admouendis differentia est, aut enim medijs corporis regionibus (quӕ propriè ἐπιθέματα, Paulus appellat) vt ventriculo, iecinori, lieni, cordi imponuntur, aut extremis partibus, aut capiti, & articulis.

Maligna, vide Cacoethe.

Malleoli sunt imӕ ab vtroque latere tibiӕ, surӕq; partes gibbӕ ex parte exteriore, intrinsecus cauӕ carne carentes, extra alia prominentes, sub quibus vtrinque talus continetur, lib. de ossib. cap. 22.

Malleoli vena duplex est, altera interna ad interiorem

tibiӕ

tibię partem (cream Latini vocant) procedens, ac inde ad malleolum, ad ipsum tibiæ extremum peruenit, quę & Saphæna corrupto vocabulo, pro Saphea, i. manifesta, dicitur; altera externa, & superficiaria per exteriorem alterius ossis tibiæ, quod περόνην *vocant Græci, producitur, ad pedis pertingens articulum, vnde externa malleoli, & Ischiadica aliquibus dicitur.*

Malthacode emplastrum, i. mollicinum, quo genere Hippoc. omne medicamen vocat, quod connatam humiditatē habet, qualis in pingui est, singulisq oleosis medicamentis, & quidem in ipso oleo, aqua, resina, & cera, 4. de compos. med. per gen. c. 9.

Malum granatum, & malum punicum, vide Chartilago ensiformis.

Mammę, (Μασὸς καὶ τιτθὸς *Gręcè) est carnosa in pectore eminentia, ad vtrunque latus pectoris glandulosa, semicircularis sita, in cuius medio papilla Gręcè* θηλὴ*, extuberat, quam ambit circulus quidam subniger qui* φῶς *dicitur, gignendi lactis vim à natura habens, 1. de sanit. tuen.*

Mammillaris, Μασοειδὴς*, est apophysis ossis temporalis, papillis mammarum, præsertim vaccinarum, similis; Extuberat, & cauus est, quo aer ampla, & anfractuosa eius cauitate conclusus, magis resonet auribus. Dicuntur, & à quibusdam vteri Cornua* Κεραῖας *vocant* μασοειδεῖς ἀποφύσεις*, propter similitudinem, quam habent cum mammis.*

Mancum & Mancinitatem, hoc est Cyllon, & Cyllosin non nulli, de omni longorum membrorum distortione intelligendum censent, generaleq. ei attribuunt significatum, alij eam tantummodo distortionem significare asserunt, in qua in interiorem partem membrum inclinatur,

natur, quod cum accidit; necesse est, ut summum eius, i. per intro contortus, quasi mancus & mutilus appareat, 3. de artic. 87. vide Cyllum.

Mandibularij, Manducatorij, Mansorij, Masseteres musculi, Græcè μασσητῆρες μῦς, alij sunt à temporalibus, quos Crotaphitas vocant; nã posteriores dissectores, eos tpales, seu temporinos nominant, qui ex ossibus tpũm capitis exoriuntur, quos cum intenduntur, committere, ac claudere os manifestè conspicimus; alios verò qui latis inferioris maxillæ partibus superiecti sunt, vtrinque alter, propterea quod in manducando, maxillam circumagunt, manducatorios vocant, cum illi qui è superiori parte deferuntur, efficere id minimè ualeant; attrahunt enim sursum eam tantummodo, non traducere etiam hàc illàc queunt; Vnde in committendo quoque ore, ipsorum auxilio indigemus 2. de arti. 5. à mandendo sic dicti, quos etiam mandibularios masticatorios & mansorios vocant, 4. de anat. adm. cap. 2. & cap. 4.

Mania, furor, insania, Μανία, species Paraphrosines, 2. de caus. sympt. vt enim τῆς παραφροσύνης, seu delirij est citra febrem insanire, & mente alienari, ita si huic insaniæ adiungatur magnitudo, & vehementia symptomatum, vt quod calcitrent, mordicus impetant, vel ingredientes, vel quoscunque obuios, ferarum more, mania dicetur, ex assata, uel atra, uel flaua bile procedens, 3. de loc affect. cap. 7. quod si à sanguinis copia non putrescente originem ducat, erit quidem mania sed cum riso, bilari vultu, & perpetuo cantu. Aliquando Hippocr. maniæ nomine pro melancholia morbo propriè dicto usurpauit, ut testatur Gal. 6. aphor. 21.

Manifesta uena, ramus est vena à Corde ad furculas ascendentis, quę per faciem, oculos, caput, & nares diuiditur,

ditur, vt omnia membra nutriat, quæ inde manifeſta vocatur, lib. de anat. uiu.

Maniode ſunt vehementes inſaniæ, propter atrabilis malignitatem, cum flaua bilis Cerebrum apprehenderit, febriſq. vehementia aſſatum hunc ſuccum melancholicum reddiderit, com. 1. in 1. prorrhet. 10.

Manna, mel roridum, vel aerium dici poteſt; Mellis ſpecies eſt non ignota veteribus Galeno, Plinio, Dioſcoridi, ſed mellis nomine, & titulo comprehenſa, ne quis eam ab Arabibus primum cognitam, proditamq putet; ſic enim de ea ſcriptum reliquit Galenus. In folijs, inquit, ſtirpium adnaſcitur quippiam, quod nec eorũ ſuccus, nec fructus, nec pars exiſtimari poſſit, ſed roridum quiddam, nec tamẽ continẽter, neque copioſè prognaſci ſoleat. Nec me præterit, per æſtatem, in arborũ, fruticũ herbarumq; folijs plurimum fuiſſe inuentũ, ſic ut à Iuden tib. ruſticis Iuppiter diceretur melle pluiſſe; Præceſſerat tũ nox frigor pridie calida, ſiccaq; cœli cõſtitutio diluxerat; qua propter rerum naturæ peritos conueniebat, halit⁹ quos terra, vel aqua ꝑſpiraſſet extenuatos & excoctos, nocturni frigoris beneficio coaluiſſe. Id ĩ regione noſtra rarius euenit, ĩ Libano mõte quotãnis, adeo ut extenſis pellibus arbores ſuccutiant, receptoq. quod profluit, ollas & fictilia cõpleant, priuatoq. nomine uocant δροσομέλι, i. roſcidum mel, & etiam ἀερομέλι, id eſt mel aerium. *Hæc Galenus, 3. de alim. facu. cap. 39. de melle. Cuiq. igitur patere debet, notam Galeno mannam, quæ guſtu prorſus mellea ſentitur. Dicitur item & manna thuris (quæ & ſuccuſſio, & Pollen nuncupatur, 2. de art. 44.) id eſt thuris micæ concuſſu eliſæ, item corticis parum participes, adſtringendi vim totam, & qualitatem poſſidentes, 5. de comp. med. per gen. cap. 2. Videturq. ali-*

quibus

Leuce Λεύκη, i. alba Vitiligo, 2. meth. 2. seu corporis, & pilorum in album colorem mutatio, præter naturam, li. finit. & 1. de comp. loc. 1. neque verò ad solam cutem, sed ad subditam eius carnẽ uitium hoc pertinet sitq. cutis, & caro alba, & pituitosa, qualem Polypodes & locustæ, cęteraque crustacea, exangui, & alba carne prædita obtinẽt. Idq. malum videtur esse, quod nostrates lepram albam, Auicenna, albaras album nuncupauit; Differt à lepra, & Elephantiasi, quod hæc sint cum asperitate cutis, rosione, pruritu, & squamulis: leuce verò cutem habeat lenem sine vlla asperedine & rosione.

Leucoma, Λευκώμα, i. oculorum albugo, de remed. par. fac Estq. cicatrix oculorum altior, magisq. profunda; nam quæ superficiaria est νεφέλιον dicitur.

Leucophlegmatia, i. alba pituita quædam aquæ inter cutem, species est, uel quod sit etiam aliqua pituita liuida, vel quod sui quidem ratione semper sit alba, sed propter mistionem quorundam aliorum humorum, verum mutet colorẽ, 7. aphor. 29. quam eandem dicit esse cum ea Hydropis specie, quæ Hyposarcidiũ, siue Anasarca dicitur, Ὕδρος φλεγμάτιας, lib. Introd. cap 13.

Lichene affectio, vide Impetigo.

Lien, vide Splen.

Lienteria, vide Intestinorum difficultas.

Ligamentum, quod Gręci Σύνδεσμον vocant, est corpus neruosum, ex osse quidem omnino ortum habens, insertum in os, aut in musculum, cui nomen ab vsu est inditum, 1. de motu musc. c. 1. quod & Copula dicitur, lib. Tegni, cap. 9.

Ligatio, i. obstricti articuli, & difficiles artuum motus, quos Græci Ancylas vocant, 7. de comp. med. per gen. c. 6. Est & affectus qui interdum naturaliter accidit, membranis linguam continentibus durioribus & breuioribus statim

tim à primo ortu factis, Interdum ex acquisititio, ob cicatricem quampiam duriorem, sub ipsa ex vlcere contracta; Quam Græci ἀγκυλόγλωσσον vocant, qui hoc malo laborãt, tarde sermonem explicare incipiunt; Atque ob id hoc vitij genus, Latinis ligatio linguæ dici potest.

Lingula, vide Epiglottis.

Linon, vide Leno, & Torcular.

Linospermon, i. semen lini, 1. de alimen. fac. 32.

Lipodermus, idest (translato ad morbum nomine) appella, defectus est pelliculæ tegentis glandem Colis, adeò, ut distrahi amplius non possit, lib. finit.

Lipopsychia, i. animi deliquium, idem quod Lipothymia, λειποψυχία καὶ λειποθυμία, solo differunt, quod & si ex ipso nominis Etymo Lipothymia, uitalis facultatis defectum, Lipopsychia animalis facultatis exolutionem significet, at tamẽ utriusq; facultatis defectu, omnium uirtutum exsolutio contingit, ut sensu, motuq. destituantur ægri, non minus q̃ animo, quale aduenit ijs qui nisi frequentius nutriantur, resoluuntur; vnde aliud est à syncope, 12. meth. ca. 5.

Lipothymia, vide Lipopsychia.

Lippitudo oculi est, cum album rubescit, & palpebra attolluntur cum dolore conniuent, & ægrè manus admotas ferunt, lib. Introd. c. 15. vide Ophthalmia.

Lippitudo dura, vide Sclerophthalmia.

Liquabilia medicamenta vocantur, tum quæ ignis commercio colliquantur, tum quæ ex humidis quibusdam, uelut aqua, aceto, vino; Igne liquescit propolis, cera, resina, ladanum, seuum, chalbanũ; Aceto citra ignem, ammoniacum, sagapenum, opoponacum, 3. de comp. med. per gen. c. 5.

Liquida aluus, in qua liquida deijciuntur, com. 2. in 2. prorrhet. 3.

Lithiasis, i. calculi morbus, renibus adueniens, in qui-

bus generatur, lib. de renum aff. digno. cap. 2. Etsi quidam λιθίασιν dicant esse calculi generationem in vesica, quamuis idem etiam in renibus generari possit; Dicitur & λιθίασις oculi morbus, in exteriori parte palpebrarum, in qua alba quaedam & crassa callis, aut lapillis similia apparent, oculum pungentia.

Lithoides os, λιθοειδὲς, i. lapideum, 9. de vsu part. c. 10. est quod vtrinque ad aures positum, petrę speciem referens. Lambdoides suturae finibus terminatur, in quo inest processus columnę similis, ad acus, styli ve similitudinem, vnde Styloides, Beloneoides, & Graphioides στυλοειδὲς, βελονοειδὲς & γραφιοειδὲς appellatur, sub quo auditorius meatus continetur. lib. de ossib. cap. 1.

Lobi. i. fibrę, quibus tamquam digitis Hepar ventriculum, & Pulmo Cor ad vnguem complectitur, 4. de vsu par. c. 8. & lib. 7. c. 10. & 7. de anat. adm. c. 11. Dicitur & lobus, ima & carnosa aurium pars.

Localia medicamenta, quę Topica dicuntur, medicamenta sunt, quę extrinsecus applicantur corporis particulis, quib. non prius vtendum, quàm totum corpus purgaueris, si redundantia in toto corpore subest, alioquin, implebis potius corpus, quàm vacuabis 13. meth. 22.

Lochia, λοχεῖα dicuntur omnia, quae à puerpera post foetum & secundas exeunt, quę Arist. vocat purgamenta. sunt autem venera τὰ καταμήνια, à quibus tamen sola ratione differunt, quod hęc ante partum, illa post partum, sic appellentur, lib. de atra bile, cap. 8.

Locus à recentioribus medicis, corporis particula quaelibet appellatur, 1. de loc. aff. 1.

Longaon, siue longaon intestinum, vide Rectum.

Longitudinalis sutura est, quę à medio posterioris Caluariae per capitis longitudinem ad mediam usque anterio-

rem,

rem, extenditur, vnde Græcis ὀβελαίας, i. recta, vulgò sagittalis, & longitudinalis appellatur à lambdoide ad Coronalem finiens, lib. de ossib. c. 1.

Longus pulsus, vide Latus.

Lopidoides sutura, quæ & lepidoides, vide Lepidoides.

Lordosis, id est excauatio facta per uertebrarum luxationem, ad internas corporis partes, 4. de loc. aff. vide Cyphosis.

Lotium est, cum renes serosum sanguinis extremẽtum attraxerint, vtilem qui in eo est sanguinem retinent, & ex eo nutriuntur, excrementum verò ipsum serosum à facultate segregatrice, ceu inutile expellitur, sed quandiu in venis atque arterijs hoc tum sanguine currit, excrementum serosum, cum segregatum est lotium & vrina dicitur, li. de ren. aff. dign. cap. 1.

Luctuosa respiratio est, interrupta inspiratio, stante interim thorace, deinde rursus id quod deest adijciente, qualis infantibus accidit, quo tempore plorant, quæ est duplex intus aeris reuocatio, ueluti superinspirantibus, 6. aph. 54.

Lumbrici, vide Elminthes.

Lumbi, ὀσφύς, propriè pars est totius spinæ, quinque vertebris omnium crassissimis, maximisq. compacta, inter dorsum, & os sacrum medijs, estq. dorsi ea pars qua cingimur, vide Dorsum.

Lupus, Græcè λυκοειδής, seu strangulator dicitur, affectus ijs eueniens, qui sperma diu præter naturam retinuerint, quod ueneni naturam sapiens crescensq. in uenis & arterijs, dum nequit descendere in sanguinis maßam, nimiam generat paßionem in faucibus, quasi suffocando, lib. de spermat. fol. 36.

Lusciosus dicitur, qui eo affectu qui Nyctalops dicitur, vexatur, 10. de simplic. Μύωψ dicitur, qui à pri-

mo ortu, oculis propius admota uidet, eaq; propè oculis contingit, & limis semiclusisq; oculis aspicit, etiam si parua sint; remota verò quamuis magna, videre non potest. Vitium oculorum est congenitum ab imbecillitate spiritus visiui, eamq. ob causam incurabile, eo differt à Nyctalope, qui non natura, sed ex morbo talis euasit Μύωπας *Græci vocant, quos minus videntes, Latini Lusciosos, & Nuscitiosos, appellant, ipsa verò affectio* μυώπια, & μυωμιάσις *appellatur.*

Lutea bilis, id est Vitellina, 8. de placit. 4. vide Bilis pallida.

Luxationes, quas excidentias, exarticulationes, & exarticulata interdum vocat Hippoc. sunt ossium à propria sede excessus, qui sine fractione fiunt, 1. de fract. 1.

Lycanthropia, Græcè Λυκανθρωπία, Λυκανθρωπος, Κυνανθρωπία Κυνάνθρωπος, Λυκαων. *Arabice Catrab, Cutubut; Latinè Lupina, vel Canina insania species est melancholię, vt testantur Aetius & Paulus, qua ægri mense Februarij, quo pręsertim humor melancholicus redundat, noctu domo egressi, vrbem circumeunt, quadrupedum more incedentes, lupos imitantur, vlulantes, donec dies illucescat, defunctorum monimenta quęritant, adaperiunt, cadauerum frusta arripientes, secumq; collo gestantes, fugiuntq. die viuos homines, nocte insequentes mortuos.*

Lycoides, vide Lupus.

Lyparia febris, vide Febris lyparia.

Lytheria, id est solutoria signa, quę magni, & vehementis morbi solutionem firmam solent præcedere, 1. de diebus decret. c. 1.

M A-

M

MADAROSIS, Μαδαρώτις ἢ Μαδάρωσις, id est, Glabrities, Caluitium, capillorum defluuium est, à vitiosis humoribus proueniens, sicut quę Ophiasin, & Alopeciam nominant; quæ omnes passiones sanabiles sunt, vitiosis humoribus, qui ad radices capillorum hærebant, vel resolutis, vel alio translatis; Vnde aliud sunt à Caluitie, 6.aph.34.

Madorem & Pladorem, idest superfluentes humiditates, appellare consueuit Hippocr. siue ex tenuibus, siue ex crassioribus humoribus constent, cuiusmodi & pus est, 3. de fract.19.

Magma, mirobolanorum fæcem vocant, 7.de composit. med. per gen.cap. 7. aliqui verò omnem vnguenti fęcem, quę expreßa reliqua liquidiori materia relinquitur μάγμα vocant; extenditur significatum, ad omne vnguentum spissum, pauco liquore subactum.

Magna arteria, vide Arteria aorta.

Magna febris, vide Febris magna.

Magnus morbus, vide Affectus grauis.

Magnus pulsus est, qui naturalem omnibus tribus dimēsionibus superat, qui verò iisdem dimēsionibus à naturali superatur, paruus dicitur, de puls. ad Tyron. cap. 2.

Malæ, carneæ partes sunt, quæ inter nasum, & aures iacent, quæ priscis Genę dicuntur, lib. Introd. c. 10. quæ ad mali similitudinem sub oculis leniter rotunda prominent, 1.de artic.3.

Malactica medicamenta, induratorum corporum sunt, ea nimirum, quæ ipsorum soluunt duritiem, quemadmodū & relaxantia quæ tensioni medentur, 7.de comp.med.per gen.

gen.c.9.malacticum autem emolliens dicitur,non omni in durato corpore, sed de eo tantum quod congelatione induruit,magisq.etiam si in eo contentus sit humor prẹter naturam,velut in Scirrhosis, quod verò à siccitate induratum est,humectari postulat,quod à Congelatione calefieri,Græcè μαλακτικὰ φάρμακα,5.simpl.

Malagmata vocant quamplurimi medici omnia pharmaca, quæ forinsecus imponuntur,siue adstringendo condensent, siue indurent, quæ vox emollitionis significationem habet, verum nos permittemus ipsis etiamsi non propriè appellet,8.de comp.med.loc.5.Propriè autem malagmata vocantur, quę partes præter naturam induratas emolliunt, calido omnia temperamento mediocri prędita, non tamen exsiccantia,aut humectantia manifesto.Nam, cum exactè mollientia,medium quodammodo ordinem inter humectantia, siccantiaq.sortiantur, induresc entium substantiæ veluti fusionem quandam moliuntur, quod nimirum propter moderatum in eis calorem accidit;vbi verò diutius suffusa fuerit, digerentium medicamentorum vsus veniat,7.de comp.med.loc.cap.1. Vnde quidam nullum discrimen constituunt inter μαλάγματα,ἔμπλαστρα, τροχίσκους.Verum & malagmatum in ijs admouendis differentia est, aut enim medijs corporis regionibus(quę propriè ἐπιθέματα,Paulus appellat) vt ventriculo, iecinori, lieni,cordi imponuntur,aut extremis partibus, aut capiti, & articulis.

Maligna,vide Cacoethe.

Malleoli.sunt imæ ab vtroque latere tibię, suræq; partes gibbę ex parte exteriore,intrinsecus cauę.carne carentes,extra alia prominentes, sub quibus vtrinque talus continetur,lib. de ossib.cap.22.

Malleoli vena duplex est,altera interna ad interiorem

tibiæ

tibię partem (cream Latini vocant) procedens, ac inde ad malleolum, ad ipsum tibiæ extremum peruenit, quę & Saphæna corrupto vocabulo, pro Saphea, i. manifesta, dicitur; altera externa, & superficiaria per exteriorem alterius ossis tibiæ, quod περόνην vocant Græci, producitur, ad pedis pertingens articulum, vnde externa malleoli, & Ischiadica aliquibus dicitur.

Malthacode emplastrum, i. mollicinum, quo genere Hippoc. omne medicamen vocat, quod connatam humiditatē habet, qualis in pingui est, singulisq oleosis medicamentis, & quidem in ipso oleo, aqua, resina, & cera, 4. de compos. med. per gen. c. 9.

Malum granatum, & malum punicum, vide Chartilago ensiformis.

Mammę, (Μαςὸς καὶ τιτθὸς Gręcè) est carnosa in pectore eminentia, ad vtrunque latus pectoris glandulosa, semicircularis sita, in cuius medio papilla Gręcè θηλὴ, extuberat, quam ambit circulus quidam subniger qui φῶς dicitur, gignendi lactis vim à natura habens, 1. de sanit. tuen.

Mammillaris, Μαςοειδὴς, est apophysis ossis temporalis, papillis mammarum, præsertim vaccinarum, similis; Extuberat, & cauus est, quo aer ampla, & anfractuosa eius cauitate conclusus, magis resonet auribus. Dicuntur, & à quibusdam vteri Cornua Κεραίας vocant μαςοειδεῖς ἀποφύσεις, propter similitudinem, quam habent cum mammis.

Mancum & Mancinitatem, hoc est Cyllon, & Cyllosin non nulli, de omni longorum membrorum distortione intelligendum censent, generaleq. ei attribuunt significatum, alij eam tantummodo distortionem significare asserunt, in qua in interiorem partem membrum inclinatur,

ditur, vt omnia membra nutriat, quæ inde manifesta vocatur, lib. de anat. uiu.

Maniode sunt vehementes insaniæ, propter atrabilis malignitatem, cum flaua bilis Cerebrum apprehenderit, febrisq. vehementia aßatum hunc succum melancholicum reddiderit, com. 1. in 1. prorrhet. 10.

Manna, mel roridum, vel aerium dici potest; Mellis species est non ignota veteribus Galeno, Plinio, Dioscoridi, sed mellis nomine, & titulo comprehensa, ne quis eam ab Arabibus primum cognitam, proditamq putet; sic enim de ea scriptum reliquit Galenus. In folijs, inquit, stirpium adnascitur quippiam, quod nec eorũ succus, nec fructus, nec pars existimari possit, sed roridum quiddam, nec tamẽ continẽter, neque copiosè prognasci soleat. Nec me præterit, per æstatem, in arborũ, fruticũ herbarumq; folijs plurimum fuisse inuentũ, sic ut à Iuden tib. rusticis Iuppiter diceretur melle pluisse; Præcesserat tũ nox frigor pridie calida, siccaq; cæli cõstitutio diluxerat; qua propter rerum naturæ peritos conueniebat, halitꝰ quos terra, vel aqua ꝓspirasset extenuatos & excoctos, nocturni frigoris beneficio coaluisse. Id ĩ regione nostra rarius euenit, ĩ Libano mõte quotãnis, adeo ut extensis pellibus arbores succutiant, receptoq. quod profluit, ollas & fictilia cõpleant, priuatoq. nomine uocant δροσομέλι, i. roscidum mel, & etiam ἀερομέλι, id est mel aerium. *Hæc Galenus, 3. de alim. facu. cap. 39. de melle. Cuiq. igitur patere debet, notam Galeno mannam, quæ gustu prorsus mellea sentitur. Dicitur item & manna thuris (quæ & succußio, & Pollen nuncupatur, 2. de art. 44.) id est thuris micæ concussu elisæ, item corticis parum participes, adstringendi vim totam, & qualitatem possidentes, 5. de comp. med. per gen. cap. 2. Videturq. aliquibus*

Leuce Λεύκη, *i. alba Vitiligo, 2. meth. 2. seu corporis, & pilorum in album colorem mutatio, præter naturam, li. finit. & 1. de comp. loc. 1. neque verò ad solam cutem, sed ad subditam eius carnẽ uitium hoc pertinet fitq. cutis, & caro alba, & pituitosa, qualem Polypodes & locustæ, ceteraque crustacea, exangui, & alba carne prædita obtinét. Idq. malum videtur esse, quod nostrates lepram albam, Auicenna, albaras album nuncupauit; Differt à lepra, & Elephantiasi, quod hæc sint cum asperitate cutis, rosione, pruritu, & squamulis: leuce verò cutem habeat lenem sine vlla aspredine & rosione.*

Leucoma, Λεύκωμα. *i. oculorum albugo, de remed. par. fac Estq. cicatrix oculorum altior, magisq. profunda; nam quæ superficiaria est* νεφέλιον *dicitur.*

Leucophlegmatia, i. alba pituita quædam aquæ inter cutem, species est, uel quod sit etiam aliqua pituita liuida, vel quod sui quidem ratione semper sit alba, sed propter mistionem quorundam aliorum humorum, verum mutet colorẽ, 7. aphor. 29. quam eandem dicit esse cum ea Hydropis specie, quæ Hyposarcidiũ, siue Anasarca dicitur, Ὕδρωψ φλεγματίας, *lib. Introd. cap 13.*

Lichene affectio, vide Impetigo.

Lien, vide Splen.

Lienteria, vide Intestinorum difficultas.

Ligamentum, quod Græci Σύνδεσμον *vocant, est corpus neruosum, ex osse quidem omnino ortum habens, insertum in os, aut in musculum, cui nomen ab vsu est inditum, 1. de motu musc. c. 1. quod & Copula dicitur, lib. Tegni, cap. 9.*

Ligatio, i. obstricti articuli, & difficiles artuum motus, quos Græci Ancylas vocant, 7. de comp. med. per gen. c. 6. Est & affectus qui interdum naturaliter accidit, membranis linguam continentibus durioribus & breuioribus statim

tim

tim à primo ortu factis, Interdum ex acquisititio, ob cicatricem quampiam duriorem, sub ipsa ex vlcere contracta; Quam Græci ἀγκυλόγλωσσον vocant, qui hoc malo laborãt, tarde sermonem explicare incipiunt; Atque ob id hoc vitij genus, Latinis ligatio linguæ dici potest.

Lingula, vide Epiglottis.

Linon, vide Leno, & Torcular.

Linospermon, i. semen lini, 1. de alimen. fac. 32.

Lipodermus, idest (translato ad morbum nomine) appella, defectus est pelliculæ tegentis glandem Colis, adeò, ut distrahi amplius non possit, lib. finit.

Lipopsychia, i. animi deliquium, idem quod Lipothymia, λειποψυχία καὶ λειποθυμία, solo differunt, quod & si ex ipso nominis Etymo Lipothymia, uitalis facultatis defectum, Lipopsychia animalis facultatis exolutionem significet, at tamẽ utriusq; facultatis defectu, omnium uirtutum exsolutio contingit, ut sensu, motuq. destituantur ægri, non minus q̃ animo, quale aduenit ijs qui nisi frequentius nutriantur, resoluuntur; vnde aliud est à syncope, 12. meth. ca. 5.

Lipothymia, vide Lipopsychia.

Lippitudo oculi est, cum album rubescit, & palpebræ attolluntur cum dolore conniuent, & ægrè manus admotas ferunt, lib. Introd. c. 15. vide Ophthalmia.

Lippitudo dura, vide Sclerophthalmia.

Liquabilia medicamenta vocantur, tum quæ ignis commercio colliquantur, tum quæ ex humidis quibusdam, uelut aqua, aceto, vino; Igne liquescit propolis, cera, resina, ladanum, seuum, chalbanũ; Aceto citra ignem, ammoniacum, sagapenum, opoponacum, 3. de comp. med. per gen. c. 5.

Liquida aluus, in qua liquida deijciuntur, com. 2. in 2. prorrhet. 3.

Lithiasis, i. calculi morbus, renibus aduenieus, in qui-

bus generatur, lib. de renum aff. digno. cap. 2. Etsi quidam λιθιᾶσιν dic ant esse calculi generationem in uesica, quãuis ille etiam in renibus generari possit; Dicitur & λιθιάσις oculi morbus, in exteriori parte palpebrarum, in qua alba quædam & crassa callis, aut lapillis similia apparent, oculum pungentia.

Lithoides os, λιθοειδές. i. lapideum, 9. de vsu part. c. 10. est quod vtrinque ad aures positum, petrę speciem referens, lambdoides suturæ finibus terminatur, in quo inest processus columnę similis, ad acus, Stylive similitudinem, vnde Styloides, Belenoides, & Graphioides στιλοειδὲς, βελονοειδὲς & γραφιοειδὲς appellatur, sub quo auditorius meatus continetur. lib. de ossib. cap. 1.

Lobi, i. fibrę, quibus tamquam digitis Hepar ventriculum, & Pulmo Cor ad vnguem complectitur, 4. de vsu par. c. 8. & lib. 7. c. 10. & 7. de anat. adm. c. 11. Dicitur & lobos, ima & carnosa aurium pars.

Localia medicamenta, quę Topica dñr, medicamenta sunt, quę extrinsecus applicantur corporis particulis, quib. non prius vtendum, quàm totum corpus purgaueris, si redundantia in toto corpore subest, alioquin, implebis potius corpus, quàm uacuabis. 13. meth. 22.

Lochia, λοχεῖα dicuntur omnia, quæ à puerpera post fætum & secundas exeunt, quę Arist. vocat purgamenta. sunt autem reuera τὰ καταμηνιὰ, à quibus tamen sola ratione differunt, quod hæc ante partum, illa post partum, sic appellentur, lib. de atra bile, cap. 8.

Locus à recentioribus medicis, corporis particula quali bet appellatur, 1. de loc. aff. 1.

Longaon, siue longanon intestinum, vide Rectum.

Longitudinalis sutura est, quę à medio posterioris Caluariæ per capitis longitudinem ad mediam usque anterio-

rem,

rem, extenditur, vnde Græcis ὀβελιαῖας, i. recta, vulgò sagittalis, & longitudinalis appellatur à lambdoide ad Coronalem finiens, lib. de ossib. c. 1.

Longus pulsus, vide Latus.

Lopidoides sutura, quæ & lepidoides, vide Lepidoides.

Lordosis, id est excauatio facta per uertebrarum luxationem, ad internas corporis partes, 4. de loc. aff. vide Cyphosis.

Lotium est, cum renes serosum sanguinis extremẽtum attraxerint, vtilem qui in eo est sanguinem retinent, & ex eo nutriuntur, excrementum verò ipsum serosum à facultate segregatrice, ceu inutile expellitur, sed quamdiu in venis atque arterijs hoc cum sanguine currit, excrementum serosum, cum segregatum est lotium & vrina dicitur, li. de ren. aff. dign. cap. 1.

Luctuosa respiratio est, interrupta inspiratio, stante interim thorace, deinde rursus id quod deest adijciente, qualis infantibus accidit, quo tempore plorant, quæ est duplex intus aeris reuocatio, uelati superinspirantibus, 6. aph. 54.

Lumbrici, vide Elminthes.

Lumbi, ὀσφὺς, propriè pars est totius spinæ, quinque vertebris omnium crassissimis, maximisq. compacta, inter dorsum, & os sacrum medijs, estq. dorsi ea pars qua cingimur, vide Dorsum.

Lupus, Græcè λυκοειδὴς, seu strangulator dicitur, affectus ijs euenient, qui sperma diu præter naturam retinuerint, quod ueneni naturam sapiens crescensq. in uenis & arterijs, dum nequit descendere in sanguinis massam, nimiam generat passionem in faucibus, quasi suffocando, lib. de spermat. fol. 36.

Lusciosus dicitur, qui eo affectu qui Nyctalops dicitur, vexatur, 10. de simplic. Μύωψ is dicitur, qui à pri-

mo

mo ortu, oculis propius admota uidet, eaq; propè oculis contingit, & limis semiclusisq; oculis aspicit, etiam si parua sint; remota verò quamuis magna, videre non potest. Vitium oculorum est congenitum ab imbecillitate spiritus visiui, eamq. ob causam incurabile, eo differt à Nyctalope, qui non natura, sed ex morbo talis euasit Μύωπας Græci vocant, quos minus videntes, Latini Lusciosos, & Nuscitiosos, appellant, ipsa verò affectio μυώπια, & μυωπιάσις appellatur.

Lutea bilis, id est Vitellina, 8. de placit. 4. vide Bilis pallida.

Luxationes, quas excidentias, exarticulationes, & exarticulata interdum vocat Hippoc. sunt ossium à propria sede excessus, qui sine fractione fiunt, 1. de fract. 1.

Lycanthropia, Græcè Λυκανθρωπία, Λυκάνθρωπος Κυνανθρωπία Κυνάνθρωπος, Λυκάων, Arabice Catrab, Cutubut; Latinè Lupina, vel Canina insania species est melancholię, vt testantur Aetius & Paulus, qua agri mense Februarij quo presertim humor melancholicus redundat, noctu domo egressi, vrbem circumeunt, quadrupedum more incedentes, lupos imitantur, vlulantes, donec dies illucescat, defunctorum monimenta quęritant, adaperiunt, cadauerum frusta arripientes, secumq; collo gestantes, fugiuntq. die viuos homines, nocte insequentes mortuos.

Lycoides, vide Lupus.

Lyparia febris, vide Febris lyparia.

Lytheria, id est solutoria signa, quę magni, & vehementis morbi solutionem firmam solent præcedere, 1. de diebus decret. c. 1.

M A-

M

MADAROSIS, Μαδαρῶτις ἢ Μαδάρωσις, id est, Glabrities, Caluitium, capillorum defluuium est, à vitiosis humoribus proueniens, sicut quę Ophiasin, & Alopeciam nominant; quæ omnes passiones sanabiles sunt, vitiosis humoribus, qui ad radices capillorum hærebant, vel resolutis, vel alio translatis; Vnde aliud sunt à Caluitie, 6. aph. 34.

Madorem & Pladorem, id est superfluentes humiditates, appellare consueuit Hippocr. siue ex tenuibus, siue ex crassioribus humoribus constent, cuiusmodi & pus est, 3. de fract. 19.

Magma, mirobolanorum fæcem vocant, 7. de composit. med. per gen. cap. 7. aliqui verò omnem vnguenti fęcem, quę expreßa reliqua liquidiori materia relinquitur μάγμα vocant; extenditur significatum, ad omne vnguentum spissum, pauco liquore subactum.

Magna arteria, vide Arteria aorta.

Magna febris, vide Febris magna.

Magnus morbus, vide Affectus grauis.

Magnus pulsus est, qui naturalem omnibus tribus dimẽsionibus superat, qui verò iisdem dimẽsionibus à naturali superatur, paruus dicitur, de puls. ad Tyron. cap. 2.

Malæ, carneæ partes sunt, quæ inter nasum, & aures iacent, quæ priscis Genę dicuntur, lib. Introd. c. 10. quæ ad mali similitudinem sub oculis leniter rotunda prominent, 1. de artic. 3.

Malactica medicamenta, induratorum corporum sunt, ea nimirum, quæ ipsorum soluunt duritiem, quemadmodũ & relaxantia quæ tensioni medentur, 7. de comp. med. per gen.

gen.c.9.malacticum autem emolliens dicitur, non omni in durato corpore, sed de eo tantum quod congelatione induruit, magisq. etiam si in eo contentus sit humor prӕter naturam, velut in Scirrhosis, quod verò à siccitate induratum est, humectari postulat, quod à Congelatione calefieri, Grӕcè μαλακτικὰ φάρμακα, 5. simpl.

Malagmata vocant quamplurimi medici omnia pharmaca, quӕ forinsecus imponuntur, siue adstringendo condensent, siue indurent, quӕ vox emollitionis significationem habet, verum nos permittemus ipsis etiamsi non propriè appellet, 8. de comp. med. loc. 5. Propriè autem malagmata vocantur, quӕ partes prӕter naturam induratas emolliunt, calido omnia temperamento mediocri prӕdita, non tamen exsiccantia, aut humectantia manifestò. Nam, cum exactè mollientia, medium quodammodo ordinem inter humectantia, siccantiaq. sortiantur, indurescentium substantiӕ veluti fusionem quandam moliuntur, quod nimirum propter moderatum in eis calorem accidit; vbi verò diutius suffusa fuerit, digerentium medicamentorum vsus veniat, 7. de comp. med. loc. cap. 1. Vnde quidam nullum discrimen constituunt inter μαλάγματα, ἔμπλαστρα, τροχίσκους. Verum & malagmatum in iis admouendis differentia est, aut enim mediis corporis regionibus (quӕ propriè ἐπιθέματα, Paulus appellat) vt ventriculo, iecinori, lieni, cordi imponuntur, aut extremis partibus, aut capiti, & articulis.

Maligna, vide Cacoethe.

Malleoli sunt imӕ ab vtroque latere tibiӕ, suræq; partes gibbӕ ex parte exteriore, intrinsecus cauӕ, carne carentes, extra alia prominentes, sub quibus vtrinque talus continetur, lib. de ossib. cap. 22.

Malleoli vena duplex est, altera interna ad interiorem

tibiæ partem (cream Latini vocant) procedens, ac inde ad malleolum, ad ipsum tibiæ extremum peruenit, quæ & Saphæna corrupto vocabulo, pro Saphea, i. manifesta, dicitur; altera externa, & superficiaria per exteriorem alterius ossis tibiæ, quod περόνην *vocant Græci, producitur, ad pedis pertingens articulum, vnde externa malleoli, & Ischiadica aliquibus dicitur.*

Malthacode emplastrum, i. mollicinum, quo genere Hippoc. omne medicamen vocat, quod connatam humiditatē habet, qualis in pingui est, singulisq. oleosis medicamentis, & quidem in ipso oleo, aqua, resina, & cera, 4. de compos. med. per gen. c. 9.

Malum granatum, & malum punicum, vide Chartilago ensiformis.

Mammæ, (Μαστὸς καὶ τιτθὸς *Græcè) est carnosa in pectore eminentia, ad vtrunque latus pectoris glandulosa, semicircularis sita, in cuius medio papilla Græcè* θηλὴ*, extuberat, quam ambit circulus quidam subniger qui* φῶς *dicitur, gignendi lactis vim à natura habens, 1. de sanit. tuen.*

Mammillaris, Μαστοειδὴς*, est apophysis ossis temporalis, papillis mammarum, præsertim vaccinarum, similis; Extuberat, & cauus est, quo aer ampla, & anfractuosa eius cauitate conclusus, magis resonet auribus. Dicuntur, & à quibusdam vteri Cornua* Κεραίας *vocant* μαστοειδεῖς ἀποφύσεις*, propter similitudinem, quam habent cum mammis.*

Maneum & Mancinitatem, hoc est Cyllon, & Cyllosin non nulli, de omni longorum membrorum distortione intelligendum censent, generaleq. ei attribuunt significatum, alij eam tantummodo distortionem significare asserunt, in qua in interiorem partem membrum inclinatur,

ditur, vt omnia membra nutriat, quæ inde manifesta vocatur, lib. de anat. uiu.

Maniode sunt vehementes insaniæ, propter atræbilis malignitatem, cum flaua bilis Cerebrum apprehenderit, febrisq. vehementia assatum hunc succum melancholicum reddiderit, com. 1. in 1. prorrhet. 10.

Manna, mel roridum, vel aerium dici potest; Mellis species est non ignota veteribus Galeno, Plinio, Dioscoridi, sed mellis nomine, & titulo comprehensa, ne quis eam ab Arabibus primum cognitam, proditamq putet; sic enim de ea scriptum reliquit Galenus. In folijs, inquit, stirpium adnascitur quippiam, quod nec eorũ succus, nec fructus, nec pars existimari possit, sed roridum quiddam, nec tamẽ continẽter, neque copiosè prognasci soleat. Nec me præterit, per æstatem, in arborũ, fruticũ herbarumq; folijs plurimum fuisse inuentũ, sic ut à Juden tib. rusticis Iuppiter diceretur melle pluisse; Præcesserat tũ nox frigor pridie calida, siccaq; cæli cõstitutio diluxerat; qua propter rerum naturæ peritos conueniebat, halit⁹ quos terra, vel aqua ꝓspirasset extenuatos & excoctos, nocturni frigoris beneficio coaluisse. Id ĩ regione nostra rarius euenit, ĩ Libano mõte quotãnis, adeo ut extensis pellibus arbores succutiant, receptoq. quod profluit, ollas & fictilia cõpleant, priuatoq. nomine uocant δροσομέλι, i. roscidum mel, & etiam ἀερομέλι, id est mel aerium. *Hæc Galenus, 3. de alim. facu. cap. 39. de melle. Cuiq. igitur patere debet, notam Galeno mannam, quæ gustu prorsus mellea sentitur. Dicitur item & manna thuris (quæ & succussio, & Pollen nuncupatur, 2. de art. 44.) id est thuris micæ concussu elisæ, item corticis parum participes, adstringendi vim totam, & qualitatem possidentes, 5. de comp. med. per gen. cap. 2. Videturq. ali-*

quibus

quibus mannam thuris nihil à thure trito ac leuigato differre; mannam enim proprie appellant, id quod excussum est à thure circa magna onera confracto; auferuntur enim ab ipso fragmenta quadam parua, corticis thuris, 4. de cõp. med. loc. 4. & 13. meth. cap. 5.

Manus (quas homo pro corporis nuditate, quod armis nudum sortitus est, armorum loco obtinuit) sunt iuxta Aristotelem organum ante omnia organa, cum nullum sint eorum quæ particularia organa sunt, sed quodlibet eorum possint recipere, 1. de vsu par. c. 4. Manus autẽ nunc totũ crus, brachium scilicet, cubitum & manum significat, nunc extremam manum tantum, 2. de vsu part. cap. 2.

Manus dolor, Græce χειράγρα, *artbritis species est, quæ manuum articulos occupauit, vt Genagra, quæ genu, & Podagra quæ pedes.*

Mansorij musculi, vide Mandibularij.

Marasmus, siue ex morbo senium, est frigidum, & siccũ corporis temperamentum, non natura, vel annorum multitudinis ratione comparatum, sed febrili morbo, quod non in animalibus modo, verum etiam in stirpibus supra modũ arefactis, vi sitũr, 5. de sanit. tuen. cap. 9. Marasmus autẽ idest Tabes, quæ non idem morbus est ac febris marasmodes, id est tabida; marasmus enim absque febre in decrepita ætate solet accidere, extincto natiuo calore, quod nihil aliud est, quàm mors, quæ sine sensu doloris ac secundum naturam ex siccitate contingit; sicuti his qui præter naturam tabescũt, altera aduenit species, quę ex ægritudine senectus vocatur, in quam non solum senes, sed etiam pueros vidimus incidisse quamplurimos. Tabida verò febris, non tantum sicca, sed calida est. 1. de diff. febr. cap. 8.

Marcor, Marcor frigidus, torridus, syncoposus, vide febris marcida, & ex ægritudine senectus.

Mari-

Marisca venulæ sedis sunt, quę aliquādo foris extuberāt ore hiantes, & stato tempore sanguinem melancholicum excernentes, unde hęmorrhoides dicuntur, quibus plus iusto fluētibus, aqua inter cutem subsequitur; interdum superius delitescunt, & cęcę αἱμοῤῥοΐδες appellantur, vide Sycosis.

Marmarygas, idest oculorum hallucinationes, 3. crisi. 11. & ca.7.

Maßeteres, vide mandibularij.

Mater dura, & pia, vide membrana dura.

Matrix, i. vulua, foris neruosa, intus carnosior, uas fętus gestandi, quæ a Græcis Hystera quoque appellatur, quod omnium partium sit postrema, lib. finit.

Maxillares dentes, vide Dentes, Tomi, Incisorij.

Maxillę sunt illę faciei partes, quae genis subijciuntur, quae ad mentum vsque descendunt, & hàc in mucronem desinunt, lib. Introd.

Meatum siue Porum simpliciter Herophilus appellat, neruū illum, qui à Cerebro ad oculum pertinet, sensibilis spiritus uia, quod eius solius foramen clare cernitur, 1. de sympt. cauſ. cap. 2.

Meatus auditorius, auditus instrumētum est, qui in oße lapidoso est, satis inuolutum, ne quid eorum quæ extrinsecus incidunt, ipsi noceret, in medium situs, extrinsecus quidem conuexarum, intrinsecus aūt cauarū, ne quid meatui incideret, uel aures facile afficerentur, 11. de vsu p. c. 12. Constituitur aūt in medio nerui quintæ coniugationis, qui vnà cum dura cerebri membrana, inde exoriente, in auditus foramē incidit; dicitur autem & hic meatus cęcum foramen propterea ꝙ anfractum illum, per quem neruus foras post aures excidit, haud poßunt dißectores perfectè perforare, lib. de ner. diß. cap. 6. vide Cæcum foramen.

Meatus genitalis est, qui geniturам à testibus haustam, ad

ad Colis radicem defert, qui meatus iuxta radicem vesicæ varicosior conspicitur, vnde ei nomẽ inditum est, Varicosus assistens, 1. de sem. cap. 15.

Meatus Varicosus, vide Meatus genitalis.

Meconium, excremẽtum est, ex toto fœtus nutrimento in vtero, estque humor is qui in Vrinaculo est, lib quod animal sit id ca. 5. Est quoque μηκώνιον, papaueris succus concretus, qui & ὄπιον appellatur, 3. simpl. 20.

Media, seu Mediana cubiti uena est, quæ communis est ei, quę humeralis nominatur, & ei quæ per axillam fertur, 3. loc. aff c. 7. quæ & purpurea, & nigra uocatur, lib. de anat. viu. vide Communis uena.

Medianum, seu mediastinum, sunt duæ membranę vtraq; parte singulę totum thoracem διαφράττοντες, i. interse pientes, quae posteriore parte spinæ vertebris, anteriore verò ossi medio pectoris infiguntur, sursumque ad Claues, & deorsum ad ensiformem chartilaginem porriguntur, in duas partes totum thoracẽ diuidentes, vnde vulgo mediasti num siue medianum vocant; his enim medius thorax dirimitur, 6. de vsu p. & 5. de anat. adm. quae membranæ non aliter differunt, nisi quod in costis ὑπεζωκότες, i. succingen tes appellãtur; vbi verò recta ad Claues feruntur, διαφράττοντες, idest intersepientes, 5. de anat. adm. vide Diaphrattontes.

Medicari, non de omnis medicamenti exhibitione intel ligit Hip. sed de eorum tantum quae purgant, 2. de fra. 29.

Medicamentum omne id dicimus, quod nostram naturam alterare potest, 1. simplic. cap. 1.

Medulla spinalis, (quae & Dorsi medulla, & Rhachitis, Graece μύελος, & vulgo Nucha nominatur) est quae omnibus, & singulis vertebris inest, 8. de vsu part. cap. 4. estque Cerebro continua, eiusdem cum eo generis et natu-

tu-

tura, nisi quod ipso multo est durior, potissimum in infernis spinæ finibus; eam tamen perperam medullam appellarunt, cum medulla ipsa non modo spinali hac, verum etiã Cerebro ipso sit humidior mollior, & pinguior, quod verò in spinæ ossibus contineatur, coloremque habeat medullæ assimilem, ob id ipsam medullam nominant, quo modo quidam ipsum Cerebrum vocitarunt, 3. de alimen. fac. cap. 10. Atqui sæpe eam spinalem uocant medullam addita scilicet medullæ appellatione, interdum uerò sine additione simpliciter spinam nuncupant, 3. loc. aff. 10. vide Myelon.

Megalosphachnos uocat Hippo. non eos, quibus magna ex natura ipsa sunt uiscera. sed quibus ea ex affectu aliquo intumuerunt, siue scirrhum, siue phlegmonem, siue œdema, nacta sunt, 3. acut. 9.

Melancholia morbus, est insaniæ species ab humore melancholico, (à quo nomen sortitus est) in ipso Cerebri corpore contento proueniens, qui si assetur Maniam facit, & furorem, 3. loc. aff. 7.

Melancholia & flatuosa hypochõdriaca affectio, morbus est ex tertia melancholiæ specie, indicante nomine humorem, qui ipsius causa est; Cumque circa uentriculum prima inceperint accidentia; ipsisque auctis melancholica sequatur affectio, deinde alui deiectione, vomitu, proba coctione, ructibusque leuetur is qui laborat, Hypochondriacum, flatuosumque morbum ipsum nominabimus, 3. loc. aff. 7.

Melancholicam ecstasim uocat Hipp. motionem mentis, aberrationemque intelligit vehementem & ferinam, quæ irrigante Cerebrum assata flaua bile oritur, quae in nigram permutari solet, 1. prorrh. 14.

Melancholicus humor, alter est qui propriè melancholi-

cus succus, siue melancholicus sanguis à Galeno dicitur, estq. ueluti fæx sanguinis satis crassus fæcibus vini nõ absimilis, qui in terram affusus non inducit fermentationem nisi forte in ardẽti febre assetur, neque vllius acidę qualitatis est particeps; qui in meatibus Cerebri cõtentus, Comitialem morbum in Corpore Cerebri melancholiam morbum generat, vide Nigra bilis. Alter est tenuior, gustu acidus, qui terram radit, attollit, fermentat, ampullasque excitat, qui atra bilis appellari potest, quique prçaßata atra bile nascitur, ferinaque deliramenta, modo cum febre, modo sine febre inducit, 3. loc. aff. ca. 7. & 2. de diff. feb. 9.

Meliceris, Μελικηρὶς, *est apostema, humorem melli similem, membrana conclusum habens, species est apostematis, vt & ἀθέρωμα, & στεάτωμα, quorum hoc adipe, illud à pulticula intra membranam conclusa, nomen habet. Sic Meliceris humorem continet, melli similem, eumque membrana comprehendit, qui ea secta non aliter, quã mel è fauis diffluit, vide Atheromata.*

Melicratum, siue aqua mulsa, siue Hydromel est mellis & aquæ compositio, vel æqua vtriusque portione, vt uiã aquę paret, & ad distributionem agat. uel altera alteram superante, 3. acut. 13. licet quidã velint μελίκρατον ἀπὸ τοῦ ὑδρομέλιτος vetustate differre, quod melicratum sit aqua mulsa subita & recens hoc est ex tpe parata, hydromel autem inueterata, & recondita.

Melon, est tertius modus egressionis vueę oculi, cum tantum egreditur, vt palpebræ minus præualeant, & pili palpebrarum pungentes, iungendo dolorem inferant, lib. de ocul. part. 4. cap. 11.

Membrana, quam Græci nunc ὑμένα, nunc χιτῶνα, nunc μήνιγγα vocant, uide Tunicarum.

Membrana Adelon, quasi minus apparens, est quarta

ocu-

oculi tunica, à nonnullis inuecta, quam Amphiblestroide tunica, quasi in summo excipit, mēbrana minima simul & tenuissima, quam Hipp. non cognouit, lib. Intro. c. 11.

Membrana dura inuiolata, crassa, cuticularis (idem enim significant) est quae primum caluariae ossibus exemptis, Cerebrum in orbem contegens apparet (quae vulgo dura mater appellatur) cum altera tenuis mollisque subnectitur, (quae pia mater nominatur) 9. de anat. adm. c. 1. Vtranque meningem uocant, solis Cerebri membranis nuncupatione hac reseruata; cum ueteres non has solum membranas, sed omnes etiam, Meningas uocarent, ibid. cap. 2. quas etiam Vaginas uocant, 3. de artic. 33.

Membrana Pericardios, quae & Tunica, & Domicilium, & securum vallum Cordi circumiectum dicitur, est membrana in cuius medio Cor est suspensum, quae ex capite ipsius ampla ualde exoriens, post autem paulatim coarctās sese, modo quo Cor, ipsū in quādā Coni acutiē, & ipsa desinit, ossi pectoris annexa, 16. de vsup. c. 16. quę Capsula Cordis, & Cordis īuolucrū vulgo appellatur.

Membrana Periostios est inuolucrum tenue, fibrosum, uelut indumentum ossium, à natura condita, lib. finit. per quam ossa sentiunt (si modo quid sentiunt) generaleque quidem nomen est, habetque pro uarietate partium, specialia quędam nomina, in Cranio. n. περὶ κράνιος, in costis, ὑπεζωκὼς dicitur, uide Periostios.

Membrana pinguis, idest Mesaræon, & Mesenterium, 10. meth. 8.

Membrana secundiformis, uide Choroides.

Membranę Sigmoides sunt tres illæ membranę in uena arteriosa, à qua Pulmo alitur, intus foras spectantes, quas à figura litterę Sigma, Sigmoides appellarunt, 6. de vsup. cap 14.

Membranæ subcingentes, vide Hypezochotes, Cingentes, Diaphrattondes, & Medianum.

Membranæ Triglochinæ, sunt membranæ arteriæ venosæ, quae in pulmonem distribuitur foris intro pertinentes, quas Triglochinas appellarunt, non à figura aliqua, sed à mutua inter se ipsarum compositione, quia Cuspidum, telorum eminentijs, atque angulis quos glochinas uocant, penitus est similis, 6. de vsu par. capit. 14.

Membra spiritualia sunt, Pulmo, Cor, Thorax, & duplex arteriarum genus, leue & asperum, 7. de anat. adm. capit. 1.

Membrum simplex est, cuius quamcunque partem sensibilem assumpseris, erit illa toti communicans in nomine & definitione, ut caro, & os, oppositè uerò mēbrum compositum, lib. de anat. viu.

Mendosæ costæ, vide Illegitimæ.

Mendosæ suturæ, uide Lepidoides.

Meninx Græce μήνιγξ, vide Membrana dura.

Meningophylax, idest membranæ custos: Lamina ænea est, firma, paulum resima, ab exteriori parte læuis, qua chirurgi in Vulneribus capitis utuntur, quoties excidendum, & attollendum est os, metusque imminet, ne in ipso opere Cerebri membrana, negligentius & ultra quam res expostulat, premendo, lædatur, ex quo sopores, & graues inflammationes cum mortis periculo oriuntur, propterea quod membranam à curationis iniurijs tueatur, μηνιγγοφύλαξ appellata est, 4. loc. aff. 2.

Menses, i. menstruæ mulierum purgationes, quæ per vterum singulis mensibus fiunt, lib. de atra bile, cap. 8. quæ & muliebris fluxus, & vteri Rheuma appellatur, 3. de caus. symp. c. 4. Vnde menses mouentia medicamenta sunt, quæ in pessis, aut fomentis, aut quouis alio modo vuluæ admota,

admota, non habent vim familiarium succorum attractricem, sed hoc solo nomine bibuntur, vt sanguinem extenuent, & meatus vteri obstructione liberent, 5. simpl. 20.

Mentagra, uide Impetigo.

Menti eruptiones sunt affectiones ulcerosæ & asperæ, in mento sua sponte nascentes, quæ & menti papulæ, & mentagræ appellantur, 5. de comp. med. loc. c. 6. & cap. 7.

Mentum, quod Græci μένυον dicunt, id omne est, quod labro inferiori, longa orbiculari figura subiacet, lib. Introd. cap. 10.

Meri Arabibus, Gula Latinis, Græcis propriè οἰσοφάγος dicitur, & communiter Στόμαχος, omni enim ventri, collum præpositum, instar Isthmi cuiusdam angustum, nominatur stomachus. Meri autem communis quadam uia est, quae ab ore fert ad Ventriculum, inter hunc, & fauces media, 4. de usu p. & 13. meth. cap. 4.

Mesenterium (quod & Mesaræon, dicitur) vtroque nomine ab accidentibus ipsi indito; Mesenterio quidem a situ, Mesaręo autem a peculiari substantia, nam & medium inter intestina situm est, & omnes venas ex iecore in ipsum descendentes (quæ ob id Meseraicę dicuntur) vicinis arterijs, & neruis, in orbem complectitur, quemadmodum intestina singula, 6. de anat. adm. cap. 6.

Mesenterij appendiculum nominant, illud vnum principium in quo mesenterij venæ, ac arterię, quę veluti rad:ces in arboribus ad concauam anfractuum partem, inseruntur, inuicem coeunt, (in quo totum mesenterium cum intestinis continetur) ligamenti natura praeditum, sursum tendens, adiacentes sibi habens venas ad Iecoris portas; arterias autem ad eam spinae partem, quæ in septum transuersum & renes habetur, 6. de anat. adm. cap. 6.

Meseraicæ venę, vide Mesenterium.

Mesopleuria, idest, Intercostalia loca, lib. de mus. diss. cap. 23. vide Intercostales musculi.

Metacarpium, vide Brachiale.

Metalepticus, i. transumptiuus, vel translatiuus motus, quem natura musculis quibusdam conciliauit, 7. de vsu par. cap. 14. vide Transumptiuus, & Euthyporos.

Metaptosis, transitus est, siue transmutatio, alicuius morbi, vel febris in aliam speciem, vt si ex acuto fiat non acutus, ἐκτῆς μεταπτώσεως fieri dicitur.

Metaphrenum, idest, Dorsum, media est scapularum pars, cui stomachus intus subiacet, lib. Introd. cap. 10. cui Thorax configitur tanquam ad carinam nauis, libr. tegni, c. 29. vide Spina, Dorsum.

Metaporopœesis est exiguorum meatuum status mutatio, ad naturalem statum, nomen est, idẽ plane potestate significans, quod μετασύγκρισις, à quo μεταποροποίησις, nihil differt, 14. metho. c. 4. Vnde Metasyncriticum medicamẽtum, quod à dolore tollendo, etiam anodynon nominatur, confirmatorium est, & persanat, lib. de dynamid. in proœmio, & 7. de comp. med. per gen. c. 11. ex alto adhuc humores euocat ac transfert, 1. de compos. loc. cap. 8.

Metasyncrisis, vide Metaporopœsis.

Metastasis morbi, propriè appellatur, cum ex parte vna in alteram malum migrat, per abusionem autem ipsius etiam solutio, ita nominatur, 5. aph. 7.

Metopon, μέτωπον, pars faciei supra oculos sita, & ad tempora vsque protensa, substantia musculosa, & osse subiecto constans; Alijs frons tantum dicitur quantum inter supercilia, & capillos patet, pilis nudum. Alij totum id spatium quod ab oculis ad coronalem vsque suturam interiacet, frontem appellant, quod totum illud frontis os nuncupetur.

Metren-

Metrenchytę, ideſt uteri clyſteres inſtrumentum eſt, per quod in uterum medicamentorum idoneorum aliquod immittimus, quemadmodum & Otenchytę, ideſt auricularij clyſteres; per quos in aures & Recti Syphones, quos Catheteras vocant, inſtrumenta quibus in veſicam aliquid infunditur, 5. meth. 11.

Methodica medicina eſt, quæ communitatibus, & ſimilium ſpeculationi adhæret; omnes enim particulares affectus, ad generales duos reducunt, adſtrictũ, & fluentem, quas communitates vocant, lib. Introd. cap. 3.

Milphoſis, Μιλφαὶ ἢ μιλφωσις, *idem eſt, ac Madaroſis, pilorum defluuium eſt è palpebris, ab acri fluxione, vide* μαδάρωσις.

Mina Attica, & Ægyptia, habet vncias ſexdecim, Romana vncias viginti, libr. de pond. & menſ. cap. 3. dicitur etiam Mina, Cordis capſula, & glandula, lib. de anat. viu.

Mochlia, traductio eſt oſſis, aut oſſium ad naturalem locum, ab eo qui præter naturam ſit, lib. finit.

Modus morbi, uide Morbi mos.

Mola, μύλη, *eſt os latum & rotundum, toti genu ſuprapoſitum, ob figuræ ſimititudinem ſic dictum, a quibuſdam patella, rotula,* ἐπιγονάτις *dicitur; Eſt adhuc mola, caro informis, & inutilis, in muliebri utero concepta; quem conceptum inutilem in utero concretum, ſi ſubdurus ſit,* μύλον, *ſiue* μύλην *Græci appellitant, ideſt ſcirrhum.*

Molares dentes, uide Dentes, & Tomi,

Mollicinum emplaſtrum, uide Malthacode.

Mollientia medicamenta, uide Malagmata.

Mollis pulſus eſt, in quo arteria quaſi carnoſior in occurſu apparet, durus ubi ſiccior; rigidiorque in modum Corij, de pulſ. ad Tyron. cap. 3. mollitudo autem & duri-

ties

ties sunt tunicæ arteriæ qualitates, ibid.

Mollities oculorum (quę & paralysis oculorum dicitur) morbus est, cum illorum voluntarius motus, omnino aufertur, quemadmodum cum minuitur, tremor & titillatio dicitur; Cum verò deprauatur, ipsiusque lacerti, non vt decet, mouentur, Spasmus nuncupatur, lib. de ocul. par. 4. cap. 7. vide Paralysis.

Monoculum, vide Cæcum intestinum.

Monohemera collyria sunt, quæ vnius diei opera, lippitudines apta sunt curare. 4. de comp. med. loc. c. 2.

Moram, idest Trinon, siue attritionem dixeris, Hippoc. appellat, callo obduratam sedem, quę ex diuturna capitis brachij immoratione efficitur, in ea carnis circumiectæ parte, in quam id prima prolapsione incubuerat, 1. de artic. 21.

Morbidus rigor, perfrictio est sanis eueniens, cū à nulla exteriori causa violenta corpus, sed ex se talem obtinet dispositionem, at cum aqua frigida corpori supra infusa rigor excitatur, non est morbidus rigor, sed cum ex ipsa corporis dispositione suscitatur, lib. de trem. conu. cap. 6.

Morbosum (νοσῶδες) dicitur, vt corpus, vt causa, vt signum, nam corpora quę morbos continent, causæ quæ hos efficiunt, & signa quæ ipsos indicant, νοσώδη Græcis, nobis morbosa dicuntur, Gal. initio artis paruæ.

Morbus, νόσος, est dispositio præter naturam lædens operationes, 2. cr. f. cap. 2. primò & secundum ipsius substantiæ rationem, lib de symp. differ. ca. 1. pręter naturam dicere, siue contra naturam, nihil prorsus refert, vtrunque enim vno verbo παρὰ φύσιν, Græci dicunt, nam & fœdus Ictericorum color, & lentigo, & alius quiuis etiam leuissimus affectus, contra naturam est, nec tamen morbus dicitur si propter sui exiguitatem, actionem non lædat.

Mor-

Morbus Herculeus, vide Comitialis.

Morbus magnus, vide Comitialis.

Morbus puerilis est Comitialis affectus, cum à naturali intemperie prouenit, quibus humidum natura est Cerebrum, teste Hipp. lib. de aere, aqua, & locis, ita scribente, pueris accidere conuulsiones, & suspiria, quæ putant puerulum efficere, & sacrum morbum esse, vbi per puerulum, intelligit affectum, com. 1. in 6. de morb. vulg. 5. vide Comitialis.

Morbus regius, qui Arquatus, Aurigo, & Icteros dicitur, est bilis refusio in cutem, quo fit vt superficies tingatur, luteaq. fiat, & vitietur cutis, albæ quoq; in ventre deiectiones fiant eo morbo affectis, lib. finit. vide Icteros.

Morbus sacer, vide Comitialis.

Moria, & Morosis, est deficiens functio, ratiocinatricis facultatis. quae etiam fatuitas dicitur, Græce μώρια, μώρωσις. de sympt. diff. cap. 3. vide Fatuitas.

Mortifera facies est, de qua in Prognostico dixit, Naris acuta, oculi concaui, collapsa tempora, 3. acut. 54. vide Facies Hippocratica.

Morbi mos, siue paroxysmi, quem etiam modum vocant, vt si benignus, vel malignus sit, tum ex propria morbi specie, tum ex superuenientibus ei symptomatibus, spectatur, 1. de crisi, cap. 3.

Motòs, μοτὸς, linamentum, seu linteum carptum quod vulneribus, vlceribus, apertionibus corporis seu siccum, seu medicamentis quæ ob id ἔμμοτα, vocantur oblitum, inditur; vel ad sistendum sanguinem, vel ad detergendū, siccandum, exedendum; Adhuc motus linamēta vocant, & medicamenta sunt, quibus foris impositis, vel eschara vlceribus inducitur, vel meatus obstruuntur, vel cum carnosæ partes, quæ circa vlcus sunt, vlceribus super im-

po-

ponuntur, aut ipsa cutis, aut quecunque ipsi comminiscimur, 5. meth. 3. vide Emmota.

Motus naturalis, vel secundum naturam; ac eius carentia est, quando voluntatis imperiũ sequuntur, si inuoluntariè in corpore fiant, prter naturam sunt. Ad Thrasib. c. 26. Motus enim sensibiles in animantium corporibus, cum sana sunt, duplices genere apparent, ex arbitrio sane, ac voluntate, ac impetu, aut quomodocunque noĩare velint, nĩum quidem periti, rerum aũt scientiã negligentes, qui neruorum, musculorumq; ministerio fiunt; atque has medici voluntarias actiones appellare solent; Alij verò motus in animantium corporibus existunt, qui arteriarum, & Cordis officio obeuntur, quos uitales nuncupant. Ac aliud quoddam tertium motuum genus in venis habetur, quod & naturale dicitur, & sensibus non percipitur, lib. de trem. palp. cap. 2. Vnde motus naturalis & genus & species motus est.

Mox apparentia symptomata, vide Assidentia.

Mucor, vide Coxendix.

Mucosum humorem, eum consueuit appellare Hippo. qui lentore quodam, & albedine præditus est: qui ad exangues partes, hoc est ossa, & chartilagines cogi consueuit, cum imbecilla ita natura est, ut benè conficere alimẽtum in ipsis nequeat, sed quasi semicoctum quid relinquat; Non secus atque in oculis membranæ relinquunt, cum lippitudine laborant; Euadit autem natura imbecillior, aut ex propria intemperatura, aut ex multitudine humoris, qui illuc confluxit, vt in prter naturalibus tumoribus, 3. de artic. 65.

Mucro est inferna Corporis Cordis pars, que tantum protenditur, quantum Cordis magnitudo occupat spatij, 2. de placit. 4. vide Basis Cordis.

Mu-

Mucronata chartilago, vide Chartilago ensiformis.

Mucus, siue Grauedo, siue Coryza, non est pituitæ species, ut quidam falsò aßerunt, sed excrementum est quod à Capite distillat, 2. natur. fac 9. Mucus siue Blena est crassior pituita, 2. de sem. cap. 6. Prodigus, mucum vocat phlegma frigidum & humidum albi coloris, 2. de natur. fac. 6. Mucum adhuc vocat Hippoc. 4. de artic. 42 quem alibi vocatuerat mucorem, vide Coxendix, Blena, Phlegma.

Muliebris fluxus est humorum delatio, per uterum ad multum tempus perdurans, quam eius facit excretio lib. finit. Vnde muliebria, idest menstruarum purgationum vacuatio, quę per circuitum repetit, 3. prorrhet. 50. 5. aph. 28. vide Menses.

Mulsa, vide Melicratum.

Multitudinis (quę & Plenitudo dicitur) notæ sunt, vasorum distentio, robur, grauitas uniuersi corporis, pigritia ad motiones, & tentiones membrorum, ulcerosa, et lassitudinaria sensio, traducta in otio prior vita, non sine ciborum, ac potuum largiore ingestione, & solitarum excretionum suppreßione, lib. de multitud. cap. 1. & lib. de cur. rat. per san. capit. 4. Est autem multitudo, omnium humorum æquabilis redundantia, vel ut alij, solius sanguinis, non qui sincerus sit, & alijs humoribus impermixtus, sed cum ijs naturę modo confusus, qui cum in hominum corporibus exuperat eius excessus πληθώρα *vocatur; Ea autem duplex est, una* πρὸς ἀγγῶα, *vel ut alij vocant* κατὰ τὸ ἔγχυμα, *hoc est quo ad vasa, quoniam humoribus per vasa infusis, consistit; quę & vasorum plenitudo dicitur, cum venæ tunicæ in tumorem impletæ supra naturalem cuique modum se attollunt, præterque id tensio accidit, de multit. c. 10. Altera* πρὸς τὴν δύναμιν,

idest

ideſt quoad uires, cum nonnulli qui conſueta etiam num munia obeunt, ſentire ſeſe graues, pigros, ſegnes, atque ægre mobiles referunt, lib. de cur. rat. per ſan. cap. 4. illa propriè Plethora dicitur, qualis athletarum eſt.

Muſculus, lacertus, Μῦς, neruoſum corpus eſt, permiſta huic carne, ad partium corporis motum procreatus, lib. finit. Eſtq; proprium instrumentum, motus uoluntarij in animalibus, 16. de uſu par. c. 2. cuius ſubſtantia duobus conſtat, carne & fibris poſitu ſimplicibus & ſecundum longitudinem ut plurimum ex porrectis. Cuius tres ſunt partes caput quod & principium appellant, in quod neruus & ligamentum inſeri ſolent, uenter carnoſus magis, & muſculum præcipuè circumſcribens, & finis ex quo tendo & Aponeuroſis oritur, atque in partes mouendas inſeritur, 1. de motu muſc. & 12. de uſu par.

Muſculi carnoſi, ſunt muſculi recti, quibus nulla caro ſubeſt, unde ambientibus muſculis candidiores ſunt, 5. de anat. adm. cap. 7.

Muſculi cremaſteres, id eſt ſuſpenſores, ſunt duo graciles muſculi, in vtrumque teſtem peruenientes, quorum alter à pubis, alter ab ilium oſſe, per membranoſum ligamentum tenue exoritur. illic permeatum qui ad teſtem deuenit. perferuntur, qui teſtem ſurſum attollunt, libr. de muſc. diſſ. cap. 27.

Muſculi maſticatorij, uide Mandibularij.

Muſculi Rhachytæ, i. ſpinales, lib. de muſc. diff. c. 24.

Muſculi tpales, uide Crotaphitæ & Mandibularij.

Muſculus cuticuloſus, uel carnoſa cutis, qui extremis cutis ſedis partibus, admiſcetur, lib. de muſ. diſſec. c. 30.

Muſcul' latus, μυῶδες πλατύσμα, uide latus muſculus.

Muſculus maximus, qui Pſoa dicitur, eſt qui ab imis regionib. exortum habens, ad humeri de articulationem

aſcen-

ascendit, lib. de musc. diss. cap. 1. vide Psoa.

Mydesis commune nomen est, partium quę ex putrefactione corrumpuntur, lib. Introd. cap. 15.

Mydriasis dicitur, cum pupilla quidem, nihil colore variat, dilatatur autem magis quàm natura poscat, ut Iridis circulo fiat proxima, & visioni noceat, est enim pupillæ nimia dilatatio, 3. meth. 2. & lib. Introd. cap. 15.

Myelos, quasi medulla μύελος, *familiare ossis nutrimentum est, 2. de usu p. 16 substantia simplex est humida, pinguis, alba, sensus expers in cauis ossium contenta, exanguis quidem, sed ex sanguine in ipsas cauitates per venas illabente ortũ habens, quæ si in Cerebro spectetur, dicitur* μύελος ἐγκεφαλίτης, *i. medulla spinalis, vel* νωτιαῖος, *vel* διαυχένιος *vel* ψοίτης, *ad alterius differẽtiam.*

Myla, vide Patella.

Mylphę appellantur, defluuia palpebrarũ, 4. de comp. medic. loc. 5. Adhuc sunt pharmaca arida, quæ scabris palpebris conueniunt, & ad palpebrarum defluuia conducunt, & obtusè cernentibus, siue per ætatem, siue crassitudinem, aut frigiditatem humorum in oculis, aut flatus caliginosi redundantiam, id accidat, ibidem.

Myocephalon, idest muscæ caput, est exigua vueę tunicæ porrectio in nigro oculi, muscæ capitis similis, per vlcerationem facta, lib. finit. species est τῆς προπτώσεως *idest procidentiæ oculi.*

Myodes platysma, vide Latus musculus.

Myopiasis, est dispositio ab ortu contracta, qua propinqua cernimus, remota vel parũ, uel omnino nihil, lib. fin. μυωπία, *affectio,* μύωψ, *qui afficitur: differt à Nyctalope, qui non natura, sed morbo talis euasit; vide Lusciosus.*

Myracopa, medicamenta sunt, quę lassitudines tollunt, cum quadam odoris suauitate, 6. de comp. med. per gen.

gen.cap.11. μυρμήκωτον Græcè.

Myrmecia Μυρμηκία καὶ ἀκροχορδὼν, vtrunq; malum, cutis exigua est excrescentia callosa, & magna ex parte rotunda. Sed Myrmecia latiore basi & sessilis est, ac inscalpendo & attritu mordentis formicæ sensum efficit, ideoque Latinis formica appellatur. Acrochordon autem basim angustiorem obtinet, vt chordæ nexu suspensa esse videatur, Latini verrucam vocant simpliciter, aut cum adiectione pensilem, 2.meth.2.quas Clauos, Callos, & Tylus uocant, quas aceto acri macerantes corticem arboris Iteæ combustum, tollunt, 6.simplic. vide Formica.

Mysis, i. meatum conniuentia, vide Stegnosis.

Myurus pulsus, siue Sorici cauda, est qui Soricis, murisve caudam imitatur, quę in acutum terminatur, vt cum secundus ictus primo est paulò minor, tertius secundo, quartus tertio, 1.de differ.pulf.capit.11. à figuris nomen, quæ in acutum terminant, mutuantes, ibid. Adhuc myuri pulsus dicuntur, qui ex maiori adaucto fiunt minores, ex frequenti rariores, ex celeri tardiores, lib.finit. μυουρίζων σφυγμὸς Græcè.

Myxa, Græcè μύξα, est humor ex naribus fluens; Latinis mucus, & pituita narium dicitur.

N

NARCOTICA, quę & hypnotica, stupefacientia, somnifera, Græcè Ναρκωτικὰ φάρμακα (Colica etiam appellantur, 5.de comp.med.loc.c.9.& lib.7. cap.5.) nuncupantur, hoc est somnum conciliantia medicamenta, quę temperiem sortiuntur, vel summè aduersam ijs, quæ reuera sunt anodyna; refrigerant siquidem omnia corpus, & sensum eousque obstupefaciunt, vt si paulò liberalius ebibantur mortem afferant, 5. simplic.

19. vide Anodyna, Colica, Hyponica.

Nares, μύκτηρες propriè dicuntur, concauę nasi partes vtrinque positæ, quæ meatum præbent spiritui & odoribus, veruntamen quandoque totum etiã id membrum μυκτὴρ a medicis appellatur, qui Latinè Nasus dicitur, odoratus instrumentum, quippe si occlusis naribus spiritum ore adducimus odorem nullum sentimus; sin autem spiritum apertis naribus attrahimus, odor sensum protinus mouet, in medio oculorum prominens, libr. de instr. odor. capit. 1. Nasus verò in se septum quoddam per media loca diductum habet, duoque foramina satis conspicua, hæc inquam, quę cernuntur, & in singulis naribus singula sunt, nares dicuntur. ibid. cap. 2.

Narium alæ, vide Alę narium.

Nasus, vide Nares.

Nates, quas πυγὰς, & γλουτὺς Græci vocant, sunt inferiores corporis partes, quibus natibus carnosa corpora substrata sunt, quarum gibbę partes, quod orbiculares sunt, sphæromata, ceu modo orbium facta Græcis appellantur, lib. Introd. cap. 10.

Nates Cerebri, vide Glutia.

Natiuus calor, (quem & calidum innatum vocant, cuius vi omnium animãtium uitam natura moderatur) apud Galenum est aut anima, aut primum & præcipuum animę instrumentum, quo omnia quę sunt ad uitam necessaria, administrat; cuius caloris præsentia, vita est, vt absentia mors; inęqualiter in singulis corporis partib. dispersus; In Corde flagrantissimus, in ventriculo & præcordiis moderatior, in capite & Cerebro adhuc minor, in ossibus perexiguus, pro ut natura unicuique particulæ expedire adiudicauit. Hic fixus insitusq; dicitur, hoc est à natura, in prima conformatione singulis partibus cer-

ta mensura inditus; Cui calor fluens aduentitius opponitur, quem natura in Corde tanquam in quodam penu collocauit, qui ab eo per arterias cum spiritu & sanguine suis uehiculis & pabulis continenter depromitur, ferturq; in singulas partes, vt earum calorem natiuum, fixum, insitumq; foueat, atque instauret; qui calor fluens, in mœrore, metu, uerecundia initio, frigore, accessionum principijs & somno, intrò cum sanguine & spiritu ad Cor recurrit, ob idq; per eos affectus, & cutis, & subditę illi partes frigent & pallent, contra in gaudio, verecundia iam uigente, statu accessionum, vigilia, ad cutim copiosior effunditur, cum spiritu, & sanguine, à quibus, calor, rubor, tumor & nitor inducitur.

Naturæ nomine, temperamentum intellexisse Hippocratem, atque id esse præcipuum, & maximè proprium Naturæ significatum, ab ipsa naturæ substantia desumptum, cum sæpissimè, tum libro toto de natura humana, Galenus testatur, 3. aphoris. 2. vbi naturarum has dicit æstate, has hyeme, male beneuè se habere.

Naturalis motus, uide Motus naturalis.

Naturalis virtus, φυσικὴ δύναμις, à Galeno in arte parua, distinguitur, in primas, seu principes, & in secundarias, siue ministras; primæ statuuntur tres generatrix, auctrix, nutrix. His omnibus singulis, aliæ quatuor inseruiunt, attractrix, retentrix, concoctrix, expultrix, quæ non in iecinore modo, sed in omnibus vel minimis corporis partibus, insunt.

Nauiforme os, vide Scafoides.

Nausea, uide Vomitus.

Nauseationes in venis, id est ναυσιώσιας appellat Hippocrates, quas prius vocauerat exuccationes, hoc est sugillationes, cum uene (more eorum qui nauseam patiuntur,

tur, & euomunt,) sanguinem expuunt ac quasi euomunt, tum ex propria imbecillitate, quam ex inflammatione contraxerunt, tum ex ipsius sanguinis copia, & prauitate, 2 de fract. 24.

Nebulæ, Græcè νεφέλια, sunt utriusque oculi membranæ ex aliquo ulcere tenues & superficiariæ albedines & caligines, nam si crassiores sint & profundum petant λευκώματα, & albugines dicuntur, libr. de remed. part. fac. cap. 12.

Nephritis dicitur omnis affectus, quo ren laborat, siue is similaris sit ut intemperies, siue instrumentalis, vt Calculus, siue communis, vt ulcus inflammatum; propriè tamen Lithiasis, i. calculi morbus, nephritis appellatur, lib. de ren. aff. dign. ca. 2. Omnes uerò homines qui subinde difficulter meiunt, aut etiã suppressam urinam omnino habent, ubi circa lumbos dolent, ac arenosa meiunt, nephriticos dicunt, quo calculo emisso, corũ protinus dolor, & urinæ suppressio desinit, 1. de placit. cap. 13. Vnde nephriticas antidotos, & compositiones appellant, quas renibus affectis accommodant, ut ex ipsa appellatione manifestum est; nephriticę enim nihil aliud, quàm renales sonant, 10. de comp. med. loc. cap. 1.

Neruum quidam appellant, omnia similarium corporũ genera, in animalib. quæ & exsanguia, & sensu carentia uidentur, ut quæ ex ossibus ab Hippoc. Copula uocata, quæ ex Cerebro & dorsali medulla ab eodẽ propriè Neruus & Tomus dicta quæque ex musculis Tendones dictis, prodeunt; quidam igitur omnia hęc neruos appellantes, primum ipsorum genus colligatorium esse aiunt, secundum autem sensibile, atque electorium, tertium aponeurosim, hoc est neruorũ propaginem cognominant, com. 1. in 6. de morb. uulgar. νεῦρον igitur, ἀπὸ τοῦ νεύειν, Græcis

dictum est, quod nutare & flectere significat, vt docet Gal. initio libri de motu muscul. uide Tonos.

Neruum colligantem medici uocant, νεῦρον συνδετικὸν, quem Hippocr. vocat ligamentum, seu συνδεσμὸν, Copulam; ex ossibus ortum ducit, uide Neruum.

Nerui duri, & molles non eadem substantia sunt, molles enim ad sensum, duri ad motum sunt destinati; non quidem quod duri non sentiant, sed à duris hebetior & obtusior fit sensus, quàm à mollibus, mollium principium est Cerebrum, durorum spinalis medulla; ab hoc principio singuli in suas sedes à natura mittuntur, molles quidem in organa sensuum, duri in musculos; dicuntur autem molles, uel duri, sibi & ad Cerebrum, collati.

Neruos opticos, seu visiuos, vide Neruos sensificos.

Neruos sensificos in genere vocant, qui ad sensuum instrumenta mittuntur, alijs quidem qui mouent membrum molliores, 7. de plac. 5. propriè autem sensificos uocant neruos, siue Poros, neruos à Cerebro ad oculos descendentes, qui soli sunt conspicuę & sensibiles uię spiritus, 10. de usu par. 12. eosdem Opticos uocant, 16. usu p. 3. eosdem & visiuos ab actione nomen imponentes, libr. de neruor. diss. cap. 2.

Nerui uocales sunt nerui gutturis, qui ad instrumenta vocem concinnantia propriè pertinent, quos Galenus, & inuenit, & eo nomine donauit, quibus uel incisis, uel laqueo interceptis, uox perit; qui alij sunt à neruis apud arterias existentibus, quos recurrentes nominant, ipsorum enim essentię pars sunt, utrique enim uocem efformant, 1. loc. aff. 6.

Neruus cauernosus, uide Neruosum.

Nerui voluntarij (ne ęquiuoca nomina obscuritatis aliquid afferant) qui ex Cerebro, dorsiq; medulla ortum ducunt,

ducunt, qui ex musculis tendones, qui ex oßibus ligamenta à nobis appellentur, libr. de oßib. in proœmio.

Neruorum coniugatio dicitur, quoniam neruus non unus aut simplex aut ἄζυγὴς, à suo principio proficiscitur, sed omnes coniugati feruntur, ideoq; ab anatomicis neruorum paria appellantur, ac septem quidem paria à Cerebro, triginta uerò à spinali medulla proficiscuntur.

Nerui recurrentes, νεῦρα παλινδρομοῦντα, sunt rami duo neruorũ sextę coniugationis à Cerebro prodeũtium, quorum dexter circum arteriam quę axillam adit, sinister verò circum magnum arteriæ descendentis truncum obuolutus, sursum reuertitur in laryngem, ad vocem efformandam, quare Galenus 4. loc. aff φωνητικοὺς, maluit appellare, id est uocales, ita enim sunt necessarij ad vocẽ, vt secti vel intersepti uocem prorsus aboleant; refrigerati verò tantisper uocem impediant, donec calefacti, naturalem temperiem recuperauerint, 1. loc. aff. 6.

Neruosum, νευρῶδες, corpus est spermaticum, & exangue, ad nerui naturam & similitudinem accedens; licet enim Gal. tria neruorum genera dicat initio, libr. 15. de vsu par. & com. 1. in 6. τῶν ἐπιδημιῶν, vt verbo Neruum docui; præter illa tamen tria genera, sedes, vterus, vesica, & pudendum neruosa dicuntur, cum tamen nullo prædictorum generum contineantur, aut componantur, sed quod neruosorum corporum similitudinem gerãt, contrahi enim in angustum, & extendi in latum possunt, quæ corpori carnoso & pingui non conueniunt. Vnde quidam Penis colem, neruum cauernosum appellant, ab eoq; penem & ipsum totum cauernosum vocant, quod contrahi, extendique poßit, com. 1. in 6. de morb. vulg. 2.

Neruosæ discriminationes sunt fines membranarum, quæ orificiis cordis adiacent, 1. de placit. 10.

Nestes intestinum, vide Entera, & Ieiunum.

Neurotonus est is, qui in neruis vel tendonibus, sine discrimine, vulneratus est, 3. de comp. med per gen. 2.

Neutrum corpus est, vel quod neutrius extremę dispositionis est particeps, vel quod utriusque, uel quod nunc huius, nunc illius, ut salubre nunc, nunc insalubre, lib. tegn. cap 6.

Nigra bilis est humor melancholicus, qui dum animal naturaliter se habet, quotidie gignitur, quę alia est ab ea quæ ex vstione ac velut assatione conflatur, 14. meth. c. 9.

Nigra vena, vide Media, Communis.

Nigritia, & Nigror, vide Contusio, & Effusa.

Nodi sunt extrema pars post brachialis, à quib. digiti incipiunt, quos Condylus Græci uocant. libr. Introd. c. 10.

Nomas appellare medicis mos est, putrescentia vlcera, ab eo quod putredo depascat, & ad vicinas partes serpat, (ἀπὸ τοῦ νέμεσθαι, quod pascere significat) vnà cum primum vitiata, & ipsas corrumpens, 9. simplic. vide Phagedenas.

Nothæ costę, vide Illegitimæ.

Nothon, vide Tergum.

Notyæos myelos, vide Myelos.

Nubis nomen, solent Medici ab aere, ad vrinas transferre, siue Hippocrates hoc nomen primus pro aliqua eorum quæ pendent in vrina, specie, vel Vrinarum, siue is alius attribuerit; Vt ergo in aere interim tempestas fit, vbi nubibus condensatus sit atris, caliginosa; interim purus apparet & serenus, videnturque nubes quędam per eum disiectæ, ac tum aer nubilosus dicitur; quo quidem tempore nubium cernimus colorem, non exquisitè atrum, nec lucidum, sed inter hos medium; haud aliter nubes in vrina, quam vocat etiam Hippocrates nebulosam

losam suspensionem, alia alba, alia nigra, alia media est, com. 1. in 3. de morb vulg. 4. quæ dicitur Nubes, Nubecula sublinamentum, ἐναιώρημα ἐπινεφέλον; Cæterum id omne crudum esse, & à flatuoso spiritu, in altum efferri Galenus docuit, quod verò perfectè concoctum, secretum, æquale similareque est, id certè quoniam nihil flatus habet, in fundum uasis vrinarij descendit.

Nucha, vulgò appellatur, quę Latinè spinalis medulla, Gręcè νωτιαῖον μυελὸν, vide Medulla spinalis.

Nutrimentum est, quicquid substantiam nostri corporis conseruare, & augere aptum est, 1. simpl. c. 1.

Nutritio est continuo effluentis substantiæ reintegratio, vnumquodque verò, ea substantia, qua primum genitum est, ali etiam perpetuò consueuit, 1. de semin. c. 16. vide Prothesis. Vocatur autem alteratio ipsa, vsque quo alimentum in similitudinem partis, quæ nutritur, transmutatur, concoctio, vbi verò iam parti apponitur, nutritio, 8. de comp. med. loc. c. 6.

Nyctalops νυκτάλωψ, luscíosus, is est qui die videt obtusius, sole occiduo acrius, nocte magis adhuc, vel contra, die parum, vesperi aut nocte prorsus nihil, vnde nocturna oculorum cæcitas appellatur, 2. meth. 2. 4. de cõp. med. loc. 8. & lib. Introd. vide Lusciosus.

Nympha, vide Colliculum.

O

OBAVDITVS, siue Obauditio, est vitiata actio auditricis facultatis, pro portione respondens vitioso visui, veluti cum oculis, colore, figura, magnitudine, vel situ mutata uidentur, differens à Barycoia, quæ est audiendi difficultas, grauis auditus, seu diminuta audiẽdi actio, vt surditas est ablata audiendi actio; Aufertur autem, minuitur, vel deprauatur auditus, aut læ-

sa aliqua aurium particula, aut neruo qui in has à Cerebro, pertinet, aut Cerebro ea parte, qua is neruus exoritur, 1. de Sympt. cauſ. cap 3.4.5. vide Barycoia.

Obliquatus pulſus eſt, qui non conſtituta in rectum arteria preter ſitum editur, lib. finit.

Oblongum & depreſſum dicunt oſſis caput, ad ceruicem id ipſum cui adnaſcitur, referentes, lib. de oßibus in proœmio.

Obelaa ſutura, eſt cranij commiſſura recta, quæ à media ſyncipitis ſutura ad mediam ſuturam occipitis ſecũdum longitudinem extenditur, Græcè dicitur, ὀβελαία, καὶ ῥαβδοειδὴς ῥαφὴ, vtrunque nomen inditum eſt, quod veru aut ſagittæ, aut virgę inſtar recta incedit, Latini rectā & ſagittalē vocant, 9. de vſu p. 17. & lib. de oſſib. in proęm.

Obſeruatio, Τήρησις, Empyricorum uox eſt, qui quicquid obſeruaſſent fieri in morbis, id ἄθροισμα, & quaſi axioma nuncupabant; à qua proximè artem conſtituebant.

Obſtipitas eſt diſtortio ſpinæ ad lateralem corporis partem, 3. de artic. 2. quam Scolioſin Græci vocant, vide Cyphoſis.

Obſtructio, vide Compreſſio.

Obſtruentia corpora, quæ Gręcè Stegnotica, quæque generaliori nomine cõtrahentia, occludentia, & conſtringentia dicuntur, ſunt quę ora vaſorum occludunt, & quę ſenſibiles excretiones cohibent. Corpus enim ſtegnoticum, quod claudit, & continet in ſe, nec quicquam quod ſenſu queat percipi, ex ſeſe emittit, Græcè σέγνον nuncupatur; Differunt à condenſantibus, quod hæc poros & meatus corporis contrahant, obſtruentia autem & oppilantia, vaſorum corpora. 5. ſimp. 14. illa ſεγνωτικὰ hæc πυγνωτικὰ Græci vocant.

Obſtupeſcentia eſt, cum ęger iacens, neque aliquid dicit,

dicit, neque agit, ſed apertis oculis quietus manet, ſimilis ijs, qui ex timore ſunt attoniti, 7. aph. 14.

Occiput, ἰνίον, ea eſt capitis pars, quę à vertice tanquam à centro circuli, vnde capillorum prouentus incipit, ad poſteriorem Capitis partem, vſque ad Tendones, deſcendit, lib. Introd.. c. 10.

Ochima trofis, i. vehiculum nutrimenti, ſimul cum appellatione, vſum oſtendens, quod Hippocr. vocat ſeroſum recrementum, eſt aquoſa & tenuis ſanguinis humiditas, ad craſſam ſubſtantiam Chymi, per arctas venas, in totum corpus ferendam, 4. de vſu par. cap. 5.

Ochthode vlcera, ideſt uerrucoſa, quę non maligna, & contumacia ſunt, ſed ſolum labra calloſa & dura habent, 4. de com. med. per gen. cap. 5. vide Dulcia vlcera.

Ocrea, vide Tibia.

Odaxiſmus, ὀδαξισμὸς, eſt pruritus is, qui conceptis iam intra gingiuas dentibus, & erumpere feſtinantibus, ſentitur; quo ſolent infantes relatis ad os digitis, identidem eos mordere, & ipſi gingiuas ſuas confricare.

Odontalgia, ideſt dentium dolor, 2. meth. 2.

Odontoides, vide Dentem.

Odontophyia, puerorum eſt dentitio, vbi ſcilicet è gingiuis prorumpunt dentes.

Odoratum, nominant, non ſolum odoris ſenſum, ſed etiam vim ipſam, cuius odorandi officium eſt, libr. de Inſtrum. odor. ca. 1. ὄσφρησις Græcè.

Oedema, οἴδημα, videtur Hippocrat. omnes præter naturam tumores, hoc uocabulo nominare, ſiue dolore careant, durique ſint, quos ſcirrhos Græci appellant, ſiue dolorem inferant, quos phlegmonas, ideſt inflammationes propriè vocant, ſiue abſque dolore laxi, atque molles ſint, hos verò ſolos οἰδήματα, Grçci nominant, com. 1.

in

in 6.de morb.vulg.2.Atqui oedema est tumor præter naturam,qui dolore vacat, & digitis cedit,& si aliquando apud Hippocr.significet durum,& dolentem tumorem,1. progn.29.

Oenodes vinum, idest.vinosum, quod multam sustinet aquę mistionem,& imbecilles vires ferit,quod & Polyphorum,& multiferum appellatur,quod vt bene temperetur,multam exigit aquam; Contrario autem modo, Oligophoron, siue pauciferum, quod ut bibatur minima eget aquæ mistione, 3.acut.20. & 7.meth.6.vide Hydatodes.

Oesophagum veteres nominabant,eam partem,quæ inter fauces,& os ventriculi media est; Aristoteles,& qui post eius seculum scripserunt, stomachum, nos gulam appellamus,quæ via est eorum quæ tum deuorantur,tum vomitione deijciuntur,5.loc.aff.5.gulæ, Arabibus Meri dicitur.

Oesyperus,idest lana succida,siue non lota, 14.metho. 7.vide Lana succida.

Olecranos,quartus est musculus, qui per profunda adit cubitum,in medio gibberi interioris,inferiorisque brachij capitis interuallo constitutus,3.de anat.adm.ca. 4.à quo, & Cubitus, & Cubiti os, Olecranos appellantur, vide Ancon.

Oligophoron,vide Oenodes.

Oligotrophia, i. parcior nutritio, 3.sanit. tuen.cap.8.

Omentum, ἐπιπλοὸν ἢ ἐπιπλοῦν, est corpus membranosum ex duplici peritonæi, ceu plexu compositum, procedensque medium inter vasa, quæ in ipso continentur, quibusdam aut multo infra quàm vmbilicus consistens, quibusdam ad pubis ossa descendens, cum in pronum, ceu ad Vmbilicum, paruæ magnorum vasorum soboles,

ex

ex alto deferuntur, 6. de anat. adm. 5. ex duabus tunicis densis, & subtilibus sibi incumbentibus, quamplurimis arterijs & uenis, & pinguedine non pauca conflatum, gratia calefaciendi, 4. de vsu par. 9. quod Epiploon, siue Epiplun Arabibus zirbus, Antiquis Rete quod ita instructum Omentum reti non sit absimile, indeque γαγγαμῶν & σάρηνη à plerisque dictum fuit, libr. de ner. & art. diß. cap. 1.

Omiæa vena, idest humeralis, ramus est venæ cauæ clauiculas supergressæ per omoplatam in brachium descendens, quam Galenus interdum externam vocat, ad differentiam axillaris, quam internam nominat, v. de Humeraria.

Omotribes, siue Omphacinum oleum, i. crudum oleum, ex oliuis immaturis expressum, 8. meth. 3.

Omoplatæ (quæ & homoplatæ dicuntur, & Scoptulæ, 8. metho. 8.) idest scapulæ, quæ humeri articulum constituunt; est enim in extremo scapularum insculpta capacitas tanta magnitudine, quanta Capiti brachij dearticulando, cui inseritur, eßet aptißima, 13. de vsu par. capite 10.

Omos, humerus. Propriè dicitur id totum, quod in articulatione brachij cum Omoplata apparet sensibus, est enim reuera ipse articulus brachij cum Omoplata.

Oncos, apud Hippocr. idem est ac tumor, significatque id, quod est supra id quod est secundum naturam incrementum, lib. de tumorib. c. 1. Onchos verò & Poros quidã nostri corporis meatus vocant, 1. simplic. cap. 1.

Onix, idem quod πύωσις, libr. finit. est autem puris collectio in nigro oculi, cum phlegmone, iuxta Iridem, Græcè ὄνυξ.

Ophiasis, est affectus capitis, quo capilli primum exten-

tenuantur; deinde decidunt, certis spatijs in Serpentis similitudinem; Idem reuera cum Alopecia malum est, solaque figura ab eo differt, vide Caluities & Madarosis.

Ophthalmia, hoc est lippitudo, frequentissima oculorum affectio, estque inflammatio tunicæ, seu pelliculę os capitis, & Caluariam ambientis, quam & membranam agnatam uocant, propterea quod alijs quæ oculum ipsum constituunt, tunicis, forinsecus adnata sit, ligamentum existens toti oculo, ad circumsita ossa, & ob id omnia quę circum circa oculos sita sunt, vsque ad malas, quandoque in vehementi lippitudine attolluntur, 4. de comp. med loc. c. 2.

Opium est papaueris lacryma & succus, 2. de antid. 7. Vnde opiata medicamenta sunt, quibus opium admiscetur, quæ Arabes vocant Alsabiar, idest Somnifera.

Opistotonos, vide Distentio.

Opopanacem uocant Panacis guttam & liquorem, 3. de comp. med. per gen. cap. 5.

Oppilatio, vide Compressio, & Obstruentia.

Optici nerui, sunt primum neruorum par, quod cum utroque Cerebri panniculo, ad oculos descendit, secum uisibilem spiritum ducens, libr. de ocul. part. 2. cap. 3. uide Neruos sensificos.

Ordinatus pulsus est, quando ictus pari semper numero, partibusque pulsibus procedunt, quique per circuitum par est, de puls. ad Tyron. c. 6.

Orexis, ὄρεξις, appetitus, siue appetentia; est concupiscentia cibi & potus, quam Hippoc. λιμὸν, hoc est famem appellauit, eo aphorismo, quo scripsit, famem meri potione solui, ut in commento Galenus annotauit.

Oricularia, vide Laminas.

Oroboides Vrina, quę habet hypostasim similem orobis,

bis, eaque fit à Colliquatione, & dißolutione Carnis, lib. de urinis, cap. 26.

Oros dicitur à quibusdam τοπεδιόν, hoc est pars tota pedis superior, quam alii πολυόστεον appellant, idest multorum ossium, Orros verò tum serum lactis significat, tum Perinæon, tum etiam sacri ossis extremum, ad Caudam usque protensum.

Orthocolon, ὀρθόκωλον, quasi rectus articulus est articuli vitium, quando ob durum aliquem tumorem chorda musculos partem aliquã inflectentes, nõ sequitur, sed perpetuò articulus tenditur, nec inflecti potest, 3. de art.

Orthopnœa, quasi rectam spirationem dixeris, est magna spirandi difficultas, vt non aliter ea fieri poßit quã recta ceruice, & thorace, quale ijs accidit, qui uelociter cucurrerũt, unde affectio ὀρθόπνοια, qui sic affecti dicũtur ὀρθοπνοϊκοί. Idem malum ab alio symptomate Asthma nuncupatur; viscosis, & crassis humoribus, circa asperas in pulmone arterias sine febre congregatis, de difficult. respiri cap. 11. & com. 4. in 6. de morb. vulg. 4. vide Anhelosi.

Os Στόμα, duobus modis dicitur, primum quantum diducta labra patent; secundo & propriè totum id spacium, quod dictis labris, ad imas vsque fauces interiacet, in quo dentes, palatum, lingua, gurgulio, & tonsillæ duæ continentur, quarum omnium partium vna tunica est, etiam naribus communis.

Ossa, ὀστᾶ, partes humani corporis durissimæ siccissimę, maximeque terrestres & frigidæ sunt quæ se mutuò, & alias partes omnes, tanquàm fundamenta sustinent, & firmant, atque ad uniuersam corporis substantiam substentandam subiiciuntur, quibusq; omnia adnascuntur, & stabiliuntur, lib. de ossib. in proœmio.

Oßa alata, vide Pterigodes.

Os Ballistæ, vide Astragalus.

Oßa cauernosa, vide ossa Ithmoidea.

Os chartilagineum, est quod ad caput Cordis inuenitur, ad quod omnium ipsius ligamentorum principia adaptantur, quod aliqui os chartilagineum, alij chartilaginē osseam nominant, 7. de anat. adm.

Ossa colatoria, siue Colo similia, vide ossa Ithmoidea.

Os cubiforme, vide Os Cyboides.

Os Cyboides, id est, cubiforme, est quod ab externis Tarsi partibus, est locatum, firmumque in terra statuitur, 3. de vsu p. cap. 7. & dearticulatur cauitati calcanei, ad finem adiacenti, ibid. cap. 8.

Oßa foraminulenta, vide oßa Ithmoidea.

Os frontis, quod vulgus Coronale vocant, vide Coronale os.

Os humeri, quod Arabes, os adiutorii vocant, vide Adiutorij os.

Ossa Ithmoidea sunt ossa quędam foraminulenta, & cauernosa in meatu olfactorio posita, quæ natura varié pertusa velut spongiam & cribrum apposuit; simul ne alIud corpus durum extrinsecus incidat, simul ne viribus integris aer frigidus inspirantibus nobis, recta in Cerebri ventriculos se se insinuet, simul vt vapor odorem secum ferens per ea foramina à Cerebro recipiatur, simul vt Cerebrum vacuaret repente, ac semel si quando vsus inciderit, excrementorum copiam; quæ quoniam ad Cribri & spongiæ similitudinem perforata sunt, ideo ithmoidea, & spongoidea dicuntur, 8. de vsu p. cap. 6. & 7. quę ossa Galenus 3. loc. aff. 10. colatoria, vel colo similia vocat, quod per illa crassum Cerebri excrementum purgetur & percoletur; quod Arist. vocat Perittoma, tenuio-

nuio-

nuiora autem excrementa, & quæ vapori similia sunt, in sublime lata per caluariç suturas excernuntur; crassiora autem prona feruntur, quorum altera pars in eas vias, quę ad os pertinent, influit, & per screatum eijcitur, altera quae mucus dicitur in nares, & per efflatum vehementem, excernitur, lib. de inst. odor. cap. 2.

Os Iugale, vide Zygoma.

Os latum, vide Spina.

Os magnum, vide Spina.

Os nauiforme, vide os scaphoides.

Os palati, vide Sphenois os.

Os petrosum λιθοειδὲς, *ossis nomen, sic dicitur pars ossis temporalis, protésis suturæ lambdoidis finibus terminata, sic dicta, quod petræ, vel rupi uideatur similis, non duritie modo sed etiam specie.*

Os sacrum, ὀστοῦν ἱερὸν, *duobus modis a Galeno sumitur, vno latius vt Coccygem etiam apprehendat, vt 12. de vsup. scribens os sacrum constare oßibus quatuor, tribus scilicet propriis, & Coccyge; hęc enim oßa sibi vnita per symphysim, efficiunt unum os, quod parte superna vocatur sacrum, inferna Coccyx. Altero, sumitur pro ea tantum parte, quæ re vera sacra est, idest magna, & lata, qua parte hoc os, cum osse Ilio per synarthrosim iungitur, idest magnum & latum, tuncque eius reliquum gracilescens semper ac tenuatum, in tres chartilagines acutißimas desinit, & Coccygem vocant, lib. de ossib. ca. 12. & 3. de artic. 104.*

Os scaphoides, vide Scaphoides os.

Ossa spongoidea, vide Ossa Ethmoidea.

Oscitatio, & Pandiculatio, sunt mediocres motus virtutis expultricis Cerebri, 2. de sympt. caus. cap. 6. per quæ contenta aliqua in musculis (per quos quoque voluntarij

sunt

fiunt motus) vel humiditate flatuosa, uel spiritu flatuoso expurgātur, 7. aph. 56. Oscitatio tale quidem in solis maxillæ inferioris musculis accidit, quale in Pandiculatione in omnibus musculis symptoma est; vtraque enim euacuandorum in musculis halituosorum excrementorum causa fit, com 1. in 6. de morb. vul. 4. & 7. aph. 56. χάσμη illa, hęc σκορδίνημα, Græcè.

Osculorum apertio, quæ tum in arteriis, & venis fit per resudantiam, & dicitur Anastomosis, siue Exanastomosis, tum in vlceribus & vulneribus, quæ sinuosa sunt, fistulosa, & angusti orificii, quæque dehiscunt, 6. de compos. med. loc. cap. 2.

Ostocopi, idest, ossium dolores nominantur, cum membranarum quę ossibus adiacent dolores, & profundi sunt (idest in intimo corpore sensum excitantes) & ossium ipsorum ueluti dolentium inducunt imaginem, qui magna ex parte ab exercitationibus euenire solent, interdum à frigore, & plenitudine, 2. loc. aff. 8.

Ostracoderma, animal omne est, cui pro cute, testa est, lib. 1. de aliment. fac. 1.

Ostraga, instrumenti genus est, quo in ossium fracturis, collisionibus, & comminutionibus vtimur, 6. met. 6.

Otalgia, aurium dolor est, non omnis quidem, sed qui ad profundum auditorii meatus pertinet, 2. meth. 2.

Otenchytæ instrumenta sunt chirurgica, quib. aliquid in aures infunditur, Aurifusoria specilla ab aliquibus, à Celso strigiles, aliàs auriculares clysteres appellantur.

Oxelæum, idest compositio ex aceto, & oleo, 1. de compos. med. per gen. cap. 7.

Oxycratum, idest compositio ex aqua, & aceto, 1. simplic. 29.

Oxydercica facultas est, quę oculos, vbi nullum insit

illis

illis sensibile pathema, male tamen munere suo fungentes, corrigit & in integrũ restituit, ac nimirum & in aurib. & naribus, & per quemque aliorũ sensuũ singulatim pro portione talis quædam sit facultas, est necesse, quæ in auribus oxycoos dicitur, 5 simplic. 23.

Oxygalax, idest acidum lac 3. aliment. 16.

Oxymel, non ex aceti, mellisque mistione tantũ, compositio est, uerum ex mulsa paulum aceti accipiente, 3. acut. 24. & 4. sanit. tue. cap. 6.

Oxyregmia, idest acidus ructus, qui sine aliqua pituita, quandoque in uentriculo frigidiore, & in quibusdam leuitatibus intestinorum, quae ex frigiditate ortum habent, und fiunt, 6. aphor. 1.

Oxyrhodinum, quod & Rhodinum dicunt, est frontis linimentum, ex aceto, oleo, & rosacea capiti phreniticorum, perfusum, 13. meth. 21.

Oxys, idest acutus, à quo ὀξεῖς πυρετὺς, acutas febres, ὀξεῖαν νοσον, & ὀξὺ νόσημα dictum est; Consistit autem acuti morbi eßentia, non in celeri tantum motu, sed in magnitudine & periculo. 2. aph. 23.

Ozena, est ulceratio in naribus profunda, tetri odoris, atque halitum emittens, lib. finit. & 3. de comp. med. loc. cap. 3. unde ex ulcerum genere est, eoque à polypo differt, qui in tumorum tantum genere est, non vlcerum; nascitur influxu humorum acrium, & putrescibilium à Cerebro in nares facto, unde uel earum alę, uel interstitium, vel aliæ partes exulcerantur.

P

PÆDOTROPICA, est medicinæ pars, quae de puerorum sanitate, doctrinam instituit, libr. de part. art. med. cap. 5.

Palatum, partem illam in ore altioris sedis cauam uo-

cant, quae super foramina è naribus in ipsum pertinentia, sublimis est. com. 1. in 6. de morb. vulg. 3.

Palati os, uide Basim Cerebri.

Palimuolus homo dolosus est, qui aliud loquitur, aliud sentit, & qui facile sententiam mutat, eiusmodi quoque morbus appellatur, qui speciem quidem illi facit leuationis, sed tamen intus malignus est, com. 1. in 6. de morb. vulg. 6.

Pallida bilis, uide Bilis pallida, & amara.

Palma est ea pars manus, quae Metacarpium, & post brachiale dicitur, 1. de musc. diss. cap. 21.

Palmòs, uide Palpitatio.

Palpitatio, quæ & Subsultio, & Palmòs παλμὸς Græce dicitur, similiter atque tremor, motus est, quo partes palpitantes, circa uoluntatem nostram, nobisque inuitis attolluntur, & deorsum aguntur, à crasso & uaporoso spiritu, cui non adsit exitus; differunt uerò palpitatio à tremore, quod nemo qui artus mouere non instituerit, tremet; palpitantes autem particulæ etiam si in quiete fuerint, sique nullum illis motum induxeris, palpitant; Etenim supercilium palpebræ, & oculus sub inde citra omnem uoluntatem attolluntur; tremor autem totius & integri membri motus est, ut totius manus, brachij, capitis; palpitat verò pars membri, ut uel sola cutis, uel sola arteria, ut censebat Praxagoras, uel solus musculus ut Herophilus. Tum & quæ tremunt totum mutant locum, quae autem palpitant partes, eundem obtinent sed modo ampliorem, modo minorem; in seipsas enim concidunt partes palpitantes, dum contrahuntur, aliò autem mouentur, quæ tremunt. libr. de trem. palp. cap. 4. & 5. Adhæc Palpitatio est contractio quædam præter naturam, in illis corporis partibus, in quibus distentio, dilatatio, & contractio

tractio accidere poßunt, 2.de sympt. cauſ.cap.2.non enim os, vel chartilago palpitant, quod dilatari non poſſint. Adhæc palpitatio motus eſt à toto genere præter naturam, tremor autem miſtus ex motu ſecundum naturam, membrum mouente, & motu præter naturam, uirtutem ad uiolenter mouendum prioritante & cogente, 2.de sympt.cauſ.cap.2.

Palpebræ ſunt externæ oculi partes, ſupercilijs ſubiacentes, ſuperius, inferiusque interiores tunicas contegentes, hæc inferior, illa ſuperior, lib.Introd.c.10.

Pancœnus, vide Endemus.

Pancratium, vide Pancreas.

Pancreas, corpus glanduloſum, vel caro glanduloſa eſt in medio meſenterio ſita, quam natura quatuor vaſis, venę, arteriæ, neruo, & ueſicæbilis in orbem ſubſtrauit; diuiſionesque inter ſe mutuas repleuit, ne ullum ipſorum facile ſcindatur, propter uehementem motum, ſed molli cedente corpore, conquieſcat, 5.de vſu par.capitu.2. quod corpus, vocat etiam Pancratium, 1.de motu muſc. 6.Idemque & Pancreon, & Calicreon, dicitur, libr.de ven.& art.diß.cap.1.

Pancreon, uide Pancreas.

Pandemus, vide Endemus.

Pandiculatio, uide Oſcitatio.

Panus, ideſt tuberculum immaturum, quod aliquando & magnum, & durum, & diuturnum exoritur. 3.dè art.2.eſt enim tumor, non altus, ſed latus, in quo quoddã puſtulę ſimile eſt, panis ſimilitudinem habens, hinc Latini Panum etiam appellant, vide Phygethlon.

Papilla mammæ, ideſt extremum mammæ mulieris, quod ori infantis inditur, 15.de vſu p cap.7.

Papula, nomen eſt ijs, quæ ſponte extuberant in cute,

conueniens, quę superfluis constant humoribus, atque qualitatem etiam non iniuria subsequuntur, cum tenues humores sunt, exulcerationem potius, quàm tumores creant, at crassi in tumorem pellem attollunt, com.3.in 3.de morb.vulg.51.

Paracentesis, idest punctio, quę Hydropibus, & Herniosis adhibetur, ad aquam euocandam, 14.metho.13.& 6.aph.27.

Paracmastica, vide Continua.

Paracynanche, vide Cynanche.

Paralysis (quæ & Paresis à medicis dicitur) est neruorum resolutio cum nerui, alicuius ex non præcipuis corporis partibus omnino sensus, & motus, expertes sunt, 1. de sympt. caus. cap. 5. fitque cum humorum multitudo indissolubiliter in aliqua corporis parte ex non pręcipuis impacta fuerit, ut & Epilepsia, & Apoplexia partis dici possit, 4. acut. 27. Exquisita autem paralysis est, in qua nerui omnino sensum & motum perdiderunt; imperfecta, in qua, motus quidem perit, seruato sensu, imperfectior in qua incolumi motu, sensus aboletur, est enim paralysis motus potius, quàm sensus affectio; quae si fiat in uniuerso corpore apoplexia potius dicenda est, quam uera paralysis. Acciditque paralysis oculis, ubi & mollities dicitur, cum oculus, uel motu, uel uisu, uel vtroque priuatur, læso vel Cerebro, vel neruo concauo, uel spiritu uisibili, lib.de ocul.part.4.capit.13. Estque Paralysis etiam imaginatricis facultatis affectio qualis, quæ & Caros, & Catalepsis nominatur. de sympt. differ. cap.3.vide Resolutio.

Paramesus digitus, idest digitus anularis, libr.de muscul.diss.cap.22.

Paraphrosyne, prauus quidam, erransque motus uirtutis

tutis

tutis imaginatricis, Cerebri est, qui & delirium dicitur, de sympt. differ. cap. 3. differt verò ab Anœa, & amentia quod illa sit imaginatricis, aut ratiocinatricis deprauatus, uel diminutus motus, hæc uerò earundem facultatum paralysis, & resolutio.

Paraphimosis, vitium est Phimosi contrarium, cum uidelicet ea quæ naturales meatus concludunt, ita diducta sunt, vt reduci nequeant; propriè tamen dicitur de prœputio retrorsum adducto, ut glandem tegere nequeat; quod malum ex nerui contractione maxime contingit, fit & ex immodica præputij siccitate; ei contrarium uitium Phimosis appellatur, lib. finit.

Paraplegia, est alicuius corporis partis immobilitas sensusque priuatio, quam etiam Apoplexiam per abusum uocat Hippoc. com. 2. in 1. prorrhet. 50. quod vtraque à frigidis, & pituitosis fiat humoribus. Paraplegia affectio vnius partis corporis talis est, qualis paraplexia totius, com. 3. in 1. prorrhet. 26. Interdum facta absque conuulsione Apoplexia, in partis alicuius resolutionem finiens, paraplexia appellatur, 4. acut. 27. & com. 2. in 1. de morb. vulg. 59. Apoplexia, à paraplexia, ut à toto pars, differt; Apoplectici namque prorsus & paraplectici sunt; Paraplectici verò, non omniuo & Apoplectici. Adde sanos mente paraplecticos, resolutos parte vna corporis dextra, vel sinistra, Apoplecticos & mente, & toto corpore resolutos esse constat, lib. finit. Ex quibus omnibus locis nunc videntur idem significare paraplexia, & paraplegia, quasi vnam apoplexiæ speciem, nunc paraplexia genus est ad paraplegiam, suam speciem.

Pararhythmus pulsus est, qui (cum quæque ætas proprium pulsum agnoscat) non conuenit illi ætati in qua

est ille pulsus sed alterius proximioris, quemadmodum heterorhythmum pulsum vocamus, qui alterius ætatis habet rhythmum. lib. finit.

Parastatæ, qui & seminarij meatus dicuntur, quasi Latine astites nominentur, sunt qui ex vena & arteria constant, in vnam naturam consertis, semen confouentes, lib. finit. vide Glandulosi assistentes.

Pararosis, est deprauata visus actio, cum oculis colore, figura, magnitudine, vel situ, mutata videntur veluti Amblyopia est diminuta actio visus, & cæcitas, ablata. 1 de sympt. caus. cap. 5.

Parasynanche, vide Cynanche.

Paregorica, idest mitigatoria medicamenta, quæ non sanant, sed mitigant, ne malum crescat, lib. de Dynamid. in proœmio.

Paremptosis, (quam & Periptosim, hoc est incidentiam & casum vocat. 3. καταγενη) est intercidentia, siue coincidentia, cum ea plenitudo, quæ ex ingestione eorum, quę comeduntur, & bibuntur in venis gignitur, à venis in arterias delabitur, lib. de caus. procatarct. cap. 3. atque vniuersim peremptosis est, quando aliunde in aliud vas humor fluit, 7. de anat. admin. capit. 16. speciatim, transumptus spirituum ex arterijs in venas, paremptosis dicitur, lib. de venæ sect. contra Erasistratum, cap. 2. vide Coincidentia.

Parencephalis, quod & Cerebellum, & Encranion dicitur, est posterius Cerebrum, quod a priori (anterius enim propter sui magnitudinem, nomen totius sibi vendicauerat) crassæ meningis duplicatione est diremptum, 8. de vsu p. cap. 1. vide Cerebrum.

Parenchymata (quasi affusiones dixeris) Greci vocant carneam illam substantiam, quę inter vasorum intercape-

tercapedines recipitur, 7. de anat adm. cap. 5. ut quæ in visceribus, ceu Iecinore renibus, liene, & pulmone visitur, quam substantiam Galenus non vult vocari carnem; ea enim solum caro dicitur, quæ in musculo est, reliquarum nullam homines carnem vocant, preterquam admodum pauci sed quæ in visceribus, ceu Iecinore, renibus, liene & pulmone visuntur, eas parenchymata, (quasi affusiones dixeris) Greci vocant; que verò in intestinis ventri-lo, stomacho, & utero sunt, sine nomine relinquunt, 10. meth. 11.

Paresis, idem quosi paralysis, idest resolutio, vide Paralysis.

Parietalia, vide Bregmata.

Paristhmia, que & Tonsillas, & amygdalas vocant, sunt locorum ad Isthmum (idest eam oris regionem quæ os & gulam interiacet) attinentium inflammationes, 3. aph. 26. Paristhmia, Tonsille, & Vue, nihil aliud sunt, quàm inflammationes, Vuæ quidem Gargareonis, Tonsille verò adenum, qui in principio faucium inter se oppositi sunt, Paristhmia, corporum eorum, quæ in faucibus sunt, lib. de tumor. cap. 17. quo nomine non solum inflammationem, sed etiam faucium partem illam nominant. Sic autem eam appellauerunt Greci, quod locus ille cui adiacent, cui ueluti Isthmus quispiam angustus est, quum inflammatione tumet, multo quàm antea angustior fiat. Latini Tonsillas diminutiua voce a tolles, hoc est tumore appellant. Alio nomine etiam ἀντιάδας *vocant. vide Isthmus.*

Parocheteusis, idest deriuatio, est cum sanguis auertitur, atque ad alia membra proximiora conuersus, deriuatur, si verò ad contraria reuellitur, Antispasin Græci uocant, 5. meth. cap. 2.

Parωnychia, abscessus est, qui ad latera unguium adnascitur, 8. de comp. med. loc. cap. 2. quem Arabes panariticum vocant, Latini Reduuias.

Parωtides, vide Eparmata.

Paroxysmus, vide Accessio.

Partes inanes corporis sunt quæcunq; inter extremam thoracis costam, & femoris ossa habentur, 2. progn. 1.

Partus τόκος; actio est partim vteri, ipsius adaucti fœtus grauitate, & excrementorum redundantia læsi & distenti, ui propria expultrice, fœtum in cutem eijcientis; partim eiusdem fœtus grandioris effecti, & maiori alimento, quàm quod in vtero recipere possit, indigentis, atque ex vteri angustia & adaucto natiuo calore suffocationis imminentis periculum auersantis, quum non sufficiat spiritus maternus, quem illa per arterias subministrat, ad exitum repente concitati.

Parulides, vide Epiludes.

Parygron, idest, humidum. seu liquidum medicamentum, quod medetur particulæ, parua adhuc phlegmone, conflictanti, non multo post confectionem tempore, sed protinus impositum; vbi duritiem à dolore alienam pars affecta acquisierit, vel paulo recenti vetustius utile est, quemadmodum etiam si phlegmonoso affectu, omnino sit libera, 7. de comp med. per gen. cap. 2.

Passio, πάθος πάθημα, generaliter quidem dicitur, omnis motus qui ab altero in alterum fit, siue secundum naturam fiat, siue preter naturam, qua parte ab altero recipitur, hinc visio, auditio, calefactio, frigefactio, humectatio, delectari, dolere, gaudere, tristari, passiones dicuntur, quorum essentia in fieri est, cum motus sint, cuius nullæ sunt partes permanentes, sed dum fiunt solum sunt; solumque in verti & mutari generationem habent; Cum

mo-

motus autem desit, non affectio aut passio, sed affectum esse & passum dicitur, Graece διάθεσις, speciatim verò non solum dum fit alteratio passio dicitur, sed dum facta est, quę motu absoluto superstes est, quam etiam πάθη appellant, ut ex vulnere cęcitas, ex contusione nigror, ex febre tabes, ex continuis uigilijs sapientia, Tertia adhuc significatione specialius, non modo passio quæ fit, nec quæ facta est, sed quæ est præter naturam tantum facta affectio, ut ex vulnere cęcitas, qua significatione morbi, & symptomata à medicis passiones dicuntur; uide affectus & symptoma.

Pastilli Gręci τροχισκοὶ, seu rotulæ & orbiculi ab efformationis figura, dicuntur medicamenta plana in rotæ aut circuli formam coacta, 5. de med. per gen. 11. & 1. de antid. cap. 9.

Pastio, idest vlcus depascens, 5. med. per gen. cap. 3.

Patella est os chartilaginosum, & rotundum, gibbum, qua femur Tibiæ connectitur, aliterque Mola dicitur, lib. de ossib. 23. quę & Rotula & Myla & Epigonatis, i. super genualis appellatur, 3. de vsu p. c. 15.

Pathema, i. passio, vide Affectus, Passio, Symptoma.

Pathognomonica syndrome, idest concursus effectuum index, 1. loc. aff. 1. Pathognomonica autem signa sunt, quę & homoidea, & homogenea dicuntur, idest, eiusdem speciei, uel generis, quę in una aliqua fiunt affectione, quae perpetuò & soli illi, insunt, tanquam soli propria, & inseparabilia existentia, veluti quæ per sputa excernuntur, affectionis tum pulmonum, tum thoracis, tum asperæ arteriæ, tũ gutturis, & tandem respiratione subseruientium instrumentorum, signa sunt, quæ & in respiratione uitium per se & primum contraxerunt, non per consensum: atque hæc signa sunt certißima, non autem ea quæ perpetuò,

sed

Pedion, ideſt planum, planities, ſeu planta eſt pars pedis, quæ eſt ante digitos, quæ uerò pars ante hanc ſita eſt, Tarſus dicitur, 3. de vſu par. 5. Arabice Raſcetta, illud metacarpio manus, hoc Carpo pro portione reſpondens, cap. 6. Atqui & interiorem ſummę manus regionem, & quantum infra pedem eſt, pelma Gracè, plantam Latine dicunt, 2. de anat. adm. cap. 1.

Pelignus eſt color liuidus, 14. meth. 9.

Pelma, vide Pedion.

Peluis, vide Infundibulum & Choana.

Peltalis chartilago, vide Cricoides Chartilago.

Pemphygodes febri, vide Febris Pemphygodes.

Penis στῆμα, *virile membrum, quod &* αἰδοῖον, *&* καυλός *dicitur, 2. de ſympt. cauſ. cap. 2.*

Penſilis Verruca, (vide Acrochordon) dicitur, quod in imo vſque adeo ſit anguſta, vt pendere videatur, tota enim foras prominet, adeo vt exciſa nullam radiculam relinquat, anguſtiore baſi prędita, atque ob id pendere uideatur, ſummæ chordæ ſimilis; à Myrmecia differt, quę baſim habet latiorem, & nigro colorem prędita, atque vbi à chirurgo tollitur, ſanguinem fundit copioſiorem, quæ & ſeſſilis Verruca appellatur, vide Myrmecia.

Pepaſmus, πεπασμός, *morbi eſt, & eorum quæ præter naturam ſunt veluti coctio quædam & maturatio, in qua quod aſſimilatur paucum eſt, quod autem ſemicoctum & ſuperfluum, multum; Quāquam alibi* πεπασμοῦ *ſignificatum latius extendit Galenus, dum omnem deductionem in mediocrem temperiem* πεπασμὸν *appellat, & alibi omnem morborum* πέψιν, *ideſt coctionem in ſuccorum alteratione conſiſtere ſcribit.*

Pepſis, vide Pepaſmus.

Pera-

Peracutus morbus, vide Acutus simpliciter.

Per consensum morbus, uide Idiopathia.

Perditio, uide Aborsus.

Perfrictio est natiui caloris frigiditas sine sensu doloris, longiori temporis spatio, & paulatim facta, lib. de tremor. conuul. cap. 6. quæ natiuam caliditatem, ab humorum multitudine grauari ostendit, 4. acut. 26. uide Frigus.

Perforatio, est sectio, quæ in spatiosam pulmonis sedis capacitatem penetrat, reliqua uerò omnis diuisio ipsius, uulneratio quidem dicitur, perforatio non item, 7. de anat. adm. c. 14. Nominatur adhuc & perforatio, magnus quidam uentriculus, & meatus qui ab anterioribus duobus Cerebri uentriculis, in ipsum Cerebellum prorumpit, per quem parencephalis Cerebro, est communis & connexa; cum enim Cerebrum sit à parencephalide, crassæ meningis duplicatione diremptum, ipsumque oporteret aliqua parte illi coniungi, quo prędictum meatum produceret, in vnum prius locum utrosque uentriculos terminauit, quem sanè quartum totius Cerebri uentriculum nonnulli nuncupant, alij rectius non ventriculum, sed perforationem nominant, ex qua cauitate animalis spiritus parenchephalidi transmittitur, 8. de usu par. c. 11.

Periapta medicamenta, sunt capitis dolori conferentia, quæ Latinis Amuleta appellantur, quod de collo suspendantur, aut alicui corporis parti alligentur, lib. de remed. par. fac. cap. 1. uide Amuleta.

Pericardium, quod & membrana, & tunica dicitur, membrana à substantia, tunica ab usu, 7. de anat. adm. cap. 2 uide Membrana Pericardios.

Pericranios membrana, tunica est cranio superposita, quæ ex duplicatione duræ meningis connatę undique & adhærescentis intrinsecus cranio, per suturas extra cranium

nium egreſſe, ut craninm dura meningi & Cerebro arctius uinciret, ipſi cranio extrinſecus in orbem circunfunditur, 8. de uſu p. cap. 9.

Pericharia, hoc eſt, ſubitum, & uehemens gaudium, contrarium Ecplexi, quæ eſt ſubitus timor, ambarum occaſione ſcimus multos interiiſſe, 12. meth. cap. 5.

Pericholus, ideſt bilioſus, ſiue is homo ſit, ſiue deiectio, ſiue urina, ſiue morbus, com. 2. in 1. in 1. prorrhet. 18. Conſueuerunt autem excrementa bilem, ſubſtantia tenuem circiter habentia, atque ea circumuoluta, uocare Perichra, ideſt circiter colorata, ibid.

Perinæon, quod & Perinæum, femen, & interfemineum dicitur, uide Interfemineum.

Periodus, uide Circuitus.

Perioſtios membrana, & tunica eſt ea quæ ſingulis oſsibus adiacet; aggenerauit enim natura ac circumiecit omnibus oſſibus carnes, ſimulque ipſa pinguiſſima quoque parte ſuctu extracta; terreſtria atque arida, necnon pinguedine omni prorſus carentia reddidit; atq; ex eo quod extraxit lentum ac tenax ſingulis, & in capitibus colligamina, quibus inter ſe connectuntur, & in longitudine circum undique tenues membranas produxit, quæ circum oſsa, hoc eſt, oſſium inuolucra, & perioſtia nuncupantur, quibus carnes aggenerauit, 1. de ſemin. cap. 10. Eſtque perioſtios membrana, ſuccingentem coſtas circundans, quę coſtis intus tenditur, ita ut inter coſtas & ſuccingentem, media collocetur, 8. de anat. adm. cap. 10. Eſt quoque perioſtios oculi tunica, ſeptima in ordine, quæ totum oculum cum oſſibus colligat, ſimul autem & mouentes ipſum muſculos, operit, 10. de uſu par. c. 2.

Peripneumonia, ſeu Pulmonia, pulmonis inflammatio eſt, quam ſemper acuta febris comitatur, qui cum ui-

ſcus

ſcus ſit laxum & molle, fiſtuliſque inanibus vndique infinitis cauum, cordi vicinum, à pituitoſiore atque craſſiore ſanguine inflammatur, cum ſubtilis, bilioſusque fluat ferè nec cum viſcere vlla ratione cohæreſcere poſſit, 4. de cauſ. pulſ. cap. 12. eadem pulmonia appellatur, 2. progn. 64. quam ſequitur ſpirandi difficultas, tantaque anguſtia ut ſuffocari laborantes uideantur, ac recti ſedere conetur, calidamq; ſentiunt expirationem, multumque aerem frigidum attrahere concupiſcunt, atque inter tuſſiendum ſputum varium colore eijciunt, inſuper grauitatis cuiuſdam, thoraci incumbentis ſenſum ſæpe percipiunt, ac dolorem ex imo ad ipſum peruenire, & ad os pectorale, & ad ſpinam, 2. loc. aff. cap. 9.

Periptoſis, uide Paremptoſis.

Peritonæum, membrana eſt à Græci vocabuli etymologia dictum, quod alimenti vaſis prætendatur, quę & Peritonæos membrana peritonæos tunica, & tegumentum appellatur; tenuis ſubſtantię membrana eſt, ex ſimplicium & primorum corporum numero, prætenditurque tum uiſceribus, tum inteſtinis, tum vaſis, quæ inter ſeptum tranſuerſum & crura habentur, tum etiã ijs quæ interiacent, quale eſt vulua, & veſica, tenue admodum corpus, latis araneorum telis ſimillimum 6. de anat. adm. c. 4. abdomini ſubſtratum, 4. metho. 6. Arabibus Siphac.

Peritonęi vertex membrana eſt, telis araneorum ſimilis, inferioribus ſepti partibus obiecta, ſibi continua, totam inferiorem ſepti tranſuerſi regionem ſubliniens eidemque circum hærendo, & ſimul ſerpendo, 6. de anat. adm. cap. 8.

Perittoma eſt id, quod poſt completam coctionem, nec confectum, nec aſſimilatum relinquitur, quod corpori nec adnaſcitur, nec accreſcit, ſed per ipſius laxiora intus ſpatia tanquam ſuperuacaneum errat; Vnde nomen quoque

rectè à maioribus ei, Perittoma est inditum, (1. de sanit. tuen. cap. 3.) idest excrementum, siue id spiritus, siue corpus aliud solidum sit, περιττώμα Græcè.

Perniones, quæ & Chimethia dicuntur, sunt intertrimenta, & scissuræ manuum, & pedum hyberno tempore à summis algoribus factæ, libr. de med. fac. part. cap. 203.

Perona, sura, fibula à quibusdam; est alterum os tibiæ exterius & tenuius, alterum enim quod crassissimum est, & interiori in parte situm, κνήμη Græcis, eodem cum tota parte nomine, Latinis Tibia appellatur. Galenus autem ex Hippocrat. in ταῖς γλώσσαις dicit, Peronam diuersa significare, aliquando quidem os totum membri, aliquando ipsius ossis epiphysim, interdum eius protuberantiam, idest malleolum.

Perosis, hoc est oblæsio, est priuatio & impedimentum naturalis functionis, aut alicuius particulæ mutilatio, ib. finit.

Persistentes morbi sunt, qui eisdem horis accedunt ac remittunt, lib. de Typis, cap. 3.

Perspiratio, & Perspiratus, vide Inspiratio.

Per viciniam affici, vide Idiopathia.

Pes, πὲς, pars infima cruris est, quæ multiplici osse constat, malleolis, talo & digitis definitur, ex Arist.

Pessarium, Pessus, πεσσὸς, est lana concerpta, aut pannus, aut bombax, aut linamentum, ad digiti figuram, rotundum factum, demersum in medicamentum aliquod, inuolutum serico, filoque appensum, tum præsertim utero accommodatum.

Pestilentia, febris pestilens, morbus pestilens, Λοιμὸς, idem significant, estque morbus Epidemius, contagiosus, perniciosissimus, communis, è communi causa natus,

aduen-

runt; quod si depastionem cum putrilagine sustinent. Nomæ dicuntur, id est depastiones, 6. de comp. med. per gen. cap. 1. φαγεδαίναι Græcè.

Phalacrosis φαλάκρωσις, caluitium, seu caluities, pilorum capitis defluuium est, propter humoris penuriam, non autem humoris uitio, nam tunc diceretur Alopecia, uel Ophiasis, uide Madarosis.

Phalanx, articulus est, tum maximè quo magnus digitus ossi Carpi propinquo, dearticulatur, 2. de usu par. cap. 9. Græcè σκυτάλιδες, φάλαγγες, uide Digiti.

Phalangosis, affectus est, quo pilorum subnascentium, duplex, triplexve acies, uel in superiore, uel in inferiore palpebra, prouenit; libr. Introd. cap. 15. Ex quo uidetur author Introductorij phalangosin, idem facere, cum distichiasi, quod falsum est, quoniam in hac noui pili, & non naturales succrescunt, in illa soli naturales pili sunt, qui inuersi negociū oculo facessunt; in qua cilium intro spectat, pilorum acie simul cum eo inuersa, vt inquit Paulus. sic enim oculum compungunt; quibus duobus affectibus, commune genus est Trichiasis, id est noxa oculis à bilis proueniens, qui pili si recenter exoriuntur, distichiasim efficiunt, si natiui, & naturales, phalangosim.

Pharmaceutica medicinę pars est, quæ medicamentis per os assumptis medetur, 3. de comp. med. per gen. c. 2. altera therapeuticę medicinæ pars.

Pharmacia, purgatio, κάθαρσις, ἀνακάθαρσις, duplicem habet apud Hippoc. & medicos significationē, vnam qua significat, humorum qui sua qualitate molestant, euacuationē siue natura, siue arte fiat, per quamcūq; regionem, vomitum. sudorem, vrinam, nares, tussim, aluum, vterum; alteram quæ eiusdem humoris sit euacuatio per aluum tantum ope medicamēti, prior significatio habetur, comm. 4. in 6.

de mor. vulg. posterior in eo aph. qui bene corpore habent, difficulter fere purgationes; & corpora sana cum purgantur, exoluuntur.

Pharyngethron, apud Galenum, nunc pro Pharynge sumitur, nunc pro osse hyoide, quod sit portio maxima Pharyngis, vide Hyoides.

Pharynx, duo significat, & fauces idest regionem intra os, vbi tum gulę tum asperę arteriæ extrema concurrunt, idest medium illud spatium inter laryngem & gulam; & ipsam asperam arteriam, cuius summum laryngem uocant; veruntamen loci uicinia effecit, ut pharyngis nomine, nunc pro medio inter laryngem & gulam spatio, nunc pro aspera arteria, nunc pro ipsius asperæ arteriæ summo capite, i. larynge, indifferenter sumatur, vt ex pluribus Galeni, & Hippocrat. locis elicere est.

Phathnia, sunt ossa dentes continentia, libr. de ossib. vel ut alij sunt aluεoli & præsepiola, & cauitates quibus dentes inseruntur, quas Græci βόθρια vocant, unde uidentur hæ duæ voces φάτνια & βόθρια, idem significare.

Phaulon simplicem & vulgarem victus rationem uocat Hippoc. ita eam quæ huic contraria est exquisitam, inter vtranque autem medium, hypophaulon, idest subuulgarem nuncupauit, 1. de fract. 45.

Phimos, & Phimosis, vitium quoddam in masculis est, vt docet Cels. lib. 7. cap. 25. in quo Colis glans, ita cutis tegmine contecta est ut nudari non possit; huic contrarium malum, in quo propter cutem curtam, aut retro abactam glans tegi non potest, Periphimosis, vel parephimosis appellatur.

Phimosis est, cum cutis palpebrarum extrinsecus ualde inflammatur, atque id, eò usque, vt uicinæ regionis pars aliqua

aliqua occupetur, palpebra inuertitur, cum uerò modica quidem in cute inflammatio eſt, at membrana quæ intus ad Irim uſque extenditur, valde deficit, tunc fit ut intro palpebra conuertatur, quod uitium cum vtriſque palpebris accidit, Phymoſis hoc eſt Capiſtratio nuncupatur, cum diducere eas æger atque aperire ita oculum nequit. Idem morbus interdum in labijs oritur, & preputio & ano, cuius cauſa eadem eſt, 3. de ijs quę in med. 32. vide Paraphimoſis.

Phleborrhagia, ideſt venarum ruptio, 4. acut. 86.

Phlebotomia, ideſt ſanguinis per venæ ſectionem, miſſio 11. meth. 1.

Phlegma, humor eſt frigidus & humidus albi coloris, qui tum in ſenibus, tum ijs qui ratione quauis ſunt perfrigerati plurimus aceruatur, autumno abundans, quem Prodicus Blenam & mucum vocat, 2. de nat. fac. cap. 9. vide Pituita, Grauedo, & Coryza.

Phlegmatię ſignificant, ſiue illas quæ propriè phlegmonæ, ideſt inflammationes nominantur, ſiue etiam libeat febres vnà complecti, ſecundum antiquam vocabuli acceptionem, 1. apho. 7.

Plegmone, eſt abſceſſus, in quo ſanguis calidus copioſior in aliquam animalis partem, procumbens, maiora eius vaſa diſtendit, ab his ad minora procedit, à quibus exudat foras in ea ampla ſpatia, quæ inter vaſa ſunt, vt etiam omnia quæ in compoſita carne habentur, loca occupet, 10. meth. 6. Solet etiam Hippoc. phlegmonas appellare omnes inflammationes, & ſi tumore preter naturam careant, ſed ipſo poſteriores, nomen phlegmones tumoribus preter naturam attribuunt, quando cum inflammatione & reſiſtentia, & pulſatorio dolore conſiſtent. int. com. 4. in 6. de morb. vulg. 1. Conſueuerunt antiqui,

in omni caliditate, nomen phlogosis, idest inflamminis, & Phlegmones hoc est inflammationis, vti, 2. Glauc. 1. & 4. acut. 21. & 13. meth. c. 1. φλεγμονὴ, καὶ φλόγωσις Græce.

Plegmone erysipelatosa, est tumor præter naturam, à sanguine & bilioso humore subortus, sed sanguine in prædominio peccante, bile in subdominio; è contra Erysipelas phlegmonosum, in quo prædominatur bilis, sanguine in subdominio peccante, ita vt ab eo quod in mistura exuperat, nomen ipsi indatur, ac dicatur de eo, id quod exuperatur, sicut phlegmonem erysipelatosam, vel erysipelas phlegmonosum id vocemus; Vbi autem neutrum vincit, ibi vitium phlegmones, erysipelatosque medium nominetur, 14. meth. cap. 2. vide inflammationis.

Phlegmone oculi tumor est circa oculos, qui cum rubore & caliditate multa, & motu difficili, & punctionibus gignitur, lib. finit. vide Inflammationis.

Phlogosis, idest inflamminis nomen sæpe Hippoc. affert, pro phlegmones, hoc est, inflammationis vocabulo singulari, 3. prognost. 71. vide Inflammationis, & Phlegmone.

Phlyctęnam uocant, vbi per exulcerationẽ uel etiam sine hac exterior Ceratoidis tunicæ membrana tenuissima, & sublimis elata, intra se humorem collegerit, aut sub tunicę spatio, craßior humor currens phlyctęnam pariat. Introd. cap. 16. Inde ad pustulas per corpus erumpentes ob serosos humores ad cusem translatos, nomen transfertur, 2. progn. 70.

Phlyctides sunt pustulę quæ in ardentissima febre per caloris intensionem, in ore generantur, lib. finit. vide Febris pemphigode.

Phocatos, instrumenti genus est, quo in fracturis calvariæ vtimur, à lenticulæ specie dictum, 6. meth. 6.

Phęnigmus, rubrificatio, est ruboris per medicamen-

t a,

ta, in aliqua corporis parte excitatio; quædam.n. medicamenta, eam vim habent, vt cuti admota, ruborem, caloremq; accendat, atque etiam si diutius immorentur, vesiculas excitent, tandemq; exulcerent, ab Arabibus vesicantia, & vesicatoria appellantur.

Phoxos, est deprauata capitis figura, cũ acuminato est vertice, & non ad oblongæ sphæræ similitudinem qualem secundũ naturam humanum caput hab t, lib. de ossib. c. 1.

Phrenitim, mortales omnes eam affectionem appellitant, in qua Phrenas, idest mentem læsam esse videant, 1. prorrhet. 1. Est verò phrenitis mentis alienatio cum febre acuta, quando Cerebrum propria, primariaque affectione laborat; si verò Cerebrum per consensum afficiatur, dicitur Delirium, 5. loc. aff. 4. Est autem affectio, inflammatio in meningibus, & in ipsum etiam Cerebrum, aliquando peruadit, estque perpetuum cum acuta febre delirium, 1. prorrhet. 1. quod si febrem adiunctam non habeat, tunc non phrenitis, sed vel delirium, vel mania, appellatur; si verò perpetuum non sit delirium, adhuc phrenitis dici non debet, sed vel paraphrosine, vel paraphrenitis, vt quæ tum à ventriculo, tum à diaphragmate, tum in summo febris vigore, excitatur, tunc enim declinante paroxysmo, cessat mentis alienatio, com. 3. in 3. de morb. vulg. 45. vnde omnia signa, quæ eam, vel efficiũt, vel significant dicuntur phrenitica, com. 1. in 1. prorrh. 4.

Phrenas, vide Diaphragma.

Phrenicę venæ, sunt duæ propagines venarum, è trunco venæ cauæ superioris orientes, insertæ in diaphragma, ipsumq; totum nutrientes.

Phtharticum, vide Deleterium.

Phthiriasis, est scabies, circa palpebrarũ radices, quæ squamas furfuri similes dimittit, lib. fini. Vocaturq; mor

bus pedicularis, cuius generatio quibusdam contingit in capite aceruatim, ex multis videlicet humoribus, calidis quidem, sed non ad totam caliditatem progressis, ad quantam proueniunt acres Ichores, idest sanies, 1. loc. aff. 7.

Phthisicus Græcè φθινώδης is dicitur, vel qui phthisi correptus est & contabuit, vel qui quauis ex causa macilentus euaserit; vel qui ad phthisim, natura procliuis est, angusto scilicet adstrictoq; existens thorace, lut à tergo, operta scoptula, instar alarum promineant (vnde πτερυγώδης, hoc est alatus nominatur) tandem cui caput imbecillum est, organaque respiratoria, facilè omnem eius fluxionem recipiunt, com. 2. in 1. de morb. vulg. 13.

Phthisis, quæ Tabes Latinis, dicitur, si cõmuniter sumatur, est diminutio, & colliquatio corporis; Tabes verò, propriè est pulmonis vlceratio, vel thoracis, uel fauciũ, vt & tussicula & debiles comitentur febres, & corpus conficiatur, ea verò quam Phthoen proprio uocabulo appellant, est corporis consumptio ex vlcere, libr. finit. φθίσις Græce, & , φθόην; Phthoen etenim propriè Græci, & præsertim Athenienses nominant, ob pulmonis ulcere insanabilia, totius corporis cum parua febre extenuationem, eandemq; Hippoc. vocauit Phthisim, 7. apho. 16. atque ideo aliquando Galen. sanguinis sputum, vocat Phthoen, 5. meth. 15. eandem vocat Tabem, 1. aph. 12.

Phthisis oculi, vide Tabes oculi.

Phthoe, vide Phthisis.

Phthoria, i. medicamenta, quæ valent ad eijciendos fætus, uiuos vel mortuos; alio nomine Ecuolia appellantur.

Phthoropœum, vide Deleterium.

Phygethlon, inflammatio est adenum, quæ in inguinibus, & alis est, calore scilicet & celeritate generationis, ab alijs tuberculis distincta, lib. de tumoribus cap. 15.

Phy-

Phygethlon, est erysipelas inflammationis particeps, 2. Glauc. 1. figura illi pano similis est, quo textores vtuntur, atque ideo panus & panis dicitur.

Phyma est phlegmone glandulis, sicubi fluxio in eas procubuit, citra ulceris occasionem accidens, 13. metho. cap. 5. quæ statim augetur, atque ad suppurationem venit, 2. ad Glauc. 1. vide Tuberculum. Furunculus.

Physema est resinæ species, quam & pityinam, & piceam nominant, expers pinguitudinis, admodum exsiccans, 7. de comp. med. loc. cap. 3.

Physiognomonica signa, sunt quę rei naturam indicant, lib. quod animi mor. cap. 6.

Physiologia, idest naturalis scientia, 1. de elem. 5. qualis medicina censetur, quæ & Physiologica appellatur, nomine sumpto à materia, præcognitioni medici exposita est, quæque materialis propriè appellatur, lib. de part. art. med. cap. 6.

Physis, apud Hippocratem nunc naturam, nunc temperamentum significat, 2. acut. 31. vocatur adhuc Physis flatus, flatuosus, siue halituosus spiritus, succis quibusdam pituitosis, vel cibis in ventre à deficiente calore, in halitum solutis; qui cum per os excernitur, ructum creat, cum per sedem, sonorum silentemve flatum; cum verò neutra parte emittitur, symptoma creat, quod Epneumatosis hoc est inflatio uocatur, ventre scilicet impotente ad excrementosum, nebulosumque excernendum spiritum; sed is retentus propter magnam spiritus uiæ, & intestinorum latitudinem, grauiter sonat, murmur quoddam quod Græci Borborygmon uocant, causans, 3. de sympt. caus. c. 2. vide Clydones.

Pia & dura mater, vide Membrana dura.

Picatio auxilium medicum est, quo parte aliqua cor

poris pilos excindente, medicamento vtimur, tum maximè cum quidam nouaculæ præsidium formident, præsertim in gutture, usque abrasis pharmacum aliquod applicamus, 1. de comp. med. loc. cap.5. Aliqui verò picationem & picam significare inquiunt, symptoma deprauata, vitiosaq; appetentiæ cum stomachus uitiosos, & à natura alienos cibos concupiscit præter morem, quo malo mulieres grauidæ infestantur, ad extremum vsque secundum uel tertium mensem, quarto namque ferè eo liberantur; quod malum & Citta, & Cittosa ab aue quæ Pica dicitur, denominatur, uide Cittosa.

Pica, vide Picatio, & Cittosa.

Picea, vide Physema.

Picra simpliciter, siue hiera picra, est idem ac medicamentū ex aloe, 4. loc. aff. 2 quod sui amaritudine, morbos & humores expellit, de Dynam. in proœmio; eadem & amara simpliciter appellatur, de cur. rat. per sang. c. 18.

Picrocholus homo, i. amara bile abundans, 2. acut. 29.

Pinguedo est affusio alimenti, circa membranas maximè concrescens, sensu carens, lib. finit. vide Adeps.

Pinnæ seu Pinnulę, sunt alæ narium. lib. finit. vide Alæ narium.

Pituita, est omnis frigidus & humidus natura humor, qui & phlegma dicitur, 8. de placit. c. 6. quatuorque humorum vnus est, omnis qualitatis & saporis expers, non nunquam verò & dulcis particeps fit qualitatis, sed hunc humorem qualiscunque fuerit si modo albus existat, pituitam appellant, lib. de atra bile, cap. 2. Scindapson Galenus iocandi gratia, nunc pituitam, 8. de placit. cap. 6. nunc Cerebrum nominat, 8. de placit. cap. 4.

Pityina, vide Physema.

Pityriasis & pityra, vide Furfuratio.

Pity;

Pityroides vrina, quæ habet hypostasim similem furfuri, i. furfuraceam hypostasim, lib. de vrinis, cap. 28.

Pladarotes, sunt mollia veluti corpora vetusta, & maximè decolora, palpebrarum parte interna, nondum asperedinem habentia, lib. Introd. cap. 15.

Plados omnis humiditas redundans superflua, et excrementitia, siue tenuis ea sit, siue in modum puris crassa, 3. de fract.

Plagulæ, quæ & splenia dicuntur à splenis forma, firmamenta sunt quę stabiliunt deligationem; luxato enim fracto, vel comminuto osse fasciæ imponuntur, quæ confirmatum ac repositum os continent, prohibentq; ab affecta parte inflammationem, præsentem humorem repellendo, & aduenienti obsistendo, quæ fasciæ, & subfasciationes, & subligamina appellantur; supra has ne dimoueantur, ac diuertant, plagulæ imponuntur cerato aliquo intinctæ, quarum duplex est vsus, vnus ut subligamina contineant, alter vt ea membra circum expleant, quæ in acutũ desinunt; Plagulis tertiò aliæ fasciæ, quas superligamina nominant, conuoluuntur, quibus ferulę superponuntur, quę totam deligationem firment, ac stabiliant, 3. de ijs quæ in medic. 11.

Planities, vide pedion.

Planta, vide Pedion.

Planum, vide pedion.

Platysma, hoc est latius linteum, quod vlceribus extrinsecus superdatur, 4. de comp. med. per gen. 14. platysma autem myodes, est, dilatatio musculosa, siue latus ille musculus, qui cuti subnascens, buccam, siue maxillã, mouet lib. de neruor. disse. cap. 6. vide Latus musculus.

Plectrum, vide pharynx, & Isthmus.

Plenitudo, vide Multitudinis.

Plenus pulsus, qui arteriam ostendit pleniorem, & occursum humide tumidum, 1. de differ. puls. c. 6.

Plethora est vbi æqualiter inter se omnes succi sunt adaucti, id plethos, plethoran, & plethorian Græci vocant, nos plenitudinem, & succorum redundantiam dixerimus; vbi verò vel flaua bile, vel nigra, vel pituita, uel serosis humoribus refertum iam corpus fuerit, eum habitum Cacochymiam, quasi succorum vitium dicas, non plethoram vocant, 3. meth. cap. 6. & 13. meth, cap. 4. vide Multitudinis.

Pleuritis, quæ & pleuresis dicitur & morbus lateralis, est inflammatio illius membranę quæ costas intus subcingit, 6. aph. 33 quę membrana mutuato à costis nomine, quæ Pleuræ dicuntur, & pleura ipsa dicitur vulgo. Exquisita verò Pleuritis fit, vbi cingens membrana costas, primario affectu laborat. proinde dolor, vel ad iugulum, vel ad pręcordia peruenit; ad iugulum quidem superioribus eius partibus affectis, ad præcordia verò vbi inferiores afficiuntur, atque vehemens quoque febris hanc inflammationem perpetuò sequitur, quia sedes affecta, & parum distat à Corde, & cum panniculo ipsum inuoluente, ac septo transuerso cognationem habet, 5. de loc. aff. 3. lib. de constit. art. cap. 15. Arabibus Sosati, Birsen, & Pleuresis, Græcis πλευρῖτις appellatur. Non exquisita verò pleuritis est, in qua dolor externus est, & contactu mouetur, vel quod sine febre, uel sine sputo, uel sine tussi, vel sine spirandi difficultate sit, uel quod neque tensionem, neque duritiem vllam pulsus habet, quae tamen singula exquisitam efficiunt pleuritidem. Pleuritidem verò incoctam appellant, quæ vel celeriter hominem iugulat, vel non nisi longo tempore finitur, 5 loc. aff. capit. 2.

Plexus choroides, vide Choroides plexus.

Plexus retiformis, seu reticularis, est inuolucrum ex multis arterijs, sub dura meninge collocatum, ad retardandum spiritum animalem, ne statim effluat; ubi enim natura uoluit diutius morari materias, ibi transitum ipsis difficilem molita est, quemadmodum in Ventriculo quidem Pylorus, in intestinis inuolucra, & ante testiculos arterię & uenę multipliciter inuoluuntur, non secus in capite sub dura meninge plexus arteriarum retiformis & reticularis, & Choroides dictus, 4. de vsu par. cap. 13. & 9. de usu p. cap. 7. quem vulgo rete mirabile appellant, uide Glandulosi assistentes.

Plexus variciformis, vide Flexus variciformis.

Plixada, idest gressuram, totum id quod inter inguina utriusque cruris est, solet Hippocr. appellare, 4. de artic. 45.

Pneumatias, in Pneumatodes, vocat Hipp. anhelosos, qui densum spiritum habent, 3. de diffic. respir. cap. 12. Adhuc pneumatodes uocat Hipp. aliquando eos, qui uentrem inflatum habent. ibid.

Pneumaticus, idest spiritalis, qui omnia spiritibus attribuit, libr. Introd. cap. 9. vel qui de spiritibus agit, 3. de differ. puls. cap. 6.

Pneumomphalon, Umbilici est dilatatio, à flatuoso spiritu, libr. finit.

Pnigalion, morbus Incubus Latinis dictus, alio nomine Ephialtes, uide Ephialtes.

Podagra est Arthritis pedum, ut enim Arthritis, vniuersi corporis & articulorum omnium, morbus est, ita si solum pedum sit, ab affecta parte, podagra, si manuum, chiragra nuncupatur, uide Arthritis.

Pollex, est breuior & maior digitus manus, quē Antichira & promanum uocant, lib. de ossib. c. 22. vide Digiti.

Poly-

Polychresta, medicamenta sunt, quæ multis affectibus conueniunt, quæ contrarijs medicamentis constant, etiam iuxta secundas qualitates ac vires, non tantum primas, 5. de comp. med. per gen. cap. 1.

Polychronius morbus, qui longo tempore comprehenditur, qui & Chronius dicitur, cui opponitur Brachichronius, qui breui tempore finitur, 3. dier. decr. cap. 13.

Polymorphum, vide Sphenois os.

Polypus, tumor est præter naturam, in naribus genitus, polypodis carni assimilis, iuxta substantiæ proprietatem, 3. de comp. med loc. cap. 3. cuius quinque affert species Hipp. lib. περὶ παθῶν.

Pompholix, bulla, est eleuatio in humore facta à flatuoso spiritu, quo intra humorem concluso bulla excitari solet, præsertim si humor tenax, viscosusque est, tunc enim bulla permanet, nec facile soluitur, quales sæpe in vrinis visuntur, renalem & longum morbum significantes. Est & Pompholix metallicum medicamentum.

Ponos, nunc laborem propriè dictum, nunc dolorem, seu vt quispiam dixerit malam affectionem, qua in acutis morbis ægri male afficiuntur significat, 2. acut. 47.

Poples, siue Ancyle, est articulus ille quo os magnũ femoris articulatur ossi tibiæ, in quo pars exterior genu dicitur, interna vero qua crus flectitur, dicitur poples, vel Ancyle, lib. Introd. cap. 10.

Porocele, est ramex callosus, siue tophus in testiculo, aut in membrana Erythroide concrescens, multus renitens, durus, & inæqualis. His notis ab hydrocele, & sarcocele, distinguitur, lib finit.

Poromphalon, est concretio tophi in Vmbilico, lib. fini.

Poropœia, est exiguorum meatuum status, 4. meth. 4.

Porracea bilis, vide Bilis pallida.

Porrigo,

Porrigo, i. furfuratio, vide Furfuratio.

Porta vena, vide Caua vena.

Portę Hepatis, πύλαι ἥπατος, sunt pars sima hepatis, in qua sita est ea vena magna, quam vocant venam portam, vel venam portæ, quæ est ingressus chyli iecur sicut in gibba sanguinis ex eo egressus.

Porta Ventriculi, est inferior ventriculi terminus, qui & pyloros dicitur, 3. loc. aff. 7. vide pyloros.

Portinarium est primum intestinorum, quod duodenum appellatur, lib. de anat. viu. vide Dodecadactylon.

Porus est neruus mollis ex prima coniugatione neruorum oculum mouentium, à Cerebro ad oculos pertinens, qui solus manifestum habet foramen, vnde & visificus, & meatus absolute dicitur, 4. loc. aff. 2. Porus est exiguus omnis corporeæ molis meatus, 1. sanit. tuen. cap. 12. Atqui & porus tophum significat, tum qui in Arthriticis, tum qui in calculosis generatur; cum enim humor crudus lentorem assumpsit, & transitus per renes quibusdam natura sunt angusti, id quod crassissimum est, & maxime lentum, diutius moratum tophum gignit, 1. de alim. fac. cap. 5. Porus adhuc & Callum significat, ad quem gignendum cogi, concrescereque aliquid proprij ossium alimenti oportet, quod in fracturis ossium accidit, 6. met. c. 5. vide Meatum, & Oncos.

Post apparentia, vide Assidentia.

Post brachiale, vide Brachiale.

Posterius Cerebrum, vide Cerebellum.

Posthia, siue Crithe dicitur, cum parte interna palpebrarum, iuxta corollas, suppuratum, oblongum, figura hordeo simile fit, vnde appellatum est, lib. Introd. c. 15.

Pręcedentes causæ, vide Antegressa, & Febres putridæ.

Præ-

Pręcognitio, πρόγνωσις, *prænotio est futuri euentus morbi, vel futuri symptomatis eorum quæ necessariam habent generationem solum, non autem omnium, quae circa ægrotos eueniunt: modo nihil aut ab ægro, aut ab assidentibus fuerit commissum, quo medici iudicium iure frustrari possit.*

Pręcordia, hoc est phrenas non ipse tantum, sed alij etiam veteres septum appellarunt, infra verò hæc pracordia tum venter, & intestina, tum iecur ipsum sita sunt, 8. de placit. cap. 9.

Pręgmatis ossa duo sunt, capiti desuper incumbentia, parte posteriori, ab osse occipitis, anteriore verò frontis, vtrinque ab ossibus temporum lineis fuerunt distincta, quae & Bregmatis ossa appellantur, 12. de vsu pa. cap. 20. vide Bregmata.

Pręincipientes causę, vide Antegressa.

Præputium, cutis est, quae glandem pudendi vestit, 5. meth. 15. vide Glans.

Pręsepiola, vide Phathnia.

Præter naturam, vide secundum naturam.

Prætextus, manifestissimas causas, & verissimas vocauit Hipp. cum tamen, in vsu sit vt falsæ causæ prętextus appellentur, 2. de fract. 62. quin & prætextus aliquando nō falsas causas, sed veras dicit, 3. de fract. 46.

Priapismus, (qui & Tentigo) est auctio pudendi stabilis in longitudinem, ac orbem tumefacti, citra rei venerea appetentiam, 9. de comp. med. loc. cap. 9. à flatuoso spiritu. 14. meth. 7. nullo stimulante ad libidinem, aut desiderio, aut acquisito calore, vt quibusdam accidere consueuit, qui supini decumbunt, ducta denominatione a priapo animali; nam hunc vt cui suapte natura huiusmodi Coles esset, ita finxerunt, atque pictura descripserunt homines, 6. loc.

loc.aff.6.quem & Satyriasim, & Satyriasmum Græci vocant, quod Satyri arrigere semper crediti sint, de tumor. cap.14.

Prima corpora, vide Homiomeres.

Prima particula, vide Similare.

Primæ venæ, (quæ & magna vasa appellãtur, & vasorum radices 5.meth.3.(sunt, quæ sunt circa iecur, & mesenterium & Cor, 12.meth.c.3. vide Radicem vasis.

Primarius affectus, vide Idiopathia.

Primitiua causa, vide Antegressa.

Princeps intestinum, vide Rectum.

Principium morbi triplex dicitur, secundum vnum quidem modum de primo insultu qui simplex est, & latitudine caret, secundum alterum verò, de eo quod ad tertium extenditur diem, & præter hęc etiam id quod tanquam pars accipitur totius morbi, in quod manifestè coctionis signa desiderantur. 1.de cris. cap.8.& 19.

Proboscis, siue pronomæa est pars quædam pendens angusta, & longa in Elephante animali (quo loco alijs est nasus) adeò vt ad terram pertingat. 16.vsu p.14.

Procatartica causa, vide Antegressa.

Processus ancboralis, vide Ancyroides.

Processus cornicularis, vide Ancyroides.

Procidentia oculi, est cum ab ictu aliquo violento, aut strangulatione. cum febre continua, vel capitis dolore prolapsus oculus fuerit, lib. finit.

Procondyli dicuntur, primi digitorum articuli metacarpio proximi. vt medij digitorum articuli condyli, extremi vero metacondyli.

Proegumena causa interna est, quam antecedentem solent nominare, quam Celsus vocat abditam, in occulto positam, & morbi continentem causam.

Pro-

Productio, vide Dodecadactylon.

Profundatio sudoris, vide Chorion.

Prognostica signa nuncupantur, quæ futura prænunciant, Diagnostica, quæ præsentia declarant, Indicatoria, quæ curationem indicant, lib. de Optim. sec. emp. cap. 6.

Prolapsiones, idest oßium integras alternationes, Dimotiones non integras appellat, Hippoc. 3. de fract. 51. & 2. de fract. 36.

Prolepticus morbus, vide anticipans & Cicumenus.

Promanus, vide Digiti, & pollex.

Proneruationes, vide Tendones, & Aponeurosis.

Pronomæa, vide proboscis.

Prophasis, vide Antegreßa.

Prophylace, ea est artis medicę pars, quæ morbi causam adimit, Prophilactice verò, quę à morbo pręseruat, 11. meth. cap. 2.

Proprius affectus, vide Idiopathia.

Proptosis, idest procidentia appellatur, vbi cum inflammatione moti oculi, sede sua procidunt, lib. Intr. c. 15.

Prosartesis hoc est appensio, longiorum est membranarum, ad uicina loca applicatio, lib. finit.

Prospheromena, idest sumenda uocantur, quę intro in corpus sumuntur, ut quæ eduntur, ac bibuntur, & inspiratus aer, 10. meth. 7.

Prosphysis, uide Prosthesis.

Prosthesis prior est uirtutis nutritiuæ facultas, quę nutrimentum membro, quod nutriri debet, apponit, unde appositio dicitur, quam subsequitur Prosphysis, idest agglutinatio siue unio, quę nutrimentum appositum agglutinat, & unit membro, Tertia his annectitur, quę unitum nutrimentũ aßimilat membro quod nutritur, diciturque Nutritio, 3. de natur. facult. cap. primo. & 13.

Pro-

Prosthetbis, est pars carnosa, quæ in manuum, & pedum caua parte attollitur.

Prothopathia, vide Idiopathia.

Prurigo, pruritus quidam est, cum exigua quadam molestia, qualis puerorum qui iam dentire incipiunt gingiuis accidit, 3. aph. 35.

Psallide, vide Fornices.

Psallioides, siue Psalloides, vide Camarion.

Psammismus, curationis genus est, quo Hydropici arena calida, tecto capite, ad aquam ab uniuerso corpore ciendam, & eijciendam, sepeliebantur, & soli ardenti exponebantur.

Philothra medicamenta sunt, quę pilos & capillos auferunt, uel duros, magnos multos, crassos, & ueluti suillos pilos attenuando, & minores reddendo, uel ipsos penitus extirpãdo, & partes corporis depiles reddendo, 1. de comp. med. loc. ca. 4 differunt à Dropace, quod sint viribus Dropace valentiora, vide Dropax.

Psoa, quasi pulpam, idest lumborum carnem dixeris, est magnus musculus, ab vndecima thoracis costa incipiens, per vniuersa ilia & pubem progrediens. lib. de muscul. diss. cap. 31.

Psora, scabies est, cum asperitate summæ cutis cum pruritu furfuribus, & corporis colliquatione, lib. Introd. cap. 13. quę omnia & si illi cum lepra communia sint, differunt tamen, quod in psora summa cutis occupatur, in lepra malum altius descendit, adhuc in psora, furfuracea fit cutis, in lepra squamosa; adhuc psora variè figurata est, lepra verò circularib. magis erosionibus cutem depascitur. Quam psoram Auic. distinxit in excoriatã & non excoriatam, fœdam & non fœdam, humidam, & siccam; quod forte aliud sit Græcis Psora, ac Arabibus.

Psoriasis hoc est scabies, & duritia scroti, cum intensa prurigine; quandoque verò & vlceratione, lib. finit.

Psorica medicamenta sunt, quæ scabras in palpebris affectiones sanant, 2. de comp. med. loc. cap. 3.

Psorophthalmia, idest pruriginosa scabies à sole, & puluere orta, lib. de remed. par. fac. cap. 16.

Psychrophouus, homo est qui frigidæ aquæ exhibendæ est timidus, sicut & hæmophouus est, sanguinis mittendi timidus, & hydrophonus, qui à rabido cane morsus, aquam reformidat, 9. meth. 5.

Psyctica medicamẽta sunt, refrigeratoria, q̃ oẽm calorem, & lassitudinem mitigant, lib. de Dynam in procem.

Psydraciæ sunt paruę efflorationes factę in capite similes vesicis eminentibus in superficie; lib. de med. fac. par. cap. 5. Differunt à Phlyctęnis, quæ toto corpore non tantum capite, ut Psydraciæ, oriuntur, & si autor Introductorij forte alter sentire uideatur; tum quod Phlyctenæ à calidiori, acriorique, hęc à minus calido humore, & acri gignantur.

Pterna, calx, os pedis omnium maximum est, parte qua ingredimur leniter rotundum, & latiusculum, posteriore tibię rectitudinem longe excedans, inferiore astragalo, anteriore oße scaphoidi inarticulatum.

Pterygoidea, quę & alaria ossa dicuntur, vide Sphenois os.

Pterygiũ dicitur, neruosa superinnata oculi mẽbranę eminẽtia incipiens ab angulis, & procedens vsq; ad corneam; quando uerò insuper augetur cooperit & pupillam, lib. de med. fac. par. c. 12. Pterygia etiam vocant alas narium, i. fines eius infernos qui mouentur, 11. de vsu p. cap. 12. eadẽ Vngula appellatur & Vnguis, differens ab Encanthide q̃ est carnis in maiore angulo excrescentia. Pterygium

rygium verò neruosa caruncula est, 10. de vsu p. cap. 11.

Ptilos, glabras, simulque nascentes alias palpebras, quique pilos non habent, Græci uocant, 4. de comp. med. loc. capit. 8.

Ptilosis est casus pilorum palpebræ, lib. de medic. fac. par. cap. 12.

Ptisana, nunc pro succo hordei percolato, nunc pro iuscu lo ex hordeacea etiam substantia sumitur, 9. de plac. c. 6.

...tosis oculi uitium est, quod alio nomine φαλάγγωσις appellatur, uide Phalangosis.

Ptyelos, vide Chreana.

Pubes, pubertas, tempus est ætatis, quo lanugo circa pudenda oriri incipit, quod initio anni decimiquarti incipit, ad vigesimum quintum terminatur, 5. apho. 7. Est & Pubes, idem quod pecten, postrema pars hypogastrij; siue Aqualiculi, qua pili nascuntur, vide Aqualiculus. Cuius pubis, seu pectinis ossa, apophyses sunt ossis sacri tenues perforatæ, & in anteriora protensæ.

Publice grassantes, vide Communis, & Endemus.

Puerilis morbus, uide Comitialis.

Pulmo, caro quædam rara tenera, & spongiosa est, in quibus cauis aer attractus modice retinetur, & rectificatur à suis prauis qualitatibus, libr. de anat. viu. Vnde respirationis & vocis instrumentum est, 7. de usu pa. 1. estque viscus quemadmodum hepar; vasis quam plurimis contextum, quorum interualla carne molli, instar stoebes cuiusdam opplentur, quo omne id quod inter vasa omnia est inane repleret, essetque firmamentum ac propugnaculum imbecillitatis ipsorum, ibid. cap. 2. & 8. πνεύμων Græcè, & spongiosus, quò follis instar aere impleri distendique citra noxam possit, substantia spumam sanguinis referens.

Pulmonia, uide peripneumonia.

Pulsatiuus dolor, uide Dolor pulsatiuus.

Pulsus est, sensibilis Cordis, & arteriarum motus dilatatione, & contractione factus, 1. de differ. puls. cap. 2. & 4. de differ. puls. cap. 3. Hoc nomen pulsus ueteres primum adhibuerunt designandis motibus dolorificis pulsantibus ex inflammatione, & palpitantibus, concitato, vehementique motu arteriarum; Deinde medici ea uoce usurparunt in significando motu secundum naturam in Corde, & arterijs facto per systolem, & diastolem, cuius naturam Hippo. uel non callebat, uel ut fallacem neglexit; in quo si medici tactus sua diastole euertitur, aut uiolenter impellitur, & cum renixu quodam pulsat, vehemens pulsus, σφοδρὸς σφυγμὸς *dicitur, cui oppositus*, ἀμυδρὸς, *languidus dicitur.*

Puluis pinguis, est in quo nec asperum quippiam, nec acre subest, 5. sanit. tuen. cap. 3.

Punctio, solutio continuitatis in carne est, ab aliquo acuto incidente, & tenui facta; Graece νύξις, & νύγμα *dicitur. Est adhuc punctio quae & compunctio appellatur, incisionis ratio, quae hydropicis ad ciendam aquam debetur, quae* παράκεντησις *Graece dicitur (de qua consule aulum) Arabibus punctura.*

Punctorius dolori, uide dolor tristis.

Pupilla, Graece κόρη, *foramen medium Vueae tunicae oculi est, in quo fit uisio, libr. de anat. uiu. Estque media totius Iridis pars, lib. Introd. cap. 10.*

Purgatio, euacuatio est per propria loca, deriuatio per propinquiora, Reuulsio per contraria, 4. meth. 6. & 5. metho. 3. Vacuationem appello propriè materiae ubi quantitate exuperet, purgationem uerò alienę per qualitatem, secundo, progn. 14. 1. aphor. 2. uide euacuatio, pharmacia.

Pur-

Purgamenta, Λόχεια Græce, dicuntur ea omnia, quæ à puerpera, post fœtum, & secundas exeunt per vterum, quæ & Catamenia appellantur, soloque hoc differunt, quod hęc ante partum sint, illa post partum.

Purgatoriam facultatem non omnes intelligant, quod duo significat, alterum commune omnium, quę quouis modo animalis excrementa expurgant, alterum uerò per Excellentiam de ijs tantũ dicitur, quæ aut per uomitũ, aut per uẽtris deiectionẽ purgent, 5. de simpl. med. c. 20. uide Catbartica.

Purpurea uena, uide Communis, & Media.

Purulentiam, Suppurationemque appellat Hippoc. ubi pus uniuersum constiterit, concocto tumore quopiam præter naturam, 1. progn. 40.

Purulẽtus & suppuratus, vide Empyus, & Empyius.

Pus, πύον, est humor putris, partium spermaticarum substantię magna ex parte assimilis; Estque humor, quod in humoris modum fluat, atque ex humore habet originem, qui in partem inflammatione laborantem decumbens, & per inania eius spatia diffusus, occlusis undique meatibus, perspiratione intercepta computrescit, perinde atque alia omnia, que perspiratu carentia, alieno in loco uehementius incalescunt.

Pustulæ Græcis Hydatides, hoc est exanthemata, 4. sanit. tuen. cap. 4. sunt & pustulę abscessus in nigro oculi humorem continentes cum phlegmone & fluxu, lib. finit. uide Exanthematum.

Pustulę latę, siue tubercula omnia, duplicem habent differentiam, quoniam quędam tendunt in acumen, & altum petunt, quędam ad maiorem extenduntur locum, non tamen in altum attolluntur, sic & pustulæ nonnullæ sublimes nonnullę latæ fiunt. 6. apho. 6. latę qu dem tum ob humoris frigiditatem, lentorem, & crassitudinem, tum

propter continentis membranæ densitatem; sublimes verò tum propter humoris caliditatem, & tunicæ raritatem, tum propter uirtutis robur foris expellentis pus, unde Coni similitudinem referunt, & in mucronem fastigiantur, 1. progn. 40.

Putredo est mutatio totius putrescentis corporis substantię ad corruptelam, à calido externo, 11. meth. 8. cæterum non quicquid corrumpitur. σήπεσθαι, hoc est potrescere dicimus, sed quibus id cum foetore accidit, 5. simpl 15. dicitur autem putredo, siue putrefactio Græcè Σήψις, quem duplicem Galenus facit, 1. de diff. febr. vnam quæ fit superante natura, alteram quę fit superata, Galenum, eo loco consule

Pycnotica, & Pycnosis, uide condensantia, & Obstruẽtia.

Pyelus Græci uocant paruos alueos in quibus natationes instituuntur, 7. meth. 6.

Pylωρος posterior est, & inferior uentriculi terminus, sic dictus, quoniam portæ modo, ne nutrimentum ex eo confestim dilabatur, prohibet, libr. Introd. cap. 11. qui & Pyloron dicitur ad dextram propè iecur situm habens, lib. de ven. & art. dissect. cap. 1 qui & Ianitor dicitur, vide Porta Ventriculi.

Pylus, uide Myrmecię, Clauus, Callus.

Pyosis, uide Onyx.

Pyricauton, idest ambustum igne, simul & is affectus eodem nomine appellatur, quo quis in aqua feruenti vstus fuerit, 1. de comp. med per gen. cap 4.

Pytiroides, vide Hypostasis.

Pyriama, fotus, fomentum est, non vno modo corpori admotum sed uel per suffitum, uel calidam spongiam humido aliquo decocto imbutam, uel uaporem per arundinem, uel cucurbitulas.

Pyri-

Pyrinoides, vide Dentem.

Pyulcon organum, siue instrumentum est, quo mulsa per ulcus infusa, iubemus aliquando quidem, ut ægri inclinati in laborantem partem tussiant, aliquando etiam molliter concutiendo, sicque pus vniuersum, saniemque vlceris extrahimus, 5. metho. c. 8. à quo & Pyulca, i. puris attractiua medicamenta denominātur, 2. ad Glau. 8.

Q

QVADRATVM corpus, quod & Eusarcon vocant, est quod nec gracile, nec crassum, nec calidum, aut frigidum, aut alio quouis nomine ex ijs quæ excessum defectum ne indicant dicere possis, 1. de temp. cap. 9 sed inter hæc omnia extrema medium constituitur, 3. de caus. puls. cap. 11.

Quartana febris, τεταρταῖος πυρετὸς, *est, cuius circuitus est quarto quoque die, quo unam & eandem accessionem facit, ac unam, & eandem remissionem, libr. de Typis, cap. 4.*

Quassatio est quartus luxationis vertebrarū modus; tria enim uitia ex uertebrarum exturbatione contingunt, cum retro abeunt gibberositas, cum intro repanditas, cum in latus torquentur obstipitas, præter hæc quartum vertebrarum uitium accedit, cum dimotæ quidem iuncturę ac compages sunt; sed vertebræ tamen in sua sede permanent, quassationem hanc appellani, 3. de artic. 2. Dicitur & quassatio casus inæquabilis pilorum non dissimilis ijs, quæ abscidit bipennis, lib. finit.

Quotidiana febris, vide Cathemerina.

Quotidianarum febrium typus est, qui quotidie vnam, & eandem accessionem, & eam quidem longitudine commensuratam, & vnam eandemque remissionem habet, vt Tertianus circuitus est, qui tertio quoque die,

vnam & eandem acceßionem longitudine commensuratam, & vnam & eandem remißionem facit, libr. de Typis, cap.4.

R

RADENS bilis, *vide Ator succus, & Acida bilis.*

Radius, vide Cubitus.

Radicem uasis, seu venæ uoco priorem eius partem, quę vel iocinori propior est, vel etiam Cordi hęc in colle ab inferiore est parte, in brachijs & cruribus à superiore, 5. meth. cap. 3.

Ramenta sunt membranarum intestinorũ rasuræ, aliquando etiam cruentosæ, 1. loc. aff. 4. vide Strigmenta.

Ramex, Hernia, Græcè Cele, est omnis in Scroto tumor siue ex delapsu intestini, siue Omenti, siue Vasorum spermaticorum, varicis, tophi, siue lenti humoris, siue aquosæ substantię, libr. finit. Fit autem & aliquando Ramex in inguine, quoties quidam validus Tendo (qui & membraneus dicitur, qui ante inguina ortum habet, & pubis ossi inseritur) laxescit, eiusque robur infirmius fit, & cũ eo totus hic inguinum locus, laxior redditus, partes quasdã corporis subiacentium in se recipit, ueluti intestinorum, uel omenti, 4. de anat. adm. cap. 6. vide Celas.

Ranula, tumor est phlegmonodes sub lingua consistens potissimum in pueris, quem Gręci βάτραχον uocant.

Rarefacientia medicamenta, quæ Aræotica Græci uocant, sunt quę cutis meatus referant, 5. simpl. c. 14. uide Anastomotica.

Rarum corpus est, cuius partes multis spatijs inanibus interceptę sunt, aere plene, è contra corpus densum, seu spissum, 1. simplic. 13. siue rarum corpus est, quod meatus quos Græci poros uocant magnos habet, 2. de sanit. tuen. cap. 5.

Rarus

Rarus pulsus, uide Creber pulsus.

Rascetta, uide Brachiale.

Rationalis medicorum secta est, quæ naturæ rationem præbet, morborum causas inquirit, & signis ad illarum inuentionem utitur, curationem capiens à contrario, prout causæ exigunt, in Introd. cap. 3.

Raucedines, uide Branchos.

Recidiua febris est, quam prauorum humorum reliquiæ putrescentes accendunt, cum omnis humor alienus à natura corporis in quo continetur, aptus non sit ad eius nutritionem, & deinceps neceßariò ad putredinem conuertatur, 2. aphor. 12.

Reciprocus pulsus, uide Deficiens, & Recurrens.

Reciprocus decurtatus, uide Deficiensdecurtatus.

Recrementum, uide Callosum corpus.

Recrudescentia, ulcera maligna uocat, & recrudescere, quasi rursus crudum fieri, atque in pristinam malignitatem quippiam redire, ac rebellare, 2. de fract. 28.

Recta sutura Caluariæ, uide Obelæa.

Rectum intestinum est ultimnm intestinorũ omnium, quod ad sedem usque porrectum est, 6. de anat. adm. cap. 9. quod & princeps intestinum uocatur; laxaque eius pars inferior, qua maxime laxatur, ad cuius finem est Sphincter, id est constrictorius musculus, ad cuius distinctionem reliquam recti partem, qua maximè dilatatur laxam appellamus, lib. de uuluæ dissec. cap. 1. quod & extensum, & longum dicitur lib. de anat. uiu.

Recurrentes nerui, uide Nerui recurrentes.

Recurrens est, qui ad quantum excurrit magnitudinis aut uehementiæ, in aliis rursus ad tantundem recurrit, lib. finit.

Reduuia, vide Paronychia.

Refrictio, vide Anatrypsis.

Regius morbus est, qui amaram bilem in toto corpore redundantem comitatur, erisypelata & vlcera serpentia, cum eadem amara bilis vnam quampiam particulam obsidet; nigram verò in toto quidem corpore, elephantia, in vna quapiam particula, Cancer subsequitur. Pituitoso excremento in toto quidem corpore, succedit hydrops leu cophlegmatias dictus, cum in vna insedit particula tumor qui ædematosus dicitur, 3. de sympt. caus. cap. 2. vide Arquatus, & Icteros.

Relaxantia quædam medicamenta vocantur, Græcè chalastica, familiari omnibus propè recentiorib. medicis vocabulo, inde nimirum sicut & nomen ipsum indicat, quod tensas laxant particulas, quippe relaxari ac intendi, contraria inter se dicunt, 7. de compos. med. per gen. cap. 9. vide Chalast. c1.

Remissionem febris vocat secundam totius circuitus paroxysmi partem, in duo vniuersa diuisi, accessionem & remissionem, lib. de totius morbi temp. c. 8. vide Ablatio.

Remissus pulsus, vide Vehemens.

Renes, νεφροί, peculiare quoddam corpus sunt, densum, ex carne & fibris constitutum, carneaq; substantia, non paucas habens inuolutiones, figura autem Græce literę C, & in medio cauitatem quandam, qua ex venis & arterijs serosum excrementum excipiunt, ad quos non maiores solum venæ, quarum aliæ in cauitatem hanc inseruntur, alię in membranam quę eos tegit, sed meatus etiam capillis modò exiles deferuntur, ad renes siti, paulò altius quàm ilia, à quibus duo urinarij meatus emergunt, quibus ad vesicam vrina reducitur, quorum operatio est secernere, & percolare serosum excrementum à sanguine, lib. de ren. aff. dign. cap. 1.

Re-

Repanditas, vide Obstipitas. Quassatio, Chyphosis.

Repercutientia, vide Attrahens.

Respiratio, & Respiratus, vide Inspiratio, & Transpiratio.

Resolutio neruorum, est deperditio motus in aliqua corporis parte, non autem sensus; si enim deperditur sensus dicitur sensus resolutio. 3. loc. aff. 10. licet eiusdem capitis initio dicat, vbi omnes pariter nerui tum sensum, tum motum amiserint, apoplexia hæc affectio appellatur; vbi verò alteri laterum, aut dextro, aut sinistro id accidat, resolutio, eius scilicet partis, in qua consistit affectio, interdum dextræ, interdum sinistrę; quod si in aliquo membrorum idem euenerit, eiusdem membri resolutio, Græcè paralysis esse dicetur, 3. loc. aff. 10.

Resolutus oculus dicitur, vbi naturali motu destitutus, neque sursum, neque deorsum intendi potest, verum sensus expers fit, frequenter id mali, partibus etiam oculi accidit, lib. Introd. cap. 15.

Restitutio, est oßis vel membri in propriam sedem collocatio, & repositio. 3. de fract. 38.

Rete, vide Omentum.

Retentrix facultas, vide Attractrix.

Retiforme corpus; est quasi tunica, humorem vitreum oculi ambiens, quod ex Cerebri portione superne descendente atq; amplificata conflatum est, reti simile, quod à Choroide, i. tenui Cerebri tunica, quę illi supernè dimittitur, continetur, vnde tunica oculi choroide, idest secundina nominatur, 10. de vsu p. cap. 2. vide Choroides.

Retiformis plexus, vide Plexus variciformis, & Amphiblestroide.

Retina est panniculus vitreum humorem oculi circun-

cun-

cundans quasi rete, cui annectitur alius qui dicitur secundina, quod secundinæ sit similis, iuxtà quem tertius est qui ossa contingit durus & solidus, unde scliros dicitur, lib. de ocul. cap. 2.

Reuersiua febris nominatur, quæ non est acuta, sed diuturna, & imperfectas habet solutiones. com. 2. in 6. de morb. vulg. 21.

Reuulsio est, euacuatio alienę materiæ per loca contraria, vide Purgatio, & Deriuatio. Est autem reuulsio facienda deorsum quidem vbi succi ad superiora feruntur, sursum vbi ad inferiora vergunt, & vbi introrsum ad exteriora, vbi extrorsum ad interiora, vbi dextrorsum inclinant in sinistrum, si sinistrorsum ad dextram reuulsio facienda; sic sanè fluxiones quæ retro inclinant in priorà reuellendæ, quæ in priora in posteriorem regionem abducendæ sunt, lib. de hyrudin. cap. 2. lib. de Deriuat. c. 19. quā Græci Antispasin vocant, vide Antispasis, Deriuatio, Purgatio.

Rhabdoides sutura, eadem est ac recta capitis sutura, vide Obelæa.

Rhachitæ, qui & Rhachiæi sunt dorsales musculi, 4. de anat. adm. c. 6. 7. aph. 36. Rhachitis medulla, i. spinalis medulla, vnde Rhachis spina est, vide Dorsum, Medulla.

Rhacodes, i. lacerosa, vniuersa est cutis à pure circa abscessum aggregato sufficienter extenuata, instar laceræ vestis, idque accidit, vbi qui ad abscessum perueniunt tumores tardi secti fuerint, aut ob medicantium imperitiam, aut eorum quibus medela adhibetur timiditatem, qui secari non patiuntur, sed expectant vt longiori tempore cutis à pure rodatur, 2. Glauc. 8.

Rhacosis, i. detritio, multa scroti extensio est, lib. finit.

Rhagas, idest scißura, fissuraue, diuisio est labia obtinens callo obdurata, libr. finit.

Rhagades, sunt rugæ ani intumescentes, rimæque ac fissuæ sedis, 1. de comp. med. loc. cap. 8. quæ & rimæ sedis dicuntur, non aliter quàm labra, quandoque & manus ex vehementi frigore, Plinius fissa appellat.

Rhages dicuntur extremi digitorum fines, qui & κορυφαὶ vocantur.

Rhagois tunica, quæ cærulea, vue & uniformis dicitur, est oculi panniculus, albugineum humorem tangens, & circundans, nigri coloris, vnde vuea tunica à colore dicitur, post quem est alius panniculus cornu similis. Vnde Ceratoides, i. Corneus appellatur, iuxta quem est tertius non circundans alios, sed eos intra se iungens, quem coniunctiuam vocant, & Adnatam, siue Agnatam; Inter crystallinum & albugineum est tela aranea, lib. de ocul cap. 2. & Introd. cap. 11. & 10. vsup. c. 4.

Rhaphe, idest sutura, commissura, syntaxis serrata, vide Commissura.

Rhegma, i. ruptum, est oßis ad os traductio à profundo ad superiorem, lib. finit. vel Rhegma est solutio continuitatis in vasis, vt Fractura in osse; Conuulsio, seu spasma in neruo, Apospasma in ligamentis, Thlasma in musculis, ita Rhegma in vasis ex violento ictu, vel graui casu, vel alio quopiam valente motu excitata, 4. meth. c. 1.

Rhetidosis, idest oculi tabes, & corrugatio, 3. meth. 2. vide Tabes oculi.

Rheuma, idest fluxio, & humorum decubitus, 1. de comp. med. per gen. 4. vide Fluxio.

Rheumaticus vocatus affectus, ea ratione prouenit, qua toto videlicet corpore infirmo, quæ vna est mali habitus species, principibus verò illius partibus, paulum

licet

licet ipsis insit sanguinis grauari tamen solitis, eumque ad carnosas cutis partes protrudentibus, potissimumque ad adenas excipiendis recrementis idoneos, tum ob substantiæ laxitatem, tum quia omnium partium minimè robustas habent naturales virtutes, sicut & pinguedo; partes enim infirmiores omnium primæ, excrementitijs morbis corripiuntur, lib. de cur. rat. per sang. capit. 8. fluentibus verò humoribus Rheuma, seu fluxio dicitur, cum verò in aliqua parte consliterint, is affectus qui inde generatur, Rheumaticus appellatur, 2. Glaucon. capit. secundo.

Rhexis, idest ruptio, est vlceratio ab ictu, vel alia quapiam causa, in alto totas subinde membranas diuidens, vel etiam humores, quibus videndi facultas administratur, effundat, lib. Introd. cap. 15.

Rhodinum, vide Oxyrhodinum.

Rhodomeli, idest, mel rosaceum, quod aliquando simplex, interdum purgatorium paratur.

Rhœas siue Rhyas, vide Encanthis.

Rhogme est ossis interruptio, per superficiem recta vel angusta, vel lata, lib. finit.

Rhopalosis concretio est summorum pilorum indiuisibilis, qui etiam amplius non crescunt, lib. finit.

Rhus, profluuium fœminarum propriè apud medicos significat, fluente sanguine assiduè penè & inordinatè per vterum; longeq; diuersa fluxio est ab ea, qua fluit sanguis per vterum menstruis periodis, cum illa præter naturam sit, hæc verò secundum naturam; Morbi nomen est ῥοῦς γυναικεῖος, fluxus muliebris.

Rhyas, est oculorum vitium, quando meatus qui ab oculis in palatum desinit, vel obstructus, vel conniuens, excrementa, non ad loca consueta transmittit, sed in oculos regurgitare facit, com. 2. in 6. de morb. vulg. 32. vide Rhœas,

Rhœas, & Encanthis.

Rhypodea medicamenta sunt Græcè appellata, quæ à sordium similitudine, quasi strigmentosa nominantur, 2. de comp.med.per gen.cap.1.

Rhyptica siue extergentia ea medicamenta nominantur, quæ in superficie, siue in cute, siue in ulcerib. sordem auferunt; quæ uerò altius poros expurgant, ea Ecphractica, & Eccathartica, quasi expurgantia, & farctu liberantia dicas, appellantur, 5. simplic.12.

Rhythmus in pulsu est proportio temporis ictus, ad tempus quietis, 1. de differ. pulsi. cap.7.

Rigor ῥῖγος, est insiti caloris perfrictio, cum sensu doloris subita & uniuersim facta, lib. de tremor. conuul.c.6. Nominaturq; etiā Rigor, neruorū conuulsio, & Tetanos, 3. loc.aff.10. Estq; concussio & commotio inæqualis totius corporis à tenui & acri, copiosiorique humore quàm qui in horrore peccet, 3. sanit. tuen.5. qui & Rigor & Rigos dicitur, 1. de sympt.caus.cap 8. vide Frigus.

Rigos, vide Rigor.

Rigor sine febre nonnullis quidem accidit semel, nonnullis autē per uices interpollens multorum spacio dierū, vel à principio vsque ad finem continuatur, aut videlicet est ita omnino exiguus, vt neque adesse videatur, cum se quieti tradiderint sed cum moueri cœperint, tunc demum eum sentiunt, ut totam vim habet, vt sit etiam sine motu molestus, quod accidit pituita humore redundante, sed non putrescente, quando autem hoc tempore humor putruerit, non modo rigent, sed etiam febricitant ægri, 2. de differ. febr. cap. 5.

Rob, vide Succum medicatum.

Ros, tertia est humiditatis species vnde partes nostri corporis nutriuntur, quæ continetur in omnibus animalis parti-

partibus, ceu ros quidam per eas sparsus, quam inserere particulis, sine nutrimento non est, 7. meth. 6.

Rotula, uide Patella.

Rubra bilis, vide Bilis Pallida.

Ructus est flatus excretio per gulam, cum & alius sit qui per intestinum rectum secernatur, comm. 5. in 6. de morb vulg. 4.

Ruptura, vide Vnionis solutio.

S

SACCVS, vide Cæcum Intestinum.

Sacer morbus, ἱερὰ νόσος, i. Epilepsia, quo eius magnitudo designetur, sacrum. n. apud antiquos, significat magnitudinē; alij uerò sacrū dici putant, quod diuinus esset, & à dijs in vindictam mitteretur, quos Gal. reprehendit.

Sacer ignis, i. Erysipelas, lib. de purg. med fac. licet Celsus, ignem sacrum prauum vlcus existimet dici.

Sacrum os, vide Dorsum.

Sagittalis sutura, vide Obelea.

Salsa pituita est, quę alieno calore computruit, 2. de natu. fac. cap. 9. quæ salsa redditur, aut propter putredinem, aut propter salsæ serosę humiditatis admistionem, 2. de diff. r. febr cap. 9.

Saltus, qui & Palpitatio, & Palmos dicitur, secundo meth. 2. vide Palpitatio.

Saluatella vena est ramus venæ axillaris, media percurrens inter medium digitum manus, & auricularem, 3. de anat. adm. cap 5. & lib. de anat. viu.

Salubre corpus simpliciter est, quod ab ipso naturę ortu, bonam habet temperaturam, in simplicibus & primis particulis, atque in ijs quæ ex illis componuntur instrumentis, est commensuratum, lib. Artis med. cap. 4. ex aduerso Insalubre simpliciter, ibidem.

Sangui-

Sanguificatio, quę & Hæmatosis nominatur, est mutatio alimenti in sanguinem, lib. finit. vide Attractrix, & Hepar.

Sanguifluas uenas eas appellat Hippo. quæ magnæ sunt, quibus ruptis, sanguinis eruptiones cõtingunt, id quod ex paruis euenire non consueuit, nam & paucus ex huiusmodi sanguis effunditur, & cito, ad oras ipsas diuisas coalescit, nocumentumque non affert, 2. de fract. 24.

Sanguinarium medicamentũ, quod & glutinatorium, cruentis opitulans, Græcè autem Enæmon dicitur, est quod vulneris oras committere, seu glutinare molitur, 3. de compos. med per gen. cap. 2. vide Glutinatorium.

Sanguineus Cordis Ventriculus dexter ipsius est, quo priori orificio sanguis in Cor intromittitur, posteriori autem ex ipso in pulmonem deducitur, vt alius est Cordis ventriculus sinister quidem, quem spirituosum nominant; quo priori quidem orificio, ijs quæ in pulmone sunt arterijs, posteriori omnibus quæ toti animali sunt diffusę, Cor est continuum, 6. de vsu par. 7.

Sanguis nunc sumitur pro omni in vasculis incluso succo, in quo pituita, vtraque bilis, & tenues serosique liquores continentur, nunc pro quarta substantia, ut è directo reliquis humoribus opponitur, qui propriè sanguis dicitur, & è cuius exuberantia tota collectio nominatur, commen. 4. in 6 de morb. vulg. 26. & comm. 2. in 6. de morb. vulg. 38 & lib de multit. c. 10.

Sanies, uide Sordes.

Sanitas partium similarium, est calidi, frigidi, humidi, & sicci symmetria, dissimilarium uerò compositio, numerus, magnitudo, figura conueniens, 1. de sanit. tuen. c. 1. & 4. & com. 2. in 1. de morb. uulg. 3.

Sapa, quam alij Siræon uocant, est mustum plurimum

coctum, sunt qui & ficum siccarum decoctum ita nominent, lib. de attenuante diæta, cap. 12. uide *Apothermus*.

Saphatum apud *Auicennam*, & *Plinium* manantia capitis ulcera, una uoce nominant, quæ Græci ἀχῶρας & Κήρια, *Aliabbas* tineam, sub quo & ficus, & ψυδράκια, & ἐξανθήματα collocauit.

Sapor, uide *Chymus*.

Saphena uena est, quæ desuper ad partem cruris domesticam descendit, quæ descendendo occultatur, donec partem super malleolum interiorem operire incipiat, libr. de anat. viu. vide *Malleoli uena*.

Sarcocele est morbus testiculis induratis conueniens, quod si aquosus humor in tunicis quæ circa testiculos sunt aggregetur, *Hydrocele*, *Epiplocele*, & *Enterocele* dicitur, libr. de tumor. cap. 15. Sarcocele uerò simpliciter *Ramex* dicitur, 14. meth. cap. 17.

Sarcoma est carnis in naribus præter naturam auctio, differens à *Polypo* magnitudine & opificio, lib. finit.

Sarcomphalon incrementum carnis est, præter naturam in *Umbilico*, uel mitis, uel malignæ. lib. finit.

Sarcosis in utero est carnis collectæ expullulatio, quam si magna sit particulatim recidere conuenit uellicatum scalpris, quo celerius emoriatur, sin parua protinus tollere, lib. finit.

Sarcoticum medicamentum est, quod carne ulcus implet, 3. meth. 2.

Satyriasis, & Satyriasmus, vide *Priapismus*, & *Elephas*.

Scabies, uide *Psora*.

Scabies oculi est summarũ genarũ, angulorumq; oculi erosio cũ pruritu, quã acerrima fluxio progignit, lib. finit.

Scalpella, uide *Laminas*.

Scal-

Scalptum uocant frictionem, motumq; per ungues effectum, quod in prurientibus particulis animalia naturaliter faciunt, idque in ipsis omnibus reperitur, com.5.in 6. de morb.uulg.4.

Scamnũ Hippocraticũ, uide Hippocraticũ scamnum.

Scaphoides.i.os nauiculare, siue nauiforme, est os profundo sinu excauatum, Tali caput anterius & oblongum excipiens; sic dictum à scaphę similitudine, cauitatem enim habet oblongam scaphæ similem, qua simile caput Astragali, seu Tali intra se admittit, uide Cuqiforme.

Scapulæ sunt ossa post thoracem sita, cum osse occipitis, spinaq; thoracis costis & osse quod gutturi prężiacet, musculorum opera copulata, lib.de ossib.cap.14.quę & Omoplatæ dicuntur, lib.Introd.c.10.uide Omoplasę.

Scarificatio idest cutis incisio, libr.de cucurbit.cap.4. vide Encharaxis.

Sceletos est oßium humani corporis inuicem cohęrentium vniuersa compactio, libr.de ossib.in proœmio; appellatur autem sceletos, quasi cadauer assiccatum, 1. de anat. adm.cap.2.

Scelos, crus, pars est corporis organica, à coxendice ad imum pedem protensa, pręcipuum ambulationis instrumentum, cui per ossa innitimur, in femur tibiam & pedem diuisum.

Scelotyrbe, quasi cruris turbem, vel perturbationem dicas, species est resolutionis, qua erectus ambulare homo non potest, & latus alias in rectum, quandoque sinistrum in dextrum, nonnunquam dextrum in sinistrum circũfert, interdum quoque pedem non attollit, sed attrahit, velut ij, qui magnos cliuos ascendunt, lib.finit.

Sceptica, est illorum medicorum schola, qui nihil sciri posse dicebant, lib.an sanguis in art.nat.cont. cap.5. atque

in singulis rebus hęrent, atque hæsitant, libel.de subfig. emp.cap.1.

Schesis dispositio est, quę facile discutitur, vt calefa-ctum in sole lignum, ex aduerso ei qua ægrè soluitur, vt quod igni eatenus excalefactum est, vt iam accendatur, et fumum edat, 8.meth.c.1. Schesis est aduentitius corporis habitus, 3.de caus.puls.cap.10.vide Affectus.

Schetica febris est, quę facile discutitur, velut hectica, quę difficile, 8.meth.1.

Schetron, exquisitum victum uocat Hippoc.ita qui contrarius ei est Phaulon, idest simplicem ac vulgarem & exquisitum; medium autem Hypophaulon, idest subuulgarem nuncupauit, 1.fract.45.

Schidacedon, est diuisio per longitudinem facta conueniens fractis ossibus, in qua non omnino separantur à se partes sic affecti ossis, sed veluti per rectitudinem finduntur, veluti Cauledon, diuisio est per transuersum facta, 6. meth.cap.5.

Scindapsos, vide Pituita.

Scirrhosis est liuiscens & crescens caro, ex uehementiv diuturnæ inflammationis orta, lib.Introd.c.15.

Scirrhum nominamus tumorem durum, qui sine dolore est, non tamen omnino sine sensu, talis enim sanabilis non est; Sunt qui eos duntaxat tumores qui præter naturam sunt, & omnino insensibiles scirrhos appellandos censeant, reliquos non scirrhos, sed scirrhosos tumores, 14. meth.c.9. Exquisitus uerò Scirrhus nominatur, qui omnino durus, sensuq; priuatus est; qui verò non omnino insensibilis est, difficulter tamen omnino sentit, ex humore lento, & crasso, qui partibus quæ indurantur tenaciter infigitur, non exquisitus, 2.ad Glauc.4.

Scleriasis, idest durities, est tumor palpebræ cum rubore

bore, & dolore, difficile aboletur, durat magis quàm inflammatio, lib. Introd. cap. 15.

Sclerintica pharmaca, i. indurantia medicamenta, quæ duritiem corpori inducunt, quod tribus auxilijs præstatur, congelatione, siccitate, & repletione siue tensione.

Scleroma, ideſt durities, tumor eſt duriuſculus, qui in parte vulvę aliqua naſcitur, fitque plerumque ex phlegmonis, quæ diu permanſere, lib. finit.

Sclerophthalmia dura lippitudo, qua oculus durior, ad motum pigrior, dolens, rubicundus redditur, palpebręque duriores, ſiccioresq; fiunt, nec poſt ſomnum aperiri facile poſſunt vel inuerti propter duritiem; differt à Xerophthalmia, ſola magnitudine doloris duritiei, & ſiccitatis, quod hæc ſit illa ſatis imbecillior.

Scliros tunica, vide Retina.

Scolioſis, vide Obſtipitas, Chyphoſis.

Scoptulæ, vide Omoplatę.

Scotodinos, hoc eſt tenebricoſa vertigo; cum. n. caput circumagi uidetur. Dinos, ideſt vertigo nuncupatur, cum autem & tenebricoſa fuerit viſio, Scotodinos, hoc eſt tenebricoſa Vertigo affectio appellitatur; fit autem ob inordinatam ſpiritus flatuoſi motionem; qui vel in capite localem habet generationem, vel ſurſum ex infernis fertur partibus, 4. acut. 42. Eſt autem Scotodinos ſeu tenebricoſa vertigo, quando ſimul res conſpectæ uidentur circumuolui, & ſenſus viſus repente deſtituitur, cum ægrotus ſibi tenebras circumfundi opinetur, 4. aph. 17. Idem affectus, & Scotomia, & Scotoma, & Scotomaticus appellatur; ex ipſa appellatione qualis ſit apparens, quippe à parua occaſione hebetantur ij, qui ſic laborant, adeò ut interdum cadant, maximè ſi aliquando in circum rotentur; ſeu alium quempiam, ſiue rotam, aut id genus aliud quippiã,

aut ipsos quoque quos uocant in aquis uortices circumagi viderint.3.loc.aff.8.

Scotomia, Scutoma, Scotomaticus affectus, vide Scotodinos.

Scrofulæ, quæ & Strumæ Chœrades, & Parotides, & Eparmata dicuntur, sunt apostemata, secus aures, libr. de med. facil. par. cap.11.

Srotum est tunica extrinsecus testiculos ambiens, libr. Introd. cap.10. quod & Scortum, & vulgo Bursa testium, dicitur.

Scutiformis chartilago, uide Cricoides.

Scybala excrementa, sicciora, & quasi in nucleum formata, combusta scilicet à visceris phlegmone. 4. acut.

Scypho, uide Choana.

Scyros, idest Callus & Porus.

Scytalides, vide Digiti.

Sebum, siue seuum, est oleosa, & pinguis substantia adipe siccior & magis concrescens, eiusdem tum adipe generis, (vtrumque enim sanguis est concoctus, ex nutrimenti bonitate) nisi quod seuum fragile usque quaque sit, nec ad ignem admotum tam facile liquescat, & cum refrixit denuò concrescat, ut ouis & Capræ; pinguedo liquidior fit, minimeque apta durari, oleo longa uetustate incrassato similis, ut equi, & suis.

Secundiformis tunica, Græce Choroides; uide Choroides.

Secunda, siue Secundina, uide Chorion, Retina, Retiforme.

Secundum naturam fieri, cum multis modis dicatur, in eum tamen sensum frequentius accipiendum est, vt significetur, quod prima ratione à natura fit, idest quod quasi finis ab ea coniectatur, non quod ex consequutione quadam alijs succedere consueuit, talis motus secundum naturam

turā eſt, ſiue ex ſe aliquid , ſiue ab alio moueatur, vt motus Cordis qui in pulſibus fit eſt operatio, & ea ſecundum naturam; qui uerò in palpitationibus fit, is & Corde fit, ſed affectio eſt, & ea non ſecundum naturam, 6. de placit. cap. 1. præter naturam autem quicquid eſt, aut affectus ſunt, à quibus functio læditur, aut cauſa horum, aut ſymptomata, 3. de præſag. ex pulſ. cap. 1. differtque ab eo quod eſt non naturaliter ſe habere, 8 meth. cap. 9.

Sedes, uide vnionis ſolutio.

Sedimentum eſt id quod in vrina reſidet, libr. de vrinis cap. 16. quod ſi ad ſupremam ſuperficiem terminatur, dicitur Nubecula, ſi ad mediam regionem ſuſpenſum, ſi profundiori parte inferiorem occupat locum, Hypoſtaſis, ibidem cap. 21.

Semen ex Ariſtotele, eſt quædam pars vtilis excrementi, à quo & ex quo ſingula fœtus membra efformantur, 1. de ſemin. cap. 14. Adhuc ſemen nihil aliud eſſe dicunt, quam ſanguinem à venis, quæ ipſum continent, exquiſitè confectum, 2. de ſem. cap. 2. quod & genitales virus vocant, 1. progn. 42.

Semicoctos humores appello, qui à ventriculi calore alterationem perpeſſi, non etiam perfectè ab eo ſuperati fuerunt. ſimpl. cap 15.

Seminarij meatus, uide Paraſtate, & Glanduloſi aſſiſtentes.

Semiotica hoc eſt, adnotatrix medicinæ pars eſt, curationi morborum per victum, ſumme neceſſaria, præterita, præſentiaque ſymptomata ad morbi cauſam inueniendam, & ad præſagiendam, diligenter inſpiciens, libr. Introd. cap. 8.

Semiſyderatus homo, uide Syderatio.

Semitertiana, quæ hemitritæus dicitur, eſt febris quæ

ex quotidiana continua, & tertiana intermittente fit, 2. de diff. feb. cap. 7. frequenter febris secundum suam ipsius naturam ex intermittentium genere est, ut tertiana, complexus autem quotidianę febris nullum integritatis tempus priori circuitui relinquit, dum secunda accessio antequam prior absoluatur, inuadere anticipet; hanc ego febrem compendiosæ, claræque doctrinæ gratia, vno volens appellare vocabulo; imposui ei nomen semitertianę, lib. de morb. temp. capit. octauo. Sane non nulli aiunt Semitertianam ita nominatam fuisse veluti semicirculum, ipsam tertiani circuitus dimidio minorem esse asserentes; Alij dicunt Semitertianam appellatam fuisse, quod dimidio tempore tertianam superet, vt si tertiana accessio ex duodecim horis componatur, semitertiana, duodecim ipsas horas tertianæ in se se comprehendat, eisque dimidium duodecim horarum addat; uniuersęque simul euadant duodeuiginti, libr. de Typis, quarto.

Senecta serpentum est, crassissimus quidam lentor ex diuturna latitandi mora hyemis tempore, sub cauernis terræ contractus, quę res potius temporis longitudine, quam senescentis ætatis vitio prouenit. de Theriac. ad Pison. cap. 13.

Senes à Decrepitis, non nulli Hippocratis sectatores distinguunt, nomen seniorum vltimę ætati tribuentes; senes autem in priori ætate statuentes, quæ media est inter iuuenes & seniores; Aliquando senes uocat eos, qui extremam agunt ætatem, 3. aph. 31. Estque id quod proprie omnes homines senectutem appellant, non aliud quàm siccum, & frigidum corporis temperamentum, annorũ multitudinis ratione comparatum, 5. de tuen. sanit. cap. 6.

Sensifici nerui, vide Nerui sensifici.

Sensus

Sensus indigentiæ, est sensus sodi ventriculo, & maxime ori eius concessus, ad cibum sumendum animal ipsum excitans, & stimulans, 4. de vsu pa. cap. 7. qui fames nuncupatur, lib. 5. cap. 8.

Sensus vitiosus est, omnis qui perperam obitus est sensus, quando scilicet proprium sensibile non sentit, vel cum vitio sentit, vel diminute, uel deprauate vt in auditu surditas, auditus grauitas, obauditio. In visu cæcitas, visus obscuritat, & deprauationes quędã, lib. de symp. diff. c. 3.

Sepedonodes, idest putredinosos Græci uocant, q; sunt, qui ad putredinem sunt, proni 8. meth. cap. 7.

Septa, quæ & Septica medicamenta dicuntur, sunt omnia quæ tum eliquare, tum colliquare, ac potissimum carnem tenellam, idque absque dolore possunt, huiusmodi sunt arsenicum, auripigmentum, sandaraca, chrysacolla, Aconytum; Vocantur autem Septica hoc est putrefacientia cum putredine; symptomatis autem similitudo, vt sic appellemus efficit, inter hæc autem numerantur, & Cathęretica, hoc est detractoria, quę extimam modo superficiem, quam tetigerint, detrahant, non tamen in altum subire valeant, vt alumen, galla omphaticis, æs combustum lotum, 5. simpl. 15.

Serapium vocat Actuarius potionem eam quam hodie syrupum voce magis barbara nominant; sic verò vocant, quando medicamenta cum melle, vel sacchare donec concreuerint, coquuntur. Diuidunt seplasiarij syrupum in breuem & longum, breuem quod parum aquei humoris in se habet, appellant, alioque nomine communem uocant, longum quod humoris aquei multum obtineat, nominantque alia uoce decoctum.

Septum transuersum, uide Diaphragma.

Serosum recrementum, vide Ochimatrosis.

Serpigo,

Serpigo, vide Herpes.

Sesamoidea ossa à sesami leguminis minuti specie sic dicta, quę multis manuum, & pedum articulis natura ex abundanti velut auctarium circumponit, securitatis gratia, 2. de vsu p. cap. 12.

Sessilis verruca, vide Formica, & Myrmecia.

Sextans pendet vncias duas, sestarius vncias tres, 4. de comp. med. per gen. 14.

Sicca frictio est, quæ corpori foris adhibetur, ad curandam quodammodo lassitudinem nullo humido, aqua videlicet, uel oleo foris circumfusis, 2. simpl. cap. 25.

Siccus hydrops, vide Hydrops.

Sief, vide Collyria.

Sielismus, est salivæ plus æquo in os affluxus, siue ab humidiori capite in glandulas ad radicem linguę sitas, siue à Ventriculo multa pituita redundante, quę ex eo secundum gulam in os prorepit, 8. de comp. med. loc. cap. 4.

Sigmoides apophysis dicitur processus unus Omoplatæ quod instar antiquæ Græcorum literæ Ϲ, cauus sit, qui & Ancyroides & Coracoides appellatur.

Sigmoides mēbranę, seu chartilagines sūt tres tunicæ, q̄ in vena Cordis arteriosa sūt quæ pulmonē alit, intus foras spectantes, quas à figura Græcæ literæ sigma, qui accuratius tractarunt anatomas, sigmoides appellarunt, 6. de vsu par. 14. Sigmoides adhuc dicuntur, chartilaginum asperæ arteriæ extremę partes, quę sigma literę figuram referunt, 4. loc. aff. 6. vide Cricoides

Signa indicatoria, vide Decretorius.

Significatio febris, vide Insultus accessionis.

Signa aliqua mala sunt, tum vt signa, tum vt causę, vt signa quidem quoties ex difficilioribus fiunt affectionibus, vt causæ verò quoties ipsa rursus alias committant pra-

uas

uas affectiones, 2. progn. 49.

Sima Hepatis pars est, concaua ipsius pars, qua parte iaccet vena porta; Vnde per Meseræi venas alimentũ a ventriculo, primisque intestinis attrahit, cuius opposita, conuexa & gibba nuncupatur. 4. de vsu p. cap. 13.

Similare membrum, quod & simplex, homogeneum, & prima corporis particula quæ ex primis constat elementis, & ex qua aliæ sunt, est, cuius quamcumque partem sensibilem sumpseris, erit illa toti communicans in nomine, et definitione, sicut os & caro, de anat. viu. cuiusmodi sunt arteria, vena, nerui, ossa, chartilago, ligamentum, membrana, caro, libr. de morb. differ. capitu. tertio. vide Instrumenta.

Simiosis, vide Annotatio.

Simplex morbus, vide Compositus.

Simplicem febrem vocat Hippoc. quæ mitis est, & cum signis tutis, 1. crif. 16.

Sinapismus est medicamentum vehementer calidum, ex sinapi compositum, capiti conueniens. 3. loc. aff. 4.

Sinciput est anterior capitis pars supra frontem sita, capillis intecta, lib. Introd. cap. 10. vide Bregma.

Singultus λύγξ, est veluti conuulsiua quædam oris ventriculi affectio quod ex humorum copia grauatur, vel mordetur, vel propter frigiditatem contristatur, com. 1 in 1. prorrhet. 23. tum ex immoderata manitione, 4. acut. 69. non autem est vera conuulsio, vtpote quæ in solis musculis accidit; ventriculus autem nec musculus est, nec eius os, 3. de cauf. symp. cap. 2.

Singultuosa febris est, quæ in singultu rodentem, ac acerrimumq; humorem vomit, à quo tamen symptomate febrientes sunt liberati; verum febris huiusmodi, nequaquã singultuosa dici debet, nisi singultum per totum morbum

simul

simul cum febre, ęgrum exacerbauerit, 4. acut. 69.

Sinus qui & Vomica, est solutio continuitatis in carnosa parte effectus, cum sanguinis quadam in mediam regionem, affluxione, id quod abscessui, & sini commune est, quoad enim pars ita affecta, in exteriore summitate occlusa est, atque os nullum habet, abscessisse quidem ipsa dicitur; affectio verò abscessus propriè, idest apostema vocatur; at vbi aliqua ex parte aperta est, vt qui continetur humor excernatur, non amplius abscessus, sed sinus iam appellatur, 2. de his quæ in medic. 27.

Sinus rectus appellatur, cuius os in inferiore parte, fundum in superiore est, obliquus cum in latus declinat; fiunt contrario etiam modo sinus, quibus deorsum fundum, sursum uerò os vergat; sed non his fundum quo facilior saniei exitus pateat, aperimus, 2. de his quæ in medic. 28.

Sinus vuluæ, vide Cornua.

Siriasis est inflammatio Cerebri, & mēbranarum eius, quam consequuntur syncipitis, & oculorum cauitas, febris ardens, pallor, totius corporis siccitas & inappetentia.

Siræon, vide Apothermus.

Sitis, Græce δίψα potionis desiderium est, idest appetitus frigidi, & humidi.

Solidas corporis partes, vocat ossa, neruos, chartilagines, ligamenta, tunicas, musculos, membranas, neruos, arterias, lib. Denotatio dogmatum Hippoc. quas etiam particulas, elementares, similares, & simplices appellat, 1. de natur. fac. cap. 7.

Solutio morbi simpliciter est illa, in qua vel virtute, vel morbo sensim emoriente, vel morbus, vel vita finitur, 3. cris. 1.

Solutus est, qui laxatos habet articulos, 5. de compos. med. per gen. cap. 2.

So-

Sopientia, vide Anodyna.

Sopor, ideſt Coma, propenſio, delatiove in ſomnum eſt, cum vigilare ægri nequeant, non habentes apertos oculos, ſed conniuentes, vel altis ſomnis, vel tenuibus, vel vigiliis detineantur; idque accidit, vel humectata ea parte Cerebri, quæ ſenſus fons eſt, vt in ebriis, deinde ob ſolum frigus; aliquando ob vtrunque ſubinde propter virium imbecillitatem adeò iam emorientium, vt apertas palpebras ſeruare nequeant, com. 1. in 3. de morb. vulg. 7. vide Caros, & Coma.

Soporariæ arteriæ, quæ & Carotides dicuntur, ſunt duæ illæ quæ ab arteria magna ſurſum aſcendente, poſtquam ex Thorace emerſit, ac clauiculas tranſgreſſa in medium iugum peruenit, erecta in duas partes ſciſſa, generantur, 1. de placit. cap. 7. vide Carotides.

Sordes, craſſius excrementum eſt; in ipſa enim primæ carnis generatione, duplex excrementum prouenit, quod omnem qualitatis alimenti mutationem, alterum craſſius, alterum tenuius ſequitur; quę per vniuerſum corpus prouenientia, quod tenuius eſt, ipſa eſt inſenſibilis perſpiratio, quę etiam ſubinde fit viſibilis, quoties vel naturalis calor languet, vel nutrimento vtitur, quam iuſtum ſit amplio re, vel motus quiſpiam vehementior animali contingit; alterum ſordes, quæ in ſummo corpore noſtro colligitur; Quin etiam in vlceribus, tenuis excrementum ſanies, Gręce Ichor appellatur, quod craſſum eſt ſordes; ex priori excremento vlcus humidum redditur, ex craſſo ſordidum, 3. meth. cap. 3. vide Ichor.

Sorici cauda, ſiue Soricinus, vide Myurus.

Sparganoſis eſt, dum ob lactis redundantiam, mamillæ tumefactę ſic diſtenduntur, vt copiam hanc vix ferre queant.

Spaſ-

Spasma, uide Rhegma.

Spasmus, i. Conuulsio, musculi est ad suum principium contractio, uide Conuulsio. Inde spasmosus affectus, i. Conuulsiuus, qui in suo principio, aut non multo postquam fieri cœperit, conuulsionem accersit, com 5. in 1. prorrhet. Adhuc conuulsiuum affectum appellant, qui ante mortem necessariò conuulsionis aliquid per certum inducit. 1. de presag. ex puls. spasmosus autem pulsus siue conuulsiuus, est pulsus inequalis in vna pulsatione, & diuersis arteriæ partibus, in quo utrinque ab extremis retrahi, tendi, conuellique arteria videtur, in modum chordæ tensæ.

Spasmus oculi, uide Mollities.

Spata, instrumentum est, quo Pharmacopolę confecturas in Cacabo, seu mortario mouent, & nos perspicuitatis gratia similiter nominabimus, 1. de com. med. per gen. c. 4.

Spathomela, uide Laminas.

Sperma, spermaticæ arteriæ spermaticę uenæ spermatici pori, vide Semen Glãdulosi assistentes, & Parastate.

Sphacelare Hipp. in lib. de fract & artic. pro corrumpere vsus est; sphacelus autem est corruptio substantiæ vniuscuiusque partis quæ sphacelari dicitur, saneq; partis carnosæ interitum ex magnitudine inflammationis quem propriè Medici gangrenam nominant, Græci sphacelum etiam appellabant, 7. aph. 50. sphacelon, adhuc uocant ossis cariem. 14 meth. 17. sphacelos uocem sunt qui dicunt vehementem dolorem declarare, alij totum inflammationis excessum, vt partem ad corruptionis periculum inducat, 2. loc. aff. 7.

Sphacelodes Hemicrania, idest alterius capitis partis conuulsorius dolor. 2. loc. aff. cap. 7.

Sphacelon, vide sphacelare, & syderatio.

Sphæromata, uide Natem.

Spha-

Sphage.uide Antricardion.

Sphagitide,idest uenę ingulares,5.meth.cap.4.

Sphenois os,(quod & Polymorphum appellatur, libr. Introd.cap.12.)est quod ad cunei similitudinem, ex utroque latere a Caluaria ad palatum tendit, superiorem maxillam constituens, cuius ossis apophyses utrinque concauæ, ab alarum similitudine, Pterygodes nuncupantur, lib.de ossib.cap.1.

Sphincter quasi strictor, seu constrictorius est musculus constringens orificium recti intestini, 6. de anat.adm.4. vide Rectum.

Spicilla,uide Laminas.

Spina est omnium vertebrarum, quas spondylos uocăt, structura. sumitur & spina aliquando pro medulla spinali, 3.loc.aff.10. vide Dorsum, Myelon, & Medulla spinalis.

Spirationem naturalem appellat Hippo.spirationis facilitatem, significantem neque thoracem, neque Cor, aut pulmonem, neque præcordia doloris aliquam habere affectionem, quin etiam neque partes quasdam ijs adiunctas ventriculum, lienem, iecur, 1.prog.25.

Spiritus πνεῦμα, pręcipuum est naturæ instrumentum, quo omnes functiones muniaque exequitur; substantia aerea calida, leuissima, tenuissima, omnes in corpore motus naturales ciens; est enim tertia substantia, ex aduerso aliarum duarum solidorum inquam, & humorum, disiuncta; eiusdem planè cum calore natiuo originis, & temperiei cuius est perpetuò comes & instrumentum; nam cum ad vitę munia oporteret calidum innatum per omnia diffundi, is verò singulis solidis partibus insitus & fixus, & immobilis sit; ei natura spiritum socium asciuit, qui ipsum suo celeri motu quò necesse erat deduceret. Eque tanta spiritui cum calore natiuo, substantiæ communio, & proes

operis societas, ut par sit etiam eiusdem esse naturæ, ut non immerito Hippo. spiritus vocarit, impetum facientia, à sui motus celeritate. Aliquando Hippo. absolute ipsam respirationem, vocat spiritum com. 4. in 6. de morb. vul. 4. Unde & densum & rarum spiritum, idest respirationem tardam, & raram vocitabat, 1. de difficul. resp. cap. 2. interdum ab eodem aer inspiratu attractus, qui respirationis, vocisque materia est, spiritus appellatur, 1. acut. & in progn. Aliquando flatus ipse quo neruosa & musculosa corpora distenduntur, spiritus appellatur.

Spirituosos appellat Hipp. eos duntaxat, qui eum inspirant, aere multo indigent, 4. acut. 115.

Spirituosus, uide Sanguineus.

Spiritus flatuosus, qui & flatus etiam appellatur, crassus, ac uaporosus flatus est, non secundum substantiam aerius atque tenuis; Cogita verò eius naturam ex circumstante nos aere, in memoriam reuocans, qualis in Austrinis constitutionibus, qualis in Aquilonaribus fiat; ei enim qui in Australibus assimilatur flatuosus, alteri verò qui in Aquilonaribus, is qui in nobis secundum naturam, est spiritus, 2. Glauc. 6. vide Flatus.

Spiritus animalis est primum animæ instrumentum, in Cerebri ventriculis contentus, ad sensum & motum in vniuersas corporis partes transmittendos, procreatus, 4. loc. aff. 2. Spiritus equidem qui in arterijs continetur, vitalis, & est, & dicitur qui in Cerebro animalis, non quod substantia animæ sit, sed quod est primum eius illic habitantis instrumentum, qualiscunque substantia postea fuerit, qui ex uitali perfectius concocto, & in Cerebri anfractibus elaborato conficitur; qui animalis spiritus, neque eius domicilium, sed primum tantum instrumentum est, eo quod cum ex vulneratione fuerit euacuatus, illico animal quasi mor-

si mortuum collabitur; cum iterum colligitur, reuiuiscit, 7.de placit.cap.3. spiritus animalis, exhalatio quædam est sanguinis benigni, 6.de vsu p.17.

Spiritus detentio, est respirationis ad plurimum tēpus uoluntaria cohibitio, qua & singultus & oscitationes sanantur, 3.de diff.respir.cap.10.

Spiritus densus, est breuis spiratio, hoc est motus respiratoriorum organorum, per breue tempus factus, 3.de diff. respir.cap.10. vide Inspiratio densa.

Spiritus inter exeundum offendens, uide Expiratus.

Spiritus asper à quibusdam appellatur is spiritus, qui cum sono ducitur, siue ob angustiam loci quo ille redditur, siue ab humoris copia, 3.de artic.

Spiritus vitalis à Corde genitus in arterijs continetur, nutriturque respiratione & sanguine; quod si naturalis quoque alius spiritus est, utique is quoque in iecinore, & venis continetur, 12.meth.5.

Spiritus naturalis, vide spiritus uitalis.

Spiritus sublimis est, qui sublimioribus thoracis partibus inspiratur, 4.loc.aff.7.

Spirituum interceptio, vide Interceptiones spirituum.

Spissum corpus, uide Rarum.

Splen, siue Lien, corpus est rarum admodum, ac laxum instar spongiæ cuiusdam, ut succos crassos, & melancholicos facile attrahat, & excipiat, heparque expurget. Vnde ipsum Parenchyma idest affusionem nominant, 4.de vsu p.cap.15. cuius sima partes, seu concauę Iecur, & ventriculum spectant, gibbę his opponuntur, cap.16. cuius corpus tanto est rarius hepate, quanto est crassius pulmone, capit.15.

Splenica vena, est ramus superior & minor uenæ portę, qui totus per lienem spargitur, nam cum uena porta in-

duos pręcipuos ramos distincta sit, hic in lienem abit, alter in mesenterium diffunditur.

Splenici dicuntur, ij propriè, qui induratam splenis affectionem habent, non quibus inflammatum uiscus est; 9. de comp. med. loc. cap. 2. Euadunt autem lienosi à copia melancholici humoris lieni infarcti, quam defluxiones, & fœdus corporis color subsequitur.

Splendentem urinam uocauit Gal. quæ & flaua est, & peculiari, ac propria mistione constat, ita ut gemini coloris esse uideatur, & rufi & rubei, splendorem enim à rufo, nitorem autem à rubeo accipit, lib. de Vrin. cap. 4.

Splenia, vide Plagulæ.

Spondylus, Sphondylus, Spondilon, Vertebra idẽ significant, sunt viginti quatuor oßa, quibus Rhachis, i. spina constituitur, tot enim sunt in homine secundum naturam se habente, aliquando uerò plura, aliquando pauciora visa sunt, omnia caua & forata, spinam habent, & apophyses obliquas, & transuersas descendentes, & ascendentes, vide Dorsum.

Spongoidea oßa, vide ossa Ithmoidea, & Cauernosa ossa.

Spontanea vocantur vlcera, quæ ex mordente humore oriuntur, qui humor ea procreans sistitur in exitu, ac tardat, extremamque cuticulam, quam solam propterea quod ab ea remoratur, tum erodit, tum exedit; quando si hanc quoque sudoris vice transiret, haud quaquam vlcus excitaret, 14. meth. cap. 17.

Spontaneum apud medicos dicitur, non quod sine causa fit, sed quod nostra causa non fit, 6. aph. 14.

Sponte euacuari à corpore dicimus, quæcunque sine aliqua medici opera excernuntur; non nunquam ea, quæ nostrum regit corpus potentia ipsum expurgante, non nunquam ex irritamento aliquo, aut quia à vasis non contineantur,

neantur,4.apho.2.

Sporades morbi, qui & sporadici sunt, qui sparsim priuatimque prehendunt, egros discrepanter fatigantes, neq; secundum communem modum constantes, 1.acut.9.vide Endemus. Communis.

Sporades venæ sunt, propagines quadam venę maximæ in totum crus, ab interiore ipsius parte per inguina procurrentis, inordinatę ad cutem permeantes, modicis interuallis sparsæ, 3.de anat.adm.cap.12.

Spurię costæ. vide Illegitimæ.

Sputum appellatur, non id quod spuendo sanguineum, ac biliosum, atque spumosum est talem enim propriè sputamen nominamus, sed cum neque sanguini, neque bili pallidæ, uel nigrę commistum fuerit, id quod tale fuerit, iam sputum uocamus, 1.de cris.5.

Sputamen est sputum, cui aliquid alieni humoris est admistum, ut bilis sanguinis saniei, 1.de cris.5 sputum autem quod secundum naturam se habet est, cui flauum aliquid admistum est, ibidem.

Spiratus vocant Caprarum deiectiones. sunt autem hæ siccæ, atque id quod excernitur propria circumscriptione rotundum, circumductumque existit. Cum igitur quis hoc pacto, sicca, & circumducta deiecerit, spyratode, idest in spyras uoluta appellantur, fiuntque talia & quod plusculo tempore retinentur, & propter copiam igneæ caliditatis, com.2.in 1.prorrhet. 6. quæ & Scybala excrementa uocantur, uide Scybala excrementa.

Squamosæ agglutinationes quæ & mendosæ commissurę, & temporales dicuntur, uide Lepidoides.

Staltica medicamenta, quæ carnes vulneribus æquant, lib.de Dynam.in proœmio.

Staphyle est carnosa quædam particula, quæ in summo

mo ore apparet dependens, si quis aperto plurimum ore toto, linguam deprimat; hęc ipsa caruncula duobus nominibus appellatur, à ueteribus Gręcis, Gargareon, & Cion, hoc est Gurgulio & Columna; Cęterum posteriores medici fere omnes, non ita, sed Cyonidem, idest Columellam uocant; nam qui staphylen, idest, vuam & acinum ipsam appellant, eorum, neque meminisse pręstat. Nos enim non particulam illam, sed vnam aliquam eius affectionem staphylen, siue vuam nominamus, rarò autem hęc affectio circa columellam contingit, uerum ualde sępe inflammatur, 6. de comp. med. loc. cap. 3. quę & vulua appellatur, lib. de anat. viu. Est igitur staphyle non illius partis inflãmatio, ut quidam putant, sed quądam illius passio, in qua tota Columella laxata, extrema sui parte maior est, & liuida, superna verò tenuis ut similitudinem fructus vuę, vnde nomen accepit, pręseferat, Latini vuam nominant, Gal. ibidem.

Staphyloma, est oculi morbus, cum in summa tunica, quiddam acino simile euenit, 2. meth. cap. 2.

Statum ab Hippo. solere, non temperamentum tantum aeris pręter naturam, sed ẽt omnem cuiusque rei formam appellari, recordemur com. 3. in 3. de morb. vul. in procm.

Status morbi est vehementissima totius morbi pars, 1. de cris. 8. vel status morbi aliud non est, quã morbi quantum ad casus, & symptomata attinet, maximum, 1. aph. 7. vide Consistentia.

Steatocele, affectio est scroti succrescente in eo seuo, lib. Introd.

Steatoma, uide Atheromata.

Stegnosis, idest stipatio, cutis uitium, quo per occultos meatus prohibetur transmitti quod superfluum est, obstructis, siue densatis meatibus, quam densitatem Mysim,

idest

idest conniuentiam uocant, 3. de sanit. tuen. c. 10.

Stegnotica medicamenta, hoc est obstruentia, quæ sensibiles excretiones cohibent, corpus enim quod claudit, & continet in se, nec quicquam quod sensu queat percipi, ex sese emittit, Græcè Stegnon, siue stegnoticum nuncupatur, 5. simpl. 14. vide Obstruentia.

Stelechiæa, vena est superficiaria, & Caudicis more sita, vnde omnes aliæ venę sanguineis ac pedestrib. animalibus procedunt, 6. de anat. adm. c. 8. estque vena magna ad portas iecoris sita, aliarum omnium caudex, ibid. cap. 10.

Stephanos, Corona, & Iris, sunt locus ille cõmunis, quo vniuersa oculi tunicę simul committuntur, 14. meth. c. 19.

Stephanitæ vena, sutura, & os, uide Coronale os.

Sternon, est anterius Thoracis os, 7. de anat. adm. ca. 2. Sedes omnibus costis duplex est, prior sternon, idest pectoris os, posterior uertebra, quę totidem numero planæ sunt, quot & costæ habentur, duodecim inquam; quod quidem pectoris os, vnum quidem os apparet ob harmoniæ perfectionem, quam ipsius particulę in contextu sortiuntur, membranis autem derasis, quod & plura, ossa sint, & numero totidem quot cum eo costæ dearticulantur, palàm innotescit, 8. de anat. adm. cap. 1.

Sternutatio maximum remedium capitis halitu repleti est, qua uno impulsu tum à pulmone, tum à capite spiritus emittitur, ad expurganda ea quę in naribus offendunt, 2. de caus. sympt. cap. 4. Sternutatoria uerò medicamenta sunt, quę naribus admota, vapore ad Cerebrum sublato, crassitudinem humoris dißecent, & per nares seu palatum Cerebrum expurgent, 13. meth. 21.

Stigmata Grecis, inter cutis vitia annumerantur, & dicuntur non puncta, sed maculę punctorum quantitate & forma hominis cutem & superficiem decolorantes, ac

variantes; Vermicatam vulgò nominant.

Stomachi paralysis symptoma est virtutis attractricis stomachi, cum alimentum cito trahere non potest 3. de sympt. caus. cap 2.

Stomachicos plerique homines eos appellant, qui appetentiam perdiderunt, & quibus post acceptũ cibum, ventris os grauatur, atque opprimitur, & quandam ægrè tollerabilem anxietatem habet. Appellant eodẽ modo etiam illos, quibus nausea contingit, & maximè si ad vomitum impellat, & adhuc magis si simul cibi corrũpantur quandoque acidi, quandoque nidorosi facti, quandoque aliam vitiatam qualitatem adepti; Adhuc magis eos stomachicos appellant, quibus ructus huiusmodi cum molestia quadam, anxietate, & subuersione contingunt, sæpe cum nondum cibum acceperunt; quin etiam si per plurimum tempus cibi in ore ventris morentur, grauantes & uix descendentes, hos etiam stomachicos appellant. Alios item appetitum caninum habentes, vt & plurima edant, & maximè grauati, paulò post reuomãt, vocant similiter. Alios rursus, qui fortiter exoluuntur, vbi diutius inediam pertulerint, & si non citius cibum accipiant, in ore ventris morsus percipiunt, quorũ aliqui etiam nauseosi fiunt, nisi citius potum ac cibum acceptent, stomachicos etiam vocant, 8. de comp. med. loc. cap. 2.

Stomachum, os ventris appellant, cum & medici hanc partem ita appellare sint assueti, qui etiam stomachica animi deliquia appellant, & quosdam stomachicos esse dicunt, à quopiam videlicet in eo loco oborto affectu ita appellantes, velut hepaticos ab hepate, Colicos à Colo, Nephriticus à renibus, Splenicos à splene affecto, 2. de comp. med. loc. cap. 1. & 4. de caus. puls. 23 licet stomachi nomine collum omni ventri præpositum, instar isthmi cuiusdam

iusdam angustum, intelligatur, 4. de vsu par. c. 1. quin & Oesophagus, stomachus dicitur, vide Oesophagus. Est igitur stomachus, os ventriculi, idest meatus superior ventriculi, per quem cibi in ipsum intromittuntur; aliud habet, & ventriculus os infernum, quod Graeci πυλωρον, quo chylus descendit, vocitant; duobus enim nominibus, veteres os vẽtriculi nominabant, Stomachum, & Cardiam, idest Cor 8. de comp. med. loc.

Stomatica medicamenta sunt, quae modicè siccant, sic vocata, quod in assiduo sint vsu, ea sunt, quod ex moris conficitur, & quod ex Rubi fructu, & quod ex succo corticis iuglandium viridis, atq; etiam his magis quod ex musto, & cupressi sphęrulis componitur, 5. meth. cap. 10.

Strabilismus, qui & strabismus dicitur, est musculorum oculi, non omnium, sed aliquorum resolutio, ob quam causam, vel sursum, vel deorsum, vel in latera nuunt oculi, lib. finit. vide Illosis.

Stranguria est vesicae affectus quo vrina non retinetur, sed guttatim distillat, libr. finit. quę & vrinae stillicidium appellatur, 8. de placit. 6. fit autem vel imbecillitate vesicę, vel vrinae acrimonia, 3. de caus. sympt. cap. 2. vide Ischuria, & Coeliaca.

Strangulatio, est internecio ob respirationis defectũ facta; qui defectus fit, vel propter angustiã, & coarctationẽ alicuius spiritalium instrumentorum, i. respirationi seruientiũ, vel propter virtutis thoracem mouentis imbecillitatem, vel propter vitalis principij vehementẽ refrigerationem; Angustia autem fit, vel repleta ea regione quae inter thoracem & pulmonem media est, vel pulmonis cauernis & fistulis, vel inflammatione quadam totũ viscus habẽte, vel asperam arteriam, vel eius arteriae caput, quod Graeci larygem & Bronchon nominant, Latini guttur;

V 4 vel

vel illam gutturi praiacentem capacitatem, quam Græcè Pharynga, Latini Fauces nominant, 4. aphor. 34.

Strangulatio vteri, & omnes apnęæ, i. spiritus interceptiones, quæ mulieribus quidem assiduè, & præsertim viduis accidunt, fiunt innata caliditate à multitudine materiæ frigidę grauata, ad similitudinem flammę, quę præ multis humidis lignis suffocatur, 3. de diffic. respir. c. 10. et 6. loc. aff. 5. qui affectus à Græcis ὑστέρας πνὶξ, καὶ ὑστερικὴ πνὶξ, *à quibusdam* ἄπνοια ὑστερικὴ, *dicitur, Latini autem vteri strangulatum, vterinam suffocationem, vel spirationis ob vterum priuationem, tum à parte affecta, tum à superueniente symptomate appellant.*

Strangulator, vide Lycoides. & Lupus.

Strictor, vide Anulus, Rectum, Sphincter.

Strigmenta sunt particulæ quędam intestinorum, quæ in excretionibus biliosis simul deijciuntur, summa intestinorum tunica humoris acrimonia derasa, 4. de art. 31. vide Rhypodea.

Struma, vide Chęras, Parotides, Scrofulæ.

Stryphna, vide Halituosa.

Stultitia est rationis deperditio, cum læsione memorię, 3. loc. aff. 5.

Stupefacientia. vide Anodyna.

Stupor insignis est refrigeratio, idcirco corporibus ita dispositis, & sensus & motus difficultatem inducit; quemadmodum completa refrigeratio & sensum & motum omnino tollit; Equidem noui quosdam adeò refrigeratis pedibus, vt inprimis quidem diebus sensus periret, sequentibus deinde diebus emortui pedes putrescerent, 2. loc. aff. 2. Est autem symptoma quale dentib. euenit post esum malorum immaturorum, & aliorum acerborum & acidorum, 3. de aliment. facult. c. 16. Estque adhuc stupor, cum nerius

nus aliquo obstruente, vel adstringente cogitur, vnde spiritum animalem ad membrum transmittit, hinc membra sensu & motu priuantur, lib. de ren. aff. dign. cap. 3.

Styloides, vide Graphoides, & Lithoides.

Stymmata spissamenta sunt, quæ oleis adduntur, aut odoris gratia, aut vt confecta diutius ab iniurijs immunia permaneant, 2 de comp. med. per gen. 2.

Styptica, quæ stringunt partes relaxatas, libr. de Dynam. in procemio.

Subalaris vena, vide Axillaris.

Subclauium, vide Catacleida.

Subchartilagea, vide Hypochondria.

Subcinctura, vide Diaphragma.

Subcingentes membranæ, vide Hypezochotes.

Subductiones solitus est Hippocr. appellare per aluum exeuntia, 7. aphor. 64. dicitur autem subductio, de ea tantum excretione, quæ per aluum fit, non de ea quę fit per vniuersum corpus, 2. aph. 18.

Subfasciationes, & subligamina, uide Epidesmus, & Plagula.

Subligamentum, Enæorema, & Nubecula apud Hipp. sunt id quod corpulentius, candidiusq; in urina, neque in summis eius, neque in fundo vasis, sed in media sede sublime & exquisitè medium, uel deorsum potius, quàm sursum, existit; licet apud Galenum nubecula sit id quod supernatat in urina desuper, 1. progn. 26.

Sublimis spiritus est externus aer, qui ob suffocationis periculum, nobis exurgentibus, toto thorace, in suspiriosis cynanchicis suppuratis, peripneumonicis magna ui attrahitur, nam nobis inculpatè degentibus solis inferioribus thoracis, quæ ad septum transuersum sunt partibus inspiramus, sin ampliorem spirationem requirimus, etiã

partes

partes infernis vicinas unà mouemus. Vbi plurima indigeamus, tum partes etiam ad operta scoptula agitamus, totius thoracis ualida opera utentes, commen. 2. in 3. de morb. uulg. 4.

Submissio, uide Ablatio.

Substitutas medicinas appello, quæ in alterius locum subrogari queunt, lib. de subst. med.

Subsultio, uide Palpitatio.

Subuersio stomachi, aliquando appetitus deperditionem, aliquando nauseosas affectiones ab accepto cibo factas significat, 8. de comp. med. loc. 3.

Subuersio voluulosa stomachi appellatur, fortis & contentiosus vomitus; nam quemadmodũ in Voluulis subuersiones fiunt cum magna contentione & violentia, adeo ut stercus etiam euomant sic etiam alios uomitus concitatos, quis appellare uoluulos posset, 8. de comp. med. loc. cap 3.

Subuola, manus pars est, ut. n. supina pars manus, iuxta pollicẽ assurgens thenar, & uola dicitur, ita huic opposita Hypothenar, idest subuola nominatur, lib Introd cap. 10.

Succus, vide Humor.

Succum medicatum uocamus eum qui primum defæcatur, subinde uerò Solis aut ignis calore sic densatur, ut longiore tempore citra corruptionem asseruari queat, Arabes Rob uocant. Ex hoc genere est, quod ab iisdem Miua dicitur, sic enim appellant succum fructuum, eò vsque decoctum, ut sapę aut mellis consistentiam acquirat.

Sudamina, (Græcè Hidroa,) è genere sunt pustularũ in summa hærentiũ corporis parte, quæ instar ulcerum cutem exasperant; proueniunt autẽ ueluti & ipsum ostendit nomen pp multos sudores, qui uel biliosiores, uel ciño mordaciores existunt; mordent. n. hi cutem, & pruriginosam efficiunt, & per modum ulcerum exasperant, 3. apho. 21.

Sudor,

Sudor, Græcè ἱδρὼς, est humidum tertiæ concoctionis excrementum, per cutem in aquæ speciem erumpens, cuius materia est humor tenuis, & serosus alimento permistus, quò id facilius exiguas, & capillorum modo tenues uenas subeat, atque ab his in partes, quæ eo ali debent, sese insinuet; estq; eiusdem cum urina generis, in eo tantum ab illa differens, quod hæc ad uesicam, hæc longius in corporis habitum deferatur; cuius humoris excretio secundum naturam est, non minus quàm urinæ & aliorum excrementorum.

Sudor bonus est, in febribus, qui euenit die indicatorio, toto promanet corpore, calidus, integrè febrem finiat, uel morbum tollerabiliorem efficiat, idque in acutis morbis, 1. progn. 26.

Suffocatio, uide Strangulatio.

Suffusio, uide Hypochyma.

Suffumigium, uide Thymiama.

Sugillatio, uide Contusio, Hyposphagma, Hæmalopa, Exuccatio.

Sumen, uide Ephebæon.

Summum humerum, uide Acromion.

Supercilia sunt ea pars faciei, vbi frons à superioribus descendens desinit, ceu termini eius eminentes, & pilis consiti, lib. Introd. cap. 10.

Superexcretionem recentiores medici uocant, eas eruptiones, in quibus natura ad indicatorium auxilium concitata, modum excessit, 3. de comp med. loc. cap. 3.

Supergeminalis, uide Epididymis.

Supergenualis, uide Patella.

Superhumeralis, q̄ & Epomis dicitur, vide Humerus.

Superimprægnatio, uide Epicyema.

Superligamina, vide Epidesmus, & Plagulæ.

Super-

Superligula, uide Epiglottis.

Superpurgatio, et superuacuatio, uide Hypereatharsis.

Supinitas, stomachi affectio est, qua quidam accepto cibo, si paulò fortiori motu moueantur, statim uomunt. Cæterum quæ à multis vulgo supinitas stomachi appellatur, contingit quidem iuxta intemperiem quamcunq; citra uitiatos humores. Aliquando sequitur ad solam oris ventriculi debilitatem, quod cibos amplecti, eisq; obuolui non potest, ueluti tota uentris amplitudo solet. Fit etiam propter humiditatem multam quidem, non tamen malignæ qualitatis. Irriguus enim stomachus per largam humectationem, similiter ut ligamenta neruorum, laxatur, quandoque verò cum vitiatæ alicuius, modicę tamen humiditatis complexu; etenim multa, quemadmodum valde vitiata, etiam citra cibum, nauseam efficit, 8. de compos. med. loc. cap. 3.

Suppuratio, vide Purulentia.

Suppuratus est, qui multum puris in capedine inter thoracē & pulmonem collectum habet; cōmuniter verò omnes quibus inflammatū viscus aliquod suppurauit, suppuratos, Empyus & Empyicus vocant, 4. de caus. cap. 6. Suppurari autem aliquando ad generalius significatum transfertur, i. ad corrumpi: sic enim sanguis cum è suo loco exciderit, et per minimas partes ad eas quæ in musculis sunt cauitates, aut per inania spatia, quæ uasis circumiacent, fuerit effusus, non permanet sanguis, sed aliquando suppuratur, aliquādo nigrescit, aliquando in grumos vertitur, præsertim quando in magnam cauitatem præter naturam exciderit, 6 aphor. 20. vide Empyus, & Purulentus.

Sura est Tibiæ venter, quem Græci Gastrocnemion vocant, 3. de vsu par. cap. 10. Estque posterior tibiæ pars carnosa, 16 de vsu par. 8. veluti anterior eā carnis expertem,

tem, Anticnemion, & Ocream nominant, 2. de anat. adm. cap. 4. vide Tibia.

Surditas, Κώφωσις, *est actio auditus abolita, à causa aliqua præter naturam, vel læsa audiendi facultate, eiusque primario instrumento, quod est animalis spiritus in aurem affluens, aut læsis organis, quæ natura ad audiendum comparauit.*

Suspendiculum appellatur, quod fœminis intra abdominis membranam situm, à musculo dependens, atque ad vuluam ex utraq; parte dextera & sinistra transmittitur, vtrinque alterum ab Ilium musculis per membranæ abdominis foramina, 2 de sem. c. 5.

Suspensum, vide Sedimentum & Hypostasis.

Suspiriosus, i. Asthmaticus, lib. de remed. par. facult.

Sutura, vide Commißura & Compages. Sutura adhuc dicitur inferior pars penis in longitudinem vergens.

Sycosis, marisca, ficus, ficatio, est tumor à fici similitudine sic dictus, vlcerosus, rotundus, subdurus, rubicundus, dolorificus, ex quo aliquando exiguum, & glutinosum quid egreditur, tum in barba maximè exoriens, aliquando humidum & inæquale & graueolens præcipuè in capillo proueniens, quod semper fici similitudinem fert, & carnis excrescentiam. Interdum in mento fit, ab humore non solum crasso, sed etiam participe serosa & tenuis humiditatis, qua exulceratur, eoq; differt ab Ionthο. Nascitur & in ano, sola magnitudine à Thymo differens. Latini Mariscam appellant, quam aliqui dicunt esse ficum præ pinguedine hiantem, semenq; ostentantem, dicitur & ficatio, 2. meth. 2. & 10. simpl. Appellatur etiam Sycosis interioris palpebræ duræ, & asperior scissura, com. 2. in 6. de morb. vulg. 4. & lib. de ocul. cap. 9.

Sycota, i. ficata, ex caricarum esu appellantur, tum maxima,

xima, tum suauissima iecinore ipso, vt liquet, ex dulcium esu alimentum vberius accipiente, 3. acut. 11.

Syderatio, seu sideratio, est corruptio solidorum corporum omnis, vt ipsis quoque ossibus insit, nedum carnibus, aut vasis, quo differt à Gangræna, quæ est mortificatio solidorum corporum, non ossium. lib. de tumor. cap. 11. quam syderationem sphacelon Græci vocant, 7. de anat. adm. cap. 13 Totam substantiæ vniuscuiusque partis corruptionem, syderationem, idest sphacelon, veteres appellabant, sed in partibus carnosis, alijs quoque nominibus eandem vocant; quin ipse Hippocr. tum putridam carnem, tum marcidam, tum vitiatam dicit, alijsque huiusmodi nuncupare consueuit; de osse uerò quod in tota substantia vitiatur, syderationis seu sphaceli nomine vti consueuit, tale autem vitium ossibus contingit, quando adiacens caro prauas sanies producit, quibus ipsa madefaciendo corrumpit, 2. de fract. 20. Vnde sphacelare, idest corrumpere, & sphacelon, idest Caries, 5. loc. aff. 3. Semisyderatus autem homo dicitur, qui altera tantum parte dextra aut sinistra computruit. lib. de aqua, aere, & loc. cap. 6. & 4. de artic. 17 quæ & sideratio.

Symmetria, idest temperies & contemperatura, est debita conuenientia, & proportio inter se tum similarium partium, in calido, frigido, humido, & sicco, tum instrumentalium in compositione, numero, magnitudine, figura, 1. de sanit. tuen. cap. 1.

Symmetrum absolutè est, quod nulli collatum, medium, mediocreq; in omni temperie primarum tum actiuarum, tum passiuarum qualitatem, secundariumq; constituitur, tale & Eusarcon, & Quadratum est; non absolutè verò symmetrum, quod in aliqua specie vel genere tale est, vt ad ipsius accessum vel recessum, aliquid temperatum, vel in-

intemperatum dicatur, 1. de temp. cap. 6. symmetrum verò medicamentum est, & quod sit similis temperamenti cum eo cui admouetur, & medij sit temperamenti omnium primarum qualitatum, 5. simplic. 27.

Sympaschin, est per consensum, seu per viciniam affici quoties pars aliqua, non proprio affectu, sed alieno afficitur, primo loc. aff. 6.

Sympathia est affectio compatientium alteri cuidam primo patienti, vel propter vicinitatem, vel propter societatem, quę in ea sunt partium, com. 1. in 1. prorrhet. 20. vide Idiopathia.

Sympepsis est concoctio, qua natura crassis & crudis humoribus, & concoctu difficilioribus, siue etiam per abscessum prouidet, veluti calidioribus & tenuiorib. per excretionem, 3. progn. 23.

Symphysis est naturalis ossium vnio, vel quando duo ossa sibi inuicem coalescunt, veluti fungosiora, molliora que sunt, vel quando alia aliorum interuentu connascuntur, vt sunt sicciora, & densiora, vel media chartilagine, & dicitur Synchondrosis, vel medijs neruis, & dicitur Synneurosis, vel media carne, & dicitur syssarcosis, lib. de ossib. in proœmio.

Symptoma (quod & passio & pathos & pathema, & Epigennema, quasi supergenium, vel supergenitum dixeris, appellant) generatim nominatur, quicquid animali præter naturã incidit, ita vt tum morbi ipsi, tum morborũ causæ, quæ scilicet intra corpus subsistunt, non quæ extra habentur, symptomata sint; Altera verò significatione ac magis propria, detractis tum morbis, tum eorum causis, reliqua omnia, quę præter naturam sunt, symptomata nominantur, lib. de sympt. differ. cap. 1. & cap. 2.

Symptomasis affectus est, quo meatus qui à Basi Cerebri

bri veniens, oculo videndi facultatem tribuit, ex atrophia, vel resolutione fit arctior, conciditq; lib. Introd. cap. 15.

Symueuicos, idem est ac accidens; apud Philosophos accidens id est, quod è regione substantiæ diuiditur, sed à medicis tum maximè Gal. 1. meth. distinguitur ex aduerso symptomatis, quæ. n. inquit constitutionem vnde actio nascitur, necessariò sequuntur, sanis quidem nobis symuenicota, i. accidentia, ægrotantibus symptomata nuncupantur. Accidentium autem differentias 2. meth. tres constituit, sunt enim vel vt affectus, vel ut actiones, vel vt passiones, quorum etiam hæc exempla ponit, inambulare, vri, cædi, album aut nigrum esse; ita vt id ex accidenti dicatur fieri, quod nec primum, nec per se, fit quod exemplo calculorum motorum declarat Galen. lib. de differ. sympt.

Synanche, vide Cynanche.

Synarthrosis, vide Articulus.

Synætia, vide Continens causa.

Synceras deiectiones vocat Hippoc. impermistas aquosæ humiditati, quoniam solus humor euacuatus deijcitur, siue sit biliosus, siue melancholicus, siue porri colorem præ se ferens siue bilis quæ æruginosa nominatur, nam deiectiones huiusmodi, exustam esse omnem natiuam humiditatem à calore febrili demonstrant, 7. aphor. 6.

Synchondrosis, vide Symphisis.

Synchisis est oculi vitium, confusis secum eius humoribus, id quod accidit, vt plurimum ex vehementi plaga, interdum verò & ex Vueæ tunicæ inflammatione, ruptis eius vasis, effusoque humore.

Syncomistos panis vide Autopyrus.

Syncope est præceps virium lapsus, 12. meth. 5. quem virium lapsum duo præcipua symptomata consequuntur, exsoluto quidem natiuo calore, frigiditas totius corporis,

digesta

digesta verò solidorum corporum substantia, sudor quem Medici syncopticon, & diaphoreticum appellant; ex quibus pulsus defectio, & sensus motusq; priuatio, consequuntur. Differtq; à lipopsychia et lipothymia, quod licet vtraq; affectio affatim & confertim fiat, in syncope tamē plurimus subsequutus sudor diaphoreticus languidiores vires reddit, qui cū aut nullus, aut modicus sit in exolutione, lipopsychia, et lipothymia, minorē noxā virib. accumulat.

Syncretica, hoc est, relaxantia medicamenta, à coagmēto sic dicta, 2. de anat. adm cap. 1.

Syncrimata, i. corporum simplicium & elementorum compositiones, seu concretiones, de differ. morb. cap. 5.

Syncrisis, idest, concretio & temperamentum, libro de marc. cap. 4.

Syndesmi, idest ligamenta, sensus expertia, ex osse ortum ducentia, (non ex Cerebro aut spinali medulla) rotunda alba & exanguia, cauitate carentia, in fibras diuisa, 6. meth 4. vide Ligamentum.

Syndrome concursus est, & congressus symptomatum, lib. finit. Pletorica autē syndrome, est omnium humorum concursus; Syndrome autem pathognomonica, est concursus symptomatum morbum indicantium, lib. de cur. rat. per sang. cap. 9.

Synneurosis, vide Symphisis.

Synocha, hoc est, continens febris est, cuius vniuersum tempus vna accessio est, quę vel semper in eodem vigore consistit, vel minuitur, vel augetur, donec iudicetur; quęcunq; enim per circuitus aliquos, ęgritudinis accessiones fiunt, ex membrorum dispositionibus ortum habent, quę .s. membra vel mittunt vel suscipiunt, vel generant, vel attrahunt superfluitates, sed quæ circuitum non habent, in his nulla est corporis pars quæ præcipuè sit læsa; sed qui

in venis & arterijs omnibus continentur humores atque ij præsertim qui in maximis, atque plurimo calore abundantibus sunt, aut ob aliam quamuis causam, vt in Ephemeris, aut ob putrefactionem feruentes febrem unam accendunt, Synocham appellatam, quę à principio vsque ad finem nullam habet intermißionem, ac tamdiu perseuerat, hominemq; deurit, donec qui ei causam afferunt humores, aut ex toto absumantur, aut coquantur, aut verūq; patiantur, 2. de differ. febr. quæ & synochus putrida, deurens, ardens, Causon, succensa appellatur, 2. de cris. cap. 6. vide Continua, & Febrem Synochon.

Synochus, i. cōtinens febris, quartū febrium genus enumeratur, quod quia ex sui natura ultra tertium diem extenditur, nec humorem putrescentem habeat, nec febrilem calorem ut habitum possideat, propterea nec diaria, nec putrida, nec hectica dici potest, sed uel diaria pluriū dierum, uel synochus non putrida, uel synochus conclusa merito appellari potest; quam febrem uel conniuentia meatuum, uel recens corporum densatio excitat, 9. meth. 1.

Synodontes, uide Hiatuli.

Synonima, i. Vninoca, quę inter se communicantia, ab uno factam denominationem habent, 4. acut 23.

Synopsis, i. compendium lib. de neruor. diss. c. 17.

Syntaxis, idest mutua compositio, & connexio, 1. de usu par. 14.

Syntasis, distentio, opposita est laxitati, utraque & in cute & in articulis contingens, aut resiccatis, aut perfrigeratis, aut inflammatis, aut induratis, in cute uerò non his tantum modis, sed etiam ubi musculi intra ipsam, quouis modo augescunt, tum maximè ex carnis copia & abundantia, ut in utre pleno aqua, & Tympania, quod Gal. in pluribus libris Methodi testatur.

Synte

Syntexis, Colliquatio uide Febris colliquatiua.

Synthesis, est ossium inter se compositio, qualiscunque ea sit, est enim uniuersi generis nomen, quam alijs quoque nominibus uocari tradit Galenus, Syntaxin, scilicet, & Homiliam, lib de ossib.

Synulotica medicamina sunt, quæ ulceribus cicatricem inducunt, 13. meth. cap. 5.

Syphon, uide Metenchryta.

Syringomata, instrumenta sunt, quæ ad fistulas incidendas sunt comparata, 6. meth. 4.

Syræon, uide Sapa.

Syrinx, idest fistula, tubulus est callosus, angustus, oblongus, interdum etiam obliquus, os habens cui cicatrix obduci nequit, per quod humor statis temporibus tenuis excernitur, quarum aliæ cæcæ nominantur, quæ osculum in profundo, sinum ad superficiem habent, aliæ occultæ, quæ & os & sinum obtinent in profundo, lib finit. uide Fistula.

Syssarcosis, uide Symphisis.

Systematica inæqualitas, est congregatio multarum inæqualitatum. & pulsus ex cumulo multarum pulsationum consurgens, 4. loc. aff. 8.

Systole est submissio pulsus, 1. de differen. febr. capitu. 7. (dicitur etiam Systole & Diastole, idest constrictio, & dilatatio, de motibus thoracis & pulmonis, libr. de uocal. inst. diss cap. 2.) quo motu facultas fuliginosa excrementa expellit & repurgat, atque ita refrigerium calori natiuo moliatur.

Systrophe, Phyma & Schleria, hoc est tuberculũ & durities, ut exponit Gal. in linguis Hipp. quam, 4. acut. scribit esse eam quæ à partibus excitatur intumescentibus.

T

TABES, quæ Phthisis Græce communiter appellatur, est vlceratio pulmonis, vel Thoracis, vel fauciũ, vt & tussicula, & debiles comittentur febres, & corpus conficiatur, libr. finit. Nominaturq; etiam Tabes, alicuius corporis particulę pręter naturam diminutio, siue ea in prima formatione huiusmodi appareat, siue post, eademq; eiusdem particulæ atrophiam uocant, de diff. morb. cap. 9. vide ex ęgritudine senectus, & Phthisis.

Tabes oculi, quæ & Rhetidosis dicitur, est solius imminutę pupillę corrugatio, incidentibus alijs super alias rugis, quod spiritus parcior à primo Cerebri principio, quàm pro natura deberet, affluat; differens à Tabe oculi senum, quę est corrugatio corneæ tunicæ, & pupillæ angustia, tamen ab imbecillitate senectæ, ex defectu humoris te nuis quo repletur, tum ex spiritus superne affluentis inopia, 10. de vsup. 5. 3. aph. 16.

Tabida febris, uide ex ægritudine senectus, & Marasmus.

Tabidos appellant veteres medici, qui morbo tabifico quem Phthoen vocant sunt opportuni. Tales plenissime sunt, qui adeò sunt angusto thorace, & restricto, ut à tergo in morem alarum promineant aperta scoptula, unde hos etiam Pterigodes, i. alatos uocãt; Preterea quibus caput facile impletur, quodque spiritus organis multas destillationes dimittit, hi facile tabescunt, com. 1. in 1. de morb. vulg. 18.

Talpa, & Testudo, sunt affectus cutis capitis proprii quę nomina recentiores addiderunt, cum penes antiquos hi affectus, neque nomen, neque tractationem inuenerint. Testudo autem Guidoni, abscessus est magnus mollis, humoralis, latiore forma, in modum testudinis, unde nomen accepit, quæ si in capite nascatur talparia, uel talpa dicitur;

tur;in collo,bocium,in testiculis,hernia; interdum autem cum pure,squamis,uel fistulis reperitur,reponitur sub abscessuum genere,subq; meliceride potius quàm atheromate. Talpa uerò,cum albam materiam contineat,ad atheromata potius quàm melicerıdem refertur. Bocium uerò vulgus vocat,mollem,& laxum tumorem in exteriore gutturs parte, quam Græci Bronchocelem nostri herniã gutturis, & eo affectos gutturosos uocant. Est autem colli tumor grandis,& rotundus inter cutem, & asperam arteriam,in quo,modo caro hebes,modo humor aliquis,melli,adipi,pulti,aquęuè similis includitur. Huic similis affectus est,quem Guido uocat Natã,seu Naptam, quæ est excrescentia magna,carnosa,ueluti caro Natium,uel ancharum, diuersarum quidem formarum, & magnitudinum, cuiusmodi sunt melopepon & cucurbita.

Talus non idem est ac malleolus, sed talus est os sub malleolis contentum,undequaque contectum, quod ne tangere quidem possis,lib.de ossib.cap.22.

Taraxis,seu Conturbatio,est cum oculus leuiter,ac mediocriter commotus,tandem rubicundıor euadit, lib. Introd.cap.15.quem Paulus definit,esse humiditatem & caliditatem oculi cum rubore præter naturam, à causa externa inductam, ut Sole,fumo, puluere,oleo; quò differt ab opthalmia, quæ causam tantum internam agnoscit, Paul.lib.3.cap.22.

Tardus pulsus est cum longo tempore, arteria distenditur,1.de diff.pulſ.cap.7.

Tarson,uide Pedion.

Tarsus oculi, est substantia quædam membrana durior,ac tensa,qua parte Periostios oculi tunica remeare ad corneam incipit, tenuibus quidem pertusa foraminibus, ex quibus palpebrarum pili emicant propter suã duritiẽ,

extendens in rectitudinem palpebras, 10. vsu p. uide Cilia.

Taurus est inferior Colis pars in longitudinem eius uergens, usque ad sedem porrecta, lib. Introd. cap. 10.

Tela aranea, uide Rhagois.

Telephia, & Chironia vlcera dicuntur inueterata, & quæ vix curam recipiunt, cicatricemque difficillime contrahunt, sic dicta quod Chirone medicinæ peritißimo ad sanationem indigeant, uide Chironia.

Telma, id est solidum, & tensum, durumque ac pilis etiam nudum facileque sentiens, pedis vestigium, lib. de musc. diss. cap. 33.

Temperies, uide Symmetria.

Tempora, Κρόταφοι appellantur partes ad utroque syncipitis latere supra aures sitæ, lib. Introd. cap 10.

Tempora morborum talis res morbi sunt, qualis animalibus differentia secundum ætates, neque enim tempus simpliciter hoc uocabulo significatur, neque conueniens illud tempus in quo præsidia etiam consideramus, sed tantum morborum ętas, quæ temporum uicissitudine immutatur, ut animal ętatibus, lib. de morb. temp cap. 1.

Temporales suturæ, uide Lepidoides.

Tēporales musculi, uide Crotaphitę & Mandibularij.

Tendones fines sunt eorum musculorum, quos pro neruationes, idest, aponeurosis uocant, qui quidem medijs partibus sunt neruosiores, inter se tamen in eo differunt, quod aliquando minus, uel carnosæ uel neruosæ substantiæ in se habent; quando sane carnis substantia inest amplior, carnosam proneruationem, quando parcior neruosam appellant, 2. de artic. 5.

Tenesmus est continua & implacabilis desidendi cupiditas, qua nihil præter cruenta pauca, & mucosa egeritur; quę affectio aliquando tentio, & tensio appellatur, quoniā in

ea

ea fit in recto intestino tentio quam cum deijcere vehementer homines appetant, continuò exurgunt, 7. aph. 27. Tentio item, aliquando tractum corporis significat lib. finit.

Tenor apud Hippo. est idem quod neruus intentus, 1. de placit. 9. & 1. de artic. 47.

Tensio, uide Tenesmus.

Tensiuus dolor est, qui extensionis sensum inducit, 3. loc. aff 9. Vnde tensiua lassitudo, quæ & phlegmonosa est, 7. de comp med. loc. cap. 1. uide Dolor tristis.

Tentigo, uide Priapismus.

Tenue intestinum est tertium in ordine, ieiuno intestino substantia simile; differt autem, quod neque uacuum reperiatur, neque tot uasis, & inuolucris scateat, 6, de anat. adm. cap. 9 quod & Ileon & Inuolutum appellatur, lib. de anat. viu.

Tenuia appellantur medicamenta, quæ facile in tenues comminui partes possunt, Leptomeri Græcè; crassa quæ contra, Parimeri appellata, 1. simpl. 3.

Tenuis pulsus, uide Gracilis.

Terebella, uide Abaptista.

Teredo, Teredon, siue Terdo, est caries in osse, 3. method. primo.

Teretes lumbrici sunt, palmi longitudine, vel etiam maiore, ad stomachum usque proserpentes uermes, lib. Introd. cap. 13.

Tergum, Noton Græcè, sunt posteriores corporis partes, quæ collo subiacent, scapulis, dorso, spina, & lumbis constans, lib. Introd. cap. 10.

Terra Argyrite, uide Argyrite terra.

Terra medicaminosa, quod aqua irrigata, facile in lutum soluitur, terra appellatur; quia uerò ea utimur uelut alijs medicamentis, idcirco non iniuria Pharmacitis, La-

tine sola medicaminosa uocatur, nempe quia sola est eiusmodi, ut euidentiorem uim medicaminosam possideat, 9.simplic.

Terræ intestina, Gisentera Grecè, idest, Lumbrici terrestres, 11.simplic.

Tertiana simpliciter, est tertiana intermittens, contingit enim hanc ipsam sine aliqua adiectione tertianam simpliciter ita nominare, quèadmodum, & quotidiana intermittens, quotidiana simpliciter appellatur, 2.de diff.feb. cap.7. Earum febrium intermittentium, quę tertia quoque die accessionem faciunt, quæ quidem breue habent accessionis tempus (quod duodecim horarum æquinoctialium spatio ad summum finitur, 2.de differ.feb.cap.3.) ac cum rigore inuadunt, & per sudores & bilis vomitum, & biliosa excrementa finiuntur, his tertianæ exquisitę nomen impositum est, quibus verò aliquid horum deficit, hæ non exquisitę, sed simpliciter tertianæ appellantur; quod si intermissionem minorem habuerint, accessione videlicet in longius tempus protracta, hę tertianæ extensæ vocantur, 2.de diff.feb.cap.8. Exquisita uerò tertiana est, quę sui ipsius naturam puram, synceramq; seruat, idest, flauam bilem redundantem, & motam tempus æstiuum, locum calidum & siccum, hominis ætatem, & temperiem similem, 4.aph.59.

Tertianus circuitus, vide Quotidianus.

Testes, testiculi ὄρχεις, sunt corpora duo glandulosa, alba mollia, rara, laxa, cauernosa, rotunda, seminis & generationis principium, quę quod duo sint, δίδυμοι appellantur, quos Gal.3.aliment.fac. glandibus annumerauit; quæ in maribus extra membranam abdominis sunt, & propendent musculis, quos κρεμαστῆρας uocant; mulieribus intus latent à lateribus vteri, frigidiores, minores, & imperfectiores

ctiores quàm marium, 14. de vsu. cap. 10.

Testudo, vide Camariou. Fornices, Talpa.

Tetanos, rigor, distentio neruorum; est conuulsio perpetua totius corporis rigidi, & in neutram partem se inclinantis, contractis ad suum principium neruis, & musculis quib. caput annuit, renuit, circumagitur, æqualiterque ante & retro tensis, Gal. lib. de musc. diß. vide Distentio.

Tetrapharmacum medicamentum est, quod ex cera, adipe, resina, pice æqua omnium portione constat. Aduersus Lycum, cap. 7.

Thele, papilla, mammæ capitulum est, vnde infans lac sugit, medium in mamma protuberans, quam ambit circulus quidam subniger, qui φῶς appellatur.

Thenara propriè uocant prominentes uolæ manus partes, à verbo θείνειν, quod est verberare, vt nõ nulli uolunt qui Etymologiis gaudent; quippe cum his prominentibus partibus percutere solcamus ea quæ percutimus; alii non omnes partes prominentes palmæ ita appellari aiunt; sed solas eas quæ sub pol icibus extant, 1. de fract. 20.

Therapeutice, idest, medendi methodus, 7. de composit. med. per gen. cap. 1. quæ & Curatoria dicitur.

Theriacam appellarunt Crito, & eum sequuti, quod viperæ carnes acciperet; Andromachus uerò, qui primus illam composuit, Galenen, hoc est tranquillam, lib. de vsu Theriac. ad Pamph. prope finem.

Therioma, teterrimum ulcus est, tum ex se nascens, tũ alteri superueniens, ut refert Celsus, colore liuidum, nigrum, odore fœdum, multo mucoso humore repletum, quod inflammatio, febris, prurigo & dolor comitantur, à quo sanguis interdũ fluit, serpit & exedit, atque ob id aliqui herpetem exedentem, vocant, aliqui dicunt idem esse cum Carcinomate, quod Gal. com. 2. in 6. Epid. dicit in solo pulmone

mone generari, alij in quacunque corporis parte.

Thermantica, calfactoria medicamenta sunt, quæ suo calore omnem perfrictionem, & stricturam calefaciunt, lib. de Dynam. in proœmio.

Therminthi nomen, nigras quasdam pustulas in cruribus maximè orientes significat, à figura, coloris, magnitudinisque similitudine quam cum Therminthorum, idest, cicerum fructu habent, deriuatum com. 3. in 6. de morb. vulg. 37.

Thlasma, quæ & Thlasis dicitur, vide Rhegma, & Vnionis solutio.

Thlypsis, uide Epiparoxineste.

Thoracem consueuerunt Medici appellare, totum illud corporis spatium, quod duodecim costis, utrinque circumscribitur, pertinetque anteriore quidem parte ad pectorale os, ac septum transuersum, declinat uerò posteriore ad spinam duodecim vertebris, ac reflectitur, lib. de ossib. cap. 13 & 6. de usu p. cap 2.

Thorexin nominare consueuit Hippocr. uini potionem, 2. aphor. 21.

Thrombos sanguinis grumus est, seu sanguis concretus, 5. meth. 8.

Thrombosis est dum lac grumescit in mammis, & in casei formam transit; grumescentiam lactis interpretes nonnulii uocant.

Thymiama hoc est suffumigium, quod ex moderate adstringentibus resiccantibus, ac discutientibus uitiosos, & serosos humores, & corrigentibus humorum malitiã, & contrariam uim habentibus aduersus putrefactiones quorum plurima ex aromatum sylua habentur, constat, 8. de comp. med. loc. cap. 7.

Thymus, asperæ carnis extuberatio est, quæ similis

circa

circa genitale, ac sedem oritur lib. finit. & 14. metho. 13. Est & tumor præter naturam, uide Epulides. Est & Thymus idem quod Glandium, seu Aden, seu Glandula, uide Aden, Glandula, uelut alij Thymos carnosa est excrescentia, nunc in Glande, nunc in præputio, nunc in ipsa sede consistens, sic dictus; quod Corymbis Thymi sit similis. Thymorum autem alij mites, alij maligni; Mites sunt exigui, scabri, candidi, dolore carentes; feri autem ampliores, scabriores, liuidi, dolorifici.

Thyreoides chartilago uide scutiformis, & Cricoides.

Thyroides, est ossis pubis foramen ab ostii similitudine, sic appellatum, 3. de anat. adm. cap. 13.

Tibia est tota crur's pars, inter talum, genuque posita, in interiori parte sita, cuius tibiæ pars anterior tenuis, & carnis expers, Ocrea appellatur, libr. de ossib. capit 22. Eademque infra genu Anticnemion, (Latinis Crea) 2. de anat. adm. cap. 4. posterior Carnosa pars Sura, & Gastrocnemion, 16. de vsu p. cap. 8.

Tilmata, i. vulsiones factæ in fibris musculorum, dũ nimis distentæ interdum rumpuntur, 4. de iis, quæ in medic.

Titillatio oculorum, vide Mollities.

Toma pro phlebotomia vsurpatum, 2. de nat. hum. 9.

Tomi dentes, idest Incisorii, dicuntur quatuor primi anteriores, ad cultri similitudinem, ad eos cibos incidendos, qui mollitiem in se habent; sicuti ad dura confringenda, alii vtrinque proximi constituuntur, cæteri omnes dentes molares, siue maxillares appellantur, lib. de ossib. capit. 4. quos etiam Mylas, idest, Molas uocant, 11. de vsu par. capit. 8.

Tonica, siue Tonotica medicamenta sunt quæ extrinsecus illiniuntur, robur particulæ lę æ inserẽtia, 13. met. c. 22.

Tonicus motus est, qui exercetur a corpore laborante

Tetano,

Tetano, duabus contrarijs virtutibus oppositorum musculorum inter se pugnantibus, 1. de motu musc. cap. 8.

Tonos, idest, neruus, nuncupatur ab ipsis operationibus, vnum instrumentum duobus nominibus; eo quòd neruus neuin, hoc est mutare, seu flectere, & tonos tinin, hoc est tendere, natum est, 1. de motu musc. capitu. 1. vide Neruus.

Tonsillæ, vide Isthmus, Vua, Paristhmia.

Tophus, vide Callus.

Topica remedia, idest localia, 13. meth. c. 22. quę loco affecto non prius applicari debent, quàm totum prius corpus purgetur; ne his irritato affectu, plus etiam affluat ad mẽbrum læsum, vitiosi succi, lib. de remed. par. fac. cap. 6.

Torcular, siue Linon, est locus quidam vacuus, quasi Cisterna in vertice capitis, in quem meningis duplicationes sanguinem deducunt, vnde velut ab arce quadam, omnibus subiectis partibus, sanguinis riui mittuntur, 9. de vsu par. cap. 6. & 9. de anat. adm. cap. 1.

Torminam, idest Dysenteriæ vocabulum, non pro vlceratione intestinorum, vt plerique medici solent, sed pro cruenta ex intestinis proluuie sumit Hipp. vt etiam quando ex Iecoris imbecillitate cruenta deijciuntur, affectio ea torminum nomine appelletur, id quod & fieri, & dici à Medicis quoq; videtur, 4. de art. 40. fiunt autem tormina, & propter morsum vehementem, & propter spiritum flatuosum, qui non habet exitum, sed in intestinorum inuolucris est interceptus, 4. aph. 11. vide Dysenteria.

Torpor est motus & sensus difficultas in toto corpore, & maxime in artubus à frigore, & compreßione neruosorum corporum incidens, 1. de caus. symp. cap. 5. aliquando torpor significat, ventriculi in concoquendis cibis imbecillitatem, com. 3. in 6. de morb. vulg. 1.

Tortio est cum articulus quidem est illæsus, sed neruosæ circa ipsum partes tortæ sunt, id quod maxime in ijs contingit, quorum in vacuum gressus dilabitur, 3. de ijs quae in med. 31.

Toxica, hoc est venena, quę mortem inferunt, libr. de Dynam.

Thrachea, idest, aspera medicamenta, quæ suffocata loca vlcerant, & exasperant, lib. de Dynamid. in prœmio.

Trachea arteria, vide Aspera arteria.

Trachoma, altera est species scabiei palpebrarum, aspera, dolorem & grauitatem faciens, in oculis humiditatem generans, lib. de ocul. par. 4. cap. 9. Inde Trachomata appellantur, quæ hanc asperitatem detergunt, 14. meth. 19. Hinc τραχύτης, asperitas, quæ est vitiosa confirmatio parti cui accidit, inęqualitatem absumpto humore inducens, opposita affectio læuitati, quæ sunt duo prima morborum genera in formatione sita.

Traductio, est didučti ossis in naturalem statum reuocatio, lib. finit.

Tragemata sunt ea quæ post cœnam, voluptatis inter bibendum excitandę gratia, & ad dulcorandum, assumuntur, 1. de alim. fac. 34.

Transpiratio, seu Perspiratio, est insensibilis per poros perflatus, 1. de sanit. tue. cap. 12. vide Inspiratio.

Translatiuus motus, vide Metalepticus.

Transumptiuus motus, quem Metalepticum vocant, quo in machinis vtuntur plurimi, tum architecti, qui mechanici dicuntur, tum medici, qui organici nuncupantur, qualem notum natura musculis conciliauit, quoniam neruorum eorum principio ad Cerebrum appenso, quando ratio vult tanquam habenis quibusdam musculos laryngis intendere, motus qui à principio proficiscitur à superiori

loco

loco per totum collum fertur deorsum, ad multam usque thoracis partem, indeq; rursus redit usque ad laryngem, a ubi neruis in prædictos musculos insertis, quasi à manibus quibusdam singuli musculi deorsum trahuntur, 7. de usu par. 14.

Traulotes, Latinis Blæsitas nominatur, qui hac passione correpti sunt, τραυλοὶ Græcis, Blæsi uerò Latinis dicuntur, & sunt qui aliquam certam literam exprimere non ualent.

Tremor, uide Palpitatio.

Tremor oculorum, vide Mollities.

Trichiasis, i. capillitium, morbus est in quo cum crassa vrina, veluti capilli vnà exeant, 4. apho. 76. Adhęc Trichiasis est affectio, in qua pili inutiles, & pungentes palpebris enascuntur, 4. de comp. med. loc. cap 8.

Triens, hoc est vncię quatuor, 4. de compos. mediç. per loc. cap. 8.

Triglochina, siue Trisulca figura est, quæ quinque membranis Cordis, tribus dextera parte duabus sinistra, similes in figura triangulari, telorum cuspidi assimilatur, 7. de anat. adm. cap. 7.

Trigona medicamenta sunt, ex seminibus compo sita, quę sicut ad torporem inducendum in præsens mitiora, ita in futurum sunt tutiora; adque hæc quoq; omnia, utilius annotina sumuntur, 12. meth. cap. 1.

Trismos siue Trysmos, idest stridor, est conuulsio musculorum mandibularum, ex qua fit dentium inuita concussio, 2. de caus. sympt. cap. 2.

Trisulca, uide Triglochina.

Tritæophyes (quę & Tritęus) febris, hoc est tertianæ naturam sapiens nominabitur, quæ tertia die exasperatur, & fermè in integritatem remittitur; sed si qua febris,

tertio

tertio quoque die exacerbatur, neque per minimum interuallum ita mitescat, ut in eo febricitans propè sinceram integritatem esse uideatur, hanc si quis triæophyes nčiare velit, forsan, & ipse non sine ratione in hanc sententiam descendere uidebitur, com. 2. in 6. de morb. vulg. 23.

Tritæus, uide Tritæophyes.

Triuus, Græce Τρίβος, apud Hipp. significat eam corporis partem cui siue stantes, siue ambulantes, siue sedẽtes, siue iacentes, innitimur, ut stantibus nobis atque ambulantibus, plantę pedum, nates sedentibus, spina supinis, cubito innitentibus, cubitus, 2. de his quæ in medic.

Trochantera, quod & tuberculum, magni ossis femoris processum uocant, 2. de anat. adm. cap. 6. & lib. de ossib. ca. 21. vide Femur.

Trochlea brachii, uide Bathmides.

Trociscos, vide Pastillos.

Tromata, hoc est ictus, nominat Hipp. magnas noxas ab aliquo extrinseco etiam sine vulnere illatas, com. 5. in 6. de morb. vulg. 12.

Tromoi, idest tremor, 2. meth. 2.

Trypsin, vide Anatrypsin.

Trysmos, vide Trismos.

Tubercula, sunt quædam sponte nascentes, & celerrime factæ inflammationes, quę celerrime in altum attollun tur acumen, & celerrime suppurantur, & plurima horum in inguinibus & alis est generatio, quoniam in his partibus plenę sunt adenes, qui apti natura sunt ad has superfluitates prompte excipiendas, 3. aphor. 26. Tuberculum adhuc & Phyma nominat Hippoc. quod in aliis ipse solitus est uocare suppurationem, Gręce Emphyema, 7. aph. 8. de tumor. cap. 15.

Tumor, vide Oncos.

Tuni-

Tunicarum nomine, quidam sola composita operim ẽta dignantur; alij autem crassa, alii nisi composita simul & crassa extiterint, eis appellationem hanc non tribuunt; Ad eundem autem modum, & de membranis litigant; quibusdam enim simplicitas sufficit, aliis autem tenuitas, alii ambobus opus esse arbitrantur, ut ita nominentur, & nisi tenue fuerit simul. & simplex operimentum, id volunt vocare membranam; At antiqui certè, tunicas, membranas, meningas, prẹter hæc omnia eiusmodi uocant, quos nos quoque sequentes, à vana quidem in nominibus garrulitate, discedemus, 4. de vsu p. cap. 9.

Tunicę cordis sunt corpora tegentia extrinsecus vtrunque uentriculum cordis. 6. de usu p. cap. 8.

Turgere, verbum est translatum ab animalibus concubitum appetentibus, ad humores, nam sicuti illa stare loco non poßunt quadam titillatione impulsa, eoque affectu cõcitata, sic & humores plerumque in motu vehementiore, atquę transfluxu à partibus ad partes in morbi principio hominem infestant, mouentes, titillantes, & quiescere non permittentes, cum & ipsi pariter mouẽatur, & transfluant, & tanta latione ęgrum molestent; Tales sunt humores turgentes, qui sunt in motu, latione, & fluxu, 1. apho. 22.

Turgidus dolor est, qui à parte primario affecta, veluti à radice incipiens, celeriter in partes adiacentes transfertur, 2. loc. aff. 7.

Turgidus pulsus, uide Gracilis.

Tussis, est vehementissima quadam efflatio qua plurimus simul, celerrimeque foras actus spiritus attrahat, propellatque suo impetu, quæ uias suas obstruunt. 2. de sympt. caus. 4. Cum enim externus aer in asperas arterias trahatur, quę chartilagineę durę que sunt, nec contrahi

circa

circa id quod continent, possunt, incitatum hunc excogitauit spiritus exitum, quem uocant tussim, quo spiritus sibi ipsi uiolenter, & cum impetu delatus, uias expurgat, non aliter quàm tibias, & fistulas expurgant harum opifices, 4. de caus. sympt. 3.

Tussis sicca, in qua nihil expuitur, 4. aph. 54.

Tylosis, idest callus; sic autem nuncupatur, cum in palpebris aspritudines ex senectute crassiores, albidiores, & parum sensiles extiterint, eoque minus deteri possunt, lib. Introd cap. 15.

Tympanias qui & Tympanites, Hydropis est species, in quo spiritus totam thoracis superiorem, & inferiorem regionem, tumentes facit, 4. acut. 111. uide Ascites.

Tynesmus, qui & Tinesmus, & Tenesmus appellatur, est recti intestini uehemens tensio, & prompta deijciendi cupiditas, paucis admodum sequentibus excrementis, quę quidem ab initio pituitosa & pinguia, progressu uerò temporis, etiam abrasionis specie deijciuntur; sed per totum morbi spatium, iis quae à supernis descendunt, haud quaquam misceri uidentur, 6. loc. aff. 2. Atqui Tinesmus ulcus est in recto intestino factum, quod quidem infert symptomata Dysenteriæ similia, nixus tamen multo uehementiores 3. de symp. caus. 2.

Typhodes febres, idest succendentes, ut Causodes incendentes sunt, quarum media est semitertiana, 1 aphor. 13. uide Febris Typhodes.

Typhomania (quae & Typhonia) est delirus Lethargus, uel lethargicum delirium libr. finit. quæque Typhomia appellatur, commistus affectus ex lethargo & Phrenitide, lib. de Comat cap. 2. Ego uerò quoties ad finem usque tum desipientia, tam Coma persistunt, affectionē hanc ex phrenitide, & lethargo mistam appello, quidam Typho

maniam uocauerunt, 1.prorrhet.1.

Typus est ordo intentionum & remissionum; periodus siue circuitus est tempus intentionum, ac remissionum in morbis factum, lib.de Typis, c.2. siue est formula quaedā accessionis, cum uel subsequitur, uel anticipat, 1.cris 3.

Tyria apud Arabes, & barbaram sectantes medicinā, idem est ac Ophiasis, Tyri enim voce, omnes serpentes, & potissimum Viperas intelligunt.

V

VACVATIO, Grecce κένωσις, *vide Purgatio.*

Vacuus pulsus est, hai arteria eleuationem facit bullosam, ut digitorum impreßioni egreßus, per uacua occurrat, 1.de diff.pul c.6.

Vaginalis tunica, uide Elytroide.

Vagina, vide Membrana dura.

Valga appellantur crura, in exteriorem partem uergentia; quae uerò in interiorem, uara & manca, 3. de his, quae in med 31.

Vapor, humor est extenuatus, qui pluribus est in spiramentorum raritate, corporis mollitie, substantiae fusione, 1. simpl. 8.

Varices, siue Cirsus, venas omnes dilatatas antiqui appellabant, lib.de tumor. 16. Varices, sunt venae latiores in coxis & testiculis & cruribus, quae ex craßo, & melancholico sanguine contingūt, adeò ut pellente natura ad partes ignobiliores, humores crassos, & melancholicos, dictarum paßionum generatio sequatur, 6. aph. 21.

Variciformis flexus, vide Flexus uariciformis.

Varicosum parastata, vide Glandulosi assistentes.

Varicosus assistens, vide Genitalis, Glandulosi assistentes, & Meatus genitalis.

Varicosus meatus, uide Genitalis.

Varus, exiguus durusq; tumor est in faciei cute obortus Græcè Ionthos, qui differt à ficosis tumoribus in mento prouenientibus, non solum quod ex crasso humore consistat, verum etiam quod participet tenui quadam sanie, ratione cuius facile vlceratur, non rectè atque ex arte curatus lib. de remed. par. fac. cap. 11. vide Ionthos, & Ficosus tumor.

Vasa deferentia, uide Glandulosi aßistentes.

Vasa spermatica, Seminaria, quę vulgo præparantia appellantur, uide Glandulosi aßistentes.

Vehemens pulsus, siue Validus, & Fortis, est qui violenter tactum impellit, remissus siue languidus, qui debiliter, de pulſ. ad Tyron. cap. 3. & lib. 3. de differ. pulſ. c. 5.

Vehementia morbi, est ea, quam magnitudinē uocant, & mos morbi quem modum appellant, 1. criſ. 3.

Vellicationes, seu discerptiones. iunioribus medicis appellantur, uulsiones, quę in fibris musculorum contingunt, dum nimis intentæ interdum rumpuntur, 3. de his quæ in med. 30.

Vena, φλέψ, est uas spermaticum, vna constans tunica, fibris triplicibus contextum, sanguini deferendo destinatum; uenæ etiam nomine, arterias comprehenderunt ueteres, quo sensu Plato in Timęo uenas à Corde oriri aßerit, ut testatur Gal. 6. de Placit. uide Arteria.

Vena arteriosa, uide Arteria uenosa.

Vena axillaris, uide Axillaris uena.

Vena azygos Gręcè, coniugio carens Latinè, uulgò uena sine pari, ea est quæ in quibusdam animantibus iuxta Cor adnascitur, in quibusdam uerò ut in hominibus, ex ea emergit parte, qua iam Cordis aurem uena Caua tangit; Hinc si quidem emergens, humilius depreßiusq; per Cor defertur, atque in spinam contorquetur, 2. acut. 10.

Vena Basilica, vide Axillaris.

Vena capillaris, vide Apanthismos.

Vena capitis, vide Humeraria.

Vena Caua, vide Caua vena.

Vena Cephalica, vide Cephalica vena.

Vena communis, vide Communis vena, et Media vena

Vena coniugio carens, vide Vena azygos.

Vena coronalis, siue Stephaniæa, vide vena Peristephaniæa.

Vena crassa, vide Crassa vena.

Vena cubiti externa, vide Humeraria.

Vena cubiti interna, vide Axillaris.

Venæ emulgentes, vide Emulgentes venæ.

Vena Funis brachij, vide Funis brachij.

Venę guidez, vide Apopletica.

Venæ Hemorrhoidales, vide Hęmorrhagia.

Vena Hepatica, vide Axillaris.

Vena Humeralis, vide Humeraria.

Vena Iecoraria, vide Caua vena.

Vena Ischiadica, vide Ischiadica vena.

Venæ Iugulares, vide Apopleticę.

Vena lata & magna, hoc est humeralis, 1. de artic. 53. licet communiter medici, & anatomici magnam vocent venam Portæ, sicut Cauam, maximam appellant.

Vena manifesta, vide Manifesta vena.

Vena media, vide Communis.

Venæ meseraicæ, vide Mesenterium.

Vena nigra, vide Media Cubiti vena.

Vena Peristephaniæa, est quæ Cor ipsum Coronat, principiumque sui ortus, extra membranas habet, 6. de vsu par. cap. 14.

Vena Poplitis, est ramus medius venæ Cauę, qui deorsum ad poplitem fertur, vbi vulgo vena Poplitis dicitur, qui

qui per profundum Suræ procedens, non modicam in musculos eius ramorum sobolem spargit, atque ob id, hęc vena communis, seu media dicitur, quemadmodum in manu, lib. de dissect. ven.

Vena porta, vide Caua vena.

Vena purpurea, vide Communis vena, Media vena.

Vena saluatella, vide Saluatella vena.

Vena saphena, vide Saphena vena.

Vena sine pari, uide Vena azygos.

Vena splenitica, uide Saluatella uena.

Venę, & arterię umbilicales sunt, quæ uteri acetabulis adhærescunt, quibus fœtus in utero alligatur, & alimentum trahit, 1. de semin.

Veneticos oculos appellant, eos qui suffusione affecti sunt, fiunt autem Venetici oculi duob. modis, uel propter aquam si nimium fuerit coagulata, uel propter siccitatem quam patitur Crystallinus humor, lib. de ocul. par. 4 c. 12.

Ventralis dispositio, uide Cœliaca.

Ventrem superiorem ueteres appellabant thoracem; alimenti receptaculum omne, quod à septo transuerso est, uentrem inferiorem; Interdum autem uentrem superiorē nominabant, in quem cibi assumuntur, quę ab eo sunt omnia, uentrem superiorem; Interdum quoque & sola quæ crassiora sunt intestina; sunt qui Colon duntaxat, uentrem inferiorem uocant, 4. acut. 112. 7. aphor. 38.

Ventriculus est, in quē primo animalia cibū requirunt, 6 de anat. adm. c. 2. Aliquando uentriculi os, per abusionem, pro stomacho sumitur, lib. de cur. rat. per sang. c. 1.

Vermiculans pulsus est, cum species exhibetur, quasi perreptantis arteriam uermis, vndarum in modum insurgentis, & non uno tempore arteriæ distentę paruus, languidus & creber. Sin autem non paruitati, sed magni-

tudini sit adiunctus, dicitur Vndosus; si ad extremam deueniat remissionem, crebritatem, & paruitatem, formicans dicitur, de Puls. ad Tyronem, cap. 8. & 1. de differ. puls 26. & 27.

Vermiformis excrescentia, siue Epiphysis, uide Vermis Cerebri.

Vermis Cerebri, est obstaculum quodam, quod habet porta, qua à medio Cerebri ventriculo, ad posteriorem itur, cuius forma est sicut pinea, lib. de ocul. par. 2. cap. 2. Quin particula quadam Cerebri, incumbit meatui qui est à Cerebro ad Cerebellum, quæ circumscriptionem obtinet figura vermi similem, in lignis enascenti; Hinc etiam nomen Anatomici inuenerunt excrescentiam uermiformem, corpus hoc, quod totum meatum contegit, uocantes, 9. de anat. adm. 5. diciturque uermiformis epiphysis 8. de vsu par. c. 14.

Vernaculus morbus, uide Endemus, & Communis.

Verricularis, uide Amphiblestroide.

Verrucosa, uide Dulcia vlcera.

Vertex Capitis, (Græcè Κορυφή) in media capitis regione syncipiti superante, est collocatus; vnde uelut à centro circinus, capillorum prouentus, incipere uidetur, lib. Introd. cap. 10.

Vertex Cordis, est inferior visceris terminus, figura turbinatus. qui infernæ pectoris ossis regioni cohærescit, cuius in extremo mucronata chartilago constituitur, 7. de anat. adm. cap. 3.

Vertebra, vide Dorsum.

Vertigo est affectio, qua caput circumagi uidetur, 4. acut. 42. vide Scotodinos.

Vesica fellis, vide Cystis Choledochos.

Vestigium, vocatur inferior pars pedis, 2. de fract. 10.

Veter-

Veternus, hoc est grauis sopor, de caus. morrb. ca. 3. siue ignauia & stoliditas, 1. prorrhet. 31. & 2. aphor. 3. dicitur autem Veternus, quasi veteranus morbus, qui Lethargus vocatur, in quo ægri ueteranorum, idest senum more, inexpergescibili somno detinentur. Terentius in Eunucho.

Vibratio, siue Agitatio, est uiolentus alicuius corporis partis motus, vt conquiescere non liceat, etiam si strenuè admodum renitaris, differens à Tremore, qui nisi partem mouere velis, non accidet, lib. de trem. palp. cap. 6.

Vibratus pulsus, (Græcè κλονώδης) vide Conuulsiuus.

Victum appello, non hunc tantum, qui cibo, & potione constat, verum etiam qui omnibus alijs, vt ocio, exercitatione, balneo, venere, somno, vigilijs, & omnibus quæ quouis modo fiunt in humanis corporibus, idest, uiuendi ratio, com. 3. in 3. de morb. vulg. 9.

Villi, vide Fibræ.

Vinaciæ sunt solidæ vuæ reliquiæ, cũ in torculari succus ipsarum omnis expressus fuerit, 2. de aliment. facult. 9.

Vinum aparachyton, idest, originale, cui marina aqua non est addita, 4. de comp. medic. loc. cap. 7. cui opponitur vinum tethalasſomenon, 4. acut. 2.

Vinum vinosum, vide Hydatodes, & Oenodes.

Virtus naturalis, vide Virtutes.

Virtus rationatrix. vide Virtutes.

Virtus vitalis, uide Virtutes.

Virtutes, (quas facultates Medici uocant, Plato aĩas) sunt tres illæ quę toti corpori, ex suo quodam veluti fonte distributæ, animal gubernant; Prior quę vel naturalis, vel altrix, vel appetitrix, alterans, & concoquens appellatur, 2. progn. 26. ad nutriendum animal necessaria. stirpibus cõmunis, quæ Iecur veluti pro fonte habet, canales verò ab hoc in totũ corpus sparsos, ipsas uenas; Altera quę

& facultas, virtus, seu anima vitalis, & animosa appellatur, quæ non modo vt stirpibus, aut vita præditis, sed etiã vt animalibus anima est insita, sedem habens in Corde, cuius canales arteriæ sunt; Posterior Ratiocinatrix in Cerebro domicilium habens, voluntarijs actionibus, vnà cum sensibus præsidens, cuius canales sunt nerui, sensum motumque in totum animal deferentes, 9. metho. 10.

Vitalis motus, vide Motuum species.

Vitellina bilis, quæ & lutea dicitur, vide Bilis pallida.

Vitiliginum, quas Alphos vocant, generatio similis est generis cum eo affectu, quem Leuce siue albam vitiliginem, Arabes Alboras appellant, non tamen sub ijs tota caro vitiatur, vt in Leuce, sed in summo corpore, veluti squamæ quæpiam. Vitiligines insiguntur, albæ quidem ex pituitoso, nigræ ex melancholico succo exortæ, 3. de sympt. caus. cap 2. In Vitiligine autem alba, fit nutrimenti appositio, non assimilatio, 1. de natur. fac. cap 11.

Vitreus oculi, vide Hyeloides, & Crystallinus.

Vitreus humor à Praxagora appellatur, qui vitrei nomen ipsi imposuit, pituitæ species est, frigidissimus, quippe vitro fuso, tum colore, tum substantia, haud absimilis est, 2. loc. aff. 5.

Vlcera dulcia, vide Ochthode, & Dulcia vlcera.

Vlceratio oculi est ruptio circa corneam tunicam, quæ vel ex ictu, uel ex strenua phlegmone oritur, lib. finit.

Vlcus, quod Græci Elcos, uide Vnionis solutio.

Vlcus depascens, uide Phagedænas.

Vlna, vide Cubitus.

Vlomelia, idest solimembria, est totius corporis, ex membris compago, 1. de vsu p. 8.

Vmbilicus nihil aliud est, quàm multitudo magnorum vasorum, quę ex multis paruis uenis, & arterijs, & propagini-

paginibus earundem per totum Chorion dispersis, conflatur, & eo loco uniuntur, per quæ, & sanguis, & spiritus ad fœtum deriuatur, in medio urinaculum habentium, lib. de dissect. vul. cap. 10.

Vncia habet dracmas octo, quæ dracmæ etiam Holce dicuntur; dracma habet siliquas duodeuiginti, alij dicunt scropulos tres; scrupulus habet obolos duos, obolus siliquas tres, lib. de pond. & mens. c. 3.

Vndosus pulsus, uide Vermiculans.

Vnguis, siue Vngula, uide Pterygium.

Vnio, uide Prosthesis.

Vnionis solutio, siue Continuitatis solutio, est morbus in quo partes, quæ secundũ naturam unionem acceperunt, inter se soluuntur, libr. de const. art. cap. 6. quę solutio si in osse fiat, dicitur Fractura, seu Catagma; in neruosis musculorum partibus ex distentione, ruptura; in fibris Conuulsio, seu spasma; in carne ex uulnere incisio, ex aliquo acuto punctura, seu punctio, ex aliquo graui contusio; ex erosione in osse, Teredon; in carnosis partibus, Vlcus; in instrumentalibus & ligamentis, auulsio, siue apospbagma, ibidem. In uasis, musculisq; ex uiolento ictu, uel graui casus uel alio quopiam ualente motu excitata, Rhegma & Thlasma; cum contusione & ruptione, Ecchymosis, 4. metho. 1. ab aliquo acuto occursante, atque abscindente, Incisio, Dissectio, & Sedes lib. de caus. morb. cap. 11.

Vniuersalis morbus, uide Communis.

Vniuoca, uide Aequiuoca.

Vocis organa uoco, per quę spiritus, redditus uox efficitur, hęc sunt aspera arteria, guttur, fauces, ueluti spiritus plectrum, per ipsas transeuntis, nam hę uocis instrumentum sunt, ut locutionis lingua.

Vola manus nominatur, supina pars manus iuxta pol-

licem assurgens, Grece Thenar, cui pars opposita Hypothenar, & Subuola uocatur, 1. de usu p.c. 17.

Voluntarius motus, uide Motuum species.

Voluulus, uide Ileos, & Chordapsus.

Voluulosa stomachi subuersio, uide Subuersio.

Vomica, uide Sinus.

Vomitus & nausea, expultricis facultatis uentriculi praui motus sunt, ad ea quę uentris corpus contristant, quàm citissimè per stomachum uacuanda; Nec idem est uomentibus & singultientibus motus, quippe in uomitionibus, ea quę in capacitate sunt uentris reijciuntur, in singultu quæ in ipso ventris sunt corpore, simili scilicet tum affectu, tum motu, qualis est iis, qui ex intemperie tussiunt, omnibus nimirum ventriculi partibus, quod se contristat, expellentibus, 3. de sympt. caus. cap. 2.

Vrachichronius morbus est, qui breui tempore finitur, Polichronius verò, qui longo tempore comprehenditur, 3. de dieb. decr. cap. 13.

Vrachòs, appellatur meatus, qui infantis Vmbilico inseritur, ex quo enascitur, & sus. ensus est, qui meatus mutuo congressu quinque vasorum absoluitur; nam à venis quæ secundas implent, binæ aliæ prodeuntes sunt venæ, ab arteriis ibidem sitis, binę arteriæ, & à neruis unus neruus, complicati mutuo, qui Vmbilicum absoluunt, libr. Introd. cap. 11. vide Vmbilicus & Vrinaculum.

Vraniscus, idest paruum cælum, quod Latinè palatum dicitur, pars est oris superior, à cæli similitudine, nomen accipiens, lib. finit.

Vrentia, uide Caustica.

Vretheres, (idest Vrinarii) sunt meatus quidam oblongi & fortes, Vrinarii dicti, qui renes vesicæ committunt, ducentes per colatoria, vrinas à sanguine segregatas, ad

vesi-

vesicam,5.vsu p.5. Qui Vrinarii meatus,nec arteriæ sunt, cum nec pulsent,nec dupliciconstent tunica, neque venæ, quia sanguinem in se continent, nec similem omnino venæ habent tunicam; à neruis autem plus distant, quàm à iam dictis, 1.nat.fac.cap.6.

Vrethra,siue Vrithra est meatus vrinę reddendæ accõmodatus,qui in pene est, quem & fistulam Vrinariam appellant,4.aphor.82. Estque ceruicis uesicæ meatus, & vrinæ fistula,1.loc.aff.1.vide Fistula vrinaria.

Vretica,vide Diuretica.

Vrina, quam Græci,Vron, uocant,est excrementum tenue.& aquosum sanguinis,5.vsu par.5.vide Lotium.

Vrina optima, cuius sedimen album, & lane,& æquale extiterit perpetuo tempore, vsque dum iudicatus fuerit morbus, lib.de atrab.8.

Vrinaculum , quod Græci Vraxon vocant , est meatus qui ex fundo vesicę exortus , lotium in tunicam Allantoidem pręgnantis mulieris deriuat,quæ ita à similitudine figuræ,quam habet cum intestinis , appellatur, 15. de vsup.c.15.vide Vraxòs,& Vmbilicus.

Vrinarij, vide Vreteres.

Vrinarius meatus, Græcè οὐραχὴς οὐρήθρα, *vide Vreteres.*

Vrinæ difficultas & suppressio,uide Ischuria.

Vrinæ profluuium,vide Diabete.

Vrinæ stillicidium,vide Iscuria,3.aph.16.

Vrinæ substantia,vide Consistentia.

Vron,vide Vrina.

Vteraria,vide Hysterica.

Vteri suffocatio,est spirationis ob uterum ablatio, quę & Apnœa uocatur, eandemque uterinam suffocationem , & strangulationem appellant, 5.aph.35.& Hystericum mor-

morbum,4.de cauſ.pul.22.

Vteri Rheuma,vide Menſes.

Vterus,Μήτρα,Vulua,& Matrix appellatur, eſt ea corporis pars,quæ mulieribus ad concipiendum & pariendum,à natura eſt conceſſa,6.loc.aff.5.

Vtricularii,vide Hyderici, & Aſcites.

Vua,vide Gargareon,& Staphyle.

Vuæ, Pariſthmia & Tonſillę , nihil aliud ſunt quàm inflammationes. Vua,quidem Gargareonis, Tonſillę uerò adenum ,eorum qui in principio faucium inter ſe oppoſiti ſunt,quemadmodum Pariſthmia, corporum eorum,quæ in faucibus ſunt. Videtur autem Hippoc.non omnem Gargareonis inflammationem vuam nominare,ſed unam ſolam ſpeciem , qua Gargareonis terminus ſimilis acino Vuæ eſt, lib. de tumorib.cap.17.vide Staphyle,Gargareon.

Vuæ vinoſæ, quæ nullam uehementem qualitatem habent,2.de aliment.fac.cap.9.

Vuea oculi tunica, uide Rhagois & Cærulea.

Vuiformis, vide Rhagois & Cęrulea.

Vulgaris morbus,uide Communis morbus.

Vulſio eſt cum fibræ muſculorum nimis diſtentę rumpuntur,quæ nunc uellicatio , nunc diſcreptio appellatur , 3. de ijs quæ in med. 30.

Vulua,uide Hyſtera & Vterus.

Vulua,uide Staphyle.

X

XEROPHTHALMIA, *ideſt arida lippitudo,cum anguli oculi ulcera , & aſpritudinem, pruritumque contraxerunt, palpebræ rubent,& lacrima ſalſa & nitroſa, ab oculis profluit, libr.Introd.cap.15.uide Sclerophthalmia.*

Xerotribia, ideſt ſicca frictio,8.meth.2.

Xi-

Xiphoides, vide Pectorale os, & Chartilago ensiformis.
Xister, uide Aures.

Z

ZOOGONIA, *idest animalium generatio, libr. de constit. art. cap.* 13.

Zulapium, Actuarius, & alii recentiores Graci, barbara uoce, appellant id quod hodie iuleb itidem barbaro uocabulo nuncupamus; fit è stillatitio liquore, aut quod rectius est, è succis & sacbaro tantum, vt ex Mesue satis constat, licet Seplasiarii ab ea forma compositionis, nescio quo iure, non nihil discesserint.

Zygoma os, siue Jugale est, quod temporis musculo præpositum est, transuersam in medio suturam habens, cuius posterior pars omnis cum capitis osse, quod iuxta aures est, anterior cum parte supercilii extrema, ad paruum oculi angulum, continuatur, lib. de ossib. cap. 2. *quod cum duplex sit ad utramque aurem, super foramina, per quę facultas audiendi est, emergit, libr. Introd. cap.* 11. *quod uulgo os paris uocant, alii iugamentum, Grecè autem* Ζύγωμα, *siue* συζυγῶδες, *quasi coniugiale, & ex duobus coniugatum, uocatur.*

Zymosis Iecinoris, est tumor ędematosus Iecinoris apud Hippocratem.

FINIS.

PRAECIPVARVM ARABICARVM vocum, ad artem medicam facientium, ordine Alphabetico series; in qua videre est, quæ Arabica uox, cui Græcę & Latinæ reddatur, & significato respondeat.

Arabicę.	*Græca.*	*Latinę.*
Abgas,	Chorion,	Amnium tunica.
Abortus,	Amblosis,	Aborsus, deperditio.
Abrahomia,	Cacoethe,	Maligna vlcera.
Accidens,	Symptoma,	Passio, Coincidens.
Achael,	Psellotes,	Traulus, Balbus.
Achilus, Algaras,	Aegilops,	Anchilops.
Achmas,	Pedion,	Planta pedis.
Achimon,	Argemon,	Iridis oculi vlcus.
Acrai, Arsarum,	Priapismus,	Tentigo.
Acthalegi,	Palmòs,	Palpitatio.
Acualis dolor,	Nitticòs,	Perforatiuus.
Adereb fluxus,	Hepaticus affectus,	Iecoris imbecillitas.
Adiutorium,	Omoplatæ,	Humerus.
Adorem,	Raphè,	Sutura.
Adorem corticales,	Lepidoides,	Squamosæ cõglutiã (ti nes.
Adorem laudæ,	Lambdoide	Sutura occipitis.
Adorem mendosę,	Lepidoides	Suturæ iuxta aures.
Adustiua,	Causon,	Adurens febris.
Adustiuum, Aufu (me,	Epicauma,	Sordidũ vlcus oculi
Aflicem,	Ophthalmia,	Lippitudo.
Alabene,	Supinitas,	Succubus.
Alacaran,	Ancyroide,	Anchoralis pcessus.
Alachahab,	Pterne,	Calcaneus, Calx.
Alachun,	Larynx,	Asperę arterię caput.
Alagiagi,	Ostùn hieròn,	Os sacrum.
Alaiuanie,	Zodynamis,	Vitalis virtus.

Alan-

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
alandagi,	Anadosis, Diaphoresis,	Digestio, concoctio.
alarbian,	Sarcomata,	Polypus narium.
alasch idem ac	Ilischi, vide infra.	
alascilez,	Splenitica,	Saluatella vena.
ala stardad,	Apotherapia,	Recreatoria.
alatahal,	Coryza,	Grauedo.
alatzar,	Ectropion,	Palpebræ inuersio.
albaras alba,	Leuce, Alphos,	Morphea alba.
albaras nigra,	Lepra,	Morphea nigra.
albarnaber,	Carcynoma,	Cancer narium.
albatagin,	Carpus,	Brachiale.
albere,	Psogastrium,	Ventris medium.
albhear,	Dypsnæa,	Difficultas spirandi.
alborati,	Omphalus,	Vmbilicus.
albothin,	Therminthi,	Exituræ nigræ.
albugo, Panus,	Leucoma,	Cicatrix oculi.
alcafa, (Albedo,	Inion,	Occiput.
alcahab,	Astragalus,	Talus.
alcangiari,	Sternon,	Os pectoris.
alcarba,	Phalacrotes,	Caluitium.
alcusi,	Achlys,	Caligo oculi.
alchab,	Astragalus,	Clauicula, Talus.
alchada,	Omoplata,	Humerus.
alchael,	Aphonia,	Vocis carētia ex lin
alchael,	Diaphragma,	Præcordia. (gua.
alchalcun,	Larynx,	Guttur.
alchama,	Choana, Pyelos,	Infundibulū, Lacūa
alchamar,	Amblyopia,	Cęcitas solis intuitu
alchambar,	Anęa,	Amentia.
alchangeri,	Sternon,	Ensiformis chartila
alchatim,	Psoæ Ischis,	Lumbi. (go.
alchef pectinis,	Metacarpium,	Post brachiale.
alcheffir,	Porus,	Meatus.
alchei,	Ostùn hieròn;	Os sacrum.
achelof,	Taraxis,	Oculi perturbatio.
alchirunie,	Chironia,	Vlcera rebellia.

Al.hool,

Arabica.	Græcę.	Latinæ.
Alchool,	Xerocollúrion,	Collyrium solutum.
alchola,	Aphthæ, (næ.	Oris vlcera.
alchola maligna,	Nomę, Phagedæ-	Vlcera depascentia.
alcosbot,	Apostǫsis, apostę-	Abscessus. (nus.
alcude,	Cephalęa, (ma.	Dolor capitis diutur
alcurati,	Dysenteria,	Tormina.
alcuzez,	Tetanus,	Spasmus, Cõuulsio.
aldaragi,	Raphè,	Sutura.
aldebha,	Cynanche,	Angina.
aldebul,	Marasmus,	Marcor.
aldees,	Narche,	Ignauia, Torpor, hebetu-
aldhen,	Dianæa,	Mens. (do motus.
aldemamid,	Dothien,	Furunculus.
aldemenul, idem	ac Aldemamil, &	Aldemamir.
alderab,	Diarrhęa,	Alui profluuium.
alderabe,	Vla,	Gingiua.
alderez,	Gastir encephalos,	Vētriculus Cerebri
alduar,	Stotoma, Scotodinos,	Tenebricosa vertigo
aldubellet, idem	ac Dubellet, & Dubellati,	vide in-
alenada,	Anadosis,	fra Digestio.
alfafeh,	Hypochelon elcos,	Sinuosum vlcus.
elfasd,	Phlebotomia,	Venæ sectio.
alfase,	Hęmalops,	Sugillatio oculi.
alficume,	Epicauma,	Nubes Vueæ.
algaras,	Aegilops,	Fistula lacrimalis.
algasamach,	Epiglottis,	Superlingula.
algessa,	Emphisama. Pnesmatosis,	Inflatio.
algeromati,	Esthiomenon,	Herpes exędens.
algiebar,	Mycosis,	Lusciosus affectus.
alguama,	Cittosa, Picatio,	Appetit⁹ deprauat⁹.
alguardenigi,	Ophthalmia vera,	Lippitudo vera.
alguasa,	Melancholia,	Malancholia.
alguati,	Sperma, (sis,	Semen.
alhac,	Tenon, Aponeuro-	Tendo, Eneruatio.
alhacel,	Paraphrosyne,	Delirium. (tà aures.
[illegible],	Parosis, Cheras.	Struma, Abscessus iux-

Alhadiuth,

Alhadiuth,	copros gonorrhęa,	Spermatica egestio.
Alhael,	Adenes.	Emũctoria glãdulę.
Alhagiagi,	Ostùm hyeron,	Os sacrum.
Alhagran,	Perinçon, semen,	Intersœmineum.
Alhaliben,	Adenes,	Inguina, emũctoria
Alhamear,	Paraphrosyne,	Insania, fatuitas.
Alhasad,	Anchon,	Cubitus.
Alhasos,	Coccyx,	Cauda. (gnum.
Alhauis,	Ostùn hyeron,	Os sacrũ, latum, ma-
Alhauti,	Eusarcon,	Quadratum corpus.
Alheame,	Phlebs metopon,	Vena frontis.
Alheasme,	Ecpiesma,	Fractura cranei.
Alhumor,	Botrya,	Alueoli dentium.
Alices,	Scordinema,	Paudiculatio.
Alicod,	Proptosis,	Oculi procidentia.
Alintisar,	Mydrasis,	Vueæ dilatatio.
Alisema,	Coryphe,	Vertex capitis.
Allebe,	Spagè,	Iugulum.
Allui,	Cynicus spasmus,	Cauina conuulsio.
Almabad,	Phlebs Ancilis,	Vena Popiitis.
Almachade,	Hedra, Archus,	Anus, sedes.
Almachein,	Ranteres,	Anguli maiores ccuh.
Almadiam, idem ac	Almadab, &	Almadab.
Almadid,	Phlebs,	Vena.
Almagabin,	Adentes,	Emunctoria.
Almagiat,	Proptosis,	Procidentia.
Almaxaben,	Maschalis,	Axila.
Almecheni,	Canthus,	Angulus oculi.
Almelietu,	Episemasia,	Annotatio febris.
Almeneumat,	Narcotica,	sõnifera, stupefaciẽtia
Almenthenein,	Psoa,	Lumborum Caro.
Almerlegi,	Rhagoidis, pptosis,	Vueę procidentia.
Almes,	Cathoc⁹, catalepsis,	Dephẽsio, Alienatio
Almesemar,	porus, Helos,	Callus, Clauus.
Almesfat,	Phoxòs,	Acuminatum caput,
Almessere,	Erysipelas,	Vicinirubriam.
Almetacargie,	Myesa,	Mucor.

Arabicę.	Grecę.	Latinę.
Almirach,	Mys,	Musculus.
Almismar,	Elos,	Clauus.
Almochati,	Pericranion,	Pericranium.
Alnefseme,	Psychidinamis,	Animalis virtus.
Alnisuchat,	Errhyna,	Caput purgia.
Alosos,	Lordosis,	Luxatio.
Alosos,	Coccyx,	Cauda.
Alrabin,	Asthma,	Anhelatio.
Alrad,	Sarcotrasma,	Carnis vulnus.
Alrahaume,	Paraphrosyne,	Delirium.
Alrafafe,	Epigonatis,	Patella.
Alraute,	Pterygia,	Alæ,Pinnulę nariũ.
Alrosbot,	Porus sarcoticus,	Porus Carneus.
Alruic,	Paracme,	Declinatio.
Alsabiar,	Comatosa,	Somnifera opiata.
Alsaguaid,	Embryon,	Fætus.
Alsahad,	Pechys,	Vlna,Cubitus.
Alsahafati, idem	ac Sahafati, vide in-fra.	
Alsaim,	Nestes entheron,	Ieiunum intestinũ.
Alsamach,	Typhlon Ecesma,	Cęcum foramen.
Alsamach,	Otys,	Auris,
Alsaria,	Epilepsia,	Morbus Comitialis.
Alsarnach,	Hydatis vesica,	Aquula.
Alsaterel,	Ancyloblefaron,	Palpebrarũ cohęrẽtia.
Alirbati venæ,	Carotides,	Soporarię, apopleticæ.
Alseda,	Thlasina,	Con tusio.
Alsedar,	Scotomia,	Tenebrositas.
Alseedic,	Meliceris,	Melleus abscessus.
Alsedeid,	Brachion,	Brachium.
Alselac,	Scleriasis,	Palpebrarum durities.
Alseriaran,	Catharticum,	Purgans.
Alshara,	Epilepsia,	Comitialis morbus.
Alshautat,	Errhyna,	Caput purgia.
Alshela,	Ganglia,	Contractiones.
Alsiasie,	Hegemonica,	Rectrix Virtus animę.
Alstrengi,	Cerion,	Fauus.
Alsurbed,	Phlebs hypoglottis,	Vena sublingua.

A-

Arabica.	Græca.	Latinę.
Altarfat,	Hyposphagma,	Cruenta suffulio.
Altenefes,	Diaphnoe,	Transpiratio.
Alterbet,	Cachexia,	Prauus habitus.
Altharas,	Barycoia,	Obauditus.
Althaun,	Phygethlon,	Apostema pestilens.
Altheca,	Traulus,	Balbus.
Althoin,	Bubo,	Abscessus pestilens.
Althumar, idem	ac Alchamar.	
Althute,	Hæmorrhois,	Morus sedis.
Altualil,	Achrochordon,	Verruca,
Aluardengi,	Chymosis,	Palpebræ distorsio.
Aludi,	Gonorrhea,	Seminis fluxus.
Aluebe.	Palmos,	Palpitatio.
Alunum,	Botryon,	Vlcus cauum oculi.
Aluresc hin,	Exanthemata,	Pustulæ.
Alusuas,	Parança,	Dementia.
Alzamane,	Paralysis,	Resolutio neruorū, mollities.
Ancha,	Meros,	Femur, Crus.
Anulus,	Larynx,	Asperæ arteriæ caput.
Anulus,	Borrhyon,	Fossula.
Aqua descendens,	Hypochima,	Suffusio.
Aqua Cranei,	Hydrocephalon,	Aqua capitis.
Arcuatio,	Repanditas,	Luxacio postica uertebrarū.
Areffatu,	Epigonatis,	Patella, Genu.
Arsatum,	Priapysmus,	Tentigo, Penis rigidus.
Arteria Orithi,	Aorta,	Magna, Crassa.
Arteria Arulidi,	Læuis,	Arteria venalis.
Arteriæ subnecti,	Carotides.	Soporariæ.
Artetica.	Arthritis.	Articularis morbus.
Aschachilos,	Sphacelum,	Membrum demortuū.
Ascham,	Pathos, Pathema,	Passio.
Asef,	Hydroon,	Sudamen.
Aseid,	Pechys,	Cubitus, Vlna.
Aselha,	Oedema,	Tumor laxus.
Asellata vena,	Maschalæa,	Axillaris vena.
Asestra,	Ectropion,	Palpebræ inuersio.
Atanatum,	Bubon, Læmon,	Abscessus pestilens.

Atasus,	Pnesmatosis,	Inflatio,
Athacarugi,	Mysca,	Mucor.
Atherael.	Apostema,	Abscessus.
Aures muris.	Myotis,	Scissnra Vnguium.
Balchee,	Telephion elcos,	Vlcus Telephium.
Balchie,	Psydrachia,	Pustulæ capitis.
Bancharas,	Pācreō, Calicreon	Caro glandulosa.
Baras,	Psoronychia,	Scabrites Vnguium
Barbati,	Oscheon,	Scrotū,Bursa testiū.
Barachien,	Bubon læmos,	Apostema pestidēs.
Basilare os,	Sphenois,Polimorphum.)	Os palati.
Bathara,	Anthrax pestilens,	Carbo,vlcꝰ escharosum.
Baurach,	Aphronitrum,	Salnitrum.
Bear,	Dyspnæa,	Difficultas spirandi.
Beditns,	Strumæ Chærades,	Scrofulæ.
Benat noctis.	Epinyctis,	Nocturna efforatio
Beriteron,	Peritonæon,	Peritonæos tunica.
Besbeia,	Polypus, Sacroma,	Caro multipes nariū.
Betaram,	Encope.	Incisio.
Bezahartica,	Alexipharmaca,	Ad venena pharmaca.
Bezel,	Parachentesis,	Punctio,Perforatio
Biles,	Allantoide,	Intestinalis tunica.
Birsen,	Pleuritis,	Lateralis dolor.
Bolismos,	Bulismos,	Ingens esuritio.
Bothor,	Bothor,	pustulæ.
Bothor,	Synchyses,	Exiturę oculi.
Brachium,	Brachon.	Brachium.
Buri,	Sarcocele,	Carnosa hernia.
Cadar,	Hemiplexia,	Dimidij corporis resolutio.
Cafacan,	Cardia,	Cor.
Calcataron,	Pterygium,	Vngula Oculi.
Calus,	Heios,	Clauus.
Caluitium,	Phatacrosis,	Capillorum casus.
Camaduci,	Inion,	Occiput.Occipitiū.
Cambium.	Chymus,	Sanguis,seu humor
Camisia fœtus.	Allantoides,	Intestinalis tunica.
Canalis,	Porus.	Meatus.

Can-

Arabicę.	Gręcę.	Latinę.
Cancrena,	Gãgræna.Necrosis,	Gangręna.
Cãna pulmonis,	Trachea arteria,	Aspera arteria.
Cannæ Tibię,	Ocrea. Sura,	Ossa duo Tibiæ.
Capsula cordis,	Pericardium,	Cordis inuolucrum
Caras,	Aphonia,Traulus,	Vox depdita,deprauata
Caratin,	Gysenteron,	Lũbrici terrestres.
Carabitus,	phrenitis,	Delirium febriens.
Carenum,	Sapa,Sireon,	Mustum coctum.
Carmata,	Bubon,	Glãdularũ abscessus
Caro addita.	Hypersarcosis,	Thymus.
Cassum,	Thorax,	Pectus.
Cataracta,	Hypochyma,	Suffusio.
Catalan.	Encope,	Incisio.
Chadessan,	Dereste,	Excoriare.
Chahab,	Astragalus,	Talus.
Chalahan,	Ecfarthrema,	Luxatio.
Chasem,	Ozenæ,	Narium vlcera.
Chattab,	Lycanthropia,	Lupina insania.
Cede,	Anorexia,	Inappetentia.
Chesaram,	Catagma,	Ossium fractura.
Chila,	Cirsos,	Hernia.
Chis,Saccus,	Cystis,	Vesica.
Chis hordei,	Ptisana,	Cremor hordei.
Cholera,	Chole,	Bilis.
Colera citrina,	Picrocholos chymo.	Bilis pallida.
Cholera vitellina,	Chole lechita.	Bilis vitellina.
Cholera famosa,	Chole nota,	Bilis spuria.
Cholera min.famę,	Chole melæna,	Bilis adusta.
Cholera rubea,	Picrocholos chymo,	Bilis amara.
Cholera nigra,	Chole melęna,	Bilis atra.
Cholirica passio,	Cholera,	Bilaris.
Chranites,	Brenitis,	Phrenitis.
Chuba,	Lychen,Lepra,	Impetigo.
Chuzez,	Tetanus.	Tensio.
Clipealis cartilago,	Chodrõ Tyroides,	Secutiformis cartilago.
Cimbalaris,	Cricoides.	Cooptoria cartilago.
Cohol,	Collurion.	Collyrium fusum.

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Colcotar,	Calcitis,	Vitrioli species,
Complexio,	Crasis,symmetria,	Temperies.
Conach,	Apnça Hysterὸs,	Vter præfocatio.
Congelatio,	Catalepsis,	Deprehensio.
Cógelatio dentiũ,	Aemodia,	Stupor dentium.
Consimilia,	Homogenea,	Similares partes.
Contorsio,	Scoliosis,	Obstipitas.
Conturbatio,	Taraxis,	Vellicatio oculi.
Cóuulsio canina,	Spasmus Cynicus,	Distorsio faciei.
Coronale,	Argemõ,Lecoma,	Albugo oculi.
Corruptio ossis,	Teredon.	Ossis caries.
Cortex intestini.	Ephelcis, Ramẽtũ,	Intestini tunica.
Crus.	Cneme,	Tibia.
Cutubuth,	Lycanthropia,	Lupina insania.
Coxa,	Meros.	Femur,Crus.
Darb,Darab,	Diarrhæa,	Alui profluuium.
Debus,	Marasmus,	Tabes.
Demonium,	Mania,	Furor.
Dentes Atham,	Gomphij,	Molares, Sapientiæ.
Derezi,	Raphè,	Commissura.Sutura
Diaciminum,	Diaspoleticum,	Ex cumino Pharmacũ.
Dipsacos,	Diabete,	Vrinæ profluuium.
Dislocatio.	Lordosis,Luxatio,	Exarticulatio.
Disnia,	Dyspnœa,	Difficultas respiratio(nis.
Domestica pars,	Maschaliæa,	Interna.
Dubellati,	Phlegmon,	Abscessus calidus.
Dura mater,	Meninx crassa,	Cuticularis tunica.
Durities,	Scirrhus,	Abscessus durus.
Embroce,	Balanion,	Balneum.
Empialos,	Hepiala,	Febris Eqialus.
Emulgentes,	Emulgentes,	Percolantes venæ.
Emunctori.	Adenes,	Glandulæ.
Encaras,	Phlebs Meseræi,	Vena miseraica.
Endros,	Epidydymis,	Supergeminalis tunica.
Eneruatio,	Paralysis,	Resolutio.
Epittima,	Epithemata.	Linimenta.
Essere,	Epinyctis,	Effulgescentia.

Arabica.	Graeca.	Latina.
Effere cholericũ,	Phlegmon,Phlogo-	Inflammatio.
Esticos febris,	Hectica,	(sis,Habitualis,Facta.
Exitura,	Apostema,	Abscessus purulentus
Expressio oculi,	Proptosis,	Vueæ prolapsus.
Fagdan,	Lordosis,	Spinæ luxatio.
Fames vacciua,	Bulimos,	Vehemens esuritio.
Faricon,	Causon,	Febris ardens.
Faselan,	Apocope,	Abscissio.
Febris triãgulata,	Tetartços,	Quartana.
Fedehan,	Hernia,Ramex,	Ruptura.
Ferismus,	Priapismus,	Tentigo,
Feterat.	Paracme.	Remissio morbi.
Ficter musculus.	Sfincter.	Constrictor.
Filachaliafuch.	Stephaniæa.	Sutura Coronalis.
Fechan,	Diastremma.	Luxatio.
Fissura.	Rhogme.	Rima.
Focilia duo.	Cerchis.Pechys,	Radius,Cubitus.
Fœdion,	Epilepsia,	Puerilis morbus.
Formica.	Myrmecia,	Sessilis Verruca.
Formica.	Herpes miliaris.	Serpigo.
Formicalis.	Myocephalon,	Muscę caput.
Fossula.	Botryon.	Vlcus cauũ Corneæ.
Franites.	Phrenitis.	Cum febre delirium
Fricatio.	Anatripsis.	Frictio.
Furcula.	Clis.	Clauis.Iugulum.
Furfures.	Pythiriasis.	Porrigo.
Fugule,Fulille,	Parotis.	Ad aures morbus.
Fuisus.	Nympha.	Colliculus.
Gadu.	Scirrhus.	Tumor durus indolẽs.
Galea,Ouum.	Cephalæa,	Diuturn⁹capitis dolor.
Garab,Algaras.	Aegilops,	Vlcus anguli oculi.
Gafi.	Syncopis.	Pręceps virium lapsus.
Gauonij,	Parishmia.	Tonsillę, Amygdalæ.
Gedaul,	Mesaræon,	Mosenterium,Lactes.
Geleniabin,	Diarhodomel.	Ex rosa & melle,geln.
Genu.	Gony.	O: Tibiæ,Genu.

Arabica.	Græca.	Latinæ.
Gessa palpebrę.	Scerophthalmia,	Scabrities palpebrarũ.
Gibbositas.	Cyllosis.	Distorsio.
Gienun.	Mania.	Furor.
Gingia mater.	Pericranium.	Pericranium.
Glandulę.	Ganglia.	Contractiones.
Grando oculi.	Chalazi ô, Posthie,	Hordeolus.
Guesques.	Melancholia,	Fatuitas.
Guidez venæ.	Sphagitides.	Apopleticę, Iugulares.
Gutta serena,	Amaurosis,	Visus obscuritas.
Haben,	Hydrops,	Aqua inter cutem.
Hacar,	Apostema,	Vlcus, siue abscessus
Hacuna,	Satyriasis,	Tẽtigo, Penis tẽsus.
Halmes,	Paraphrosyne,	Delirium.
Hamcha,	Anæa,	Dementia.
Hamicha,	Lata exãthemata,	Variolæ.
Hasef,	Hidroa,	Sudamina.
Hazam,	Encope,	Incisio.
Hedian,	Moria, Morosis.	Desipientia.
Henadam,	Pepsia,	Concoctio.
Hesme,	Aposphagma,	Auulsio.
Hirque oculorũ,	Canthus,	Anguli Oculi.
Humor,	Chymus,	Humor.
Iafuc,	Bregma,	Synciput.
Iectigatio,	Palmòs,	Palpitario, Saltus.
Iezemet,	Catalepsis, Caros.	Deprehensio.
Ibet, Subeth.	Coma,	Sopor.
Ignis persicus,	Anthrax,	Carbo, Carbunculũ
Ilischi,	Eroticos,	Effrænis amor.
Impetigo,	Lychen, Lepra,	Salsa cutis asperitas
Impetigo aspera,	Lychenes,	Tensa prurigo,
Incubus,	Ephsaltes,	Nocturna suffocari
Inuersa palpebra,	Lagophthalmos,	Leporinus oculus.
Inuiscatio palpebræ.	Ancyloblepharon,	palpebrarũ cõniu.
Inuolutus,	Allãtoides, choriõ,	Vrinaculum, Secunda.
Istimbre,	Crasis,	Tẽperies, assimilatio.
Iuleb,	Hydrorhodomel,	Ex rosacea, & saccha-(ro.
Iuncus,	olntos,	Varus.

Kef,

kef,	Xir,	Manus.
kers,	Stomachus,	Ventriculus.
kili Vena,	Hepatitis,	Caua vena.
Lacertus,	Mys,	Musculus.
Lachat,	Encope,	Incisio.
Lapidositas oculi,	Tylosis,	Callus palpebrarũ.
Latica febris,	Cathemerina,	Quotidiana,cõtinua.
Lauda,	Os hyoides,	Os gutturis.
Laxatie,	Paralysis,	Resolutio.
Lactea,	Galaxi,	Lactes.
Lentigo,	Exuccatio,	Sugillata.
Lepores nasi,	Mycteres, Pterygiõ,	Alę Pinulę nariũ
Leucam,	Lepra,	Lepra.
Lilimie,	Coeloma,	Profũd⁹ oculi aqsceffus
Lipiria febris,	Lyparia,	Lyparia. (ctiuus.
Loch,	Apophlegmatismus,	Pituitæ p os edu-
Longaon,	Apesthysmenõ,	Rectum intestinum.
Lulma,	Cælomata,	Vlcera caua Vueæ.
Lythargirium,	Molybdæna,	Plũbago,limatura plũbi.
Macula oculi,	hypoththalmiõ Hyposphagma,)	sugillatio
Malum granatum,	Xiphoide,	Os pectoris.
Manuale opus,	Chirurgicon,	Manuum opera.
Maram,	Alimma,	Vnguentum.
Masera,	Phlegmon mitis	Leue inflammen
Masticatorium,	Eclegma,	Pituitæ eductiuus p os.
Mater puerorum,	Spylepsia,	Comitialis morbus
Marer sanguinis,	Aneurisma,	Arterialis sãguinis
Maudana,	Catapotia,	Pilulæ. (fluor.
Melon,	Pepon,	Anguria.
Melon Indus.	Melopepones,	Anæuria viridis rotũda
Men,	Drosomeli,	Manna. (pulsus.
Men Giezer,	Systole Diastole,	Contractio,dilatio
Mestruus sanguis,	Cataminion,	Menses.
Meri,	Oesophagus,	Gula.
Metalachlach,	Tolera,	Turbida vriua.
Metenen,	Psoa,	Carolumborum.
Mirach,	Epygastrium,	Abdomen,

Arabicæ.	Grecę.	Latinæ.
Mirachia,	Hypochondriacus,	Flatuosus morbus.
Mollificatio,	Paralysis,	Resolutio,
Morphea,	Alphos,Leuce,	Vitiligo.
Morum.	Condylomata,	Extuberatio ani.
Mucla,	Derma,	Cutis.
Munsis,	Ecpyesmos,	Totius oculi ,plapsꝰ.
Muzum,	Muzum,	Austerꝰ sapor, vel acerbus.
Nascentia,	Apostema,	Exituræ.
Nauiculare os,	Scaphides,	Nauiforme os.
Nebith.	Oenon,	Vinum.
Nerdi os,	Astragalus,	Talus,Os ballistæ.
Nerualis Sutura,	Obolicæa,	Sagittalis,Recta.
Monoculum,	Typhlòn,	Cęcum intestinum.
Morbilli.	Exanthemata sublimia,	pustulæ elatæ.
Nocra,	Phlebs,	Vena.
Nodus,	Atheran,	Atheroma.
Nubes,	Hypochyma,	Suffusio,Cataracta.
Nucha,	Notyæon myelō,	Spinalis medulla.
Nyctalopa,	Nyctalope,	Nocturna cæcitas.
Oculi egressio,	Ecpiesmos,	Totius oculi ,plapsꝰ
Oculus Poplitis,	Epigónatis,Myle,	patella,Rotula,Genu
Oculi protūditas,	Atrophia,	Nutritionis defectꝰ.
Oculi vlcꝰ serpes,	Anthracosis,	Carbunculus.
Officialia mēbra,	Organica,	Instrumentalia.
Opium,	Meconium,	Succus papaueris.
Oregmon,	Catarrhus,	Destillatio.
Os Cruris,	Gony,	Genu.
Os Cunei,	Sphenois,	Basilare,palati.
Os latū. Alchatim.	Coxa,	Femur.
Os laude,	Paryngetron,	Os Gutturis.
Os Nerdi,	Eyboides,	Cubiforme.
Os Paris,	Zygomal,	Os iugale,Os tēporū.
Os Perdis,	Pedion,	Planta pedis,Pecten
Ossa Shemie,	Lithoidea,	Lapidosa, Petrosa.
Osseum,	Scrtam,	Testium Inuolucrū.
Ossei mollificatio,	Rhacosis,	Detritio,Scroti extēsio.
Ouum,	Cephalęa,	Dolor capitis diuturnus.

Pa-

Arabicę.	*Gręca.*	*Latinę.*
Panaritium,	Paronychia,	Redumia.
Pannus idem ac	Lentigo, Nigror,	Liuor, Nigritia.
Patia,	Tonos,	Nerbus.
Pars domestica,	Oechion meros,	Interior.
Pars syluestris,	Exothen meros,	Exterior. (spōdēs.
Proportionalis,	Symbolic⁹ morbus	Naturæ loco tpi re-
Pecten alchef,	Metacarpium,	Postbrachiale.
Peliòmata,	Exuccatio	Liuor.
Peltalis chartilago,	Thyroides,	Scutiformis.
Periodica febris,	Typica,	Intermittens.
Phitanos febris,	Palymbola,	Reuersiua, erratica.
Phlebotomia	Phlebotomia,	Venę fectio.
Pia mater,	Choroides,	Meninx tenuis.
Pixis,	Ischias,	Coxa.
Plaga,	Trasma,	Vulnus. (nes.
Plancta nocti s,	Epinyctis,	Nocturnæ efflorātio
Porrina,	Porracea,	Porracea bilis.
Portinarium,	Pyloron,	Ianitor.
Pruna,	Anthrax,	Carbo,
Pupillæ constrictio,	Pthisis oculi,	Tabes oculi.
Quindegę venæ,	Sphagitides,	Apopleticæ, iugulares
Radani,	Thlasma,	Contusio, Attricio.
Radicalia mēbra,	Spermatica,	Seminalia.
Ragama,	Rhogme,	Fissura
Rahaf,	hæmorrhois nariū,	Flux⁹ sāguinis nariū
Ranula,	Sardoa,	Ranunculus.
Ras,	Cephali,	Supernus venter.
Rasceta,	Carpōs,	Brachiale.
Rasga,	Epygonatis,	Parella.
Rauedseni,	Rhabarbarum,	Rhabarbarum.
Renalis dolor,	Nephriticus,	Renum dolor.
Resudatio,	Hidroa,	Sudamina.
Rete mirabile,	Plegma dictyoides,	Plexus retiformis.
R hæune,	Anæa,	Amentia, Dementia
R'hia alsabiam,	Hydrocephalon,	Aqua capitis.
Rigil,	Merōs,	Femur Crus.
Rina alsabiam,	Epilepsia,	Comitialis morbus.

Rob,

Arabica.	Græcę.	Latina.
Rob,	Opos,	Succus seipso concrescēs
Rostrum Corui,	Coracoides,	Coruicularis ꝓcessus.
Rotula,	Epigonatis.	Patella, Genu.
Ruptura,	Cele,	Ramex, Hernia,
Ruptura Corneæ,	Proptosis,	Oculi prolapsus.
Saccus,	Catalepsis,	Deprehensio.
Sacculos,	Cephalalgia,	Capitis dolor.
Sacha,	Tmesis,	Scissura.
Sadacham,	Thlasma,	Contusio.
Sagittalis,	Obolicea,	Recta Sutura,
Sahafati,	Achores,	Vlcus capitis manans
Saharà,	Pannychides,	Peruigiliū nocturnum.
Saltus,	Palmos;	Palpitatio.
Sāguis mortuus,	Exuccatio,	Sugillata.
Sanies in siphac,	Hypopyon,	Pus Corneę.
Sanies vngularis,	Onyx,	Vnguis oculi.
Sauich,	Persana,	Cremor hordei.
Sauthat,	Cephalartica,	Caputpurgia.
Scabies oculi,	Trachoma,	pruritus oculi.
Scarificatio,	Encharaxis,	Cutis incisio.
Scelen vena,	Splenitica,	Saluatella.
Sciatica, seu dolor,	Coxēdix, ischias,	Coxendicū morbus
Sclirosis,	Scleriosis,	tumor durus palpebræ.
Scotomia,	Scotodinos,	Tenebricosa Vertigo.
Scrofule,	Chœrades,	Strumę.
Sebel,	Enchātis, Rhæas,	Inangularis.
Secaniabin	Oxyzacchara,	Syrupus acetosus.
Secundina,	Chorion,	Secunda.
Secūdina tunica,	Chorodes,	Meninx tenuis.
Sedar,	Cataphora,	Somnolentia.
Sedere,	Scotoma,	Vertigo.
Sehagian,	Trauima,	Vulnus.
Sesaseue,	Acantha,	Spinę apex.
Saphiros.	Carcynos.	Cancri species.
Serach,	Emphraxis pylorō,	Obstructio pyloron
Serasif,	Hypochondria,	pręcordia.
Sibare,	Mania,	Furor.

Sieff,

Sieff,	Hygrocolluria,	Arida Collyria.
Silac,	Tilosis,	Depilatio palpebra
Siphac,	Peritonæon,	Peritonęos tunica.
Sirsen calidum,	Phrenitis,	Phrenitis.
Sirsen frigidum,	Lethargus,	Lethargus.
Siracost,	Manna.	Manna.
Sisamina ossa,	Sesamoidea,	Sesamidea.
Sochos,	Catalepsis Catoche.	Deprehensio.
Soda,	Cephalæa,	Dolor capitis.
Soram,	Catalepsis,	Deprehensio.
Sosati,	Pleuritis,	Lateralis dolor.
Spasmus humidus,	Notiodes,	Ex repletione.
Spasmus siccus,	Xirotes,	Ex inanitione
Spatula,	Homoplatę,	Scapulę.
Spatularis,	Omięa vena,	Humeralis vena.
Spina,	Phlegmon cutis,	Inflammen cutis.
Spondylus,	Spondylos,	Vertebra,
Stoliditas,	Paraphrosyne,	Delirium.
Strabrositas,	Illosis, strabismus,	Palpebrę contorsio.
Subet, Subetia,	Caros, Coma,	Sopor altus.
Subeticę venę,	Carotides,	Soporariæ Arteriales.
Subet Alsari,	Coma ahypnon,	Coma vigil, Vigilās so(por.
Suffuf,	Couis,	Puluis.
Suffumigia,	Thymiamata,	Soffitus, odoramēta
Sura,	Omphalos,	Vmbilicus.
Sycodei,	Cyllos	Extuberatio faciei.
Syncopalis humorosa,	chymosa,	Ex crudo humore, febris
Syncopalis minuta,	Leptō, pyretō,	Extenui humore febris
Tabulos,	Lyparia febris,	Febris inæqualis.
Tarax,	Comphosis,	Surditas, Obauditus
Taraxis,	ophthalmia notha,	Conturbatio oculi.
Tarsati,	Hyposphagma,	Cruenta suffusio.
Tarsus,	Comphosis.	Surditas.
Tebegi,	Emphysema,	Palpebrę inflatio.
Tebiegi,	Cachexia,	Prauꝰcorpis habitus
Telha,	Sapa, Siræon,	Mustum coctum.
Temor,	Hypogastera,	Ventris concauitas.

Tenur

Arabicę.	Gręca.	Latina.
Tenur corporis,	Hypogaſtrion,	abdomen.
Tereniabin,	Manna,	Mannæ ſpecies.
Thairca,	Trochanter.	Tuberculũ femoris.
Tharcamatica,	Trachomatica,	Detergentia.
Thau,	Ganglia,	Glanduloſi affectus.
Theca,	Cranion,	Caluaria.
Thoeban,	Parachenteſis,	perforatio.
Tinea,	Achores,	Manantia vlcera ca(pitis.
Tinnitus aurium,	Ihcos, Syriſmos,	Sibilus auriũ.
Traulus.	Pſellotes,	Balbuties.
Trehel,	Oedema,	Tumor laxus.
Triangula,	Tetartæos,	quartana febris.
Tyria,	Alopecia, ophiaſis,	Defluuiũ capillorũ.
Vachzi,	Nygma,	Punctura nerui.
Vacillatio,	Taraxis,	Spuria lippitudo.
Varices	Cirſos,	Dilatatę venæ.
Variolæ,	Exãthemata lata,	Efflorationes
Vena almabat,	Ancyle,	Poplitis Vena.
Vena algebein,	Metopon,	Frontis vena.
Vena alhaleb,	Porus Vreter,	Meatus Vrinarius.
Vena Medeni,	Dracontion,	Dracunculus.
Vena curuaturę,	Ancyle,	Poplitis Vena.
Vena Funis brachilij,	Baſilica,	Iecorarię ramus.
Venæ ſubeticæ,	Carotides,	Soporarię.
Venæ emulgẽtes,	Emulgentes.	Colatorię.
Venter,	Sicya,	Cucurbitula.
Verruca,	Achrochordon,	Verruca.
Veſicæ.	phlyctenæ,	puſtulę.
Vgane,	Gnathus,	Gena,
Virga,	AEdęon, Caulon,	Coles, penis.
Viriditas oculi,	Glaucoma,	Glaucedo oculi.
Vndimia,	Oedema,	Tumor laxus.
Vngula oculi,	pterygion,	Ala oculi, Vnguis o(culi.
Vſago,	Lichyn,	impetigo.
Vuatio,	Staphyloma,	Vuec oculi egreſſus
Zaara,	Agrypnia.	Morboſa vigilia.
Zachema,	Catharrus.	Deſtillatio.

Zemane,

Arabicę.	*Grecę.*	*Latina.*
Zemane,	paralyſis.	Reſolutio.
Zinaria,	Iode Cholos,	Aeruginoſa bilis.
Zirbus,	Epiploon, E piplun,	Omentum.
Zuccarũ tabarzet,	Als Indicòs,	Saccarum album.

F I N I S.

VENETIIS, M DC XXVI.
Apud Georgium Valentinum.

Arabica.	Græca.	Latina.
Gessa palpebrę.	Scerophthalmia,	Scabrities palpebrarũ.
Gibbositas.	Cyllosis.	Distorsio.
Gienun.	Mania.	Furor.
Gingia mater.	Pericranium.	Pericranium.
Glandulę.	Ganglia.	Contractiones.
Grando oculi.	Chalazi ō, Posthie,	Hordeolus.
Guesques.	Melancholia,	Fatuitas.
Guidez venæ.	Sphagitides.	Apopleticę, Iugulares.
Gutta serena,	Amaurosis,	Visus obscuritas.
Haben,	Hydrops,	Aqua inter cutem.
Hacar,	Apostema,	Vlcus, siue abscessus
Hacuna,	Satyriasis,	Tētigo, Penis tēsus.
Halmes,	Paraphrosyne,	Delirium.
Hamcha,	Anæa,	Dementia.
Hamicha,	Lata exāthemata,	Variolæ.
Hasef,	Hidroa,	Sudamina.
Hazam,	Encōpe,	Incisio.
Hedian,	Moria, Morosis.	Desipientia.
Henadam,	Pepsia,	Concoctio.
Hesme,	Aposphagma,	Auulsio.
Hirque oculorũ,	Canthus,	Anguli Oculi.
Humor,	Chymus,	Humor.
Iafuc,	Bregma,	Syncipút.
Iectigatio,	Palmòs,	Palpitario, Saltus.
Iezemet,	Catalepsis, Caros.	Deprehensio.
Ibet, Subeth.	Coma,	òopor.
Ignis persicus,	Anthrax,	Carbo, Carbunculũ
Ilisçhi,	Eroticos,	Effrænis amor.
Impetigo,	Lychen, Lepra,	Salsa cutis asperitas
Impetigo aspera,	Lychenes,	Tensa prurigo,
Incubus,	Ephsaltes,	Nocturna suffocari
Inuersa palpebra,	Lagophthalmos,	Leporinus oculus.
Inuiscatio palpebræ.	Ancyloblepharon,	palpebrarũ cõniu.
Inuolutus,	Allātoides, choriō,	Vrinaculum, Secunda.
Istimbre,	Crasis,	Tēperies, assimilatio.
Iuleb,	Hydrorhodomel,	Ex rosacea & saccha-
Iuncus,	Olntos,	Varus. (ro.

Arabice.	Grece.	Latinæ.
kef,	Xir,	Manus.
kers,	Stomachus,	Ventriculus.
kili Vena,	Hepatitis,	Caua vena.
Lacertus,	Mys,	Musculus.
Lachat,	Encope,	Incisio.
Lapidositas oculi,	Tylosis,	Callus palpebrarũ.
Latica febris,	Cathemerina,	Quotidiana, cõtinua.
Lauda,	Os hyoides,	Os gutturis.
Laxatie,	Paralysis,	Resolutio.
Lactea,	Galaxi,	Lacles.
Lentigo,	Exuccatio,	Sugillata.
Lepores nasi,	Mycteres, Pterygiõ, Alę.	Pinulę nariũ
Leucam,	Lepra,	Lepra.
Lilimie,	Coeloma,	Profũd' oculi aqsceſſus
Lipiria febris,	Lyparia,	Lyparia. (ctiuus.
Loch,	Apophlegmatismus,	Pituitæ p os edu-
Longaon,	Apesthysmenõ,	Rectum intestinum.
Lulma,	Cælomata,	Vlcera caua Vueæ.
Lythargirium,	Molybdæna,	Plũbago, limatura plũbi.
Macula oculi,	hypoththalmiõ	Hyposphagma,) sugillatio
Malum granatum,	Xiphoide,	Os pectoris.
Manuale opus,	Chirurgicon,	Manuum opera.
Maram,	Alimma,	Vnguentum.
Masera,	Phlegmon mitis	Leue inflammen
Masticatorium,	Eclegma,	Pituitæ eductiuus p os.
Mater puerorum,	Spylepsia,	Comitialis morbus
Marer sanguinis,	Aneurisma,	Arterialis sãguinis
Maudana,	Catapotia,	Pilulæ. (fluor.
Melon,	Pepon,	Anguria.
Melon Indus.	Melopepones,	Anguria viridis rotũda
Men,	Drosomeli,	Manna. (pulsus.
Men Giezer,	Systole Diastole,	Contractio, dilatio
Mestruus sanguis,	Cataminion,	Menses.
Meri,	Oesophagus,	Gula.
Metalachlach,	Tolera,	Turbida vrina.
Metenen,	Psoa,	Carolumborum.
Mirach,	Epygastrium,	Abdomen.

Arabica.	Græcę.	Latina.
Mirachia,	Hypochondriacus,	Flatuosus morbus.
Mollificatio,	Paralysis,	Resolutio,
Morphea,	Alphos, Leuce,	Vitiligo.
Morum.	Condylomata,	Extuberatio ani.
Mucla,	Derma,	Cutis.
Munsis,	Ecpyesmos,	Totius oculi ꝓlaps⁹.
Muzum,	Muzum,	Auster⁹ sapor, vel acerbus.
Nascentia,	Apostema,	Exituræ.
Nauiculare os,	Scaphides,	Nauiforme os.
Nebith.	Oenon,	Vinum.
Nerdi os,	Astragalus,	Talus, Os ballistæ.
Nerualis Sutura,	Obolicea,	Sagittalis, Recta.
Monoculum,	Typhlòn,	Cęcum intestinum.
Morbilli.	Exanthemata sublimia,	pustulæ elatæ.
Nocra,	Phlebs,	Vena.
Nodus,	Atheran,	Atheroma.
Nubes,	Hypochyma,	Suffusio, Cataracta.
Nucha,	Notyæon myelō,	Spinalis medulla.
Nyctalopa,	Nyctalope,	Nocturna cæcitas.
Oculi egressio,	Ecpiesmos,	Totius oculi ꝓlaps⁹
Oculus Poplitis,	Epigonatis, Myle,	patella, Rotula, Genu
Oculi protūditas,	Atrophia,	Nutritionis defect⁹.
Oculi vlc⁹ serpes,	Anthracosis,	Carbunculus.
Officialia mēbra,	Organica,	Instrumentalia.
Opium,	Meconium,	Succus papaueris.
Oregmon,	Catarrhus,	Destillatio.
Os Cruris,	Gony,	Genu.
Os Cunei,	Sphenois,	Basilare, palati.
Os latū. Alchatim.	Coxa,	Femur.
Os laude,	Paryngetron,	Os Gutturis.
Os Nerdi,	Eyboides,	Cubiforme.
Os Paris,	Zygomal,	Os iugale, Os tēporū.
Os Perdis,	Pedion,	Planta pedis, Pecten
Ossa Shemie,	Lithoidea,	Lapidosa, Petrosa.
Osseum,	Scrtam,	Testium Inuolucrū.
Ossei mollificatio,	Rhacosis,	Detritio, Scroti extēsio.
Ouum,	Cephalęa,	Dolor capitis diuturnus.

Pa-

Arabicę.	Gracą.	Latinę.
Panaritium,	Paronychia,	Redumia.
Pannus idem ac	Lentigo, Nigror,	Liuor, Nigritia.
ratia,	Tonos,	Nerbus.
pars domestica,	Occhion meros,	Interior.
pars syluestris,	Exothen meros,	Exterior. (spōdēs.
proportionalis,	Symbolic⁹ morbus	Naturæ loco tpi re-
pecten alchef,	Metacarpium,	Postbra chiale.
peliòmata,	Exuccatio	Liuor.
peltalis chartilago,	Thyroides,	Scutiformis.
periodica febris,	Typica,	Intermittens.
phitanos febris,	palymbola,	Reuersiua, erratica.
phlebotomia	phlebotomia,	Venę sectio.
pia mater,	Choroides,	Meninx tenuis.
pixis,	Ischias,	Coxa.
plaga,	Trasma,	Vulnus. (nes.
plancta nocti s,	Epinyctis,	Nocturnæ efflorati⁰
porrina,	porracea,	Porracea bilis.
Portinarium,	pyloron,	Ianitor.
pruna,	Anthrax,	Carbo,
pupillæ constrictio,	pthisis oculi,	Tabes oculi.
Quindecę venæ,	Sphagitides,	Apopleticæ, iugulares
Radani,	Thlasma,	Contusio, Attricio.
Radicalia mēbra,	Spermatica,	Seminalia.
Ragamia,	Rhogme,	Fissura
Rahaf,	hæmorrhois nariū,	Flux⁹ sāguinis nariū
Ranula,	Sardoa,	Ranunculus.
Ras,	Cephali,	Supernus venter.
Rascetta,	Carpōs,	Brachiale.
Rasga,	Epygonatis,	Parella.
Rauedseni,	Rhabarbarum,	Rhabarbarum.
Renalis dolor,	Nephriticus,	Renum dolor.
Resudatio,	Hidroa,	Sudamina.
Rete mirabile,	Plegma dictyoides,	Plexus retiformis.
Rhætine,	Anæa,	Amentia, Dementia
Rhia alsabiam,	Hydrocephalon,	Aqua capitis.
Rigil,	Merōs,	Femur Crus.
Rina alsabiam,	Epilepsia,	Comitialis morbus.

Rob,

Rob,	Opos,	Succus seipso concresces
Rostrum Corui,	Coracoides,	Coruicularis processus.
Rotula,	Epigonatis.	Patella, Genu.
Ruptura,	Cele,	Ramex, Hernia,
Ruptura Corneæ,	Proptosis,	Oculi prolapsus.
Saccus,	Caralepsis,	Deprehensio.
Sacculos,	Cephalalgia,	Capitis dolor.
Sacha,	Tmesis,	Scissura.
Sadacham,	Thlasma,	Contusio.
Sagittalis,	Obolicea,	Recta Sutura,
Sahafati,	Achores,	Vlcus capitis manans
Saharà,	Pannychides,	Peruigiliū nocturnum.
Saltus,	Palmos,	Palpitatio.
Sāguis mortuus,	Exuccatio,	Sugillata.
Sanies in siphac,	Hypopyon,	Pus Corneę.
Sanies vngularis,	Onyx,	Vnguis oculi.
Sauich,	Persana,	Cremor hordei.
Sauthat,	Cephalartica,	Caputpurgia.
Scabies oculi,	Trachoma,	pruritus oculi.
Scarificatio,	Encharaxis,	Cutis incisio.
Scelen vena,	Splenitica,	Saluatella.
Sciatica, seu dolor,	Coxēdix, ischias,	Coxendicū morbus
Sclirosis,	Scleriosis,	tumor durus palpebræ.
Scotomia,	Scotodinos,	Tenebricosa Vertigo.
Scrofule,	Chærades,	Strumę.
Sebel,	Enchātis, Rhæas,	Inangularis.
Secaniabin	Oxyzacchara,	Syrupus acetosus.
Secundina,	Chorion,	Secunda.
Secūdina tunica,	Chorodes,	Meninx tenuis.
Sedar,	Cataphora,	Somnolentia.
Sedere,	Scotoma,	Vertigo.
Sehagian,	Trauima,	Vulnus.
Sesaseue,	Acantha,	Spinę apex.
Saphiros.	Carcynos.	Cancri species.
Serach,	Emphraxis pylorō,	Obstructio pyloron
Serasif,	Hypochondria,	pręcordia.
Sibare,	Mania,	Furor.

Sieff,

Arabicę.	Gracæ.	Latinę.
Sieff,	Hygrocolluria,	Arida Collyria.
Silac,	Tilosis,	Depilatio palpebra
Siphac,	Peritonæon,	Perit oneos tunica.
Sirsen calidum,	Phrenitis,	Phrenitis.
Sirsen frigidum,	Lethargus,	Lethtrgus.
Siracost,	Manna.	Manna.
Sisamina ossa,	Sesamoidea,	Sesamidea.
Sochos,	Catalepsis Catoche.	Deprehensio.
Soda,	Cephalæa,	Dolor capitis.
Soram,	Catalepsis,	Deprehensio.
Sosati,	Pleuritis,	Lateralis dolor.
Spasmus humidus,	Notiodes,	Ex repletione.
Spasmus siccus,	Xirotes,	Ex inanitione
Spatula,	Homoplatę,	Scapulę.
Spatularis,	Omięa vena,	Humeralis vena.
Spina,	Phlegmon cutis,	Inflammen cutis.
Spondylus,	Spondylos,	Vertebra,
Stoliditas,	Paraphrosyne,	Delirium.
Strabrositas,	Illosis, strabismus,	Palpebrę contorsio.
Subet, Subetia,	Caros, Coma,	Sopor altus.
Subeticę venę,	Carotides,	Soporariæ Arteriales.
Subet Alsari,	Coma ahypnon,	Coma vigil, Vigilās sopor.
Suffuf,	Couis,	Puluis.
Suffumigia,	Thymiamata,	Soffitus, odoramēta
Sura,	Omphalos,	Vmbilicus.
Sycodei,	Cyllos	Extuberatio faciei.
Syncopalis humorosa,	chymosa,	Ex crudo humore febris
Syncopalis minuta,	Leptō, pyretō,	Extenui humore febris
Tabulos,	Lyparia febris,	Febris inæqualis.
Tarax,	Comphosis,	Surditas, Obauditus
Taraxis,	ophthalmia notha,	Conturbatio oculi.
Tarsati,	Hyposphagma,	Cruenta suffusio.
Tarsus,	Comphosis.	Surditas.
Tebegi,	Emphysema,	Palpebrę inflatio.
Tebiegi,	Cachexia,	Prau° corpis habitus
Telha,	Sapa, Siræon,	Mustum coctum.
Temor,	Hypogastera,	Ventris concauitas.

Tenur

Arabicę.	*Gręca.*	*Latina.*
Tenur corporis,	Hypogastrion,	abdomen.
Tereniabin,	Manna,	Mannæ species.
Thaiica,	Trochanter.	Tuberculũ femoris.
Tharcamatica,	Trachomatica,	Detergentia.
Thau,	Ganglia,	Glandulosi affectus.
Theca,	Cranion,	Caluaria.
Thoeban,	Parachentesis,	perforatio.
Tinea,	Achores,	Manantia vlcera ca
Tinnitus aurium,	Ihcos, Syrismos,	Sibilus auriũ. (pitis
Traulus.	Psellotes,	Balbuties.
Trehel,	Oedema,	Tumor laxus.
Triangula,	Tetartæos,	quartana febris.
Tyria,	Alopecia, ophiasis,	Defluuiũ capillorũ.
Vachzi,	Nygma,	Punctura nerui.
Vacillatio,	Taraxis,	Spuria lippitudo.
Varices,	Cirsos,	Dilatatę venæ.
Variolæ,	Exãthemata lata,	Efflorationes
Vena almabat,	Ancyle,	Poplitis Vena.
Vena algebein,	Metopon,	Frontis vena.
Vena alhaleb,	Porus Vreter,	Meatus Vrinarius.
Vena Medeni,	Dracontion,	Dracunculus.
Vena curuaturę,	Ancyle,	Poplitis Vena.
Vena Funis brachialij,	Basilica,	Iecorarię ramus.
Venæ subeticæ,	Carotides,	Soporarię.
Venæ emulgẽtes,	Emulgentes.	Colatorię.
Venter,	Sicya,	Cucurbitula.
Verruca,	Achrochordon,	Verruca.
Vesicæ.	phlyctenæ,	pustulę.
Vgane,	Gnathus,	Gena.
Virga,	AEdęon, Caulon,	Coles, penis.
Viriditas oculi,	Glaucoma,	Glaucedo oculi.
Vrdimia,	Oedema,	Tumor laxus.
Vngula oculi,	pterygion,	Ala oculi, Vnguis o-
Vsago,	Lichyn,	impetigo. (culi.
Vuatio,	Staphyloma,	Vueę oculi egressus
Zaara,	Agrypnia.	Morbosa vigilia.
Zachema,	Catharrus.	Destillatio.

Arabicę.	*Gręcę.*	*Latina.*
Zemane,	paralysis.	Resolutio.
Zinaria,	Iode Cholos,	Aeruginosa bilis.
Zirbus,	Epiploon, Epiplun,	Omentum.
Zuccarũ tabarzet,	Als Indicòs,	Saccarum album.

FINIS.

VENETIIS, M DC XXVI.
Apud Georgium Valentinum.

